།།ཡོན་ཏན་མཛོད་འགྲེལ་རྣམ་མཁྱེན་ཤིང་རྒྱ་བྱེད་གསལ་བམ་ཕྱི་མ་བཞུགས། །

།།དེ་ནི་བསྟན་པ་མཐའ་དག་གི་རྩེ་མོར་གྱུར་པ་རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཉཁད་བའི་ཕྱིར། རྒྱལ་བས་འཁོར་ལོ་བར་པར་རྣམ་ཐར་གསུམ། །བསྟན་བྱའི་དོན་སོ་སོ་རང་རིག་ཉིད། །སེམས་ཅན་ཁམས་ལ་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་རྟ། །རང་བཞིན་བཞུགས་ལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོར་གྲགས། །དེ་ལ་འཁོར་ལོ་བར་པ་ནི་གཉེན་པོར་འཛིན་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐབས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་ཐའི་སྣོ་གསུམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལས། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྣོ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། ཆོས་ཉིད་ཙམ་དུའང་དམིགས་པ་མེད་པས་རང་གི་ངོ་བོས་རྣམ་པར་དབེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ། བདེན་པའི་དངོས་པོ་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་མ་གྲུབ་པས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་རྟུལ་ཙམ་ཡང་མི་དམིགས་པའོ། །རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྣོ་མཚན་མ་མེད་པ་ནི་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ། སྟོང་པ་དང་མཚན་མ་དང་རྨོངས་ཁྱད་ཟད་ཀྱང་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྨོན་སྨོན་པ་མེད་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་དང་། གཉེན་མུག་ལས་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ། མངོན་པར་འདུ་བྱ་དང་བཅས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བལྟ་བ་དང་བཅས་པས་

ཀུན། ། འབྲས་བུ་སྨིན་པར་བྱ་བ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའོ། ། དེ་སྐད་དུ་རྫ་ཤེས་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། ། དམིགས་པ་མེད་པར་རྣམ་དབེན་ཉིད། ། མཚན་མ་མེད་པས་ཞི་ཉིད་དེ། ། གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད་སྤྲུག་བསྔལ་དང་། ། གཉི་ག་ཅེས་ནི་ཟཧད་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་སོ། ། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་ཡང་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་གསུམ་ལ་འདུ་སྟེ། ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པས་གཞི། ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་མཚན་མ་མེད་པ་ནི་དལྟར་ཡང་མི་གནས་པས་ལམ། ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྨོན་པ་མེད་པ་ནི་མ་འོངས་པ་ལ་ལྟོས་མི་འཆའ་བས་འབྲས་བུ་སྟེ། ། དལྟར་ནའི་མི་གནས་ཤིང་། ། འདས་དང་མ་འོངས་ཡོད་མ་ཡིན། ། ཁང་དུ་དེ་དག་མི་དམིགས་པ། ། དེ་ལ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བརྗོད། ། ཅེས་སོ། ། དེ་ལ་མི་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་དོ་བོའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམ་རྟོག་གིས་དབེན་པ། ། ཡུལ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཚན་མའི་སྣང་བ་མེད་པ། ། ཡུལ་ཅན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉི་ག་སྤྲོས་སྟིང་པའི་རྒྱུ་འབྲས་རྣ་བ་འབྱིན་པ་ལ་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ་མདོར་རྟོགས་རྒྱུན་ལས། ཚུལ་རོལ་ཐ་རོལ་

མཐའ་ལ་མིན། །དེ་དག་བར་ན་མི་གནས་པ། །དུས་རྣམ་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ། །ཤེས་རབ་ཀ་རོལ་ཕྱིན་པར་འདོད། །ཅེས་སོ། །ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་ལ་བློ་དང་སྙོམ་བྱེད་ཀྱི་རིག་པས་ཐར་བའང་བཀག་པའི་གནས་སྐབས་ན་གྲུབ་མཐའི་ཁས་ལེན་ཀྱི་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བའི་བློའི་དངོས་ཞེན་ནི་ཐལ་བར་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་བཟློག་པར་མི་ནུས་པས་སྤྲུ་རྟོག་དང་ཞེན་པའི་ཡུལ་ལ་བདེ་བའི་ལྟ་བ་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་གོ་བར་བྱེད་ཅིང་སྤྲ་ཚོགས་ཀྱི་ཨ་མི་འགལ་བར་བསྒྲུབ་པའི་ཚེ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ནའང་ནང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཐོས་པ་ནི་ཚོད་དུ་སོང་བས་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་པ་རིགས་ཚོགས་ཀྱིས་བཀྲལ་བའི་སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་གི་དོན་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་བའི་སྟོང་ཉིད་ལ་ལྟ་བ་དང་། ཅི་ཡང་མ་དམིགས་པའི་ཚོས་ཉིད་ལ་བསྟོམ་པར་འདོད་པའི་གཤེགས་ཀྱི་བཞུགས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་ཞི་བློ་མའི་བྱིན་རླབས་དང་མན་ངག་གི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་བསྟོམས་བྱང་གི་ཤེས་རབ་ཀུན་ལས་ཏིག་པ་ཉིད་བསྟོམས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རིག་པ་གསུམ་ནི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མདོ་སྡེ་ལས།

།།ཨཱ། །ལྷའི་མིག་གི་རིག་པ་དང་། སྟོན་གྱི་གནས་རྟེས་སྲུན་པའི་རིག་པ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པའི་རིག་པ་སྟེ། རིག་པ་ནི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་རྣམ་གྲངས་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་ལས། ཕྱི་མའི་དོན་བསམ་བརྗོད་རྒྱུ་འབྲས་དང་བཅས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་ལས་འདས་པའི་རིག་པའི་ཚོས་ཉིད་ནི་དང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་སུ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ་རང་ཤཱར་ལས། ཞེ་མ་རྫོགས་ཆེན་ཞ་ཏི་ནི། །གང་གི་ཚུགས་སུམ་ལྡུང་ལ། །རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་དོན་ལ་སྤྱོད། །དེ་ལེར་ན་གཅན་གཟན་སེང་གེ་ཡིས། །སྟེར་ཚགས་ཟིལ་བྱིས་མནན་པ་བཞིན། །རྫོགས་ཆེན་རང་སྣང་སྤྲུ་ཞིང་ཟེག་དམན་ཟིལ་བྱིས་གཞོན། །རྫོགས་ཆེན་རང་སྣང་སྤྲས་ནས་རང་གི་དོན་ལ་འཛོག །རྫོགས་ཆེན་ཡུལ་ལ་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་མེད་། །རྫོགས་ཆེན་གཞི་ལ་བཟང་དང་བན་པ་མེད། །རྫོགས་ཆེན་ལམ་ལ་ཉེ་དང་རིང་བ་མེད། །རྫོགས་ཆེན་འབྲས་བུ་ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་མེད། །རྫོགས་ཆེན་སྐུ་ལ་ཡིན་དང་མ་ཡིན་མེད་། །རྫོགས་ཆེན་གསུང་ལ་བསྒྲུབ་དང་མ་བསྒྲུབ་མེད། །རྫོགས་ཆེན་ཐུགས་ལ་དངོས་པོ་མཚན་མ་མེད། །རྫོགས་ཆེན་དབྱིངས་ལ་ཟད་དང་སྟོངས་པ་མེད། །རྫོགས་ཆེན་གནས་ལ་

མཐོ་དང་དམའ་བ་མེད། རྡོག་ཆེན་ཆོས་ལ་སྨྱོད་དང་མི་སྨྱོད་མེད། རྡོག་ཆེན་རྩལ་ལ་རྡོག་དང་མ་རྡོག་མེད། རྡོག་ཆེན་རོལ་བར་ཤགས་དང་མ་ཤགས་མེད། རྡོག་ཆེན་དོན་ལ་བསྒོམ་དང་མི་བསྒོམ་མེད། རྡོག་ཆེན་རིག་པ་མཐོ་དང་མི་མཐོ་མེད། རྡོག་ཆེན་ཡེ་ཤེས་གསང་ཆེན་ཀུན་ལ་རོལ། རྡོག་ཆེན་མཐའ་ལ་འདི་ཞེས་བསྟན་དུ་མེད། རྡོག་ཆེན་དོན་ལ་ཚིག་དང་ཡི་གེ་མེད། རྡོག་ཆེན་རྒྱལ་པོའི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་གནས། ཚིག་དང་ཡི་གེ་མེད་པ་རྡོག་ཆེན་དོན་ལ་སྨྱོད། ཁགས་ལ་འགྲིབ་འཕེན་རྐྱེག་མེད་པ་རང་སྣང་བདེ་བའི་ཤུགས།། རྡོག་ཆེན་དོན་ལ་དེ་བཞིན་གནས་མེད་པའོ། ཞེས་སོ། ལྟ་བ་དེའི་ངོ་བོ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་ཉམ་དང་བལ་བའི་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། རྟོག་བྱའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་མཚུངས་པར་ཆུ་ཡོད་པ་གང་ཞེག་ཅེ་སྟོན་དུ་འཕགས་པ་དག་ཀྱིན་མཆོག་སྨྲིན་ལས། གསོལ་བ། དེ་ཁོ་ན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཅི་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ། དེ་ཁོ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པའི་དོན་གྱི་ཚིག་བླ་དྭགས་སོ། །འདི་ནི་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པ་ཡིན་ནོ། ཚིག་དང་ཡི་གེ་དག་གིས་གང་དག་པར་མི་ནུས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐུ་བ་དང་།

ཀཱཾ། །བརྟོད་པ་དང་། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཏེ་ཡེ་ནས་ངེ་ལྟ་བ་ཞིན་དུ་འདུག་པའོ། །ཞེས་རྣངས་པ་ཐམས་ཅ་དག་གི་དངོས་དོན་ཀྱང་གསལ་བར་བསྟན་ཏོ། །འདི་ལྟར་མ་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉེས་སྤྱོད་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་ཁྱིམས་སམ། ལྟ་བ་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་སྤྱད་རྟོག་གེའི་ཡུལ་འབའ་ཞིག་ཏུ་དམིགས་ནས་བརྩོད་བྱལ་བློ་འདས་ཚེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་ཤིང་། ཐེག་པ་འོག་མའི་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་ནས་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་རྩོལ་བ་སྟོན་པའི་རྒྱུད་ལུང་ལ་གཤེ་བ་ནི་སྨོན་པའི་རྒྱུན་ལྟུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བྲལ་ནས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམ་པར་དག་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ་ཞི་གནས་དང་སྒོམ་མཐོང་བར་བྱལ་ཞིང་རྣམ་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རབ་ཏུ་ཟབ་མོ་ལས་རིང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བས་ན་སྒྲ་ཟབ་མོ་ལྷོ་ཆོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་འགོད་པ་ནི་ཉེས་པ་མི་བཟད་པས་ན་དེས་པའི་དོན་བསྟོམ་

བྱུང་གི་ཁེས་བྱའི་གཤེས་ཐོག་ཏུ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྟོ་རྩེའི་ཚོགས་གི་རྒྱུད་དོན་ཟབ་མོ་ནི་རྟོག་གེའི་བསམ་བྱུང་གི་ཁེས་བྱས་གཏན་ལ་མི་ཕེབས་པའི་ཚུལ་འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་འཕགས་ཀྱིས་གསོལ་པ། བདག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱགས་པ་རྒྱུ་ཆེན་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་བྱ་བར་ཕྱིན་པའི་ཚེ་སྡུག་སྔྱེགས་ཅན་རྣམ་པ་མང་པོ་དོན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་སེམས་པར་བགྱིད། འཇལ་བར་བགྱིད། རྟོག་པར་བགྱིད། འཆོལ་བར་བགྱིད་པ་ལས། ཡང་དག་པའི་དོན་མ་རྟོགས་ནས་ཐྲོག་གོས་ངན་པ་དེ་དག་གཅིག་ལ་གཅིག་རྩོད་པར་གྱུར། གཤེ་བར་གྱུར། ཞེར་འདེབས་པར་གྱུར། ཚར་གཅོད་པ་དག་མཐོང་ནས། ཀྱེམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ནི་རྟོག་གེ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་བསྟན་ན་སྣམ་མོ། །བཀའ་སྩལ་པ། ཚོས་འཕགས་ངའི་ཡང་དག་པར་རྟོག་གེ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །སངས་རྒྱས་ནས་རྣམ་པར་ཤེའོ། །གསལ་བར་བྱས་སོ། །དེའི་དམ་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་རིག་གིས་རིག་པར་བས་བཤད་ལ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱ་བའི་རྟོག་གེའི་ཡུལ་

ཇོ་བོ་ཡིན་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། ཡང་ན་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ཏེ། ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། ཡང་ན་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། ཡང་ན་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། ཡང་ན་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། ཡང་ན་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། ཡང་ན་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། ཡང་ན་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐ་མའི་མཐའ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། ཡང་ན་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། ཡང་ན་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ

།ཡིན་ནོ། །རྟོག་གེའི་མཚན་མའི་སྤྲོད་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་པའི་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །རྟོག་གེའི་རྣོད་པ་མར་དོན་དམ་པའི་རྣོད་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པར་རྟོག་གེས་བརྟག་པའམ། རྗེས་སུ་དཔག་པའམ། གཞལ་བར་མི་ནུས་ས། །ཤེས་རབ་རིག་ཚད་མེད་སྤྲོད་ཡུལ་ནི། །བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་ཡོངས་ཆད་པས། །རྣོད་དང་བྲལ་བ་དོན་དམ་ཆོས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ནི་རྟོག་གེའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཞུགས་ཚུལ་ནི་འཁོར་ལོ་ཐམའི་དོན་གྱིས། དབང་པོ་རྣོན་པོའི་དོར་ཤེས་བྱའི་གཤིས་ཀྱི་གླང་གནས་པ་ལྟར་བསྟན་པ་སྟེ། འཕགས་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱངས་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བའི་སྐྱེད་པོ་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་དག་པ་མི་འཇུར་མི་འཕོ་བར་སྟོན་ཏེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་ཅིང་། སྤྲོ་བ་དོན་འཕགས་པའི་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། ས་

ཡི་དཀྱིལ་ན་གནས་པའི་ཆུ། དྲི་མ་མེད་པར་གནས་པ་ལྟར། ཉོན་མོངས་ནང་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་དྲི་མ་མེད་པར་གནས། །ཞེས་སོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེད་པོ་ཡིན་

བདར་ཡང་། རྒྱུད་བླ་མར། རྫོགས་སངས་རྒྱས་ནི་འཕྲོ་ཕྱིར་དང་། ཁེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་ཕྱིར་དང་། རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཀུན། ཁྱག་ཏུ་སངས་རྒྱས་སྙིང་པོ་ཅན། ཞེས་དང་། རྒྱ་ཆེ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གང་། འགྲོ་བ་འདི་ཡི་རང་བཞིན་ཡིན། ཞེས་སོ། ཁེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་འདི་ལ་དྲང་དེས་ཀྱི་བརྒལ་བཏུག་མང་ཡང་ཉ་ལམ་དུ་ཆུ་བའི་བ་ལྟར་ཚོག་ལམ་དུ་ཐ་སྙད་བའི་བའི་ལྟར་སྣང་ཙམ་གྱིས་སྨིན་པའི་རང་བཞིན་དེས་དོན་དུ་མི་མཐོང་བའི་ཚུལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྨིན་པའི་མདོ་ལས། གང་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྨིན་པོ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལེར་ན་དམུས་ལོང་ཞིག་གིས་གཞན་ཞིག་ལ་མར་ཀྱི་ཁ་དོག་དྲིས་པ་ལས། ཁ་བ་འདྲའོ་ཞེས་སྨྲས་པ་དང་། དེས་ཁ་བ་ལ་ལག་པ་རེག་པས་མར་ཀྱི་ཁ་དོག་གང་མོར་འཛིན་ཏེ། སྨྲས་པ། ངང་པའི་གཤེག་པ་འདྲའོ། །དང་པའི་གཤེག་སྨྲ་ཐོས་པས་ཁ་བའི་ཁ་དོག་འབྲུ་འབྲུ་ཡོར་འཛིན་ཏེ། དྲིས་པ་གཤེག་པའི་ཁ་དོག་ཅི་འདྲ། དུང་དང་འདྲའོ། །དུང་ལ་རེག་པས་འཇམ་པོར་འདུག་ནས་དེ་ཡང་འཇམ་པོར་འཛིན་ཏེ། ཇི་

ཀཀ། །ལྷུན་སྒྲས་ཀུང་དམུས་ལོངས་གིས་ཁད་དོག་རྡེ་ལྟ་བ་བཞིན་མི་ཤེས་པ་དེ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡང་མཐོང་བ་རབ་ཏུ་དཀའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་དཀའ་བ་ཡང་ཐུབ་པོ་ལྟའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་གཞན་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་བརྒྱད་ལས་འདས་པའི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསལ་བཞག་མེད་པ་མངོན་དུ་མཐོང་བའི་ཚེ། དེས་དོན་ཀྱིམངོ་སྤྲོ་ཟབ་མོ་རྣམས་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཚུལ་བླ་ན་སྲིན་མའི་མདོ་ལས། འཕགས་རྟེན་འབྲེལ་གང་ཟེ་ན། སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་གདུལ་བྱ་བཀྱི་ཚུལ་ཀྱི་རིམ་པ་གསུམ་ལ་ལྟོས་ནས་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་དེས་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། ཞོར་བུ་

མཁའ་མཁས་པ་ནོར་བུ་སྒྲོང་བའི་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་དེས་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ནས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་བློངས་ཏེ་ལན་ཚྭའི་ཆུ་རྣོན་པོས་སྤངས་ནས་སྐྱའི་རེ་བས་སྒྲོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་བརྩོན་པ་འདོད་བ་ཡང་མིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་ཟངས་ཀྱི་ཁུག་རྣོན་པོས་སྤངས་ནས་བལ་གྱི་ལྤ་བས་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་བརྩོན་པ་འདོད་བ་ཡང་མིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་སྐན་ཆེན་པོའི་ཁུ་བས་སྤྲབ་མོས་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བས་སྤྲོང་བར་བྱེད་དོ། །ཡོངས་སུ་སྤྲངས་ཏེ་དེ་མ་དང་བྲལ་བ་ན་བཟོ་ཀཱཥྛའི་རིགས་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཐྱེན་ནས་མ་རིག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། བདག་མེད་པ་དང་། མི་གཙང་བའི་ཡིད་འབྱུང་བའི་གཏམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་པར་མཛད་དེ། འཕགས་པའི་ཚོས་འདུལ་བ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྩོན་པ་འདོད་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པའི་གཏམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚུལ་རྟོགས་པར་

ཀཀ། །མཛད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྩོན་པ་འདོད་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་གཏམ་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་གཏམ་གྱིས་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་པའི་རྒྱུད་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལེ་དེས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་མཐའ་རྟག་ཏུ་ཡང་ཡང་འཁྱུད་ཅིང་ཐུགས་ཀར་ཐུགས་ཁྲལ་ཏུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་ཁྱབ་ཅིང་ཁེངས་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་ལ་ཤར་བ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་མ་དག་པའི་ལྷུན་པོ་ཆེ་བར་བསྟན་པས་འཁོར་ལོ་དང་པོས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་གཅོ་བོར་བྱེད་པ་དང་། གཉིས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་དང་། གསུམ་པས་བསམ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་སེམས་རྒྱུད་ཅན་ལ་སྐྱོང་པོ་དེ་རང་ཆས་སུ་བྱན་པར་བསྟན་པས་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་གཉིས་ལས་བར་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་

གདུལ་བྱས་འཁོར་ལོ་ཐམ་ལ་མ་ལྟོས་པར་བར་བའི་དགོངས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དཔྱོད་ནུས་ལ། ཐམའི་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་དེ་ལྟར་དཔྱོད་མི་ནུས་པ་བར་བའི་དགོངས་པ་འཆོལ་བ་ལ་ཞུགས་པ་སྨྲྀད་དེ་གཉིས་དབང་པོ་རྣོ་རྩུལ་དུ་འདོད་པའི་ཚུལ་ཐོས་བསམ་ཀྱིས་དཔྱད་པ་རྣོན་པོས་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དུས་ན་འཐད་པ་དང་བཅས་ཤིང་། འོན་ཀྱང་དེ་ཁྱིར་བལྟས་ གཿ ཡུལ་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་ལྟ་ཡིན་པས་ཤེས་བྱའི་གཿཤེས་ལ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ལྟར་མཐོང་བའི་ཚུལ་དག་བྱེད་ནུས་པ་ཇི་ཙམ་དུ་ཡིད་ཀྱི་ལྟ་ཡིན་པས་ན་ཡང་ཤེས་བྱའི་ཐ་དད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་འདི་ལྟར་ངེས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཚོར་བ་ནི་སྣ་ཚོགས་གཿལམ་དུ་ཡི་གནས་པས་སྟག་ལམ་དུ་བྱིན་རླབས་དང་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་སྣ་ཇི་བཞིན་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་ན་དག་བྱེད་ཀྱི་ཐུབ་ལ་བརྟེན་པའི་དབེ་དོན་ཡང་མི་འཛོལ་ཞིང་དངོས་དོན་ལ་གནས་པ་ཉིད་དེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། འཁོར་ལོ་དང་གཉིས་སོ་སོར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དེ། བླ་ན་མཆིས་པ། སྐབས་མཆིས་པ། དུང་བའི་དོན་རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་བྱུར་པ་ལགས་ཀྱི་ཞེས་དུང་དོན་དུ་བཞག་ནས། ཐ་མ་ལ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་སྒྲ་

ཀཀ། །བ་དང་ལྡན་པ་ཤེས་ཀྱང་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཚེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་བསྐོར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་འདི་ནི་བླ་ན་མ་མཆིས་པ་། སྐབས་མ་མཆིས་པ། འས་པའི་དོན་ལགས་ཏེ། རྟོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་མྱུར་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་པས་གསལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ལྟ་བུའི་གཤེགས་སྨོད་པོ་དེ་སེམས་ཅན་ཀྱི་ཁམས་ལ་བེམ་པོ་ལྟར་བཞུགས་སམ་རིག་པ་ལྟར་བཞུགས། དང་པོ་ལྟར་ན་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་དང་མཚུངས་ཏེ། ཤེས་པ་མེད་པ་དེ་གཟུགས་ཅན་དུ་ཡོད་པར་ཡང་མི་འདོད་པས་སུས་ཀྱང་མི་མཐོང་བར་སྨྲོན་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་སྨིང་པོ་དེ་འདུས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་བརྒྱད་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོཊེན། དང་པོ་ལྟར་ཀྱི་གནོད་བྱེད་མེད་དེ་རྣམ་ཐར་གསུམ་ལྟན་དུ་བལྟར་མི་མངོན་པར་བཞུགས་པའི་མཚན་ཉིད་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་མི་ཤེས་པས་ཆེ་ཆུང་གི་ཚད་དུ་བྱེད་ཅིང་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོས་སུམི་འདོད་པས་ས་ཀ་། ངེ་སྐད་དུ་ཐང་གར་གཤེགས་པ་ལས། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྨིང་པོ་བསྟན་པ་ནི་མུ་སྟེགས་ཅན་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱ་བཙོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཡངས་པའི་མཐའ་དང་། སྐྱེ་བ་ལས་འདས་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོག་དོན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་བོས་བསྟན་པར་བྱས་ནས། བྱིས་པ་རྣམས་བདག་མེད་པས་འཇིགས་པར་འགྱུར་བའི་གནས་རྣམ་པར་སྤང་བའི་དོན་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་བོའི་སྤྲོ་བསྟན་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གནས་སྣང་བ་མེད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་སྟོན་ཏེ། ཐུགས་ཆེན་པོ་མ་འོངས་པ་དང་། དཔལ་བྱང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པས་འདི་ལ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་བོར་བསྟན་པས་བེམ་པོ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའོ། །ཞེས་པས་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་སྐྱེ་བོའི་མཚན་ཉིད་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་བྱལ་བ་ཉི་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་སྣང་བྱེད་ཀྱི་བྱུང་བ་བཞིའི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཚོགས་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤྲིན་སྣུབས་ན་ཡོད་པ་གང་ཞིག་སྣག་ལམ་དུ་དབང་དང་བསྟུན་ཚོགས་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཟབ་མོས་

།།ཤེས་བཞིན་སྐྱེ། དཔལ་ལྡེའི་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་གློ་བུར་དུ་མའི་སྤྲུལ་པ་ལ་མ་གྲོལ་བ་ལ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྐྱིང་པོ་ཞེས་བཀྱིའོ། །ཞེས་སོ། །བྱང་བར་རྩོགས་པ་ཆེན་པོ་ལས་ནི་མེམས་དང་མེམས་བྱུང་དབྱིངས་སུ་ཞི་བའི་སྤྲོས་བྲལ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་བྱ་བྲལ་བློ་འདས་ཆེན་པོའི་རྒྱུན་
འབྱུང་བཞག་རང་གནས་ལ་བཟོ་མི་འཆོས་པས་རྩལ་སྤྲུལ་བློ་བུར་བའི་དྲི་མ་རང་དེ་དངས་ལ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ་ལས། འདི་ལ་གནས་པས་གཡོ་མེད་ལྡུན་ཀྱིས་
གྲུབ། །འདི་ཞིན་གནས་པས་སུས་ཀྱང་བཅོས་སུ་མེད། །མ་བཅོས་ཉིད་ཞིན་པ་ངུ་གནས་པ་དེ། །བྱ་བ་མེད་པ་ལས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་བསྟན། །གཅིག་ལ་གཉིས་སུ་བལྟས་པས་སྟོམ་པ་
མོད། །དེ་བོ་གཅིག་ལ་གཉིས་ཀྱིས་ཟེད་པ་མེད། །ཅེས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཁམས་ཀྱི་ཉི་མ་བློ་དོར་ཀྱིས་སྤྱོད་ངུ་མེད་པས་ཐ་མ་ལ་པ་དང་ཁྲོད་པར་མེད་དོ་སྙམ་ན། མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས།
འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །བཞག་པར་བྱ་བ་ཆུང་ཟད་མེད། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་བལྟ། །ཡང་དག་མཐོང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ། །ཞེས་པ་སྟེ། རང་གི་རང་བཞིན་ཤེས་ན་

ཕྱང་པོ་ལྟའི་དྲི་མས་གདོད་ནས་གོས་མ་སྐྱོང་བས་བྱང་ལ། དེ་ལྟར་མ་གོས་པ་ལ་ཚོགས་བརྒྱད་དང་བཅས་པའི་བློས་བས་ལ་བཞག་གཉིས་ཀ་མེད་པས་ཆུབ་པ་དང་འཚར་ཚུལ་ཅི་ཡང་མ་འགགས་པས་མེམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཀུན་བྱེད་ལས། བྱང་བའི་དོན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སྐྱེ་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་འདི་ནི། རང་བྱུང་ཡེ་ནས་རྣམ་དག་པས། ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོས་བྱས་པ་ཀུན། ཀུན་བཟང་ཉིད་དུ་རྣམ་དག་པས། བྱང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། སྐྱེ་པོ་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་དེས། སྣང་བ་དང་ནི་སྨིད་པ་དང་། སྟོང་དང་བཅུད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དང་། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་། ཁམས་གསུམ་རྒྱུད་བྱ་གེམས་ཅན་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། ཀུན་ལ་ཆུབ་སྟེ་ཁྱབ་པར་གནས། དེས་ན་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བར་བཤད། སེམས་ཀྱི་དོན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སྣང་སྲིད་སྟོང་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ། འཇུག་ཅིང་དབང་བསྒྱུར་གསལ་བར་སྟོང་། དེས་ན་སེམས་ཞེས་བྱ་བར་བཤད། ཅེས་སོ། དེ་བས་ན་བློའི་འཕེན་སྤྲངས་ཀྱིས་ཆེད་དུ་མ་དཔྱད་པར་ཡང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རིག་པའི་ཚོས་ཉིད་སྐད་ཅིག་མའི་དང་དུ་ཐུགས་པ་སྟེ། ཀུན་བྱེད་

།།ཨཱ། །ལས། འདི་ལ་མ་རྫོགས་གང་ཡང་མེད། །གཅིག་རྫོགས་གཉིས་རྫོགས་ཀུན་རྫོགས་པས། །བྱང་ཕྱོགས་སུམ་ཚོགས་པར་བདེ། །གཅིག་རྫོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་སུ་རྫོགས། །གཉིས་རྫོགས་སེམས་ཀྱིས་བྱས་པར་རྫོགས། །ཀུན་རྫོགས་ཕྱོགས་སུམ་ཚོགས་པར་རྫོགས། །གཅིག་ལ་རྫོགས་པའི་ལྷང་འདི་ཡིས། །སངས་རྒྱས་དགོངས་པ་འདི་ལ་གནས། །ཀུན་རྫོགས་པ་ཡི་དོན་འདི་ཡིས། །ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་སུམ་ཚོགས་པར་བྱེད། །བྱམས་འདི་ལ་གང་གནས་པ། །ལུས་འདི་གང་ཟག་ལྷ་མི་ཡང་། །དགོངས་པ་ཆོས་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཡིན། །འདི་ཡིས་སེམས་ཅན་དོན་བྱས་ནས། །རྩོལ་སྤྲུབ་མི་བྱེད་བར་གནས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་ལས་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་མེད་པས་ཤིན་ཏུ་དང་གོང་དུ་འགྲོ་བ་གཞན་མེད་པས་ཆེན་པོའི་སྤྲུ་ཞུགས་པ་ནི་འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་འཛོམ་ཐུབ་ཀྱིས་དྲིས་པ་ལས་ཀྱང་། ནམ་མཁའ་ལྟར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་པས་ཇི་ཡོ་གའམ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་མཚན་གཞིའང་གསལ་བར་ལུང་བསྟན་ཏོ། །གང་དུ་རྒྱུ་ཆེའི་ལམ་བཟང་དམ་པའི་དོན། །མཐའ་དག་བློ་ཡི་བྱེ་དོར་ཁོ་ནའི་ཕྱིར། །སྟོམ་པ་གསུམ་

དང་ཕྱིན་དྲུག་བསྒྲིད་རྫོགས་སོགས། །ཀུན་ཀྱང་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྟེགས་ཡིན། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོའི་བརྡོད་བྱ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གསང་བ་གྲུབ་པ་ལས། ཤེས་རབ་ལྷ་མོ་ཟླ་ན་མེད། །འདི་ནི་ཐ་རོལ་ཕྱིན་ཅེས་བརྗོད། །གལ་ཏེ་ཤེས་ནས་བསྒོམས་ལྟུར་པ། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལས་རྣམ་གྲོལ་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་ནའང་ཡེ་ནས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་ནི་ཐ་སྙད་དང་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་བྱ་སྦ་ཚོགས་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ནས་ཤིན་ཏུ་འཁོར་སྐྱེ་ཏུ་གྱུར་པར་བྱས་པ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཡང་དག་པ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་ཏཱ་ལ་འབེབས་པས་ན་སྟོམ་པ་གསུམ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་། བསྒྲིད་རྫོགས་ལ་སོགས་པ་མཐའ་དག་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྟེགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། སྒོམ་འཇུག་ལས་ཀྱང་། ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །ཐུབ་པས་ཤེས་རབ་དང་དོན་དུ་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པས་མཆོད་དེ། །དེ་ལྟ་ཕྱིན་དྲུག་གི་ཁོངས་སུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་

།སྟེ་མདོར་ན་བློའི་རྣམ་པ་ཅི་བར་མ་ཞི་བའི་དགེ་རྩ་དང་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་ཤེས་རབ་མེ་འབར་བ་ལྟ་བུས་ནི་གཉིས་མེད་རང་བྱུང་གི་དགོངས་པ་དྲན་བསམ་རང་རྒྱུད་པ་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བར་མི་ནུས་ཏེ་འདི་ལྟར་སྟོམ་པ་གསུམ་དང་། ཕྱིན་དྲུག་དང་། བསྒྲེད་རྫོགས་ལ་སོགས་པ་ནི་ཐམ་བའདེན་འདུས་བྱས་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་སྨྲ་ཏེགས་ཐེང་བ་ལས། ལུང་དང་རིགས་པའི་སྟོབ་ཡུལ་མིན། །རྒྱུད་དང་མན་ངག་གིས་མི་མཚོན། །ལྟ་དང་བསྒོམས་དང་སྤྱོད་པས་ནི། །དེ་ཡི་དོན་རྣམས་ཤེས་མི་འགྱུར། །དེ་དོན་འབྲས་བུར་གྱུར་པམེད། །ཚོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་སྒྲིབ་པར་འགྱུར། །ཐས་མ་པས་ཀྱིས་ཀྱང་དཔྱད་དུ་མེད། །སྒྲིབ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་པ་ཡིས། །དེ་ཉིད་གཞོད་དང་ཕན་འབྲས་བྱལ། །ཐོས་དང་བསམ་དང་བསྒོམ་པས་ནི། །མཚོག་ཏུ་བརྟགས་ཀྱང་དེ་མི་མཐོང་། །དེ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོད་པ་མིན། །ལྷ་མེད་བསྒྲུབ་པའི་ས་བོན་མེད། །སྡུགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཆུས་ཅི་ཞིག་བྱ། །མཆོད་པ་ལ་སོགས་སྟོམི་དགོས། །ཞེས་སོ། །དེ་བས་ན་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐད་དུ་སྟོན་པའི་དུས་ན་ཉི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཀྱང་དམིགས་བསམ་ལས་འདས་

བའི་གཤེགས་ཐོག་ཏུ་ཞེབས་དགོས་ཏེ། སྟུང་པ་ལས། གང་ཚེ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་དང་དཀར་ནག་ཆོས། །ཤེས་རབ་རྣམ་པར་བཤིག་ནས་རྟོག་ཅམ་མི་གནས་ཚེ། །འཇིག་རྟེན་དག་ན་ཤེས་རབ་ཐ་རོལ་ཕྱིན་གྲངས་འགྲོ། །ནམ་མཁའ་གང་ལའང་ཆུང་ཟད་མི་གནས་དེ་དང་འདྲ། །ཞེས་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རིམ་པ་ལས། རང་བཞིན་མེད་པའི་རང་བཞིན་གྱིས། །ཤེས་རབ་ཚར་ནི་ཡང་དག་གནས། །ཞེས་སོ། །ཚུལ་དེ་ལྟ་བུས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་གྲུབ་མཐའི་ཟིལ་གནོན་ཐོག་ཏུ་ཤེས་པར་མ་བྱས་ན་ཐོས་པ་ཆེ་ལ་བསྟོམ་པ་ཆུང་བ་དག་གིས་ཐབས་ཀྱི་ཚ་ཁྱད་དུ་གསོད་པའི་གྲུབ་མཐའི་ཞེས་འཛགས་ལམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་བསྒྲུབ་བ་འདེའམ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འདིར་ནི་འགོད་དང་སྐྱེ་བརྟ་འདས་པའི་ཆོས། །དབྱིངས་ལས་མ་གཡོས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་མེད། །འགོད་འདས་མ་གྲུབ་གཞི་ཡི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་། །དོགོ་རང་བཞིན་ཐུགས་རྗེ་གསུམ་དུ་རྟོགས་པ། །དེ་ལ་རྟོགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་མ་བྱུང་བས་དབྱིངས་ལས་མ་གཡོས། འབྲལ་ཏེ་འགོད་བ་མ་བྱུང་བས་གཞན་དུ་མ་གྱུར། གཉིས་ཀ་གྲུབ་པ་མེད་བཞིན་དུ་འགོད་འདས་

།སུ་སྣང་བའི་ཚེ་འཕྲལ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་དོན་རང་བཞིན་ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་ཡོད་པ་སྟེ་རང་ཞར་ལས། ངམེད་པའི་སྟོན་རོལ་ན་གཞི་འདི་ལྟར་དུ་གནས་ཀེ། གཞི་ཀ་དག་ཆེན་པོཞེས་བྱ་སྟེ་དོ་རང་བཞིན་ཐུགས་རྗེ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་གནས་སོ། །དོ་དེ་མི་འབྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་མ་འགགས་པར་གསལ་བས་གཞོན་ནུ་བུམ་པ་སྐུའི་གནས་ལུགས་ཞེས་བྱའོ། །རང་བཞིན་འོད་ལྟའི་སྣང་བ་ཡང་མ་འགགས་སོ། །ཐུགས་རྗེའི་སྣང་བ་ནི་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་སྨིན་མེད་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སོ། །འདི་ནི་འགོར་འདས་གཉིས་ཀའི་འཕྲོ་གཞི་དང་རྟོག་ཏུ་མེད་པས་ཐ་དད་བཅས་པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་ཞི་ཅན་སྤྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མི་ཤེགས་པའི་ཐིག་ལེ་ཁམས་ཀྱི་སྣང་གཞི་དེ་བཅས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ་རང་ཞར་ལས། དབྱིངས་དེའི་ངོ་བོ་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའོ། །རང་བཞིན་ནི་འདི་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་རིག་པའི་སྐྱེ་ཞི་རང་གནས་ཏེ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆར་གཞིར་གྱུར་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཉིད་དང་ན་དག་པ་སངས་རྒྱས་དང་། །མ་དག་སེམས་ཅན་འཁོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་ཆ། །གཉིད་ཀྱི་དང་ན་རྨི་ལམ་མི་གཡོ་བཞིན། །གང་ནས་མ་

འོངས་གཞན་དུ་འཕོ་བའང་མེད། །དེ་ལ་གཞི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལས་གཞི་སྣང་ཤར་དུས་ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་སྤྲིན་དང་འདྲ་བ་རྣམས་རང་དེ་ངས་པས་སངས་རྒྱས་དང་། གཞི་སྣང་དེ་ཉིད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་མ་རིག་པས་བསྒྲིབས་ཏེ་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ་ཅན་ཀྱི་རང་སྣང་ལ་ཡུལ་དུ་བཟུང་བས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མཆེད་དེ་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་ཤར་བས་སེམས་ཅན་ཏེ། འཁོར་འདས་སུ་སྣང་ནའང་གཉིད་དུས་ཀྱི་རྨི་ལམ་གཉིད་ཀྱི་ངང་ལས་མི་གཡོ་བ་བཞིན་གཞན་ནས་གསར་བྱུང་ཀྱང་མེད་ལ། གཞན་དུ་འཕོས་པ་ཡང་མེད་པས་འཁོར་འདས་གཉིས་ཀའི་གཞི་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་གཞི་བདུན་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་ཅན་དུ་བསྟན་པ་དང་། ཀ་དག་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་གཞི་སྟོན་མེད་རང་གཤུང་དུ་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རེ་ཞིག་གཞི་ཡི་བཤུགས་ཚུལ་བྱང་པའི་མཐའ། །ཀ་དག་ལྷུན་གྲུབ་མ་རེས་རེས་པ་དོན། །ཉིར་ལོངས་བཏུབ་དང་ཅིར་ཡང་ཁས་བླང་བཏུབ། །སྣ་ཚོགས་འདོད་པའི་གཞི་བདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །དོ་བོ་ཀ་དག་གཅིག་པུའི་སྟོགས་རེ་ལ། །སོ་སོར་བཏགས་པའི་རང་གཤུང་འཛིན་པ་གཞན། །ཁོང་ལོང་བདུན་ཀྱིས་སྣང་པོའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། །དང་པའི་ཁ་དོག་བཙྪོད་པ་ཅི་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་རྩོགས་པ་

།ཆེན་པོའི་ལུགས་ཀྱི་གཞིའི་འདོད་ཚུལ་བདུན་དུ་བསྟན་པ་ནི། གཞི་ཀ་དག་ཏུ་འདོད་པ། གཞི་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ། གཞི་མ་དེས་པར་འདོད་པ། གཞི་དེས་པ་དོན་གྱི་དངོས་གཞི་པར་འདོད་པ། གཞི་ཅིར་ཡང་བསྒྲུར་དུ་བཏུབ་པར་འདོད་པ། གཞི་ཅིར་ཡང་ཁས་བླང་དུ་བཏུབ་པར་འདོད་པ། གཞི་སྣ་ཚོགས་སུ་འདོད་པ་དང་བདུན་ནོ། །དེ་ལྟར་བདུན་པོའང་དོ་བོ་ཀ་དག་གི་རི་ག་པ་གཅིག་པོ་ལ་སོ་སོའི་འཛད་གཞུང་ཕྱོགས་རེ་བས་བཏགས་པ་སྟེ། ཀློང་དྲུག་པ་ལས། ཐོག་མ་བབས་ཀྱི་གྲུབ་པའི་གཞི། །ཡོད་ནི་གཅིག་ལས་མེད་པ་ལ། །འབྲེལ་པར་སྣང་བའི་ཕྱོགས་དག་ནས། །རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཏན་ཕབ་ན། །རིམ་པ་བདུན་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྣང་། །རིམ་པ་བདུན་ཀྱི་སྣང་བ་ཡང་། །དོ་བོ་གཅིག་གི་སྣང་ཚུལ་ལས། །གཅིག་མ་ཉེས་པས་དེ་ལྟར་སྣང་། །འོན་ཀྱང་དེ་དོན་འདི་ལྟ་སྟེ། །ལྷུན་གྲུབ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ལ། །སྣ་ཚོགས་འདུས་པས་སྐྱེ་ཞིང་སྣང་། །དེས་པ་མེད་པར་གནས་པ་ལ། །འགྱུར་བྱེད་ཡིད་བཅས་རྣམ་པར་སྣང་། །དེས་པར་རང་དོར་གནས་པ་ལ། །དེན་བྱེད་འཕོ་བ་མེད་པར་སྣང་། །བསྒྲུབ་ཏུ་བཏུབ་པར་གནས་པ་ལ། །འབད་དེ་བློ་ཡི་རྣམ་པར་

སྣང་ཀ། ཁེ་ཡི་དོ་བོར་གནས་པ་ལ། །གང་སྣང་རང་གི་དོ་བོར་སྣང་། །ཁོ་བོ་དག་ཏུ་གནས་པ་ལ། །སྣ་ཚོགས་སོ་སོའི་ཚུལ་དུ་སྣང་། །ཀ་ནས་དག་པར་གནས་པ་ལ། །དེ་མ་ཡི་ནས་མེད་པར་སྣང་། །དེ་ཀུན་བློ་ཡི་རིམ་པ་ལས། །རང་ངོ་ཀ་ནས་དག་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་གཞི་ཀ་དག་ཏུ་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཀ་དག་གི་རང་བཞིན་ནི་སྤྲོས་བྲལ་ཆེན་པོ་ལ་མ་རིག་པ་མི་ལྡན་པས་ཡིན་པས་དེ་ལ་འཁོར་བ་འབྱུང་བའི་འབྲུལ་པ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་དེ་ཉིད་མ་རིག་པའི་བརྒྱུད་རྒྱུར་ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མ་རིག་པ་གློ་བུར་གྱི་ཏི་མ་ཡིན་པས་སྐྱེ་བར་རུང་ངོ་ཞེན། རྒྱུ་བཀག་པ་ལ་འབྲས་བུ་ལེགས་པའི་ཁྱབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གློ་བུར་གྱི་ཏི་མ་མི་འདོད་དེ། བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོའི་རང་ངོ་ནི་ཏི་ཏུ་བལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་གློང་བྱུག་པ་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཡེ་དག་པས། །ལེམས་ཅན་འཁོར་བ་འདི་མི་རིགས། །མ་རིག་ཏི་མ་ཡེ་ཟད་ཕྱིར། །ཞེས་པས་བསྟན་ཏོ། །སྤྲོས་ཀྱི་བློ་མ་རྣམས་ཀ་དག་གི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པས། ལྷ་རྟེ་རྒྱར་ཆུང་བ་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པས་ཡི་གེ་རྣིང་པ་རྣམས་སུ་བཀའ་སྩལ་ཅི་རིགས་པར་ཡོད་ཀྱང་དབུད་པ་རྫོགས་པའི་མན་ངག་ཐེག་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་

།།ཨཱཿ། །བ་གཱད་བཛྲ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཞི་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པའང་མི་འཐད་དེ། ལྷུན་གྲུབ་ཡིན་ན་སོ་ལ་བའི་ཁ་དོག་ལྟར་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་འཁོར་འདས་
གཉིས་སུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མེད་ཅིང་། འཁོར་བ་ཡིན་ཀྱང་མ་རིག་པ་གཞི་ལ་གྲུབ་པས་རྟག་ཏུ་འཁོར་ནས་གྲོལ་བར་མི་རིགས་ལ། སྐུ་འདས་ཡིན་ཡང་དད་པོ་ནས་སྐུ་འདས་སུ་ལྷུན་གྱིས་
གྲུབ་པས་རང་ངོ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་དུ་ཀློང་དྲུག་པ་ལས། ལྷུན་གྲུབས་སྣ་ཚོགས་གཞི་དེ་ཡང་། །ཡང་དག་གཞི་ཉིད་མ་ལགས་
ཏེ། །གལ་ཏེ་ཡིན་ན་འདི་ལྟར་འགྱུར། །འདི་དག་སེམས་ཅན་འབད་པས་ནི། །ཐོལ་བ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། །མ་རིག་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲུགས་པའི་ཕྱིར། །རིག་པ་ཡོད་པས་གྲོལ་གསུངས་
ན། །འབྲས་བུའང་གྲོལ་ཉིད་མི་འགྱུར་རམ། །དེ་ལེར་ན་སོ་ལ་བ་ནག་པོ་ལ། །ཁྱི་དོར་དག་གིས་དཀར་པོ་ཡི། །མདོག་ཏུ་བསྒྱུར་བར་མི་ནུས་བཞིན། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཐ་དད་
པས། །ཡང་ན་ལྷུན་གྲུབ་མ་ལགས་སོ། །དེ་བཞིན་རྒྱུ་དང་འབྲས་གཅིག་ན། །འབད་པ་རྣམས་ལ་དགོས་མེད་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་ལྷུན་གྲུབ་ཅས་པའི་གཞི། །དོན་དང་བཏུབ་པ་ལགས་མ་

ལགས། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོས་བདག་ལ་གསུངས། །སྟོན་པས་གསུངས་པ་སེམས་དཔའ་ཆེ། །རིང་ལྟར་ཆྱོད་ཀྱི་གོ་བ་ཞིན། །འདི་ཉིད་ཤེས་བྱའི་ཚོས་ཙམ་ལས། །ཡང་དག་ངོ་བོ་མ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་གཞི་མ་དེས་པར་འདོད་པའང་མི་འཐད་དེ། གཞི་མ་དེས་པ་དེ་འཁོར་འདས་འབྱུང་བའི་གཞི་ཡིན་ན་དྲི་མ་དག་ནས་ཀྱང་མ་དག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དེ། ཐ་
དག་ཀྱང་དག་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་ས་ཟིན་མེད་པས་གང་དུའང་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་ན་སྟེས་དབང་འགའ་ཞིག་གིས་སེམས་ཅན་ཡང་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་
བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱང་འཁོར་བར་ལྷུང་ནས་སྡུག་བསྔལ་ལ་སྤྱོད་པར་ཐལ་བས་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་པའང་འགྱུར་ཏེ། ཟློང་དུག་པ་ལས། མ་དེས་པ་ཡི་གཞི་གསུངས་
པ། །འདི་ཡང་གཞི་ཉིད་མི་བཏུབ་པར། །བདག་གིས་བློ་རིམ་འདི་ལྟར་གོ །འབྲས་བུ་རེས་འགའ་ཅན་ཉིད་དམ། །ཡང་ན་ལྷོག་བཅས་ཉིད་དུ་འགྱུར། །མ་དེས་དེས་པ་ཅན་འགྱུར་
ཞིང་། །མ་དེས་པ་ནི་དེས་ཅན་འགྱུར། །རང་གི་མ་དེས་རང་ཡོད་པས། །དེས་པ་ཡིན་ན་ལས་མཐའ་བཞིན། །འདི་ཀུན་ཤེས་བྱ་མ་ལགས་སམ། །སྟོན་པས་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་

།།ཞེས་སོ། །བཞི་པ་དེས་པ་དོན་གྱི་དངོས་གཞི་པར་འདོད་པའང་མི་འཐད་དེ། གཞི་དེ་རྟོགས་ནས་དེས་པར་འདོད་ན་རྟོགས་པའི་སྔོན་དུ་རྟོགས་གཞི་སྒྲུབ་འདས་ཡོད་དགོས་པས་སྒྲུབ་སྟེགས་རྣག་པར་བལྟ་བ་དང་མཚུངས་པས་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་བྱོལ་བར་འདོད་པ་དང་འགལ་ལམ་རྟོགས་ཀྱང་གཞི་ཡིན་ན་གཞི་ཡིན་པར་གང་གིས་ཤེས། འཁོར་བའི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་འདས་ཡིན་པས་ཤེས་སོ་ཟེར་ན། ངོ་བོ་སྒྲུབ་འདས་ཡིན་ན་གདོད་ཐོལ་མི་དགོས་ཏེ། ཆུའི་རང་བཞིན་ལ་གཅེར་བ་དག་ཟོད་འཆོས་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། ཉེ་སྐད་དུ་སྦྱར་ལས། དེས་པའི་གཞི་ཞེས་བསྟན་པ་ལ། །འདི་ཡང་ཡང་དག་སྨྲིང་པོ་མིན། ངའེར་ན་མིག་སེར་ཅན་དག་ལ། །དུང་ལ་སེར་པོར་སྣང་བ་བཞིན། །རང་སྤྲོག་པ་ཡི་ཁྲད་ཀྱིས་ནི། །རང་གཞན་གཉིས་མེད་དེས་མཐའ་བྲལ། །དེ་ཕྱིར་དེ་ཡང་ཡང་དག་མིན། །ཡང་ན་རྒྱུ་དེས་འབྲས་དེས་པས། །བདག་རྟག་པ་དང་ཁྲད་མེད་འགྱུར། །འདི་ཡང་ཤེས་བྱ་མ་ལགས་སམ། །གསུངས་པ་དེ་ཡང་གོང་དང་མཚུངས། །ཞེས་སོ། །ཐུབ་ཅིར་ཡང་བསྒྱུར་དུ་ཆུག་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྟག་པར་བསྒྱུར་རམ། མི་རྟག་པར་བསྒྱུར། རྟག་པར་བསྒྱུར་དུ་མི་རུང་སྟེ

ནམ་མཁའ་ལ་བཅད་གཏུབ་མི་ཤེར་བ་བཞིན་ནོ། །མི་རྟག་པ་བསྒྲུབ་མི་དགོས་ཏེ་མ་བསྒྲུབ་ཡང་འགྱུར་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་གཞི་བསྒྲུབ་དུ་རྟེན་འབྲེལ་བྱ་རྒྱུ་ལྟོག་པས་བེམ་པོ་རིག་པ་དང་། རིག་པའང་བེམ་པོར་འགྱུར་བ་སྟེ་སྐྱ་མ་ལས། བསྒྲུབ་དུ་བཏུབ་ཅེས་སྐབས་གསུངས་པ། །རང་གི་གནས་ལུགས་བསྒྲུབ་བཏུབ་ན། །འདི་ཡང་དེས་པ་མེད་པར་མཚུངས་ཤ། །འབྲས་བུ་ཉིད་ནི་རྒྱུ་ལྟོག་ཕྱིར། །འབད་པ་རྣམས་ལ་དགོས་མེད་པས། །ཡང་དང་ཡང་དུ་ལྟོག་པས་ན། །བེམ་པོ་རྣམས་ནི་རིག་པ་རུ། །འགྱུར་བར་བཏུབ་པ་མ་ཡིན་བཞིན་ཤ། །འདི་ཡང་ཤེས་བྱ་མ་ལགས་སམ། །གསུངས་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །བྱུག་པ་ཅིར་ཡང་ཁས་བླངས་དུ་བཏུབ་པའང་མི་འཐད་དེ། རི་བོང་གི་རྭ་དང་། མོ་གཤམ་གྱི་བུས་འཁོར་འདས་བྱེད་པར་ཡང་ཁས་བླངས་བ་སོགས་ཐུག་པ་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ། སྟ་མ་ལས། ཁས་ལེན་རྣམས་དང་ལྡན་པར་ནི། །སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟར་གསུངས་པ་ཤ། །འདི་ཀུན་ཐོག་གས་ཀྱི་འཕེན་པ་ཙམ། །ཐམས་ཅད་ཡིད་ངོར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། །ཐུག་པ་མེད་པའི་སྐྱོན་འགྱུར་བས། །འདི་ཡང་ཤེས་བྱ་མ་ལགས་སམ། །སྟོན་པས་གསུངས་པ་

།།ཨཱ། །སྟང་དང་མཚུངས། །ཞེས་སོ། །བདུན་པ་གཞི་སྣ་ཚོགས་སུ་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྣ་ཚོགས་དེ་ཕྱི་སྣང་བ་ལ་འདོད་ན་གཞི་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱང་དུ་མར་ཤད་བའི་ཉེས་པ་མི་ལེགས་ལ། ནང་དུ་ཤེས་པ་ལ་འདོད་ན་ཤེས་པ་སྣ་མ་བྱེད་དུ་རྟོག་པ་ལྟར་གཞི་ཡང་སྣ་མ་བྱེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཚོགས་པ་ལ་འདོད་ན་གཞི་དེ་ཡང་ཕྱི་རྟ་གཟུང་བའི་ཡུལ་ཅ། ནང་དུ་འཛིན་པའི་སེམས་དང་བཅས་པས་ཕན་ཚུན་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་འབྱེལ་བས་དབྱིངས་གཅིག་པར་མི་རུང་སྟེ་སྤྲ་མ་ལས། སྟོན་པས་གོང་དུ་ཁྲོ་བོར་གསུངས། །འདི་ཡང་ཕྱོགས་དང་མི་འཐད་པས། །གོང་གི་ངོ་བོ་དེ་སྣང་བ། །འབྲས་བུ་ཐ་དད་དོན་དེ་གསུངས། །མངའ་བདེ་སྐྱ་ཡིས་ཉམས་པའི་ཕྱིར། །འདི་ཡང་ཤེས་བྱ་མ་ལགས་སམ། །གསུངས་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་གཞི་བདུན་པོ་ནི་མཐར་འཛིན་ཕྱི་ཤེས་བྱས་དིག་པའི་ཕྱོགས་ངེ་རྟོགས་པའི་ཚ་ལ་ཞེན་པ་ཁོང་ལོང་དུ་མས་སྣང་པོ་ཆེའི་བྱད་གཟུགས་བརྟེད་པ་བཞིན་ཏེ། སྐྱིང་པོའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོས་ལོང་བ་དུ་མ་བསགས་ཏེ་སྣང་པོ་ཆེ་བསྟན་ནས། སྣང་པོ་ཆེའི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་སྨོས་ཤིག །ཅེས་བསྐྱོ་བ་ལས། སྣང་པོ་ཆེའི་སྐུ་ལ་རེག་པ་རྣམས་ནི་

ལྷུགས་ཀྱུ་འདྲའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །མིག་ལ་རིག་པ་རྣམས་ནི་ཐོང་བ་འདྲའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྣ་བ་ལ་རེག་པ་རྣམས་ནི་ཞིབ་མ་དང་འདྲའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །རྩྭ་ལ་རེག་པ་རྣམས་ནི་ཁྲོན་ཁྲོན་དང་འདྲའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །མཚན་མ་ལ་རེག་པ་རྣམས་ནི་ཐི་གུ་འདྲའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ལོངས་བ་རྣམས་ཀྱིས་བླང་པོ་ཆེ་ལས་གཞན་སྨྲས་པ་མ་ཡིན་ཡང་། ཐམས་ཅད་དུ་ཏེ་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྨྲ་མ་ལྷ་བུ་དང་། འོད་གསལ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པར་སྨྲས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་དུ་ཏེ་གས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ཀ་དག་ལྷུན་གྲུབ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གཞི་སྣོན་མེད་དུ་ཁས་བླངས་བའི། འདིར་ནི་དོན་ཀ་ནས་དག་པ་ལ། ཡོན་ཏན་ལྷུན་གྲུབ་གཅིག་དང་ཐ་དད་མིན། ཁངོས་མཚན་སྤྲོས་པ་བྲལ་བས་ཀ་དག་ལ། གཏིང་གསལ་འགག་པ་མེད་པས་ལྷུན་གྲུབ་བོ། །དེ་ཡང་དོན་གཅིག་དག་ཡིན་པས་སྟོང་པའི་དོས་ནས་དངོས་པོ་དང་མཚན་མར་མ་གྲུབ་ལ་རང་བཞིན་ལྷུན་གྲུབ་ཡིན་པས་སྟོང་བའི་དོས་ནས་གཏིང་གསལ་འགག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟག་ཚད་ཀྱང་ཞར་ལ་སྟོང་བ་སྟེ། ཟློང་བྱེད་པ་ལས། དོ་བོ་ཉིད་ལ་ཀ་དག་པས། །རང་བཞིན་དུ་ནི་ལྷུན་གྲུབ་བོ། །ཞེས་

ཀཱཾ། །དང་། སུ་ཏིག་ཐེང་བར་ཡང་། དོ་བོ་ཀ་དག་བརྡོད་གཞི་བཟལ། །རང་བཞིན་ལྷུན་གྲུབ་ཅེར་སྣང་རྫོགས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་རྒྱུད་ལས་གཞི་བདུན་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་པ་ཡིན་ན་འདིར་བརྒྱད་དུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། ཀ་དག་དང་ལྷུན་གྲུབ་བྱེད་ལས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ཡང་། ཚོགས་པ་གཅིག་གིས་བསྟུས་པས་གྲངས་ལ་འགལ་བ་མི་འདུ་ཞིང་། དེ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་པའི་དུས་ན་ཀ་དག་ཡིན་ན་འབྲལ་མི་ཤེས་པ་དང་། ལྷུན་གྲུབ་ཡིན་ན་འགྱུར་མི་ཤེས་པས་འཛིར་འདས་འབྱུང་བའི་གཞིར་མི་རུང་བའང་ལྟོག་པ་མ་འདེས་ལ་དོ་བོ་གཅིག་པའི་ཚངས་སྤྱོད་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་ན་རེ། ཁྱད་ཀྱིས་ཀ་དག་དང་ལྷུན་གྲུབ་སོ་སོ་བའི་གནས་སྐབས་དེ་སྐྱེ་ན་ཅན་དུ་བསྒྲུབས་ན། འདིར་ཡང་གཞི་གཅིག་ལ་རྫས་འགལ་བའི་སྐྱེ་མི་འདུ་འམ་ཞེ་ན། སྟོང་ངོས་དོན་དམ་ཀྱི་ཚ་ནས་ཀ་དག་དང་། སྣང་ངོས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚ་ནས་ལྷུན་གྲུབ་ཅེས་ཆོག་ཟྭ་དུགས་སུ་བཏགས་པ་ལས་རྫས་ཐ་དད་པ་མེད་དེ། བྱམ་ཟེ་མི་ཡིན་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དེར་བཏགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བས་ན། གཞི་གཅིག་རྫས་སུ་འགལ་བའང་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིད་དུ་སྲོག་གང་གཉིད་དུས་ཤེས་པ་ལྟར། །དོ་

བོ་ཀ་དག་ཡིན་པས་འཁོར་མ་སྐྱོང་། །ལྷུན་གྱིས་རྩལ་ལ་རོལ་པ་ཅིར་ཡང་སྣང་། །ཀེ་སྐད་དུ་དོ་བོ་ཀ་ནས་དག་པའི་ཆ་ནས་སེམས་ཅན་དུ་འགྱུར་པ་མི་སྲིད་ཀྱང་། རང་བཞིན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཀྱི་རྩལ་ལམ། རོལ་པ་ལས་དེ་ལྟར་སྣང་ཞིང་མི་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གཉིད་དུ་སྐྱོགས་པ་ནས་གཉིད་དུས་ཀྱི་སྐབས་ཏེ། རང་བཞིན་བརྒྱད་ཙུའི་རྟོག་པ་འགགས་པའི་ཉེས་དོ་ལ་སྤྲོ་ལམ་མེད་ཀྱི། མཆེད་པའི་མདངས་སྒྲུབ་གི་ཚས་ཁྲེར་བའི་སྣང་དོ་ལ་རྨི་ལམ་དུ་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་འགྲུལ་གཞི་ཞེས་བྱ་བ་དེ་བའི་གཉེགས་སྨིང་གོ་ལ་འདོད་དམ། མ་རིག་པ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ལ་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཁངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲུལ་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་འགྲུལ་པའི་དོ་བོ་མི་རྟེན་པར་འགྱུར་ཞེན། དོ་བོ་ཀ་དག་དེ་བའི་གཉེགས་སྨིང་གོ་ཡིན་པས་ནམ་ཡང་འགྲུལ་མ་སྐྱོང་། མི་སྐྱོང་། སྐྱོང་བར་མི་འགྱུར་ལ། རང་བཞིན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཀྱི་རྩལ་ལ་ཀུན་གཞི་ཚོགས་བརྒྱད་དང་བཅས་པས་རང་དོ་མ་ཤེས་ན་འགྲུལ་ཞིང་། ཤེས་ན་གྲོལ་བའི་འཐད་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། ཏིང་དུག་པ་ལས། དོ་བོ་ཉིད་ལ་ཀ་དག་པས། །སེམས་ཅན་འཁོར་བ་འདི་མི་རིགས། །རིག་པ་ཏེ་མ་ཡེ་ཟད་ཕྱིར། །

།།ཤེས་གསུངས་པ་སེམས་དཔའ་ཆེ། །རང་བཞིན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཡང་མ་འགགས་རོལ་པར་སྣང་། །སེམས་དཔའ་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་གསོལ་པ། །རང་བཞིན་ཉིད་ལ་ལྷུན་གྲུབ་ན། །སེམས་ཅན་འདི་དག་རང་གྲོལ་རིགས། །ཡེ་ནས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །གསུངས་པ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི། །དེ་བོ་ཀ་ནས་དག་པའི་ཕྱིར། །གྲོལ་བ་རྣམས་ཀྱང་རོལ་པར་སྣང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཡང་གསོལ་བ། །དེ་བོ་ཉིད་ནི་ཀ་དག་པས། །ལྷུན་གྲུབ་ལ་ཡང་དགོས་མེད་འགྱུར། །ཡང་ན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །ཀ་ནས་དག་པ་མེད་པར་འགྱུར། །སྟོན་པས་གསུངས་པ་འདུག་ཚུལ་ལ། །གང་གིས་བརྗོད་པའི་ཚིག་མེད་པས། །བརྗོད་པའི་སྒོ་ཚིག་དང་བྲལ་བས། །ཤེ་ཡི་དོ་བོར་གྲུབ་མེད་ཕྱིར། །ཚིག་གིས་འདི་ལ་གནོད་པ་བྲལ། །སེམས་ཅན་བདག་འཛིན་བློ་ཡུལ་ལ། །སྣ་ཚོགས་དྲན་བསམ་མ་འགགས་པས། །ཚིག་གནོད་དོ་བོ་ཉིད་བཞད་པར་མེད། །འོན་དམ་ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་ལུས་སོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ནི་དེའི་དོན་མན་ངག་གིས་ཕྱེ་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་བཅུད་ཀྱི་ཕྱི་རང་བཞིན་ལྷུན་གྱིས་མ་བསྒྲུབ་ཕྱིར་མི་སྣང་། །དེ་

བཞིན་ཀ་དག་དངོས་མཚན་སྦྱངས་པའི་གདངས། །ལྷུན་གྲུབ་ཕྱི་རྒྱུ་མ་རལ་བྱམ་པའི་སྐུ། །ངོ་བོས་སྟོང་ལ་གདངས་ཀྱིས་མ་འགགས་པས། །སྣང་བ་ཀུན་ཀྱི་འཆར་གཞིར་དེ་བཞུགས་ཀྱང་།། །།གཞི་ལས་གཡོས་པ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས། །མཚན་མ་རིས་ཆད་ཅན་དུ་ཕྱིར་མི་གསལ། །འདི་ལྟར་ནོར་བུ་ཅཉྩིའི་སྒན་འཕོས་ཙམ་རི་བོའི་ཁོངས་སེང་ན་བལྟར་མི་མངོན་པར་གནས་ཀྱང་། རྒྱན་དང་ཕྲད་པའི་ཚ་གཏིང་གསལ་ཀྱི་རང་འོད་ནམ་མཁའ་ལ་འབྱིན་ནུས་པ་ལྟར། འཁོར་འདས་གཉིས་ཀའི་འཕྲོ་གཞི་ངོ་བོ་ཀ་ནས་དག་པའམ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཆ་ལ་དངོས་པོ་དང་། མཚན་མ་དང་། ཁ་དོག་ཏུ་སྨྲ་པ་མེད་ཀྱང་། རང་བཞིན་ལྷུན་ཀྱིས་གྲུབ་པའམ་འགག་པ་མེད་པའི་ཆ་ནང་གསལ་ཐུ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་ཡོད་པ་རྒྱན་དང་མ་ཕྲད་ན་ཕྱིར་མི་སྣང་བ་མཐོང་ཚེས་སུ་དྲངས་ཤེལ་གཅོང་མ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལྟར་དྲངས་ཤེལ་གཅོང་མ་ལ་རང་ངོད་ཀྱིང་གསལ་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཉི་མའི་རྒྱན་དང་མ་ཕྲད་ན་ཕྱིར་མི་སྣང་བ་ལྟར་ཀ་དག་ལྷུན་གྲུབ་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་དབྱིངས་ནང་གསལ་ཀྱི་ཕྱི་རྒྱུ་མ་རལ་བ་ལ་གཞོན་ནུ་བྱམ་པའི་སྐུ་ཞེས་བཏགས་ཏེ། ཏློང་དྲུག་པ་ལས། རང་བཞིན་ལྷུན་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྣང་བ་རིན་པོ་ཆེ་གཟུའི་དགོངས་པ་

།།ཞེས། །ཞེས་ཡེ་ཤེས་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུང་བར་གསལ་བའི་ཕྱོགས་མ་རལ་བ་གཞོན་ནུ་བྱམ་པའི་སྐུའི་གནས་ལུགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ། །ངོ་བོ་སྐྱེ་མེད་དུ་སྟོང་ཡང་། གདངས་འགག་མེད་དུ་འཆར་བས་སྐུང་བ་མཐའ་དག་གི་འཆར་གཞིར་བཞུགས་པའི་ཚུལ། འོད་གསལ་ཀྱི་རྒྱུད་མཐུ་ལར། རྟོགས་པས་སངས་རྒྱས་མ་བྱུང་། མ་རྟོགས་པས་སེམས་ཅན་མ་བྱུང་བའི་སྐབས་རེལ་ན། རིག་པ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་གཞི་ལས་མ་གཡོས་ཏེ། རྒྱན་མེད་པའི་སྐུང་བ་གསུམ་དང་ཐབས་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་སོ། །དེ་ནས་ཡང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས། རང་གི་འདུག་ཚུལ་ཀྱི་གནས་ལུགས་འདི་གསུངས་སོ། །ཀྱེ་སྐུང་བ་ཆེན་པོ་ཡངས་པའི་ཀློང་འདི་ནི་མ་གཡོས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཆེན་པོ་ལས། མ་འབྱུལ་པའི་སངས་རྒྱས་ཆེན་པོར་བཞུགས་སོ། །ངོ་བོའི་སྐུ་མ་འགགས་པར་གནས་ཏེ། དོ་བོ་མི་འཇུར། ཐབས་གསང་བ་མ་གཡོས། མི་གཡོ། མ་བསྒྲུབ་པ། སྐུང་བ་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ལ་རྫོགས་པ། ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་ལ་རྫོགས་པ། སྐུ་ཐམས་ཅད་སྨིན་པར་གནས་པ། འོད་ཀྱི་སྐུང་བ་ཐམས་ཅད་མ་བསྡིགས་པར་གསལ་བ། གནས་ལུགས་ཀྱི་སྐུང་བ་ལ། སྐུང་ཐབས་ཀྱིས་མ་

བསྒོམས་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གསུམ་རྒྱུ་མཚན་བཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའོ།། །།དེ་ཡོའི་གནས་ལུགས་ཆེན་པོ་དེ་ཡང་སྣུ་ལྟར་གནས་ལ། ཁམིག་རྣ་བར་དོད་པའི་ཚངམི་བཞུགས་རྟ། སྟོང་པ་ལྟར་གནས་པ་ལ་བེམ་སྟོང་ལྟར་ཚངམི་བཞུགས། འོད་ལྟ་ལྟར་སྣང་བ་ཆེན་པོ་ལ། ཁ་དོག་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཚངམི་བཞུགས། རྒྱ་མ་ཆད་པར་སྣང་བ་ལ་འབྲེལ་བ་ལྟར་ཚངམི་བཞུགས། མཐའ་དབུས་མེད་པ་ལྟར་དམིགས་ལ། ཕྱོགས་སུ་དམིགས་པ་ནི་ཚངམི་བཞུགས། ཆ་ཡིས་མ་གོས་པ་ལྟར་སྣང་བ་ལ་རིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཚངམི་བཞུགས། རྒྱ་མ་འགགས་པ་ལྟར་སྣང་ཞིང་། དཔངས་མཐོ་བ་ལ་སྟེང་འོག་ཏུ་སྣང་བ་ནི་གང་ཡང་མེད་དོ། །རང་བཞིན་གྱི་སྣང་བ་ནི། ཡངས་པ་ལྟར་སྣང་བ་ལ་ཕྱོགས་ལྷུང་མེད་པ། གསལ་བ་ལྟར་སྣང་བ་ལ་དངོས་པོ་མེད་པ། མཐིང་གা་ལྟར་སྣང་བ་ལ་ཆ་མ་ཕྱེ་བ། དཀར་པོ་ལྟར་སྣང་བ་ལ་རིས་མི་འཛིན་པ། སེར་པོ་ལྟར་སྣང་བ་ལ་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པ། དམར་པོ་ལྟར་སྣང་བ་ལ་གོམ་འགགས་པ་། ལྗང་གུ་ལྟར་སྣང་བ་ལ་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པ། སྣ་ལྟ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ལ་ཁོག་མི་འཛིན་པ་ཆེན་པོ། རླུམ་པ་ལ་དབྱིངས་མེད་པ། མ་འགགས་པ་ལ་རྒྱུན་མེད་པ། ཁྱབ་པ་མེད་པ་ལ་

།།ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བཅས་པ། རྣམ་གཅད་ལས་ཆེན་པོ། རང་གསལ་བ་ལ་ཕྱི་ནང་དང་བཅས་པ། རྟོག་སྣང་མེད་པ་ལ་བབས་ཀྱིས་གྲུབ་པའོ། །ཐུགས་རྗེའི་སྣང་བའི། སྟོང་པ་ལྟར་སྣང་བ་ལ་གསལ་བ་མ་འགགས་པ། སྤྲོས་པ་མེད་པ་ལ་སྤྲོས་པ་ཆེན་པོ། རང་བཞིན་མ་འགགས་པ་ལ་སྣ་ཚོགས་མ་དེས་པ་ཆེན་པོ། གསལ་བ་ལ་སྐུན་པ་མེད་པ། མ་འགགས་པས་མེད་པ་ཆེན་པོ། བབས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་འཆར་བ་ཆེན་པོ། མ་འདྲེས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་སྨིན་བ་ཆེན་པོ། ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་ཆེན་པོ། དག་པ་ལ་འཁྲུལ་པ་མ་འགགས་པ་ཆེན་པོ། རྫོགས་པ་ལ་གཅིག་སྨིན་བ་ཆེན་པོ། ཐུགས་རྗེ་གོམ་འགགས་པར་བཞུགས་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་དོ་བོ་ཀ་དག་གི་ཚ་ནས་གཞལ་ན། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་སེམས་ཅན་མིན། །གཅིག་དང་ཐ་དད་མ་ཡིན་མཐའ་དབུས་མིན། །སྟོང་པ་ཕྱང་ཆད་མ་ཡིན་དངོས་པོ་མིན། །སྐྱེ་མེད་སྐང་བ་གསུམ་དང་ཐབས་གཅིག་གོ །དེ་ལ་དོན་གྱི་དབྱིངས་བསྟོམ་བྱང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་རྟོགས་ན། བསམ་བྱུང་གི་བློས་གཞལ་དུ་མི་བཟོད་ཀྱང་། རེ་ཞིག་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་ནས་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ཡིན་པས་མ་བཀལ་ཡང་ལུང་གི་གོ་བ་ཙམ་དུ་ཞལ་

གསལ་བ་སྐུ་ཏིག་ཟེད་བ་ལས། རང་བཞིན་གནས་བའི་ངོ་བོ་ལ། །སངས་རྒྱས་མེད་ཅིང་སེམས་ཅན་མེད། །མ་རིག་མེད་ཅིང་འཁྲུལ་བ་མེད། །སེམས་མེད་ཡིད་ཀྱང་ཡོད་བཞིན། །དབྱེ་མེད་བཅོས་མེད་གཅེན་པོར། །ཉོན་མོངས་མེད་ཅིང་དར་འཛིན་མེད། །འགྲོ་བ་མེད་ཅིང་འོང་བ་མེད། །ཆོས་མེད་ཆོས་སུ་སྣང་བ་མེད། །ཐབས་མེད་ཤེས་རབ་ཉིད་ཀྱང་མེད།། །ཕྱང་ཡོངས་མེད་ཅིང་ཁམས་ཀྱང་མེད། །ཡུལ་མེད་འཛིན་པར་བྱ་བ་མེད། །དབང་པོ་མེད་ཅིང་ཡུལ་ཀྱང་མེད། །གཟུང་བར་བྱ་དང་འཛིན་པ་མེད། །སྐྱེ་མེད་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཀྱང་མེད།། །ཤེས་དང་ཤེས་བྱའི་བདག་པོ་མེད། །འདིད་མེད་ཁ་དོག་ཡོད་མ་ཡིན། །སྒྲ་མེད་དྲི་ལ་སོགས་པ་མེད། །འདོད་པ་མེད་ཅིང་ཞེན་པ་མེད། །དབྱིངས་མེད་གཞལ་ཡས་ཁང་མེད།། །ལྷ་མེད་མཆོད་པའི་ཡུལ་ལས་འདས། །ཞེས་དང་། རང་ཤར་ལས། དང་པོའི་གཞི་ཀ་དག་ཆེན་པོ་ལ། བསམ་པ་མེད། མ་རིག་པ་མེད། སེམས་མེད། ཡིད་མེད། འཛིན་པ་མེད་དོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱ་མཚར་བའི་ཡེ་ཤེས། ལྷུན་གྲུབ་སྣང་བའི་སངས་རྒྱས། སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཚོས་ཉིད། མཐའ་དང་བྲལ་བའི་རིག་པ། དག་པ་ཆེན་

།།ཨཱཿ ཁེའི་སྣང་བ། ཕྱོགས་ལྷུང་མེད་པའི་ལྟ་བ་བཞུགས་སོ། ཀེ་ཡང་ཡངས་པ། གསལ་བ། མི་འཇུར་བ། ཡེ་ཤེས་མི་འགག་པ། ཐེག་ཆེ་སྣ་ཚོགས་སུ་འཕྲོ་བ། མ་གྲུབ་པའི་ཚེས་ཉིད། ཕྱི་རྒྱ་མ་རལ་པ། ནང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ལྟམི་འགག་པར་གསལ་བ་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་བཞུགས་པའོ། །ཞེས་སོ། ཀེ་ཡང་བསམ་པ་མེད་མ་རིག་པ་མེད་ཡིད་མེད་འཛིན་པ་མེད་ཅེས་པས་ཀུན་གཞི་ཚོགས་བརྒྱད་དང་བཅས་པ་འཁོར་བའི་སྲོག་གཅོད་ལ། རྒྱ་ཆད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པས་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པས་ཀ་དག་གི་ཚོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཕྱང་ཆད་དུ་འདོད་པ་ཡང་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་ཆ་ནས་གཞལ་ན་ཡངས་པར་རྒྱ་མ་ཆད། དོག་པར་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་། སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་འཆར་གཞི་ནང་གསལ་ཐེམ་ལ་མ་རྟོགས་པར་ཡོད་ཀྱང་། ཕྱི་རྒྱ་མ་རལ་བས་ལྷུན་གྲུབ་རིན་པ་ཆེའི་སྤུབས་གཡོས་ནས་ཕྱིར་གསལ་བས་ནང་མ་ཡིན་ལ། གསལ་ཡང་ནང་ལས་མི་འཇུར་བས་ཕྱི་མ་ཡིན་ལ། གཉིས་ཀའང་ཐ་སྙད་ཙམ་བས་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ལྷུན་སྒྲུབ་པོ་བཀོད་པའི་དབྱིངས། རྫ་བ་

སོགས་རྣུང་ལྟ་དང་། དེ་ལས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་ཕྲིན་ལས་ཏེ་ལྟ་ཚན་ལྟ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལྟ་དང་འོད་ལྟ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆར་གཞི་འམ། བཅུན་པའི་ཡུལ་ཆ་ཐུ་ལ་རྟག་མི་བཟོད་པ། འཕེལ་འགྱོད་དང་། གང་སྟོང་མེད་པ། དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པའི་ཚན་ཐེར་ཡང་མ་གྲུབ་པ། འགགས་པ་མེད་པའི་ཚན་སྣ་ཚོགས་སུ་འཆར་བ་སྟེ། རང་ཤར་ལས། དབྱིངས་དེ་ཡང་རྒྱམ་ཆད་པ། ཕྱོགས་སུམ་ལྡོང་བ། འགྲིབ་པ་མེད་པ། འཕེལ་བ་མེད་པ། སྟོང་པ་མེད་པ། གང་བ་མེད་པ། གསལ་བ་དང་བཅས་པས། སྣུམ་ངོ་འཆར་བའི་གནས། ཡངས་པ་ཀུན་ཀྱི་བདག་ཉིད། ཅེས་དང་། ཀློང་དྲུག་པ་ལས། འདི་ལ་དབང་པོར་སྣང་བ་མེད། རྟོག་བཅས་མཚན་མ་རང་དག་ཕྱིར། ཀཱ་ཀྱི་གསལ་ཆེན་པོའི་གཞི་མར་གནས། ཁྱབ་དང་ཁྱབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་། ཕྱང་ནས་ཆད་པ་མེད་སྣང་བར། ཀུན་ལ་བྱེད་སྣང་བའི་ཚ་མ་འགགས། ཐེག་པོ་ཐམས་ཅད་བཅུད་བསྡུས་པའི། ཏིལ་མེད་ཚེར་རང་སར་དག ཤར་ནས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གསར་ཆེན་དུ། རང་བཞིན་ཀྱི་ནི་ཆ་ལ་བཞུགས། ཞེས་སོ། ཀུཥྞ་ཀའི་ཚ་ནས་གཞལ་ན། དོ་བོ་ལ་ཡོད་མེད་སོགས་སྤྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་

།ཚད་དང་བྲལ་བས་ཆོས་ཉིད་གང་དུ་ཡང་མ་ཕྱེ་བའི་ཀ་དག ། རང་བཞིན་འགག་པ་མེད་པས་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་ལྷུན་གྲུབ། བྱགས་རྟེ་གོ་མ་འགགས་པས་མཛོད་པ་ཕྱིན་ལས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་སྣང་བ་གསུམ་དང་ཐབས་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ལས་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་བཞུགས་པའི་ཚུལ། ཐལ་འགྱུར་ལས། དེ་བོ་ཀ་དག་ཡེ་ཤེས་ལ། ཨ་རིག་པ་ཞེས་སྤྲིད་མིང་མེད། ཁ་ཅིག་དང་ཁ་ཉིས་ཀྱི་གྲངས་མེད་པའོ། ཁངྟགས་པས་དོན་མེད་གྲུབ་པ་མེད། ཁང་དུ་མ་ཕྱེའི་ཚོས་ཉིད་ལས། ཡེ་ཤེས་ཚམ་དུ་འདུ་གྲུབ་པ་མེད། ཆིག་མེད་བརྟེད་པ་གྲུབ་པ་མེད། མཐའ་ལ་མི་གནས་རང་རིག་དག ། བརྟེད་འཛིན་མིང་གི་མཐའ་ཟད་པའོ། ཆུ་མེད་ཀྱེན་ཀྱི་གྲངས་མེད་ལ། ཁ་ཉིས་སྣང་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་མེད། ཁཚན་ཉིད་གང་དུའང་ཕྱེ་བ་མེད། ཡུལ་ཅན་རགས་པ་ཟད་པའོ། ཡེ་ནས་མེད་པས་དག་པས་དག ། འབྲུལ་རྟོག་འགགས་པས་ཅིར་མ་མཛོད། ཁ་སྐྱེས་པས་ན་འགགས་སྟོང་ངོ་། ། རང་བཞིན་ལྷུན་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་ཞེས། ཁི་སྐྱེ་མི་འགག་ཅིར་མི་དགོངས། ཡུལ་དག་འེས་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། ། རྩལ་དང་ཡོན་ཏན་འགག་མེད་པས། །

རོལ་པ་ཙམ་དུ་སྣང་བ་ལས། སྟུ་ཚོགས་རྫོགས་པའི་གཞི་མའོ། མེད་ཕྱིར་སྣང་ལ་སྣང་ཕྱིར་སྟོང་། སྣང་སྟོང་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ཅན། སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་དག་ཡུལ་ལོ། ། འདི་ལྟར་གཞི་ཞེས་མདོན་པར་གནས། རང་བཞིན་ཙམ་དུ་གནས་པ་ལས། ངོ་བོའི་ཆ་ན་བརྟགས་པས་སྟོང་། ཡན་ལག་སྟོས་ཕྱིར་མཐྱེན་པ་རྫོགས། རང་གནས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་སྣང་བློང་གཉིས་མེད་པའོ། ཐུགས་རྗེ་ཀུན་ཁྱབ་ཡེ་ཤེས་ལས། ཐམི་མཛོད་སྣ་ཚོགས་འཆར་བའི་སྟོ། མཛོད་པ་ལྟར་སྣང་ངོ་བོར་རྫོགས། ཆོས་སྐུ་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་ལས། ཡེ་ཤེས་མཐྱེན་པ་རྫོགས་པའི་ཆ། ཤཱཀྱས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འཆར། ཀེ་མེད་འགོར་འདས་ལྟེ་ཆད་པས། ཐམྱེན་པས་རིག་ཅིང་གསལ་བའོ། རང་རིག་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ལས། རང་བཞིན་ཤཱཀྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཉིད། ཐམ་འགགས་འགག་པ་མེད་པའོ། ཞེས་སོ། ཀེ་ཡན་ཆད་ནི་གཞི་རྒྱང་པའི་བཤུགས་ཚུལ་དུ་རེས་ཀྱང་གཞི་ལམ་འབྲེལ་བའི་མཚམས་ཐན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་ལྟོས་ཅན་ཡིན་པས་གཞི་ལས་གཞི་སྣང་གཡོ་ཚུལ་དང་སྐྱེ་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཉིད་དང་ལས་རིག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། ཟློག་པའི་

།།དེས་ཡོ་གད་དས་ཀྱིས་ཕྱིར་འཕགས་པས། །ནང་གསལ་གཞོན་ནུ་བྱམ་པའི་རྒྱ་རལ་ནས། །གཞི་ལས་གཡོས་པ་མེད་བཞིན་གཞི་སྣང་ཤར། །གང་ཚེ་ཐུགས་རྗེའི་རིག་གདངས་རྣམ་པའི་ཡུལ། །དབྱེར་བྱེད་ཤེས་པར་ཤར་བ་རིག་པ་ལ། །ལྷོས་པའི་མ་རིག་ཅན་ཀྱི་ཚ་བཟུང་བས། །སྨིན་བྱ་མ་ཁད་བཞིན་དྲངས་པའི་ཀ་དག་ལས། །ལྷུན་གྲུབ་གཡོ་བ་འཆར་ཚུལ་བརྒྱད་དུ་ཤར། །འདི་ནི་འཁོར་འདས་འབྱུང་བའི་སྐྱོ་འཕར་ཏེ། །ཐེག་རྩེ་ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་སྡེ་དང་། །མན་ངག་ལྟེ་མིག་གངས་ལྷན་རི་ཡི་ལྷོངས། །ཏིང་མེད་འོད་ཟེར་སྟོང་ལྡན་གཅིག་གིས་ཕྱེ། །དེ་སྐད་དུ་རང་ཤར་ལས། དེ་དག་ནི་དོ་བོ་ཀ་དག་གི་གནས་ལུགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་གང་ཡང་མ་ཚད་ཕྱོགས་གང་དུ་ཡང་མ་སྣང་བའོ། །དེའི་འོག་ལྷུན་གྲུབ་རི་ནོ་ཆེའི་སྤྲུལ་ཞེས་བྱ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་འཆར་ལུགས་རྣམ་པ་དྲུག་ཡོད་དོ། །སྒོ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །དེ་ནི་གཞི་ལྷུན་གྲུབ་ཅེས་བྱའོ། །གཞི་མ་དེས་པ་ཅེས་བྱ། གཞི་སྣ་ཚོགས་སུ་འཆར་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །དེའི་འོག་ཆད་ན་བརྒྱག་པའི་ས་ཡོད་དོ། །དེའི་འོག་ན་གཞི་སྣང་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་ཡོད་དོ། །དེའི་འོག་ན་ལོངས་སྤྱའི་སྣང་བ་

ཡོད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་བཀླ་ན་དེ་ལ་ཐོག་མ་གཞིའི་གནས་ལུགས་ནང་གསལ་གཞོན་ནུ་བུམ་སྐུའམ་ཅི་ན་ཀུ་ཐ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་ལྟའི་སྐྱིང་པོ་དོ་བོ་སྐུ། རང་བཞིན་གསུང་། ཐུགས་རྗེ་རིག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་གནས་པ་སྤོག་རྒྱང་ཡན་ལག་བཞི་ལྷན་ཀྱི་ཚས་བསྒོམ་པ་ལས་འོད་ལྔ་ཁྱད་པར་ཅན་གསལ་ཀྱི་དབྱིངས་བུམ་པའི་སྐུ་ལྟར་གནས་པའི་རྒྱུ་དཀའ་ཐུབ་པ་ཡིན། ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་གདངས་ཕྱིར་གསལ་དུ་ཤར། དེའི་རྣམ་པ་ལ་ཐུགས་རྗེ་རིག་པའི་གདངས་དབྱེར་བྲེལ་ལྟར་ཤར་བས་རིག་པ་ལ་ལྷོས་པའི་མ་རིག་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཞི་མ་འགྱུར་ཡང་རང་མལ་དུ་ཡོད་པའི་ལྷུན་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྲུལ་པ་ལས། གཞི་སྣང་གི་རྩལ་གཡོས་པས་རིག་ཚའི་གདངས་མཆེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་བཀོད་ཤིས་མཛོས་ལྟན་ལས། ཀུན་ངལ་འབྱུལ་པ་མེད་ཀྱང་བའི་རྩལ་ལས་འབྱུལ་པ་བྱུང་སྟེ། གཞི་མི་འགྱུར་བ་ལས་རང་བཞིན་མ་འགགས་པར་ཤར་ནས་ཐུགས་རྗེ་མ་དེས་པ་ལས་མ་རིག་པ་རང་བྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྲིན་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་གློ་བུར་དུ་སྤྲིན་བྱུང་བ་དང་འདྲ་བར། གཞི་ལ་མ་རིག་པ་ཡོད་པ་ཅང་མ་ཡིན་ཏེ་ཐུགས་རྗེ་ལྟར་ཤར་བ་ལས་མ་རིག་པ་བྱུང་སྟེ། གཞི་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཞེས་བྱ་

།།ཤ།། །བ་ཆགས་སོ། །དེ་ཡང་མ་དེས་བའི་སྣང་བ་ཆེན་པོཞེག་ཏུ་གནས་སོ། །ཞེས་སོ། །དེའི་ཚེ་ཀ་དག་གི་རང་བཞིན་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་སྤྲིན་དེ་དས་བའི་ནམ་
མཁའ་ལྟ་བུའི་དང་ལས་རང་མལ་ན་ཡོད་པའི་གཞི་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་འཆར་ཚུལ་བརྒྱད་བྱང་བ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་གའུའི་གནས་ལུགས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ་ཐུགས་རྗེའི་རྩལ་ལས་འདོད་ཡོན་ཀྱི་གོ་མ་
འགགས་པའོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་གྲུབ་པ་ཆེན་པོས་གནས་པས་ལྷུན་གྲུབ་ལྟར་འཆར། ཐུགས་རྗེ་ལྟར་འཆར་བའི་གོ་མ་འགགས་པས་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱུང་། ཡེ་
ཤེས་ལྟར་འཆར་བའི་ལོངས་སྤྱོད་མ་འགགས་པས་ཡེ་ཤེས་ལྟའི་རང་འོད་དུ་སྣང་། སྐུ་ལྟར་འཆར་བའི་ངོ་བོ་མ་འགགས་པས་རིག་པ་སྐུ་དུ་སྨིན། གཉིས་མེད་ལྟར་འཆར་བའི་ལྟ་བ་མ་
དེས་པས་གཅིག་དང་དུ་མ་ལས་བྱོལ། མཐའ་བྱོལ་ལྟར་འཆར་བའི་ཐབས་མ་འགགས་པས་འཁྲུལ་སྣང་རང་རྒྱུད་པར་མི་གནས། དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐོར་མཐར་ཕྱིན་པས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྐྱིང་པོ་ཀ་དག་ཏུ་འཆར། མ་དག་པ་ལྟར་འཆར་བའི་ཐུགས་རྗེ་མ་འགགས་པས་རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྐྱིང་རྗེ་འབྱུང་བ་ཡིད་བཞིན་ཀྱི་ཧོར་བུ་

རིན་པོ་ཆེ་ལྟུ་བུ་སྟེ། འཚར་ཚུལ་བརྒྱད་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ལོངས་སྤྱོད་དང་། དེའི་རྩལ་ལས་ཐད་ཀར་རིགས་ལྡའི་སྐང་བ་ཚད་མེད་པ་ལས་རང་བཞིན་སྤུལ་སྤུ་སྐང་ལ། མར་འགྲོ་དུག་གི་སྣང་བ་སྟོན་པ་དང་བཅས་པའི་འཚར་གཞི་ལྷན་གྱིས་ཏུ་ཡོད་དེ། སྔ་མ་ལས། དེ་ཡང་འཚར་ལུགས་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ། རིན་པོ་ཆེ་གའུའི་གནས་ལུགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདོད་ཡོན་ཀྱི་གོ་མ་འགགས་པའོ། །མ་གྲུབ་པའི་གྲུབ་པ་ཆེན་པོར་གནས་པ། ཐུགས་རྗེ་ལྟར་འཚར་བའི་གོ་མ་འགགས་པ། ཡེ་ཤེས་ལྟར་འཚར་བའི་ལོངས་སྤྱོད་མ་འགགས་པ། སྣང་ལྟར་འཚར་བའི་ངོ་བོ་མ་འགགས་པ། གཉིས་མེད་ལྟར་འཚར་བའི་ལྟ་བ་མ་དེས་པ། མཐའ་གྲོལ་ལྟར་འཚར་བའི་ཐབས་མ་འགགས་པ། དགེ་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་མཐར་ཕྱིན་པ། མ་དག་པ་ལྟར་འཚར་བའི་ཐུགས་རྗེ་མ་འགགས་པ། འདོད་ཡོན་ཀྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟུ་བུ་སྟེ། ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་གནས་ཚུལ་བརྒྱད་པོའི་ངོ་བོ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཀ་དག་གི་རྩལ་ལ་རང་མལ་ན་ཡོད་པའི་ལྷན་གྱིས་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྲུལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དང་ལས་མ་གཡོས་པའི་རྩལ་སྐང་ངམ་གདངས་ལས་ཤར་བ་ཡིན་ལ་གཞི་དེའི་ངང་དུ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་འབྲས་བུ་ལྷུན་

ཀཱཾ། །གླུབ་རིན་པོ་ཆེ་གསང་བའི་སྒྲུབས་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་གཞི་ལས་གཞི་སྣང་དུ་གཡོས་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ཐིག་ལེ་དང་གདངས་གཡོ་བ་ལ་གཞི་སྣང་ལྷུན་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུབས་ཕྱིར་གསལ་གྱི་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། ནང་གཞོན་ནུ་བུམ་པའི་སྐུ་ཞེས་བྱ་བ་ཁ་རལ་ཏེ། ཕྱི་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་གནས་ལུགས་སུ་གནས་སོ། །དུས་དེ་ཚམ་ན་དའི་སྣང་བ་ཕྱིར་རལ་ཏེ། སངམ་སེངམ། ཤཱཀ་མ་ཤཱཀམ། ཁྲལ་མ་ཁྲོལ་མ། ཡངམ་ཡེངམ། འགྲུལ་བ། འཕྲིག་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་འཕྲོ་བ་བྱུང་ངོ་། ཉེ་ནས་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཆེན་པོ་ཆགས་སོ། །ཞེས་སོ། །དེའང་འཆར་ཚུལ་བརྒྱད་དུ་གནས་པའི་ཚུལ། རིན་པོ་ཆེ་སྣང་སར་འཇུག་པས། ཀུམ་སྦྱོན་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་། །གཞི་ཞེས་འཆར་ཚུལ་རྫི་ལྟ་བུ། ཡོན་ཏན་འཆར་སྒོ་གང་ཙམ་ལགས། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རྫི་ལྟ་བུར། ཡོན་ཏན་རྣོག་ཚུལ་བདག་ལ་གསུངས། དེ་ནས་ཉིད་ཀྱིས་བཀའ་བསྩལ་པ། སྐྱེ་བམེད་པའི་ཚེ་འཕྲུལ་ལས། ཐར་སྐྱོས་རྣམས་རྣམས་ཀྱི་མཛོད་པ་ཏུ། ཡེ་ནས་འབྱེད་པ་མེད་པར་ནི། ཐམ་འགགས་འགག་པ་མེད་པར་ཡང་། སྣང་བ་ཉིད་ནི་ཡེ་དག་

བདར། རང་གི་དོ་ལ་གནས་པ་སྟེ། ཨི་འབྱེད་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལས། འཇུན་གྱུབ་གདགས་པ་མ་དེས་བར། འཆར་བྱེད་བརྒྱད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྱུང་། དེ་ཡི་སྣང་ཚུལ་མ་འགགས་པས། ཐུགས་རྗེ་ལྟ་བུའི་འཆར་ཚུལ་ལས། ཤེམས་ཅན་ཀུན་ཀྱི་སྐྱོབ་པའི་གནས། སྣང་བ་རང་གསལ་འགག་མེད་ལས། ཁོད་ལྟའི་འཆར་བྱེད་ཚུལ་དུ་སྣང་། ཐབ་ཁྲེན་པའི་སྣང་ཆ་མ་འགགས་པས། ཡེ་ཤེས་དག་པའི་སྐྱེ་ཁྱིད་དུ། སྣང་བ་འགག་མེད་ལམ་ལྟར་ཤར། རང་སྣང་ལུས་ཀུན་མཐའ་རྫོགས་ཕྱིར། ཆོས་རྣམས་ཀུན་ཀྱི་སྐུ་ལྟར་སྣང་། ཤེས་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པས། གཁྱིས་སུ་མེད་པ་ལྟར་ཀྱང་ཤར། ཁེ་ཁྱིད་རང་སར་གནས་མེད་པས། མཐའ་གྲོལ་ཆེན་པོའི་སྣང་བ་ནི། རིས་མེད་ལྷུན་གྲུབ་གཞི་ལ་སྣང་། རིག་པ་ཟད་ཐལ་གཅིག་རྫོགས་ཕྱིར། ང་གི་ཡེ་ཤེས་ཁྱིད་ཀྱི་སྐོར། ངོ་བོ་ཁྱིད་དང་འབྲེལ་བའོ། ཐུགས་ཚུལ་འགག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཤེམས་ཅན་ཀུན་ཀྱི་བྱང་ཁུབ་སུ། སྐད་གཅིག་ཏུ་བདེ་སྐྱོང་ཡང། ཐུབ་བྱེད་སྣང་བའི་ཆ་ལས་ཤར། འདི་ཀུན་འཆར་བྱེད་བརྒྱད་དུ་སྣང་། འབྱུང་བའི་ཚུལ་དུ་རང་ཤར་བས། ཐུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་

།།ལྷ།། །སྣང་བ་ཞེས། །རིན་པོ་ཆེ་ཡི་ཚུལ་དུ་སྣང་། །དེ་ལྟར་སྟོང་གསལ་ཆེན་པོ་ལས། །ཅི་མེད་ཅིར་ཡང་སྣང་བའི་ཚུལ། །འབྱུང་ཚུལ་ཡོན་ཏན་མ་འགག་གས་
ཏེ། །ལྷུན་གྱིས་འཆར་བྱེད་མ་འགག་ལས། །སྣ་ཚོགས་སྣང་བའི་རང་བཞིན་དུ། །ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་རྣམས་ལུ་སྣང་། །འཆར་བྱེད་སྒོ་རྣམ་བརྒྱད་ལས་ཀྱང་། །ཡོན་ཏན་བརྒྱད་
ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཤར། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕྱི་ལྟར་འཆར་ཚུལ་བརྒྱད་ཀྱི་གཞི་སྣང་ལ་ལམ་ལྷུན་གྱིས་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྲུལསྐུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉམས་ལེན་ཀྱི་དུས་ན་སྣང་བ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་ལ་
སོགས་པའི་ལམ་སྣང་ཐམས་ཅད་དང་། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་སོ་ཅོག་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གཞིར་གྱུར་ཅིང་། ཁྱད་པར་སྣུད་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་འོད་ལས་ལམ་མངོན་པར་སྣང་བའི་
གཞི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་། ཡོན་ཏན་ཀྱི་གོ་མ་འགག་ལ་ལས་རང་བཞིན་སྤྲུལ་པའི་སྐུར་སྣང་ཞིང་། ཐུགས་རྗེའི་གོ་མ་འགག་ལ་ལས་མ་དག་པ་འགྲོ་དུག་ལྔར་སྣང་བ་
དང་། དེ་འདྲུལ་བྱེད་རིགས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཐུབ་དྲུག་དང་། མ་དག་པའི་སྤྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་གདུལ་བའི་ཞིང་སྣང་ཡོད་པའི་ཚུལ་ཡང་ཤིས་མཛོས་ལྷན་ཆེན་པོ་ལས། དེའི་ཡེ་

ཤེས་ཀྱི་གོ་མ་འགགས་པ་ལས་འོངས་སྡུག་རྩོག་གས་པའི་སྣང་ལྟགས་ཆགས་སོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་གོ་མ་འགགས་པ་ལས་རང་བཞིན་སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་སྣང་ལྟགས་སྤྲིད་དོ། །དེའི་ཐུགས་རྗེའི་གོ་མ་འགགས་པ་ལས་མ་དག་པའི་སྣང་ལྟགས་འབྱུང་དོ། །ཞེས་སོ། །མདོར་བསྡུ་ན། ལྷུན་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་སྣང་བས་གསུམ་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལས། མདོར་ན་གཞིའི་གནས་སྐབས་སུ་ཀ་དག་དང་ལྷུན་གྲུབ་གཉིས་ཐ་དད་པར་གྱུར་ན་གཅིག་ཏོས་ཀྱི་གྲུབ་མཐས་གཅིག་ཏོས་འགེགས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་ལ། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་རང་བྱོག་མ་འབྱེས་པའི་གནས་སྐབས་ན་གཞི་འབྲས་ལ་མ་རིག་པ་མི་ལྷན་པའི་ཚ་ནས་ཀ་དག་དང་། གཞི་འབྲས་ཀྱིས་མ་རིག་པ་མ་སྤངས་ལ་མི་ལྷན་པའི་ཚ་ནས་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་བཏགས་ཤིང་། དེ་ཡང་གཞི་དང་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ལྷུན་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྲུལ་གས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་ལས་གཞི་སྣང་དུ་ཤར་བ་ལམ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྲུལ་ལ་འཁོར་འདས་སུ་སྣང་བའི་འབྲུལ་གཞི་དང་གྲོལ་གཞི་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཚུལ་རྟོགས་སྐབས་ན་བཤད་ན་བཀྲ་ཤིས་མཛོས་ལྷན་ལས། དེ་ལས་ལྷུན་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་སྣང་ལུགས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ལས་ཆོས་ཐམས་

ཀཱཾ། །ཚངས་འབྱུང་བའི་གཞི་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལས་ནི་སངས་རྒྱས་འབྱུང་ངོ་། །སེམས་ཅན་འབྱུང་ངོ་། །ཕེ་ཤེས་འབྱུང་ངོ་། །འོད་འབྱུང་ངོ་། །རིག་པ་འབྱུང་ངོ་། །མ་རིག་པ་འབྱུང་ངོ་། །ལས་ཟམས་ཅན་འབྱུང་ངོ་། །ཐྲུགས་རྗེ་འབྱུང་ངོ་། །ཡོད་པ་ལྟར་སྣང་བ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་ནི་བོ་ཡོད་དོ། །དང་བཞིན་ལྟར་སྣང་བ་ཡོད་དོ་། །ཐུགས་རྗེ་ལྟར་སྣང་བ་ཡོད་དོ། །རྩལ་ཡོད་དོ། །སྣང་བ་ཡོད་དོ། །སེམས་ཡོད་དོ། །ཡིད་ཡོད་དོ། །འཁྲུལ་པ་ཡོད་དོ། །མ་འཁྲུལ་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའོ། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་ཀྱི་དབྱིངས་ཆེན་མོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་སྣང་ལུགས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ནི་ལམ་མདོན་པར་སྣང་བའི་གཞི་ཞེས་བྱའོ་། །དེ་ཡང་གསལ་བ། དྲོ་བ། བསིལ་བ། ཡང་བ། གཡོ་བའི་བདག་ཉིད་འཇིན་པ། སྐྱེ་ལྡང་བླན་པ། ཡེ་ཤེས་ལྡང་བླན་པ། རིགས་ལྡང་། ཁ་དོག་ལྡང་། ངོ་ལྡང་། འོད་ལྡང་། ཡབ་ལྡང་། ཡུམ་ལྡང་། གཟུགས་ལྡང་། སྒྲ་ལྡང་། དྲི་ལྡང་། རོ་ལྡང་། རེག་ལྡང་། ཆོས་ལྡང་། སྣང་བ་ལྡང་།

གཙོ་བོ་ལྷ་དང་། འཁོར་ལྷ་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་ཡང་མཚན་བཟང་པོ་སྐུམ་ཙུ་རུ་གཉིས་དང་ལྡན་པ། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཙུ་དང་ལྡན་པ། ཡངས་པའི་ཚེས་དྲུག་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་སྐུ་སྣང་ལུགས་ཏེ། དེ་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་བའོ། །དེའི་སྣང་བ་ལས་རང་བཞིན་སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་སྣང་ལུགས་དང་། མ་དག་པ་སྤྲུལ་པ་སྐུའི་སྣང་ལུགས་ཆགས་སོ། །དེ་འདར་རང་བཞིན་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ནི། ངོ་བོ་སྟོན་གྱུག་ལས་ཁར་བའོ། །རང་བཞིན་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དེའི་སྣང་ལུགས་ནི། ལོངས་སྤྱོད་མི་ཟད་པ། འཁོར་མི་ཟད་པ། ཡོན་ཏན་ཟད་མི་ཤེས་པ། སྟོབས་ཟད་མི་ཤེས་པ། རྟག་ཟད་མི་ཤེས་པ། ཚེ་འཕྲུལ་ཟད་མི་ཤེས་པ། ཚེའི་ཚད་གྲངས་མེད་པ། ནད་ཀྱི་སྐྱག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། གཞལ་ཡས་ཁང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ། ཚོས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སྤྲོགས་བའོ། །དེ་ནི་རང་བཞིན་སྤྲུལ་པ་སྐུའི་སྣང་ལུགས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལས་འགྲོ་བ་འདུལ་བ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ཡང་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་དོན་ཞེས་པ། སྣང་ཡང་རྟེས་སུ་མ་ཆད་པའོ། །སྣང་བ་ལ་རྟེས་སུ་མི་ཞེན་

ཀཱཾ། །བཱཾ། མིག་རྣམ་པར་དག་པ་མངའ་བ། སྐྱེན་རྣམ་པར་དག་པ་མངའ་བ། ཤཱཾ་རྣམ་པར་དག་པ་མངའ་བ། ལྕགས་རྣམ་པར་དག་པ་མངའ་བ། སྐྱེ་རྣམ་པར་དག་པ་མངའ་བ། ཐུགས་རྣམ་པར་དག་པ་མངའ་བ། ཐུགས་རྗེའི་མཛད་པ་སྣང་ཚོགས་སྤྲོན་པ། ཡེ་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་མངའ་བ། མཁྱེན་པ་མ་འགགས་པར་ཀུན་ཏུ་སྣང་བའོ། །དེ་ནི་འགྲོ་བ་འདུལ་བ་སྤྱལ་པའི་སྐུའོ། །དེ་ལས་མ་དག་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཆགས་སོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་སྣང་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། ཕྱི་སྣོད་འབྱུང་བ་ལྔའི་དགྱིལ་འཁོར་ཆགས་པ་ལས། ས་དང་། ཆུ་དང་། མེ་དང་། རླུང་དང་། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ནམ་མཁའ་སྟེད་དོ། །དེ་ལ་འཛོན་པའི་བསམ་པ་བརྟེད་ཀྱིས་མི་ལང་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་དང་། ངར་རྒྱལ་དང་། ཕྲག་དོག་དང་། ཁོང་ཁྲོ་དང་རྨུག་གོ །དེ་ལས་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་བྱུང་ངོ་། །འདོད་ཆགས་ལས་མི་རྟ་ཆགས། ང་རྒྱལ་ལས་ལྷ་དུ་ཆགས། ཕྲག་དོག་ལས་ལྷ་མིན་དུ་ཆགས། སེར་སྣ་ལས་ཡི་དྭགས་སུ་ཆགས། གཏི་མུག་ལས་བྱོལ་སོང་དུ་ཆགས། ཞེ་སྡང་གནག་པ་ལས་དམྱལ་བར་

ཚགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རིགས་དྲུག་གི་སྣང་བར་ཚགས་སོ། །དེ་ནི་འཁོར་བའི་གནས་སོ། །དེ་ཡང་གནས་ལུགས་ཆེན་པོ་གཅིག་ལས་སྣང་ལུགས་བཞི་ལྟར་བྱུང་ངོ་། །གནས་ལུགས་བཞི་ལས་སྣང་ཐབས་བཞི་ལྟར་ཤར་རོ། །སྣང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ནི། ལྷུན་གྲུབ་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བའོ། །འོངས་སྐྱེ་ལ་མིག་རྟ་བ་ཅན་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྒྲུབ་མའི་སྐུར་གནས་པའོ། །སྒྱུལ་སྐུ་གཟུགས་ལྟར་སྣང་བའོ། །སེམས་ཅན་ལ་སྣང་བ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་སྣང་ཐབས་ཀྱི་སྒྲིབ་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཐོག་མའི་ཀ་དག་གི་གཞི་ལས་རང་ཚས་སུ་བྱན་པའི་རང་མལ་ཀྱི་གཞི་ལྷུན་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲུབས་མེད་ན་གཞི་སྣང་འཆར་བའི་རྒྱུ་མེད་ལ། གཞི་སྣང་མེད་ན་ལྷུན་གྲུབ་སྒོ་བརྒྱད་ཀྱི་འཆར་ཚུལ་ལས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ལོངས་སྤྱོད། དེའི་རྩལ་ལས་བྱད་དང་མེ་ལོང་ལྟར་འཆར་ཞིང་རྩོགས་པ་ཆེན་པོའི་གདུལ་བྱའི་རང་དོལ་སྣང་བའི་ཕྱོད་སྐྱེལ་ལོངས་སྤྱོད་མ་བཞིན་སྐྱེལ་བའི་སྐུ་དང་། རང་སྣང་འགྲོ་དྲུག་གི་ཞིང་ཁམས་སྟོན་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ་འཁོར་འདས་གཉིས་བྱུང་བའི་སྒོ་ངོས་མི་ཟིན་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཡན་མན་དུ་ལྷེ་ཆད་དེ་གདུལ་བྱ་འདུལ་བྱེད་དུ་འདམ་མི་

།།ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅན་གྱི་རང་དོན་འབྲུལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་དོན་རྣམ་དག་ཡིན་པས་སྣང་བ་མི་གཅིག་ཀྱང་། གཞི་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཡོད་པ་གཞི་སྣང་ལས་ཤར་ཏེ་གདུལ་བྱ་འདུལ་བྱེད་དུ་འབེལ་བ་སྟེ། གསང་སྔོན་ལས། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འབེལ་བས་ན། །འགྲོ་དྲུག་དུས་གནས་མ་ལུས་སྣང་། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་འགྲོ་དྲུག་གི་སྣང་བ་རང་རང་ལ་སྣང་རྟུབ་ཀྱི་འཁྲུལ་པའི་ཚེ་རང་སྟོང་འཁོར་བས་བཀོད་པས་རང་སྣང་གི་ཚ་སྤྲུབས་འཕོ་དུས་རང་ལོག་ཏུ་འགྲོ་ལ། ཐུན་མོང་གི་ཚེ་སྤྱི་མཐུན་ལས་དང་སྟོན་པའི་མཛད་པས་བཀོད་པས་རང་ཉིད་མེད་ཀྱང་གཞན་དོན་ཤུགས་ན་ཡོད་པ་གཉིས་ཀྱང་དབྱེ་བ་ཕྱེད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕྱེད་ནས་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་སྟོ་ལས་ཤར་བའི་རང་སྟོང་འཁོར་འཁྲུལ་སྣང་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་འགྲོ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་ཚ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་ཀ་དག་གི་ས་ལ་རང་ལོག་ཏུ་གཏོང་དགོས་ལ་དེས་མཚོན་ནས་བར་དོར་ཡང་རང་དོར་སྣང་བའི་འགྲོ་བྱ་ལ་རང་སྣང་གི་སྒྲུལ་པས་དོན་བྱེད་པ་དང་། མི་བྱེད་པའི་ཚ་གཉིས་སུ་བཤད་པ་ནི། མ་དག་པ་འཁོར་བའི་སྟོང་མ་ཤར་བའི་གོང་དུ་རང་དོར་ཤེས་ན་བྱ་བའི་ཡུལ་མེད་ལ། ཤར་ན་དོན་བྱེད་དགོས་པའང་འཁྲུལ་སྣང་

སྤྲོངས་མ་སྤྲོངས་ཀྱི་རྣེས་སུ་འབྲང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་རིག་པའི་གཞི་ལ་འབྱུང་ལྡའི་འོད་མདངས་དང་སྣང་ཚའི་སྐོམ་ནི་རིག་པ་ནང་དུ་རྒྱུ་ཆད། འབྱུང་བཞི་རྒྱ་ཆད་པས་སྣོང་བཅུད་ཀྱི་སྣང་བའང་མི་འབྱུང་ལ། གཉིས་མེད་ལྷར་མེད་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་མངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་སུ་འབྲེལ་མི་ཤེས་པས་སེམས་ཅན་མངས་རྒྱས་སུའང་མི་འགྱུར། ཡེ་ཤེས་ལྷར་སྣང་བ་མེད་ན་ཤེས་བྱ་རང་མཚན་པར་གྱུར་པས་གཞི་ལམ་འབྲེལ་བའི་མཚམས་མི་སྦྱོར། མཐའ་བྲལ་ལྷར་སྣང་བ་མེད་ན་འབྲས་བུ་རྒྱུ་ལོག་པས་དེས་པའི་ཟེན་མི་ཐོབ། མ་དག་པ་འཁོར་བའི་སྐོ་མེད་ན་སེམས་ཅན་དུ་འབྱུལ་མི་ཤེས་པས་འཁོར་འདས་ཀྱི་བསྟེ་གནས་སུམི་རྟུང་། དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐོ་མེད་ན་རིག་ངོ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བས་ན་གཞི་ལ་མ་དག་པ་ཡོད་མི་སྲིད་ཀྱང་གཞི་སྣང་ལྷུན་གྲུབ་ལ་འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་ཆར་བའི་སྐོ་སྐར་ཁུང་ལྷར་ཡོད་པ་ལ། ལྷུན་གྲུབ་སྐོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རིན་པོ་ཆེ་སྣུམས་པ་ལས། འཆར་བྱེད་སྐོ་རྣམ་བརྒྱད་ལ་ཡང་། །ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཤར། །རིགས་དྲུག་འབྱོས་ཁུང་རང་བཅད་ནས། །འཁོར་བར་བར་དལ་ང

།།ཞི། །ཐག་ཆད་པ་རྣམས། །སྐྱིང་རྡེའི་ཞགས་པས་གཟུང་བའི་ཕྱིར། །སྐྱེ་བཞིའི་གཟུགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་སྣང་། །འཁོར་འདས་རང་འབྲེལ་ཡོན་ཏན་དུ། །གཉིས་ཆ་འཇིས་པའི་ཚུལ་དུ་སྣང་། །འདི་མེད་འགོར་འདས་ལྟེ་ཆད་པས། །རྩོགས་པ་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་ཚུལ་འདི་ཙམ་མོ། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་རང་ཡུལ་ལ། །ལུས་དང་གྲིབ་མ་ཇི་བཞིན་དུ། །སྣང་བའི་འོད་ལྟས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། །ཁང་གི་སྣང་ཆ་རང་གསལ་བར། །འོད་ལྟའི་ཚུལ་གྱི་འཆར་སྒོ་ལས། །ཡོན་ཏན་གསལ་བྱེད་ཕྱིར་མ་ཟོར། །འདི་མེད་སེམས་ཅན་རང་འོད་དང་། །རྒྱུ་ཆད་ཀུད་དུ་བཅད་པར་འགྱུར། །ཟུང་འཇུག་འཆར་བྱེད་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། །རང་སྣང་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོར་བྱུང་། །ལུས་ཀུན་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་བའི་ཕྱིར། །སྐུ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་གནས་པས་ན། །དོ་བོ་སྐུ་ཡི་རང་བཞིན་དུ། །རང་སྣང་ནང་དུ་མི་འབྱེད་པར། །དོ་བོ་གསལ་བྱེད་སྐུ་ལྟར་ཤར། །འདི་མེད་དོ་བོ་མི་རྟོག་པས། །ལུས་ཀུན་རྫོགས་པའི་སྐུ་ལྟར་སྣང་། །དེ་ཀུན་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར། །ཐུགས་མེད་མཁའ་པར་གནས་པས་ན། །འབྱེད་མེད་གཉིས་

སྙམ་མེད་པ་ཡི། །སྣང་བས་ཕྱི་དང་ནང་ཀུན་ཏུ། །ཁྲོག་བྱེད་ཆེན་པོའི་ཚུལ་དུ་ཤར། །འདི་མེད་རང་དོ་ཐ་དད་པས། །འཁོར་འདས་འཇུག་འཇུས་པའི་མཚམས་མི་འབྱོར། །རང་སྟིང་ལས་མི་གྱོལ་བས། །སྐྱུར་ལྟོག་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར། །སྣང་བྱེད་ཡོན་ཏན་ཚུལ་དུ་ཤར། །ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་རང་ཁྲོག་པས། །གཞི་སྟོང་ཆེན་པོའི་སྣང་བར་ནི། །འཁོར་འདས་འཇུས་པའི་ལམ་དུ་སྣང་། །འདི་མེད་གཞི་ལམ་མི་འབྱོར་པས། །ཡེ་ཤེས་བཞི་ཡི་ལམ་ཉིད་དུ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གསང་ལམ་དུ། །སྣང་བ་བཞི་ཡི་ཚུལ་དུ་ཡང་། །ཅིག་ཅར་བ་དང་རིམ་གྱིས་སུ། །དབང་པོའི་སྒོ་རྣམས་ཡོད་བཞིན་སྣང་། །མཐའ་བཞིའི་དྲི་མ་ལས་འདས་པའི། །འཆར་བྱེད་ཡོན་ཏན་མ་འགགས་པར། །མཐའ་བྲལ་ཆེན་པོའི་སྣང་ཚུལ་དུ། །ལྷུན་གྲུབ་རང་རྫོགས་ཆེན་པོ་ལས། །དེས་པའི་ཀ་དག་ལ་སྨྱོད་ཕྱིན། །མཐའ་དང་བྲལ་ཐོག་བའི་ཡེ་ཤེས་སུ། །འདི་ཉིད་རང་བྱུང་རང་ཤར་བས། །མཐའ་ལས་གྲོལ་བའི་སྣང་བར་ནི། །དེ་བོ་ཉིད་དང་འབྲེལ་བར་སྣང་། །འདི་མེད་དེས་པ་མ་འཁོབ་པས། །རྒྱུ་འབྲས་ལྟོག་པའི་སྐྱོན་འགྱུར་བས། །མཐའ་གྲོལ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་སྣང་། །ཡོན་ཏན་

།།ཨཱཿ ། འཆར་ཚུལ་མ་འགགས་པས། ། འཁོར་བ་བསྐྱེད་པའི་བྱེད་ལྟོངས་སུ། ། མ་དག་པ་ཡི་འཆར་སྒོ་ལྟར། ། འབྱུང་ཚུལ་འགག་པ་མེད་པར་ཤར། ། འདི་མེད་འཕྲུལ་པ་མིང་མེད་པས། ། དེ་ཕྱིར་མ་དག་འཁོར་བའི་སྐོ། ། སྲིད་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་སྤང་བྱ། ། སྣང་བ་འགག་མེད་ཚུལ་དུ་ཤར། ། མ་དག་འཁོར་བའི་སྐྱོན་ཞི་བསྟན། ། ཐོང་ཆལ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པས་ན། ། དག་པ་ཉིད་ཀྱིས་དག་པ་མཆོག ། འཆར་བྱེད་སྣང་བ་སོ་སོའི་ལམ། ། དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་སྐོར། ། ཟང་ཐལ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཤར། ། འདི་མེད་རང་རྩལ་མི་རྟོགས་པས། ། དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་སྐོར། ། དོ་བོ་ཀ་དག་ཏོགས་ཕྱིར་ཤར། ། ཞེས་སོ། ། དེ་ལྟར་གཞི་དང་གཞི་སྣང་གི་འཆར་ཚུལ་དེ་དག་ནི་རང་བཞིན་ཏིག་པ་རྣམས་ལ་གྲོལ་ཏེན་དུ་སྣང་བས་སངས་རྒྱས་པ། མ་ཤེས་ན་སོ་སོའི་ཆ་བརྒྱད་པོས་འཁྱུལ་གཞི་རེ་བྱེད་པས་འཁོར་བར་འཕེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལྷུན་གྲུབ་སྣང་ཚུལ་ཀྱི་ཆ་ལས་སྐྱོན་ཡོན་གཉིས་མེད་དུ་ཤར་ཀྱང་། འབྱུལ་པ་འཇུག་ཚུལ་ཀྱི་ཆ་ནས་བདག་གཞན་གཉིས་སྣང་དུ་གྲུབ་ལ། འབྱུལ་པ་ལྷོག་ཚུལ་ཀྱི་ཆ་ནས་མཐའ་གྲོལ་རིས་མེད་དུ་ཏོགས་ནས་འཚང་

རྒྱུད། །དེ་བས་ན། གཞིའི་མཚན་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་རྣམས་ལ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པས་དུ་སྣང་ལ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་རྣམས་ལ་ལྷུན་གྱིས་ཡོན་ཏན་དུ་འཆར་བས་འབྲལ་གཞི་དང་བྱོལ་གཞི་གཉིས་ཀའི་སྐོ་ལྷུན་གྱིས་ལ་ཐུག་པས་བར་དོ་ཐ་ལ་ལྷུན་གྱིས་རིན་པོ་ཆེའི་སྣང་བ་ཤར་བའི་ཚེའང་དེས་པའི་བར་དོ་ཉམས་ལེན་དུ་གལ་ཆེ་ལ། རྟོགས་པ་མ་སྐྱེས་ཤིང་གོམས་པ་ཡུན་ཐུང་བ་དག་ནི་དེ་རང་ས་མ་ཟིན་པས་སྤྲིད་པའི་བར་དོ་ལ་ཏ་འཁྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །མདོར་བསྡུ་ན། ཀ་དག་གི་རྩལ་སྣང་རང་མལ་དུ་བསྟུ་བ་ནི་མཐར་གྱིས་སྟོམ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་བསྟན་ཅི་ཟླ་ལྟུང་བ་མེད་ཀྱང་ངོད་ཟེར་གྱིས་གློད་ཐེབས་ལྟུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་རིག་པ་སྐད་ཅིག་དན་རྫོགས་ལ་སྣང་ན། མཐའ་བཞིའི་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་ཉི་ཀ་དག་བདེ་བཀའི་གསལ་སྟེང་པོ། མཁྱེན་ཆ་ནང་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་གཞི་ལྷུན་གྲུབ་ཆེན་པོ། ལྷག་མཐོང་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ལམ་ལྷུན་གྲུབ་ཆེན་པོ། རང་བཞིན་ཤེས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་འབྲས་བུ་ལྷུན་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་བས། དེ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དང་འབྲེལ་བའི་ཚ་འཁོར་བ་ཡང་རང་ལ་ཤར། ལོ་སྟུམ་ཆུ་རྩ་གཅིག་ཏུ་དན་པའི་རྒྱུན་བསྒོམས་པས་འཁོར་འདས་ཀྱི་མཚང་

།།ཞེས། །འདི་རྣ་བརྟེལ་བས་དཔེ་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །མི་བྱེད་པ་ཁོ་ནའི་ངང་དུ་རྟོག་དཔྱོད་མེད་པར་རོ་ཉལ་བྱས་ཀྱང་སྣང་བ་མ་བྱས་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་ནུ་བ་དེ་ཡང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀུ་ལང་ནས་ནི་རྣམ་པའི་སྐྱེ་བོ་དང་མ་བཤེས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་བཤེས་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་འདི་སྟེང་ཅིག་ཤོར་རོ། །ཤོར་བ་དེ་ཡང་བསྟན་པའི་ཞབས་ཏོག་དང་སེམས་ཅན་འབའ་ཞིག་ལ་ཕན་པར་སློན་པ་ལས་གཞན་པའི་རེ་དོགས་ཏེ་ལ་ཀྱི་ལུགས་པ་ཙམ་མེད་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྤུ་ལའང་མི་དངོམ་སུམ་ཀྱང་མ་རྟོགས་པའི་ངང་དུ་མི་ཚའི་ཉི་མ་དེན་པའི་རི་སུལ་དུ་ཏ་ལ་ལ་སོང་བས་བདེ་ཆེན་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བཙན་ས་ཟིན་པ་དེ་ལས་ཅན་ཀྱི་སློབ་མ་དག་གི་ཞ་ཞོགས་སུ་བྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གཞི་དེ་སེམས་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་ནོ་ཙོག་གི་སེམས་ཅན་ལ་ཁྱབ་ཅིང་། ཁྱད་པར་མིའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱིང་གა་ན་གནས་པ་ལས། ཐོད་རྒལ་ཀྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་རྣམས་ལ་ནི་ནང་གདངས་གཞི་སྣང་མའི་འོད་རྩ་དང་མི་གལས་བརྒྱད་ཕྱིའི་ནམ་མཁའ་སྣང་སྟེ། དེ་ཡང་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་ཀྱི་དུས་ན་མ་དག་པ་འཁོར་བའི་སྐྲ་གཅོ་ཆར་སྣང་བའི་

ཚུལ་ཡང་། འོད་སྣང་ཚད་མེད་པ་དང་། ཕྱིའི་ཡུལ་སྣང་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། ནང་གི་རྟོག་ཚོགས་ལ་སོགས་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེའི་ཉམས་ལེན་ཀྱི་དུས་ན་སྣང་ཤེས་གཉིས་སུ་འཆར་བའི་ཉམས་ཐམས་ཅད་དོ། །འོད་ལྔར་ཤར་བ་ནི་ཉམས་གོང་འཕེལ་ཀྱི་སྣང་བའོ། །སྐུ་ལྔར་ཤར་བ་ནི་རིག་པ་ཚད་ཕེབས་སོ། །མཐའ་གྲོལ་ལྔར་ཤར་བ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཟད་ཅམ་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པའི་དུས་སོ། །ཐུགས་རྗེ་ལྔར་ཤར་བ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེ་འཆར་བའི་དུས་སོ། །དེ་ལྔར་ཕྱི་ལྔར་ཤར་བའི་གཞི་སྣང་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོལ་ཐེམ་པས་གཞི་ཐོག་ཏུ་གྲོལ་བ་ནི་ཐོད་རྒལ་གྱི་སྣང་བཞི་མཐར་ཕྱིན་ནས་ཆོ་འཕྲུལ་ལྟ་བུའོ། །དེ་མ་གྲོལ་ན་སྣང་མཆེད་ཐོག་པའི་རྗེས་ཀྱི་བར་དོ་དང་པོ་དེ་ཉིད་གཞིའི་ཀ་དག་གི་རང་མལ་ལས་མ་གཡོས་པར་རང་སྣང་། གཞི་སྣང་གི་ཆ་འོད་གསལ་དུ་ཤར། ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་སྐུ་ལྔར་ཤར་བ་ཚོམ་བུ། འོད་ལྔར་ཤར་བ་ཡེ་ཤེས། བཞི་སྐྱོར་ཀྱི་སྣང་ཆའོ། །ལྷུན་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་སྣང་བ་ལ་འཁོར་བས་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ཡོད་པས་རང་དོར་ཤེས་ན་ཐུགས་རྗེ་དང་། གཉིས་མེད་དང་། མཐའ་གྲོལ་ལྔར་ཤར་ནས་རྩལ་སྣང་གཞི་ལ་

།།ཞེས། །བསྟན་ཏེ་བྱོལ་ལ། མ་ཤེས་ན་གཞི་སྣང་འབྲེལ་བར་ཤར་ནས་འཁོར་བའོ། །དེ་བས་ན་འཁོར་འདས་རིག་པའི་ཚོས་ཉིད་དུ་གཅིག་པས་སངས་རྒྱས་དང་
སེམས་ཅན་ཡང་སྣང་བ་རང་དོ་འཕྲོད་མ་འཕྲོད་ཙམ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས་མེད་པས་ཐོག་མའི་འབྲེལ་དུས་དང་། ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་དུས་དང་། བར་དོའི་གནས་སྐབས་གསུམ་གང་ཡིན་
ཡང་གཞི་ལས་གཞི་སྣང་འཆར་ཚུལ་གྱི་གནད་དོས་ཟིན་ན། གཉིད་སངས་པའི་རྨི་ལམ་རང་ལོག་པ་བཞིན་འཁོར་འདས་རྒྱུ་ཐོག་ལ་འཐོ་བའི་གནད་དོ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་
གཞི་སྣང་གི་གདངས་གཞི་ལ་ཐིམ་ཚུལ་ཡང་། རང་དོ་ཤེས་ན་ཐོལ་སྟོང་ས་ཀྱི་ཐིམ་ལ། མ་ཤེས་ན་འབྲེལ་སྟོང་ས་ཀྱི་ཐིམ་པའང་དྲངས་ཤེལ་ཉི་ཟེད་ཀྱི་ཐོག་པའི་འོད་ཉི་མ་ཡོད་
མེད་ཀྱི་རྟེས་སུ་འཐོ་བའོ། རྨི་ལམ་རྨི་བའོ་བ་གཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་ཐིམ་པ་བཞིན་སྣང་བའི་ཚ་དེ་དག་གང་ཡང་མེད་པར་སོང་བ་ལ་ཡེ་གདངས་ནང་དུ་ལོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དང་པོར་གཞན་
ནས་བྱུང་བ་ཡང་མེད་ལ། མཐར་ཐྱེས་གཤེད་དུ་སོང་བའང་མེད་པའི་ཚུལ། རིན་པོ་ཆེ་སྤྲུངས་པའི་རྒྱུད་ལས། རིག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནམ། །རོལ་པའི་རྩལ་དུ་ཐིམ་ལུགས་

བརྒྱད་།། །།ལྷུན་གྱིད་དེས་པ་མེད་པའི་གཞི། །ཡོན་ཏན་ཚུལ་དུ་འདི་ལྟ་བུ། །ཐུགས་རྗེ་ཉིད་ནི་ཐུགས་རྗེ་ལ། །རང་གི་དོ་བོར་རང་ཐིམ་པས། །མ་བཞག་ཐོབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་
ནི།། །།མཛོད་པ་མེད་པའི་གློང་དུ་འདས། །མི་མཛོད་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པས། །བྱེད་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་མྱ་ངན་འདས། །མ་བྱས་བྱེད་པར་སྣང་མེད་པས། །འདུས་བྱས་རྣམས་ནི་དག་
པའི་གློང་། །དེ་ཉིད་རང་ལ་རང་ཐིམ་པས། །གཞན་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལེར་ན་ཉི་མའི་སྐྱིང་པོ་ལ། །རང་གི་ཟེར་རྣམས་རང་ཐིམ་ལྟར། །རང་གི་གདངས་དང་བཅས་པ་
ཡིས།། །།གཟིགས་སྣང་ཐམས་ཅད་མྱ་ངན་འདས། །འདི་ཀུན་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ། །སྒྲོན་ལ་མི་གནས་རང་སོ། །རང་འོད་རང་ལ་ཐིམ་པས་ན། །འདི་ཡང་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོར་
ཤད།། །།རང་གི་དོ་བོ་རྣམ་དག་པར། །མཆོག་མར་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་འགགས། །ཕྱི་རོལ་འབྱུང་བའི་རགས་པར་ཡང་། །འདིར་མི་སྣང་སྟེ་ཞེན་པ་ལྡོག །རང་དག་སྟོང་པ་ཆེན་
པོ་ལས། །ཐ་དོག་བདག་འཛིན་མྱ་ངན་འདས། །འདི་ཡང་གཞན་དུ་སོང་བ་མེད། །རང་གི་དོ་བོར་རང་ཐིམ་པས། །སྣང་བ་ཐམས་ཅད་མྱ་ངན་འདས། །འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་

ཀཱཾ། །རང་ཐིམ་པས། །དེའེར་ན་ནམ་མཁའི་འཇའ་ཚོན་ཉིད། །ནམ་མཁའ་ཉིད་ལ་རང་ཡལ་ལྟར། །མི་འབྱེད་ཆེན་པོའི་སྐྱོང་དུ་ནི། །འཛིན་ཚགས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་དན་འདས། །འདི་ཡང་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ། །ཡོན་ཏན་འཆར་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ། །ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཉིད། །རང་གི་ངོ་བོར་རང་ཐིམ་པས། །ཤེས་པའི་འཛིན་རྟོག་བྲལ་བས་མ་ནི། །རང་གནས་མཉམ་པ་ཉིད་སྐྱོང་བུ། །ཐམས་ཅད་གཉིས་མེད་སྐུ་དན་འདས། །སོ་སོའི་ཡེ་ཤེས་སྣང་ཚ་ཡང་། །བྱས་པ་མེད་པའི་སྐྱོང་དཀྱིལ་དུ། །ཤུབ་པ་མེད་པར་སྐུ་དན་འདས། །དེ་ཉིད་རང་ལ་རང་ཐིམ་པས། །ཡེ་ཤེས་རོལ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀུན། །རང་ངོ་མ་ཡིན་པ་ཤིན་ཏུ་ནི། །ནམ་མཁའ་ཉིད་བྱང་འཕྲུག་བཞིན། །རང་གི་ཡེ་ཤེས་རང་ཡིད་ཆེས་ཏེ། །རང་གི་རང་བཞིན་སྐུ་དན་འདས། །འདི་ཡང་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ། །ཡང་ནི་ཡོན་ཏན་ཐིམ་པའི་ཚུལ། །སྐུ་ཉིད་སྐུ་ལ་རང་ཐིམ་པས། །གཟུགས་ཀུན་མི་རྟོག་ཆེན་པོར་ནི། །སྣང་བ་མེད་པར་སྐུ་དན་འདས། །རགས་པས་བསྡུས་པའི་འཁྱུད་བ་དང་། །ཕྲ་བས་བཟུང་བའི་མ་རིག་སོགས། །འབྱེད་པ་མེད་པར་སྐུ་དན་འདས། །སྐུ་རྣམས་རང་དོར་

ཐེམ་པས་ནི། །ཤེས་པའི་འབྱུང་ཚ་ཕྱིར་མ་ཟོར། །དེ་ལེར་ན་བྱམ་པའི་སྐྱ་གཟུགས་བཞིན། །ཞང་གསལ་ཕྱི་ཡི་རྒྱུ་བ་རྣམས། །རང་བཞིན་མེད་པར་གནས་སུ་དག །འདི་ཡང་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ། །ཡང་ནི་ཡོན་ཏན་འདི་ལྟ་བུ། །གཉིས་མེད་གཉིས་མེད་རང་ཐེམ་པས། །བྱང་སུ་འཛོན་པའི་ཞེན་པ་རྣམས། །ཉག་གཅིག་སྤྲོས་དང་བྲལ་བར་ནི། །མི་གཉིས་གཅིག་པའི་ཚུལ་དུ་ཡང་། །རང་ཐེམ་ཉིད་དུ་མྱ་ངན་འདས། །གཉིས་སུ་སྣང་བ་རང་ཐེམ་པས། །དེ་ལེར་ན་ཆུ་བོ་ཆུ་བོ་ལ། །ཐེམ་པ་བཞིན་ཏེ་དབྱེར་མི་ཕྱེད། །དབྱེར་མེད་ཆེན་པོར་མྱ་ངན་འདས། །འདི་ཡང་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ། །མ་འཁྲུགས་ཡོན་ཏན་འདི་ལྟ་བུ། །མཐའ་གྲོལ་ཉིད་ཀྱི་མཐའ་གྲོལ་ལ། །རང་གི་ངོ་བོར་རང་ཐེམ་པས། །སྐྱ་གསུམ་འཛིན་པའི་རང་རྒྱུད་ཀུན། །ལུས་རྣམས་ཟད་པར་མྱ་ངན་འདས། །མཐའ་གཉིས་རང་དག་རང་ཐེམ་པས། །དེ་ལེར་ན་ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའ་ལ། །ཐེམ་པ་བཞིན་ཏེ་ངོས་བཟུང་མེད། །སྣུ་བཞིའི་རྟོག་ཞེན་རང་འགག་ནས། །མི་གནས་ཆེན་པོར་མྱ་ངན་འདས། །འདི་ཡང་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ། །སྣང་བའི་ཡོན་ཏན་འདི་ལྟ་བུ། །མ་དག་འཁོར་བར་རང་

།།ཤེས་བྱ་སྤྱི། །དངོས་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་སྦྱོལ། །སོང་བཞིད་ཚུལ་དུ་ཐིམ། །དཔེར་ན་སྒྱུ་ཡི་ཆོན་ཐགཔ་རྣམས། །བཏུལ་བས་དབུས་སུ་རང་འདུས་ལྟར་། །དབང་པོའི་སྟོང་ཡུལ་རྒྱ་ངན་འདས། །འདི་ཉིད་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ། །འདི་ལྟར་ཡོན་ཏན་ཆ་རྫོགས་པ། །དགེ་བ་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོ། །དེ་ཁོ་ཉིད་ལ་རང་ཐིམ་པས། །སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་ངན་འདས། །དཔེར་ན་སེང་གེ་གངས་ཅིན་བཞིན། །ཐི་ལྷོག་འཇིགས་མེད་གདེངས་རྣམས་རྟེད། །འདི་ཡང་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ། །འདི་ལྟར་ཡོན་ཏན་འབྱུང་ཚུལ་གྱི། །གཅིག་པར་གནས་པའི་ཡེ་ཤེས་ས། །མ་བཅལ་རང་གིས་རང་རྟེད་པར། །སྟོན་ནས་དེ་ཡི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ལར་གཞིའི་བཞུགས་ཚུལ་མ་ཤེས་ན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་གྲུབ་མཐའ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ལ། དེའི་གནད་ནི་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་སྤྲུལ་གཤུམ་ལ་ཐུག་པས་དེའི་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དགའ་བའི་གནས་ཡིན་པས་སྟོན་ཆད་བསྟན་པ་འདི་ཆེས་ཆེར་དར་བའི་དུས་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་ཇི་བཞིན་པམ་ལྷོར་ན་དེང་སང་ནི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་གཟུགས་བརྟན་ཙམ་ལས་མི་སྣང་བས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཏི་དགོས། དེ་བས་ན་འདིར་བཀོད་པ་ཡང་ཀུན་

ཏུ་བཟང་པོ་མངོན་སུམ་བའི་ཚོས་འཁོར་ལས་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ་ཐེག་པའི་མཆོག་རིན་པོ་ཆེར། ཚུལ་འདི་ནི་གསང་བསྔོབ་ཐིག་གི་དཀའ་བའི་གནས་ཏེ། རྒྱུད་དང་མན་ངག་ནས་གསལ་བར་གསུངས་ཀྱང་། བོད་འདིར་སྔོན་ཆད་སློབ་ཆུང་ལ་ཡང་མ་བྱུང་བས། ཁེ་བོས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་ཕྱེ་ནས་བསྟན་པས། ཕྱིན་ཆད་གནས་འདི་ཤེས་པ་བྱུང་ན་ཡི་གེ་འདིའི་མཐུར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེནི་གཞི་དེ་ལས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་སྒོལ་ཚུལ་ནི། དེའི་ཚེ་གཞི་སྣང་མཐོང་བའི་སྐད་ཅིག་མར། །དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དེས། །སྣང་བ་འབྱུལ་བར་མ་མཆེད་རང་སྣང་བ། །རིག་པས་ལུང་མ་བསྟན་ཀྱི་གཞི་ལས་འཕགས། །གཞི་ཉིད་འབྲས་བུར་སྨིན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། །སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་བྱེ་བྲག་རབ་ཏུ་ཕྱེ་། ཕྱེད་པོག་ཤེས་རབ་ཉིད་ཀྱང་སྐྱེ་སློན་པ། །གཞན་བྱང་ཆུབ་ལམ་ལྷོས་རང་སར་གནས། །སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་རྒྱམཚོའི་བདག་ཉིད་བྱ། །སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ཀུན་ཏུ་བཟང་། དེ་ལ་པོག་མའི་དབྱིངས་ལས་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་ནང་གདངས་ཕྱིར་འཕགས་ཏེ་ཐུགས་རྗེའི་རིག་པ་མ་རིག་པའི་ཚར་ལྷོག་པའི་མགོ་བརྩམས་པ་ཙམ་ནས་རིག་པའི་ཚོས་ཉིད་ཀུན་ཏུ་

།།ཨཱཿ ། བཟང་པོས་རང་སྣང་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པས་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་རྒྱུན་ཆད། གཞི་སྣང་ལྷུན་གྱིབ་ཀྱི་འཆར་ཚུལ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དང་དུ་རང་ལོག་སྟེ་ཕྱིན་ཆད་འབྱུལ་མི་ཤེས་པའི་ཀ་དག་གི་ས་ལ་ཐིམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐུགས་རྗེ་རོལ་པའི་སྟོན་པར་སངས་རྒྱས་པ་སྟེ་སྐྱབ་ཐབ་འགྱུར་ལས། དེ་ལྟར་འཁོར་འདས་ཐོག་མཐའ་ལས། ། སངས་རྒྱས་འབྱུལ་བར་མ་གྱུར་པས། གཞི་ལས་འཕགས་པའི་དབང་པོ་ཡིས། རང་སྣང་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས། རྟོག་དཔྱོད་ཡིད་རྣམས་ཕྱིར་མཉེར། འགྲུབ་རང་ཐག་ཆོད་པའོ། ཞེས་དང་། བདེ་བ་འཁོར་ལོ་ལས། ཉག་ཚམ་ལས་ནི་རིག་བྱེད་ནས། ཁམ་གྱིས་གས་ལ་ནས་སྐྱོ་སྐུར་བྱལ། ཞེས་སོ། ཁ་ཅིག ཁྱོལ་ས་ཉིད་ནི་ཐོག་མའོ། ཞེས་པའི་ཚིག་ཙམ་ལ་འབྱུལ་ནས། གཞི་ཐོག་དེ་ཉིད་དུ་གྲོལ་བར་འདོད་པ་ནི་ནོར་ས་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། འབྱུལ་པ་འབྱེད་རྒྱད་གི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་གཞི་ལ་གྲོལ་ན་སྐྲངས་རྟོགས་ཀྱི་ཆ་ནས་གནས་དུས་གས་པ་རྩེད་ཤད་ཀྱང་མེད་པས་ད་དུང་འབྱུལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གཞིའི་སྐྲ་དོན་ནི་འཁོར་འདས་གཉིས་ཀ་འབྱེད་རྒྱད་གི་ཆ་ལ་བཏགས་པས་ན་དེའི་རང་ས་ལས་

མ་གཡོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་གྲོལ་ས་ཐོག་མར་ཉཁད་པ་ནི་གཞི་ལས་འཕགས་པའི་རིག་པ་དེས་ནི་ལྷང་མ་བསྟན་ཀྱི་ཚ་ཐམས་ཅད་སྤངས། རྟོགས་བྱ་དབྱིངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་བྱེ་བྲག་ཕྱེད་ནས་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་མ་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། འཇམ་དཔལ་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུ་ལས་ཀྱང་། སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་བྱེ་བྲག་ཕྱེད། །སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །ཞེས་པས་གསལ་ལོ། །དེ་བས་ན་སྐབས་འདིར་ནི་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་སྤྲོས་པའི་སྤྲུ་ཚོག་བྱིངས་ཆེན་པོས་མི་སྤྱད་པར་རང་གནས་ཀྱི་རིག་པ་འཆིང་བྱོལ་མེད་པའི་དོན་ཀྱིས་གཞལ་ནས་འབྲས་བུའི་སངས་རྒྱས་མངོན་སུམ་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པས་ཐོག་མའི་གཞི་ཐོག་ནས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་སངས་རྒྱས་པ་དེ་ཡང་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མ་རིག་པ་བྱུག་ཚོས་བྱུག་གི་བདེན་པས་བཅོམ་ནས་སངས་རྒྱས་པ་སྟེ། དགོངས་པ་བཀའ་བཞིས་ལས། དེ་ཚེ་ཀུན་བཟང་ཚོས་བྱུག་གིས། །གཞི་ཤེས་མ་རིག་བྱུག་བཅོམ་ནས། །ཉོན་ཅོམ་ལས་ནི་ཡིད་ཅོམ་སྟོངས། །རིག་ཅོམ་བྱང་བས་རིག་འགྲིབ་བརླག །ས་ལ་བྱིས་གསལ་བས་མྱུན་

།།ཤེར་སངས། །ཐལ་གྱིས་བྱུང་བས་འཕེབས་པ་མེད། །སྒྲོ་སྐུར་བྲལ་བས་མ་རིག་དག །འཇུར་བ་མེད་པས་ནམ་མཁའ་འདྲ། །དེ་ཡང་རྟོག་རྟེ་སེམས་དཔའ་ཉོན། །འབྲུལ་པ་མ་རིག་ལོག་བཅོམ་པས། །ལུང་མ་བསྟན་པ་རང་བཟློག་སྟོངས། །བེམ་རིག་ཕྱེད་པས་གཞི་དང་ཕྲད། །དེ་ཕྱིར་མ་རིག་སྐྱན་པ་སངས། །ཞེས་སོ། །

དེ་ཡང་ཐུག་ཚམ་པའི་རིག་པས་གཞིལས་འཕགས། རིག་ཚམ་དུ་ཡོད་པས་རང་དོར་སྣང་བ་མ་འགགས། གསལ་གྱིས་གསལ་བས་བྱེ་བྲག་ཕྱེད། ཐལ་གྱིས་བྱུང་བས་ཕྱེད་པའི་ཐོག་ཀྱེ་སྐྱེ་བ་སྟེ། འཇུར་བ་མེད་པས་རང་སར་གནས་པ་སྟེ་བཅོམ་བྱེད་ཞེས་པ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་དུ་བྱར་པ་ལས་གཞིའི་ཆོས་ཉིད་བྲལ་བ་སྟེ། སྒོན་མ་འབར་བ་ལས། གཞི་ཉིད་འབྲས་བུར་སྣོན་བྱེད་ཞེས་པ་བཤད། །ཞེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་དེ། །ཡེ་ཞེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རྟེ་སྣོན། །དེ་ཡིས་ཡེ་ཞེས་རྒྱུན་མ་ཆད། །སྐུ་དང་ཡེ་ཞེས་ལྡན་གྱིས་གསལ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གདོད་མའི་སངས་རྒྱས་དེས་ནི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་

མ་རིག་པ་ཆ་དང་བཅས་པ་སྤྲངས་ཤིང་ཉོན་མོངས་པ་ལས་བྱོལ་བས་འབད་པ་མེད་པར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དགེ་བ་སྟོག་པའི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་པ་རང་བྱུང་དུ་རྟོགས་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པས་ཆོགས་ཆེན་ཡེ་རྫོགས་དང་སྤྲིན་པ་ཡེ་དགའ་གི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་སྟེ། མདོ་སྡེ་པདྨ་དཀར་པོ་ལས། བསྐལ་པ་བྱེ་སྟོང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ། དེ་ཡི་ཚད་ནི་ནམ་ཡང་མེད་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་མཆོག་རབ་ད་ནི་དས་རྣེད་དེ། དེ་ནི་རྒཱ་ཏུ་ཆོས་ཀྱང་རབ་སྟོན་ཏོ། ཞེས་སོ། འོན་ཀྱང་ལམ་མས་སྤྲུངས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་རྫོགས་ཚུལ་དང་འདི་མི་མཚུངས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་དེ་དག་ནི་སེམས་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་། བསམ་པ་ངག་གི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་སྨིན་དཀར་པོ་བསྒྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དག་སྟོག་ལས་འདས་པའི་དོན་མངོན་དུ་བྱས་པ་ལ་ཆོགས་གཉིས་རྫོགས་པའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་སྟེ། སའི་སྐྱིང་པོ་འཕོར་ལོ་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། དེ་ལ་མི་དམིགས་པ་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སོ། ཞེས་བས་བསྟན་ཏོ། དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གཟིགས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཡུལ་སྣང་ལ་ཤར་བའི་རྣམ་པ་རང་དོ་

།།ཨཱཿ ། །མཉེན་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཉེན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལྟར་མཉེན་ཀྱང་རང་དོན་གསལ་ལས་མི་གཡོ་བས་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་སྤྲོས་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་དབུ་ཞི་བའི་ཐམས་ཅད་མཉེན་པའི་སངས་རྒྱས་ཏེ། དེ་གཉིས་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཀྱང་དོ་བོ་གཅིག་ལས་མི་འདའ་བས་འདིར་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་གནས་སྐབས་ན་ནང་གསལ་ད་བ་ཞུགས་པའི་ཚུལ་ནི། རང་ཤར་ལས། ཀུ་སྐྱེས་བྱ་སྐྱ་བའི་སེང་གེ་ཁྲོད་ཉིན་ཅིག །རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པར་བཀོད་པའི་ཐྲང་པོའི་དཔངས་མཐོ། རིན་པོ་ཆེའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ནི་བཀོད་ལེགས། རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པར་སྤྲས་པའི་བཙུན་མོའི་རྒྱན་བཟང་། རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པར་བཀོད་པའི་དྲྭ་ནི་ཆ་སྟོམས། རིན་པོ་ཆེ་མཛེས་པའི་རྟ་ནི་བང་མཛོད་ལྟས། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་བང་ལ་ཟད་པ་མེད། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ལྡའི་ཐང་ནི་ཀུན་སྟོམས། རིན་པོ་ཆེ་གསང་བའི་ཉི་མ་ལ་འཆར་ནུབ་མེད། རིན་པོ་ཆེ་ཆུའི་པད་ལ་གོས་པ་མེད། རིན་པོ་ཆེ་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒེགས་ལེགས། རིན་པོ་ཆེ་རླུང་གི་ཤེས་རབ་ལ་རྟོག་པ་མེད། རིན་པོ་ཆེ་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐེག་པ་ཆེ། རིན་པོ་ཆེའི་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་དབུས་མེད། རིན་པོ་ཆེ་འབར་བའི་འོད་ལ་འཆར་ནུབ་མེད།

རིན་པོ་ཆེ་ཟེར་གྱི་ཕྱེང་བ་རྒྱར་ལེགས། རིན་པོ་ཆེ་སྤྲོང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱེ་ལེགས། རིན་པོ་ཆེ་མཐའི་རྒྱུ་དཔག་སྟུམ་པོ་འདི་འདྲེལ་ལེགས། རིན་པོ་ཆེ་གཏེར་གྱི་མྱུན་ས་ལ་ནི་ཡངས་ལ་ལྷུན་སྟུག །རིན་པོ་ཆེ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྩེ་མོ་ལ་ནུབ་པ་མེད། རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲོན་མ་འབར་བ་ནི་འོད་གསལ། རིན་པོ་ཆེ་གསང་བའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཕེལ་འགྱོ་བ་མེད། རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པར་འབྱེལ་བའི་ལམ་ལ་བགྲོད་དུ་མེད། རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་གདུང་འབར་བའི་མཆོད་རྟེན་ནི་བསྒོམས་ལེགས། རིན་པོ་ཆེ་རྩོ་རྗེའི་གདན་ལ་འཇུར་བ་མེད། རིན་པོ་ཆེ་སྤྲོང་བའི་ལམ་ལ་ཐུག་པ་མེད། དགོངས་པ་རང་གནས་ཀྱི་མན་ངག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཞེས་པའི་བརྡའ་དོན་ནི། ངོ་བོ་ཀ་དག་གི་ཆ་ལ་ཆྭོའི་རྩོག་དབྱེར་ཀྱི་ཐུག་པ་མེད་པས་དཔངས་མཐོ། རང་བཞིན་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་འོད་ལྟ་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྟི་གནས་ལྟར་བཞུགས་པས་གཞལ་ཡས་ཁང་ལྟར་བཀོད་ལེགས་དབྱིངས་སུ་བཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་ན་སྟོང་ཚ་ཤས་ཆེ་བས་བསྒོམ་མོའི་བརྡར་བཏགས། དེ་ལྟར་ཡང་རིག་ཚས་སྒྲངས་པ་མ་ཡིན་པས་དྲྭའི་སྐྱས་ཡབ་ཡུམ་ཐབས་ཤེས་སུ་འབྲེལ། དེའི་ངོ་བོ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྲོག་ཚན་ཤིན་ཏུ་ཐུ་བའི་རླུང་དུ་གནས་པས་

།།ཤེས་ཀྱི་སྒྲ་དང་ལྡན། དེ་ལས་ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་ཐམས་ཅད་བྱང་བས་བདག་ཉད་པ་མེད། ཕྱིར་གསལ་གྱི་ཤེས་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་རྒྱ་ཆེ་བས་ཀུན་སློམས་ཀྱི་
ཐང་དུ་བརྗོད། འོད་ལྟའི་རང་མདངས་རྣབ་པ་མེད་པས་གསང་བའི་ཉི་མར་བསྒྲགས། དེ་ལས་དབྱིངས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ལྔ་ས་སོ་ནོ་བགོད་པས་རིན་པོ་ཆེ་ཆུའི་པད་དང་། མེའི་
དཀྱིལ་འཁོར་དང་། རླུང་གི་ཤེས་རབ་དང་། སའི་ཐེག་པ་དང་། ནམ་མཁའ་མཐའ་བྲལ་གྱི་སྒྲས་བསྟན། གཏིང་གསལ་གྱི་གདངས་རྣབ་པ་མེད་པས་འབར་བའི་འོད་ཟེས་བསྟན།
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་འོད་བལྟར་མི་མངོན་པར་འཆིལ་བས་ཟེར་གྱི་ཐྲེད་བར་བཏགས། དངོས་པོ་དང་མཚན་མར་ནམ་ཡང་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྒྲ་དང་བཅས། ཐལ་བྱུང་
གི་སྟོང་ཆུང་མ་ཡིན་པས་འདྲི་ལ་ལེགས་ཤིང་རྣམ་ཐར་སྟོགས་པར་ལྡན་པས་རྒྱམདུད་གསུམ་དུ་བཏགས། རིག་པ་གདངས་ཕྱིད་པ་དང་ལྡན་པས་འོད་ཀྱིཏང་པ་ཅན་དུ་བརྗོད།
ཡངས་ལ་ལྷུན་སྒྲུག་པས་འོད་མཐའ་མེད་པའི་སྣང་བར་བྱེད། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྩེ་མོའི་སྒྲས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བསྟུ་དང་། སྒོན་མ་

འོད་འབར་བས་མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། ཡེ་ཤེས་འཕེལ་འགྱིབ་མེད་པས་སོ་སོར་རིག་པ་དང་། རྣམ་པར་འབྱེལ་བའི་སྨྲས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ལས་གྲགས་པ་རྣག་ཏུ་མི་ནུབ་པའི་རང་བཞིན་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུངས་རྟོགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་མཆོད་རྟེན་ཀྱི་སྐུས་བྱང་ཆུབ་ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་མ་ལུས་པའི་བདག་ཉིད་ཚན་ཏུ་བསྟན་ཅིང་། དེ་ཡང་དབྱིངས་ལས་གཡོས་པ་མེད་པས་རྟོ་རྗེའི་གདན་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྙིང་ལམ་ལ་ཐུག་པ་མེད་པའི་སྐུས་ནང་དབྱིངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བསྟན་ནས། དགོངས་པ་རང་གནས་ཀྱི་སྐུས་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱབ་མའམ་སྙོ་དཔལ་ཆེན་པོར་བཞུགས་པ་ཉིད་རྟོ་རྗེའི་ཚོག་གིས་བཅིངས་པས་མན་ངག་ཏུ་བསྟན་པའོ། །ཞེས་པའི་བརྗོད་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་དབྱིངས་སུ་བཞུགས་ཀྱང་གཞན་དོན་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་ནི། གང་ཚེ་ཆོས་སྐུའི་དབྱིངས་ལས་མ་གཡོས་བཞིན། །རྣམ་གྲོལ་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པའི་ལྷུན་གྲུབ་སྐོ། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་རྟ་སྣང་བྱས་ནས། །དེ་ཡི་རྩལ་ལས་ཚངས་ཆེན་བསྐལ་པ་བཀོད། །དགག་པ་རང་བཞིན་སྤྲུལ་སྐུའི་སྣང་བ་

།།ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིས། །འཁོར་བ་སྟོང་སར་བའི་ཐྱོག་ལས་ཟད་མི་ཤེས། །ཟག་
མེད་རང་དོ་ཤེས་བའི་དགེ་ཚོགས་ཀྱི། །མངའ་དབང་རྫོགས་བའི་སྟོན་པ་ཆེན་པོ་དེའི། །ཞིང་དང་མཚོད་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་མཉམ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱང་བ་དེ་ཙམ་མོ། །
དེ་ལ་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་ཡོད་མིན་བས། །གདུལ་བྱ་འདུལ་བྱེད་རྣམ་བར་མི་རྟོག་ཀྱང་། །ཁོར་བུ་མཆོག་དང་དཔག་བསམ་ཤིང་ཆེན་ལྟར། །རྩོལ་བ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་གཞན་དོན་
སྐང་། །འདི་ལྟར་དབྱིངས་དག་མཉམ་ཀ་དག་ཆོས་སྐུའི་ངང་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ། ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་རྩལ་སྐང་དུ་འཆར་བའི་སྤྲོ་ལས་སེམས་ཅན་ཀྱི་སྐང་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་དོན་
མཛད་པ་ཡང་། ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་འོད་དང་སྐུའི་རྩལ་ལས་དབྱིངས་ཀྱི་ལོངས་སྐུའི་སྐང་བ་དང་། དེ་ལས་ཚངས་ཆེན་ཀྱི་བསྐལ་པ་དང་། དེ་ལས་རང་བཞིན་སྤྲུལ་སྐུའི་སྐང་བ་བཀོད་དེ།
མ་དག་པ་འཁོར་བའི་སྤྲོ་ལྟར་ཤར་བའི་སེམས་ཅན་ཀྱི་གནས་རིགས་སོ་སོའི་སྐང་བ་དང་མཐུན་པའི་སྟོན་པར་བསྟན་ནས་འཁོར་བར་མཛད་ཅིང་། མདོར་ན་དེའི་ཞིང་དང་མཛད་

བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་ནམ་མཁའི་མཐའ་སྐྱས་པར་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་ཀྱི་སྨོན་བས་ཇི་ཙམ་ཁྱབ་པ་དེ་ཙམ་དུ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པར་བཞུགས་པས་མངའ་དབང་རྫོགས་པའི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཇམ་དཔལ་སྐུ་འཕྲུལ་ལས། སངས་རྒྱས་ཐོག་མ་ཐ་མ་མེད། ཁང་པོའི་སངས་རྒྱས་རྒྱུ་མེད་པ། ཞེས་སོ། ཁའི་དག་གི་ཚུལ་ནི་མཁོན་པོ་བྱམས་པས་ཀྱང་། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་སྐྱེ་ཀྱི་སྐྱབས་བྱེད། གཞན་ཀྱི་རྒྱུན་ཀྱིས་རྟོགས་མིན་དང་། མཁྱེན་དང་བརྩེ་དང་ནུས་པར་ལྡན། དོན་གཉིས་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད། ཐོག་མ་དབུས་མཐའ་མེད་པ་ཡི། ཁང་བཞིན་ཡིན་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས། ཞི་བ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཅན་ཕྱིར། ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཅེས་བྱ་བར་བརྗོད། སོ་སོ་རང་གི་རྟོགས་བྱའི་ཕྱིར། གཞན་ཀྱི་རྒྱུན་ཀྱིས་རྟོགས་མིན་པ། དེ་ལྟར་རྣམ་གསུམ་རྟོགས་ཕྱིར་མཁྱེན། ལམ་སྟོན་ཕྱིར་ན་ཐུགས་བརྩེ་བ། ཞུས་པ་ཡེ་ཤེས་ཐུགས་རྗེ་ཡིས། སྐྱེ་བསྡུལ་ཉོན་མོངས་སྤྲོང་ཕྱིར་རོ། དེང་པོ་གསུམ་གྱིས་རང་དོན་ཏེ། ཕྱི་མ་གསུམ་གྱིས་གཞན་དོན་ཡིན། ཞེས་འདུས་མ་བྱས་པ་ནི་འདིར་དབྱིངས་དགག་མཁྱམ་སྤྲོས་བྲལ་ཆེན་པོ་ལ་ཀ་དགག་ཏུ་བཏགས་པ་དང་།

།།ལྷུན་གྲུབ་ནི་སྒྲུབས་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་གཅིག་ལ། གཞན་རྒྱུན་གྱིས་མི་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ནི་ཐུགས་རྗེའི་རྩལ་སྣང་རང་རིག་པ་ལས་རང་བྱུང་གིས་སངས་རྒྱས་པ་དང་། མཉེན་བརྩེ་ནུས་པར་ལྡན་པ་ནི་གཞི་ལས་འཕགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ངྲག་གི་སྣང་སྟངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པས་ཕྱིན་ཆད་འཁྱལ་མི་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་དོན་གཉིས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་བསྟན་ནས། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱིངས་ལ་བཞུགས་ནས་སྣུལ་པ་འབྱུང་ཚུལ་ཀྱང་གསལ་བར་བསྟན་ཅིང་། དེའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་རྣ་དུ་བྱང་ཞིང་བསམ་དུ་མེད་པའི་ཡུལ་སངས་རྒྱས་ཉིད་དེ། གཞན་ལས་མ་ཐོས་པར་རང་ཉིད་སྤོབ་དཔོན་མེད་པར་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བརྟེད་དུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་རྟོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་དམྱལ་ལོང་དུ་གྱུར་པ་དག་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་རྟོགས་པར་ལམ་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཏླ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཐུགས་རྗེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་གཞི་དེ་ལས་

སེམས་ཅན་འབྲུལ་ཚུལ་ནི། དེ་ཉིད་མ་རིག་ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་རྣམས། ཐོག་མའི་གཞི་ལ་འབྲུལ་པ་མ་མཆིས་ཀྱང་། གཞི་སྣང་ཤར་བའི་རྣམ་པ་མ་རིག་པའི། ཁྲོ་བྱང་རྒྱུན་ནི་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཐུབ་སོང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པལ། མིང་དོན་བདག་རྟོག་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་ཡི། ཁམ་རིག་གསུམ་ལས་འབྲུལ་བའི་རྒྱུན་གཞི་མཆེད། གཞི་ཉིད་ཁྱིམ་ལྟར་གནས་པ་རྒྱུ་ཡི་རྒྱུན། དེ་ལ་རྟོག་དཔྱོད་ཤར་བ་བདག་པོའི་རྒྱུན། དེ་ལས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དམིགས་པའི་རྒྱུན། གསུམ་པོ་དུས་མཚུངས་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན། ཚོགས་ལས་རིམ་བཞིན་འབྲུལ་པ་སྟོབས་ཀྱང་ནས། ཉོན་མོངས་ཚོགས་འཕེལ་འཕོར་བའི་གནས་རིགས་གྲུབ། རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཤིང་རྟའི་འཕང་ལོ་བཞིན། འདི་ལྟར་ཐོག་མའི་རིག་པ་འབྲུལ་པ་མེད་ཀྱང་། གཞི་སྣང་དུ་ཤར་བའི་ངང་ངོ་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ཅན་ཀྱི་མ་རིག་པའོ། དེ་ལས་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཐུ་མོ་ཞེག་ལངས་པ་དེ་ཉིད་ནུས་པ་ཇི་ཚེར་སོང་ནས་ངོ་མ་ཤེས་ཙམ་ལྷོག་པ་ལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱའོ། དེའི་ངང་ལས་ཡུལ་འོད་སྣང་ལ་བདག་ངང་གཞན་ཀྱི་བློས་གཉིས་སུ་སྣང་བར་ཕྱེ་བའི་ཆ་ནས་

།།ཨཨ།། །མིང་དང་། དོན་དང་། བདག་ཏུ་རྟོག་པའི་ཚར་སོང་བའི་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྒྱུའི་རྒྱན་མ་རིག་པ་གསུམ་པོ་ཆོགས་ཤིང་འདུས་པའི་དཔེར་ན་ཡུལ་དང་། མིག་དང་། མིག་ཤེས་གསུམ་ཚོགས་པ་ལས་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་རྒྱན་གྱིས་ཆོར་བ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལས་རྒྱན་བཞི་མཆེད་ཚུལ་ནི་རྟེ་རྣེ་སེམས་དཔའ་སྐྱིད་གི་མེ་ལོང་ལས། ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་གཞི་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་ལས་ཅིར་ཡང་འབྱུལ་ལོ། །གཞི་དེ་བོ་སྟོང་པ། རང་བཞིན་གྱིས་གསལ་བ། ཐུགས་རྗེ་སེམས་ཅན་ལ་སྣང་ནུས་པའོ། །དེ་ལ་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་མ་རིག་པའི་ཆ་ལས་བྱུང་བ་བྱེད་ཙམ་ཅིག་འཐུས་པ་ལས། ཤེས་པ་དམུན་པོ་ཕ་གི་ལས་ངང་བྱུང་ངམ། ངའམ་ཕ་གི་བྱུང་སྐམ་པའི་ཤེས་པ་བྱུང་བ་ཙམ་གྱིས་འབྱུལ་ལོ། །མ་རིག་པ་དེ་གཞི་ལ་མེད་དེ་ཉམས་སམ་རྣམ་པ་ལ་ཡོད་དོ། །རྣམ་པ་ལས་རྒྱན་རྣམ་པ་བཞི་བྱུང་ངོ་། །དེ་ཡང་གཞི་འོད་ཁྱིམ་གྱི་ཚུལ་དུ་གནས་པ་ལས་རྒྱུའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་སྟེ། མ་རིག་པ་དངོས་སོ། །དེ་ལ་རྟོག་དཔྱོད་དུ་སོང་བས་བདག་པོའི་རྒྱན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཡུལ་དུ་བརྟུང་བས་

དམིགས་པའི་རྒྱུན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་ལོང་ལ་སྐྱེས་བུའི་བྱད་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་གསུམ་མཚུངས་པས་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ར་ཁ་གི་གཞི་ཡིན་པ་ལ་རང་གིས་དོ་མ་ཤེས་ཏེ་འབྲུལ་ནས་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་གྲུབ་བོ། །དེ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་རགས་སུ་སོང་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཐ་དད་བྱུང་ངོ་། །གཞི་དེ་ལྟ་བུ་ལས་འབྲུལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་རྒྱན་བཞི་ལས་རྒྱུ་དང་། འབྲས་བུ་དང་། མིང་དང་། སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་སུ་འབྲུལ་ཚུལ་ཡང་བཀྲ་ཤིས་མཛོས་ལྡན་ལས། དེ་ཡང་རྒྱན་བཞི་ཡིས་འབྲུལ་ཏེ། ཐ་མ་ཡང་རྒྱན་བཞིལ་ཐུགས་ཀྱི་ཀུན་ལས། འབྲས་བུ་སྣ་ཚོགས་པའི་རྒྱུར་འབྲུལ། བདག་པོ་ཡུལ་ཅན་དུ་འཛོན་པའི་རྒྱན་ལས་མིང་སྣ་ཚོགས་སུ་འབྲུལ། དམིགས་པ་བློ་ཅན་དུ་འཛོན་པའི་རྒྱན་ལས་འབྲས་བུ་ཐུགས་ཀྱི་རྒྱན་ལས་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་སུ་འབྲུལ་ལོ། །དེ་ནི་གསང་སྔགས་གཞིའི་འབྲུལ་ལུགས་ཆེན་པོའོ། །དེ་ཡང་སྣང་ཐབས་ལམ་རིག་པའི་རྒྱན་རང་ཀ་མ་དང་བཅས་ཏེ་སྣང་ངོ་། །མ་རིག་པ་དེ་ཡང་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ལྔ་དང་བཅས་ཏེ་རྟོག་

།།ཚོགས་དུམ་སྡུད་པའོ། །རྒྱུན་སྟོང་ཕྱག་དུམ་དང་བཅས་པ། སྣང་ཚུལ་དུམ་དང་བཅས་པ། སྣང་ཚུལ་གྱིས་འབྱམས་པའོ། །དེ་ཡང་ལྷུན་གྱུབ་རིན་པོ་
ཆེའི་གཞའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་སྣང་བམ་འགགས་པ་ལས། གཞི་མ་འགྱུར་བར་སྣང་བ་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་དུ་མའི་རྟེས་སུ་འབྲེངས་ཏེ། ཐམས་ཅད་ལ་རྟོག་པའོ། །ཚོས་སྐྱེའི་སྣང་བ་
མ་འགྱུར་ཀྱང་། འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ་ལ་འགྱུར་འགྱུར་ལྟར་བྱུང་བའོ། །རྟོ་རྟེ་སེམས་དཔའ་ལ་འཁྲུལ་པ་མི་མངའ་ཡང་། སེམས་ཅན་ལ་འཁྲུལ་པའི་ཚུལ་སྟོན་པའོ། །ཐམ་པར་གཅིག་
སྣང་བ་རང་རྒྱན་བཞིན་ལ་བརྗོག་པའོ། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྣང་བ་རང་ཞར་བར་མ་ཤེས་ཏེ། འཁྲུལ་པ་ལ་བདག་པོའི་བརྒྱད་བས་བདག་པོའི་རྒྱན། རང་རིག་པའི་འབྲས་བུ་རང་ཞར་
བར་མ་ཤེས། རྒྱུ་ཉིད་ལྷོས་ཅན་དུ་བརྒྱད་བས་རྒྱུའི་རྒྱན་ནོ། །ཡུལ་དང་ཤེས་པ་སྟོང་པར་ནི་མ་ཤེས། དམིགས་པ་ལ་ཡུལ་དུ་བརྒྱད་བས་དམིགས་པ་རང་ངོའི་རྒྱན། དུས་ལ་ལྷོས་
ནས་འོད་རང་བྱུང་བར་མ་ཤེས། དེ་མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་བྱུང་ནས། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱན་ཞེས་སོ། །དེ་དག་གི་དོན་མདོར་བསྡུ་ན། རྒྱུའི་རྒྱན་མ་རིག་པ་

གསུམ་གྱི་སྐྱེས་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་བྱའོ། །དེ་ལ་རྟོག་དཔྱོད་དུ་སོང་བའི་བདག་པོའི་རྒྱན་གྱི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའོ། །ཉམས་པའི་རྒྱན་གྱི་མེ་ལོང་དང་། བྱང་ཆུབ་དང་། བདག་དངོས་གསུམ་དུ་བརྩང་བས་བྱང་དང་མེ་ལོང་དུ་རྟོག་པ་ལྟར་འོད་དང་། རིག་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་གསུམ་དུ་ཆོག་པ་ལ་དམིགས་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་གསུམ་གཉིས་མཚུངས་པ་ནི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱན་ཏེ་འབྲལ་བར་དངོས་སུ་ཤར་བའོ། །དེ་ལ་རྒྱན་བཞི་པོ་དེ་དག་གང་ཟག་གི་དུས་ན་ཡམ་དུ་འགྲོ་ཚུལ་ནི། རྒྱུའི་ངང་དུ་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་གཅིག་པས་སྣང་བློང་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་ངོས་བཟུང་ཐུབ་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ་ཡང་དག་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཡིན་ལ། ཡུལ་སྣ་ཚོགས་སུ་ཤར་བ་ཆོས་ཉིད་རང་སྟོང་དུ་ལོག་པས་བདག་པའི་རྒྱན་ལས་གྲོལ། དེ་ཡང་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ལས་མི་འདའ་བར་ཤེས་པས་དམིགས་པའི་རྒྱན་ལས་གྲོལ། དུས་མེད་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་སྔ་ཕྱི་ཕན་ཚུན་ཀྱི་འགལ་བས་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱན་ལས་གྲོལ་བའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་རྒྱན་གཉིས་སུ་འབྲལ་བའི་རང་བཞིན་ཡང་གཉིས་ཀའི་སྟེང་ནས་ཀྱིས་བྱས་པས་བསགས་པ་ཐ་དད་པར་འབྱུང་། སེམས་ཀྱིས་རྒྱུ་བྱས་པས་འདུ་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལ་སོ་སོ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་

།ཤེས་ཐ་ཐད་དུ་འགྲུལ། ལུས་སེམས་དང་བཅས་པ་དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ་འབྲུལ་པ་གང་ཞེག་ལ་འཛིན་བའི་ཐོག་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། འཛིན་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མ་ནི། །མི་འབྱེད་བྱས་མེད་རང་བཞིན་ལས། །དམིགས་པར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཤར་ཏེ། །རྟོག་འཛིན་ལས་ནི་ཐ་དད་སྣང་། །དམིགས་འཛིན་འབྱེལ་བ་བཅུ་གཉིས་སུ། །འཛིན་བའི་ཐོག་མ་ཉིད་དུའོ། །མ་རིག་གསུམ་གྱིས་འབྲུལ་ཚུལ་དེ། །བརྒྱད་ཅིའང་འབྱེད་མེད་རྟ་བ་སྟེ། །རང་བོ་ཡིན་པར་མ་ཤེས་པས། །འདི་ཡང་འཛིན་བའི་ཐོག་མའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ལུགས་འབྱུང་གི་ཚུལ་དུ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐུགས་རྗེའི་རྩལ་རང་བོ་ཉིད་ཤེས་པའི་ཚུལ་མ་རིག་པ། དེ་ལས་རྣམ་རྟོག་ཐམས་པར་འཕེལ་བས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དྲྭ་བ་ནི་རྣམ་ཤེས། དེ་ཉིད་ལས་ཐ་དད་ཀྱི་མིང་དང་གཟུགས་སུ་བྱང་བའི་མིང་གཟུགས། དེའི་ཁྲད་པར་འབྱུང་བས་སོ་སོའི་ཚ་དང་ཁ་དོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག །དེས་ཡུལ་ལ་འོངས་སྦྱོང་པའི་རེག་པ། དེ་ལས་དགའ་གདུང་བར་མ་གསུམ་སྐྱེ་བའི་ཚོར་བ།

དེ་ལ་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པའི་སྤྲེད་པ། དེ་ལས་ཡུལ་དང་དུ་ལེན་པས་ན་ལེན་པ། དེ་ལས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱི་མའི་སྐྱེ་བར་འཕེན་པའི་སྤྲིད་པ། དེ་ལས་འགྲོ་བ་ཐ་དད་དུ་སྐྱེ་བ་ནི་སྐྱེ་བ། དེ་ལས་བྱིས་གཞོན་ཀྱི་གནས་སྐབས་སྐྱང་དང་ནས་རྒས་པ་དང་ཤི་བ་ནི་རྣམ་ཤི། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུས་དང་པོ་འཐུལ་པ་ནས་མཐར་གཞི་དབྱིངས་སུ་མ་གྲོལ་བར་འགྲོ་བ་དུག་གི་གནས་སུ་ཤིང་ཏུའི་འཕངས་ལོ་ལྟར་མུ་མཐུད་པར་འཁོར་བས་ན་འཁོར་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་རང་བཞིན་ནི། འདི་ལྟར་རིགས་དུག་སྐྱེ་གནས་བཞི་པོ་ཡང་། །མེད་སྣང་སྐྱུ་མའི་རང་གཟུགས་སྣང་དུས་ནས། །ཡོད་མ་མྱོང་བའི་སྟོང་གཟུགས་ཐོག་མ་ལ། །དབྱེར་བྱེད་ཡིད་དུག་ལངས་ནས་ཚོགས་དུག་ཤར། །རྣམ་རྟོག་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་འཆིང་བའི། །རང་ཏུ་མཐུ་ཆེ་སེམས་ཉིད་ནམ་མཁའི་ཁམས། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་འདི་ཡང་རབ་བཅིངས་ནས། །བདག་ཡོད་ལ་ཞེན་མཁལ་མེའི་འཁོར་ལོ་བཞིན། །དེ་འང་གཞི་ལ་མ་རིག་པ་མེད་ཀྱང་། ཚུལ་གཞི་སྣང་དུ་གཡོས་པ་རང་ངོ་མ་རིག་པའི་ཚ་དེ་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་ན་ཀུན་གཞི་ལུང་མ་བསྟན་དུ་སོང་བ་ལས་མ་རིག་པ་དུག་དང་། དེའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཚ་རང་བཞིན་

།།ཞེས། །གསལ་ལ་ཡུལ་དུ་མི་རྟོག་པ་ལས་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡིད་དུགས་ལངས་པའི་ཚུལ་རང་ཤར་ལས། མ་རིག་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱ་ཆེམས་ཀྱི་མ་རིག་པ་དང་། འབྲུལ་པ་ཡུལ་གྱི་མ་རིག་པ་དང་། འབྲུལ་གཞི་གཞིའི་མ་རིག་པ་དང་། འཛིན་པ་རྟོག་པའི་མ་རིག་པ་དང་། བཅོས་པ་ལམ་གྱི་མ་རིག་པ་དང་། མ་ཤེས་རྣོང་པའི་མ་རིག་པ་དང་།། དེ་ལྟར་མ་རིག་པ་རྣམ་པ་དུག་ཏུ་བྱུང་སྟེ། རང་གི་སྣང་བ་མི་མཐོང་ངོ་། ཉེ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱ་ཆེམས་ཀྱི་མ་རིག་པ་ནི་ལྟ་ཁྲིས་པ་དང་ཡིན་ཏེ། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དོ་མ་ཤེས་ནས་འབྲུལ་ཏེ། ངའི་སྣང་བ་འདི་བྱུང་ངམ། བའི་སྣང་བ་འདི་མིན་ནམ་སྙམ་པའི་ཤེས་པ་འབྱུང་སྟེ། སྙམ་བྱེད་བྱུང་བ་དེ་ལྟ་ཅིག་སྟེས་པ་རྟ་བའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཏུ་རྟོག་པའི་བློ་བྱུང་བས་འབྲུལ་ལོ། །དེ་ནས་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་བསྒྲིགས་སོ། །དེ་ནི་རྟ་བ་སེམས་ཀྱི་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནི་འབྲུལ་པ་ཡུལ་གྱི་མ་རིག་པ་སྟེ་ན་ཏེ། འབྲུལ་པ་ནི་གང་གིས་འབྲུལ་ལོ། །ཡུལ་ནི་སྟོན་འཛིག་རྟེན་མ་ཚགས་ཙམ་ན། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ། ས་དས་རྒྱས་གཞོན་ནུ་བྱམ་པ་སྐྱེའི་

བྱིན་རླབས་ལས་བྱུང་བའི་ཤིང་དང་། སྤོང་ལས་བྱུང་བའི་དོད་དང་རླན་ལས་བཙས་པ་ཞེག་ཡོད་པ་ལས། དེ་ལས་ཡིད་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བསྟོད་པ་ལས་མི་མཛེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཚགས་སོ། །དེ་ནི་འབྲུལ་པ་ཡུལ་གྱི་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ནི་བརྟ་ཡིན་ཏེ་འབྲུལ་སེམས་སྒོ་བུར་བས་བསྟུས་པའི་སྣོད་དང་བཅུད་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ལས། སྣོད་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དྲན་པ་གཞི་ཆ་བ་ལས་བྱུང་བའི་གཟུགས་ཁམས། དྲན་པ་ཡས་པ་ལས་གཟུགས་མེད། དྲན་པ་གྱང་དུ་བཟུང་བ་ལས་འདོད་ཁམས་བྱུང་བས་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དུ་བསྟན་ལ། བཅུད་ནི་རིག་པ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཅི་ཡང་མི་སེམས་པ་སྤོང་བ་ལྟ་བུ་ལས་ཡུལ་དང་དབང་ཤེས་དང་ཆོར་བ་གསུམ་ལངས་པ་ལ་སྤོང་དང་རླན་གྱི་བརྟས་བསྟན་པ་སྟེ་ཉི་ཟླ་བ་སྤྲོར་ལས། ནང་སེམས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཁམས་ལ་གཉིས་ཏེ། སེམས་ཅན་སྣང་བར་བྱེད་པ་སྣོད་ཀྱི་ཁམས་དང་། སེམས་ཉིད་ལས་བྱུང་བའི་ཁམས་ཉིད་དོ། །སྣོད་ཀྱི་ཁམས་ནི་སེམས་ཅན་དྲན་པ་གཞི་ཆ་བ་ལས་བྱུང་བའི་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་། དྲན་པ་ཡས་པ་ལས་བྱུང་བ་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་དང་། དྲན་པ་གྱང་དུ་འཛིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདོད་པའི་

།།ཁམས་སོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏོ། །འབྲེལ་གཞི་གཞིའི་མ་རིག་པ་ནི། འབྲེལ་གཞི་རང་གིས་རང་མ་དག་པ་ལས་བྱུང་སྟེ། དང་པོ་རྒྱུའི་རྒྱུན་ཞེས་བྱ་བ་མ་རིག་པ་དངོས་བྱུང་སྟེ། གཞི་མ་ཤེས་མ་རིག་པའོ། །དེ་ལས་དམིགས་པའི་རྒྱུན་ཞེས་བྱ་བ་འབྲེལ་པ་ཡུལ་གྱི་མ་རིག་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལས་བདག་པོའི་རྒྱུན་ཞེས་པ་ཤིང་ལ་དར་འཛིན་བྱུང་། དེ་ལས་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་ཞེས་བྱ་བ། ཤེས་པ་རགས་སུ་སོང་ནས་འཛིན་པས་གཟུང་བའོ། །དེ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་རགས་སུ་སོང་ངོ་། །དེ་ནི་འབྲེལ་གཞི་གཞིའི་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །འཛིན་པ་རྟོག་པའི་མ་རིག་པ་ནི། དེ་ལས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་ངོ་། །དེ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། འཛིན་པའི་ཡིད་དྲུག་བྱུང་ངོ་། །མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཡིད་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡིད་དང་། གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཡིད་དང་། ཀུན་ཏུ་འཆོལ་བའི་ཡིད་དང་། རྣམ་པར་རགས་པའི་ཡིད་དང་། དེས་པར་འཛིགས་པའི་ཡིད་དོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཡིད་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱ་ནི་ག་པ་དངོས་ཡིན་ལ། ཡིད་ཀྱི་འགྲུབ་དང་

བཅས་པའོ། །དེ་ནི་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཡིད་དོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡུལ་ལ་ངའི་ཡིན་སྙམ་པའི་ཤེས་པས་བཟུང་བས། ང་དང་བདག་ཏུ་བཟུང་བས་ཅིས་མོངས་པའི་དབང་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པཞེས་བྱའོ། །གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ནི། ཡུལ་འདི་ཡུལ་ཡིན་ནོ་སྙམ་པའི་ཤེས་པས་བཟུང་བས་དེ་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་པཞེས་བྱའོ། །ཀུན་ཏུ་འཆོལ་བའི་ཡིད་ནི་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་སོང་ནས་ཅིས་མོངས་པ་ཕྲ་བ་ཐམས་ཅད་བླ་ལ་སྤྱད་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཀུན་ཏུ་འཆོལ་བའི་ཡིད་ཅེས་བྱའོ། །རྣམ་པར་རཀས་པའི་ཡིད་ནི་ཅིས་མོངས་པ་རཀས་པས་སྤོག་གཅོད་པ་དང་། དམ་ཚིག་ཉམས་པའི་ལས་མང་པོ་བྱེད་པའོ། །དེས་པར་འཛོག་པའི་ཡིད་ནི། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྡང་བ་ལ་འདི་ཡིན་སྙམ་པ་དང་། གཞན་ཀྱི་ཡིན་སྙམ་པ་དེ་ནི་དེས་པར་འཛོག་པའི་ཡིད་དོ། །དེ་ནི་འཛིན་པ་ཉོག་པའི་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །བཅོས་པ་ལམ་ཀྱི་མ་རིག་པ་ནི། ཡིད་དུག་འདུས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལམ་བསྒྲིགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་མི་མཐོང་ཞིང་གསལ་དུ་མི་སྟེར། ཡེ་ཤེས་ལ་ཉོག་པ་མེད། ཡིད་ལ་འབྱུང་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སངས་

།རྒྱས་ཀྱི་ལམ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་བཅོམ་མ་ལམ་གྱི་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །མ་ཤེས་རྟོངས་པའི་མ་རིག་པ་ནི་རང་གི་སྣང་བའི་འོད་དུ་ཡོད་པམ་ཤེས་པས་ཡང་རྣམ་ཡང་དུ་འཁོར་བས་ན་འཁོར་བར་འཁོར་བའོ། །དེ་ནི་མ་ཤེས་རྟོངས་པའི་མ་རིག་པའོ། །དེ་ལྟར་མ་རིག་པ་དྲུག་ཏུ་བྱང་བས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་མ་ཤེས་པའོ། །ཞེས་སོ།། །དེ་ནས་ཤིན་ཏུ་རགས་པའི་ཡུལ་ཚོགས་དྲུག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་འབྲེལ་བས་བདེ་གཤེགས་སྲིང་ཡོའི་རང་བཞིན་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ངོ་བོཉིད་མེད་པ་འདི་ཡང་བཅིངས་ནས་ང་དང་ཡི་བར་འཛིན་པས་རྨི་ལམ་ལྟ་བུའི་འཁོར་བར་འབྱུལ་ཞིང་བདག་ཏུ་ཞེན་པས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་འབྱུལ་སྣང་ཅན་དུ་སོང་བའང་། སྲིད་ན་ལ་ལའི་སྣང་བ་ལ་ལའི་སྐུན།། །ལ་ལའི་བདུད་རྩིལ་ལའི་ཆུ་དང་མེ། །ཀུན་ནས་རྣམ་པར་འགལ་བའི་འདུ་ཤེས་རྣམས། །བག་ཆགས་རྟེན་འབྲེལ་པ་འགའ་ཡང་མེད། །ཅེས་སྨོས་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་རྣམ་པར་རིལ་བའི་མདོ་ལས། ལྷའི་བུ་པརྦ་རྣམ་པར་རོལ་པས་འཇམ་དཔལ་ལ་སྨྲས་པ། འཇམ་དཔལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་འདི་དག་བྱེད་པ་པོས་བྱས་པ་འམ་ཇི་ལྟར་བལྟ་བ་བཞིན།

འཛམ་དཔལ་གྱིས་སྨྲས་པ། ལྷའི་བུ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་འདི་རྣམས་ནི་བྱང་པ་པོས་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སེམས་སམ་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །ལྷའི་བུས་སྨྲས་པ། བག་ཆགས་ཇི་ལྟར་བརྟས་ཀྱང་དེ་དང་རྒྱུམཚོ་དང་ཕྱི་མ་དང་རྒྱ་བ་ལས་པོགས་པ་སྤྲུལ་པ་ལྟར་བ་སྣང་དུ་གལ་རྙེད། འཛམ་དཔལ་གྱིས་སྨྲས་པ། ལྷའི་བུ་སྣང་དུ་རྙེད་སྟེ། གོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་ལྟ་རྣ་ཏ་སྤྲིན་བྱམ་ཟེ་མ་སྨིན་ཞེས་བྱ་བས་རང་གི་ལུས་སྐྱ་ཏུ་བསྒོམས་པས། གོང་ཁྱེར་གྱི་མི་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱ་ཏུ་མཐོང་ནས་བག་ཏུ་མཐོང་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ཁྱེར་སྟོངས་པ་བྱུང་ངོ་། །ཟད་པར་ས་དང་ཆུ་བསྒོམས་པས་ས་དང་ཆུར་སྣང་བ་དང་། རླུང་འབྱོར་སྐྱོད་པའི་ཤིས་མི་གཙང་བ་དང་རྩུས་གོང་གི་འདུ་ཤེས་བསྒོམས་པས་དེར་སྣང་བ་ཡིན་ན་ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་བརྟས་པས་ཅི་སྟེ་མི་སྣང་། ལྷའི་བུས་སྨྲས་པ། བག་ཆགས་བརྟས་པའི་དབང་གིས་རླམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དག་ཅིའི་ཕྱིར་སྣང་བ་ཡིན། འཛམ་དཔལ་གྱིས་སྨྲས་པ། སྣང་བ་ཐམས་ཅད་མ་དེས་པ་ཡིན་ཏེ། ལ་ལའི་སྣང་བ་ནི་ལ་ལའི་སྐུན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ས་འབའ་ཞིག་ལའང་ས་ལ་སར་འདུ་ཤེས་པའང་ཡོད། ས་ལ་མེར་འདུ་ཤེས་པའང་ཡོད།

ཀཱཾ། །སངས་རྒྱས་སྐྱོང་དུ་འདུ་ཤེས་པའང་ཡོད། སངས་སྨན་བསྟན་དུ་འདུ་ཤེས་པའང་ཡོད། མེ་ལམ་མེར་འདུ་ཤེས་པའང་ཡོད། མེ་ལམ་ལོངས་སྤྱོད་དུ་འདུ་ཤེས་པའང་ཡོད། མེ་ལམ་གནས་སུ་འདུ་ཤེས་པའང་ཡོད། མེ་ལ་ཟས་སུ་འདུ་ཤེས་པའང་ཡོད། ཆུ་ལ་ཆུར་འདུ་ཤེས་པའང་ཡོད། ཆུ་ལ་མེར་འདུ་ཤེས་པའང་ཡོད། ཆུ་ལ་སངས་འདུ་ཤེས་པའང་ཡོད། ཆུ་ལ་བདུད་རྩིར་འདུ་ཤེས་པའང་ཡོད། ཆུ་ལ་གནས་སུ་འདུ་ཤེས་པའང་ཡོད། ནམ་མཁའ་ལ་ནམ་མཁར་འདུ་ཤེས་པའང་ཡོད། ནམ་མཁའ་ལ་གནས་སུ་འདུ་ཤེས་པའང་ཡོད། ནམ་མཁའ་ལ་སངས་འདུ་ཤེས་པའང་ཡོད། དེ་བས་ན་དེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་གང་ལྟར་ཡང་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་འཕྱང་བ་བཞི་པོ་ལ་རང་རང་དུ་འདུ་ཤེས་པ་ནི་འགྲོ་བ་མི་རྣམས་ཀྱི་སྣང་དོ་ཡིན་ལ། གཞན་དུ་ས་གཅིག་པོ་ཉིད་ལའང་དམྱལ་བ་པས་མེ། ཞིང་པས་ལོངས་སྤྱོད། རྒྱུད་ཀྱི་ནོན་པས་སྨྲག་བསྟལ་དུ་འདུ་ཤེས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མེ་ལའང་མེ་ལྟས་ལོངས་སྤྱོད། ཡི་དྭགས་མེའི་ལུས་ཅན་ཀྱིས་གནས། མེའི་སྲིན་བུས་ཟས་སུ་འདུ་ཤེས་སོ། །ཆུ་ལ་ཡང་།

དམྱལ་བ་བསམ། ཡི་དྭགས་ལ་རྣག་ཁྲག །རྟ་ཀྱི་ཤ་བསམ། ལྷས་བདུད་རྩི། གཞན་འཕྲལ་དབང་བྱེད་ལ་སོགས་པར་རིན་པོ་ཆེ་དང་མེ་ཏོག་གི་ཆར། ཐུགས་གནས་སུ་འདུ་ཤེས་པའོ། །ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་ཀྱི་བྱས་གནས། ལྷས་ནར་འདུ་ཤེས་པ་སྟེ། བདེན་གཉིས་ལས། དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར། །དོན་མ་གྲུབ་པར་མཐོང་བ་ཡིན་ཞེས་སོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འགྲོ་བ་རང་རང་གི་ལས་སྣང་དང་བག་ཆགས་འབའ་ཞིག་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བཅོས་པའི་ཚུལ། གསང་སྔོན་ལས། རྣམ་རྟོག་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིས། །ནན་གྱིས་མ་ཁབ་ལ་མདུད་པ་དོར། །བཅིངས་མེད་རྣམ་པར་གྲོལ་མེད་པའི། །ཡེ་ནས་ལྷུན་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཆོས། །བསྟན་ཕྱིར་སྤྲོ་བ་སྣ་ཚོགས་མཛད། །ཅེས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྣང་ཡུལ་སེམས་མ་ཡིན། །བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་མེ་ལོང་ནང་ཞུགས་ཀྱང་། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རྒྱུན་ཙམ་ལས། །བཞིན་དང་མེ་ལོང་ནམ་ཡང་འབྲེས་མ་མྱོང་། །འདི་ལྟར་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་བྱང་གཟུགས་ཤར་བ་ན། མེ་ལོང་དྲངས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་བརྙན་འཆར་བའི་རྟེན་བྱས་ཏེ་དེ་ལ་བཞིན་གྱི་རྣམ་པས་འབྲེལ་

།།ཞེས། །བཅམ། གཏོར་བྱེད་བྱང་ཀྱི་ནུས་པ་ཆོགས་པའི་རྒྱུན་ཀྱིས་སྣང་བ་ཙམ་ལས། བཞིན་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་དེ་ནི་བཞིན་དངོས་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། བཞིན་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་པ་གཏོར་བྱེད་ཀྱང་མེད་པ་བཞིན། འབྲུལ་དོར་འཆར་བའི་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་རྒྱུ་རྒྱུན་འབྲུལ་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་དུ་སྣང་བ་ཙམ་ལས་ཕྱི་དོན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་དེ་འཕགས་པ་ཀྱང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། མེ་ལོང་དོས་སམ་འབྱུམར་སྣོད་དག་ཏུ། །བྱད་མེད་ཁ་བཞིན་བརྒྱན་པས་བསྟན་པ་ན། །དེ་ན་བཞིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་སྣང་ཡང་། །ཡོད་པ་མ་ཡིན་མེད་པཁང་མ་ཡིན་ལྟར། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེའི་རང་བཞིན་ཡང་བཅར་ན་གཟུང་འཛིན་དུ་ཆོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚུལ། མེད་བཞིན་སྣང་བ་དེར་འཛིན་འབྲུལ་པའི་སེམས། །ཐག་ཁྲམ་ཐོང་ཆེ་སྣུལ་དུ་འཛིན་བྱེད་ཀྱི། །ཤེས་པ་དང་པོ་གཟུང་བའི་ཆོས་ཡིན་ལ། །རྟེས་ཅ་དཀྲི་དབྱིངས་ཞུགས་པ་འཛིན་པའི་སྣང་བའི་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ལས་མ་འདས་ཀྱང་དེ་ལ་དེར་འཛིན་གྱི་འབྲུལ་སེམས་གློ་བུར་བ་དེས་ན་ཕྱི་ཡུལ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་

མཚོན་ན་ཐག་ཉམཐོང་བའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ་སྤྲུལ་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་སྤྲུལ་ཉིད་དུ་གདོན་མི་ཟ་བར་རྟོག་པ་ནི་ཚོར་བའི་ཕུང་པོས་བསྡུད་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དེ་ནི་གཟུང་བའི་ཡུལ་ཡིན་ལ། འཛིན་པའི་སེམས་ནི་རྟེན་སྐྱེས་བའི་སེམས་བྱུང་གིས་དེྤྲོད་པ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ་སྣུམ་རས་གཟེགས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་ལས། དེ་ལ་གཟུང་བ་ནི་ཡུལ་དུ་འཛིན་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བའོ། འཛིན་པ་ནི་དེ་ལ་དེྤྲོད་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བའོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ལྟར་མ་རྟོགས་པ་མངོན་པའི་ངརྒྱལ་ཅན་དག་གཟུང་བ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྣང་ཡུལ་རགས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཁས་ལེན་ལ། འཛིན་པ་ནི་རང་གི་ཤེས་པར་འདོད་པ་ཁོ་ནར་སྣང་བས་འབྲུལ་པ་ལས་ཀྱང་ཉིད་འབྲུལ་ཆེན་པོ་དེ་དག་གཅིག་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྤྲུལ་དུ་སྣང་བ་གཟུང་བ་ལ། །འཛིན་པ་བདག་པོའི་ཤེས་པར་སྣ་ཚོགས། །སྣང་དང་སྣང་ཡུལ་མ་ཕྱེད་སྐྱེས་བུ་ཡང་། །སྣང་བ་ཉིད་དང་ལྡན་ཚེག་ཡོངས་མེད་བྱེད། །ཅེས་སྣོས་པའོ་དོན། འདི་ཙམ་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་ནི་རྣོངས་ཆེན་གྱའི་གཉེན་པོ་ནམ་མཁའ་ལྟོང་གིས་ཀྱངས་ཤེས་ཏེ་སྤྲུལ་དུ་སྣང་བ་དེ་གཟུང་བའི་ཡུལ་དུ་བལྟས་ནས། ཤེས་པ་ལ་སྤྲིན་པ་བསྐྱེད་ཅེ་ལྟོ་འགོ་རྣམས་

།།ཨོཾ། །མིད་པའི་རྟེས་ལ་ཅི་ཡང་མི་སེམས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་གཟུང་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དངོས་སྨྲང་འབའ་ཞིག་ལ་བཞག་ན། གཟུང་འཛིན་ལས་བྱོལ་བའི་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ས་དས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེ་སྐྱེད་པའི་མཐུན་ཡུལ་ལ་བྱིན་རླབས་འདྲུག་པའི་སྣང་བའང་སྣང་མི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་དུ་མ་ཡོད་དོ། །དེ་བས་ན་སྣང་བ་མ་རྟོག་པ་ཙམ་ཡང་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏིལླི་པས་ཀྱང་། སྣང་བས་མི་འཆིང་ཞེན་པས་འཆིང་། །ཞེན་པ་ཆོད་ཅིག་ནུ་རོ་པ། །ཞེས་ཟཿཤད་དོ། །ཁྱད་པར་སྣང་ཡུལ་སེམས་སུ་འདོད་པའི་གོལ་ས་ཆེན་པོ་སྟེ། སྣང་ཡུལ་ནི་རང་མེད་པའི་ཚོ་ནའང་ཡོད་པ་དང་། རང་གཞན་དུ་སོང་དུས་ཀྱང་དེ་ཉིད་མི་འཕོ་ལ། ཁ་དོག་ལ་སོགས་པར་སྣང་བས་སེམས་དང་རྫས་འགལ་བ་ཉིད་དང་། གལ་ཏེ་རང་གི་སེམས་ཡིན་ན་རང་དང་ལྡན་ཅིག་འགྲོའོང་དུ་བྱེད་པས། རང་ཡོད་དུས་ན་དེ་ཡང་ཡོད། མེད་དུས་ན་མེད་པར་འགྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་སྣང་ཡུལ་ས་རྟོ་རི་བྲག

ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་དེར་འཛིན་ཀྱི་བློ་དང་པོ་ལ་སྣང་བ་ཞེས་འདོད་པ་ཡིན་པས་དེའི་རྩ་བ་ཆོད་ན་འཛིན་པ་རང་དག་ལ་འགྲོ་བའི་ཚུལ། གང་དུ་འདམ་རིག་གཟུང་འཛིན་གློ་བུར་ཏུ། སྲིད་པའི་བདག་པོ་ང་དང་ང་ཡི་བར། མེད་བཞིན་འགྲུལ་བའི་རྩ་བ་ཆོད་བྱུང་ན། ཀུན་ཉོན་རྒྱལ་པོ་རང་བྱུང་རང་ལ་ཐིམ། འདི་ལྟར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ནི་སྐྲ་བཏགས་གློ་བུར་བའི་སེམས་སྲིད་པའི་བདག་པོ་ང་དང་ང་ཡི་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཕྲོ་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེའི་རྩ་བ་སྟོངས་ན་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་དང་མཚུངས་པར་ཐུན་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ལྷང་མ་བསྟན་རིག་པའི་དབྱིངས་སུ་རང་ལོག་སྟེ་གདོད་མའི་གཤིས་སུ་གྲོལ་བའི་ཚུལ་མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལས། སེམས་ནི་བག་ཆགས་ཀུན་ཀྱི་ས། །ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དྲི་མ་ཡིན། །གཟུང་བ་ཡུལ་ལ་འཛིན་པ་སེམས། །དེ་ཕྱིར་འཁོར་བའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །སེམས་དང་བྲལ་ན་སངས་རྒྱས་ས། །ལུས་ཅན་ཀུན་ཀྱི་དྲི་མ་ཟད། །ཅེས་སོ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ལས། རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཞིའི་བཞུགས་ཚུལ་དང་འབྲེལ་བར་འཁོར་འདས་ཀྱི་སྣང་འཕར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཚོམས་ཏེ། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པའི་འགྲེལ་

ཀཱཾ། །བདེ།། །།དེ་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་རྫོགས་རིམ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཉིད་ཡིད་དབྱེད་དང་བྲལ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་སློབ་པ་མིན་པའི་ཟུང་འཇུག་ལ། །བཀྱི་བའི་ལམ་ཆེན་ཕྱིན་ཟུག་ཡོན་ཏན་གྱུན། །ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ལ་ཡང་དག་བསྟེན། །ལམ་དེ་ནམ་ཡང་གཞན་གྱི་རྒྱུར་མི་འགྱུར། །དེ་ཡང་སློབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་བཞིའི་ཐ་མ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བསྟུས་པ་རྣོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་རྒྱུན་མཐའི་ཡི་ཤེས་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྒྲ་དོན་གྱི་ངོས་ནས་གཞལ་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲུབ་པས་བཤད་དུ་འཕན་མི་འབྱིན་པས་བར་ཆད་མེད་པ། སྒོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཚུར་མི་ཕོག་པས་བཏང་སྙོམས་པ། དེས་ཤེས་བྱའི་སྒོམ་པ་ཐུབ་མོ་ཡན་ཆད་ཕོག་པས་སྤྱད་པ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་རོ་གཅིག་པ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པས་ན་ཁྱབ་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་ཅིག་ཕྱི་མ་སློབ་པ་མིན་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་འབྲས་བུའི་གོ་འཕང་ལ་བཀྱི་བའི་ལམ་ནི་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཀའི་རྩེ་མོར་ཡང་སྐྱར་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་རྫོགས་པའི་ངོ་བོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་ལ་ཡང་

དག་པར་བཏེན་ཅིང་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་མི་བླུན་པོ་དག་འདི་སྐད་དུ་ཚུལ་གཅིག་ཁོ་ནས་བྱང་ཆུབ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཁོ་ན་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ་ཞེར་ཞེང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྷག་མ་རྣམས་སུན་འབྱིན་ཏེ་ཞེས་པའི་གནོད་བྱེད་གང་གིས་སྨོད་ཟེར་ན། ལམ་ལ་རིམ་པས་བཀྲིས་པའི་རྟེ་མོར་རྗོགས་པ་ཆེན་པོ་བཞག་པས་ཉེས་པ་དེ་མི་འདུ་སྟེ། ཚུའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྒེབ་ནས་གྲུ་གཟིངས་འདོར་བས་གྲུ་ལ་སུན་འབྱིན་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་ཁྱད་པར་ཤེས་རབ་ཉིད་ལ་ནི་འོག་མའི་ལམ་རྗོགས་པའི་ཚུལ་ཚངས་པ་ཁྱད་པར་སེམས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། མི་འཛིན་པ་ནི་སྦྱིན་པའོ། །མི་བསྟུང་བ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །མི་གནས་པ་ནི་བཟོད་པའོ། །མི་བསྒོམ་པ་ནི་བསྒོམ་པའང་སོ། །མི་སེམས་པ་ནི་བསམ་གཏན་ནོ། །མི་དམིགས་པ་ནི་ཤེས་རབ་བོ། །ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་བམ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་ནས་ཀྱང་། འོག་མའི་སྦྱིན་སོགས་བྱུང་ཏུ་སྤྱོད་པའི་མཐའ་ལ་ཞེན་པས་ནི་དེ་དག་གི་ཕ་རོལ་ཏུ་འདར་མ་ཕྱིན་ལ། ཚོགས་གཉིས་ཀྱང་མི་རྫོགས་པའི་ཚུལ་སའི་སྐྱེ་བོ་འཁོར་ལོ་བསྒྱུར་ལ་སོགས། དེ་ལ་མི་

།།ཞེས་སོ། །དམིགས་པའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སོ། །ཞེས་སོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དེ་ལྟར་ཡིན་སྲིད་ཀྱིས། བསོད་ནམས་ཀྱི་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་འབྲས་བུ་གཞན་དུ་འཐེན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡམ་ལ་གཅོད་པོར་སྨྲོད་པའི་གནས་སྐབས་ན་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་རྣམས་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དུ་བསྒྲུབ་ནས་ཟད་མི་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་དགོངས་པར་སྟེ་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡེ་ཤེས་ཏོག་གིས་གསོལ་བ། དགེ་སློང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོགས་ཇི་ལྟར་བསགས་པར་བཀྱི། བཀའ་བསྩལ་པ། ཚོགས་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་སོ། །བསགས་པ་ནི་མང་དུ་སྡུད་བའོ། །གསོལ་པ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཇི་ལྟར་བསགས། བཀའ་བསྩལ་པ། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་དཀའ་བའི་ཆོས་མཚན་མ་དང་བཅས་པའོ། །གསོལ་པ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གང་ལགས། བཀའ་བསྩལ་པ། ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་མཚན་མ་མེད་པའོ། །གསོལ་པ། དེ་གཉིས་ཇི་ལྟར་གསོག་པ་ལགས། བཀའ་བསྩལ་པ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་འཁོར་བའི་

ཚོགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའང་ན་བ་ལང་གི་རྣེག་རྩེས་ཀྱི་ཆུ་དང་མཚུངས་སོ། །ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱུར་དུ་བརླག་པ། ཟད་པ། བྱིས་པ་འབྲིད་པ། ལྷ་དང་མིའི་བདེ་བ་སྐྱོང་ནས་སླར་ངན་སོང་དུ་འཁོར་བ་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་སྐྱ་དན་ལས་འདས་པའི་ཚོགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའང་ན་རྒྱམཚོ་ཆེན་པོའི་ཆུ་ལྟ་བུ། མི་བརླག་པ། མི་ཟད་པ། མི་བསྐྱུ་བ། སྐྱ་དན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཏོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཏོན་བསགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་ནམ་ཡང་འབྲས་བུ་རྒྱུར་ལྟོག་པ་མི་སྲིད་པས་ན་དེའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་པར་སྟོན་པའི་མན་ངག་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་དབྱིངས་གཞལ་བའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསང་། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་མི་གནས་ཤིང་། །མཐའ་བྲལ་དོན་ལ་དབུ་མར་གཟུང་བའང་འདི་ལས་ཀྱོང་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་དུ་བཤད་རྒྱུད་དགོངས་པ་འདུས་པ་ལས། ཞེས་རྟོང་མཚོན་རྣམ་ཀྱི་ཚོས། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་

།།ཀཀ། །ཀུན་བྱེད་གསང་། །མ་བཅོས་མ་བསྒོམ་བྱས་པམེད། །རིང་བཞིན་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག །ཞེ་མ་རྟོག་མཚར་རྣམ་ཀྱི་ཆོས། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་བྱེད་གསང་། །གཞི་རྩ་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་ནི། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་བྱེད་རྩ་བ་ཡིན། །ཞེ་མ་རྟོག་མཚར་རྣམ་ཀྱི་ཆོས། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་བྱེད་གསང་། །རང་བཞིན་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལས། །བདེ་བ་ཆེན་པོར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ། །ཞེ་མ་རྟོག་མཚར་རྣམ་ཀྱི་ཆོས། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་བྱེད་གསང་། །སྟོང་པམ་ཡིན་མི་སྟོང་མིན། །དབུ་མའང་དམིགས་སུ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན་ཏོ། །རྫོགས་ཆེན་དང་ཤེར་ཕྱིན་མཚན་ཐ་དད་པས་དོན་ཡང་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་སོ་ཟེར་ན་རྣམ་རིག་ཡེ་ཤེས་འཕྲིགས་པས་ཐ་རོལ་གཞོན་པ་འབའ་ཞིག་བསྒོམ་པའི་བཞིན་བཟང་གིང་ལྡའི་བྱོགས་པ་ཁྲིད་ཅག་གིས་མདོ་སྡུགས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་ངྒ་གི་གཞུང་ལམ་དུ་གནས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དབྱེད་མི་ཤེས་པ་དེ་བདེན། བསྐྱེད་རྫོགས་བསྒོམ་པ་ཉིད་འཛིན་མ་ཡིན་པས་ཁྲིད་ལ་བསམ་གཏན་ཀྱི་སྐལ་པ་འཆད། རྫོགས་ཆེན་བསྒོམ་པ་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པས་ཁྲིད་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་

སྐལ་པ་འཆད། དམ་ཚིག་བསྡུང་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་མ་ཡིན་པས་གསང་སྔགས་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་གཡང་སར་སོང་། སྨྲ་བསམ་བརྗོད་མེད་འཕགས་ལམ་མ་ཡིན་པས་བདེན་པ་མཐོང་ས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོར་བྱད། སྨྲ་བསམ་བརྗོད་མེད་འཕགས་པའི་ལམ་ཡིན་པ་ཅིས་མངོན་སུམ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དེ་ལྟར་དུ་བསྟོད་ཅིང་། བློའི་འཇུག་པ་དབྱིངས་སུ་ཞི་ནས་དབུ་མ་ཙམ་དུ་འདར་མི་དམིགས་པས་རང་གི་ངོ་བོར་སྟོང་ལ། ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཆ་ནས་དྲང་གསལ་གཡོ་བ་མེད་པའི་ཏོད་གསལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་མ཰ི་འགག་པ་ལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱགས་ཏེ། རིན་ཅེན་རྒྱ་མཚོ་ལས། འོད་གསལ་བ་ནི་རྟོག་པ་བཞི། །སྣང་བ་རྟོག་པར་མི་རྟོག་པ། །མཚོད་པ་ཡེ་ཤེས་སྤྲུ་མ་སྟེ། །ཐོབ་པ་དམ་པ་འཕགས་པའི་ལམ། །ཉེ་བར་ཐོབ་པས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཏེ། །ཞེས་སོ། །ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་སྤྱིར་ཚད་མ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་གེའི་རིག་པས་མི་རྟོག་པར་བསྟན་པའོ། ཇོ་དེ་པ་མངོན་པར་འཕེལ་བའི་རྟོག་གེའི། །བརྟགས་ཤིང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཕྱི་བཞིན་འབྱང་། །དོན་དམ་ཡུལ་ནི་དེ་དང་འགལ་བ་ཅན། །ཤེས་སོ་རང་རིག་བརྗོད་པའི་ཡུལ་ལས་འདས། །འདི་ལྟར་རྟོག་གེའི་

།བསམས་བྱང་གིས་བསྐྱེད་པའི་སོ་སོང་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ནི་སྦྱོགས་ཆོས་དང་། རྗས་སྡོག་དང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་སྡོག་གི་ཁྱབ་པ་བསྒོ་ཞིང་། མཐུན་མི་མཐུན་གྱི་སྤྱོགས་ལ་བརྟགས་ཤིང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཀུན་རྟོག་གི་འཛིན་རྒྱང་གཡོ་བས་སྤྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཆོས་ཉིད་དང་འགལ་བའི་ཚུལ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། བྱིས་པ་དན་པ་རྟོག་གེ་བ། ཁོ་དང་འདྲ་བས་དེ་དག་བརྟགས། །ཞེས་སོ། ཁོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོས་རྟོག་པའི་བུད་ཤིང་བསྲེགས་པས། ཉེ་བར་ཞི་བ། སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྒྱང་གིས་མ་བསྐྱེད་པས་རྟོག་དཔྱོད་དང་རྗེས་དཔག་གི་ཀུན་འབྱུང་བ་ཅན་དང་ཤིན་ཏུ་འགལ་བ། སོ་སོ་རང་གི་རིག་པའི་བདག་ཉིད་བརྗོད་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་སྟེ། འཇམ་དཔལ་ལ་གནས་པའི་མདོ་ལས། རྟོག་པ་རྣམས་ནི་གཡོ་བར་འགྱུར། །རྟོག་པ་མེད་ན་སྐྱ་བག་འདའ། །གང་གིས་རང་བཞིན་དེ་ཤེས་པ། །དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལྡན་ཞེས་བྱ། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་རྟོག་གེས་བརྟག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །བྱང་པར་གྱུར་མཐའི་རྟོག་གེ་ནི་དངོས་པོར་སྐྱ་བའི་གཞུང་དེ་

གཤེགས་ལ་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་འགལ་འདུའི་བརྒལ་བཏུག་གིས་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་འཇལ་ནས་ཡེ་གྲོལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་ལ་ཡང་གྲོལ་གྱིས་སྒྲོའདོགས་པར་བྱེད་ལ། ས་མཚམས་ཀྱི་རྟོག་གེ་ནི་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་སྟེ་ཕུང་པོ་ལྔ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སེམས་དང་བཅས་པས་མི་རྟོག་པའི་ཚུལ། དངོས་པོར་སྣང་བ་གྲུབ་མཐའི་རྟོག་གེ་དང་། །ས་མཚམས་དམན་པ་སོ་སྐྱེའི་རྟོག་གེ་ཡིས། །རྟོག་དཔྱོད་ལས་འདས་རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །གདོད་ནས་གྲོལ་བ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལམ། །འདི་ལྟར་གཤེགས་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཤེས་བྱམི་འཇུག་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་བསམ་བཟོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐས་མི་རྟོགས་ལ། རང་རྒྱུད་འཛིག་རྟེན་པ་ལས་མ་འཕགས་པས་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་ལམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་བློས་གཞལ་ཡང་བློ་ཡི་ཚོས་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་ལས་ནམ་ཡང་དཔག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་ཀྱང་མི་རྟོག་པའི་ཚུལ་སྟོན་དཔོན་འཕགས་པའི་བསྟོམ་རིམ་ལས་ཀྱང་། སྐྱེ་བ་དང་ནི་འགག་པ་ལ། །རྒྱུན་ནི་རྟོག་པ་གཅིག་པུ་ཡིན། །རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་འབྱུང་བ་རྣམས། །དེ་དོས་པོའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྟོག་པར་འགྱུར་བའི་རྟོག་གེ་པ། །བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་བསྒོམ་པ་ན། །རང་

།ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ལས་ཀྱང་ཇི་སྐད་དུ་ཡང་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་སྙིང་

ཆུབ་སེམས་གཅིག་ངོ་བོ་ལ། །སྟུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་རྣམ་པ་བཞིས། །སྟུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་དགེ་སོང་རྒྱུ་ཟེར་ནས། །ཚོས་དབྱིངས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དེ་སྤྱོང་བར་བྱེད་།། །།དེ་ཡིས་ཚོས་ཉིད་མ་མཐོང་སྒྲུབས་པ་ཡིན། །ཚོས་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ། །དེན་དམ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས། །སྣོན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞར་ལ་ཕྱིན་པ་བཅུས།། །།ས་བཅུ་ལམ་ལ་སྒྲུབས་ཏེ་བགྲོད་པ་ཡིས། །ཚོས་ཉིད་མ་མཐོང་སྟོང་པའི་ས་ལ་གནས། །ཚོས་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ། །གཟའ་དང་རྒྱུ་སྐར་དུས་ཚོགས་བཟང་སྐོན་ནས། །བྱང་ཆུབ་ལྷ་དང་ཚེ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་བཞེས། །འདི་ལྟར་སྔང་བའི་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དང་། །བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་ལྷ་ཡི་སྐུར་བསྐོམ་པ། །དེ་ཡིས་རང་སེམས་བསྐོམ་མེད་མཐོང་བ་མིན། །ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་གདོད་ནས་རང་བཞིན་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལམ་ལ་རྟེན་མི་དགོས་པར་རང་བཞིན་དུ་འགྲུར་རམ་ཞེ་ན། །སེམས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཅོག་གིས་དམ་པའི་བླ་མ་ཡང་མ་བསྟེན། །སྣོན་བྱེད་ཀྱིས་སྣོན་པར་ཡང་མ་བྱས། །གོལ་བྱེད་ཀྱིས་གོལ་བར་ཡང་མ་བྱས། །ཐབས་ཀྱི་འཇུག་སྐོམ་རིག །ལམ་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་

།།ལྷོས་ནས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐབས་སྒོབ་པ་སྟུང་བ་དང་། ཚོགས་རྫོགས་པའི་བྱ་བའང་མ་བྱས། དངོས་གཞི་ལ་ལྷོས་ནས་རང་གིས་ལ་ལ་གནད་ཀྱང་མ་གོ །མོས་གུས་ལ་ལྷོས་ནས་བླ་མའི་བྱིན་རླབས་ཞུགས་པའང་མེད་པས་འབད་མེད་དུ་གཅེས། དེ་སྐད་དུ་སྨྲི་མདོ་ལས། ཞེ་མ་རྟོངས་མཚར་རྣ་དག་ཀྱི་ཆོས། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསང་། །ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་ལ། །རྟོག་པས་བསྒྲིགས་པས་ངོ་མཚཾ་ཞེས། །ཞེས་སོ། །དེ་བས་ན་ཐབས་དང་སྙིང་རྗེགས་ལམ་ལྷོས་པའི་ལམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲོས་པ་འདེ་བས་ན་ཞེང་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟད་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ་རེ། འོན་ཏེ་དངོས་གཞིའི་གནས་སྐབས་ནའང་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅན་གྱི་སེམས་མེད་ན་རང་བྱོལ་གྱི་གནས་ལུགས་ཆད་པར་བལྟ་ཡིན། རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་ཤེས་རབ་མེད་ན་གཉིད་འཐུག་གི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསམ་གཏན་དུ་དེས་སོ་ཟེར་ན། རྣམ་པར་རིག་པ་ཅན་གྱི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ནི་ལས་དང་པོ་པའི་གནས་སྐབས་ན་སེམས་ཡོངས་སུ་འཛིན་འགྱུར་ཚམ་ལ་དམིགས་པ་སྟེ་འཕགས་པ་དཀོན་ཅོག་བརྩེགས་པ་

ལས།། འོད་སྲུང་འདི་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སོར་སོང་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བརྩེ་བ་རྣམས་སོ། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །མཐར་ཀྱིས་དེ་ལྟར་རྟོག་པའི་ཡུལ་དང་རྟོག་བྱེད་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ཀྱང་བསྟེ་བ་བྱ་འཆོག་ནས་སྟེ་བ་བྱེད་མེད་པར་སོང་བ་ནི་འཕགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་དང་བདག་གི་བ་མེད་པའི་དོན་དམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། སྤྱ་མ་ལས། དཔེར་ན་ཤིང་གཉིས་རླུང་གིས་བྱེད་ལས། །མེ་བྱུང་ནས་ནི་དེ་ཉིད་བསྲེག་པར་བྱེད། །དེ་བཞིན་ཤེས་རབ་དབང་པོ་སྐྱེས་ནས་ནི། །སོ་སོར་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་བསྲེག་པར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །ཚུལ་དེའི་ཕྱིར་ཀུན་བྱེད་ལས། རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལྟ་སྒོམ་འདི། །རྒྱུ་འབྲས་བསྒྲུབ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། ལྟ་སྒོམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་འདི་ནི། །ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཏེ། །ནམ་མཁའ་ལ་ནི་རྟོག་དཔྱོད་འདས། །གང་ཞིག་རྟོག་དཔྱོད་བྱེད་པ་དེས། །བྱང་ཆུབ་ནམ་མཁའ་བཞིན་མི་འགྱུབ། །ཅེས་སོ། །གལ་ཏེ་རྟོག་དཔྱོད་ལས་ཐོལ་བའི་གནས་སྐབས་མཐའ་དག་གཉིད་སྤྱག་པོར་འདོད་པ་དེས་ན་ཡང་དག་པའི་དེ་ཁོ་

།།ཞེས། །ཐ་ཤིད་མ་མཐོང་བའི་མངོན་རྟོགས་སྟོན་པ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། མཐོང་ལམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་བརྒྱད་སྟུའི་རྟོག་པ་འགགས་པའི་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མའི་འོད་གསལ་དེ་ཡང་འཕགས་པའི་བདེན་མཐོང་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་དཔྱོད་ཀི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་བརྒྱད་དང་། ཕུང་པོ་ལྔའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་བཅས་པའི་འདུས་བྱས་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བྱེད་ན་འཇིག་ཚོགས་ལ་བལྟ་བའི་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། གལ་ཏེ་སྐུ་དང་འདས་དངོས་ན། སྐུ་དན་འདས་པ་འདུས་བྱས་འགྱུར། །དངོས་པོ་འདུས་བྱས་མ་ཡིན་པ། །འགའ་ཡང་གང་ནའང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །མདོར་ན་རྟོག་དཔྱོད་ཡོད་པ་དེ་སྤྲིད་དུ་དགེ་སྦྱིག་གྱང་ཡོད་ལ། དགེ་སྦྱིག་ཡོད་ན་རྒྱུ་འབྲས་གྱང་བསྟུ་བ་མེད་པའི་བའི་ཕྱིར། བདེན་པ་དབྱེར་མེད་དག་མཉམ་རྒྱུ་འབྲས་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ལམ་དུ་བྱེད་མི་ཤེས་པའི་རྣམ་རིག་ཆེན་སྤྲེང་བ་ལས། ཤེས་པས་ཡོད་དང་མེད་ཞེའི་ཕྱིར། །སྟོག་དང་བསོད་ནམས་ལས་འདས་པ། །དེ་ཡི་བདེ་འགྲོ་དན་འགྲོ་ལས། །དེ་

ནི་ཐར་པ་ཁོ་ནར་བཞེད། །ཅེས་བའི་རིགས་པ་ཡང་གིས་བརློག །འདིར་རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ནི་འདས་པའི་སེམས་ལ་རྟོག །མ་འོངས་པའི་སེམས་ལ་དཔྱོད། ད་ལྟར་གྱི་སེམས་རྣམ་པར་རིག་གིས་གྲུབ་མཐའི་བློ་ཞེན་དང་། ལམ་བདེན་འདུས་བྱས་པས་སྡུང་མི་ནུས་པས་ཤེས་བྱ་གཤེས་ཐོག་ཏུ་བཅིངས་པ་དང་རྟོག་འགལ་ཕྱིར། སྟོན་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་གྲགས་སུ་བསྟན་པའི་སྟེ་སྟོང་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་མི་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་དཀོན་ཅོག་བརྩེགས་པ་ལས། འོད་སྲུང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྣན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་ཡོངས་སུ་འཚོལ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །འོད་སྲུང་། སེམས་ནི་དཔྱད་དུ་མེད་པ། བསྟན་དུ་མེད་པ། སྣང་བ་མེད་པ། རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ། གཞན་མེད་པའོ། །འོད་སྲུང་། སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་གཟིགས། མི་གཟིགས། གཟིགས་པར་མི་འགྱུར། འོད་སྲུང་སེམས་ནི་ཀུན་ཏུ་བཙལ་ན་མི་རྙེད་དོ། །གང་མ་རྙེད་པ་དེ་ནི་མི་དམིགས་སོ། །གང་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་འདས་པ་ཡང་མ་ཡིན། མ་འོངས་པ་ཡང་མ་ཡིན། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཡང་མ་

ཀཀ། །ཡིན་ཏེ། གང་འདས་པ་ཡང་མ་ཡིན། མ་འོངས་པ་ཡང་མ་ཡིན། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དུས་གསུམ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་ཚེས་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཨཿདག་གིར་གནས་ཤིང་གང་ལས་མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་མན་ངག་གི་གཏིང་ཟིན་པ་ཡིན་པས་ཤེས་བྱ་དང་སྣང་བ་གཉིས་ལྡོག་གྱུར་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་ལྡོག་པའི་ཚུལ། ཤེས་བྱ་སྣང་བས་མ་བཅིངས་སྟོང་པའི་དངོས། །སྟོང་པ་རང་བཞིན་གསལ་བའི་སྐྱེ་པོ་ནི། །རིག་པར་བཞུགས་པའི་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཐམས། །འདུ་འབྲལ་མེད་པ་ཉིད་མའི་སྐྱེ་པོ་བཞིན། །དེ་ལ་སྨྲིང་ཤེས་བྱའི་གཤིས་སྣང་བའི་ཡུལ་དང་མ་འདྲེས་པ་ནི་ཡུང་པོ་ལྟའི་ཉེ་བར་ལེན་པས་རང་བཞིན་ཀྱི་རྣམ་པར་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཐལ་བྱུང་གི་སྟོང་རྟུང་དུ་བལྟ་མ་ཡིན་པར་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏེ། ཤེས་རབ་སྐྱེ་པོ་ལས་ཀྱང་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་གཟུགས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གཟུགས་སྟོང་

ཙཱམ་ནས་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་ཞིང་། ཐ་སྙད་ཙཱམ་དུ་སྣང་བ་མི་འགག་པར་སྟོན་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པས་དེ་ལ་མི་གོས་པའི་ཚུལ་ཡོད་གས་ཀྱིས་བྱས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ཅེས་བྱ་གཟུགས་དང་བྲལ་། །གཟུགས་ནི་རྣམ་པ་དང་འབྲེལ་ཡིན། །ཕན་ཚུན་དུ་ནི་འགལ་བ་ཉིད། །ཅེས་སོ། །དེ་བས་ན་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བསྟོན་པས་སྟོང་ཉིད་ལ་སྐྱོན་བྱིས་བྱེ་བ་དང་ཡོན་ཏན་བྱིས་གང་བ་གཉིས་ཀ་མེད་པས་ན་མིང་གཞིའི་ཕུང་པོ་གཉན་དགུ་ལའང་འབྱེ་བའི་ཚུལ། ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་བྱིས་སྟོང་པར་བལྟའོ། །ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་རང་བཞིན་བྱིས་བདག་མེད་པར་མ་ཤེས་ན། ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་ཀྱིས་གཞལ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཙཱམ་ནི་སྣང་ལྡན་ཡུལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་དམ་ལ་བཞག་པས་སྲིད་པའི་ཚོས་ཉིད་ལས་འདའ་མི་ཤེས་པ་ཅན་ཏེ། འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས། རབ་འབྱོར་བྱིས་གསོལ་པ། སྟོན་བདག་དགོན་པ་ནགས་ཁྲོད་ཅེས་ཅིག་ན་མཆིས་པའི་ཚེ་དག་སྟོང་ཞིག་ཀྱང་མཆིས་ཏེ། ཚོས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ལ་དམིགས་པས་བརྟའ་སྟོང་པར་བགྱིད་དེ། ཁ་ཅིག་ནི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་པས་སོ། །ཁ་ཅིག་ནི་ཁམས་

།།ལ་དམིགས་པས་སོ། །ཏ་ཅིག་ནི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་དམིགས་པས་སོ། །ཏ་ཅིག་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་བྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་རྣམས་ལ་དམིགས་པས་སོ། །བདག་གིས་ནི་ཆོས་གཅིག་གི་མཚན་ཉིད་བདག་མེད་པར་ཤེས་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པས་སོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བས་ན་འདིར་རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྤྲོས་བྲལ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་འཆིང་བྱོལ་ལས་འདས་པའི་སྣིང་པོ་རིག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཆོས་ཐམས་མ་ལུས་པ་ཉེ་མ་དང་འོད་ཟེར་གྱི་ཚུལ་དུ་གདོད་ནས་ཡེ་རྫོགས་ཆེན་པོ་ལས་མི་འདའ་བ་ནི་སེམས་ཤྱོགས་པ་སྟུའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཀུན་བྱེད་ལས། ང་ཡི་རང་བཞིན་སྤྲོས་བྲལ་མི་བྱེད་པས། །ཆོས་དབྱིངས་གནས་འདི་ང་ཡིས་བྱས་པ་ཡིན། །བྱང་ཆུབ་ཉིད་ལས་དེ་ན་གཞན་མི་བཞུགས། །ང་ཡི་རང་བཞིན་མ་བསྒྲིགས་ཀུན་ཁྱབ་པས། །གསལ་བའི་ནམ་མཁའ་ཡེ་ཤེས་གཞལ་ཡས་ཁང་། །རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལས་གཞན་མི་བཞུགས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་གསོས་ཀྱི་བཞུགས་ཚུལ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དང་ལས་མ་གཡོས་ན་དྲན་བསམ་དང་བཅས་པའི་ཚོར་བ་སྣ་ཚོགས་

ཡབ་ངོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་སྟོང་འཕོ་འགྱུར་མེད་པའི་ཀློང་དུ་ཆུ་བོ་དང་རླབས་ཀྱི་སྟང་ཚུལ་ལྟར་སྣང་གཉེན་མེད་པར་བྱོལ་བའི་ཚུལ་སྟ་མ་ལས། བསྒོམ་དུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ལ། །བསྒོམ་དང་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་གཉིས་མེད་པས། །མ་བསྒོམས་རང་བཞིན་བཞག་ན་བསྒོམ་པ་ཡིན། །དེ་ནི་ཀུན་དོན་རྣམ་པ་མེད་པ་སྟེ། །རྣམ་རྟོག་མཚན་མ་དེ་བཞིན་རིག་བྱས་ན། །དེན་བསམ་ཡིད་ལ་འབྱུང་མ་ལུས་ཀུན། །སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ངང་ལས་མི་ཡེངས་པ། །གང་ལྟར་བསམས་ཀྱང་བསྒོམ་པ་ཡིན་ཤེས་ན། །མ་བསྒོམས་གང་ལྟར་བཞག་ཀྱང་ཡེངས་པ་མེད། །ཅེས་སོ། །དེ་ཡང་དབང་པོའི་རིམ་པས་བློ་ཡུལ་གྱི་འཛིན་སྐངས་འཇལ་ལུགས་ཐ་དད་པའི་གྲུབ་མཐའ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་ཚུལ། གང་ལ་བློ་ཡི་རིམ་པས་འཇལ་ལུགས་གསུམ། །སེམས་ཀྱི་སྟེ་ནི་རོལ་པའི་རྩལ་དུ་ཤར། །ཀློང་གི་སྟེ་ནི་རང་སྣང་བཀོད་པའི་རྒྱུན། །མན་ངག་སྟེ་ནི་མེད་སྣང་སྟོང་པའི་གཟུགས། །རང་སེམས་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་གཅིག་ཀུན་ཏུ་བཟང་མོའི་ཀློང་ལས་འགྲོ་ས་གཞན་མེད་པས་གཉེན་པོའི་མཐའ་ལས།

།བྱོལ་བས་བྱང་བྲལ་ཀློང་གི་སྟེ། ཡིན་ལུགས་གཤེགས་ཐོག་ཏུ་འབེབས་པས་སྣང་གཅིན་གཅིས་ཀའི་མཐའ་ལས་བྱོལ་བ་ཟབ་པ་མན་ངག་གི་སྟེ་གསུམ་དུ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་བཀོད་པ་ཆེན་པོ་ལས། ཡིད་ཅན་རྣམས་ལ་སེམས་ཀྱི་སྟེ། །ནམ་མཁའ་ཅན་ལ་ཀློང་གི་སྟེ། །རིམ་རྫོལ་ཅན་ལ་མན་ངག་གོ །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་དངོས་ནི། ཐེག་པ་ཐ་དད་པ་དང་། གདུལ་བྱེད་མ་འེས་པ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་སྤྲིའི་དང་། རྒྱུ་རྒྱུན་རྫོལ་སྣང་དང་། བདེན་པ་གཉིས་པ་དང་། སྟོམ་པའི་ཚུལ་ལུགས་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་ནང་དང་སྣང་གཉེན་དུ་འཛོན་པའི་དོན་གཞན་ནམ། ཕྱིན་དྲུག་དང་བསྒྲིད་རྫོགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་དེར་འཛོན་ཀྱི་གཉིས་སུ་འཛོན་པ་ཅན་ལས་མ་བྱོལ་ཞིང་། རང་རྒྱུད་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆ་དང་བཅས་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཀྱི་དོན་ལས་གཞན་དུ་ཐྲུར་པ་གང་ཞིག་དབྱིངས་དག་མཉམ་ཆེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་གཅིག་དང་ཐ་དད་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དོན་དམ་པའི་གཤིས་དག་སྟོག་བྱང་དོར་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་སྟུད་པལ་གནས་པ་སེམས་ཀྱི་སྟེ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཀུན་བྱེད་ལས། སེམས་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ། །སྟེ་བ

བསྒོམ་མེད་སྤྲོད་པ་སྦྱང་དུ་མེད། །འཁོར་བྱ་བསྒྲུབ་མེད་སངས་ཀྱམ་བགྲོད་དུ་མེད། །དཀྱིལ་འཁོར་བསྒེད་མེད་བརྙེས་བརྟེད་རྫོགས་རིམ་མེད། །དབང་ལ་བསྐུར་མེད་དམ་ཚིག་བསྲུང་དུ་མེད། །ཡེ་ནས་ལྷུན་གྲུབ་དག་བའི་ཚོས་ཉིད་ལ། །ཁྲོ་བུར་རིམ་རྩོལ་རྒྱུ་འབྲས་ཆོས་ལས་འདས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་མྱ་ངྷིག་ཆད་པར་བལྟ་བའི་ཚོས་ལུགས་དང་མི་མཚུངས་སམ་ཞེན། ཚད་པར་བལྟ་བ་ནི་གདོད་མའི་གནས་སྐབས་ན་གཤེས་ཀྱི་བཞུགས་ཚུལ་དང་། ལམ་དུས་ན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་སྣོན་སོ་དང་། ལྟར་སྣང་དུས་སྐབས་ཀྱི་སྤྲོད་ཚུལ་སོགས་གང་ཡང་མ་དེས་བཞིན་དུ་རྟོག་གེ་འདོད་རྒྱུལ་བའི་སེམས་ཀྱིས་རང་དགར་རྟོལ་ཐབས་སུ་བཅོས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ངན་ལ་ཡིད་བརྟན་བཅས་ནས་དང་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་གཤེས་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ནམ་མཁའ་ལྟར་སྤྲོས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་ངོ་བོ་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་རྩོལ་བསྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་འགལ་བས་དགེ་སྡིག་སྐྱོན་ཡོན་ལས་འདས་པའི་དོན་ཐད་དུང་བསྟན་པ་སྟེ་ཤེས་ཀྱི་ཚེ་ཐེབ་བ་ལས། སྟིག་དང་བསོད་ནམས་བྱ་བ་འདས། །ཟབ་མོ་བཀྲ་ལ་བའི་དོན་དང་

རྟོགས་པའི་མངོན་རྟོགས་གསལ་བར་སྟོན་པ་སྟེ། གཤེས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཐད་དུང་བསྟན་པ་ལ་སྐབས་པ་སྟེ་ན། ཀྱེ་རྡོ་རྗེ་ལས། སྤྲུལ་ཀྱི་བརྒྱས་མེད་དཀའ་ཐུབ་དང་ནི་སྨིན་སྲེག་མེད། ངའི་ལ་ལོངས་ཅན་ཡང་མེད་ཅིང་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་ནི་མེད། རེ་ནི་སྤྲུལ་བརྒྱས་པ་སྟེ་དཀའ་ཐུབ་དང་སྨིན་སྲེག ངེ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ཅན་དང་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ཉིད། ཅེས་དང་། དོ་ཏ་མཛོད་ལས། བདེ་བའི་དེ་ཉིད་དང་ནི་བླ་ན་མྱང་ཅིང་། ལུས་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་འབའ་ཞིག་ཙམ་ལྟན་པ། ངེས་ཚུལ་དགེ་སློང་གནས་བརྟན་ཞེས་བྱ་བའི། །བཞེད་པ་རྣམས་ནི་ལྷར་རབ་བྱང་ནས། །ཁ་ཅིག་མདོ་སྡེ་འཆད་པར་བྱེད་ཅིང་འདུག །ལ་ལ་རོ་གཅིག་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་འཛིན་མཐོང་། །གཞན་དག་ཐེག་ཆེན་དེ་ལ་རྒྱུ་བྱེད་དེ། །ངེ་ནི་གཞུང་ལུགས་ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་ཏེ། །ཞེས་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་ལུས་སེམས་གདུངས་ཤིང་རྒྱུ་འབྲས་དག་གིས་འབའ་ཞིག་ཏུ་འཛིན་པས་མི་གྲོལ་བར་བསྟན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་འདས་རྒྱ་ཆེ་བའི་གཤེས་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་སོང་བའི་གཤེས་ཀ་བསྟེད་རྫོགས་འོག་མའི་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་མི་གྲོལ་བའི་ཚུལ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གཞན་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་

།།ཨཱ། །མལ་ལུས་བསྟོམ། །ཁ་ཅིག་བཞི་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ་ཞུགས། །ལ་ལ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ལ་རྟོག་པར་བྱེད། །གཞན་དག་སྟོང་ཉིད་བལྟ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། །ཐལ་ཆེར་མི་མཐུན་ཐྱོགས་ལ་ཞུགས་པ་སྟེ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་སྐྱིང་འགས་པར་འཐུང་ངོ་ཅི། ཅིའི་ཕྱིར་ན་སྟོམ་པ་གསུམ་དང་། ཕྱིན་བྱུག་དང་། བསྐྱེད་རྫོགས་ལ་སོགས་པའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྒྲུབ་པའི་རྒྱུར་བསྟན་པ་ཙམ་ལས། དེ་དག་འབྲས་བུའི་གོ་འཕང་དངོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིར་ནི་འབྲས་བུའི་ཐར་བཞིན་གང་ཡིན་པ་བློ་མའི་མན་ངག་གིས་རྟོགས་པར་བྱས་ཏེ། འབྲས་བུ་ཉིད་ལ་ལམ་དུ་བྱས་ནས་གློ་བུར་ཀྱི་དྲི་མ་སྤྱོང་བ་སྟེ་རྒྱུ་གང་གིས་ན་རྟོག་པ་དག་མཉམ་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲོས་པ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ལ་ལྷུ་དང་སྔགས་ཀྱི་རང་བཞིན་རང་ཚས་སུ་ཡོད་པས་བཞིན་ལ་ག་ཏི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། སྐུ་ཚེ་ག་འདུ་འཛི་ཅན་གྱི་ལམ་ལྟར་སྣང་བ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་བཏུ་གཉིས་ལས་ཀྱང་། སྤྲོས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལ། །ལྷུ་དང་སྔགས་རྣམས་ཡང་དག་གནས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་སེམས་སྟེའི་གྲུབ་མཐའ་ནི་གཞི་མདུད་འགྱུར་དུ་སྐྱེ་བའི་

རྩོལ་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་ཡང་རང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་དང་། རོལ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གསུམ་དུ་གཏན་ལ་དབབ་པས་གང་ཡང་མི་འགེགས་ལ་རྣལ་སྐྱང་གསུམ་ཙམ་དུའང་དོན་ལ་བྱབ་པར་མི་འཛིན་པས་སྣང་བ་སེམས་སུ་འདོད་པའི་འོག་ཏུ་ལངས་ཤིང་། དེན་ཏེ་ག་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པས་འདི་ནི་སྣང་བའོ། །འདི་ནི་སེམས་སོ་སྐྱམ་པའི་ཏེ་ག་དབྱེར་རང་མཚན་པའམ། རང་མཚན་པ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀར་བློས་རྟོས་འདེ་བས་པའི་ཕྱོགས་ལས་གྲོལ་བས་སེམས་ཀྱི་སྟེ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཀུན་བྱེད་ལས། མ་སྤྱོས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚོས་ཉིད་ལ། །སྤྱི་བ་དངོས་པོར་སྣང་བའི་གཟུགས་བརྟན་ཞེར། །ཇི་ལྟར་སྤྱོས་པ་རང་བཞིན་གཉིས་མེད་པས། །ཇི་བཞིན་རྟོལ་བྱ་བའི་ཆེན་པོར་ཞེག །ཅེས་དང་། ས་ར་ཧས། མཐོང་དང་ཐོས་དང་དྲན་དང་རེག་པ་དང་། །ཟས་སྨོམ་འཁྲམ་དང་འགྲོ་དང་འདུག་པ་དང་། །ཅལ་ཅོལ་གཏམ་དང་ལན་སྨྲ་བྱུང་པ་ལ། །སེམས་སུ་ཤེས་ན་གཅིག་གི་རྣམ་པ་ལས་མི་བསྟུད། །གང་ཞིག་བློ་མའི་མན་ངག་བདུད་རྩིའི་ཆུ། །གདུང་སེལ་བསིལ་བ་ངོམ་པར་མི་འཐུང་བར། །དེ་ནི་བསྟན་བཅོས་དོན་མང་སྐུ་ངམ་

ཀཱཾ། །ཀྱི། །ཐལ་སྐོམ་པས་གདུངས་ཏེ་འཆི་བར་ཟད། །ཅེས་སོ། །དབྱེ་ན་སེམས་ཀྱི་ཤུགས་ཡིན་དུ་སྣང་བ་དང་། འབྲས་བུ་སེམས་ཀྱི་བྱང་བར་འདོད་པ་དང་། གོལ་སྒྲིབ་ལ་བརྟག་དང་། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཁུངས་གཏིབ་པ་དང་། རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཤུགས་ལྡུང་མེད་པ་དང་། ཤུགས་འཛིན་གྱུབ་མཐའ་བའི་ལུགས་དང་། བློ་བཞག་ཤུགས་འཛིན་ལས་འདས་པའི་ལུགས་ཏེ་རྣམ་གྲངས་བདུན་དུ་འདོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། ཕྱི་དོན་དུ་སྣང་ཡང་སྣང་བྱེད་ཀྱི་སེམས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ལས་འདའ་མི་ཤེས་པ་སྟེ། རང་རྒྱལ་ལྡན་གྱུབ་ཀྱི་གདངས་ལས་དགའ་བ་དང་དང་འཚོ་འདས་ཀྱི་སྒོ་གཉིས་སུ་ཤད་ཡང་། ཤད་མ་ཁན་ལ་རང་བཞིན་མེད་པས་ཤད་ས་རང་བྱོལ་དུ་འགྲོ་བ་འདིའི་ཁྱད་ཆོས་ཏེ། ཀུན་བྱེད་ལས། སྣང་སྲིད་སྟོང་བཅུད་སངས་རྒྱས་མེས་ཅན་གྱུན། །ཞེས་སོ། །ཁ་ཅིག་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པ་དང་འདི་ཉིད་གཅིག་གོ་སྟམ་པ་ནི་སུན་སྤྲུལ་ཏེ། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། རྒྱལ་དང་། རོལ་པ་གསུམ་སྣང་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་སྐད་གསུམ་དུ་

བརྟེད་ཀྱང་། དེ་བོ་ལ་ལྷོས་ན་གཅིག་དང་ཐ་དད་པའི་ཆོས་ལས་འདས་པས་སྟོང་ངོས་ནས་གང་དུའང་མ་བྱབ་ལ། སྣང་ངོས་ནས་ཐ་སྣད་དུ་རིག་པས་གཉིད་དང་རྨི་ལམ་ལྟར་བཏགས་ཀྱང་མེད་པ་གས་ལ་སྣང་ཆེན་པོར་རྟོགས་པ་འདིའི་ཁྲད་ཆོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྲས་བུ་གདོད་མའི་དབྱིངས་གང་དུའང་མི་འགྱུར་བས་སེམས་ལ་འཕོ་འགྱུར་མེད་ལ། མེད་བཞིན་དུ་གྲོལ་གཞིའི་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་སྣང་བ་ལས་འཁོར་བ་ལྟར་ཤར་བའང་ངང་ལས་མི་གཡོ། གཡོ་བར་མི་འགྱུར་བས་མ་དག་པའི་རང་མཚན་ཀྱིས་སྟོང་ལ། སྣང་ཚུལ་ཀྱི་ཆ་ནས་གཞལ་ཀྱང་དང་པོ་དབྱིངས་ལས་བྱུང་། ད་ལྟ་དབྱིངས་ལ་གནས། ཐ་མའང་དབྱིངས་སུ་གྲོལ་བས་ནམ་མཁའ་ལ་ཁྱུངས་བྱང་ཞིང་ཐིམ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཡེ་གྲོལ་ཡིན་པས་མི་དགྲོལ། རང་བཞག་ཡིན་པས་གཅེན་པོས་མི་བཞག །འབྲས་བུ་ཡིན་པས་འབད་རྩོལ་མེད་པར་ལ་བརྙེ་བ་སྟེ། ཀུན་བྲེད་ལས། འང་ལ་གནས་པས་གཡོ་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱིས་གྲུབ། །རང་བཞིན་གནས་པས་སུས་ཀྱང་བཅོས་སུ་མེད། །མ་བཅོས་ཇི་བཞིན་ས་རུ་གནས་པ་དེ། །ཀུན་བྲེད་བྱ་བ་མེད་པ་ལས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་བསྟན། །ཞེས་དང་། དོ་ཏ་ལས། སྐད་ཅིག་གྲོལ་བ་དེ་

།།ལ་ཚོས་ཀྱི་སྒྲ་ཞེས་བྱ། །བྱོལ་བ་དེ་ལས་གཞན་བའི་བདེ་ཆེན་པ་ཡོད་ཅེས། །ཁྱེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྨོས་ཀྱང་སྨིག་རྒྱུའི་ཆུ་དང་མཚུངས། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རིམ་པ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་བློས་བཏགས་པས་གཞི་ལས་གོལ་བ་འབའ་ཞིག་སྟེ། འདི་ལྟར་ཡོད་མཐའ་ལ་མེད་མཐས་ཟུག་པས་སྟོང་པ་རིས་ཆད་དུ་གོལ། མེད་མཐའ་ལ་ཡོད་མཐས་ཟུག་པས་སྟོང་ཉིད་ལྟར་སྣང་དུ་གོལ། ཡོད་མེད་ཆ་མཉམ་པའི་ཤེས་པ་ལ་དེར་འཛིན་ཀྱི་འཐད་པས་ཟུག་པས་གོལ་སྒྲིབ་ཀྱི་འཕྲད་ལས་མ་ཐར་བ་སྟེ། ཀུན་བྱེད་ལས། ཆོས་ཀུན་སྨིང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་གཅིག་ལ། །གཅིག་ལ་རྣམ་པར་བཤད་པས་གོལ་སྒྲིབ་བྱུང་། །བསྒོད་དུ་མེད་ལ་བསྒོད་པས་གོལ་ས་བྱུང་། །དམིགས་མེད་བསྟན་པས་སྒོམ་མ་མཐོང་སྒྲིབ་པ་བྱུང་། །ཞེས་སོ། །འདིར་ནི་ཡོད་མེད་དུ་འཛིན་པའི་བློ་དང་བལ་བས་དོན་བསམ་རང་རྒྱུད་པར་མི་གནས། བྱས་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡེ་སྟོང་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་འཛིན་གྱི་འཆིང་དགྲོལ་མེད། མ་དག་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་སྣང་དོས་ནས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པས་བྱུང་ཚོར་ལས་འདས་པའི་གཉེན་སྤུལ་བ་བརྟན་པས། དེ་ཉིད་ལས། ང་དང་བདག་ཏུ་

རྟོག་པ་སྤྱི་སྟེགས་འབྲལ་བའི་ལམ། །བྱིས་པས་བསླུས་པའི་ཚོས་སྨྱོད་རྟོག་པའི་ལམ་ཚུད་པས། །ཕྱིན་པའི་དུས་མེད་རྟོགས་པའི་དུས་ཀྱང་མེད་པས་ན། །ཚོས་ཉིད་ཚོས་འཚོལ་བ་ཡིས་རྣེད་པར་གལ་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་ཟེག་པ་ཐམས་ཅད་བློའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་ན་བློ་ལས་འདས་པའི་ཚོས་དེ་གང་ཞིག་གི་སྣམ་ན། དཀོན་མཆོག་ཏུ་ལའི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣག་ཏུ་སྐྱེ་མེད་ཚོས། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་གཤེགས་དང་འདྲ། །བྱིས་པའི་བློ་ཅན་མཚན་མར་འཛིན་པ་རྣམས། །འཇིག་རྟེན་དག་ན་མེད་པའི་ཚོས་ལ་སྨྲོད།། །ཅེས་པ་ལགོ་བར་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། སེམས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པས་འཁོར་འདས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཤུངས་རྗེབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་གཞིའི་གནས་ལུགས་དོ་བོ་སྨོས་བྱལ་ཆེན་པོ་ལ་བཅོས་སུ་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་པས་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་གདངས་སྐྱེ་མེད་དུ་གྱོལ། རོལ་པ་འགག་མེད་ཕྱོགས་ཡན་ཆེན་པོར་དེངས་པ་ལ་ལས་དང་བག་ཆགས་ཀྱི་རྟེན་མེད་པས་རྣམ་སྨིན་དཀར་ནག་གཉིས་སུམ་གྱུབ། དེའི་ཚེ་དགེ་བས་ཕན་བཏགས་པའི་སྐུང་འདངས་དང་། སྟོག་པས་གཞོད་བསྐྱལ་བའི་འགོར་བར་གྱུབ་པ་གཉིས་ཀ་འབྱུང་མི་ཤེས་པའི་

།ཚུལ།། སེང་གེ་རྩལ་རྩོགས་ལས། རང་རིག་ཡེ་ནས་འགྱུར་མེད་པས། ཁྱེད་སྤྲིག་གཉིས་ཀྱིས་ངམི་སྤྲིད། །རང་བྱུང་རྒྱུ་ཆུན་མེད་པ་ལ། འདུས་བྱས་ཆོས་སྤྲོད་བྱ་མི་དགོས། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་དགེ་སྤྲིག་གཉིས་ཀྱི་སྤྲིན་སོ་ལས་འཁོར་འདས་སུ་སྣང་བའི་ཆོས་རྣམ་པ་ཆ་ཤས་ལ་བྱང་སྨན་ན། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པ་རྣམས་ལ་བློ་འཕྲལ་པའི་སྣང་ངོས་འཁོར་འདས་སུ་བསྒྲེད་ཅིང་། གང་ཞིག་བསྒྲེད་པའི་འཕྲལ་ངོའི་རང་བཞིན་ལ་བདག་ཏུ་བལྟས་ནས་ལས་བཟང་ངན་དང་། དེ་དང་དེའི་བག་ཆགས་ཀོ་མས་པ་ལས་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་སྟེ། མདོ་ལས་སྐུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་རྣེ་ལམ་ལྟ་བུ་སྐྱུམ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་དང་། འཕགས་པ་ཉེ་བར་འཚོར་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། སེམས་དམྱལ་འཇིགས་པ་ང་ཡིས་བསྟན་བྱས་ཏེ། །སེམས་ཅན་སྟོང་ཐག་དུ་མ་སྐྱོ་བྱས་ཀྱང་། །གང་དག་ཤེ་འཕོས་ངན་སོང་དག་འགྲོ་བའི། །འགྲོ་བ་དེ་དག་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །གང་དག་རལ་གྲི་མདའ་ཆེན་མཆོག་འབྱིན་པའི། །གཞོན་པ་བྱེད་པའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ལུས་ལ་འབབ་མཐོང་དེ་ན་མཆོག་ཆ་མེད། །སྟོ་ཆོགས་ཡིད་དགའ་མེ་ཏོག་ཁ་བྱེའོ། །གསེར་གྱི་ཁང་

མཆོག་འབར་བ་ཡིད་འོང་བ། །འདི་ན་དེ་ལའང་བྱེད་པ་འགའ་མེད་དེ། །དེ་དག་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན། །རྟོག་པའི་དབང་གིས་འཇིག་རྟེན་རྣམས་བརྟགས་ཏེ། །འདུ་ཤེས་འཇིན་པས་བྱིས་པ་རྣམ་པར་ཕྱེ། །འཇིན་དང་འཇིན་མེད་དེ་ཡང་བྱུང་མེད་དེ། །ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་སྤྲུལ་སྐྱེ་བརྒྱུ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །ལྟ་བའི། དང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་གཤིས་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པས་འཁོར་འདས་ཀུན་ལ་ཕྱོགས་ལྷུང་མེད་པར་ཁྲོབ་ཀྱང་། སྣང་བ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་དངོས་པོར་རྒྱམ་ཆད། སྟོང་བ་དངོས་མེད་དུ་རྒྱམ་ཆད། ཐོག་མ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པས་ཟུང་འཇུག་གི་ཕྱོགས་སུ་མྱོང་། དོ་བོས་སྟོང་པས་རྟག་པའི་མཐའ་དང་བྲལ། རྒལ་སྣང་མི་འགག་པས་ཆད་པའི་མཐའ་དང་བྲལ། ཡུལ་ལམི་རྟོག་པས་ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཡུལ་ཅན་དུ་མི་འཛིན་པས་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། གཉིས་ཀར་སྐྲོས་འདོགས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱོགས་ལས་འདས་པའི་ལྟ་བ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་མཚན་དོན་དུ་གནས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྟོང་པ་ནི་ཉེ་བར་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་རྫོགས་པའི་དོན་ལ་

།འཇུག་ཅིང་ཆེན་པོའི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་དོན་ཏེ། རྒྱམཚོ་ལས། འོད་གསལ་བའི་རྣམ་པ་བཞི། རྫོགས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་ས། སྣང་བ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། མཆེད་པ་ཡེ་ཤེས་སྣུམ་སྟེ། ཐོབ་པ་དམ་པ་འཕགས་པའི་ལམ། ཉེ་བར་ཐོབ་པས་རྫོགས་པའོ། ཞེས་དང་། ཀུན་བྱེད་ལས། ཀུན་བྱེད་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་རྒྱུ་ཆུང་སེམས། ངག་ལ་སྦྱོར་དང་སྐྱར་བའི་ཡུལ་མེད་པས། གང་ལ་སེམས་པར་མ་བྱེད་བསྒོམ་མ་བྱེད། སྒོམ་གསུམ་མ་བཅོས་ཏེ་བཞིན་ལྷུག་པར་ཞོག ཇི་ལྟར་ཤར་བ་རང་བཞིན་དང་གིས་གྲོལ། སྐྱེ་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་ཕྱོགས་འདས་པས། རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོར་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་སོ། བྱུག་པ་ནི། སོ་སོ་རང་གི་རིག་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་དང་ནས་བློ་ཡུལ་ལ་བལྟོས་གྱུབ་དང་བལྟོས་ཆོས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བའི་ཕྱོགས་འཛིན་གང་ཡང་མི་སྤྲོང་སྟེ། དོ་བོའི་གཤེགས་གང་དུའང་མ་གྱུབ་ཀྱང་སེམས་སྣ་ཚོགས་སུ་རོལ་པའི་བལྟོས་གཤེགས་ཆོས་སུ་སྣང་བའི་འཆར་སྤྲོ་མི་འགོག་ལ། ཇི་ལྟར་ཤར་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དང་ལས་མ་གཡོས་ན་འགག་མེད་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོལ་པ་

ལས་འདའ་བ་མ་ཡིན་པས་སོར་བཞག་ལྟ་མིའི་ཟེག་པ་ནས། མཐའ་བྲལ་རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་བར་གྱི་གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཞེན་མཐའ་དག་པའང་མེ་ལོང་གཅིག་ལ་གཟུགས་བརྙན་སྣ་ཚོགས་པ་ཤར་བ་བཞིན་སྣ་ཚོགས་ཡིན་པས་གང་ཡང་མི་འགེགས་ལ། སེམས་ཀྱིས་བཟོས་པས་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པས་རང་དོད་ལ་མ་གོས། གོས་པར་མ་གྱུར། དེ་ཀུན་གྱིས་ཐན་མ་བཏགས་ཤ། གཞོད་མ་བསྒྲལ། གང་ཡིན་ཡིན་དུ་ཆུག །ཡིན་མིན་བསམ་འདས་ཕྱོགས་ཡན་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ལ་རྣམ་སྨིན་དང་ལས་ཀྱིས་མི་གོས་པས་འཁོར་འདས་དབྱིངས་ནས་སངས་རྒྱས་པ་སྟེ། ཀུན་བྱེད་ལས། ཆོས་ཀུན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཡིན་དེ་དཔེ་ནི། །ཀུན་དཔེ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་དུ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་དོན་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ནམ་མཁའ་ཟླུང་ཆུ་ས་མེ་རྣམ་པ་ལྟ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ལས་རྣམ་རྩོད་བྱུང་མདོན་སངས་རྒྱས། །སྲིད་གསུམ་ལམ་ལྟ་བུའི་དྲུག་སྣང་བ་ཡང་། །རྣམ་སྨིན་ལས་ཀྱིས་མི་བསྐྱོད་མདོན་སངས་རྒྱས་ཤ། །ཁམས་གསུམ་ཡེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སྐུ་གསུང་ཐུགས། །དེ་བས་སྣང་སྲིད་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཀུན། །ནམ་མཁའི་དབང་ན་མི་གནས་མེད་པ་བཞིན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་

།།ཀ།། །།བློ་ཆེན་ཡུལ་ཆེ་བས། །སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་སྨོད་བཅུད་ཀུན་ཀྱང་གནས། །ཞེས་སོ། །ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བློ་འདས་གཞི་དང་རྩ་བ་མེད་པར་སྟོན་པའི་གསང་ཚིག་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་གསལ་བར་བསྟན་པ་ལ་སྤང་རས་པར་མི་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་དཀོན་ཅོག་འབྱུང་གནས་ཀྱི་མདོ་ལས། ཆོས་གང་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འབྱུང་བ་མེད། །འཆི་འཕོ་མེད་ཅིང་ཆུ་བར་མི་འགྱུར་བ། །མི་ཡི་སེང་གེ་ཡིས་ནི་དེ་བསྟན་ཅིང་། །སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཕྲག་དག་ནི་དེ་ལ་བཀོད། །གང་ཡང་གང་ལ་དོ་ཤེར་བྱེད་གང་མེད། །གཞན་ཡང་མ་ཡིན་སྙམ་ཀྱང་མི་རྟེན་པ། །ནང་ན་མ་ཡིན་ཕྱི་རོལ་དག་ན་ཡང་། །མ་རྟེན་དེ་དག་ལ་ནི་མཚོན་པོས་བཀོད། །བདེ་བར་གཤེགས་པས་ཀྱང་། །འགྲོ་བ་གང་ཡང་རྟེན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །དེ་དག་འགྲོ་ལས་གྲོལ་བར་རྣམ་པར་གསུངས། །གྲོལ་ནས་སེམས་ཅན་མང་པོ་དགྲོལ་བར་མཛད། །བདག་མེད་པར་ནི་ཆོས་ཀུན་སྟོན་མཛད་ཅིང་། །སེམས་ཅན་འཇིག་ལས་འཇིག་རྟེན་རྣམ་པར་གྲོལ། །བདག་ཉིད་འགྲོ་ལས་གྲོལ་ཞིང་འགྲོ་སྐྱོལ་བས། །དེ་ཡིས་ཐ་རོལ་གཤེགས་ཀྱང་

བརྒལ་བ་མེད། །དྲང་སྲོང་ཆེན་པོས་སྲིད་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན། །ཕ་རོལ་གཤེགས་པ་གང་ཡང་རྣེད་མི་འགྱུར། །ཕ་རོལ་ཡོད་མ་ཡིན་ཅིང་ཚུར་འོག་མེད། །ཕ་རོལ་སོང་བོ་ཞེས་ཀྱང་ཚིག་ཏུ་གསུངས། །གང་གིས་ཚིག་ཏུ་སྨྲ་བ་དེ་ཡང་མེད། །གང་སྨྲས་དེ་ཡི་ཚིག་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །གང་ལ་སྨྲ་བ་དེ་ཡང་རྣེད་མི་འགྱུར། །གང་གིས་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།། །འོག་པར་རྟོག་པས་ཆགས་པའི་དབང་གིས་སུ། །འདིར་ནི་འགྲོ་བ་འདི་ཀུན་རབ་ཏུ་འཁྲུམ། །སྐྱེས་བུ་གང་ཞིག་ཞི་བའི་ཚོས་རིག་པ། །དེས་ནི་རང་བྱུང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང་། །ཚོས་མཚོག་ཞི་བ་རྣམས་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཤེས། །ཞེས་སོ། །བདུན་པའི། རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་བློ་དང་བལ་བས་དངོས་སྨྲ་ཚོས་ཉིད་དུ་ཤར། སྨྲ་བའི་རོལ་པ་ཇི་ལྟར་ཤལ་ཡང་བློ་འདས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ལ་བདེན་རྫུན་ཀྱི་སྲོག་མི་ཆགས། སྟོང་དངོས་ལ་དེར་འཛིན་ཀྱི་བློ་ཞེན་མི་འཇུག་པས་དངོས་པོམེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། ཡི་གེ་མེད་པ་ལས། ཐེག་པ་ཉ་ཤ་གཅིག་སྟོས་མེད་དེ། །བློ་ཡི་བྱེ་བྲག་བརྟོད་ལས་འདས། །ཞེས་དང་། བདེ་བ་རབ་འབྱམས་ལས། རྣ་བ་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་ནི། །བཅོལ་བས་མ་རྣེད་དོས་གཟུང་

།།ཨཱཿ ། ཨེའི་ ། ཡེ་བཞིན་ཇི་བཞིན་སྟོང་པའི་ངང་། ། བརྟོད་བྱལ་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་སོ། ། ཞེས་སོ། ། དེ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་སྟལ་རྩོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཕྲོ་ཀ་འདུམ་ཐག་ཉུ་ལྔ་གཉིས་སུ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱང་བསྡུ་ན་ཀློང་གསུམ་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཉིད་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པས་ངོ་བོ་ལ་བརྟོད་དུ་མེད་པའི་ཀློང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མཐའ་དག་རྟུང་བས་ལྟ་བ་ལ་མིན་པ་མེད་པའི་ཀློང་། གཟའ་གཏད་མེད་པ་ལ་མཚན་ཉིད་མ་གྲུབ་པས་སྤྲོད་པ་ལ་ཡིན་པ་མེད་པའི་ཀློང་ངོ་། དེ་བམ་པོར་གཞལ་ན་སྟོང་ཐག་ཕྱེད་དང་སྐུམ་བརྒྱར་གནས་པ་འཕྲོད་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། གནས་ལུགས་གཞི་ཐོག་ཏུ་ཤེའས་པའི་འཕྲོད། སྣང་བ་རང་གྲོལ་དུ་འཆར་བའི་འཕྲོད། ངོ་མཚམ་ཐ་དད་མེད་པའི་འཕྲོད་གསུམ་མོ། དེ་དག་ཀྱང་ཚོས་ཉིད་ལ་འཕྱགས་པ་མེད་པའི་ཚོ་གི་གཟེར་བུ་ལྟ་བུ། ཡུལ་སེམས་གཉིས་མེད་དུ་ལ་བརླབ་པའི་དོན་ཀྱི་གཞས་ལྟ་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཅིག ། སྣང་སེམས་གཅིག་ཅར་དུ་ཤཱན་འབྱེད་པའི་གནད་ཁྱེད་པ་ཞིག་གོ། ། ལྷ་བ་ཐོད་རྒལ་དུ་གདེངས་སྤྲོད་པ་ཞིག་ལྟ། སྒོམ་པས་ཆོས་ཀྱི་གཅོད་པའི་གནད་སྟོང་ཕྱག་གཅིག་ཏུ་བྱེ་བ་རྣམས་ལ་མིང་ཐོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཚིག་སྟོང་ལ་གསུམ་ཀྱིས་

ལྷག་པ་ཡང་སེམས་ཀྱི་སྡུག་གས་འཛིན་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་གདེངས་འཛིན་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་གནད་འཛིན་པ་གསུམ་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་གཤེས་ཐོག་ཏུ་བཅར་ཀྱི་དྲིལ་ནས་དག་གཞན་ལྟར་སྣང་བའི་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བས་རྒྱས་མི་འདེབས་པར། ཡུལ་ཅན་ཀྱི་རིག་པ་སྤྲོས་བྲལ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་གསལ་དུངས་ཟེད་པའི་ངང་དུ་གཞན་བྱུང་གི་ཤེས་བྱ་མ་སྤངས་རང་གྲོལ་སེམས་ཀྱི་རྩལ་ལམ་རོལ་པ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པས་སྣ་ཚོགས་སེམས་ཀྱི་སྣེ་ཞེས་བཀག་པ་སྟེ། ཀུན་བྱེད་ལས། རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་དམིགས་པ་ཀུན་ལས་འདས། ཅེོག་པས་དམིགས་པའི་སྟེང་དུ་འཇོག་མི་བྱེད། ཡུལ་ལས་འདས་པས་རྣམ་ཤེས་བསྲུངམི་བྱེད། ཀངོས་པོ་སྐྱེངོང་གས་ལ་བས་བསྒོམ་མི་བྱེད། ཐུམ་པ་སྐྱེངོང་གས་ལ་བས་རེ་དོགས་མེད། ཅེས་སོ། ཁགིས་པ་འབྲས་བུ་ཡེ་གྲོལ་དུ་སྣང་བ་ཀྱོང་སྣེའི་ངོ་བོའི། ཆོས་ཅན་དུ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་ཀུན་ཏུ་བཟང་མོའི་ཀྱོང་ཡངས་པར་རིག་པ་རང་སྣང་བའི་རྒྱུན་ལྟར་དུ་བཀོད་པ་ལས་ཡིན་མིན་ཞྱོགས་བྲལ་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ལ་འཆིང་དགྲོལ་མེད། སྣང་ངོ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་ཡང་སྟོང་ངོ་ནས་ཡེ་གྲོལ་ཡིན་པས་རིག་པ་ཉིད་ཞྱོ་ཤར་

ཀཱཾ། །དུ་མི་འདོད་ཅིང་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་ཚོགས་ཉིད་ཐམས་ཅད་རང་སྣང་ཙམ་ལས་ཕར་བྱ་ཤཱུ་བས། སྣང་ཕྱོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་དེན་དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བློགས་མ་རྟོག་པས་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་རང་སྟོང་རང་ཡལ་དུ་ཆ་ལ་ལ། ཇི་ལྟར་སྣང་ཡང་ནམ་མཁའ་ལ་གཟའ་སྐར་བཀྲམ་པ་བཞིན་རང་སྣང་བཀོད་པའི་རྒྱུན་ཙམ་ལས། སེམས་སྟེ་ལྟར་རྩལ་དང་རོལ་པར་རིག་པ་ཤར་བ་མི་འདོད་པས་ཐན་ཆུན་ལྷོས་བྱེད་དང་ཕྱོགས་ལྡོག་ཅིང་ཟབ་དུ་མི་བལྟ་བའི་ཡེ་གོལ་ཀློང་འབྱམས་ཆེན་པོར་སྟེ་ཀློང་དྲུག་པ་ལས། མཚོན་ཆོག་དུ་མའི་སྒོས་དང་བྲལ། །སྔགས་ལས་མ་སྐྱེས་ཡེ་རྫོགས་ཉིད། །རྒྱུ་དང་རྐྱེན་རྣམས་ཡོངས་སུ་བྲལ། །ལྟ་བསྒོམ་དེ་མ་ཀུན་དང་བྲལ། །མཐའ་མེད་དབྱས་སུ་དམིགས་པ་མེད་། །རྣམ་པ་མེད་ཅིང་ཡུལ་རྣམས་མེད། །ལྟེམེད་སྔགས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཚོས་མེད་བཏགས་པ་ཀུན་ལས་འདས། །དབྱ་མེད་ཟཽས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །ལུས་མེད་དབང་པོར་སྣང་བ་མེད། །ཚོས་ཉིད་བསམ་པས་མི་སྣང་སྟེ། །གང་མེད་གང་དུ་འཛིན་པ་མེད། །ངམེད་ང་ཡི་འཁོར་ཡང་མེད། །དཀྱིལ་མེད་རི་གཡའི་སྐུ་ཡང་མེད། །དགེ་མེད་

སྟོག་པའི་རྣམ་སྨིན་མེད། །སྲོག་མེད་བཙང་པའི་དམིགས་ཡུལ་མེད། །ཚོགས་མེད་བསགས་པའི་ཡུལ་ཡང་མེད། །སངས་རྒྱས་མེད་ཅིང་མེམས་ཅན་མེད། །གནས་མེད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་མེད། །ཐབས་མེད་ཉན་པའི་འཁོར་ཡང་མེད། །ཡུལ་མེད་དུས་གསུམ་ཉིད་ཀྱང་མེད། །དུས་གསུམ་ཚོགས་པའང་ཡོད་པ་མེད། །ཅེས་སོ། །དབྱེ་ན་བཞི། ཀློང་ནག་པོ་རྒྱུ་མེད་དུ་སྣང་བས་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་མ་ལྟོས་པར་བསྟན། ཀློང་ཁབ་བོ་སྟ་ཚོགས་སུ་སྣང་བས་རོལ་པའི་ཚེས་ཉིད་ལ་དགག་བསྒྲུབ་མེད། ཀློང་དཀར་པོ་སེམས་སུ་སྣང་བས་ཕྱི་ནང་གི་སྣང་རིག་སེམས་ཀྱི་ཤུལ་དུ་རྟོགས། ཀློང་རབ་འབྱམས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་བརྟེན་པའི་འཁོར་འདས་སུམ་ཕྱེ་བའི་ཡུལ་སེམས་གཉིས་མེད་ཀྱི་རིག་པ་ལ་རང་ཐོག་ཏུ་དོན་ཟེན་པའི་གཟེར་ཐེབས་པའོ། །དེ་དག་སོ་སོ་ལའང་ནང་གསེས་ཐ་དད་པ་ཡོད་ཀྱང་བསྡུ་ན་ལྷུན་གྲུབ་ཡངས་པ་ཆེན་པོའི་ཀློང་། རང་གསལ་འབད་རྩོལ་བྲལ་བའི་ཀློང་། བྱམས་མེད་གདོད་ནས་གྲུབ་པའི་སྟེང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདུ་ལ། རང་བཞིན་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་རྩེད་བྱེད་ཆོག་གི་རྒྱུད་རྣམ་གྲངས་སུམ་སྟོང་ལ། ལེའུ་ཆིག་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་། ཤྲཱ་ཀ་འབུམ་ཕྲག་དྲུག་ཅུ་རྩ་

།བཞིའི་ངེས་པ་བབས་ལུགས་ཆེན་མོ་ལས་བཤད་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དང་མཁའ་འགྲོ་མའི་གནས་སུ་བཞུགས་པ་དག་ཀྱང་ལ་བརྒྱ་བ་ཁྱི་ཐུག་བརྒྱད་དུ་འདུས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཤན་འབྱེད་པ་ཁྱི་ཐུག་གཉིས་སུ་འདུས་ལ། དེ་ཉིད་གཏམ་དགུ་བརྒྱར་འདུས་པ་ལ་གནད་སྟོང་ཐུག་གཉིས། གཟེར་བུ་ལྟ་བུ་ཆུ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱས་གྱོལ་བཞག་གྱོལ། ཅེར་གྱོལ་ཀྱི་ཚྭགས་གསུམ་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ལ། ཁྲད་པར་ཀློང་ཡེ་ཤེས་གསང་བའི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པ་རྣོ་རྩེ་ཟམ་པའི་མན་ངག་ལས་སྣང་མི་ཕམ་མགོན་པོ་ལ་སོགས་པ་འཛའ་ལུས་གྲུབ་པ་ཤཱ་སྟག་བྱང་བའི་ཚུལ་འོག་ཏུ་འཆད་ཅིང་རྒྱུད་འབྲས་རིན་པོ་ཆེའི་རྟོགས་བརྗོད་དུའང་བཀོད་ཡོད་དོ། །གྲུབ་པའི་མཐའ་འདི་བརྗོད་བྱ་གཏེར་ཆེན་པས་རྗོད་ཕྱང་དུས་མཆོག་པར་ཡང་མི་ནུས་ལ། ཁྲད་པར་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས་ཁོ་བོ་ལ་བསྟན་པའི་ཚེ་དེ་ཙ་བམ་པོཊི་གནང་ནས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ན་གང་པ་མཐའ་དག་འདིས་གསལ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་བཀའ་བསྩལ་བས་ཤིང་རྟ་གསུམ་དང་མཇོད་ཆེན་བདུན་དུ་གང་པ་རྣམས་འདིར་རྩལ་དུ་བཏེག་ནས་བཤད་པར་སྣབས་དབྱེ་བས་དེ་དག་ཀྱ་ཆེས་གསལ་བ་རྣམས་འདིར་མ་བཀོད་

དོ་རྗེ། །གསུམ་པ་མན་ངག་གི་སྟེ་ནི་འོག་མ་གཉིས་ལས་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སེམས་སྟེ་སེམས་ཡིན་པས་གསལ་བ་ལས་ཟད་མེའི་ཕྱོགས་ཤས་ཆེ་བར་བསྟན་ཀྱང་། གསལ་བའི་རྩལ་ཟབ་མོ་ཉིད་ཆོས་ཉིད་དུ་མ་སྟོངས་ནས་རྒྱུན་དང་རོལ་པ་ལ་ཡིད་དཔྱོད་འཇོག་པའང་འབྱུང་ཉེ་ལ། ཏིང་སྟེས་ཟབ་གསལ་ཆ་མཉམ་པར་བསྟན་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ལ་འཇོག་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ལས་སྟོང་ཕྱོགས་ཀྱི་གོལ་ས་འབྱུང་ཉེ་ལ། དེ་གཉིས་ཀས་ཡུལ་སྣང་དང་ཤེས་པ་ཕྱམ་གཅིག་རོ་མཉམ་ཡོད་མ་ཚྭོང་། མེད་མ་ཚྭོང་བའི་གཞི་བྱལ་སྤྲུལ་འབྱམས་སུ་གདེངས་འཆའ་བས་གནད་དུ་མ་སོང་ན་གཉིས་ཤོར་ཀྱི་གོལ་སྤྲིན་ཆེ་ལ། མན་ངག་སྟེ་ནི་དོ་ཀ་དག་བརྟོད་བྱལ་བློ་འདས་ཆེན་པོའི་གདངས་རང་སྣང་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་སྤྲོལ་རང་ཤར་བས་རྩལ་སྣང་ལ་སྤྲིན་བྱེད་དང་འཇོལ་ས་མེད་ཅིང་ཆོས་ཅན་ཀྱི་སྣང་བ་ཆོས་ཉིད་སྤྲོས་བྱལ་དུ་འདུམས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྟེ། བཀོད་པ་ཆེན་པོ་ལས། ཀྱེ་རྡོ་རྗེ་འཇོག་པ། དེ་ལྟར་གཏན་ལ་མ་ཕབ་ན། ཡིད་དཔྱོད་འཇོག་པ་རྣམས་དང་ནི། ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་པར་འགྱུར། ཤེས་ཕྱིར་དེས་གསང་སྔོན་པོ་འདི། སྨན་པ་ལས་ནི་མར་མེ་འམ། །

།།ཞེས། །བ་ལང་རྣམས་ལས་གྲུང་ཆེན་ནམ། །གཙུག་གཟུན་རྣམས་ལས་སེང་གེའམ། །ཤང་ཐང་རྣམས་ལས་རྟ་བའཁྲིན། །ཀུན་གྱི་ནང་ནས་ཁྱུང་པོ་འཕགས་ཤ། །ཞེས་སོ། །དེ་འང་དོ་བོའི་ཚ་ནས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྣང་བ་ཆོས་ཉིད་སྟོན་བ་ཞེས་བྱ་བ་དུ་སྟད་པ་ཙམ་ལྟ་བ་སྟེའི་གནས་ལུགས་ཐུགས་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྐྱེས་བསྟུས་སོ་ཅོག་ལ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ཡོངས་གྲོལ་ཀ་དག་གི་དགོངས་པ་ནི་འདོད་ཁའི་ལྟ་བ་ལུང་རིགས་པ་ལྟར་འགྲུལ་མ་འཁྲུལ་དང་རྟོགས་མ་རྟོགས་སུ་བསྟབ་པའི་བཟློག་གཞི་འོག་པས་དེ་ལ་བཟློག་པའི་ཆོས་ཀྱང་རང་འོག་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་རང་དོ་སྟོས་བྱལ་ལ་ལྟོས་ནས་རྟོགས་བྱའི་ལྟ་བ་དང་། དེའི་རང་བཞིན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་རྟོགས་བྱེད་གཉིས་ཀ་འང་ཡང་དག་པར་ན་རྗྀན་པར་མཉམ་ཞིང་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པས་རི་བོང་གི་རྭ་དང་། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལྟར་ཆོག་གི་སྐོན་ནས་བློ་དགོས་པ་ཙམ་ལས་དོན་དང་སྣམ་བྱེད་དང་། ཡིན་སྣམ་དང་། ཡིད་དཔྱོད་དུ་མ་ལུས་པས་གནད་ཐོག་ཏེ་ཤེས་པའི་མེ་བཙའ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཁྱོང་ཆེན་ལས། སངས་རྒྱས་མེད་ཅིང་སུ་ཡིས་བཅིངས་པའི་རྒྱ། །འབྲལ་དང་མ་རིག་སེམས་ཅན་སུ་ལ་སྨིད་མིང་

མེད། །དེ་ཕྱིར་ཡེ་ནས་མ་བཀོལ་ཕྱིས་གྲོལ་མི་སྣང་བའོ། །གཞི་མེད་ལམ་ཞེས་འབྱས་བུ་སྤུ་འདོད་པ། །འདོད་ཕྱིར་ཐར་པའི་གནས་ལ་འདི་ཡིས་བསྟེན། །སྟོང་མྱ་གས་ལ་དང་ཡོད་དང་མེད་པ་ཉིད། །རྒ་ཚད་རྒྱུ་འབྲས་གཞི་སྟེ་རྒྱུ་རྣམས་ལ། །མཐའ་བྲལ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་དང་མཚུངས་པ་ཉིད། །ཅེས་སོ། །དབྱེ་ན། །ཁ་འཛོར། །ཁ་གཏམ། །རྒྱུད་རང་གཞུང་དུ་བསྟན་པ་གསུམ་ལས། །དང་པོ་ནི་བློ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབྱེ་བས་ལ་གྲིས་བཅོས་སུ་མེད་པས་བྱ་རྩོལ་གྱི་ལྷད་མི་གཞུག །དོན་དམ་གྱི་གཤེས་ལ་བདེན་གཉིས་དང་རྒྱུ་འབྲས་མེད་པས་གསར་དུ་བྱོལ་བའི་ལྟོས་པ་དང་བྲལ། སྐུ་གསུམ་ལམ་སྣང་དུ་བཀོད་པ་ཤེས་བྱ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པས་མ་བྱོལ་བ་གང་ཡང་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། །ཁ་གཏམ་གྱི་ཚུལ་དུ་གསུངས་པའི་ངོ་བོ་མ་འཁྲུལ་བ། རང་བཞིན་རྣམ་རྟོག་གི་གཞི་རྩ་ཆོད་པ། མཚན་ཉིད་ངོས་བཟུང་དང་བྲལ་བའོ། །དབྱེ་ན། བྱེན་པ་ཡེངས་ལ་བོར་བའི་ཁ་གཏམ་ནི་རྩ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷུང་། ལྷུང་གནད་ཀྱི་སེམས་ཆོས་ཉིད་དུ་ཞི་བས་ཡེ་ཤེས་ཁྲུངས་ནས་དོན། སྒོ་གསུམ་འབྲེལ་ཐག་ཆོད་པའི་གནད་ཀྱི་འཁྱུ་བ་རང་སར་གྲོལ་ཏེ་འཁོར་འདས་བརྟོད་པ་ཆད།

ཀཱཾ། །བདེ་། །ཁར་ཕོག་དུས་མེད་པའི་ཁ་གཏམ་ནི། དབྱིངས་ལ་མི་ཤོང་བ་མེད་པས་འཁོར་འདས་ལ་ཁྱབ་བཙུགས། སྟོང་ཉིད་ལ་དོས་བཟུང་མེད་པས་དོ་བོ་ལ་འཚུར་བཚོ། གཉིས་ཀ་ལ་བྱ་རྩོལ་མེད་པས་རང་གནས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དོས་བཟུང་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱུད་རང་གཞུང་གི་མན་ངག་འཁོར་འདས་ལ་སྣང་བློང་མེད། ཚོས་ཉིད་སྐྱ་ཚོག་ཏུ་མི་གནས་པས་སྟོང་ཉིད་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱིས་མི་ཐུག་པའོ། །དབྱེ་ན་ལྔ་བ་སྣང་དྲིལ་བས་སྒོས་བྲལ་གཞི་ལ་ཁྱབ། ལས་ལ་བཟང་ངན་མེད་པས་ཁམས་གསུམ་ཡོངས་སྤོལ་དུ་ཤར། རང་བཞིན་སྟོང་གསལ་དུ་ཤར་བས་དགེ་སྡིག་གི་ཕན་གནོད་མེད། མཚན་ཉིད་ལ་ཡི་གེ་མེད་པས་ཐེག་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སངས་མི་རྒྱ་བས་དབང་པོ་གཅིག་ཅར་ཐོག་བབས་སུ་བྱོལ་བའོ། །དབྱེ་ན་གཉིས། སྣང་བཏགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་བྱར་མེད་པ་དང་། ས་མས་ཀྱི་དན་རྟོག་སྐྱེ་མེད་དུ་དྲིལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དོ་བོ་ལ་ཚོས་ཉིད་མེད་པས་སངས་རྒྱས་མིང་དུ་འདོ་མ་གྲུབ། རང་བཞིན་འགག་པ་མེད་པས་འཁོར་བ་ཐ་དད་དུ་ཤར། མཚན་ཉིད་གཅིག་ཏུ་མི་གནས་པས་ལྟ་བསྒོམ་ལ་ཚད་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དོ་བོ་སྐྱེ་མེད་དུ་དག་པས་ཉོན་

མོངས་པ་གཞི་མེད་དུ་དྲངས། རང་བཞིན་མ་འགགས་པར་ཤར་ཡང་སྣང་བློ་བྱུང་ཚེ་ལ་དང་བལ། མཚན་ཉིད་ཡེ་གྲོལ་ཡིན་པས་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཁྱད་རྣམས་ཇི་བཞིན། །དེ་དག་གི་ཚེ་ལྟ་བསྒོམ་བྱི་དོད་ཚད་གཏན་གཅར་ཁ་གེགས་མེལ་བྱི་ཚུལ་དུ་བསལ་བ་ནི། ལྟ་བ་གཡོ་བའི་དུས་འཁོར་བའི་མཚར་ཤེས། ལྟ་བ་ཐོབ་པའི་དུས་ལུས་ངག་ལ་དོད་ཐོབ། ལྟ་བ་བརྟན་པའི་དུས་འཁོར་འདས་རྩ་ཤན་ཕྱེད། བསྒོམ་པ་གཡོ་བའི་དུས་སྣང་སེམས་ལ་རང་བྱན་ཚུད། བསྒོམ་པ་ཐོབ་པའི་དུས་སེམས་ལམ་དུ་ཚུད། བསྒོམ་པ་བརྟན་པའི་དུས་རིག་པའི་རྩལ་རྫོགས། སྤྱོད་པ་གཡོ་བའི་དུས་སྤྱོད་པ་ལ་གཟའ་གཏད་མེད། སྤྱོད་པ་ཐོབ་པའི་དུས་འབྲལ་སྣང་ཟིལ་ཀྱིས་ཧོན། སྤྱོད་པ་བརྟན་པའི་དུས་སྐུ་གསུམ་ཀྱི་དོད་ཚད་ཟིན། དེའང་ལྟ་བས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གེགས་བསལ་བས་ཆོས་ལམ་བརྟེན་ཡང་སངས་རྒྱ། བསྒོམ་པས་འབྱུང་དན་གྱི་གེགས་བསལ་བས་དན་ཆོར་ཐམས་ཅད་བསམ་གཏན་དུ་ཤར། སྤྱོད་པས་སྣང་བའི་གེགས་བསལ་བས་སྣང་ཆུན་ཆོས་ཉིད་དུ་གྲོལ། དེ་ལྟར་ལྟ་བསྒོམ་སྤྱོད་པ་གསུམ་ཡང་གཅིག་གབ་ནས་གཉིས་མངོན་དུ་ཕྱུང་བ་དང་། གཉིས་གབ་ནས་གཅིག་མངོན་དུ་ཕྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་

།།ཞེས། །བྱགས་པ་ནི་གཟུང་འཛིན་དང་། ཡུལ་ཤེས་གནད་ལ་བོར་ནས་རིག་པ་ཐེར་ལ་འབྱིན་པའི་མན་ངག་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དབུ་མའི་ལུགས་སུ་རྟོགས་ཤིང་། ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ཟབ་པ་མན་ངག་གི་སྟེ་ལ་ལུས་དང་འབྲེ་བའི་ཕྱི་སྐོར། མིག་དང་འབྲེ་བའི་ནང་སྐོར། སྐྱིད་དང་འབྲེ་བའི་གསང་སྐོར། ཀུན་རྟོགས་དང་འབྲེ་བའི་ཡང་གསང་བློན་མེད་པ་སྟེ། སྒྲོན་མ་སྣང་བྱེད་ལས། ཕྱི་སྐོར་ལུས་དང་འབྲེ་སྟེ་ཐ་སྐད་རྒྱུ་ཆེར་བསྟན། །ནང་སྐོར་མིག་དང་འབྲེ་སྟེ་མཐོང་བ་བརྟ་ཡི་ཆོས། །གསང་སྐོར་སྐྱིད་དང་འབྲེ་སྟེ་དན་བྱེད་ཟུངས་ཀྱི་ཆོས། །འདི་ནི་ལུས་ཀུན་རྟོགས་པའི་སྐྱེས་བུ་འབྲེ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཕྱི་སྐོར་ནི། དོགོལ་ཁེན་མོངས་པ་མ་གྲུབ་པས་དུག་ལྟ་ལམ་དུ་སློང་། རང་བཞིན་ལ་རྩོལ་སྤྲུབ་མེད་པས་ཅིར་སྣང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུན། མཚན་ཉིད་ལ་འཕྲུགས་པ་མེད་པས་ཆོས་ཉིད་གང་དུའང་མྱེ་བའོ། །ནང་སྐོར་ནི། དོགོགཟུགས་ཅན་ལས་འདས་པས་ཆོས་ཉིད་ཕྱོགས་རིས་སུ་མ་ཆད། རང་བཞིན་ལ་འགྲོ་འོང་མེད་པས་རྟག་པ་རྒྱུན་གྱི་ཡེ་ཤེས། མཚན་ཉིད་ནི་འགོར་འདས་གཉིས་ཀ་

ལ་རྒྱག་པས་རྩ་བ་ལྟར་བྱྱང་ལ། རང་དོ་ཐ་དད་དུ་འདྲིལ་བས་སྟོང་བུ་ལྟ་བུ། རྩལ་སྣང་ཅིར་ཡང་རྒྱས་པས་ཡལ་འདབ་ལྟ་བུ། གསལ་ཆ་འགག་པ་མེད་པས་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ། སྣ་ཚོགས་གཅིག་ཏུ་སྨིན་པས་འབྲས་བུ་ལྟ་བུའོ། །གསང་སྔོར་ནི། དོ་བོ་གཅིག་ཅར་དུ་ཤེས་པས་ཤེས་རབ་གསུམ་ལ་རག་མ་ལུས། རང་བཞིན་དབུགས་ཆད་ལ་གློལ་བས་བར་དོ་ལ་ལྟོས་པ་དང་བྲལ། མཚན་ཉིད་ཡེ་གྲོལ་ཡིན་པས་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་འཕེན་པ་ལས་འདས་པའོ། །ཡང་གསང་བྱ་ན་མེད་པ་ནི་བོ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པས་ཆོག་དང་ཐ་སྙད་ལ་མ་ལྟོས། རང་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་ཆོས་ཉིད་ཡིད་དཔྱོད་དུ་མི་གནས། མཚན་ཉིད་སྣང་བཞི་ཡིན་པས་ཚད་མེའམ་ཀྱུ་གསུམ་ལམ་སྣང་དུ་ཤར་ནས་འབྲས་བུཔྱི་དུས་ལ་ལྟོས་མི་འཆད་བར་ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་གདོད་མའི་གཞི་དབྱིངས་སུ་སྟོང་བའོ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་གསུམ་གྱི་གསང་དོན་དབྱིངས་ཀྱི་ལ་བརྒྱ་ཐད་དུ་བཤཊ་དུ་ཤཊ་ནས་གསུམ་གཉའ་ཤིང་དཀར་ཏེ་ཀུ་རུ་ཀུལླེ་ཧཱུྃ། ལྟ་བ་སྟོས་བྲལ་ཡིན་པས་ངོ་བོ་ལ་ཤོར་ཚུར་མེད་པའི་ཀློང་། སྒོམ་པ་དང་བཞག་ཡིན་པས་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་ཡིན་མིན་མེད་པའི་ཀློང་། འབྲས་བུ་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པས་

།།ཞེས། །གདོད་ཀྱི་རི་དོགས་མེད་པའི་ཐློང་། དོ་བོ་ལ་རྟག་ཆད་མེད་པས་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་གྲུབ་བསལ་མེད་པའི་ཐློང་། རང་བཞིན་ལ་གཏན་ཚིགས་མེད་པས་ཆོས་ཉིད་འགག་པ་མེད་པའི་ཐློང་། མཚན་ཉིད་ལ་ཀུན་དཀྲིས་མེད་པས་སྣང་སེམས་ལས་གྲོལ་བའི་ཐློང་། དབྱིངས་ལ་དུས་གསུམ་མེད་པས་འཕོ་འགྱུར་མེད་པའི་ཐློང་། རོལ་པ་ལ་ཅིར་ཡང་འཆར་བས་འགག་མེད་རང་ཤར་གྱི་ཐློང་། ལྷུན་མཉམ་ལ་ཕྱོགས་རིས་མེད་པས་ཡེ་གྲོལ་ཅོག་བཞག་གི་ཐློང་སྟེ་དགུར་འདུ་ལ། དེ་དག་ཀྱང་དོན་སྣང་པའི་དབང་དུ་མདོན་པའི་སྟེ་སྣོད། ཚོག་སྣང་པའི་དབང་དུ་ཤྲོ་ཀ་འབུམ་ཐུག་བྱུག་ཅུ་རབ་གནས་པ་ལེའུ་དང་། བམ་པོ་ལ་སོགས་པའི་དེས་བརྡོད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཚུལ་ཐལ་འགྱུར་ལས། རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ལས། །ཚོག་གི་བྱེ་བྲག་རྣམ་འཕྲོས་པ། །སྟེ་གསུམ་ལས་ནི་ཐློང་དགུར་འགྱུར། །ཚོག་སྣང་པ་ལས་ཤྲོ་ཀ། །འབུམ་ཐུག་བྱུག་ཅུ་རབ་གཞི་ལས། །ལེའུ་སྟོང་ཐུག་སུམ་ཅུ་ལྔ། །བམ་པོ་ཉི་ཁྲི་སྟོང་ཐུག་གཅིག །བརྡོད་བྱ་ཉམ་མཐའ་མཐའ་དང་མཉམ། །གདུལ་བྱའི་སེམས་ཅན་རྣོ་གཏི་བ་གཅོད། །འདི་ལས་བརྡོད་བྱ་ཉེར་བསྡུས་པ། །གཟེར་བུ་བརྒྱད་དང་བརྒྱད་

ཐུབ་ལ། །གཤགས་ནི་སྟོང་ཐག་ཕྱེད་དང་གཉིས། །གནད་ཆེན་འདུས་པ་སྟོང་ཐག་གསུམ། །གོལ་སྒྲིབ་ཁྲིག་ཐག་བཅུ་ལ། །མིང་ཐོགས་རྒྱུད་ནི་ཁྲིག་གཉིས། །ཚོགས་བརྩོད་རིམ་པ་གསལ་བཀོད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ནི་དེ་དག་ལས་ཁྲད་པར་དུ་བྱུང་པ་མན་ངག་སྟེ་བའི་ལུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྟ་བསྒོམ་ཀྱི་གདེངས་ཀྱི་ལས་ཐོག་ཏུ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི། ཀུན་ཀྱང་དགྱེལ་གཞིས་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས། །གང་གིས་དགྱེལ་བ་སྣང་སར་བའི་ངང་གསལ་ལ་དངས། །བཞི་དང་རྩ་བ་མེད་པའི་སྐྱོན་ནན་གསལ། །བྱས་ཤིང་བཅོས་པ་མེད་པས་ཡེ་གྲོལ་ཡིན། །རང་གི་རང་གྲོལ་རྒྱུན་ལ་རག་མ་ལུས། །ཅེར་གྲོལ་ཡིན་པས་ལྷོས་གཞི་ཀུན་དང་བྲལ། །གཅིག་དང་དུ་མར་གདགས་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ། །འདི་ལ་གཉིས། །དགྲོལ་གཞི་མེད་པའི་གོ་དོན་སྨྲའི་དབྱིངས་འཛལ་བ་དང་། ས་སོའི་འཐད་པ་བྱེ་བག་ཏུ་སྡེ་བའོ། །དེ་ལྟ་ནི། འདི་ལྟར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཤིས་ནི་ཡོད་དེ་བལྟར་མི་མངོན། མེད་དེ་རྒྱུ་མ་ཆད། གཉིས་ཀའི་ཐྱོགས་སུམ་ལྟར་། དབུམར་བཟུང་བའང་མེད་པས། ཐོག་མཐའ་དང་། སྐྱེ་འགག་དང་། འགྲོ་འོང་དང་། དུས་གསུམ་དང་། མཐའ་དབུས་དང་།

།ཆོས་སྐྱབས་ལས་འདས་པ་གང་ཞེག་ལ་དགྱེལ་བའི་གཞི་མེད་དེ། ཆུའི་རི་མོ་ལྟར་རང་གིས་རང་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དགྱེལ་བའི་རྒྱུན་མི་འཇུག་སྟེ་ཆོས་ཉིད་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞི་དང་རྩ་བ་མེད་པས་སྟུག་བསམ་བརྗོད་འདས་ཀྱི་ཀློང་ན་རང་གསལ་མངོན་སུམ་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་ལྷན་ཅིག་པ་ཉིད་ལ་ཉེན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཚོགས་གདོད་མནས་ཡོད་མ་མྱོང་། མེད་མ་མྱོང་། སྣང་བས་མི་སྟོང་། སྟོང་བས་མི་བྱང་། བསྒོམ་བས་མི་འགྲུབ། གྲོལ་བས་མི་གྲོལ་བ་ཉིད་དུ་མ་རྟོགས་ན་སྣང་བྱ་སྟོང་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་གཉིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྫས་གཅིག་པས་དག་གྲོལ་གཉིས་སུ་མི་རྟོག་ལ། འདི་ལྟར་དག་གྲོལ་གཉིས་སུ་བྱེད་པ་དེ་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་བྱེད་ན་སེམས་ཀྱིས་ཡི་ཤེས་མ་མཐོང་ཞིང་། ཡི་ཤེས་ཀྱིས་སེམས་མ་མཐོང་བས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་འདུ་བའི་དངོས་འཛིན་ལ་ཐ་སྙད་དེ་མི་རྟོག་ལ། དེ་བཞིན་དུ་འདས་མ་འོངས་རྩ་སོགས་འགལ་བས་ཕྱི་མས་སྔ་མ་སྤངས་པའང་མེད་དེ། གཅིག་ཡོད་དུས་གཅིག་འགག་ལ། དུས་མཉམ་ན་སྔ་ཕྱི་འཆོལ་བས་སྤང་བྱས་གཉེན་པོ་དང་། གཉེན་པོས་སྤང་བྱ་བྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་རྒྱུན་གཅིག་ལ་དུས་

མཉམ་པས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་ཉི་ཟླ་སྦྱོར་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་དུམ་རྟོགས་ན། རྣལ་འབྱོར་ལུས་དང་གྲིབ་མ་བཞིན། །དེ་ལས་དེ་ཉིད་རང་འབྱུང་བས། སྤྲང་བས་སྤྲོང་བམ་
ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་སྦྱངས་པས་ཀྱང་ནི་མིན། །བསྒྱུར་བས་ཡང་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །འཇུག་མེད་སྐྱེད་པོ་མ་རྟོགས་ན། ཤེས་ཀྱི་བག་ཡམ་གཡུ་རྡོ་བཞིན། སྒྱུ་ཞིང་བཞུ་བར་ནུས་
པ་མིན། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་གནས་དག་ཏུ། རྣལ་འབྱོར་ལྷན་པ་ཡིས་ནི་བརྟག དེ་བཞིན་ཞིག་ཉིད་ཀྱང་མིན། །མདོན་སུམ་ལྷག་མཐོང་མ་ཤེས་པ། །རི་རབ་རི་ཡི་རྒྱལ་པོ་
བཞིན་ཞ། །སུས་ཀྱང་གཞིག་པར་ནུས་པ་མིན། །གཉེན་པོ་ཡིས་ནི་བྱོལ་བ་མིན། །མ་བཙལ་རང་དག་མ་ཤེས་པར། །རྣོག་མ་སངས་འདོད་ཆུང་ངོག་བཞིན། །ཕྱི་ཕྱིར་སངས་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་དྲངས་ཀྱང་ཚོས་ཉིད་མིན། །རང་སྣང་ལྷུག་པ་མ་ཤེས་པར། །ཐ་མལ་བློན་པོའི་སྣང་བ་བཞིན། །མདོན་ཞེན་བརློག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་
གི་བློ་རིམ་ཀྱི་འཇུག་སྟོའི་དབང་ལས། འབད་བཙས་དང་འབད་མེད་ཀྱི་རང་གྲོལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས། དངོའི་གཤེས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལས་གཡོ་བ་མེད་པའི་དང་ནས་ཉོན་མོངས

།།ལ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཚོགས་གང་སྐྱེས་ཀྱང་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས་ངོས་བཟུང་ལ་ངང་ལས་མི་གཡོ། གཉེན་པོས་མི་འཆིང་། རྟེས་སུམི་འབྲང་བ་ཉིད་དུ་བཞག་པས་རིག་པའི་ཡེ་ལྟར་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཆུ་མ་རྟོགས་ན་དྲངས་པ་ལྟར་འཁྱུ་བའི་ཚེ་འཕྲུལ་རང་བཞིན་མེད་པར་དྲངས་པ་ཡིན་ལ། འབདམེད་ནི་ཤར་སར་དང་ཤར་མཁན་རོ་གཅིག་པས་ཚོས་ཉིད་དང་རྣམ་རྟོག་ངོ་བོ་དང་རྩལ་སྟང་གཉིས་སུམ་བྱུང་པར་ཤར་ཞིང་རང་གིས་རང་ཤོར་བ་ལས་གང་སྐྱེས་ཚུགས་མི་ཐུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྔ་མ་ལས། འདི་དག་བློ་རིམ་རྣམས་གཉིས་ཏེ། །འབད་བཅས་རྣམས་དང་འབད་མེད་དོ། །འབད་བཅས་རྣམས་ནི་རང་སར་བཞག སྟང་བ་གོམས་པའི་ཚད་རྣམས་ཀྱི། །ཡེ་ཤེས་དག་པའི་སྟང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། ཕྱི་ནང་ཀུན་ལ་རང་ཤར་ཚེ། །རྒྱུན་དེས་སྐྱེ་བམ་ཡིན་ནོ། །རྗེ་སྲིད་དེ་དག་སྐྱེ་འཕྱུར་ཡང་། །རང་བཞག་རང་ས་ཉིད་དུ་གྲོལ། །དེ་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་སྟང་བའོ། །འབད་མེད་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་ཏེ། །རང་གིས་རང་གྲོལ་རང་ཉིད་ལ། །རང་ཀ་མ་ནི་རང་གྲོལ་བས། །ལྷུག་པས་ཀྱིས་ལྷུག་པར་མཉམ་གཅོག་པ་དང་། །རྩོ་ཡིས་རྩེ་རྣམས་གཅོག་པ་བཞིན། །

རང་གི་གཉེན་པོར་རང་ཉིད་ཆེ། །རང་བཞིན་རྫོགས་ཆེན་རྟོགས་པ་ཡིས། །འདི་སྣང་གོམས་པ་གང་ཡིན་པ། །མ་བཅལ་བཞག་པའི་དོན་རྣམས་རྣོད། །མ་བསྒོམས་པར་ཉི་བདེ་ཆེན་རྒྱས། །རང་བཞིན་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་རིག །འདི་ཉིད་སུ་དང་འཕྲད་པ་དེ། །མཚམས་མེད་སྟོག་དང་ལྡན་པ་ཡང་། །འདི་ཉིད་གོམས་པས་བག་ཡོད་བ་ནི། །ཐེ་ཚོམ་ཉིད་མེད་ན་རྣ་གན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སུ་ཏྲིག་ཐེང་བ་ལས། འགག་པ་མེད་པའི་རིག་པ་ལ། །འབྲུལ་རྒྱུ་མེད་པས་བྱོག་པ་མེད། །ཡེ་གྲོལ་ཡིན་པས་གཏན་ནས་འཕགས། །རང་གྲོལ་ཡིན་པས་ཡུལ་རྒྱུ་སྟང་བ་དག །མཐའ་གྲོལ་ཡིན་པས་སྐུ་བཞི་འགགས། །གཅིག་གྲོལ་ཡིན་པས་དུ་མ་སྟོངས། །ཞེས་རྣམ་གྲངས་ལྡར་བསྟན་པ་ལས། དང་པོ་ཡེ་གྲོལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་སྤྲིན་དང་འབྲེལ་བའི་དབུས་ནའང་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པས་སྤྲིད་པར་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་བའི་ཁུར་ཡོངས་སུ་བོར་བ། རང་དོ་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བས་བྱས་ཤིང་བཅོས་པ་མེད་པར་ཡེ་གྲོལ་དུ་ཡོད་པས་འབད་རྩོལ་དང་བཅས་པ་སྤྲོ།

།།ཤུ་ཀི་ཁེད་བ་ལས། འབད་པས་གློ་ལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེད་ནས་ནི་གློ་ལ་བར་གནས། ཞེས་དང་། བཙོན་པ་དོན་ལྡན་ལས། ཡ་ནས་གློ་ལ་བའི་ལེམས་ཤིད་ནི། ཕྱི་ནས་གློ་ལ་རྒྱུན་གྱི་ལ་སྲིད། ཅེས་སོ། ཁོ་ན་ལེམས་ཅན་འཚོང་བར་འཁྲམས་པ་ཅིས་ལན་ཟེར་ན། བཤེན་བཟང་རྣམ་རིག་གྱང་པོ་ཁྲོད་ཤིད་ཆོས་ཅན། སྐོ་གསུམ་རང་ལུགས་སུ་གློ་ལ་བ་དེ་བསྟམས་ནས་ཡུལ་ལ་ཤེས་པར་བཟུང་ཐག་པ་ལ་སྣང་བར་བཟུང་དེ་སྨྲ་ལ་དུ་འབྲལ་བའི་དང་ནས་ཕྱི་དོན་ལ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སུ་དམྱོད་པ་ནི་གཟུགས། དེའི་གནོད་པའི་མཚན་ཤིད་ཤེས་པ་ཆོར་བ། དེ་དག་སྟ་ཕྱི་འབྲེལ་བའི་ཤེས་རྒྱུན་འདུ་ཤེས། སྨྲ་ལ་ཇོ་ན་ཀྱི་རྟོག་པ་ལས་མ་གློ་ལ་བ་འདུ་བྱེད། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོའི་རྒྱན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཀུན་གཞི་ཉིན་ཡིད་དང་བཅས་པ་ཆོགས་པ་ལས་རི་གཅིག་ཆོན་ཡིད་ཅེས་ཡང་མ་བྱུང་པ་དེ་ལ་བདག་དང་བདག་གི་བར་བལྟས། མེད་སྣང་སྨྲ་མའི་སྟོང་གཟུགས་ལ་དངོས་པོར་བཟུང་། ཁམས་གསུམ་ཡེ་ནས་ཡོད་མ་སྐྱོང་བཞིན་ཁྲུ་ཅན་ཁྲོད་ལ་བློ་བུར་དུ་སྣང་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། འདི་ལྟར་སྣ་ཚོགས་སྣང་བ་རྣམས། ཐག་པ་ལ་ནི་སྨྲ་

མཐོང་བཞིན། །དེ་མ་ཡིན་ལ་དེ་བཟུང་བས། །ཕྱི་ནང་སྟོང་བཅུད་གཉིས་སུ་ཆགས། །ཞེས་སོ། །དེ་བས་ན་ཡེ་གྲོལ་གྱི་རིག་པ་དབང་པོ་ལྔའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྣ་བའམ་བར་ དང་གདངས་ཅེར་གཞག་གི་གནས་ལུགས་ལས་མི་འདའ་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། འབྱུང་བ་ལྔཉིད་ཡེ་དྲན་པས། སྣང་བའོད་གས་ལ་ཉིད་དུ་གྲོལ། །དབང་པོ་ལྔཉིད་ཅེར་བཞག་ པས། །འཛིན་པའི་ཡུལ་ལྔར་དང་གར་གྲོལ། །ཞེས་དང་། ཐལ་འབྱུར་ལས། དང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་མཐའ། །ཆོས་རྣམས་དང་གར་བཞག་པ་སྟེ། །སྣང་ཤེས་ཆོས་ ཉིད་ཟུང་འཇུག་པས། །ཡེ་གྲོལ་ཅོག་བཞག་ཉིད་ལ་ཟུག །དེགོངས་པ་བློ་ལས་འདས་པ་དང་། །མཆོད་བཅས་དང་གར་དག་པ་དང་། །སྟོང་དང་དངོས་པོའི་མཐའ་གྲོལ་དང་། །འབྱུ་ཟད་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། །བློ་ཟད་ཡིད་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་རིག་པའི་ངོ་བོ་ནི་ཡེ་སྟོང་རྩ་བ་ལ་ལྷོས་གཞི་ལས་འདས་པ་རྒྱུ་འབྲས་རྟེས་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ ཡིན་པས། དེའི་དང་ལས་རྩལ་གྱིས་སྣང་བ་ཇི་ལྟར་མཆེད་ཀྱང་མེད་སྟོང་ཡིའི་རང་གཟུགས་ཤར་གྲོལ་རིས་མེད་དུ་དྲན་སུ་བཅུག་པ་ཙམ་ལས་རྣམ་འབྱུར་གཞན་དུ་སོང་མ་མྱོང་བར་

བའི་རང་བྱུང་ཡིན་པ་གང་ཞེག་ལ། ཕུང་པོ་ལྔ་སྟོང་བར་འཛིན་བའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དང་བཅས་པའི་ལྟ་བ་དང་བསྟོམ་པ་དང་། སྤྱོད་པའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེས་ཅན་ཀྱི་ལྷད་བཅུག་པས་ཆུ་ཀླུང་འཛམ་པོའི་ཞི་མལ་མལ་དུ་གནས་པ་ལ་དར་ཚགས་པ་ལྟ་བུའོ། །འོན་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ནས་ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་པའི་དེ་ཉིད་བསྟན་པའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་ན། རང་བྱུང་ཀྱི་གནད་མི་རྟོགས་པ་རྣམས་ལ་ཐོག་མར་ཚོས་ཉིད་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་སྒོམ་ལམ་བའི་ལྟར་བསྟན་ནས་གདོད་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་གཞལ་བྱའི་དབྱིངས་སུ་རང་འོག་བའི་ཐབས་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། སུ་ཏྲིག་ཐྲེང་བ་ལས། བའེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་སྟེ། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་འབྲེལ་བ་མེད། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ནི།། །འདི་ཡི་ངོ་བོར་ཐམས་ཅད་བྱོལ། །ཞེས་སོ། །འདི་བས་ན་ལམ་བའེན་ཐམས་ཅད་འདུ་ས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཐར་གྱིས་ཞི་བ་ཚོས་སྐུའི་དབྱིངས་སུ་འགོག་པའི་ཚུལ། བའེན་གཉིས་ལས་ཀྱང་། སྐྱེ་མེད་སྟོང་ཉིད་ཀུན་ཞི་བ་ལ། །འོན་དམ་ཞེས་པའི་བརྟ་མཛོད་དོ། །ཞེས་དོན་དམ་པ་ཉིད་ཀྱང་ཚིག་གིས་བཞག་པའི་བརྟ་ཚམ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་

།།དེ་ཉིད་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་རང་བྱོལ་མ་ཡིན་ན། དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་བརྒྱད་དང་བཅས་པའི་རྒྱུན་གཞན་གྱིས་དགྲོལ་བར་མི་ནུས་
ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ལྷོག་ཕྱོགས་དེ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཀུན་བྱེད་ལས། རྒྱུ་ཉིད་རྗེ་རྣེ་རྒྱུན་དང་འདྲ། །མ་སྐྱེས་པས་ན་འཇིག་པ་མེད། །གང་དག་ནས་
སྣོང་པོ་བྱང་ཆུབ་ལ། །བཅོལ་བའི་བསམ་པའི་དབྱིངས་མི་བསྐྱོད། །ཅེས་སོ། །དེ་བས་ན་རང་བྱོལ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་ཡང་དག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སྒྲིབ་བྱེད་དམ་
གེགས་སུ་གྱུར་པ་ནི་བློ་དང་སྐྱམ་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པར་གནས་ཤིང་། དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་བརྒྱད་ལས་མི་འདའ་བས་རང་བྱོལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་མ་རིག་པ་ཙམ་ལས་འཕོར་བ་བསྐྱེད་པའི་
ཚུལ། སྤྲུལ་པ་ལས། སེམས་ཅན་ཐ་མ་འབྲིང་དང་མཆོག་གྱུར་ཏེ་སྣེ་དུ། །ཀུན་མ་རིག་ལས་བྱུང་བའི་བར་གཤེགས་པ་གསུང་། །ཞེས་སོ། །དེ་བས་ན་རང་གིས་རང་བྱོལ་
བ་སྟུལ་གྱི་མདུད་པ་ཞིག་པ་ལ་དགྲོལ་བྱེད་གཞན་མི་དགོས། བཅིངས་པའི་གཏན་ཚིགས་མེད་པ་ལ་གྲོལ་བའི་འཐད་པ་གང་གིས་བསྟན། ནང་རང་བྱོལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པའི་དང་

དུ་བློད་ཤེས་ན། ལུང་མ་བསྟན་དང་རྩལ་རྟོག་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཚ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པར་གྱོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཏློང་དྲུག་པ་ལས། འདི་ལྟར་སྣང་བའི་ཡུལ་འདི་དག །སྤྲུལ་ཀྱི་མདུད་པ་རང་གྱོལ་བཞིན། །རང་གི་འདུག་སར་གྱོལ་ཏེ་རྟོགས། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ཅར་གྱོལ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། སེམས་ཀྱི་སྣང་ཆིག་མ་དང་། མིག་གི་ལྟ་སྟངས་ཐོག་བབས་ཚེན་པོའི་གནད་ཀྱིས་གྱོལ་བ་སྟེ། སའི་སྐྱིང་པོ་ལས། ཅར་གྱོལ་ཚེན་པོའི་ལྟ་སྟངས་ཀྱི། །སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་གཉིས་ཀ་གྱོལ། །ཞེས་སོ། །དེའང་འདི་ལྟར་མཐོང་ཡུལ་ལ་མིག་ཤེས་གཉིས་ཅར་ཀྱི་རྒྱུ་བའི་སྣང་ཆིག་མ་དང་པོ་རང་ལ་གཟུགས་སུ་སྟང་བའི་སྤྲོས་པ་ཆོད། ཤེས་པས་གཟུགས་ལ་མ་འབྱར་བས་མིག་གིས་སྟང་ཡུལ་མི་འཛིན། སྟང་བས་ཤེས་པ་ལ་མ་གོས་ཀྱང་སྟང་ཡུལ་གང་དུའང་མ་སོང་། སྟང་བ་སྟང་ཐོག་ཏུ་གྱོལ་བས་གཏད་ཡལ་གང་དུའང་མི་འཛིན་པ་ལ་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་རྟེན་ཀྱི་ཚོར་བ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་ཤིང་ལུང་དང་ཡང་མི་འགལ་བའི་ཚུལ། ཏློང་དྲུག་པ་ལས། ཐོག་བབས་ཚེན་པོའི་སེམས་ཉིད་ལ། །སྟང་བ་ཐད་ཀ་རང་

།།ཞེས་དག །ཅེས་སོ། །ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བས་སྒྲ་ཐོས་སམ། ལྷེས་རོ་མྱོང་ངམ། སྣས་དྲི་ཚོར་རམ། ལུས་ལ་རེག་པ་འདུས་སམ། ཡིད་ཀྱི་རེག་པ་ཙམ་གྱི་ཆོས་ཅན་ཁོལ་བུ་བའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ལ་བསླབས་པས་ཁོལ་བུའི་སྣང་བ་ཐ་དད་པ་ཐད་ཀར་ཅེར་གྱོལ་ལ་སོང་ནས་མཐར་ཀྱིས་བག་ཚགས་ཀྱིས་བགོས་པའི་སྣང་ཡུལ་ཆོས་ཅན་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཅེར་གྱོལ་དུ་དག་པ་སྟེ་མདའ་སྣུན་ཀྱིས། བཅིངས་པ་དག་ནི་ཕྱོགས་བཅུར་འགྲོ་བར་བརྩམས། ཐོངས་པར་གྱུར་ན་མི་གཡོ་བརྟན་པར་གནས། །གོ་ལྟོག་ཏ་མོང་ལྟ་བུར་བདག་གིས་རྟོགས། ཐུབ་ཕྱིར་ནམ་ཡང་རང་ལ་ཅར་ཀྱིས་ལྟོས། ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། ཁཞི་པ་མཐའ་གྲོལ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི། སྐྱེ་མེད་ཀྱི་ཆ་ནས་ཡོད་མཐའ་ལས་གྲོལ་ཀྱང་། འགག་མེད་ཀྱི་ཆ་ནས་མེད་མཐའ་ལ་མི་གནས། རྒྱུན་མི་ཆད་པས་མེད་མཐའ་ལས་གྲོལ་ཀྱང་རྟག་དངོས་མ་ཡིན་པས་ཡོད་མཐའ་ལ་མི་གནས་ལ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་མི་འདུ་བས་ཐལ་འགྱུར་ཀྱི་ཤེས་བྱས་ཁ་ཚོད་མི་ཆོད་པས། རྩུལ་རྫོགས་ལས། མཐའ་དང་བྲལ་བས་གྲོལ་ཞེས་བྱ། །ཞེས་དང་། ཐུབ་དྲུག་པ་ལས།

མཆོད་ཚོགས་དུ་མའི་སྤྲིན་དང་བྲལ། །སྤྲུགས་ལས་མ་སྐྱེས་ཡེ་རྡོགས་ཉིད། །རྒྱུ་དང་རྐྱེན་རྣམས་ཡོངས་སུ་བྲལ། །ལྟ་སྒོམ་དྲི་མ་ཀུན་དང་བྲལ། །མཐའ་དང་དབུས་སུ་དམིགས་པ་མེད། །རྣམ་པ་མེད་ཅིང་ཡུལ་རྣམས་མེད། །ཅེས་སོ། །དེའང་ཚུ་རོལ་འཛོར་བ་ལམི་གནས་པས་སྣང་བཏགས་ཐམས་ཅད་ལས་བྱོལ། ཕ་རོལ་སྡུང་འདས་ལ་མི་གནས་པས་ཆོས་ཉིད་རང་མལ་ན་མི་གཡོ། གཉིས་ཀའི་བར་གྱི་སྒྲོག་པའི་ལམ་གསུམ་མི་དམིགས་པས་དུས་གསུམ་དང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ཚུ་རོལ་ཕ་རོལ་མཐའ་ལམིན། །དེ་དག་བར་ན་མི་གནས་པ། །དུས་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཤེས་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པར་འདོད། །ཅེས་སོ། །ལྟ་པ་གཅིག་གྱི་ལྟ་མཚན་ཉིད། བདེན་པ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རིག་པ་སྤྲོས་བྲལ་ཆེན་པོ་དུ་མ་རོ་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་ཉི་བཞིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བལྟོས་གྲུབ་ལས་ལོག་པ་སྟེ། ས་འི་སྨིང་པོ་ལས། གཅིག་པུ་གྱེལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ནས་གཅིག་དང་ཐ་དད་པའི་མཚན་གཞི་མི་འགྲུབ་ཀྱང་། ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་

།།ཀྱི་བཞག་པའི་གྲུབ་མཐའི་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲུབས་ནས་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟང་ཟལ་རྟེན་པར་བྱང་བས་ཐེག་ཆེག་གི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་བྱ་སྟེ། ཡི་གེ་མེད་པ་ལས། ཐེག་ལེ་ཤ་གཅིག་སྦྱོས་མེད་དེ། ཚྭོ་ཡི་བྱེ་བྲག་བརྩེད་ལས་འདས། ཤེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གི་དབང་པོའི་རིམ་པས་གྲོལ་ལུགས་སྤྲ་མ་བཞི་པོའང་མཐར་ཐུག་སོ་སོར་རང་གི་རིག་པའི་ཚོས་ཉིད་གཅིག་ཏུ་གྲོལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་ན་འགྲོར་འདས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་གྲོལ་ཡེ་འབྱུམས་ཆེན་པོའི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལ་བརླབ་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་མེ་གཅིག་གི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་དང་། བུ་རམ་གཅིག་གི་ངོ་ཤེས་པས་ཐམས་ཅད་མངར་བར་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། མེ་ཡི་རང་བཞིན་ཚ་བ་དང་། །བུ་རམ་རང་བཞིན་མངར་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གཅིག །ཅེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པས་ཟག་བཅས་ཀྱི་སེམས་ལས་འདས་པའི་ཚུལ། གང་དག་སེམས་ལས་འདས་པའི་རིག་པ་ནི། །རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཁྲུད་ཚོས་ཡིན། །རྩོགས་པ་རྣམས་ནི་གཞི་

ལས་རིག་པར་བྱོལ། །མ་རྟོགས་སེམས་ཚན་དེ་ཉིད་དང་དུ་འཚོར། །རྣམ་པས་དབྱེ་ན་ཆུ་དང་ཆུ་བུར་བཞིན། །འདི་ལྟར་ཀུན་གཞི་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་སྣང་བའི་ཚ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན་ཏེ་ཡུལ་ཐོག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་ཤར་ནས་དེས་འཚོར་བ་འདུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་རང་ཤར་ལས། གཟུང་བ་ཡུལ་ལ་འཛིན་པ་སེམས། །ཞེས་སོ། །རིག་པ་ནི་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོའི་རང་བཞིན་སྤྲོས་བྲལ་རང་མལ་ལས་མ་གཡོས་པར་གནས་པས་གདོད་མ་ནས་ཆོས་སྐུའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏེ་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པ་གང་དུའང་མི་རྟོག་པ། གང་ལ་ཡང་མི་གནས་པས་སེམས་ཀྱི་ངོ་མ་ལས་འདས་པ་སྟེ། སྐུ་ཏིག་ཟེད་བ་ལས། སེམས་དེ་བྱ་ན་སངས་རྒྱས་པ། །ལུས་ཅན་ཀུན་ཀྱི་ངོ་མ་ཟད། །འགྲོ་བ་རྣམས་ནི་སེམས་དེས་འགྲོ། །ཤི་འཕོ་འགྲོ་རྣམས་འཁྲུལ་འཁོར་བཞིན། །ཞེས་སོ། །དེ་འབྲང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་སེམས་རང་གསལ་རྟོག་མེད་ཙམ་དུ་ཟིན་པ་དང་། རིག་པ་ཡུལ་མེད་དུ་ཟིན་པ་གཉིས་རྟོག་མེད་ཙམ་དུ་མཚུངས་ནའང་། སྔ་མ་ནི་ཀུན་གཞིའི་ཆ་བག་ལ་ཉལ་དང་འདྲེས་པས་ཡིད་ཤེས་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོད་ཕུར་

ཀཱཾ། །བལྟར་མི་མངོན་པར་ཡོད་ལ། ཕྱི་མ་ནི་དན་བསམ་རྗེས་མེད་ལ་སོང་བའི་རིག་པས་འཁོར་འདས་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་དུ་རྟོག་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སེང་གེ་རྒྱལ་རྩོལ་བྲལ་ལས། ཀུན་གཞི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་དང་། རང་རིག་ཡུལ་ཀྱི་རྒྱ་བ་གཉིས། འདྲ་བའི་གཞི་ལ་གོལ་ས་ཆེ། །མ་རིག་སེམས་སུ་སྣང་བ་དང་། རིག་པ་རྟོག་མེད་སྣང་བ་གཉིས། །འདྲ་གཞི་གཅིག་ལ་གོལ་ས་ཆེ། །ཞེས་སོ། །མདོར་ན་རིམ་པ་བརྒྱད་པོའི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ནི་གདོད་ནས་ཡོད་མ་མྱོང་བའི་སེམས་རྟོག་ཙམ་དུ་བྱེད་པས་རྒྱལ་བའི་འཁར་སྤྲོ་ལ་སྤང་གཉེན་སྣ་ཚོགས་སུབྱས་ནས་སེམས་ཀྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་ན་ཡེ་ཤེས་སུ་འདོད་ལ། རིག་པ་ཐད་དུད་དུ་སྟོན་པ་ཙ་ཀྱི་ཡངས་པ་ཆེན་པོནི། མ་རིག་པ་ཚོགས་བརྒྱད་དང་བཅས་པའི་རྟ་བས་ཀྱིས་རྣམ་པར་མ་དཀྲུགས་པར་རིག་པའི་ཆོས་ཉིད་རྣལ་མར་བཞག་པ་ལ་གླེང་བྱར་པའི་སེམས་རྟོག་ཆུ་ལ་རི་མོ་བྲིས་པའམ་ལྷུབ་ཡར་བ་ལྟ་བུའི་སྣང་གཉེན་སྣ་ཚོགས་པ་ལ་མ་ལྷོས་པར་གཞི་གནས་ཀྱི་རིག་པ་ཐད་དུད་དུ་སྐྱོང་བ་སྟེ་རང་ཡར་ལས། རིག་པ་དང་མ་རིག་པའི་དབེ་ནི་ཆུ་དང་རི་མོའི་ཚུལ་ཏེ་རྒྱན་ལ་རག་ལུས་ཞེས་

དང་། སེམས་དང་རིག་པའི་དབེ་ནི་ཆུ་དང་ལྡན་པའི་ཚུལ། །སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་མ་ཐུང་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚུལ་དབེ་དོན་འབྱེལ་པས་སྟོན་ན། རྩོག་མེད་ཚམ་དུ་སེམས་རིག་མཚུངས་ནའང་། །རིག་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཟད་ཐལ་པ། །སེམས་ནི་ལྷེ་ཀ་ལྟ་བུར་འཁྱིལ་ཞིང་རྟོག་པས། །རིག་པ་གནམ་སྟོང་ཟླ་བ་གཏིང་གསལ་འདྲ། །སེམས་ནི་བཅོ་ལྔའི་ཟླ་བ་ཡུལ་འདྲེས་མཚུངས། །དྭངས་ལ་ཡུལ་མེད་རིག་པའི་ཡོན་ཏན་ཏེ། །ཡུལ་དང་ཀུན་ནས་འདྲེས་པ་སེམས་ཀྱི་ཁྱད། །དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་གནས་སྐབས་ན་སེམས་རིག་གཉིས་རྩོག་པ་མེད་པ་ཙམ་དུ་མཚུངས་ན་ཡང་། རིག་པའི་ཚོས་ཉིད་ནི་ཟད་ཐལ་སྤྲོ་བ་ཡོག་ས་དང་བྲལ་བས་བློ་ལ་མ་ལྟོས་ཤིང་ལྟ་སྟོམ་རྒྱུད་བྲས་ལས་འདས་པར་ཡོད་དེ། སེང་གེ་རྩལ་རྫོགས་ལས། རིག་པ་མ་བསྒོམས་ལྟུན་གྱུབ་ལ། །བསྒོམ་པ་བྱས་པས་ངམ་རྣེད། །རང་བྱུང་ཡེ་ནས་བཅོས་མེད་ལ། །དཔྱོད་པ་བྱས་པས་ངམ་མཐོང་། །ཚོས་སྐུ་ཡེ་ནས་མཐའ་བྲལ་ལ། །ལྟ་བ་བལྟས་པས་ངམ་མཐོང་། །ཞེས་སོ། །སེམས་ནི་བློ་དང་འབྲེལ་པས་མྱ་ངཞིའི་སྤྲོས་པ་གཅོད་པ་དང་། དེ་ལྟར་བཅད་པའི་ལྟ་བ་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་

།དང་བཅས་པས་ངོ་བོའི་རྟོག་པར་འཛིག་པས་ལྷུང་གའི་ཆུ་བན་ལྟར་འཕྲིལ་ཞིང་རྣོལ་རས། རྒལ་རྟོག་དཔྱོད་དུས་སྐྱོང་བས་ཉམས་ལེན་ཆ་གཉིས་སུ་བཏང་ནས་བལྟ་བྱ་ལྟ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་བསྒྲུབ་པས་གཉིས་འཛིན་རང་རྒྱུད་ཅན་གྱི་རིག་པའི་སྐྱེན་མ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐོང་དུག་པ་ལས། ལྟ་བ་སེམས་ཀྱི་དྲི་མ་ཡིན། དེ་མེད་དག་པའི་ཚོས་ཉིད་ལ། །བལྟ་བྱ་ལྟ་བྱེད་གཉིས་དང་བྲལ། །ལྟ་བ་ཉིད་ལ་བལྟ་རྙེམེད། །ཅི་ཕྱིར་ལྟ་བ་ཡོད་གྱུར་ན། །རིག་པའི་སྐྱེན་མཚེད་པར་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་རྩོགས་ཆེན་ཞ་ཏེ། །ལྟ་བ་འཛིན་པའི་ཚོས་ཉིད་མེད། །རྩོགས་ཆེན་ཞ་ཏི་ཡོ་གལ། །འབྲས་བུ་བསྒྲུབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས། །འབྲས་བུ་བྱས་མེད་རང་བྱུང་ཉིད། །རྟོག་མེད་ས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས། །ཞེས་སོ། །ཡང་རིག་པའི་གནམ་སྟོང་གི་ཟླ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། གཏིང་གསལ་བྱི་རང་འོད་ཟུང་ཟད་ཙམ་ཉམས་པ་མེད་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩལ་སྣང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་པས་སོ་སོར་རང་གི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་བྱ་སྟེ། སྣ་གཅན་འཛིན་གྱི་ཡུམ་ལ་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། སྐུ་བསམ་བཟོད་མེད་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན། །མ་སྐྱེས་མི་འགག་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་

ཉིད།། །།སོ་སོར་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་སྣོད་ཡུལ་བ། །ཞེས་སོ། །སེམས་ནི་བཅོ་ལྔའི་རྒྱུད་ལ་ཡུལ་སྣང་ལ་འདྲེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་དན་བསམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དབྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཤཱཀ་བས་སྒོམ་ལྟའི་ཡུལ་ལ་སེམས་བྱུང་གི་ཉེ་བར་ལེན་པ་འདྲེས་པ་སྟེ། རྟག་རྫོགས་ལས། སེམས་དང་ཡེ་ཤེས་བག་ཆགས་དངོས་མ་ཡིན། །ཡེ་ཤེས་བག་ཆགས་ཀུན་དང་བལ་བྱར་ཀྱང་། །སེམས་ཀྱིས་སྣ་ཚོགས་བག་ཆགས་སྤྱད་པར་བྱེད། །སེམས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ན། །སྣང་བ་ཡུལ་གྱི་རྟ་བ་མི་ཚོད་པས། །རྒྱུན་བྱལ་ཚོས་ཉིད་དག་ཀྱང་རྟོགས་པར་དཀའ། །ཞེས་སོ། །དེའང་སེམས་ནི་རིག་པའི་རྩེས་འབྱང་ཡིན་ལ། རིག་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྩེས་སུ་མི་འགྲོ་བས་སེམས་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་མ་བྱུར་པའོ། །ཏ་ཅིག་བདེན་པ་གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱུར་རུང་བའི་ཕྱིར་རྟོག་དབྱོད་ནི་ཤེས་བྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི་ཁྱིར་བལྟས་ཙམ་ལས། རང་ཐོག་ཏུ་མྱོང་བས་མ་གོས་པའི་གང་རྒྱུད་ཙམ་མོ། །འདིར་ནི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཡུལ་དུ་མི་རྟོག་པའི་ཆ་ལ་རང་གནས་ཀྱི་རིག་པ་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་ཅིང་། དེའང་རྣམ་པ་མ་ཡིན་པའི་རིག་པའི་དྲན་ཆ་ནས་གསལ་ཆ་མ་འགགས་ཀྱང་དེས་

ཀཀ། །ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་རྟེས་སུ་མི་རྟོག །མི་དམྱལ། མི་འཛིན་པས་རང་དོལ་ཡུལ་སྣང་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་གཟུགས་བརྙན་ལྟར་བ་ལྟར་རྫས་གཅིག་དོ་བོ་གཅིག་པ་ཉིད་ལས་ཡུལ་སྣང་རང་མཚན་དུ་མ་གྲུབ་པ་རིག་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ། ཡུལ་ལ་འཆར་བའི་ཤེས་པ་ནི་འཁོར་བའི་སེམས་ཡིན་པས་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར་སྟོང་པའི་ཡུལ་ལ་རྟེ་གཅིག་ཏུ་གཏན་པའི་ཞེན་གཉིས་ལ་ཟུང་འཇུག་དང་ཟུང་འཇུག་མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་གང་དུ་བསྒྲུབས་ཀྱང་དེར་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ན་འཛིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་ལས་མི་འཕགས་སོ། །དེ་བས་ན་རིག་པ་ཅར་ཞོག་ཏུ་ངོས་ཟིན་ནས་དེའི་ངང་དུ་བློད་ཤེས་ན་སེམས་ཀྱི་དྲི་མ་གློ་བུར་བ་རིག་པའི་གཤེས་ལ་མ་གྲུབ་པས་རང་ཡལ་རྟེས་མེད་དུ་དག་ནས་བག་ཆགས་ཀྱིས་གོས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རང་ཤར་ལས། རིག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྣང་བ་ནི། །རྒྱ་ཆད་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པ། །བརྗོད་མེད་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚོས། །ཡིན་དང་མིན་པའི་མཐའ་ལས་འདས་པ། །དགག་དང་བསྒྲུབ་པ་མེད་པ་ཉིད། །འཛིན་དང་ཆགས་པའི་མཐའ་ལས་འདས་པ། །

དྲི་མེད་འོད་གསལ་ལྷུན་གྲུབ་ཉིད། །ཅེས་དང་། ཀུན་བྱེད་ལས། རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཡུལ་ལ་མི་རྟོག་པས། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་གོས་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ག་པ་རང་གནས་ཤེས་རབ་སྟེ། །བསམ་གཏན་ཐབས་ལ་མ་བལྟོས་བྱིང་རྟོད་བྲལ། །སེམས་ནི་དམིགས་པའི་ཡུལ་ལ་རྩེ་གཅིག་པས། །ཉིང་དེ་འཛིན་དང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་འབྱེལ། །དེ་ག་པ་ཡུལ་ལ་ཤར་སྣང་བ་ཡི། །ཟིལ་གྱིས་མི་ནོན་དྲྭལ་ཆུ་སར་ལྷུང་འདྲ། །སེམས་ནི་གཟུང་འཛིན་ཆ་དང་བཅས་པ་ཡི། །རྣམ་རྟོག་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཚོགས་དང་འདྲེས། །དེ་ཐས་སེམས་ཉིད་གཞན་དུ་མ་སྣང་སར་ཀྱང་། །སེམས་དང་དེ་ག་པ་ལྷན་ཅིག་མི་འདུ་བས། །ཡུལ་དང་རྣམ་པར་རང་དང་རྫས་གཅིག་པའི། །ཉེན་མོངས་རྣམས་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་སྤྲན་ཞེས་བྱེས། །དེ་ལ་དེ་ག་པ་རང་གནས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཞུགས་ཡིན་པས་དེ་ག་པའི་ངོ་ལ་ཡུལ་སྣང་མི་འགག་ཀྱང་། དེ་ག་པ་ཉིད་སྣང་མོག་ཏུ་མི་འཆོར་བས། བསམ་གཏན་གྱི་ངང་དུ་སེམས་གཅུར་བའི་ཐབས་ལ་མི་ལྟོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་མ་གཅུར་པས་གནས་འབྱུང་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་པས་དབང་བྱས་ནས་བྱིང་རྟོད་ཀྱི་གནོད་པས་

།ཀཀ། །ཀུང་བཙོ་བར་མི་ནུས་སོ། །སེམས་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ནི་ལྷར་དམིགས་པའི་ཡུལ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འདོགས་ཤིང་དེ་ཡང་ལྷ་སྒོམ་གཉིས་རྣེན་བར་ལྷ་བུར་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་དེ་ཉིད་རིག་པའི་སྒོ་ནས་བྱེད་དུ་སོང་ནས་རྣམ་རྟོག་མེ་བའི་བསྟོ་གནས་ལྷ་བུ་ལས་ས་ཚོད་ཆུང་བ་ཉིད་དེ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་ཚུལ་ལས། བསམ་གཏན་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་བྱང་མེད་དང་། རྫོགས་ཆེན་ལྷག་མཐོང་རིག་པ་གཉིས། །འཇུ་དང་ནོར་བས་གོལ་ཏེ་འགྲོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རིག་པ་ནི་ཡུལ་ལ་ཤར་བའི་ཚེ་ཡང་དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་དུ་མི་འཛིན་པས་ཐོག་མར་དཔྱད། ནང་དུ་མ་བརྟགས། བར་དུ་མ་བཞག་པའི་ཚེས་ཉིད་སྤྲོས་བྲལ་རྗེན་པར་བུད་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཐྱིར་སྣང་བའི་ཚས་ཟིལ་གྱིས་མི་ནོན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་དངུལ་ཆུ་ཐལ་བ་འཛམ་པོའི་སྤུབས་སུ་བཙུངས་ཀྱང་དེ་ལ་རྣུལ་གྱིས་སྐྱང་ཞིང་ཟད་ཀྱང་གོས་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ཀུན་བྱེད་ལས། རིག་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དེ་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཐྱིར། །དེ་ནི་ཡུལ་མེད་བྱང་ཆུབ་སེམས། །ཡེ་ཤེས་རང་ལས་བྱུང་བའི་ཐྱིར། །དེ་ལ་ཉིད་

འཛིན་བསྒོམ་མི་བྱེད། ཉིང་འཛིན་བསྒོམ་པ་མི་བྱེད་པས། ཉིང་འཛིན་བག་ཆགས་གསོག་མི་འགྱུར། །བག་ཆགས་མེད་པའི་ཚེས་ཉིད་དེ། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་དགོངས་པར་བཤད། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །དགོངས་པ་ཡུལ་ལ་མི་རྟོག་སྟེ། །མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཡེ་ནས་གནས། །ཞེས་སོ། །སེམས་ནི་ཡུལ་སྣང་རིག་པ་ལ་སྣང་དུས་དེ་དོ་མ་ཤེས་ནས་ཡུལ་ཐོག་ཏུ་ཤོར་འབྱམས་ལ་གོམས་པས་གཟུང་འཛིན་གྱིས་བསླད་པ་མཐུ་བརྟས་པའི་རྟམ་རྟོག་བདེ་སྡུག་ཏུ་སྣང་བ་ལས། རང་རིག་བསམ་པ་བྲལ་བ་དང་། །སེམས་ཀྱི་བྱུང་ཚོར་སྣ་ཚོགས་གཉིས། །འདྲའོ་འདྲའོ་ཞེར་ར་རེ། །ཤེས་རབ་རང་རྒྱལ་རྣོན་པ་དང་། །ཡིད་ཀྱི་དྲན་པ་སྣ་ཚོགས་གཉིས། །འདྲའོ་འདྲའོ་ཞེར་ར་རེ། །ཞེས་སོ། །བྱེད་ལས་དང་མིང་འདོགས་ཀྱི་ཆ་ནས་སེམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དུ་དབྱེ་ན། སྣང་པ་ཆུ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱིས་དྲན་བསམ་ཀྱི་གཞི་འཛིན། །བརྟན་པས་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱིས་ཚོགས་པ་སྣ་ཚོགས་སྡུད། འཕྲོ་བ་མེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱིས་ཡུལ་ལ་མངོན་དུ་སྨྱོད། ཡང་བ་རླུང་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་བསྒྱིད་པར་བྱེད་

།ཞེས་སེམས་ཞེས་མ་རིག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་བཞག་ལ། སྐྱེ་མེད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་དང་། འགག་མེད་ཀྱི་དྲན་པ་མ་ཉམས་པ་དང་། འགྱུར་མེད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ནོན་འཛེས་པ་དང་། རང་རྟོགས་ཀྱི་དངོས་ངོན་གང་དུའང་མཐུ་བའི་ཆ་ནས་སེམས་ཉིད་ཅེས་རིག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་བཞག་པས་ན། ཀློང་དྲུག་པ་ལས། ཀུན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རིག་པ་དང་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་ཉིད་ནི་ཐ་དད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་སྟེ། མདོར་ན་ཆུ་དན་ལས་འདས་པའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་དེ། རིག་པ་རང་སྣང་མཐོང་བའི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིད་ཡུལ་ལོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་སེམས་ནི་འདི་ལྟར་བརྟགས་པར་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་དང་། ཡོད་པར་སྣང་བ་དང་། མེད་པར་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་དང་། སྣང་བ་དང་། བྲག་པ་དང་། ལྡོག་པ་དང་། བསྒོམ་པ་དང་། སྤྱོད་པར་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་དང་། འཛིན་པ་དང་། རྟོག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཏེ། བསམ་པའི་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཞེས། །མདོར་ན་འཁོར་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་སེམས་ཏེ། འཕྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་རང་གམའི་

སྣང་བ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཚུལ་དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་སྟོང་ཐུག་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། སེམས་ལ་སེམས་མ་མཆིས་ཏེ་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འོད་གསལ་བའོ། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་བླ་མར། སེམས་དེའི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བས་ན་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་གྱིས་ནི་བསྲེག་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་བས་ཇོ་གསར་པ་ཆེན་པོ་སྟོང་ཐིག་གི་ལམ་དུ་རིག་པ་རྟེན་པར་རྟོགས་པས་དབང་པོ་ལྔ་མེད་པ་དང་། རིག་པ་དེའི་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་བསྒོམས་པས་རང་བབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། རིག་གདངས་དབང་པོའི་མདོན་སུམ་པར་གསལ་བས་རྟོག་དཔྱོད་ལ་རག་མ་ལུས་པ་དང་། བློ་དང་སྣམ་བྱེད་ལས་འདས་པའི་རིག་པ་ཟད་ཐལ་དུ་རྟོགས་པས་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ལ་མི་ལྟོས་པ་དང་། རིག་རྒྱུང་པར་དེད་པས་ལྟ་བསྒོམ་སྤྱོད་འབྲས་བཅོས་མར་རྟོགས་པ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། སྐྱེ་ཐིག་དེས་པར་བསྟན་པ་ཡི། ཀུབར་པོ་རྣམས་ལ་རྟེ་ཀུལ་མེད། ཡིད་དཔྱོད་ཚོག་གི་མཐའ་ཟད་པས། ཤེས་རབ་མ་ཡིན་དབང་པོས་མཐོང་། ཚོག་གིས་ཆོས་ཉིད་མི་མཐོང་བས། ཐུབ་མོང་ཐེག་པས་དེན་མི་འགྲུབ། །སྡུ

།།ཞེས། །གསུམ་ལམ་སྣང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །འདི་མཐོང་ལམས་གསུམ་བརྒྱག་པ་མིན། །ཆོས་ཀུན་མཉམ་པར་ངོ་གཅིག་པས། །གཞི་ལམ་འབྲས་བུར་ལྡོག་མིན་པའོ། །ཞེས་སོ། །གྲུབ་པའི་མཐའ་ཁྱད་པར་ཅན་འདི་ལ་ཡོན་སྟོར་འཛོན་ཅིང་བློ་ཡུལ་དུ་མི་ཆུད་པ་དག །སེམས་མེད་ན་བེམ་པོ་ཡིན་ཏེ། སེམས་འགགས་དུས་རིག་པའང་འགག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འདོད་པ་ནི་བདག་ཅག་གིས་བཀའི་དོན་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་ཡང་མ་རིག་ལ་ལྟ་སྟོམ་སྤྱོད་པ་སེམས་ལས་འདུའ་མི་ནུས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་བརྒྱད་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ནི་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་དམ་འཆའ་བ་སྟེ། སེམས་མེད་ཀྱང་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པས་རིག་པའི་བདག་ཉིད་འགག་པ་གལ་སྲིད། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས། སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཡང་བྲལ་ལ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་གནས་ཀྱང་མི་འདོར་བ་སྟེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་སྨྲ། འདི་ལྟར་སེམས་ནི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་འཁོར་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་སེམས་ལ་སེམས་མ་མཆིས་ཞེས་གཞིའི་

གཞན་ལུགས་སུ་བསྟུ་བར་མཛད་ལ། སེམས་ཉིད་ནི་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བས་སྐུ་དན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བའོ། །ཞེས་ངོ་བོའི་གཞན་ལུགས་འཐད་པས་གསལ་བར་ཟེར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་ཡིད་ལ་སོགས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་ཡོད་པས་དག་བྱའི་དྲི་མ་ཡིན་ལ། རིག་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་སྣང་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཚུལ། ས་ར་ཧས་ཀྱང་། ཡིད་ཀྱི་དྲི་མ་དག་ན་སྣང་ཅིག་སྐྱེས་པ་སྟེ། །དེ་ཚེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་འཇུག་པ་མེད། །ཅེས་དང་། སེམས་དང་ཡེ་ཤེས་སུ་བྱེད་པའང་དེ་ཉིད་ཀྱིས། འདུས་པའི་ཚོགས་སུ་སྤྲོས་པ་ཀུན་ཀྱིས་གཡེངས་པའི་སེམས། །འཕོ་དང་འཇུག་པ་མེད་པ་རང་བཞིན་བཅུན་པ་ཉིད། །སེམས་ཀྱི་སྐྱིང་པོ་རང་གར་ནི་ལེགས་གཏད་དེ། །སྐྱེས་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་ནི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བ། །མཐའ་ཡིས་མ་གོས་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་བསྟོམ་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །འདིའི་མཚན་ཉིད་ལེགས་པར་མ་ཕྱེད་པ་དག །ཡིད་བཞིན་ནོར་འདྲའི་སེམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པའི་ཆད་པ་གཅིག་པོ་དེ་ཁ་ལ་འབྱུལ་པའང་སྣང་སྟེ།

བར་འདོད་པ་ནི་ནོར་ས་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ལ་ནི་མ་རིག་པས་ཁྲོན་པས་སེམས་ཀྱི་ཁྲོག་བྱེད་དུ་ནི་འཐད་ཀྱིས། རིག་པ་ལ་མ་རིག་པས་ཁྲོན་མི་སྲིད་དེ། མ་རིག་པ་དེ་ཉིད་བློ་བུར་ཏྱི་དྲི་མ་ཡིན་པས་རིག་པའི་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་བྱར་པའི་ཚེ་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམས་བྲོས་ཤིང་ཆུབ་ཅད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་སེམས་འགགས་དུས་རང་དང་རྟས་གཅིག་པའི་མ་རིག་པ་ཆ་དང་བཅས་པ་འགགས་ཀྱང་རིག་པའི་འགག་གཞི་མི་ན་པས་ནམ་ཡང་མི་འགག་སྟེ། གལ་ཏེ་རིག་པའང་འགགས་ན་བེམ་པོ་སེམས་ཅན་ཀྱི་ཁམས་སུ་འདོད་པའི་སུ་སྐྱེགས་བྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པར་འོས་སོ། །འདིར་ནི་མ་རིག་པ་སེམས་ཀྱི་ཆ་དང་བཅས་པ་འགགས་པས་རིག་པའི་ཆ་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་སུ་རྟུས་ཏེ་ཉེ་ལྟ་བ་དང་ཉེ་སྐྱེད་པའི་མཁྱེན་པ་གཉིས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ། སུ་ཏིག་ཐེང་བ་ལས། ཐུགས་ནི་བསྒོམ་པ་ཀུན་བཟལ་བས། །བེམ་པོ་ལྟ་བུམ་ཡིན་ཏེ། །ཤེས་ཤིང་རིག་པ་ལ་བྱེད་དོན་སྣང་། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་རིག་པ་ལམ་དུ་བྱས་པས་ཉོན་མོངས་པ་དང་འཁོར་བའི་བཙོན་ར་ལས་ཤིན་ཏུ་སྐྱར་བར་ཐར་པའི་ཚུལ། དེ་ལྟར་བྱོས་པས་ཉོན་མོངས་བཙོན་ར་ལས། །རེས་པར་འབྱིན་པ་མན་དག་སྟེ་པ་

ཀཱཾ། །ཡི། །ཁྲོད་པར་ཆོས་ཀྱ་གཞན་དུ་ཉེན་མོངས་ཆོགས། །ཉན་རང་སྒོངཞིང་བྱང་སེམས་གཉེན་པོས་འདུལ། །སྟག་སྒྲིར་ལམ་གཏོང་སེམས་སྟེར་གཤིས་ཐོག་འགྲོལ། །ཀློང་སྟེར་ཆོས་ཉིད་གཅིག་ཏུ་དག་བྱེད་པ། །རིག་པའི་ཀློང་ན་རང་ཚུགས་ཞིག་པ་མཆར། །ཀེ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཉེན་མོངས་པ་ལས་དེས་པར་འབྱིན་པའི་ལམ་ཤ་ཀྱི་འོད་གསལ་རྟོག་སྐྱེ་ཞིར་བའི་རང་བཞིན་རིག་པའི་གཤིས་ལ་གདོད་ནས་ཡོད་མ་མྱོང་དུ་ཅེས་པས་ཉན་རང་ལྷུར་མི་སྣང་། སྒོང་གཉེན་རྩས་གཅིག་པས་བྱང་སེམས་ལྷུར་གཉེན་པོས་མི་འདུལ། སེམས་རྒྱུན་གཅིག་ལ་དུས་མཉམ་པས་སྟགས་སྒྲི་ལྷུར་ལམ་དུ་མི་གཏོང་། སེམས་ཀྱིས་སེམས་མི་མཐོང་བས་སེམས་སྟེ་ལྷུར་གཤིས་ཐོག་ཏུ་མི་དགྱེལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སེམས་མི་མཐོང་བས་ཀློང་སྟེ་ལྷུར་རྒྱུན་དུ་མི་འཛིན་པར་རིག་པའི་ཚེས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་ཆོས་ཅན་དོས་སྟོང་པ་དང་ཆོས་ཉིད་གཞན་དོས་སྟོང་པའི་བྱེ་བྲག་མཐའ་དང་། འདོད་ཁའི་ལྷ་བཟམས་ཙ་ཚུགས་མི་སྲུབ་པར་རང་གྲོལ་རྩེས་མེད་དུ་ཞིག་པ་ཤ་ལ་ལ། ཡུལ་སྣང་རིག་ངོ་ལ་མི་འགག་ཀྱང་རིག་པ་ཡུལ་ཐོག་ཏུ་མི་འཛེ་བས་གཟུང་

འཛོན་འཛིན་བའི་རང་བཞིན་ཆུ་ལ་བྱིས་པའི་རི་མོ་བཞིན་དུ་སྣང་གཉེན་རང་བྱོལ་དུ་སོང་བས་ས་ར་ཏ་འཛུམ་མུ་ལེ། ཡུལ་ཐོག་ཏུ་མ་ཡོར་བའི་རིག་ངོ་ལ་ཆགས་ཞེན་དང་དགག་བསྒྲུབ་མི་མངོན་པས་འཛིར་འདས་རྒྱུ་བྱོལ་ཀྱི་ངང་དུ་དམ་བཅུ་གང་བ་ཡུ་ཅ་རེ། རིག་པ་ཆོས་སྐུར་བྱུང་པ་ལ་ཆོས་ཅན་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་མེད་པས་མཐའ་བྲལ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་སུ་ཟད་ཐལ་ལེ། རྣམ་རྟོག་རིག་པར་བྱོལ་བས་ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་འབྲས་ཀྱི་རྫུན་ཕུགས་བརྗེབ་ནས་ཆོ་ག་དང་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱིས་མི་གདུང་ཡང་སྤྱོས་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་འབྲལ་མི་ཤེས་པས་ཆོས་ཀྱི་གོ་བཅད་དོ། །དེ་སྐད་དུ་འཕྲུག་པ་ལས། རྒྱ་ཆུ་འགོག་པར་གཏོགས་པའི་བསམ་གཏན་ཡིན་མོད་ཀྱི། །འགྲོ་བ་མགོན་མེད་པ་ལ་སྙིང་རྗེ་ལྡན་པར་སྨྲེ། །ཞེས་སོ། །ཆོས་བརྒྱད་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་ཀྱང་དགོན་མཆོག་དང་ལས་འབྲས་ལ་གུས་པ་མི་ལྡོད་པས་བྱ་བྱེད་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་དུ་འོང། རེ་དོགས་ཡུལ་མེད་དུ་སངས་ཀྱང་ཁྲེལ་ཡོད་སུན་མ་ཕྱུང་བས་ཆགས་སྡང་ལ་འཛིགས་རེ་ཀན། ཐ་སྙད་དང་གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་སྦྱངས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་རང་གི་རིག་པས་ང་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་སེམས་དག །ཞི་རལ་ཀྱི་དགག་བསྒྲུབ་ལ་

།།ཨཱཿ།། །།མི་འཇིགས་ཀྱང་གྲུབ་མཐའི་བློ་ཚོངས་ཤེས་པས་ཆོས་དང་གང་ཟག་ཚད་མ་ལ་སྤྱོགས་པྱང་མེད། མཉམ་གཞག་ལ་སྐྱོང་སྐྲག་མེད་ཀྱང་རྟེས་ཐོབ་པ་རིག་ཆ་ཡོད་པས་རི་སྲུལ་དུ་མི་ཚེ་བསྐྱལ་ནས་དེ་བཞིན་དུ་ལ་བརྒྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ས་ཅོ་རྩལ་རྩོགས་ལས། རང་སྣང་ཐབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ། །སྟོབས་ཀྱི་རིག་པམ་འགག་ས་ལས། །རང་གི་ཤེས་རབ་ཉིད་ལ་དྲིས། །དམིགས་པ་མེད་པའི་ཏིང་ཧཱུྃ་ཐུབ་པ་ལ། །ཡུལ་གསལ་ཐོག་མ་མེད་པའི་སེམས། །རྣམ་པ་དག་པའི་དབྱིངས་ལ་དྲིས། །དེ་ནི་དགོངས་པའི་དོན་དུ་བསྟན། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞི་དང་ནི་ཆོས་སྐུ་ཉིད། །དབྱིངས་སུ་གཅིག་ཀྱང་ཆོས་སྐུ་རྒྱ་མཚོ་འདྲ། །ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཡི་སྒྲིབ་ཆ་སྟེ། །བྱུ་བ་བཞིན་དུ་འཁོར་འདས་གཉིས་ཀར་ལྡིང་། །གཞི་དེ་ཉིད་ནས་འབྱུལ་བྱོལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་། །གཉིད་དུ་སོང་དང་དེ་ལས་སད་པ་བཞིན། །འཁྱུལ་པ་དབང་པོ་ཉམས་པའི་གཉིད་སྐྱག་བཞིན། །ཁྱོལ་བ་དེ་ལས་སད་པའི་གནས་སྐབས་འདྲ། །དེ་ལ་སྒྲིབ་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་གཉིས་ཀྱང་གཞི་རིག་པའི་ངང་དུ་གཅིག་སྟེ། རང་ཞར་ལས། སེམས་ཅན་

གཞི་དང་སངས་རྒྱས་གཞི། །ཁྲོད་པར་གཅིག་གིས་ཕྱེ་བར་དེས། །ཞེས་སོ། །རྡོ་ལྟར་ཕྱེ་ན་ལྷུན་གྱུབ་ཀྱི་རྩལ་སྣང་རིག་ཐོག་ཏུ་ཐུག་གྲོལ་ཞིང་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ནས་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རང་བཞིན་ཟད་ཅིག་ཁམྱེ་བ་ལྟར་སྣང་བ་དུ་མའི་གཞི། ཁམས་གསུམ་པའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མའི་བྱད། བར་ཀྱི་ལས། ཐ་མའི་སྣོད་དུ་གྱུར་པས་ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་ཞར་ལས། ཀུན་གཞི་རྣམ་རྟོག་འཛིན་པ་ལ། །སྣ་ཚོགས་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པས་བསླུད། །ཀུན་གཞི་མ་རིག་དོན་པོ་ཡིན། །ཀུན་ཀྱི་གཞི་ཞེས་དེ་ལ་བྱ། །ཞེས་སོ། །ཀུན་ནི་མངོན་པོག་དང་། གཞི་ནི་ཚོགས་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་རྟེན་གཞིར་གནས་པའོ། །ཆོས་སྐུ་ནི་མ་རིག་པའི་གཞན་དབང་དུ་མ་གྱུར་ལ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ལས་འདས་པས་ཡུལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྣོད་དང་། ཡུལ་ཅན་ལ་ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་ཡིད་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་ཅིག་མི་གནས་ཤིང་། ལས་དང་བག་ཆགས་ཀྱི་བསམ་པས་མ་སྨིན་པས་དབུ་རྒྱུན་ལས་འདས་པ་སྟེ། མུ་ཉིག་ཐེང་བ་ལས། ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་ཟག་པ་ཟད། །སྟོང་ཤིང་གསལ་ལ་གསལ་ཤིང་ཁྱབ། །བསམ་པས་མ་སྨིན་པ་སངས། །སྒྲོས་པ་ཉིད་

།།ཞེས། །དང་བྲལ་བ་སྟེ། །ཐམ་མཁའ་ལྟ་བུར་ཞུགས་ཅིང་སྟོང་། །རང་དག་མཚོན་པ་ཀུན་དང་བྲལ། །ཞེས་སོ། །དེའང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་གྱུར་པའི་སྣོན་ནས་དབྱེ་
བ།། ཀུན་གཞི་ནི་རྟེན། སེམས་ནི་བརྟེན་པ། ཚོར་སྐྱེ་ནི་རྟེན། ཡེ་ཤེས་ནི་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་པ་ལས། ཀུན་ཞི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ། སེམས་ཀྱི་གནས་ནི་ཀུན་གཞི་
ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཀུན་གཞི་ནི་བསམ་པའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་སྟུད་ཅིང་། སེམས་སུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནས་ནི་ཚོར་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན།
ཚོར་སྐྱེ་ནི་དྲན་རྟོག་ཐམས་ཅད་མི་མངའ་ཞིང་། ཡུལ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལེར་བརྟོད་ཀྱི་སྟོན་ནས་དབྱེ་ན་རྒྱུ་མཚོན་ལ་གཟིགས་ཤིང་ཐུབ་
སྟེ།། འདི་ལྟར་ཚོས་ཀྱི་སྐུའི་ཀ་དག་སྤྲོས་བྲལ་ཀྱི་རིག་པ་རང་བཞིན་གང་དུའང་མ་གྲུབ་ལ། སྣ་ཚོགས་འཆར་བའི་གོ་མ་འགག་ས་ཀུང་གློ་བུར་ཀྱི་དྲི་མ་ལས་ལྡོག་པས་རྒྱུ་མཚོན་དུ་མས་པ་
དང་འདྲ་ལ། ཚོས་སྐུ་དེའི་སྤྲིན་ཆར་གྱུར་པ་རྣལ་སྣང་ལྟུན་གྲུབ་ཀྱི་རིག་ཆ་ལྡོག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཀུན་གཞིའི་མཚན་ཉིད་མ་རིག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དང་། ཞུགས་བྱེད་དང་། དོ་བོར་

གཞན་པ་གྱུ་སྤྲུ་བྱའི་ནང་དུ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ལས་དང་བཀ་ཆགས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པའི་སྐྱེས་བུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཅན་དུ་མས་གང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། རང་ཞིར་ལས། ཀུན་གཞི་དང་ཆོས་སྐུའི་དབེ་ནི་རྒྱམཚོ་དང་གྲུ་པའི་ཚུལ་ཏེ་ལམ་བྱང་། ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་རིག་ཅམ་ལྷོག་ན་གློ་བུར་ཞི་མ་རིག་པའི་ཆ་རང་ལོག་ནས་གྲུ་གཟིངས་སྐམ་ས་ལ་ཕྱིན་པ་བཞིན་ཆོས་སྐུའི་སྤྲིན་བྱེད་སངས་པས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་ཀྱི་ཆར་གནས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཆོས་སྐུའི་ངོ་བོ་རི་གཅིག་ཏུ་མ་མེད་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ལྷོག་བྱམ་ཡིན་པས་མཐར་ཐུག་གི་བྱོལ་གཞིར་ཡོད་པས་གཉིད་སད་པ་དང་མཚུངས་ལ། ཀུན་གཞིའི་རང་བཞིན་ནི་གཉིད་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུ་འབྱུལ་སྣང་དང་རྨི་ལམ་སྣ་ཚོགས་པ་འཆར་བའི་རྟེན་དུ་བྱུང་པས་ན་དེ་ལས་སད་པར་བྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འབྱུལ་པ་དང་བྲོལ་བའི་དབེ་གཉིད་ལོག་པ་དང་སད་པའི་ཚུལ་ཏེ། དབང་པོའི་ཁྲད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ཀུན་གཞི་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་དག་བྱའི་དོན་མ་ཡིན་པས་གཉིད་དང་རྨི་ལམ་གྱི་ཆ་ལྟོག་དགོས་ཀྱང་། ཆོས་སྐུའི་ངོ་བོ་རི་གཅིག་པ་ཉིད་མེད་པ་ནི་གནས་སྐབས་སུ་གོམས་བྱང་བྱུང་

།།ཞེས།། །།ཅིང་མཐར་ཐུག་གི་རྟོག་བྱ་དང་གྲོལ་གཞིར་ཡོད་པས་དུས་ཐམས་ཅད་ལྡོག་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུའི་གྲོལ་ས་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཡང་དབྱེ་ན། ཡེ་དོན་ཀྱི་ཀུན་གཞི། སྣྲོན་བ་དོན་ཀྱི་ཀུན་གཞི། བག་ཆགས་ལུས་ཀྱི་ཀུན་གཞི། བག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་པའི་ཀུན་གཞི་དང་བཞིར་ཡོད་པ་ལས་དང་པོ་ནི། དབྱིངས་དེའི་ངང་ནས་དབྱོད་བྱེད་ཐོག་མའི་འཁྲུག་ངོ་སྤ་ལ་ལྟོས་པའི་མ་རིག་པ་མཚུངས་ལྡན་ཀྱིས་འཁོར་བའི་གོ་འབྱེད་པའི་ཆ་ནས་བརྟེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དབྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་རང་མ་རིག་པ་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་ཀྱིས་འཁོར་བར་སྣྲོན་ལ། རང་གི་རང་བཞིན་རིག་པ་ལས་སྣང་འདས་སུ་སྣྲོན་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ལ་ལུས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཡོད་པས་སའི་རང་བཞིན་ཤ། ཆུའི་རང་བཞིན་ཁྲག །མེའི་རང་བཞིན་འོད། རླུང་གི་རང་བཞིན་ཡིད་ལུས་འཆར་བའི་ཆ་ནས་བཏགས་པའོ། །བཞི་པ་ནི། ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་བརྟེན་པའི་ཆ་ནས་བརྟེད་པའོ། །ལྔ་པ་ནི། ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཡོད་པས་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི

ནང་དུ་རྒྱས་ཚད་པས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་སྣ་བཏགས་ལ། དབང་ཤེས་ལ་རང་རང་གི་ཤེས་པ་རྟོག་མེད་ཡུལ་ལྔ་འཛིན་པའི་ཚ་ནས་སྒོ་ལྔའི་རྣམ་ཤེས་སྣ་བརྟེད་པའོ། །ཀུན་གཞི་སོ་སོའི་བྱེད་པས་ནི་དང་པོས་འབྲལ་གཞི་བྱེད། གཉིས་པས་ལུས་སེམས་སྣ་འབྱེལ་ནས་བདེ་སྡུག་ལ་སྤྱོད། གསུམ་པས་ལུས་དང་ཚོགས་པ་དུ་མར་འབྱེལ་པའི་རྒྱུན་བྱེད། བཞི་པས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གསོག་བྱེད་དང་རྒྱུ་རྐྱེན་འབྱེལ་པ་བསྟན་པའོ། །དེ་སྐད་དུ་དང་བྱང་བའི་བ་འཁོར་འོ་ལས། སྤྲོ་ལྡ་སྣང་བའི་ཡུལ་ཡིན་ཀྱང་། །དེ་ལ་ཡིད་ཀྱིས་མ་དཔྱད་པ། །ཀུན་གཞི་ཡིན་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་མིན། །དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི། །བག་ཆགས་སྨྲ་ཚོགས་བགོས་བྱུར་ཀྱང་། །བག་ཆགས་བརྟས་པར་མི་རུས་པས། །རྣམ་ཤེས་ཡིན་ཀྱང་ཀུན་གཞི་མིན། །རྣམ་ལྡ་ཅིར་ཡང་སྣང་བ་ལ། །གཉིས་མེད་ཡོངས་སུ་འཛིས་པ་དང་། །ཚོགས་བརྒྱད་འདུས་ཤིང་འཛོམ་པ་ལ། །ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ཞེས་བྱ། །ཞེས་སོ། །མདོར་བསྡུན་ཀུན་གཞིའི་སྐྲ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ལས་སྔ་མའི་རྟེས་འཇོག་པས་བག་ཆགས། ཕྱི་མ་ཉེ་བར་ལེན་པས་རྣམ་སྨིན། རྒྱུ་འབྲས་སྔ་ཕྱི་རྣམ་སྨིན་པའི་སྟེང་

།།ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པ་ཐུགས་གཞིས་བྱ་བའི་སྒྲུབ་ཐབས་བཤད་པ་དག་ཀུན་གཞི་ཐུགས་རྗེ་གཞི་ཡིན་ཏེ། སྐུ་ངན་འདས་པའི་གཞི་མའང་ཡིན། །ཞེས་པ་ལ་འབྲེལ་ནས་ཐུགས་གཞི་ཆོས་སྐུར་འདོད་པའི་ཐུན་མོང་ཅིག་ཤོས་ཀྱི། རང་ལྟར་ལས། ལ་ལ་ཐུགས་གཞི་ཆོས་སྐུར་འདོད། །དེ་ལ་ལན་གདབ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །ཐུགས་གཞིའི་མཚན་ཉིད་འདི་སྐར་ཡིན། །དེ་ནས་དེ་ཡིས་ལན་སྨྲས་པ། །ཐམས་ཅད་རྫོགས་ཕྱིར་ཐུགས་གཞི་ཡིན། །དེ་ནས་དྲིས་པའི་ཚིག་གིས་བཟློག །སངས་རྒྱས་འཇུར་བ་ཡོད་པར་རིགས། །ཐུགས་གཞི་སྣ་ཚོགས་འཆར་བའི་ཕྱིར། །དེ་ལས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་སེམས་ཅན་རིགས། །ཅིའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། །ཡང་ན་རེས་འཛོག་ཅན་དུ་འཇུར། །ཅིའི་ཕྱིར་སྣ་ཚོགས་འཆར་བའི་ཕྱིར། །རེས་འགའ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་འགྱུར། །རེས་འགའ་སེམས་ཅན་ཡིན་པར་འགྱུར། །ཅིའི་ཕྱིར་རེས་འཛོག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །དེ་ནས་དྲིས་པ་བཟློག་སྟེ་སྨྲས། །འོ་ན་ཐུག

གཞི་མེད་དམ་ཅི། དེ་ནས་དྲིས་པའི་ལན་བཏབ་པ། ཀུན་གཞི་རྣམ་རྟོག་འཛིན་པ་ལ། སྣང་ཚོགས་འབྱུང་བའི་ཤེས་པས་བསལ་བས། ཀུན་གཞི་མ་རིག་དངོས་པོ་ཡིན། ཞེས་སོ། དེ་བས་ན་འདི་གཉིས་ལེགས་པར་ཕྱེད་དགོས་པའི་ཚུལ། ཏིང་ངྲུག་པ་ལས་ཀྱང་། ཀུན་གཞི་དང་ཆོས་སྐུ་མ་ཕྱེད་ན་གཟུགས་གཅིག་ལ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་འདྲ་སྟེ། དོན་སོ་སོར་སྣང་མི་ནུས་སོ། ཞེས་སོ། དེ་ལ་ཆོས་སྐུའི་མཚན་ཉིད་ནི་བསྟོང་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣིང་པོ། རང་བཞིན་གསལ་བ་འོད་ཀྱི་སྣིང་པོ། ཐུགས་རྗེ་འགག་མེད་རིག་པའི་སྣིང་པོ་ཅན་ཡིན་པས་ཡིད་དང་སེམས་དང་། མ་རིག་པའི་རྩ་བ་ཆད་པས་ས་ལམ་སྣང་བགྲོད་ལས་འདས་པ་སྟེ། རང་ཤར་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་ཕོ་བྲང་འགྲུབ་མེད་ནི། ཁང་རང་ཅོག་ཏུ་ཀྱིལ་ན་གསལ་བར་གནས། སྟོང་པ་ཡེ་ཤེས་སྣིང་པོའོ། ཁམས་ལ་འོད་ཀྱི་སྣིང་པོའོ། རང་བྱུང་རིག་པའི་སྣིང་པོའོ། སྣིང་པོ་གསུམ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ། ཡེ་ཤེས་དོན་རྟོགས་ས་ལམ་བགྲོད་དུ་མེད། ཁརྟོད་པའི་མཐའ་བྲལ་ཆོས་སྐུ་ཆན་པོའའོ། ཀུན་ལ་གནས་ཏེ་ཀུན་གྱིས་རྟོགས་པ་མེད། ཡིད་མེད་སེམས་མེད་མ་རིག་འབྱུལ་པ་མེད། ཅེས་

གཞིའི་རྣམ་ཤེས་རང་གསལ་ཙམ་དུའང་མ་གྲུབ་པ་དང་། རིག་དང་མ་རིག་ལས་འདས་པས་རིག་པའང་ལམ་སྣང་ཙམ་དུ་གདགས་ནས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བ་ལས་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་གནས་ལུགས་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཉིད་དེ། ཚོས་ཉིད་མི་གཡོ་བའི་མདོ་ལས། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ། དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་གཡོ་བ་བྱ་བའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ། སྤྲོས་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་གཟོད་མ་ནས་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་དེའི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པར་སྣང་བ་མ་ཡིན་པས་འདུ་གཞི་གཅིག་ལ་གོལ་ས་ཆེ་བའི་ཚུལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའང་རྗོགས་པ་ཆེན་པོ་ཡི་ཤེས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱུད་ལས། སུ་སྟེགས་རྟག་པ་ཐེར་ཟུག་དང་། རྗོགས་ཆེན་འགྱུར་མེད་ཆོས་སྐུ་གཉིས། །འདུ་དང་ཤེར་བས་གོལ་ཏེ་འགྲོ། །དེ་ཕྱིར་ནང་གི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་དང་། རྗོགས་ཆེན་ཁ་འབྱམས་སྒོམ་མེད་གཉིས། །འདུ་དང་ཤེར་བ་གོལ་ཏེ་འགྲོ། །དེ་ཕྱིར་གྲུབ་མཐའ་བྲལ་བསྒྲུབ་དགོས། །དེ་ཡང་རྟོ་རྩེ་ལེམས་དཔའ་ཉིན། །ལེམས་ཙམ་རང་རིག་རང་གསལ་དང་། །ཆོས་སྐུ་རིག་པ་གསལ་བ་གཉིས། །འདུ་དང་ཤེར་བ་གོལ་ཏེ་འགྲོ། །དེ་ཕྱིར་ཀུན་

།།ཞེས། །གཞི་ལག་དབྱེ་དགོས། །ཐུན་མོང་དག་གི་དབང་གསུམ་དང་། །ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་དབང་གསུམ་གཉིས། །འདུ་དང་ནོར་བས་གོལ་ཏེ་འགྲོ། །དེ་ཕྱིར་ཡེ་རྡོགས་དབང་གསུམ་དགོས། །དབུམའི་སྨིན་དང་བླ་ན་དང་། །རྡོགས་ཆེན་གོལ་སྒྲིབ་མེད་པ་གཉིས། །འདུ་བས་ནོར་དང་གོལ་ཏེ་འགྲོ། །དེ་ཕྱིར་འཁོར་འདས་མ་རིག་དགོས།། །།རང་བྱུང་དོ་བོའི་གནས་ལུགས་དང་། །དང་པོ་ཤེས་བཞིན་ལུང་མ་བསྟན། །འདུ་དང་ནོར་བས་གོལ་ཏེ་འགྲོ། །དེ་ཕྱིར་ཐོག་མཐའ་བཅད་པ་དགོས། །དང་པོ་འཁོར་འདས་འདས་བར་དོ་དང་། །ཐ་མ་སྨིད་པའི་བར་དོ་གཉིས། །འདུ་དང་ནོར་བས་གོལ་ཏེ་འགྲོ། །དེ་ཕྱིར་ཆོས་སྐུ་ཆེན་པོ་དགོས། །བསམ་གཏན་ཤེས་གཞི་བྱར་མེད་དང་། །ཐུགས་ཆེན་ལྷག་མཐོང་རིག་པ་གཉིས། །འདུ་དང་ནོར་བས་གོལ་ཏེ་འགྲོ། །དེ་ཕྱིར་རྒྱུན་ཐུབ་གདམས་ངག་དགོས། །ཞེས་སོ། །ཡང་ཆོས་ཉིད་མི་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར་དོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ་དང་།། དེས་ཚོགས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཚུལ། ཐལ་འགྱུར་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་བཅུ་པོ། །དང་དག་འཛིན་པའི་མཚན་མ་མེད། །དོ་བོ་སྟོང་གསལ་

དབྱེར་མེད་ལ། །དབྱེ་བཅོས་དང་ལོངས་སྤྱོད་སྐུ། །གསུམ་གྱིས་ཕྱེ་བས་ཁྱད་པར་འཕྲུག །དེས་ཚོགས་ཆོས་ནི་ཡང་དག་ལམ། །སྐྱེ་ནི་དེ་ལས་འགྲུབ་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ངོ་བོ་ཡང་ཐོག་མའི་ཀ་དག་གི་གཞི་ལ་གནས་ཚུལ་གྱི་ཆ་ནས་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བཞག་ལ། འབྲུལ་བའི་ཡུལ་ལ་གནས་ཚུལ་གྱི་ཆ་ནས་དེའི་གདངས་ལ་གཞི་པས་བློ་དངོས་སྤྱོས་བྱལ་ཟིན་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཉམས་ལྡོངས་ཆ་དང་བཅས་པས་ཐོག་བཞག་རང་གྲོལ་དུ་རྒྱས་གདབ་པས་ན། སྤྲ་མ་ལས། བཞུགས་ཚུལ་གནས་ལུགས་རྣམ་པ་གཉིས། ཐོག་མའི་གཞི་ལ་གནས་པ་དང་། འབྲུལ་བའི་ཡུལ་ལ་གནས་པའོ། ཐོག་མའི་དོ་བོ་རང་བཞིན་དང་། ཐུགས་རྗེ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་གནས། དེ་ཡང་དོ་བོ་སྐུར་གནས་པས། །ཚོས་དང་ལོངས་སྤྱོད་སྤྲུལ་པའི་ཚར། །མ་ཕྱེ་འབྱེད་པ་མེད་པའི་ཚུལ། །བབས་ལས་གྲུབ་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་། །སྐུ་མདོག་ལ་སོགས་བློ་ཡུལ་མེད། །རང་བཞིན་འཚར་བྱེད་འོད་ཀྱི་ཚུལ་ཞ། །དཀར་དམར་སེར་དང་ལྗང་མཐིང་ནི། །མཚན་མ་རིས་ཅན་ཡིན་པར། །རིས་མེད་ཤེས་བྱའི་བབས་ལས་གྲུབ། །ཐུགས་རྗེ་འཚར་བ་སྣ་ཚོགས་ལས། །འདི་འདྲ་

།།ཞེས། །གཅིག་ཏུ་དེས་མེད་པས། །སྡུག་ཚོགས་སྣང་ཕྱིར་གཞི་ཞེས་བྱ། །འབྲལ་བའི་ཡུལ་ལ་རང་བཞག་དང་། །ཚོག་བཞག་རང་བྱོལ་རྒྱས་གདབ་བོ། །ཞེས་སོ། །དེ་འང་དོ་བོ་སྣང་མེད་ཀུང་སྣ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་ཚུལ་འོག་མ་གཉིས་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དབྱེ་བ་ནི། གཞི་ཀ་དག་ཆེན་པོའི་དོན་གང་ཡིན་པ་རང་གི་ལུས་ལ་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ཐོད་རྒལ་གྱི་གནད་ལ་བརྟེན་ནས་སྣུ་གསུམ་ལམ་སྟང་དུ་ཤར་བའི་བདག་ཉིད་གསུམ་ཚན་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའི་ཚུལ། རང་ཤར་ལས། སྣུ་ལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཀྱང་བསྟན་གསུམ་དུ་འདུས་སོ། །གང་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་བརྟེད་ལས་འདས། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་གཟུང་བའི་ཡུལ་ལས་འདས་ཤ། སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཆགས་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ཆོས་སྐུ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ལོངས་སྐུ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་སྤྲུལ་པའི་སྐུའོ། །དེ་ཡང་ཆོས་སྐུའི་ཆོས་སྐུ་ནི་ར་སྟེ། ཆོས་ནི་ཡུལ་དུ་སྣང་བ། སྐུ་ནི་ར་བའི་དོ་བོ་མ་འགགས་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ལོངས་སྐུ་ནི་འདུ་ལྟ། ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་སྤྲུལ་

སྐུའི་མིག་གི་དབང་པོ་ལ་མཐོང་བ་མ་འགགས་པའོ། །ཚེས་ཀྱི་སྐྱེའི་ཡུལ་ནི། ནམ་མཁའ་རྣམ་པར་དག་པ། ཚེས་ཀྱི་སྐྱེའི་གནས་ཅོ་ཐུ། ཚེས་ཀྱི་སྐྱེའི་ལམ་རིན་པོ་ཆེ་ཤེལ་ཀྱི་སྒྲུག་ཙམ་ཡིན་ནོ། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་སྐུའི་ཚེས་སྐུ་དང་། ལོངས་སྐུའི་ལོངས་སྐུ་དང་། ལོངས་སྐུའི་སྤྲུལ་སྐུའོ། །དེ་འང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུའི་ཚེས་སྐུ་ནི། ཡེ་ཤེས་ལྷའི་སྣང་བ་མ་འགགས་པར་སང་དེ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་སྐུའི་ལོངས་སྐུ་ནི། ཐིག་ལེ་རྣམ་པ་ལྷའི་ལམ་དང་བཅས་པའོ། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་སྐུའི་སྤྲུལ་སྐུ་ནི། སྒོ་ལྷའི་རྣམ་ཤེས་ཡུལ་ལ་ཤར་བའི་རིག་པའོ། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་སྐུའི་གནས་ནི་ཨ་ཁ་རྒྱ་ཏྲིའོ། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་སྐུའི་ལམ་ནི་ཤ་ཁ་ཡིན་ནོ། །སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་ཚེས་སྐུ་དང་། སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་ལོངས་སྐུ་དང་། སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་སྤྲུལ་སྐུའོ། །འདི་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་ཚེས་སྐུ་ནི་སྤྲོས་མ་གཏོགས་སོ། །སྤྲུལ་པ་སྐུའི་ལོངས་སྐུ་ནི་འོད་ལྟ་མཐོང་བའོ། །སྤྲུལ་པ་སྐུའི་སྤྲུལ་སྐུ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ལྟ་ཤར་བའི་སོ་སོར་རང་རིག་པའོ། །སྤྲུལ་པའི་

ཀཱཾ། །སྐྱེའི་གནས་བློད་བའོ། །སྨྲ་བའི་སྐྱེའི་ལམ་མིག་གོ། །སྨྲ་བའི་སྐྱེའི་ཡུལ་འབྲུལ་སྣང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ཆོགའི། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྐྱིང་པོ་མཐའ་དག་འདུས་ཤིང་འབྲས་བུ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཆོས་ཡིན་པས་ཡང་དག་པའི་ལམ་ཞེས་བྱ་ལ། སྐུ་ནི་དེ་ལས་འགྲུབ་པའོ། །མདོར་བསྡུན་ཆོས་སྐྱེའི་རང་བཞིན་ནི་མ་རིག་པ་དང་། སེམས་དང་ཡིད་དང་། རྣམ་ཤེས་དང་། ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཕྱོགས་མེད་སྐུ་མེད་ལ། དབྱིངས་དང་། རིག་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་མཆོག་བརྗོད་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་ཤིང་འཇུག་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། ཐལ་འཇུར་ལས། འབྲུལ་ཞེས་ཀ་ནས་དག་པ་ལ། །མ་འབྲུལ་ཉིད་དུ་བཅོས་སུ་མེད། །མེད་སྣང་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཆོས། །བྱས་བྱུང་རྟོག་པ་རང་འགགས་སོ། །འབྲུལ་སྣང་དམིགས་པར་སྣང་བ་མིན། །རང་བཞིན་ཡེ་གདངས་མ་དམིགས་པ་། །ཆོས་ཀུན་མཉམ་པར་རོ་གཅིག་པས། །མི་མཇུན་རྟོག་བྲལ་ཡེ་ས་ངར་རྒྱས། །བཅོས་ཤིང་བསྒྲུབ་དུ་བཏུབ་པ་མིན། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་རྗེགས་ལས། རྗེགས་ཆེན་རིག

བའི་དོ་བོ་ལ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་མ་བཅལ་རྫོགས། །ཞེས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་འདྲ་འབག་ཏུ་ཐུར་པ་སེམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་ཕྱེད་དགོས་ཏེ། སྐུ་ཏིག་ཕྱེང་བ་ལས། སེམས་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེ་བ་ནི། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པས། འདི་ལྟར་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། ཀུན་གཞི་ཆོག་པ་རྒྱུད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་གཟུང་འཛིན་དང་བཅས་པའི་དྲན་བསམ་རང་ཀ་མ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣོད་བྱེད་དུ་ཡོད་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་ཆོས་སྐུ་དང་མཚུངས་ལྡན་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་བདག་ཉིད་འཁོར་བའི་ཆོས་དྲན་བསམ་རང་ཀ་བ་དང་ལྡན་ཅིག་མི་འདུ་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། སེམས་ནི་བག་ཆགས་ཀུན་གྱི་གཞི། །ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དྲི་མ་ཡིན། །གཟུང་བ་ཡུལ་ལ་འཛིན་པ་སེམས། །དེ་ཕྱིར་འཁོར་བའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། སེམས་དང་ཡེ་ཤེས་བྱེད་པས་ན། །འཇུག་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོ་ཡང་འགག །ཡེ་ཤེས་དྲན་གཞི་ཉིད་དང་བྲལ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་སེམས་ནི་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་བག་ཆགས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོགས་སྡུད་པའི་ཚུལ། རང་ཞར་ལས། སེམས་ནི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་སྡུད་པའོ། །སེམས་ནི་

།།ལག་ཆགས་ཐམས་ཅད་སྨོང་བའོ། །སེམས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་གསོག་པའོ། །སེམས་ནི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་ཏེ། བག་ཆགས་དེ་ཡང་འགག་པར་དཀའ་བས། རང་གི་སྣང་བ་སྤྲིན་པར་བྱེད་པ། མ་རིག་པ་དང་མཉམ་དུ་གནས་པས། ཞེས་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་ལས། སེམས་ནི་འདུས་ཚོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཏིམ་ཉིད་དང་ཡང་སྣོག་པས། ཀུན་སྤྱད་པ་ཡི་སེམས་ལ་སོགས། ཏི་མས་གྲངས་སུ་བྱར་པས་ན། ཞེས་སོ། ཡེ་ཤེས་ནི་སེམས་དང་ལྡན་ཅིག་འདུ་བ་མ་ཡིན་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བྱང་ཤེང་བསྟོག་པའི་མེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀུན་བསྟོག་པས། ཡེ་ཤེས་ཉིད་ནི་མེ་བཞིན་ཟ། ཞེས་མཁའ་ཉིད་དང་མཚུངས་པ་ཡིན། སྟོང་གསལ་རིག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། སེམས་འགགས་པ་དེ་སྐུ་ཡིས་མངོན་སུམ་མཛོད། ཅེས་སོ། མདོར་ན་ཡེ་ཤེས་ལ་སྤྲིན་བྱེད་ནི་སེམས་ཏོན་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་རང་རྒྱུད་ལྡན་དུ་ཡོད་རིང་ལ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་སྟེ། སེམས་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་འབྲེལ་བས་དེས་བསྟན་པའི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་སོ་སྐྱེའི་ལམ་ཡིན་པས་

འགོར་བར་འདུ་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །སེམས་མེད་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་མི་རྟོགས་སོ་ཟེར་ན་འཕགས་པའི་ལམ་མཐོན་པོར་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་དག་གྲོལ་དུ་འཛིན་པ་འདོར་མི་ནུས་པས་སོ་སོར་རང་རིག་སེམས་ཀྱི་སྤྲོད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཉེད་རང་གི་ལུགས་ལྟར་བདེན་དུ་ཆུག །ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཟེག་པའི་རྒྱལ་པོ་འདིའི་དགོངས་པ་ཆོས་གཞན་དང་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ནས་སྟོན་པའི་ཚུལ་བློ་ཡུལ་དུ་མི་ཚུད་པ་རེ་བདེན། བདུད་རྩི་རོལ་པ་ལས། གནས་མཆོག་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ན། །གཉིས་མེད་ལྷུན་གྲུབ་གནས་པའི་ཚེ། །དེ་ཚེ་ཉན་ཐོས་དག་འདུན་དང་། །རང་རྒྱལ་ཟེག་ཆེན་མདོ་སྡེ་དང་། །ཁྱད་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དག་འདུན་དང་། །དབྱ་བཅོམ་མིང་ཡང་མེད་ནང་དུ། །ཀུན་བཟང་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས། །དེགོངས་པའི་དོན་ཀུན་རྟོགས་པར་གསལ། །ཞེས་པས་སོ། །འདིར་ནི་དེ་ཉིད་སེམས་ཀྱི་སྤྲོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་པ་ལ་ལམ་དུ་བྱེད་དུས་སེམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་དང་མུན་པ་བཞིན་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འདུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་རྟོགས་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་གང་རུང་ཆོས་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའོ་སྙམ་ན། སོ་སོར་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་

ཀཱཾ། །སྒྲོང་ཡུལ་བ། །ཞེས་པ་ལ་ཅེ་ལེ་བོ་དོ་། །དེ་སྐད་དུ་སཾསྐྲི་ལས་ཀྱང་། རྣམ་ཤེས་ཡེ་ཤེས་སེམས་ཀྱིས་ནི། །མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་མཚོན་པར་བྱེད་། །ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་ཤེས་བྱ་བལྟ། །ཤེས་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་བརྟག །འགྲོ་བ་བརྟག་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནི། །ཇི་ལྟར་རང་འདོད་ལ་སོགས་འགྲོ། །རྟོག་པ་མེད་ཅིང་རྣམ་ཤེས་མེད། །དེ་བཞིན་རྟོག་གེ་པས་མི་ཤེས། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ། ཐོག་མའི་དེས་མེད་གཞི་ཡི་ལྷུན་གྲུབ་དང་། །མཐར་ཐུག་གྲོལ་བའི་ཀ་དག་དྲི་བྲལ་གཉིས། །རྩས་སུ་གཅིག་ཀྱང་སྣང་ཀྱི་འཁྲུལ་པའི་གཞི། །བྱེད་དང་མི་བྱེད་ཁྱད་པར་ཤེས་པ་གཅེས། །འདི་ལྟར་ཐོག་མའི་དེས་མེད་གཞིའི་ལྷུན་གྲུབ་ནི་འཁོར་འདས་གཉིས་ཀའི་འཆར་གཞི་ཡིན་ལ། མཐར་ཐུག་གི་གྲོལ་ས་ཀ་དག་ནི་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་རྩལ་རིག་པར་འོག་མ་ལས་མ་རིག་པའི་ཆ་སྣང་མ་ཏྲ་དབྱིངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཕྱིན་པས་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཐུག་སྟེ་གསུམ་དུ་གནས་པས་རིག་པའི་ཡོན་ཏན་འདུ་ཡང་། དེ་མ་དག་མ་དག་དང་སྣང་ཀྱི་འཁྲུལ་གཞི་བྱེད་མི་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་ཡོད་པས་འབྱས་བུ་གཞི་ཐོག་ཏུ་གྲོལ་ཟེར་བ་རྣམས་རྩོག་པ་ཆེན་པོའི་

གཟུགས་བརྟན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དབྱིངས་ཀྱི་ཐོག་ཉ་ཀ་དག་དང་། །ཐུགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རིག་པ་ཀ་དག་གཉིས། །རྒྱུ་ཆད་ཐོག་ལྷུང་མེད་པར་མཉམ་ནའང་། །ཐོག་མ་ཉིད་ནི་བླུང་སེམས་ཆ་དང་བཅས། །རྣམ་པར་བྱང་བའི་འཁོར་འདས་ཀ་དག་སྟེ། །ལམ་དུས་བླུང་སེམས་མ་དག་རྒྱུན་དུ་བབ་དང་། །འགྲོ་གས་ཤིང་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དུ་མའི་ཚས། །བསྟན་ཅིང་ཁྱེར་བས་དངོས་གནས་རེས་འགའ་ཙམ། །དེ་ལ་གྲོལ་སའི་དབྱིངས་ཀ་དག་དང་། ལམ་དུས་ཀྱི་རིག་པ་ཀ་དག་གཉིས་ཐུས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པས་འབྱུལ་པ་དང་། ཡུལ་སྣང་དག་ཚུལ་ལ་འདྲ་ཡང་། གྲོལ་ས་ནི་བླུང་སེམས་དག་པས་རིག་པ་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པའི་ཚུལ་དུ་ཤེས་ཀྱི་མདའ་ལྟར་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཡིན་ལ། དཔལ་ཆེ་བླུང་སེམས་ཀྱི་ཆས་ཏྲི་མས་བསྟད་ཅིང་ཁྱེར་བས་དབང་པོའི་རྒྱུན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་དངོས་གནས་སུ་འཆར་བ་རེས་འགའ་བ་ཙམ་ལས་མེད་དོ། །དེ་ཡང་ཞེས་རབ་རང་རྟོག་དུ་རྟོགས་པའི་དུས་ན་རིག་པ་སྟོས་བྱལ་དུ་ཤེས་བྱེད་ཉིད་ཀྱང་ཐད་ཀར་ཟད་ཐག་ནས་ནང་དུ་མི་འཛིན། ཕྱིར་མི་གཟུང་ཕན་ཚུན་བལྟོས་བྱེད་ཙམ་ཡང་དུ་མི་གནས་ཀྱང་། རིག་ཆ་དེ་བླུང་སེམས་ཀྱི་ཆས་ཁྱེར་བའི་ཚེ་

།རང་དོ་ལས་མ་གཡོས་པར་གཞན་ན་དཔའ་བར་འགྱོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མཚུངས་པས་ལམ་གྱི་གེགས་མི་བྱེད་ཀྱང་རྟོག་པའི་ཆ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་དུ་ཡུལ་དང་། ནང་དུ་སེམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་སྟེལ་ནས་གཟུང་འཛིན་གྱི་འཇུག་འགག་ཙམ་དུ་སྣང་བས་ཆོས་ཉིད་ཟད་པའི་བར་དུ་འགག་མི་ཤེས་པ་འདི་ཉམས་སྐྱོང་གི་ཐོག་ནས་བཤད་པར་རིག་པར་བྱའོ།། །།དེ་བས་ན་ཐེག་པ་འོག་མར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་གཞལ་བའི་སྐྱེ་མེད་འགག་མེད་ལ་སོགས་པའི་ཚོག་གི་དཔྱད་པ་རྣོན་པོས་འགོག་བདེན་དང་། སྟོང་བྱལ་དང་། དབུ་མའི་གཏན་ཚིགས་ཆེན་པོ་བཞི་ལ་སོགས་པས་བསྒྲུབས་ཀྱང་སྟོང་ངོ་ལ་སྣམ་བྱེད་དང་ཡིད་བྱེད་དང་། རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་ཁུངས་བསྒྱིལ་བས་བྱ་རོག་ས་ཁུང་ལ་སྟེང་པའི་ཚང་སྤྱིན་ལ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདིར་ནི་སྣང་རིག་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ། སྣང་བ་སྐྱེ་མེད་དོ་སྨྲང་པས། ཁབ་མ་རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི། ལྟ་བ་དག་ལས་ཁྲུད་པར་འཕགས།། །རིག་སྣང་རང་གྲོལ་དོ་སྨྲང་པས། ས་མས་ཙམ་དག་ལས་ཁྲུད་པར་འཕགས། འབྱུང་བ་དངོས་མེད་ཟད་ཐལ་བས། ཉན་ཐོས་དག་ལས་ཁྲུད་པར་འཕགས། །

ཞེས་བས་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གཤེགས་ཐབ་དང་དུ་བསྟན་ནས། མདོན་སུམ་ཡིད་དཔྱོད་ལ་རག་མ་ལུས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་པས་ལམ་ཁྱད་གནམ་ས་ལྟ་བུ་ཡོད་ལ། རང་སྟེ་ཐོག་མ་གཅིག་ཏུ་ཟད་པར་སྟོན་པ་གསང་སྔོན་མན་ཆད་དུའང་དེ་དེའི་རྟགས་གསུམ་ཀྱིས་རིག་པའི་གཞལ་ཚུལ་ཙམ་དང་འདྲ་ཡང་། འདི་ནི་དཔྱོད་ལྡན་ཀྱིས་རྟེན་གསུམ་གཞལ་བ་ལྟར་དངོས་དང་གཞི་གཉིས་ཀའི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་ཕེབས་པ་དང་མཚུངས་ལ། གཞན་དུ་ནི་གཞི་མཐོང་ཡང་དངོས་གཏན་ལ་མ་ཕེབས་པ་བྱིས་པས་ལྟ་བུ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཆོས་ཉིད་བར་དོའི་རིག་གདངས་དང་། ཏིག་བཅས་གོམས་པའི་ལྟ་ཡི་སྒྲུབ་ལུས་གཉིས། ལྟ་སྐྱར་མཚུངས་ཀྱང་སྣང་བ་ཞིང་གམས་སུ། ཤཱཀ་ཞིང་ཤེས་ཐོག་གྲོལ་དང་མི་གྲོལ་ཁྱད། ཏེ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བར་དོ་དང་། བསྟེ་འཕོ་གོམས་པའི་སྒྲུབ་ལུས་གཉིས། ལྟ་སྐྱར་སྣང་བ་ཙམ་དུ་འདྲ་ཡང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བར་དོ་ནི་གཞི་ལ་ལྟུང་གྱུབ་ཀུ་ཡོད་པའི་རྣམ་བྱང་གི་རང་གདངས་ལམ་སྣང་དུ་ཤར་བ་ཡིན་པས་རང་དོ་ཤེས་པ་ཙམ་ཀྱིས་གྲོལ་ཞིང་རྒྱུ་ཆ་ལ། སྒྲུབ་ལུས་ཀྱི་ལྟ་སྐྱའི་ཏིག་བཅས་གོམས་པའི་འབྲས་བའི་དུས་ལས་ཀྱི་ལྟ་སྐྱ་

།།ཨཱཿ ། །མ་བགྲོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྲུང་པར་ལམ་འདིར་ཞུགས་པའི་དམ་ཚིག་ཅན། །ས་བཅུའི་སྣང་བས་བསྡུས་པའི་ལོངས་སྤྱོད། །འཕོགས་པ་མ་ཡིན་དེ་ཡི་དབེ་བྱད་ནི། །རང་བཞིན་སྤྲུལ་པར་བཀོད་ལ་སྐྱུར་དུ་འགྲོ། །འདི་ལྟར་ལམ་མས་བགྲོད་ཀྱིས་ལམ་རིམ་པར་སྤྲོངས་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་དབྱིངས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ས་བཅུ་པའི་སྐྱེ་བ་བཅུ་པའི་སྣང་བས་བསྡུས་པ་ཡིན་པས་འོག་མའི་རང་ལམ་ཚོགས་ཆེན་པོས་མ་རྟོགས་པར་ཐོད་རྒལ་དུ་བགྲོད་ནུས་པའི་དགེའི་ཞིང་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་སྤྲུལ་པ་ནི་རང་སྣང་ལྟུན་གྲུབ་ཀྱི་སྤྲིན་ལས་དེའི་དབེ་བྱད་མེ་ལོང་དུ་ཤར་བ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེས་བཀོད་པ་ཡིན་པས་དམ་ཚིག་དང་ལྡན་ན་ལམ་སྣང་བགྲོད་མཐར་མཐྱིན་ཀྱང་དེ་ཉིད་དུ་མིག་འཕྲལ་ལྟར་སོན་ནས་སངས་རྒྱས་མངོན་སུམ་པ་རྣམས་ལ་ཚོས་མཉམ་ཉ་གདོད་མའི་ས་ལ་དཔག་ཚེན་མདའ་བཞིན་འགྲོ་བའི་ཞྭ་ལང་དོ། །མདོར་ན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་གནས་ལུགས་ནི་རིག་པ་རང་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ཡིན་པས་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རྣན་དང་མི་འབྲལ་ལ། གཞན་དུ་ནི་རྩ་རྒྱུད་གི་བཅུད་བའི་བསྟོམ་པ་ཡིན་པས་རྩོལ་བའི་རྒྱུན་ཁ་ཡོད་དོ། །དེ་བཞིན་ཐོད་རྒལ་གྱི་དུས་ན་རིག་པ་སྐུར་སྨིན་

པ་ལ་སོགས་པས་ནི་ལམ་སྣང་དུ་རུལ་རྗོགས་པར་ནུས་ལ། རྟོག་བཅས་གོམས་པའི་ལྷ་སྐུས་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྒོམ་བྱེད་དམ། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་དང་རྟེས་མཐུན་པའི་ལུས་ཀྱིས་མཁའ་སྤྱོད་དུ་གྱུར་མཐའ་སྟོག་པ་ཙམ་ལས་མེད་དོ། དེ་བཞིན་དུ་འོད་གསལ་ཡེ་གདངས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ད་ཏྭིངས་རིག་གི་སྣང་བ་ཡིན་པས་སྤོག་རྩོལ་ཀྱི་རྒྱུན་ལམ་ལྷོས་པའི་སྣང་ཉམས་མངོན་སུམ་པའི་ཚོས་ཉིད་ཡིད་དཔྱོད་དང་བལ་བ་ཡིན་ལ། ལམ་འབྲས་དང་། སྤྱོད་བྱུག་དང་། གསང་འདུས་ཀྱི་ཐུ་རྟོག་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་གཟུགས་ནི་རྩ་རླུང་གི་བྱེད་པ་བཅིངས་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་ཤེས་བྱའི་ཉམས་འཛེལ་འགྲིབ་ཅན་དུ་མ་ཟད་སྐྱིང་ཐིག་ལྟར་ཕྱི་ནང་ད་ལྟིར་སུ་དེ་ཙམ་པས་རྟོ་རྟེའི་སྐུ་སྐྱབས་མི་ནུས་སོ། ཤེས་སྐད་དུ། ཀཱན་ཏྲ་བཛང་པོ་ཀློང་དུག་པ་ལས་ཀྱང་། རྩེ་གཅིག་མེད་པའི་རང་སེམས་དང་། རྟོག་པ་མེད་པའི་རང་རིག་གཉིས། །འདྲའོ་འདྲའོ་ཞོར་ར་རེ། །མ་བསྒོམས་ཀྱིང་གསལ་སྣང་བ་དང་། །འགྲོ་བའི་བཟོ་བཞིན་པ་གཉིས། །འདྲའོ་འདྲའོ་ཞོར་ར་རེ། །མ་བཅལ་བཞག་པའི་བསྒོམ་པ་དང་། །རྩ་རླུང་སེམས་ཀྱི་ངལ་གསོ་གཉིས། །འདྲའོ་འདྲའོ་ཞོར་ར་རེ། །དེན་མེད་རིག་པ་

།ཡུལ་སྣང་དང་། །དེན་བསམ་འགྲོ་དྲུག་འབྲུལ་བ་གཉིས། །འདྲའོ་འདྲའོ་ཞོར་ར་རེ། །ཆོས་ཉིད་དག་པའི་བར་དོ་དང་། །ཡི་དམ་ལྷ་ཡི་སྐྱུ་ལུས་
གཉིས། །འདྲའོ་འདྲའོ་ཞོར་ར་རེ། །དང་བཞིན་སྲུལ་སྐྱའི་ཞིང་བསམ་དང་། །ཟེག་པས་བགྲངས་པའི་སངས་རྒྱས་གཉིས། །འདྲའོ་འདྲའོ་ཞོར་ར་རེ། །སྐུ་གསུམ་འབྲས་བུའི་
མཐར་ཐུག་དང་། །སྣང་ཚོགས་མ་དེས་ལྷུན་གྱུབ་གཉིས། །འདྲའོ་འདྲའོ་ཞོར་ར་རེ། །ཟེག་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་དཔྱོད་དང་། །རིག་པ་མངོན་སུམ་ལྟ་བ་གཉིས། །ལྟ་བའི་ཕྱོགས་ནས་
འདྲ་གཉིས་པས། །འདྲའོ་འདྲའོ་ཞོར་ར་རེ། །རྩོལ་མེད་རིག་སྐུ་ཡུལ་སྣང་དང་། །མཚན་མ་བསྒོམས་པའི་གཟུགས་བརྟན་གཉིས། །འདྲའོ་འདྲའོ་ཞོར་ར་རེ། །རིག་པའི་མཇུག་
སྒོམ་རོལ་པ་དང་། །འགྲོ་དྲུག་འབྲུལ་པའི་སྣང་བ་གཉིས། །འདྲའོ་འདྲའོ་ཞོར་ར་རེ། །དང་བཞིན་རྣམ་དག་ཕིག་ཅེར་བ་དང་། །ཟུང་བཟུང་མཚན་བཅས་ཕིག་ལེ་གཉིས། །འདྲའོ་
འདྲའོ་ཞོར་ར་རེ། །ཆོས་སྐུ་རྣམ་དག་ཡུལ་དབྱིངས་དང་། །སྐུ་དན་འདས་པའི་ཐོང་ཁྲེར་གཉིས། །འདྲའོ་འདྲའོ་ཞོར་ར་རེ། །དང་རིག་བསམ་པ་བྲལ་བ་དང་། །སེམས་ཀྱི་བྱུང་

ཚོར་སྣ་ཚོགས་གཉིས། །འདྲའོ་འདྲའོ་ཞོར་ར་རེ། །ཤེས་རབ་རང་རྒྱལ་རྫོགས་པ་དང་། །ཡིད་ཀྱི་དྲན་པ་ཕྱིར་ཤོར་གཉིས། །འདྲའོ་འདྲའོ་ཞོར་ར་རེ། །གསང་ཆེན་དེས་པའི་བདེན་ཚིག་དང་། །སྒེམ་དགོངས་བཅུད་པའི་གེགས་ཚིག་གཉིས། །འདྲའོ་འདྲའོ་ཞོར་ར་རེ། །དེས་པའི་བཅུད་གསུམ་མན་ངག་དང་། །མཚོན་པ་དཔེ་ཡི་བསྟུབ་བྱེད་གཉིས། །འདྲའོ་འདྲའོ་ཞོར་ར་རེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་དེ་ལྟ་བུས་རང་སྟེའི་གྲུབ་མཐའ་གང་ཡིན་པའི་ཁྲད་གཞི་དང་ཁྲད་ཆོས་ལ་གདེངས་ཚུད་པར་བྱས་ནས་དེའི་གནད་ཐོག་ཏུ་མེ་བཙོའ་བཅའ་བ་བཞིན། སྟོང་ངོས་ཀ་དག་ལ་ལྟོས་ནས་རིག་པ་སྤྲོས་བྲལ་དུ་བྱུང་སྟེ་སྟོང་པའི་ཆོས་ཉིད་ཟད་པར་བྱེད་པ་དང་། སྣང་ངོས་ལྷུན་གྱིག་ལ་ལྟོས་ནས་རྟོས་བཅས་འོད་གསལ་བ་དུ་དྲངས་ཏེ་སྣང་བའི་ཆོས་ཉིད་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལའང་ཐོག་མར་ལྟ་བ་ཡེ་གྲོལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་སྟོན་པའི་ཚུལ། དེ་ཕྱིར་འདི་ནི་རྟོ་རྗེའི་ལམ་མཆོག་སྟེ།། །།གོང་ནས་གྲོལ་བའི་རིག་པ་ཀ་དག་ནི། །སྟོང་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བསམ་བརྗོད་འདས། །མཚན་ཉིད་ཟློ་ཡི་བརྗོད་པས་ཐུག་པ་སྣང་སས། །སྨོན་པ་མེད་ལ་རིག་པའི་ཡོན་ཏན་

།།ཞེས་པ། །རྗེས་སུ། །འདི་ལྟར་རྟོག་རྟེའི་ལམ་མཆོག་མན་ངག་རྗོགས་པ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་འགྲུབ་བ་མེད་པའི་གཤིས་ཀྱི་བཞུགས་ཚུལ་རྟེགས་པར་བྱས་ནས་དེའི་ངང་ལས་མི་གཡོ་བས་ཉེན་ཞེས་བློ་བུར་ཀྱི་དྲི་མ་སྤངས་རང་དག་ལ་འགྲོ་བས་ན་ལམ་གྱི་ནང་ནས་ཀུང་ཉེ་ལམ་མཆོག་ཏུ་གྲུབ་པ་སྟེ། ནོར་བུ་ཐུབ་ཀོད་ལས། མཐའ་གཉིས་མི་གནས་རང་གསལ་ཆེ། ཐུགས་རྒྱུད་རྟོགས་འགྲུབ་བམེད། ཞི་བསྟོད་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་བྱུང་བའི། ཡང་དག་གཞུང་ཉིད་རབ་བརྟན་སྐུ། ཐིག་ལེ་སྣ་ཚོགས་སྐུ་ཡི་དབྱིག ཞལ་ཆོན་ལྷན་དཀྱིལ་འཁོར་སྐུ་གསུམ་རྟོགས། ཐུབ་བྱེད་མེད་པའི་དབྱིངས་དང་ལྡན། ཁ་ཅིག་ལས་མི་གཡོ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ། ཁ་ཉིས་སུམ་ཡིན་རང་སྣང་ཡུལ། ངོན་དམ་ཀུན་རྟོག་གཉིས་ལས་འདས། ཞེས་སོ། ཉེའང་ཐེག་པའི་རྒྱལ་པོ་འདིའི་དགོངས་པ་ནི་རིག་པའི་ངོ་བོ་ཡེ་ནས་སྤྲོས་བྲལ་ཡིན་པས་སྟོན་ཆད་བསྟམས་པ་ལས་ཕྱིས་ནས་གསར་དུ་བཀོལ་བ་ལྟ་བུར་མི་འདོད་པས་གདོད་ནས་དག་པའི་རིག་པའམ། ཀ་དག་གི་ཁཤེས་ལུགས་ཡེ་ཐ་བཞིན་པའི་རང་བཞིན་མ་བཅོས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་གཞིའི་ངོས་ནས་རྒྱགང་དུའང་མ་ཆད། རང་གི་རང་

བཞིན་ལ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་ཐོག་གས་གང་དུའང་མ་ལྷུང་། བདག་རྐྱ་གི་བློ་དང་བྲལ་ཞིང་ཐལ་རྗེན་པའི་རི་ག་པ་བསམ་བརྗོད་ལས་འདས་པས་ན་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གནས།། ལམ་གྱི་དོས་ནས་ཆོག་དང་ཡི་གེས་མི་མཆོད་ལ། གཟུང་འཛིན་གྱི་ཆ་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་བློ་བརྗོད་པས་མི་ཐུག་པའི་ཐྱིར་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་འཇུག །འབྲས་བུའི་དོས་ནས་ཐོབ་བྱ་རེ་དོགས་ལས་འདས་པས་སྟོན་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་རིག་ཆའི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་ཤིན་ལུས་པ་མེད་པ་རྫོགས་པའི་དམ་ཆོག་འོད་གསལ་རེ་རེ་སྐྱེ་ཤོའི་གདུང་དུ་གནས་ཤིང་། དེ་ཉིད་ལས་སྐུ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབད་པ་མེད་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་སེང་གེ་སྒུལ་རྩོལ་གས་ལས། རིག་པ་གཅིག་ལ་དོན་བརྗོད་པས། སྐུ་གསུམ་རྒྱལ་བའི་དོ་བོར་སྣང་། སྐུ་ལས་ཡེ་ཤེས་ཆོ་འཕྲུལ་འབྱུང་། སྣང་དང་མི་སྣང་ཆོས་མ་ཡིན། ཏེ་གས་དང་མ་ཏེ་གས་མཐའ་ལས་གྲོལ། སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་དོ་བོར་གནས། འབྱུང་བ་རྒྱུན་གྱིས་མ་གོས་བདག སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀུན་ཏུ་རོལ། མཐའ་ཡས་ལམ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ། སྟོང་གསུམ་རབ་འབྱམས་འཛིག་

།།ཞེས། །རྟེན་ནས། །སྐུ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཇི་སྙེད་པ། །ཐམས་ཅད་མ་ལུས་སྡུང་བར་གསལ། །སྲོང་གསུམ་འཛིག་རྟེན་རབ་འབྱམས་ནས། །གསུང་གི་དཀྱིལ་
འཁོར་ཇི་སྙེད་པ། །ཐམས་ཅད་མ་ལུས་བྱག་པར་སྟོན། །སྲོང་གསུམ་འཛིག་རྟེན་རབ་འབྱམས་ནས། །ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཇི་སྙེད་པ། །ཐམས་ཅད་མ་ལུས་རྟོགས་པར་
སངས། །སྐུ་དང་གསུང་དང་རྡོ་རྗེའི་ཐུགས། །སྡུང་བ་མེད་ལས་ཐམས་ཅད་སྡུང་། །སངས་རྒྱས་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་འོད། །སྡུང་བ་རང་སྡུང་ཉིད་དུ་ཡོད། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་རང་
རིག་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རིག་པའང་སྡུང་པའི་གདངས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གོ་འབྱེད་པའི་ངོས་ནས་སོ་སོར་རང་རིག་པ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་བྱ་བ་མཐམ་རང་རྒྱུད་པར་མི་གནས་པས་རྟོག་
པ་དང་རྗས་འགལ་བའི་ཚུལ། རིག་པའང་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ལ་མི་གནས་པས། །ང་དང་ངཡིར་འཛིན་པའི་ཆོས་དང་བྲལ། །དེ་ལ་སྣོམ་དང་བསྟོམ་པར་བྱ་བ་མེད། །མ་བཅོས་རྣལ་
མར་བཞག་ན་རྗེན་པར་མཐོང་། །རང་གི་ངོ་བོ་གཞན་དུ་མ་འགྱུར་ན། །མ་རིག་འཛིན་པས་སྲིད་པར་འཁྲིད་མི་ནུས། །འདི་ལྟར་ལུ་སྟོམ་སྤྱོད་འབྲས་ནི་ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་ཀྱིས་བསྟུས་

བའི་ཚོས་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་རིག་བའི་སྟེང་དུ་འདུ་མི་ཤེས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་རིག་པ་དེ་ཉིད་ལ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་ཕན་ཚུན་ཇས་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ང་དང་ངཡི་བ་མེད་པས་སྐད་ཅིག་ལ་བྱེད་དུ་མ་གྱུབ་པ་ཉིད་དང་། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པས་ལྟ་སྐོམ་སྤྱོད་འབྲས་ལ་དོན་མེད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་ལྟ་བའི་སྤོག་མེད་སྐོམ་པའི་དམིགས་པ་དང་བྲལ། སྤྱོད་པས་ཕན་མི་འདོགས་ན་བལྟས་པས་མི་མཐོང་བསྐོམས་པས་མི་རྟེད། སྤྱོད་ཡུལ་དུ་དཔྱད་མི་བཟོད། འབྲས་བུ་མི་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ་རང་ཞར་ལས། རྗོགས་ཆེན་ཞ་ཏི་ཡོ་གས།ཤ། ལྟ་དང་སྐོམ་དང་སྤྱོད་པ་མེད། ལེགས་པར་བསྟན་ཀྱིས་ཡིད་ལ་ཟུང་། ངས་ཀྱང་མེད་རྩལ་སྤྲུགས་སྐོན་པ་ཡི། ཁྱོད་མེད་ལྟུན་རྗོགས་སྐྱ་མ་དེ་ཉིད་དོན། ཁྱབ་དང་ཞི་བྱེད་པ་གལ་ཡོད། སྤྱོད་པ་མེད་བའི་ཚོས་ཉིད་རང་བྱུང་འདི། ཁང་གིས་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྟུང་ནམ་མཁའ་བཞིན། ཡོད་པ་མ་ཡིན་སྟོང་པ་གཅིག་པུ་ཉིད། མེད་པ་མ་ཡིན་ཡང་དག་བདེ་བའི་སྐུ། ཁྱས་པ་མ་ཡིན་རང་བྱུང་རྟོག་མེད་ཉིད། རྗོགས་ཆེན་ཞ་ཏི་ཡོ་གལ། སྐོམ་པའི་ཚོས་ཉིད་གལ་ཡོད། ཁཏང་དང་བཞག་པ་མེད་པའི་ཚོས། ཁས་སྐོམས་དང་མ་

ཀཱཾ། །བསྒོམས་མཐའ་ལས་བྱོལ། །འཛིན་མེད་སེམས་ཀྱི་དྲི་མ་ཅི། ཡང་དག་རིག་པ་དྲི་མ་མེད། །དྲི་མེད་དག་པའི་ཆོས་སྐུ་ལ། །སྒོམ་དང་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་མེད། །བསྒོམས་པས་ཡང་དག་ཉིད་མི་རྟེད། །རྟེད་ན་རང་རིག་མེད་པར་འགྱུར། །ཅིཡིར་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ལ། །ཡེངས་དང་མ་ཡེངས་མེད་པའི་ཕྱིར། །གང་ལ་འཛིན་པ་ཡོད་པ་ལ། །རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཡོད་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཉིད། །སྟོམ་པའི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། །ཡེ་ཤེས་དམ་བཅའ་འགལ་བར་འགྱུར། །ཅིཡིར་རྟོག་ཆེན་ཞ་ཀ་ཡི་གེ་ལ། །བསྒོམས་པས་དོན་མི་མཐོང་བར་ཤཱཀ། །རྟོག་ཆེན་ཞ་ཀ་ཡི་གེ་ལ། །ལྟ་བ་ཉིད་ལ་བལྟ་རྒྱ་མེད། །ལྟ་བ་སེམས་ཀྱི་དྲི་མ་ཡིན། །དྲི་མེད་དག་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ། །ལྟ་བ་ཉིད་བྱ་ལྟ་བྱེད་གཉིས་དང་བྲལ། །ལྟ་བ་ཉིད་ལ་བལྟ་རྒྱ་མེད། །ཅིཡིར་ལྟ་བ་ཡོད་ཐུབ་ན། །རིག་པའི་སྐོན་མ་མེད་པར་འགྱུར། །ཅིཡིར་རྟོག་ཆེན་ཞ་ཀ་ལ། །ལྟ་བ་འཛིན་པའི་ཆོས་ཉིད་མེད། །རྟོག་བྱ་བསྒྲུབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས། །འབྲས་བུ་བྱང་མེད་དང་བྱུང་ཉིད། །རྟོག་མེད་སལ་དེ་བཞིན་གཤེགས། །

ཡེ་ཤེས་དགག་སྒྲུབ་ཆེན་པོ་ལ། །འཛིན་མེད་རང་གདངས་གསལ་བའི་ཕྱིར། །གཉ་ཏེ་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ན། །སངས་རྒྱས་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །རང་བྱུང་རྩོལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་། །འབྲས་བུ་བྱས་པའི་ཚེས་ཉིད་དེ། །བྱས་པ་གང་དང་གང་ཡོད་པ། །འཇིག་པའི་ཚེས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཕྱིར་འབྲས་བུ་བསྒྲུབ་ཏུ་མེད། །ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་འབྲས་བཞི་མེད་པས་ས་ལ་སྦྱང་བ་དང་། ལམ་ལ་བསྒོད་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་དམིགས་པ་དང་། དབང་དང་དངམ་ཚིག་དང་། རིམ་གཉིས་དང་། ཕྱིན་ལས་བསྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བྱར་མེད་དེ། དེ་དག་ནི་འདུས་བྱས་ཡིན་ལ། ཚེས་ཉིད་ནི་དུས་གསུམ་རྒྱུ་འབྲས་ལས་འདས་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་མི་བལྟོས་པའི་ཚུལ་ཀུན་བྱེད་ལས། བསྐལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྟོན་རིལ་ནས། །ཀུན་བྱེད་བྱང་ཆུབ་ངལ་དང་པ་ཡིས། །ལས་དང་སྐལ་ལ་ལྡན་ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་པ། །ལྟ་བ་བསྒོམ་མེད་དམ་ཚིག་བསྲུང་དུ་མེད། །འཕེན་ལས་བཙལ་མེད་ལམ་ལ་བསྒོད་དུ་མེད། །ས་ལ་སྦྱང་མེད་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མེད། །དོན་དམ་དང་ནི་ཀུན་རྫོབ་རྣམ་གཉིས་མེད། །བསྒོམ་ཞིང་བསྒྲུབ་ཏུ་མེད་

།།ཨཱ། །དེར་མཐོང་བ་དང་། །སེམས་བསྐྱེད་མེད་ཅིང་གཉེན་པོ་མི་མཐོང་བ། །ཀུན་བྱེད་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་ཡིས། །དེ་ལྟ་བུ་ཡིས་དགོས་ཆེད་བསྟན་
བ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་རིམ་པ་བརྒྱད་པོའི་ཚོས་རྣམས་གང་གི་དོན་དུ་བསྟན་ཅེར་ན། འདི་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཐེག་པ་རིམ་འཇུག་གི་སྒོས་བསྟན་
ལ། རྟོགས་བྱ་ཚོས་ཀྱི་སྐུའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་བཅར་ཐོག་ཏུ་དོས་ཟིན་པའི་གང་ཟག་གིས་གདོད་བསྒྲུབས་ན་ཡེ་གྲོལ་ལ་ཡང་གྲོལ་ཀྱིས་ལྷད་བཏབ་པ་ཞེས་བྱསྟེ། སེང་
གེ་རྩལ་རྩོགས་ལས། སྐྱེ་མེད་དོན་ལས་འདའ་མེད་ལ། ངམ་ཚིག་བསྡུངས་པས་འཚང་མི་རྒྱ། ངཀྱིལ་འཁོར་ཡེ་ནས་རང་གནས་ལ། ངཀྱིལ་འཁོར་བྱིས་པས་ལྷ་མི་
མཐོང་། ཕྱག་རྒྱ་མ་བསྒྲུར་ཡེ་རྩོགས་ལ། རྩོལ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་དངོས་གྲུབ་ཡལ། སྐྱིང་པོ་ཡེ་ནས་རང་གསལ་བར། སྐྱིང་པོ་བརླག་པས་ས་བོན་རྩུལ། གཞལ་ཡས་ཡེ་
ནས་རང་རྩོགས་ལ། གཞལ་ཡས་བསྒྲེད་པས་རང་སྣང་སྟོང་། ཕྱགས་རྗེའི་འོད་ཟེར་རང་ཤར་ལ། ཆ་ལུགས་བསྟོམས་པས་རང་དོན་ཡལ། མ་བསྒྲེད་ལྷུན་གྱིས་རྩོགས་པ་

ལ། །བསྒྲིད་རིམ་སྦྱན་འདེན་བྱ་མི་དགོས། །རྩོལ་བའི་མཆོད་བསྟོད་ལྷ་མི་དགྱེས། །ཆོས་སྐུ་འཛིན་མེད་ཟང་ཟིང་ལ། །མཚན་མའི་བསྟོམས་པས་དོན་མི་རྟེད། །ཅེས་སོ། །ཁ་ཅིག་སྟོང་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་སྐུ་ཡོད་དོ་ཟེར་བའང་ཐོས་པ་ཉང་དུ་རྣམས་དམིགས་འོག་ཏུ་ཆུད་པའི་བརྟགས་ཡིད་ལ་བཞག་པ་ཙམ་ལས་རྒྱུ་མཚན་གཞན་མེད་དེ། སྟོང་དཔོན་འཕགས་པས་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པར། ས་དང་པོའི་མཐོང་སྤངས་དྲྭ་བ་ལ་སོགས་སྐུར་གསུངས་པ་ཡང་མ་དེས་ནས་དེས་དོན་ཟབ་མོའི་ཚོགས་ཐོབ་དྲང་དུ་ཞུག་གསལ་བར་སྟོན་པའི་གཞུང་བཞིག་ཏུ། སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་ཚོན་པོ་ཙམ་ཀྱིས་དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་ཁ་བའི་འོག་གི་འབར་འབྱུར་ལྟར་འཛལ་ནས་ལྟ་བ་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ཙམ་ཞིག་གོ །དེ་ལྟར་མི་འདོད་ན་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་ཐམས་ཅད་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཟུགས་མེད་པར་བསྟན་པས་ལྟ་དང་དགྱེལ་འཁོར་གང་། ཚོར་བ་མེད་པར་བསྟན་པས་རིམ་གཉིས་ཐ་ལྟར་བསྒོམ། འདུ་ཤེས་མེད་པར་བསྟན་པས་དམ་ཚིག་གང་གིས་བསྲུང་། འདུ་བྱེད་མེད་པར་བསྟན་པས་རྒྱུ་འབྲས་ཐ་ལྟར་འབྱེལ། རྣམ་ཤེས་མེད་པར་བསྟན་པས་ལྟ་

།།ཤེས་སྦྱོང་པ་གང་། ལམ་མེད་པར་བསྟན་པས་ས་ལམ་གང་དུ་བགྲོད། ཐོབ་པ་མེད་པར་བསྟན་པས་འབྲས་བུ་རྣམ་པྱར་ཡིན། མ་ཐོབ་པ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་པས་ཆོས་ཉིད་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པར་འགག་བསྟམས་པ་སྟེ། དེ་སྐད་དུ་ས་ར་ཧས། ཀུན་ཆུབ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ལ་མ་ལྟ་ཞིག །དངོས་པོར་སྐྱེ་བའི་ཆུང་དང་འབྲས་བུ་ཡོད་མིན་ཏེ།། །རེ་དང་དོགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་སེམས་མྱོས་ན། །ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་གནས་དེར་འཆིང་བར་འགྱུར། །ཀུན་རང་བཞིན་བྲལ་བའི་དེ་ཉིད་བསྒོམ་དུ་ཡོད་མ་ཟེར།། །གལ་ཏེ་བསྒོམ་པར་བྱ་དང་སྒོམ་བྱེད་གཉིས་རྟོག་ན། །གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་ཡིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྤང་རན། །སྐྱེས་བུ་དེ་ཡིས་རང་གི་རང་ལ་སྦྱིག་པ་བྱས། །ཞེས་སོ།། །ཚུལ་འདི་ལྟ་བུབློོ་མི་ཚུད་པ་དག་འཕགས་པས་མཐོན་པོའི་ལམ་ལའང་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་གཉིས་མེད་ན་གཟུགས་སྐུའི་ས་བོན་བསྒྲུབས་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེས་པར་བྱེད་ཅིང་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟོགས་རིམ་ཟབ་མོ་སྟོན་པའི་མན་ངག་ལ་བསྐུར་བར་བྱེད་པ་ནི་མ་རྟོག་ཏུ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་གླང་པོ་ཆེ་དང་སེང་གེ་ལ་སོགས་པའང་ངོ་

ཅན་ཏོ་ནའོ་ཞེས་སྨྲོག་པ་བཞིན་ནོ། །ཁེའི་ཕྱིར་ན་ལས་དང་པོ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ལྟ་སྨོམ་སྤྱོད་འབྲས་ཐམས་ཅད་ཡིད་དམྱོད་འབའ་ཞིག་ཅཚ་ཀྱི་ལམ་བདེན་འདུས་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ཅིང་བསྒྲུབ་དགོས་པས་ཐེག་པ་རང་ན་བདེན་པའི་ཕྱིར་ཟ་ནུ་ཡོ་གཅན་ཚད་དུ་གྱུབ་མཐའ་དེ་ལྟར་བཞག་པ་ལ་ཅེ་འོང་དུ་ནི་སོང་། འདིར་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་རྟོགས་རིམ་ཁྱད་པར་ཅན་སྟོན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྒྱུ་འབྲས་རྩོལ་སྤྲུབ་ལས་འདས་པའི་འབྲས་བུ་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་ཚོགས་རྣམས་པོ་ཆེ་ལ་སྐྲག་པ་སྐྱེས་ནས་བལྟར་མངོན་པ་དང་མི་མངོན་པའི་དགག་བསྒྲུབ་དུ་མ་བྱེད་པའི་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཚོས་ཉིད་ཟབ་མོའི་བདེན་པ་མ་མཐོང་བའི་མངོན་རྟོགས་ངོམ་པར་ཟད་དེ། འདི་ལྟར་འབྲས་བུ་གཟུགས་སྐུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་རྒྱུ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་མི་དགོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཐར་ཐུག་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་པས། གང་དག་ངལ་གཟུགས་སུ་མཐོང་། །གང་དག་ངལ་སྒྲར་ཤེས་པ། །ལོག་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་སྟེ། །སྐྱེ་བོ་དེས་ནི་ངམི་མཐོང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐུ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ཉིད་ལ་མཉན་ཆ་མེད་དོ་སྙམ་དུ་ཡང་བསམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། འཇམ་

།།དེ་ལ་བཤཱ་དཱ་ཡ་ཨ་ཏྨ་ཀཾ་ཞེས་པ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །

སྙིའི་ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དང་འདྲེས་པའི་སེམས་ལམ་བྱེད་མཚན་བཅས་ཀྱི་བསྒྲེད་རྫོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དྲི་མས་དྲི་མ་སྦྱོང་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་གདོད་ཉིམ་མཐོང་བར་འདོད་པ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་གཞན་བྱུང་གི་རྐོག་པའི་ལྟ་སྤོམ་སྦྱོང་འབྲས་ཀྱི་བསླབ་པ་མ་ཞུགས་པ་ཉིད་དུ་ལ་བཟླ་བར་བྱ་སྟེ། ཀུན་བྱེད་ལས། ཆོས་གཅིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་དོ་བོ་ལ། ཉིང་འཛིན་གསུམ་དང་ཆོ་གར་རྣམ་པ་ལྔས། རང་རྒྱུད་དག་པའི་རྟེ་རྟེ་ཞུང་པོ་ལ། བསྟེན་སྐྱབ་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་ལྟ་བསྒོམས་ནས། སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་བྱེད་པའི། བཅོལ་ཞིང་བསྐྱབས་ནས་རང་སེམས་ལྟར་བཅོས་པས། ངེས་ཀྱང་རང་སེམས་བྱར་མེད་མཐོང་བམེད། རང་གི་ཆོས་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་ནི། ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ་སྟོན་པའི་སྟོན་པས་ཀྱང་། རང་སེམས་ཡེ་ནས་ཆོས་ཉིད་གྲོལ་བ་ལས། སྟོན་པ་གསུམ་ལ་བསྒོམ་པའི་ལུང་མ་བསྟན། སྒོམ་སྐྱབ་བཅོལ་ན་རང་སེམས་སྤྲངས་པ་ཡིན། ཀྱེ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རང་སེམས་གྲུབ་འདོད་ན། །འདོད་པམེད་པས་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་གམེད་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་གནས་མི་བྱེད། །ཆུང་དོར་མེད་པའི་ཡུལ་ལ་རང་བཞིན་

།།ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡི་དོན་བསྡུ། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡི་དོན་བསྡུ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡ

འདུག་གོ་སྟམ་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་སེམས་ལ་རྟོག་དཔྱོད་དང་བཅས་པས་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་ལས་ཆུང་ཟད་ཀྱང་འཕགས་པ་མེད་དེ་ཀུན་བྱེད་ལས། རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཡེ་ནས་ཤེས། །ཡུལ་ལ་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། །ཡུལ་ལས་བྱུང་བས་རང་བྱུང་མིན། །ཤེས་སོ། །འོ་ན་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་གང་ཡིན་ན། སོ་སོ་རང་གི་རིག་པའི་སྣང་ཉིད། ཤེས་བྱའི་གཤིས་ལ་མ་ཤོར་བའི་སྤྲོས་བྲལ། རྣམ་རིག་དབུ་མར་མ་བཟུང་བའི་རང་གྲོལ། ཡེ་གྲོལ་རྒྱུ་ཡན་དུ་མ་ཤོར་བའི་དང་སྒོམ། གནས་བྱ་གནས་བྱེད་ལ་མ་བལྟོས་པའི་ཞི་གནས། ཡུལ་ལ་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་མི་དཔྱོད་པའི་ལྷག་མཐོང་། རང་ངོ་ཀ་དག་ལས་མི་གཡོ་བའི་མཉམ་གཞག །ལྷུན་གྲུབ་འགག་པ་མེད་པའི་རྟེས་ཐོབ། ཀུན་གཞི་དང་མ་འདྲེས་པས་ཐོག་མ་ནས་གྲོལ་བ། རྣམ་ཤེས་དང་མ་འདྲེས་པས་བློ་བུར་དུ་མ་བསྟམས་པ་རིག་པ། རྒྱ་ཡན། མ་བཅོས། མི་འཆོས། མི་བསྒོམ། མི་ཡེངས། མ་འཁྲུལ། བསམ་ཡས། དེ་ལ་ལྟ་སྟོམ་གྱིས་གཟེངས་མ་བསྟོད་པ། རྟོག་དཔྱོད་ཀྱིས་ཞེས་རྟོག་མ་བྱས་པ། འོག་འགྱུས་དབུ་འཕངས་མ་སྨད་པ། ཟང་ཐལ་དུ་ལྷག་གེ། སྟོང་ཉིད་དུ་རྟེན་ནེ། ཀ་དག་ཏུ་ལྡོད་དེ་བ་

།།ཞེས་ལ་ལྷ་བའི་བློ་དྲག་སྙིང་རྗེས་བ་ཚམ་ལས། དོན་ལ་དེ་དག་ཀྱང་གཤེས་ཐོས་ཐོག་ཏུ་ཡོད་མི་ཤེས། མེད་མི་ཤེས་པའི་ཚུལ་ཡུམ་བར་མ་ལས། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བརྟ་ཙམ་བཏགས་པ་ཙམ་མོ། །བརྟ་ཙམ་བཏགས་པ་ཙམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གློ་བུར་བ་སྟེ་དོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་སློབ་པ་ལམ་བྱེ་བའི་མཐའ་དག་ཀྱང་ཤེས་བྱའི་སྐྱེ་བ་དང་བཅས་ཤིང་། དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་གནས་ལུགས་ནི་སྐྱ་དང་བརྩོད་པའི་ཡུལ་དུ་མི་གནས་པ་སྟེ། རང་ཕར་ལས། རིག་པ་སྤྲོས་དང་བྲལ་བ་ལ། །འབྲལ་དང་མ་རིག་གི་ལ་ཡོད། །ཡེ་ཤེས་སེམས་དང་བྲལ་བ་ལ། །བག་ཆགས་དྲི་མ་ལ་ཡོད། །ཅེས་དང་། མི་འགག་རིག་པའི་ཆོས་ཉིད་ལས། །ཀུན་བཟང་ཡངས་པའི་དབྱིངས་ཉིད་ཤེས། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། །ཤེས་སོ། །རྒྱུ་མཚན་རིག་ཐོག་ཏུ་རྟོག་མ་འཕྲོད་པ་དག་ཅི་ཡང་མི་སེམས་པ་སྐྱོང་ལྟུང་དེ་ལ་བྱས་ནས་སྐྱ་བསམ་བརྩོད་མེད་ཅ་ཤད་གི་ལྟ་བར་འཛིན་པ་ནི་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལ་སྐྱབ་ཞིང་། རྣམ་ཤེས་དང་

ཡེ་ཤེས་མ་ཕྱེད་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་བརྒྱད་དང་བཅས་པའི་རྟ་གདོང་གིས་བཟུང་བའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་བར་ལྟེ་རྒྱ་བའི་ལུང་གིས་བསྟོད་ནས་ཡུལ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལ་ཞུགས་པའི་སྒོ་བཏགས་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་དེས་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉར་བསྟོགས་ལས་གཞན་ཅིཞིག་རྟུང་། འོ་ན་ལྷག་མཐོང་མཚན་ཉིད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཞི་གནས་ནི་ཡང་དག་པའི་བསམ་པ་སྟེ་ཞི་བའི་འདུ་ཤེས་ལ་ཡང་མི་གནས་པའོ། །ལྷག་མཐོང་ནི་ལྟ་བ་མཐོང་བ་སྟེ། ལྟ་བ་ཉིད་ཀྱང་རྟེས་སུ་མི་མཐོང་བའོ། །གང་གིས་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་ཡང་དག་པར་མཐོང་བའོ། །ཞེས་དང་། དེ་སྐད་དུ་བདེན་གཉིས་ལས། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་བམས་གསུམ་པའི། །སྒྲོ་བཏགས་རྣམ་པ་ཅན་རྟོག་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ཁྱད་པར་བློ་ངོའི་སྤྲོས་པ་ལས་འདས་པ་ནི་སྣང་བསམ་བརྗོད་མེད་ཡིན། དེ་གཉིད་སྤྱོག་པོའི་གནས་སྐབས་ལས་གཞན་དུ་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ན་དབང་གསུམ་པའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཡུལ་ལྟ་ཡིད་ཤེས་དང་བཅས་པ་ཚོས་སྐུང་ཐིམ་ནས་ཀུན་གཞི་ལས་སད་པའི་གནས་

།།ཞེས། །སྐབས་ཀྱི། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་གནས་ལུགས་སོ་སོ་རང་རིག་གི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཐུགས་རྗེ་བསྟོམ་པ་ལ་སོང་བས་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་དང་། མིག་གི་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་། མ་རིག་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྟེན་འབྲེལ་ཀྱིས་སྡུད་པར་བསྟན་པ་དང་། མ་རིག་པ་ཟད་པ་མེད་པ་སོགས་རྣམ་བྱང་གིས་སྡུད་པར་བསྟན་པའི་དོན་ལ་སྐྱག་པར་གྱུར་པས་སེམས་བདེན་འཛིན་གྱི་སྐྲིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་མ་འདས་ཤིང་མྱ་ངན་འདས་པའི་དོན་དང་འགལ་བའི་ཚུལ་ཡུམ་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་གྱིས་ཤེས་ལ། དེ་སྐད་དུ་དཀོན་བརྩེགས་ལས། རྟོག་པའི་འཁོར་ལོས་སྲིད་པའི་དགོན་པར་འཁྱམས། །རྒ་ཆུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་འདུ་བྱེད་ཅིང་།། །སྡུག་བསྔལ་བརྒྱ་མངོན་པར་བསྐྱབ་པར་བྱེད། །ཅེས་རྟོག་པའི་ས་བོན་ནམ་བསྒྲིད་གཞི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་རྩ་བ་མ་ཆོད་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཟེར་ཙོ་ན་དུ་ས་གསུམ་གྱི་བག་ཆགས་མངོན་གྱུར་པ་ཞི་གཅིག་ལངས་ནས་ཤེས་པ་མཐོང་ཡས་སྲང་དུ་མི་ཆུད་པ་ཞི་གཅིག་ལ་དོས་གཟུང་། དེ་ལས་གཞན་པ་ཡུལ་དང་། དབང་ཤེས་དང་། ཚོར་བ་གསུམ་ལས་བལྟར་

མི་མངོན་པའི་ཡིད་བྱེད་ཤིན་ཏུ་ཐ་ལངས་པ་དེ་མཉམ་གཞག་གི་གནས་སྐབས་སུའང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀུ་དོས་བཟུང་ནས་བློང་བྱར་བྱས་པས་ཆོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་
གནས་ལུགས་ཐམས་ཅད་རིག་པས་དཔྱད་བཟོད་པའི་ཚོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་ཚུལ། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། རིལ་པྲུར་རབ་རིབ་ཅན་དག་གིས། སྐྱེ་ཤཱཀ་ལོག་པར་འཛིན་པ་
ལྟར། ཞེའོ། དེ་བཞིན་དངོས་པོར་རྟོག་པ་འདི། ཁྱིས་པས་ལོག་པར་རྣམ་པར་བརྟགས། ཁེས་སོ། དེའི་ཚུལ་ཡང་ཡུལ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་ཤེས་དེ་ལྟར་བའི་ཤེས་པ་དྲུག་
པོའི་སྐྱེ་ལོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཙམ་པོ་ཉིད་པས་སྟོན་སྐོམ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དམ་ལ་མ་ཟུག་པ་མི་སྣང་། དབང་ཤེས་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་རྟེན་དང་འདྲིལ་པ་དང་ལྟར་བའི་
ཤེས་པ་དྲུག་གོ ཁོོར་བའི་མཐོ་རིས་པའི་ཚ་སྟེ་རྣམ་པ་དྲུག་གོ དེ་བས་ན་ཡུལ་གང་ལ་རྣམ་ཤེས་འཇུག་ཀྱང་སྐྱེ་ལོགས་པའི་ཤེས་པ་དྲུག་གང་རུང་གི་རྒྱུན་ཡོད་པ་ནི་ཡུལ་ཞེས་
བྱའོ། དེ་ཉིད་ལ་སྐད་ཅིག་གིས་དེའི་རྣམ་པར་འཛིན་པ་ནི་དལ་ཞིའི་ཤེས་པའོ། དེའི་རྗེས་ལ་ཡུལ་དང་ཤེས་པ་འདུས་པ་ལས་བདེ་སྐྱག་བར་མ་གསུམ་ཅི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཚོར་བ་ནི་

།།ཞེས། །མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལྔའང་ཉ་རེག་པའི་ཚེན་གྱིས་ཆོར་བ་ཞེས་བྱའོ། །མདོར་ན་གཉིས་རིག་པར་གནས་ཀྱང་དེའི་སྒྲིབ་བྱེད་ཞི་ལུ་མ་རིག་པའི་ཆ་ལས་ཀུན་གཞི་དང་། དེ་ལས་མེ་ལོང་དྲངས་པ་ལྟར་ད་ལྟ་མངོན་སུམ་དུ་མ་ཤར་ཀྱང་སྣ་ཚོགས་ཤར་བའི་གཞི་བྱེད་པས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལས་ཡིད་དང་སྐྱེ་ལྟའི་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དྲུག་ཚན་གསུམ་ལས་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་བྱེད་པའི་གཅོ་བོ། ཤེས་པ་ཀུན་ཏུ་འཇུག་པ་ལས་བྱའོ་བའི་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་དང་། དྲན་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་སྡུད་ཅིང་ཡུལ་སྣ་ཚོགས་ལ་འཇུག་པའི་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་ཁམས་གཉིས་ལས། དང་པོའི་རྟོག་གྱིས་ཐལ་བྱའོ་གི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་པར་གྱུར་ཀྱང་། དེ་ལ་ལྷག་མཐོང་མཚན་ཉིད་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་དེ། ཞལ་པོ་ཆེ་ལས། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་ཡུལ་འདི་ལ་གང་ཞིག་འཇུག་འདོད་པ། །དེས་ནི་བསམ་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་སྦྱངས། །རྟོག་དང་རྣམ་པར་རྟོག་དང་འདུ་ཤེས་འཛིན་སྤངས་ལ། །ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ཡིད་ཀྱིས་འདི་ལ་འཇུག་པར་རྒྱས། །ཞེས་པ་དང་ཤིན་ཏུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་

རིག་པ་དང་། དེའི་སྨིག་བྱེད་ཀུན་གཞི་ཡན་ལག་དང་བཅས་པའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་བའི་དགེ་བསྙེན་ལྟ་བུ་སྟེ། ཐ་མལ་པའི་སེམས་བཞིན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཆོས་སྐྱེའི་ཡོ་བྱད་ཡིན་ནོ་ཞེར་ནས་སྨོས་པ་ལས། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཡང་ཐོག་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། །སེམས་ཀྱི་སྤྲོས་པ་ཡུལ་ལྔོག་པས་སོ། །མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ། །ཆོས་ཉིད་ལྟ་བུ་ཉན་འདས་དང་མཚུངས། །ཞེས་པ་དང་ཤིན་ཏུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ལས་ཀ་ཅོས། སྒྲུབ་པས་མ་ངེས་པའི་དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། །བྱས་པ་རྣམས་དང་བྲལ་ཞིང་བསགས་པའི་ལས་མིན་ཞེས། །རང་ཉིད་ཤེས་པ་མདའ་བསྟན་ཀྱིས་ནི་དེ་སྐྱས་པ། །མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་སྐྱེད་ལྟ་བུ་གིས་ཉྭན་པར་འགྱུར། །སེམས་ཉིད་རྣལ་མའི་དོན་ནི་ཀུན་ཀྱིས་རྟོགས་དཀའོ། །ཞེས་སོ། །ཚུལ་དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོག་གི་ལམ་དུ་མི་མཆོད་པས་མ་བསྟོམས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་གཏན་ལ་མི་ཕེབས་ལ། བདེན་པ་མ་མཐོང་བར་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་དུ་མི་རྟོགས་པས་རང་བཞིན་བཞག་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་གཅིག་དང་། རང་གི་

།བློའི་འཇུག་ཚུལ་གཅིག་ལ་དཔག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཚམ་དུ་འབྱོར་པས་ཁེངས་ཏེ། དཔའ་རྩེ་རྣམས་སོ་གཞན་ནི་འབྲུལ་འོ་སྨན་པའི་ལྟ་བ་ལ་མཆོག་འཛིན་ཀྱིས་བློས་དེས་དོན་བདུན་སྟོན་པའི་མན་ངག་རྣམས་བཤད་བའདི་དག་ལ་བསྒུང་བ་གང་བ་པར་མི་བྱའོ། །འདི་ལྟར་མན་ངག་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ནི་བརྟན་བཞུགས་ཀྱིང་ཟབ་ལ་རྟོག་ཏུ་ཡིན་ཏེ། བརྟོན་འགྲུས་ཀྱིང་ཟབ་པ་ལ་མཆོག་ན་འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོར་རང་རིག་པའི་ཚ་ལ་ཕུང་པོ་ལྔའི་མཚན་ཉིད་པར་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཚུལ་ཉི་བཞིན་སྒོམ་ལས། མི་རྟག་པའི་ཕུང་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། བསམ་གཏན་ཐམས་ཅད་འདུས་པས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། རིག་པ་ཉིད་ཟག་པ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོན་སྐྱེ་མེད་དུ་སྣང་བས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། དེ་མ་རྣམས་སྟོན་དུ་དག་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕུང་པོའོ་ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་མཆེད་ལས་བརྩམས་ཏེ་གཟུང་འཛིན་ཀྱི་ཆ་ལྡོག་པའི་ཁྲུད་པར་ཡང་གཞན་ལས་མངོན་པར་

འཕགས་པ་ཡོངས་དོ། རྟོང་བྱེད་ཞལ་གསལ་བ་ལ་མཚོན་ན། ཐལ་འབྱུར་ལས། གནས་ལུགས་འདུག་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ། ཁཾཊ་ན་ཉན་ཐོས་རང་སངས་རྒྱས། རབ་ཏུ་སྐྱེ་སྟེ་བརྒྱལ་བར་འགྱུར། དེས་ན་མཆོག་ཏུ་གསང་བར་བྱ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ནི། བྱང་སེམས་པས་གཞི་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་ཞེས་བྱ། དེ་ལ་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དངོས་དང་སྟོང་པ་གང་མི་གནས། ཁམས་ལ་དང་མྱན་པ་སྤྲིད་འབྱུང་མིན། འགྲོ་དེ་ཤིན་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། འབད་ཅིང་རྩོལ་བས་མ་བཅིངས་པས། ཟང་མ་ཉིད་དང་ཐལ་བྱུང་ངོ་། རྒྱུ་ཆད་ཕྱོགས་ལྟུང་མེད་པའི་ཕྱིར། ངག་དང་སྤྲིག་པའང་བྱང་བ་མེད། ངག་སྤྲིག་གཉིས་ག་མེ་ལ་ཕྱིར་རོ། ཁཁོར་དང་འཇས་པར་མི་གནས་པས། ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཀུན་ཏྲུབ་ཕྱིར་། ཡེ་ཤེས་རང་དོར་གནས་པ་ལ། ཁས་མ་ཀྱི་ཚུལ་ཀྱི་དབྱེར་མེད་དོ། ཞེས་དང་། སེང་གེ་རྩལ་རྩོགས་ལས། ཆོས་སྐུ་རྟོག་མེད་ཀུན་ཏུ་བཟང་མོ་དང་། རིག་གསལ་ཆོས་ཉིད་ཡུལ་ལ་ཕར་བལྟས་པས། སྟན་ཆོགས་བྲལ་བའི་རིག་པ་ནང་དུ་མཐོང་། རང་རིག་དུ་མའི་ཡུལ་ལ་ཕར་བལྟས་པས། ཆོས་སྐུ་རྟོག་མེད་ཆེན་པོ་ནང་དུ་རྟེན། ཅེས་

།།དེས་མཆོད་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ་གཅིག་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་འཁོར་འདས་ཀྱི་མཚང་རྟེན་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱིས་དེ་དག་ཏུ་མཆོད་ཚོག་གི་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཆོས་སྐུ་དང་། རིག་པ་དང་། ཀ་དག་དང་། སྟོང་བཞི་ལ་སོགས་པའི་མཚན་གཞི་སྣ་ཚོགས་སུ་བྱང་བའང་བརྟ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་དོན་བློ་མའི་བྱིན་རླབས་མོས་གུས་ཀྱིས་ལྷོད་པའི་རྒྱུན་ལས་བརྟོད་མེད་བློ་འདས་ཆེན་པོར་མ་རྟོགས་ན་རིག་པ་རང་གསལ་རྟེན་པ་ཞེས་པའི་མིང་དོན་ལ་བདག་ཏུ་རྟོག་པས་སེམས་ཙམ་རང་རིག་རང་གསལ་གཟུང་འཛིན་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པའི་ཤེས་པ་ཙམ་རོ་སྲེད་གཅིག་ཏུ་རྟོག་ཐུབ་གཏད་ནས་ཀུན་བཟང་པོའི་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་དེ། གཞན་བྱེད་ལས། རང་གི་བཞག་ནས་གཞན་མ་རྒྱུང་དུ་འཆོལ། །བྱར་མེད་བདེ་བོར་རྟོལ་བ་བདང་དུ་ལེན། །ཚོ་ཆད་ནང་དུ་དེ་ལས་ཆེ་བ་མེད། །ཡེ་ནས་ཡིན་པས་ཡེངས་མེད་ཤོར་མེད་དེ། །བྱར་མེད་རྟོལ་བསྒྲུབ་ཀྱན་ལས་འདས་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཀ་དག་གི་

སྐྱབ་དོན་ཤེས་པས་ཉམས་སུ་བླངས་བའི་ཚུལ་གློང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པས། ཀ་ཞེས་ཐོག་མར་བྱང་བ་ལ། །དག་ཅེས་དྲི་མའི་གྲངས་མཐའ་སྡུད། །ཅེས་སོ། །དེ་ཡང་དབང་རབ་ལྟ་ཐོག་ཏུ་གོལ་བས་ཀཱཧི་མ་བཅོས་པའི་གནས་ལུགས་བཅར་ཐོག་ཏུ་དོས་ཟིན་ན་རང་དོ་ཀ་དག་ཆེན་པོ་ལ། གཟུང་འཛིན་གྱི་ཞེན་པས་འཆིང་མི་ནུས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཡེངས་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་དུ་སོང་བས་འབྱུལ་མ་འབྱུལ་དང་། ཡིན་མ་ཡིན་གྱི་ཐ་སྙད་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཟུག་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་སྟོང་པར་མི་བསྒོམ། གསལ་བར་མི་འཛིན། གཉིས་མེད་དུ་སྣང་སའི་གཅིག །གོལ་དུ་མི་རེ། འབྱུལ་དུ་མི་དོགས། རྩོལ་བས་མི་བསྒྲུབ། རང་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་རིག་པ། དམིགས་གཏད་དང་བྲལ་བའི་ཟང་མ་ཐལ་དུ་འདུག་པ་ལ་བསྒོམ་བྱ་སྒོམ་བྱེད་ཀྱི་བསྟང་པ་མི་གཞུག་པའི་ཚུལ་རྟོགས་ཤིང་ཐུགས་ཀྱི་བསྟན་ཏོ། རིག་པོ་ཆེ་སྤྲུལ་པ་ལས། ཀྱེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་གི་རྩ་རྩེ་སྡིང་པོ། ལྟ་བ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྷོས་དང་། དག་སྒོག་དང་ལྡ་སྐོམ་ལས་འདས་པ་ངོ་མཚར། གཞིམ་བསྐྱོད་པས་ལུས་དག་གི་བྱ་བ་ཅི་བྱས་ཀྱང་དག་སྒོག་ཐན་གཞོད་དང་བྲལ་བ་ཉ་ཀ།

།ཀ།། །།ཀྱེ་ཧེ་རུ་ཀ་ཡི་ཏ་ཡི། དངོས་པོ་ཀཱཧ་ཀྱི་འདུག་ཚུལ་ལ་ལྷོས་དང་། སྣང་བ་འདི་སྒྱུ་མ་བརྟེས་མདོག་མ་བསྒྱུར་བ་དོ་མཚར། བདེ་སྟུག་ཇི་ལྟར་བསམས་ཀྱང་དོན་ལ་འབྱུར་བ་མེད་པ་ཅ་ཅ། ཀྱེ་གསུང་གི་རྟོ་རྗེ། སྟོང་པ་ཆེན་པོ་ཀུན་འབྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྷོས་དང་། དན་བསམ་གྱི་སྒོ་དུ་སྣ་ཚོགས་ཅི་བྱས་ཀྱང་རོལ་པར་ཤཱར་ཉེ་དོ་མཚར། ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་འགག་མེད་ཀྱི་ཟློང་དུ་སྐྱེ་མེད་གྲོལ་བ་ཅ་ཅ། ཀྱེ་གསུང་གི་རྟོ་རྗེ། ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཀུན་ཁྱབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྷོས་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་ཡེ་ནས་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་དོ་མཚར། སྐྱེས་བུས་མཆོག་རྟེན་པོ་ཐོགས་ནས་འགྲོ་བ་རྣམས་དུས་གཅིག་ལ་བསྒྲལ་ཀྱང་། གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཕན་གནོད་དང་བྲལ་བ་ཅ་ཅ། ཀྱེ་གསུང་གི་རྟོ་རྗེ། རང་གི་ཤེས་པ་སྟོང་པ་ཀུན་སྣང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྷོས་དང་གང་ལྟར་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་རང་གི་གོགས་སུ་ཤར་བ་དོ་མཚར། ཅིར་སྣང་ཡང་རང་གི་གཞི་ལས་གཡོས་པ་མེད་པ་ཅ་ཅ། ཀྱེ་གསུང་གི་རྟོ་རྗེ་སྐྱིང་པོ། རིག་པ་སྟོང་པ་ཀུན་གྲོལ་གྱི་སྣང་བ་ལ་ལྷོས་དང་། རང་གི་གཉེན་པོར་རང་ཆེ་བ་དོ་མཚར། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རང་གིས་རང་གྲོལ་བ་ཅ་ཅ། ཀྱེ་གསུང་གི་རྟོ་རྗེ།

རིག་པ་སྟོང་པ་ཀུན་དགའ་གི་དོ་བོ་ལ་ལྷོས་དང་། འབད་རྩོལ་མེད་པར་འབྲས་བུ་རང་རྒྱུན་པ་དོ་མཚར། གཅིག་ཟིན་པས་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་གཉིས་མེད་དུ་དགའ་ཏ་ཏ། ཀྱེ་གསུང་གི་རྡོ་རྗེ། དོ་བོ་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་ཀུན་གཞན་གི་ཚད་ལ་ལྷོས་དང་། འགྲོ་བྱུག་སྐྱེགས་སུམ་དུ་སྟོང་བ་དོ་མཚར། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོམ་པ་རྟུལ་ཚམ་ཡང་མ་བྱས་པར་དུས་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་པ་ཏ་ཏ། ཀྱེ་གསུང་གི་རྡོ་རྗེ། སྐུ་གསུམ་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་ཡེ་རྫོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ལྷོས་དང་། དུས་གསུམ་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་དོ་མཚར། ཐ་རོལ་ཕྱིན་པ་རྣམས་མ་སྤྱད་པ་ཆོགས་རྣམས་དུས་གཅིག་ལ་རྫོགས་པ་ཏ་ཏ། ཀྱེ་གསུང་གི་རྡོ་རྗེ། རིག་པ་ཅིར་བཞག་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་ཀུན་མཉམ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྷོས་དང་། བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་དུ་ཤར་བ་དོ་མཚར། སྟོང་ལེན་ཐམས་ཅད་ལྷུ་བས་བློ་ལ་བ་ཏ་ཏ། ཀྱེ་གསུང་གི་རྡོ་རྗེ། སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཡེ་སྟོང་ཆེན་པོ་ལ་ལྷོས་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གཡང་སར་འདུག་པ་དོ་མཚར། བྱ་བྲེད་བསྟོམས་པས་ལྷུང་བར་འགྱུར་བ་ཏ་ཏ། ཀྱེ་གསུང་གི་རྡོ་རྗེ། མི་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་དངོས་ཟན་ལ་ལྷོས་དང་། མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་

།།ཞེག་པ་དོ་མཚོར། སྐྱེས་པས་སྐྱེ་མེད་ཐོབ་པ་ཅི། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་བརྒྱད་དག་པར་བྱེད་པའི་དོ་མཚོར་ཀྱི་ཆིག་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱང་། སྡུམ་ལས། ཞེ་མ་ཉོ། གསུང་གི་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་ཁྲོད་ཉེན་ཅེག །རང་གི་རིག་པ་ཉིད་སྐྱེ་ཤི་དང་བྲལ་བའི་གནད་ཀྱིས། ལེམས་ཅན་བྱེ་བའི་སྡོག་བཅད་པ་དང་། ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྟུ་རུ་ཏུ་སྨྲད་པའི་གང་ཟག་ལ་ཁྲོད་པར་རྟུལ་ཙམ་མེད་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དེས་བསྟན་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཀུན་ཀྱི་གསུང་གི་རྡོ་རྗེ། ཆོས་ཉིད་ལ་སྤྲོས་པ་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས། རུ་ཏུ་སྡོང་པ་ཉིད་ལ་གོམས་པར་བསྒོམས་པའི་སྐྱེས་བུ་དང་། སྡོང་པ་ཉིད་ཡིད་ལ་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཞིག་མ་བྱས་པའི་གང་ཟག་གཉིས་ཀ་རྒྱལ་ཁྲོད་པར་རྟུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དེས་བསྟན་པའོ། །ཀྱེ་གསུང་གི་རྡོ་རྗེ། རིག་པ་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་པའི་གནད་ཀྱིས། འདུས་བྱས་ཀྱི་དགེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱས་པའི་དད་པ་ཅན་དང་། སྡོག་གཅོད་པ་ལ་རྟག་ཏུ་དགའ་བའི་མི་གཉིས་ལ། ཚོགས་རྫོགས་པའི་སྤྲོ་ལ་ཁྲོད་པར་རྟུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དེས་བསྟན་པའོ། །ཀྱེ་གསུང་གི་རྡོ་རྗེ། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་

ལ་འགྲོ་འདོད་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣག་སྣ་ཆོགས་ལུས་ངག་ལ་བྱང་བའི་སྐྱེས་བུ་དང་། ཐོས་བསམ་ལ་ཟློ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མ་སྤྱངས་པའི་གང་ཟག་གཉིས། དངོས་པོ་མཐོང་བ་ལ་ཞུང་པར་རྟུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ངས་བསྟན་པའོ། །ཀྱེ་གསུང་གི་རྡོ་རྗེ། ཆོས་ཉིད་ལ་སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས། དམྱལ་བ་ཚ་བྱང་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་སྐྱེས་བུ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་སྐྱེས་བུ་གཉིས་ལ། རྟོག་པའི་སྟོབས་པ་ལྟར་པར་རྟུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ངས་བསྟན་པའོ། །ཀྱེ་གསུང་གི་རྡོ་རྗེ། རིག་པ་ལ་འཁྲུར་བ་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས། ཡིད་ཆོས་ཀྱི་སྤྲོས་པ་ཆད་པའི་སྐྱེས་བུ་དང་། བདག་རྟག་པར་བལྟ་བ་ཉིས་ལ་ལྟར་པར་རྟུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ངས་བསྟན་པའོ། །ཀྱེ་གསུང་གི་རྡོ་རྗེ། ཆོས་སྐུ་རང་ལ་ཡོད་པའི་གནད་ཀྱིས། ཕྱི་རོལ་དུ་མཆོད་པ་དང་བསྟོད་པ་དང་གསོལ་བ་སྣ་ཚོགས་བཏབ་པའི་སྐྱེས་བུ་དང་། ལས་སུ་བྱ་བྱེད་དང་བྲལ་བར་འདུག་པ་གཉིས་ལ། འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་ལྟར་པར་རྟུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ངས་བསྟན་པའོ། །ཀྱེ་གསུང་གི་རྡོ་རྗེ། དེའི་ཕྱིར་

།།ཞེས། །ཞི་རང་བྱུང་ཆེན་པོའི་ཚོགས་འདི་དག་ལ་སྨོན་པའི་སྐྱེས་བུའི་འབད་པ་མེད་པར་ཉམས་སུ་ལོངས་པའི་གདེང་རྟེན་ནས། སྣང་བ་དང་སྐུ་གསུམ་དབྱེར་མེད་དུ་འཚང་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཚོགས་གཅིག་ཏུ་འདི་དག་ནི་མི་འགྱུར་བ་དོན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་བླེན་པ་ཐལ་བྱིས་ཐོས་ནས་འབྲས་ལ་ཁྱད་དུ་གསད་ཉེན་ཡོད་པས་རྩ་ལྟུང་བདུན་པ་དང་སྨོམ་པོ་བརྒྱད་པར་འགྱུར་ལ། ཐེག་དམན་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ན་སྐྲག་པར་འགྱུར་བས་གསང་བའི་ཚུལ། རང་ཤར་ལས། ཚོགས་འདི་དག་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་ནང་དུ་རྨུལ་ཙམ་ཡང་བརྗོད་པར་མ་བྱེད་ཅིག །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་ཚོགས་འདི་ཀུན་ཐོས་པས་སྐྲག་པ་དང་། སྡང་སེམས་དང་། བརྒྱལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གསང་སྔགས་རྣམས་ལ་མི་མོས་ཏེ་ཡིད་བྱུང་ནས། དེའི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བས་ན། བསྟན་ཅིང་ཐོས་པར་ཡང་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ་ཟུང་ཤྱོགས་ཙམ་དུ་ཡང་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེའང་པོ་འཕྲིང་སྐོམ་ཐོག་ཏུ་གྲོལ་བས་དེ་བཞིའི་ཚ་ནས་དང་བཞག་རང་བབས་ཆེན་པོར་རྫ་བ་ཆོད་ཀྱང་།

རྣལ་འབྱོར་ཤགས་བའི་ཚོགས་པ་ཡུལ་མེད་དུ་མ་སོང་ན་གཟུང་འཛིན་རང་རྒྱུད་དུ་ཤར་ནས་འཁོར་བ་ཕེབ་ཀུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་མི་ལྡོག་པས། སྐྱེ་འགག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་དང་བདག་ཏུ་ཞེན་པ་རྣམས། བྱེད་པོས་མ་བྱས་སེམས་རྟོག་བརྟས་ལས་གྲུབ། ཀུན་དང་རྩ་བ་མེད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེས། སྐྱེས་ཙམ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྗོགས། དེ་ལས་གཞན་པའི་རྟོགས་པ་ཡོད་མི་བགོས། ཀློག་དང་འཛིན་དང་བསྒོམ་དང་བསྟན་བཅོས་སེམས། མཐའ་དག་བློ་ཡི་གྲུབ་མཐར་ཞིག་གྱུར་ན། ཡིད་སྨོན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་དོ། འདི་ལྟར་ཕྱི་ནང་སྣོད་བཅུད་དུ་ཤར་བ་རྣམས་ཀྱང་གློ་བུར་དུ་སྐྱེས་པའི་སེམས་རྟོག་གིས་རི་མོ་ལྟར་བྱེས་ཤིང་དེ་ཉིད་ལ་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་བརྟས་པ་ཙམ་ལས་དོན་ལ་སྣང་དུས་ཉིད་ཟས་ཡོད་མ་སྐྱོང་བ་བཞིན་སྣང་སྲིད་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་དོ་བོས་སྟོང་ཞིང་། མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་མ་གྲུབ་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟེ། སུ་ཏྲིག་སྡེང་བ་ལས། ཆོས་སྐུ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ། ཁྱོད་རྣམ་རྟོག་སྤྲིན་གྱིས་བསྒྲིབས། །མ་འབྱུལ་པ་ཡི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་། ཁྱོ་ལ་འབྱུལ་བའི་ཚུལ་དུ་སྣང་། །ཞེས་

།།ཨཱཿ ། དང་།ཁ ཞལ་པོ་ཆེ་ལས། སེམས་ནི་མོ་མ་ལན་དང་འདྲ། །སེམས་ཀྱི་ལུང་པོས་བྱས་པ་སྟེ། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་ནི་རིས་སྣེད་པ། །དེ་དག་སེམས་ཀྱི་རི་མོ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེ་བས་ན་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་རྩ་བ་ཆོད་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་དང་ནས་འགག་མེད་ཀྱིས་རྩལ་ཏི་ལྟར་གཡོ་ཡང་ཆུ་ལ་རི་མོའི་གཟུགས་བརྙན་མི་ཚགས་པ་བཞིན་སྐྱེས་ཙམ་ཉིད་ནས་སྐྱེ་བམེད་པའི་ཚོས་ཉིད་དུ་ལ་བཟློས་ན། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཏེགས་པ་མི་དགོས་ཏེ། ཀུན་བྲེད་ལས། ཀྱེ་སེམས་དཔའ་རྣ་རྣ་དོན་ལ་ད་སྐྱོམས་ཤིག ། ཐསྐོམ་དུ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ལ། །སྐོམ་དང་བསྐོམ་པར་བྱ་བ་གཉིས་མེད་པས། །མ་བསྐོམས་རང་བཞིན་བཞག་ན་སྐོམ་པ་ཡིན། །དོན་ནི་ཀུན་དོན་སྐྱེ་བམེད་པ་སྟེ། །རྣམ་རྟོག་མཚན་མ་དེ་བཞིན་རིག་བྱས་ན། །དེན་བསམ་ཡིད་ལ་འཇུ་བམ་ལུས་ཀུན། །སྐྱེ་བམེད་པའི་དངོས་མི་ཡེངས་པ། །གང་ལྟར་བསམས་ཀྱང་བསྐོམས་པ་ཡིན་ཤེས་ན། །མ་བསྐོམས་གང་ལྟར་བཞག་ཀྱང་ཡེངས་པ་མེད། །ཅེས་དང་། གསང་སྒོང་ལས། ཤེ་མ་རྟོངོ་མཚར་རྣད་ཀྱི་ཆོས། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་ཀྱི་གསང་། །སྐྱེ་བམེད་ལས་ཐམས་ཅད་

སྐྱེས། །སྐྱེས་ཚམ་ཉིད་ནས་སྐྱེ་བ་མེད། །ཅེས་པའི་འབྲེལ་འགག་པ་དང་། གནས་པ་དང་། དམིགས་པ་དང་། འགྲོ་བ་དང་། འོང་བ་ལྟ་ཀ་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཚན་གྱངས་སུ་ཕེབས་ཙ་ན་ཕྱི་ཡུལ་མེད་དུ་ཏོགས་པས་གཟུང་བའི་ཚོས་རྣམ་པར་དག །སྣང་ཡུལ་ཅན་དུ་མི་གནས་པས་འཛིན་པ་གཞི་མེད་རྫ་བུལ་དུ་སོང་། རྟེན་གཞི་མེད་པའི་རིག་པ་ལ་མཚོན་བརྗོད་ཀྱི་བློས་མི་ཟིགཔ། །ཁམ་ཡང་འཁྲུལ་མི་ཤེས་པས་ལྟ་སྟོམ་གྱི་ཁྱིགས་ཤིག་ཉམས་སུ་བླང་དུ་མེད་པས་ཟུན་མཚམས་ཀྱི་ཕྱོགས་རིས་མེད། དབུ་པ་ཆོས་ཉིད་དུ་སོང་བས་གཉེན་པོའི་ཆོས་ཟད། རིག་པ་ཆོས་སྐུར་ཤེས་པས་ལེམས་ཅན་དང་སངས་རྒྱས་སུ་མ་གྲུབ་པ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། ཆོས་ཀུན་གཞི་མེད་རྩ་བ་སུལ་སྲིད་ཀ །སྲིད་བྱལ་འདོད་པ་མེད་པའི་སེམས། །དང་བཞིན་མ་བཅོས་བརྗོད་ལས་འདས། །བྱ་བྱེད་འཁྲུལ་པའི་ཏེ་གཱ་པ་ཟད། །ཆོས་མེད་སངས་རྒྱས་མེད་ཅིང་སེམས་ཅན་མེད། །དངམེད་བདག་མེད་གཟུང་དང་འཛིན་པ་མེད། །ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །སེམས་ཤེས་གནས་པ་ཙམ་དུའང་མེད། །མེད་ཕྱིར་སྟོང་པའི་སྣང་བ་ལ། །དེན་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་ཁུངས་

།།ཅེད་པའོ། །བྱས་པ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་ལ། །བྱང་བ་མེད་པ་ཡ་མཚན་ཅེ། །བྱང་བ་མེད་པའི་ཚོས་སྐུ་ལ། །འགྲོ་འདོན་མེད་པ་ཡ་མཚན་ཅེ། །འཁོར་སྐ་
མེད་པའི་རིག་པ་ལ། །བྱང་སེམས་པའི་ཚོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་ཇོགས་ན་རིག་པའི་རང་ངོ་དུས་ཐམས་ཅད་པས་ཡུལ་གྱི་ཚོགས་པ་མི་སྟུང་ཅིང་། ཡུལ་ཅན་ལ་
བསམ་བརྗོད་ཀྱི་སྤྲོས་པས་གཞལ་བའི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་དང་སེམས་ལ་རེས་པ་ཐོབ་པའི་ཟེག་པའོག་མཐམས་ཅད་ཆོས་བཅོས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྣང་མཐར་འཛིག་པའི་ཚུལ། ཀུན་
བྱེད་ལས། རེས་པ་ཐོབ་པའི་ཟེག་པ་དྲུག །ཇོགས་པ་ཆེན་པོའི་གོལ་སར་བསྟན། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མདོ་སྡེ་ནི། །ཀུན་ཏུ་འོད་ཀྱི་ས་འདོད་པ། །
བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣེག་དཔྱོད་ཀྱི། །ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ནམ་མཁར་འདོད། །ཤ་ཀྱ་ཡོ་གའི་བདེ་ཆེན་ནི། །རྣེག་དཔྱོད་འདས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས། །རྣེག་དཔྱོད་འདས་ལ་མདོ་སྡེས་
བསྟེགས། །ཇོགས་ཆེན་རྣེག་དང་དཔྱོད་པ་ནི། །མདོ་སྡེ་དག་ཏུ་གོལ་བར་ཟཁད། །ཀྱི་ཡ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་འདོད་པ། །དག་པ་རྣམ་གསུམ་སྟོར་ཞུགས་ནས། །གཟུང་འཛིན་དག་པའི་

ཡུལ་ལ་གནས། །ཞ་ཏི་ཡོ་གའི་བདེ་ཆེན་ནི། །གཟུང་འཛིན་འདས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས། །གཟུང་འཛིན་འདས་ལ་ཀྱི་ཡས་བསྒྲིགས། །རྩོགས་ཆེན་གཟུང་དང་འཛིན་བྲེད་པ། །ཀྱི་ཡ་དག་ཏུ་གོ་ལ་བར་ཟཁད། །ཤུ་པ་ཡ་ཡི་ལྷ་སྲིད་ནི། །ཀྱི་ཡ་སྲིད་ཅིང་ཡོ་ག་བསྒྲུབ། །ལྷ་སྲིད་འབྲེལ་པའི་དོན་མེད་པས། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་མ་རྟོགས། །ཞ་ཏི་ཡོ་གའི་བདེ་ཆེན་ནི། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས། །གཉིས་སུ་མེད་ལ་ཤུ་པས་བསྒྲིགས། །རྩོགས་ཆེན་གཉིས་སུ་བྲེད་པ་ནི། །ཤུ་པ་ཡོ་གར་གོ་ལ་བར་ཟཁད། །ཡོ་གསྒྲུག་པོ་བཀོད་འདོད་པས། །མཚན་མ་ཡོད་མེད་སྤྲོས་ཞུགས་ནས། །ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ལ་གཅོད་བྱེད་པ། །བྱང་དོར་མེད་ལ་འཇུག་མ་ནུས། །ཞ་ཏི་ཡོ་གའི་བདེ་ཆེན་ནི། །བྱང་དོར་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས། །བྱང་དོར་མེད་ལ་ཡོ་གས་བསྒྲིགས། །རྩོགས་ཆེན་བྱང་དང་དོར་བྱེད་པ། །ཡོ་ག་དག་ཏུ་གོ་ལ་བར་ཟཁད། །མ་དྲངྷ་རྩེ་རྩེ་འཆང་འདོད་པ། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྤྲོས་ཞུགས་ནས། །རང་རྒྱུད་དག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ། །བསྟེན་སྒྲུབ་རྣམ་བཞིས་བསྒྲུབ་པར་བྱེད། །ཞ་ཏི་ཡོ་གའི་བདེ་ཆེན་ནི། །རྩོལ་སྒྲུབ་བག་བའི་བྱང་ཆུབ་

།།ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི

རྟོག་མེད་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཉམ་པ་ཉིད། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་རིག་པ་གཟུང་འཛིན་བྲལ། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པའི་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་རང་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ཉིད་དུ་གསུངས། །བྱང་ཆུབ་རང་བཞིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད། །སེམས་ཅན་རྣམས་དང་བྱང་ཆུབ་གཉིས་མ་ཡིན། །དེ་ལྟར་ཤེས་ན་སྐྱེས་བུ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རིག་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་དོན་ལ་གོམས་ཤིང་བརྟན་པ་རྣམས་ནི། ཕྱི་སྣང་བ། ནང་རང་ལུས། གསང་བ་སེམས་སྤུ་འདུས་པའི་ཆོགས་པ་གསུམ་ལས་རྟོས་བཅས་ཀྱི་གསལ་སྣང་ཆུ་ཟླ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པས་སྣང་བའི་ཆོས་ཟད། རི་བྲག་དང་བསྟོགས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད། སེམས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ལ་གནས་པས་སྤྲུན་དང་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་ཅིང་། ཡང་སྲིད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཏེ། སེང་གེ་རྩ་ལ་རྟོགས་ལས། འཕགས་པའི་བདེན་པ་མཐོང་ནས་བྱལ་བའི་སྲས། །རྟོགས་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་ན་ནམ་ཡང་བདེ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་སྟོང་པ་དག་མཉམ་ཀ་དག་གི་ས་ལ་གྲོལ་ན་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བཞིའི་རྟུལ་ཐུན་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས་སྤྱངས་ཏེ་ན་བུན་ཡལ་བ་ལྟར་ནམ་

།།ཨཱཿ ། །མཁའི་མཐོངས་སུ་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཏེ་གཤེགས། རིག་པ་ཆོས་སྐྱེའི་དབྱིངས་སུ་འཁྱིལ་ནས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པས་འཁོར་བ་མྱ་ངན་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་གཞན་དོན་མཛད་པའི་ཚུལ་སྟོང་ཁྲུད་རོང་བྱག་དམར་རྩེད་གཤེགས་པའི་ཏིའུ་དངོས་སྤྲོས་སྤྲངས་མི་ཕམ་མགོན་པོ་དང་། དེའི་སྤྲོས་རྒྱུད་རྒྱལ་རོང་བྱག་ལྷ་མགོན་པོའི་དགོན་པར་སྤྱལ་ལོ་གཅིག་གི་སྐྱ་རྐིང་དུ་གཤེགས་པ་གཉིས་དང་། ཕུག་པོ་ཆེའི་ལྷ་རིའི་རྩེར་ཁྱབ་ཤེས་ཉི་མ་འབྱུང་གནས་ལ་སོགས་པ་ད་ལྟར་རང་ཡོད་འཕྲོ་ལ་ལུས་ན་བཏུབ་ཡལ་བ་ལྟར་རྟུལ་ཕན་དུ་དེངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རིན་པོ་ཆེ་སྤྱངས་པ་ལས། མི་སྣང་རྐོག་པ་མེད་པ་ཡིས། །སྣང་བ་ཐམས་ཅད་རང་དག་ནས། །ཐམས་ཅད་ཟངམ་ཐལ་བྱུང་དུ། །སྟོང་གསལ་ཆེན་པོའི་རིག་སྟུ་འབྱུར། །ས་ཆུ་མེ་རླུང་འབྱུང་བ་བཞིས། །སོ་སོའི་ནུས་པ་མི་སྣང་བས། །ཁ་བྱན་བཞིན་དུ་མཁའ་ལ་དེངས། །ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་གཞན་དོན་དུ་འགྱུར་ན་རྟུལ་ཐུན་དེངས་པ་དེ་དག་རིང་བསྲེལ་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་འཇོག་པའང་ཡོད་ལ། རྟོགས་པ་ཚད་དུ་ཕྱིན་ནས་གཞན་དོན་གྱི་རྣམ་གཡེང་མེད་པས་བླུང་སེམས་རང་མལ་དུ་དྲངས་སུ་བཅུག་པ་

རྣམས་རྟུལ་ཐུན་དུ་ཆུང་མཐྱོན་ཡང་ཕུང་པོ་ལྷོས་ཆུང་ཞིང་ལྷོད་ཤིན་ཏུ་ཡང་བ་ལ་སོགས་འབྱུང་སྟེ། རིག་པ་ཟང་ཟལ་གོམས་པ་ཀ་དག་ལ་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། སྐུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལས། ཀ་ནས་དག་པས་དྲི་མ་ཟད། ཐོག་མར་བྱུང་བས་རྒྱུད་པ་ཟད། ཆེས་སོ། ཁགཽས་པ་སྣང་བ་ཟད་པར་བྱེད་པ་ཐོད་རྒལ་གྱི་མན་ངག་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་བློན་མེད་པའི་ཐོད་རྒལ་ནི། རིག་གདངས་མངོན་སུམ་མཐོང་བས་གོལ་སར་ཉང་། ཕྱི་འབྱུང་ས་རྡོ་རི་བྲག་ཡུལ་སྣང་ཀི། རྟོས་བཅས་དྲི་མ་ཟད་པས་འབྱུང་ཆེན་གྱི། ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་ཆེན་པོར་དྲངས་པའི་ལམ། མངོན་དུ་བྱེད་པ་ནང་འབྱུང་ཁེགས་ཆོད་ཀྱིས། རྟུལ་ཐུན་ཉིད་ལས་དྲངས་པར་མ་ནུས་པའང་། འཕོ་བ་ཆེན་པོརྡོ་རྗེའི་སྐུར་སྒོམ་ནས། གཞན་དོན་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་བར་དུ་མཛད། ཀེ་ཕྱིར་རང་གི་སྡེ་པས་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི། ཁྲུས་སྒོམ་སྟོང་འབྲས་ཀུན་དང་ཁྱད་ཞུགས་བའི། མཚན་ཉིད་ལེགས་པར་ཕྱེད་པ་མན་ངག་ཡིན། ཀེ་ལ་བསྟོན་འགྲུས་ཅན་ཀྱིས་བསྒོམས་ནས་གྲོལ་བའི་ལམ་ཐོད་རྒལ་ནི་གཟུང་ཡུལ་རགས་པའི་འབྲེལ་སྣང་འོད་གསལ་དུ་བསྒྲུབ་བ་ལ་སོགས་བསྒོམ་པའི་ཚ་ནས་ཁེགས་ཆོད་ལས་ལམ་སྐྱེར་བ་ཡིན་ཏེ།

།འདི་སྐད་ཅ་དག་གི་གཤེས་ཐོག་ཏུ་གྱེལ་ནས་ཡུལ་སྣང་རང་བཞིན་མེད་པར་འགྱོ་བར་ཕྱོགས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་ཐ་མལ་པའི་ཆ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་འབྱེལ་པའི་འཛིན་ཆ་ཁྱེད་ཅག་ཆོད་དུ་རེ་ཞིག་དབང་རྟོག་ཀྱིས་གཞི་བྱས་ཏེ། རྒྱལ་པོས་སྐྱེ་མ་ལྡུད་རྒྱས་འདེབས་པའི་ཡིད་དབྱེར་ཙམ་ལས་མེད་པ་ཐོད་རྐལ་དུ་གནད་ལ་བརྟེན་པའི་འོད་ལྟ་དབྱིངས་རི་གཅིག་སྣང་བ་ཡུལ་དུ་འཆར་བས་ཐོག་མ་ནས་ཕྱི་འབྱུང་གི་སྣང་ཆ་ཐམས་པའི་བག་ཆགས་ལྷོག་པར་འགྱུར་བའི་ཁྲུད་ཡོད་དེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། འདི་ནི་རང་ཡུལ་བསྟན་པ་ལས། །འོོན་ཏེ་ཇི་ཙམ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར། །ཟངམ་ཉིད་དང་ཐལ་བྱུང་དུ། །ཡུལ་དང་ཤེས་པའི་སྣང་ཆ་ལས། །ཐད་ཀ་སོ་སོའི་གཞི་ལས་བྱོལ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ཁྱེད་ཚོ་ཆོད་དུ་ཕྱིན་ན་ནང་དུ་འབྱུང་བ་དེ་ལས་པས་ལུས་རྟེན་ཐག་དུ་འགྱོ་བ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལུས་སུ་མོ་ངན་རྟོ་རྩེའི་སྐུ་མི་འཐོབ་པས་རྟེན་དེས་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་བཞུགས་པའི་གཞན་དོན་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྟོག་ཐག་དུ་དེ་ལས་པ་དང་། འོད་ལུས་སུ་སོང་བའི་ཆ་ལ། འཕོ་བ་ཆེན་མོས་གཞན་དོན་བྱེད་མི་བྱེད་དང་། རྟོག་ཐུག་ལ་རྟ་བས་ཆེ་

ཆུང་གི་ཁྲོད་བར་ཡོད་དེ། དབེར་ན་རྒྱལ་དབང་བརྒྱ་དང་། སྤྱངས་རྐྱེགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཉམ་པ་གཞན་དག་ཐེབ་ལས་ཀྱི་རྣབས་དང་རྒྱུན་ལ་ཁྲོད་ཞུགས་པ་བཞིན་ནོ། ཇི་ལྟར་ཞུགས་ན་རྡོ་ཇེ་འཆང་ཡུལ་ཚམ་ལ་ལྷོས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་དུ་མི་གཞུག་བའི་བརྣབ་པོར་སྨྲོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་ཐིན་ལས་ཆུད་གཟོན་པར་བྱེད་པ་ལས་ལྷོག་པ་འདི་གཅིག་པུས་ཀྱང་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱང་མཐའ་དག་ཏོའི་རྫུན་གཏམ་ཀྱིས་ཀྱི་ནར་བཅོས་ནས་ལྷས་བྱིན་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་འཛིན་པ་དག་ནི་སྐྱིང་ལ་འདོད་པའི་ལྷས་གནས་མལ་བཅས་པའོ། །དེ་ཡང་འོད་ལུས་དང་བསམ་གཏན་ཀྱི་ལུས་གཉིས་ཀྱི་ཁྲོད་ནི་འོད་ལུས་ནི་རིག་པས་གཟུང་བའི་རང་འོད་དྲི་མ་མེད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུན་ཀྱི་ཡུལ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ལ། བསམ་གཏན་ཀྱི་ལྷའི་ལུས་ནི་འབྱུང་བཞིའི་རྡུལ་ཕྲན་དུངས་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་བག་ཆགས་སྐྱེས་ཀྱིས་ལུས་ལས་དབང་དུ་འགྱུར་ཆོས་ཅན་སེམས་ཅན་ལྷའི་མིག་ཡོད་པ་ལ་སྣང་བའི་ཁྲོད་པར་ཡོད་དེ། ཟློང་དྲུག་པ་ལས། འབྲུལ་པས་གཟུང་བའི་ཡིད་ཀྱི་ལུས། །འབྱུང་བ་རང་སར་སངས་པའི་ཕྱིར། །འདི་ཡང་མི་སྣང་རང་ཡལ། །རིག་པས་

།གཟུང་བའི་འོད་ཀྱི་ལུས། །ཆུ་རླབས་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིན་དུའོ། །དེའི་ཚེ་ཆོས་ཉིད་ཟད་དང་ཉེ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རིག་པའི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་བལྟར་མེད་པ་དེ་སྣམ་བྱེད་དུ་ཤོར་བའི་གོལ་སའང་འབྱུང་ངེ་ལ། ཐོང་ཚུལ་དུ་གནད་གཅུན་པས་རྟོག་པ་ཤེས་ཅན་རང་འགགས་ཤིང་། ཤེས་ཆུང་སྟོང་ཡལ་ལ་སོང་ནས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ནང་མདངས་མངོན་སུམ་པ་སྣ་མཐོང་གི་རིག་པ་རྟོ་རྩེ་ལུ་གུ་རྒྱུད་ནས་ལྟ་སྐྱའི་བར་དུ་རྩལ་རྫོགས་ཤིང་། སྣོན་པའི་འོད་གསལ་ཀྱི་གོ་མ་འགག་པའི་གདངས་མངོན་སུམ་པ་ལ་ལམ་དུ་བྱས་པས་སྐུ་གསུམ་ལམ་སྣང་དུ་རྫོགས་ཤིང་། ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་འབྲེལ་སྣང་དང་འབྲུལ་འཛིན་མ་སྤངས་རང་དག་ཏུ་གྲོལ་བའི་གནད་དེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། དགོངས་པ་གཅིག་ལས་གཡོས་པ་མེད། །སྣང་བ་སྣང་བའི་ཐོག་གསལ་བས། །བཞིན་དང་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་ལས། །གྲོལ་བ་དེ་དང་དེ་ཉིད་གྲོལ། །ཤེས་པ་འགྱུ་བསྟོང་ཡལ་བས། །མཐོང་ཤེས་རིག་པ་ཐ་དད་མིན། །དེ་ཉིད་རང་གི་ཐོག་ཏུ་གྲོལ། །ཞེས་སོ། །དེའང་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་ནི་འཕགས་ཆུལ་བདུན་དུ་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་དངོས་གཞིའི་ཚ་ནས་བཅའ་བ་ལུས་ཀྱི་གནད་གསུམ།

འཆར་བྱེད་སློབ་དཔོན་གསུམ། འཕེད་པ་དབྱིངས་ཀྱི་གནད་གསུམ། སྣང་བ་ཡུལ་ཀྱི་གནད་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་ལུས་ཀྱི་གནད་གསུམ་གང་འཆའ་ཡང་རྟུང་སྟེ། ཏ་ཅང་བསྟམས་ཆེས་པ་དང་བསྒོམས་དྲག་པ་དང་། འཆུས་པ་མ་ཡིན་པར་ལྷོད་ཆ་ཆེ་བའི་བདེ་ལུགས་བཙལ་བས། རྩ་འཆུས་དང་རླུང་ལོག་འབྱམས་ཀྱི་ཉེས་པ་སེལ་བ་ཡིན་ལ། སྤྱིར་འོག་མའི་རྫོགས་རིམ་རྣམས་སུ་ནི་ཟླུང་སྐྱོང་ནས་ཤ་ཁྲ་བྱེད་རྩྭ་བྱེད་ཅིང་གསལ་བ་རིས་ཆད་དུ་བལྟ་བས་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དང་ཅིག་འགགས་ཀྱང་གཏན་མི་འགག་པ་དང་། འཁོར་ལོ་བཞི་ལ་སོགས་པར་བཀང་ནས་ཞུ་བའི་དེས་ཤེས་འདྲེན་པའང་། བདེ་བ་ལ་སྟོང་བས་རྒྱས་འདེབས་པས་བཅོས་མ་ཤས་ཆེ་ཞིང་། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྤྲོ་ལོགས་པ་ཐམས་ཅད་འདོད་ཁམས་པའི་སེམས་དང་འབྲེལ་ཆེ་བས་འཁོར་བའི་ས་བོན་རྒྱུན་གཅོད་པར་དཀའ་ཞིང་ཟླུང་ལོག་པ་དང་། འབྱམས་པ་དང་། འཕྱེལ་བ་དང་། རྐྱེགས་པ་བཞིའི་སྐྱོན་ལས་འཕྲུལ་སྣང་ཡང་འབྱུང་ཉེའོ། །འདིར་ནི་ཟླུང་རང་བབས་ཀྱིས་དགུ་འཇུག་པ་ལས་འཕེལ་བ་ལམ་དུ་མི་བྱེད་པས་ཁ་ནས་རང་འགགས་ལ་གཏོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་། དོ་སྤྲོད་སྤྲས་པ་ལས། སེམས་

།།ཀྱི་རྟེན་ནི་ཀ་ཁྲག་གི་ལུས་བྱང་ཁོག་གི་སྟོང་ཡིན་ནོ། །གནས་ནི་བློ་བའི་ནང་ན་གནས་སོ། །ལམ་ནི་བློ་བ་ནས་མཐིན་པར་རྩ་བྱོ་སོག་གི་སྣུབས་ཚམ་ཞེག་འབྲེལ་ནས་ཡོད་དོ། །དེ་ནས་ཡར་དབུགས་རྒྱུ་བ་དེ་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་ནི་འདོད་པའི་སྐོག་དང་སྣ་བུག་གཉིས་ཏེ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །འདོད་པའི་ཤེས་པཞེག་ད་ནས་འབྱུང་ངོ་། །སེམས་རང་གི་ངོ་བོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དབུགས་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱུ་བ་འདི་རང་ཡིན་ནོ། །དེགས་ཀྱི་བུ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཀྱི་བཞོན་པ་ལས་རླུང་གི་འགྲུ་བ་རང་འགགས་ལ་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རླུང་ཁ་སྦྲོས་རང་ལུགས་སུ་དལ་བུས་དྲངས་ལ་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་གནས་གནས་བློ་ངོ་། །གནད་དེས་སེམས་ཀྱི་བཞོན་པ་རྟ་ལྟ་བུའི་རླུང་ཕྱིར་ཀྱེ། དབུ་རྩེ་གསུམ་ལྟ་བུ་རིག་པ་ལ་ཐིམ་པས་རང་བབས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ལ་གནས་པ་སྟེ། སྔ་མ་ལས། གསང་བའི་བདག་པོ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུས་ཅན་བརྟེན་པ་རང་གི་ལུས་བྱང་ཁོག་སྟོང་ཁའི་ན་བརྟེན་ནས་ཡོད་དོ། །གནས་སྐྱེན་ན་གནས་པའོ། །ལམ་ནི་སྐྱེ་དངམིག་གི་བར་དུ་རྩ་

དང་དཀར་གྱི་སྐུང་བ་ལྟུབ་བུ་མཉེན་ལ་འབྲིལ་བ་ཁྲག་དང་ཆུ་སེར་མེད་པ་གཅིག་གིས་འབྲེལ་ནས་ཡོད་དོ། །དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ནོ། །སྒོ་ནི་མངོན་དུ་བྱང་བའི་སྒོ་གཉིས་སྐོག་ཏུ་བྱང་བའི་སྒོ་གཉིས་ཏེ་བཞི་ཡིན་ནོ། །མངོན་དུ་བྱང་བའི་སྒོ་གཉིས་ནི་རང་གི་མིག་གཉིས་ཡིན་ནོ། །ཤེས་ཏུ་བྱང་བའི་སྒོ་གཉིས་ནི་རང་གི་རྣ་བ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །རང་གི་དོ་བོ་ནི་དག་པ་ཚོས་ཀྱི་སྐུའི་དོ་བོ་སྟོང་པར་བཞུགས་སོ། །ཡེ་ཤེས་གསལ་བར་བཞུགས་སོ། །སྐྱེ་བོ་ཟང་ཟིལ་དུ་བཞུགས་སོ། །དོ་བོ་སྟོང་པར་བཞུགས་པ་ནི། རང་གི་རིག་པ་འདི་ཉིད་དངོས་པོ་མཚན་མ་གང་ཡང་གྲུབ་པས་དོ་བོ་སྟོང་པར་འདུག་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་བོ་གསལ་བར་བཞུགས་པ་ནི་རང་གི་རིག་པའི་དོ་བོ་མི་འགག་པར་གསལ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་རིག་པ་རང་གི་དོ་བོ་མ་འགགས་པར་གསལ་བ་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་ཟང་ཟིལ་དུ་བཞུགས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་སྐྱེ་གའི་ནང་ན་བཞུགས་པ་ཁ་ཁྲག་ལུས་ཀྱིས་བཏུམས་ཀྱང་མ་འཐུམས་པར་རང་གི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་མཐོང་བ་མ་འགགས་པར་གསལ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །འདི་ཉིད་ཟང་ཟིལ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

ཀཱཾ། །སོ། །དེའི་ཚེ་ཟླུང་འདུས་ཀྱི་གེགས་སེལ་བའི་ཕྱིར་བར་སྐབས་སུ་ཏུ་སྒྲ་དག་པོ་བཏུབ་ནས་ཟླུང་ཕྱིར་འཕངས་བནི་གནང་ཡིན་ནོ། །གནད་འདི་དག་མ་ཕེས་ན་ཐོང་ཆལ་གྱི་ཡོན་ཏན་མི་སྐྱེའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟིགས་སྣང་གསུམ་གང་བྱེད་ཀྱང་ཏ་ཅང་གཅན་པ་མ་ཡིན་པའི་ངོས་ནས་མིག་མི་འགྱེལ་པའི་ལྟ་སྣང་ལ་ཕྱོགས་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། རྒྱང་ཞགས་འགྱེལ་བ་མེད་པ་གནད། །འདི་དུས་ལྟ་སྣང་གསུམ་དང་སྦྱར། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་འཁྲིད་པ་དབྱིངས་ཀྱི་གནད་གསུམ་ནི། རྒྱར་དང་སྟེང་འོག་གསུམ་དུ་དབྱིངས་སྣང་དལ་བུས་འཁྲིད་པའི་སྐབས་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་འགྱེལ་བ། ཤེས་པ་དྲངས་ཕྱེད་པ། དྲན་རྟོག་ཐ་མལ་དུ་མ་སོང་བ་གསུམ་གནད་ཡིན་ཏེ། རྟག་རྫོགས་ལས། ཆོས་ཉིད་དྲན་པ་གསལ་བའི་ནམ་མཁའ་ལ། །ཚོམ་བུ་ལྟར་སྣང་གསེར་ཀྱི་བྱ་ཐུང་ལྟོང་། །འཛིན་ཚགས་རྟོག་མཐའ་བྲལ་བའི་ངང་དུ་འཁྱབ། །ཅེས་སོགས་གསུམ་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ཕྱིའི་ཡུལ་ནམ་མཁའ་སྟེན་མེད་ལ་གཏད་པས་དབྱིངས་ཀྱི་དྭངས་ཕྱེད། ནང་གི་ཡུལ་རིག་པ་དབྱིངས་སྟོན་ལ་གཏད་པས་གཟུང་བ་རང་འགག །གསང་བའི་

ཡུལ་གཏད་མེད་ཆོས་སྐུ་གཏད་པས་འཛོན་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་གྱོལ་བ་སྟེ། དང་པོས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་བསྟེ། གཉིས་པས་ཤེས་བྱ་ནང་དུ་སྡུད། གསུམ་པས་དུམ་རོ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གནད་འདི་མ་རྟོགས་ན་ཤེས་པ་ཕྱི་རྒྱ་ཡུས་པས་གཟུང་ཡུལ་དུ་སོང་། རི་གཡ་ནང་དུ་བསྒོམ་བ་འཛིན་བྱེད་དུ་གོལ་བས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ལས་མ་གྱོལ་བའི་སྟོང་གཟུགས་སྐྱེས་ས་བཅད་པ་མེད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་སྟོང་གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དུ་འཆར་ཚུལ་ནམ་མཁའ་གོ་འབྱེད་པའི་རྒྱུན་ལ་ལྷོས་ནས་ཕྱི་ན་ཡོད་ཡོད་འདུ་བ་ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་ལས་ཕྱི་ནམེད་དེ། མིག་གི་འོད་རྩ་དུངས་པ་ལས་གཞི་སྣང་གི་འཆར་སྐྲོན་དང་དུ་མདོན་པ་ཡིན་ཏེ་ཕྱི་ན་ཡོད་ན་གཞན་དང་ཡང་མཐོང་བ་གཅིག་ཏུ་རུང་ངོ་། །དེ་བས་ཡུལ་གྱི་སྣང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་རྩལ་རྟོགས་ལས། སྐུ་ཡི་སྣང་བ་དེ་དག་ཀུན། །ཡུལ་གྱི་སྣང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལེར་ན་ན་ཚུར་གཞོན་པ་ཡིས། །མེ་འོང་མཚོན་ཉིད་གསལ་བ་ལ། །རང་གི་བཞིན་སྣང་མཐོང་བ་ལྟར། །ཆོས་ཉིད་ཡུལ་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ། །དེ་གཅིག་སྣང་བ་སྐུ་རྣམ་ཀར། །རང་གི་གནས་ལུགས་མཐོང་བནི། །ཡུལ་ལ་ཡོད་པམ་ཡིན་ཏེ། །དཔེ་གས་པ་དག་པས་

ཀཱཾ། །མངོན་དུ་གསལ། །དངགི་དགྱིལ་དང་འཁོར་དུ་བཅས། །ཡེ་ཤེས་དོན་ལ་ཡུལ་མེད་ཀྱང་། །སེམས་ཅན་དུས་ན་ཡུལ་ལྟར་སྣང་། །མཐོང་བའི་ཡུལ་ལ་རྟོགས་པ་ཆེ། །ཁོ་བའི་ཡུལ་ན་བདེ་བ་ཆེ། །སྣང་བ་མཐོང་ན་ཉམས་སྐྱོང་ཆེ། །དངངི་གཏིག་པུ་བྱོགས་ཀྱི་མཆོག །སྣང་བའི་ཡུལ་དུ་མེད་པས་ན། །རྟོ་རྩེ་ལུ་གུ་རྒྱུད་ཉིད་ལས། །ཆར་ཤས་སྐྱེ་བས་མི་ཁྱབ། །ཅེས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་སྐྲོན་མ་བཞིའི་རྣམ་གྲངས་སུ་དབྱེ་བའི་ཚུལ་རང་ཤར་ལས། ནམ་མཁའ་སྟོང་པའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ། །བཅོམ་མེད་སྐྲོན་མ་རྣམ་པ་བཞི། །མ་འགགས་པ་ཡི་དོན་གྱིས་གསལ། །རིག་པ་དབྱིངས་ཀྱི་སྐྲོན་མ་ནི། །ནམ་མཁའ་སྟོང་པའི་ཀློང་དགྱིལ་དུ། །དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་ཀྱི་སྐུ། །མ་འགགས་འགག་མེད་རྣམ་པར་གསལ། །ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྷན་ཐུགས་ཀྱི་སྐུ། །ལུ་གུ་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འཆར། །དེ་ཡང་འགྲོ་དང་འོང་བ་དང་། །འགྲུལ་བ་དང་ནི་འཕྲིག་པའོ། །རིག་པ་དབྱིངས་ཀྱི་སྐྲོན་མ་དུ། །བཅུག་སྟེ་རིག་པ་མ་འགྲུལ་ན། །འཇུར་མེད་རྟོགས་པ་རང་ཉ་བཞག །ཤེས་རབ་རང་བྱུང་སྐྲོན་མ་ནི། །སྐྲོ་འདོགས་ཐམས་ཅད་གཅོད་པ་

དང་། ཐིག་ལེ་སྟོང་པའི་སྒོན་མ་ནི། ཁོང་ཁྲོལ་བ་མེད་པར་ཤར་བྱུང་ན། ཁྱད་ཆོས་ཆུ་ཡི་སྒོན་མ་ཡིས། དེ་ལ་བལྟ་བ་མ་ཡེངས་ན། མཐར་ཐྱིན་བསྒོམ་པའི་ཚད་དུ་གསུང་། ཞེས་སོ། དེ་ཡང་ཐལ་འབྱུང་ལས། དག་པ་དབྱིངས་ཀྱི་སྒོན་མ་ལ། ཐིག་ལེ་སྐུ་དང་འབྲེལ་སྣང་དག ཅེས་པས་དག་པ་དབྱིངས་སྒོན་དང་། རིག་པ་དབྱིངས་སྒོན་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་སྒོན་མ་ནཱ་པོ་ལས་ཁྱད་ཆོས་ཆུའི་སྒོན་མ་ནི་འཆར་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ཡིན་ཏེ། རིག་ཆའི་གདངས་ཐྱི་རོལ་ཀྱི་ཡུལ་ལ་མཐོང་བས་ཁྱད་ཆེས་བྱ་ལ། མཐོང་བ་དེ་ཡང་སྐྱེས་བུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྟེས་སུ་འཆིང་གྲོལ་བྱེད་པས་ཞགས་པའི་སྒྲ་ཞུགས་པ་སྟེ་ཀློང་ཆེན་ར་བ་འབྱམས་ལས། ཁྱད་ནི་རིག་པ་སྐུ་མཐོང་སྟེ། ཀ་ཟུགས་རྟོགས་འདོད་ཡོན་ལྟ་རྣམས་རྟོགས། །འདི་ཡིས་འཆིང་བས་ཞགས་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དག་པ་དབྱིངས་ཀྱི་སྒོན་མ་ནི་འཆར་གཞིའི་ནང་དབྱིངས་ཐྱི་རྒྱ་གསལ་བའི་གདངས་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཚུལ། ཁྱད་ལས། དབྱིངས་ནི་ཐྱི་དང་ནང་ངོ་སྟེ། ཐྱི་ནི་སྤྲིན་བཞལ་མ་ཁའ་ལ་འཛིན། ཞེས་སོ། ཐིག་

།།ལེ་སྟོང་པའི་སྒོན་མ་ནི་འཚར་བའི་རྣམ་པ་རྩོལ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། རང་བཞིན་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་ལྟ། ཚུ་བུར་མིག་གིས་མཐོང་བར་འགྱུར། ཞེས་སོ། ཤེས་རབ་རང་བྱུང་གི་སྒོན་མ་ནི་དྲངས་ལ་ཡུལ་མེད་དུ་འཚར་བ་རིག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྣང་མཐོང་གི་གནས་ལུགས་མ་ནོར་བ་ཡིན་པས་འདི་ལས་མ་འགྲུལ་པ་གནད་གལ་པོ་ཆེ་ཡིན་ནོ། ཁབྱེ་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་། རྣམ་པར་སྐྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་། རྣམ་པར་སྦྱང་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་། རྣམ་པར་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྟེ་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒྲོས་རྣམ་པ་བཞིར་བཞག་པའི་ཚུལ་རང་ཤར་ལས། དེ་ཡང་རིག་པའི་ངོ་བོ་ལ། ཤེས་རབ་རྣམ་པ་བཞི་དང་ལྡན། ཤེས་རབ་རྣམ་བཞི་འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་བཏོལ་བྱེད་ཤེས་རབ་བྱེད་པའོ། །ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་བར་བྱེད་པའོ། །ཉོན་མོངས་དག་པའི་ཞིང་དུ་སྒྲོལ། །རྒོག་མེད་སྐྱེ་མེད་དང་དུ་སྒྲོལ། །མ་རིག་རིག་པའི་ཀློང་དུ་སྒྲོལ། །ཤེས་རབ་རྒོག་མེད་དང་དུ་སྒྲོལ། །དེ་ཕྱིར་སྒྲོལ་བྱེད་ཤེས་རབ་བོ། །རྣམ་པར་སྐྱོད་བྱེད་ཤེས་རབ་ནི། །སྐུ་ལྟ་ཀ་དག་དབྱིངས་སུ་བསྐྱོད་པར་བྱེད། །འོད་ལྟ་འཛིན་མེད་དབྱིངས་སུ་བསྐྱོད་པར་

བྱེད། དེ་ག་པ་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་སུ་གསྐྱོད་པར་བྱེད། སྒྲོན་མ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་གསྐྱོད་པར་བྱེད། དེ་ཕྱིར་སྐྱོད་བྱེད་ཤེས་རབ་བོ། རྣམ་པར་སྣང་བྱེད་ཤེས་རབ་ཀྱི། འབྱུང་བ་འོད་ལྡའི་ནང་དུ་སྣང་། ནམ་མཁའ་སྒྲོན་མའི་ནང་དུ་སྣང་། སྐུ་ལྡ་རིག་པའི་ངང་དུ་སྣང་། དེ་ག་རྟོག་མེད་ནང་དུ་སྣང་། དེ་ཕྱིར་སྣང་བྱེད་ཤེས་རབ་བོ། རྣམ་པར་འབྱེད་བྱེད་ཤེས་རབ་ཀྱི། ཨ་རིག་རིག་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད། ཉོན་མོངས་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་འབྱེད། དག་དང་མ་དག་གཉིས་སུ་འབྱེད། འཁོར་དང་སྐུང་འདས་གཉིས་སུ་འབྱེད། རྩོགས་དང་མ་རྩོགས་གཉིས་སུ་འབྱེད། བཟང་དང་ངན་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད། དེ་ཕྱིར་འབྱེད་བྱེད་ཤེས་རབ་བོ། ཞེས་སོ། འདི་ནི་ཐོད་རྒལ་གྱི་ཆིངས་བླུ་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རྟོགས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་མཐོང་བ་ཡིན་པས་སྣང་བ་ལ་གོ་རིམ་མེད་པར་གཅིག་ཚར་དུ་ཟད་པ་ཡང་འབྱུང་སྟེ། ཏིང་ངྲུག་པ་ལས། གཞི་ལ་གོམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས། རང་གི་གནས་ཀྱང་སྟོང་པར་འགྱུར། ལམ་ལ་གོམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས། འབྱུང་བ་རགས་པའི་ཏི་མ་ཟད། འབྲས་བུ་ལ་ནི་སུ་གོམས་པ། ཨོ་ལྷོ་གཱ།

།།ཞེས་སོ། །འདི་ཡི་ས་ལ་ཕྱིན། །ཞེས་སོ། །ཆུ་བུར་ཀྱི་མིག་གི་ས་མཐོང་བ་ནི་དང་པོར་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་ནས་རིམ་པར་འཆར་དགོས། དེ་ལྟག་མཐོང་རྟོམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་ནས་མ་ཞེན་དགོས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣྱང་གི་ཆ་དག་དགོས། རིག་གདངས་ཀྱི་ཆ་འཕེལ་དགོས། ཕྱིས་ལས་རྣྱང་དང་མཉམ་དུ་ཟད་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣྱང་དང་ལྷན་ཅིག་ནང་དབྱིངས་སུ་ཆོས་ཟད་ཀྱི་རང་ཟིན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། རིག་པའི་གནད་ནི་དབྱུང་བ་དང་། །བསྒོམ་ཞིང་མཁའ་ལ་གཏད་པའོ། །དབྱིངས་ཀྱི་གནད་ནི་བསྟན་དང་། །དགག་དང་ཁམས་ཀྱི་བྱེར་ཡས་སྣང་། །སྣང་བའི་གནད་ནི་འཕེལ་དང་ཟད། །སྣ་ཚོགས་རང་སར་གྲོལ་བའོ། །ཞེས་སོ། །ཚུལ་འདི་ལྟ་བུས་ཐོང་ཚལ་ཀྱི་གླུ་བ་མཐའ་འཛལ་མི་ཤེས་པ་དག་འཁྲིད་ཡིག་རྣམས་སུ་སྣང་བཞིའི་འཕེལ་ཟད་དང་། བསྟན་བ་རྣོན་ལ་བུར་བཏོན་ནས་བཤད་པས་བློ་བ་ཁེངས་ཏེ་ཀ་དག་གི་གནས་ལུགས་རྟེན་པར་མ་མཐོང་། སེམས་འཛིན་ཀོལ་ཆེ་བ་དང་། སྐྱེ་འགག་སྟོང་པར་གོ་བ་ཙམ་ལ་ཡི་རངས་ནས་དོན་དམ་སྟོན་པའི་ཚིག་རླབས་པོ་ཆེ་དག་རང་ཉམས་དང་མི་སྒྲོར་བར་ཐད་

དང་དུ་སྣྲ་ཞིང་། ཀུན་སྤྱོད་རྒྱལ་གནས་ལུགས་ཡིད་དཔྱོད་དུ་གདེང་འཚའ་བས་དབང་པོ་ཡུལ་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་སྟོང་གཟུགས་ལ་ཆེ་ཐང་དུ་བཟུང་ནས་ཉམས་སྐང་གོང་དུ་འཕེལ་ལོ། །རིག་པ་ཚད་ལ་ཕེབས་སོ་ཞེས་སྤྲོག་པ་ནི་ཧོར་ས་རྡམ་པོ་ཆེ་ཡིན་ཏེ། ཀ་དག་ལྷུན་གྲུབ་གཉིས་ཀའི་རྩ་བ་རིག་པ་ཟང་ཐལ་རྗེན་ལ་འདུད་མ་ཤེས་ན་ཐོད་རྒལ་གྱི་སྟོང་གཟུགས་དངོས་པོར་གོལ་བས་གཟུགས་ཁམས་སུ་འཕེན་པ་ལས་ཕན་པ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། འདི་ལྟར་རིག་གདངས་ལ་ལམ་སྣང་གི་རིག་པར་བཏགས་པ་རྣོ་རྩེ་ལུགས་རྒྱུད་གཅིག་ཅར་དུ་མཐོང་སྟབས་མཚོན་རྟ་གཟུགས་ཀྱི་རྣེན་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་འཚར་ཚུལ་མ་དེས་པ་སྐྱེས་བུའི་ཚོར་བོག་ཏུ་མངོན་པའི་ཕྱིར་ན། ཁ་ཚོག་ལ་སྟོང་ཅིང་གིང་མ་རྟོགས་པ་བར་ཆད་ཀྱི་བདུད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རང་ཤར་ལས། དེ་ཡང་མེད་པ་འདི་ལྟར་བྱང་ནག་ཚོག་ལ་སྟོང་ཅིང་གིང་མ་རྟོགས་པའི་རྟགས་ཡིན་ནོ། ཡང་སྟོན་པ་ལྟ་བུར་བྱུང་ན་བར་གཅོད་ཀྱི་བདུད་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཏང་ལ་ཉམས་སུ་བླངས་ནོ། །ཉེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྩ་བླུན་གྱི་རྒྱུ་ཡོད་རིང་ལ་གཞི་སྣང་གི་འཆར་སྟོབས་མི་འགག་པས་ལྟ་བ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རྩལ། སྟོམ་པ་

།།ཞེས། །ཐོད་རྒལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ལ་བརླབ་བའི་ཚུལ་སྒོམ་སྐྱེང་ཏིག་ཡ་བཞི་དང་། ཁྲག་པར་རྒྱུད་བཅུ་བདུན། བཀྲགས་བྱོལ་རྒྱུད་གསུམ། ཟབ་པཾོད་བཞི། མན་ངག་བརྒྱ་བཅུ་དག། སྐྱེང་ཏིག་གསང་བའི་དམ་ཚིག་དང་བཅས་པའི་དོན་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ཐེག་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཟབ་མོ་ཡང་ཏིག་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་མོད། འདིར་བཀྲོས་མ་འགྱུར་བས་དོན་ལ་རྟོག་ཅིང་མཁའ་འགྲོ་མས་དབང་བྱས་པས་བྱིན་རླབས་མ་ཉམས་པ་མེ་ངར་ཆུལ་ཐྲོགས་ཆེན་པོའི་སྣང་དོན་ལས་ཐོད་རྒལ་གྱི་ལམ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས། ཤེས་ཀྱ་མཚོན་ཆ་རྣོན་པོ་ཡིས། ཐམས་ཅད་བསྒྲལ་ན་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་། ཐུགས་རྗེས་ཐམས་ཅད་སྐྱོབ་བའི་ཕྱིར། ཅེ་ལ་ཁམས་གསུམ་ནི་སྐྲོ་གསུམ་དང་། སེམས་ཅན་ནི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱ་ཀ་དག་ཟང་ཐལ་དུ་ཏོགས་པའི་མཚོན་ཆ་རྣོན་པོས་གཅད་པའི་དོན་ཏེ་ཐོད་རྒལ་གྱི་གཞི་མ་ཁྲེགས་ཆོད་གདེངས་སུ་གྱུར་པ་དགོས་པའོ། །དེ་ལ་མི་དགེ་བའི་བྱ་ལྟ་ཅི་སྨོས། སྐྱོབ་དཔོན་ལྟུར་གྱུར་པའི་དགེ་བའི་ཆོ་གའི་སྐྱོད་ལ་སོགས་པའི་སྐྲོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགུ་

ཕྱག་སུ་བཏང་ནས་འདུག་སྟངས་དང་ལྟ་སྟངས་ལས་མི་གཡོལ་ན་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་དོན་དེ། འདས་རྗེས་ལས། ཕྱི་ནང་བྱ་བ་དགུ་ཕྱག་གས་བཏང་། ཞེས་སོ། རྒྱ་ཁྱེ་འགྲོགས་པའི་མཆེད་ལྷམ་གཉིས། གོཙོ་རོང་དོང་དུ་རྒྱུར་བྱས་ན། ཡེ་ཤེས་སྐུ་དང་མི་འབྲལ་འཕྱུར། ལུག་རྒྱུད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རྒྱ་ཁྱེ་འགྲོགས་པའི་རྒྱུད་སེམས་གཉིས་ཀྱི་དོ་བོ་ལུགས་རྒྱུད་དུ་མངོན་པས་དེ་ཉིད་དབྱིངས་སྣང་ཞིག་ཅེས་ཁས་བླངས་པ་ལྟ་བུའི་དོན་ཏོ། སྒོང་གསལ་ལས། བདེས་སྣང་ལུགས་རྒྱུད་བཙོན་དུ་བཟུང་། རྒྱང་གནད་དལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟེན། ཞེས་སོ། ལུས་སྲོག་བསྐྱེད་པའི་ཚ་མ་གཉིས། ཐང་ལ་བཏེག་ན་རང་ལུས་འཕེལ། ཡེ་ཤེས་ཡུལ་དང་ཐུང་བའི་ཕྱིར། དབྱིངས་རྣམ་དག་གི་སྒྲིན་མ་ནི་སྟོང་པའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པས་མ་དང་། ཞིག་ལེ་སྟོང་པའི་སྒྲིན་མ་ཀོ་མོའི་ཆུ་ལ་སྲོག་ཆགས་ཐེབས་པ་ལྟ་བུའི་སྣང་བའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པས་ཁ་སྟེ་གཉིས་པོ་དབང་པོ་དུབས་ཕྱེད་པའི་ཐབ་ལ་བཏེག་ནས་བལྟས་པས་རང་ལུས་ལྟ་བུའི་ཉམས་སྣང་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་དོན་ཏོ། ཡེ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་གནད་གཟིར་བས། རྐྱེ་གསུམ་རིག་པ་སྟོང་པར་

།ཞེས་བྱ། །འཆར། །ཞེས་དང་། མཆོད་རྟེན་ལྷ་ཁང་ལ་སོགས་རྣམས། །ཕྱག་ཁ་རྒྱ་མཚོར་ཐོ་བྱས་ན། །ཡང་དག་དོན་གྱི་སྒྲིབ་པོ་མཐོང་། །སྒོམ་མ་མཁའ་ལ་གས་ལ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་མཆོད་རྟེན་ནི་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལས་བའི་བདག་ཉིད་རིག་པ་བའི་གཤེགས་སྙིང་པོ་དང་། ལྷ་ཁང་ནི་དེ་ཉིད་ཙོང་ཁའི་ལུགས་ཀྱི་ཐུབ་པ་ན་གནས་པ་ཕྱག་བའི་སྐབས་ལྟ་སྟངས་ཀྱིས་གཅུན་ཞགས་ཀྱི་སྒོན་མ་ལ་གཏད་པས་ཕྱི་རོལ་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བའི་གདངས་དང་། ནང་དུ་ཆོས་ཉིད་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་ཡང་དག་དོན་གྱི་སྒྲིབ་པོ་མཐོང་བས་འདི་ལས་ཀྱང་འདྲེས་པས་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་སྟེ། གསང་བ་སྒྲོད་པ་ལས། འདི་ལྟར་སྡུ་ཡིས་མཐོང་བའི་མི། །ཐོག་མའི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་། སྐལ་བ་མཉམ་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཀོན་ཅོག་གསུམ་པོ་རྒྱབ་ཕྱོགས་ན། །ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བར་འགྱུར། །སྐུ་གསུམ་སྣང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི། དུས་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་དཀོན་ཅོག་གསུམ་ལྟར་མི་འབྲལ་ཞིང་། ཕྱི་དོན་དུ་འཛིན་པའི་དཀོན་ཅོག་

ལ་རང་རྒྱུད་དུ་བལྟ་བའི་ལྟོག་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཡིད་ཀྱི་འཁྲུལ་རྒྱུ་ཐོག་ཏུ་ཆོས་ཉིད་མ་འཁྲུལ་པ་གཞིའི་སངས་རྒྱས། སྒྲ་ཚོག་ལས་འདས་པ་ལམ་གྱི་དམ་ཚོས། འཁྲུལ་མེད་དུ་གནས་པ་འབྲས་བུའི་དགེ་འདུན་ཏེ། ཐོང་དྲུག་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཚོས་དང་དགེ་འདུན་ནི། །ཡེ་རྫོགས་རང་གི་ལུས་ལ་གནས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་དུ་གནས་པའི་གདངས་ལྟག་མཐོང་གི་རིག་པ་རྣོ་རྩེ་ལུ་གུ་རྒྱུད་ལ་བལྟས་པས་ཚོས་ཉིད་མདོན་སུམ་གྱིས་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་གོ་འབྱེད། ཉམས་གོང་འཕེལ་དུ་སྤྲུལ་སྐུ། ཚད་མེད་སུ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ། ཟད་པར་ཆོས་སྐྱེའི་སྣང་བ་མཐོང་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། ཆོས་ཉིད་མདོན་སུམ་སྣང་བ་ཡིས། །ཡིད་དཔྱོད་འཛིན་པའི་ལམ་ལས་འདས། །ཉམས་སྣང་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ཡིས། །འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ་ནུབ་པ་དང་། །བར་དོའི་ཡེ་ཤེས་མདོན་དུ་བྱེད། །རིག་པ་ཚད་མེད་སྣང་བ་ཡིས། །སྐུ་གསུམ་རྟོག་པའི་ལམ་སྣང་འདས། །ཆོས་ཉིད་ཟད་པའི་སྣང་བ་ཡིས། །ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་རྒྱུན་ཐག་ཆད། །ཅེས་སོ། །སངས་རྒྱས་བསྟན་ལ་ཏེ་དུར་བཅུག་ན། །རང་གི་སྣང་བ་རྟོགས་པར་འགྱུར། །འབྱུང་བ་རང་ལ་འོག་པའི་

།།ཞེས། ཁྱོད་། ཀེ་ལ་སངས་རྒྱས་ནི་རིག་པ་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་ཀྱི་དུས་ན་དེ་ཉིད་ལ་མ་རིག་པའི་ཁྲོན་བྱེད་དང་བཅས་པས་རིག་པ་ལས་གཞན་པའི་སངས་རྒྱས་ཡོད་དོ་སྙམ་བྱེད་ཀྱི་བློ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བསྒལ་ནས་དུར་དུ་བཙུག་པ་སྟེ། མ་རིག་པའི་རྩ་བ་རིག་པ་ལ་ལྷོག་པས་ཕྱིན་ཆད་འཁྲུལ་མི་ཤེས་པར་བྱེད་པའོ། ཀེ་ལྟར་ཐྱུར་ན་སྣང་བ་ཆོས་ཉིད་དུ་ཏེགས་པས་འབྱུང་བའི་སྐྱེགས་མ་རངའོག་སྟེ་རྒྱལ་ཕྱག་དུ་དེ་དས་པ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བའོ། ཁོས་རྣམས་མེར་བསྲེགས་ཚུར་ཐོ་ན། རིག་པའི་རང་སྣང་ཏེགས་པར་འཐུར། ཤེས་རབ་དོན་ལ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། ཀེ་ལ་ཆོས་ནི་འཁོར་འདས་ས་མ། གཟུང་འཛིན་དུ་སྣང་ཞིང་འཁྲུལ་པའི་ཆོས་མཐའ་དག་དང་།། རིག་པ་ཚད་ལ་ཞེབས་པ་ཕྱི་ལོགས་པའི་དེ་ཉིད་མ་ཏེགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མེས་ཆོས་ཉིད་ཙམ་དུ་འཛིན་པའང་བསྲེགས་ནས་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་འཇིག །ཟླ་མའི་མན་ངག་ལུས། སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཙམ་དུའང་མ་གྲུབ་པ་སྟེ། ཆོས་རྣམས་ཟད་སར་ཕྱིན་པ་དང་། རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡང་འཇིག །འདི་དུས་ཟླ་མའི་མན་ངག་ལུས། །

ལྟ་སྟོམ་སྐྱོད་པའི་མཐའ་སྟོངས་པས། ཆོས་སྐྱའི་སྣང་བ་ཡོད་མ་ཡིན། སྐྱ་དང་ཡེ་ཤེས་རྒྱན་ཆད་པས། རངས་རྒྱས་མེད་ཅིང་སེམས་ཅན་མེད། མདོར་ན་གང་ཡང་གནས་པ་མེད། སོང་མེད་འོང་བ་མེད་པའོ། ཞེས་སོ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ། བསྒོལ་ན་སྣང་བ་སྟོངས་པར་འགྱུར། ཐུགས་རྗེ་དོན་ཉིད་མ་འགགས་ཕྱིར། དུས་དེའི་ཚེ་ཁྱེགས་ཆོད་ཀྱིས་ལུས་རྣལ་ཐུན་དུ་དེངས་པ་ཐོད་རྒལ་ཀྱིས་འོད་དུ་གསལ་བ་འཕོ་བ་ཆེན་པོའི་སྐུར་བཞེངས་ནས་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ས་ལ་བསྒོལ་བར་མཛད་པའི་ཕྱིན་ལས་རྒྱུན་མི་འཆད་ཅིང་། ཁྱད་པར་བར་དོའི་འགྲོ་བ་སྣོན་ལམ་མཐུན་པ་སྐུམ་སྟོང་ལྷག་མེད་དུ་བྱོལ་བར་མཛད་ནས་ཆོས་ཉིད་གཞོན་ནུ་བྱམ་སྐུར་འཚང་རྒྱ་ཡང་། ཐུགས་རྗེའི་རྒྱུན་ལ་འགགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་སྐུ་ཏིག་ཐེང་བ་ལས། ཟག་པ་ཟད་ཕྱིར་རྟོག་བཅས་མིན། ཁངོས་པོ་ཟད་ཕྱིར་སྟོང་པར་གནས། ཁགཉིས་མེད་འཕེལ་མེད་དོ་བོ་ཉིད། ཆོས་དང་བྲལ་བས་ཐབས་ལས་འདས། ཏྲོག་མེད་གསལ་བས་འགྲུབ་སངས། ཁེམ་རིག་གཉིས་མེད་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས། ཞེས་སོ། རྗེས་ལ་མཐའ་རྟེན་གྱི་

།ཨཱ། །མན་ངག་བཞི་ལས། དང་པོ་མི་འགྱུལ་བ་གསུམ་ལ་གཞི་བཙའ་བ་ནི། རང་སྤྲོག་རང་གིས་བཙད་བྱུང་ན། །ཆོས་ཉིད་ཡུལ་དང་འཐུད་པར་འགྱུར། །སྒོམ་མ་འོངས་ལྷས་བརྒྱན་པའི་ཕྱིར། །དེ་ལ་ལུས་བཞུགས་སྐངས་ལས་མི་འགྱུལ་བས་རྩ་ཟུང་གི་སྤྲོག་གཅོད། མིག་གཟིགས་སྐངས་ལས་མི་འགྱུལ་བས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་སྣང་འཛིན། སེམས་བཟོ་མེད་ལས་མི་འགྱུལ་བས་སྒོོན་མ་རྒྱན་དུ་འཆར་བ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། མི་འགྱུལ་གསུམ་ལ་གཞི་བཙས་པས། །བླུང་སེམས་གནད་ལ་ཕེབས་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སྤྲོད་པ་གསུམ་གྱིས་ཚད་གཟུང་བའི། སྐྱེ་དགུ་ཐམས་ཅད་རང་དབང་དུ། །བསྟན་ན་སྤྲོས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར། །ཡེ་ཤེས་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ལུས་བྱ་ལ་མི་གནས་པར་སྤྲོད་པའི་གནད་ཀྱིས་བླུང་སེམས་དབང་དུ་སྡུད། དེས་རིག་པ་གཡོ་མེད་དུ་སྤྲོད་པའི་སྤྲོས་རྒྱས་པས་ཆོོགས་བརྒྱད་ཀྱི་འཕེལ་ཟད། ཡེ་ཤེས་ལ་ཆགས་པ་མེད་པས་སྣང་བ་གཡོ་མེད་དུ་སྤྲོད་པས་ཞིད་ཁམས་ཚད་ལ་ཕེབས་པར་བྱེད་དོ། །འདིའི་ཚེ་རྟགས་སྤྲོ་གསུམ་ལ་འཆར་བ་ནི། ལུས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་བཅོས་དོང་དུ། །བརྡུབ་ན་དངོས་གྲུབ་ཉེ་བར་

འགྱུར། རིག་པ་ཀུན་ཏུ་ཡངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། འདི་ལྟར་སྤྲོས་བཅས་བྱམ་པའི་དབང་གིས་ལུས་སྨིན་པས་བྱ་རྩོལ་མེད་པའི་བྱིན་རླབས་ལུས་ལ་ཞུགས་པ་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱི་དུས་མངོན་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་རྩ་དལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་ཐུབ་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ལྷ་ཚོགས་བཅོན་དོང་དུ་ཆུད་པ་སྟེ་ལུས་རྟས་སྦལ་འཁར་གཞོང་དུ་བཅུག་པ་ལྟ་བུའོ། །རྩ་དལ་བས་བླུང་རངམལ་ལས་མི་གཡོ་བས་ལྷགས་པ་ལྟར་སོང་ངོ་། །དེ་ལྟར་རྩ་བླུང་གཉིས་ཀ་དལ་བས་སེམས་ཀྱི་གཡོ་བྱེད་འགག་ས་ཏེ་གཞི་གནས་ཀྱི་རིག་པ་ཤེས་རབ་རང་རང་བྱུང་གི་སྤྲོན་མའི་ངོ་བོ་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དབྱལ་བའི་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཀློང་གསལ་ལས། རིག་པ་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་ནི། །བདེན་པ་མཐོང་བའི་གནས་ཀྱིས་སུ། །ཁམས་གསུམ་ལྷོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཚུལ་འདི་ལྟར་མ་རྟོགས་པ་དག་ཀ་དག་དང་ལྡན་གྱུབ་གཉིས་ཐབ་ཚུན་གཅིག་བྱོགས་གཅིག་གིས་བྱེད་པའི་གནད་ལ་ནི་རྩོད་པ། ནང་དུ་རིག་པ་གྲོལ་བའི་གདངས་གང་ཡང་མ་རྟོད་བཞིན་དུ་མེའི་སྐྲ་རོལ་ན་དུ་བ་མཐོང་བ་ལ་མེར་འཛིན་པ་ལྟར་རིག་པའི་སྐྲ་རོལ་དུ་རིག་

།ཀ།། །།གདངས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་མཐོང་བ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པར་འཛིན་པ་ནི་ཏོ་ས་ཇམ་པོ་ཆེ་ཉིད་དེ་སྟོང་གཟུགས་མཐོང་བ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞམས་གསུམ་དུ་མི་ལྡོག་པའི་སོ་མཚམས་གང་གིས་འབྱེད། དབྱིངས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲོན་མ་གཉིས་རིག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་འཁོར་གྱིས་མཐོང་བའི་ཐིག་ལེའི་སྒྲོན་མ་དང་ལུ་གུ་རྒྱུད་གཉིས་ནི་རྩོལ་བཅས་ཀྱི་དམིགས་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཉིད་སྟོང་ལས། དབྱིངས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་སྣང་མཐོང་བ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མངོན་དུ་སྤྱོད། །ཐིག་ལེའི་སྒྲོན་མ་སྣང་མཐོང་བ། །རྩོལ་བཅས་རྣམས་ཀྱི་རེ་གནས་ཐོབ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་སྣང་མཐོང་བ། །སྤྱི་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་རྟོགས། །ཆུ་ཡི་སྒྲོན་མ་སྣང་མཐོང་བ། །དབང་པོ་རྣམས་ལ་དབང་བསྒྱུར་ཐོབ། །ལུ་གུ་རྒྱུད་ལ་སྣ་གོམས་པ། །རིག་པ་རྣམས་ནི་སྟང་ལ་ཉེབས། །ཞེས་དང་། དེ་སྐད་དུ་དོ་སྟོང་སྤྲུལ་པ་ལས་ཀྱང་། གཞི་ལ་གནས་པའི་རིག་པ་ཡིས། །ཆོས་ཉིད་འདུས་པའི་དབྱིངས་དང་ཐྲོད། །མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་རིག་པ་ཡིས། །རྣམ་པར་དག་པའི་དབྱིངས་དང་ཐྲོད། །ལུ་གུ་རྒྱུད་ཀྱི་རིག་པ་ཡིས། །རང་བཞིན་

འོད་ཀྱི་དབྱིངས་དང་ཐྲལ། །ཅེས་པའི་ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་གདངས་ལ་རིག་པར་བཏགས་པ་བཡི་ཡིན་པར་གཞུང་གི་ངོ་བོས་ཆེས་གསལ་ལོ། །དེལེར་ནཱ་ཐོས་པ་དང་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་རྟོག་དཔྱོད་ཡིན་ལ། སྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་རྣལ་མ་རྟོགས་ན་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལྟར་མ་ཕྱེད་ན་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་བའི་འཕགས་པ་དང་། སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་མཐོང་བའི་སོ་སྐྱེ་གཉིས་ཐ་མི་དད་པར་འགྱུར་བས་ཀུ་ཚོམ་དུ་འདྲུག་པ་དག་གིས་ཁྱད་པར་བཟང་པོ་བ་ཅོག་པའི་ཡི་གེ་ལ་རྣལ་དུ་བཟུང་ནས་རྟོག་ཅིང་ཡིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། །ཡང་སྐྱེ་བོ་བཅད་པས་བསྐྱེད་རིམ་གསལ། །རིག་པ་རྩོལ་སྤྲུན་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ནི། གསང་དབང་གིས་རྒྱུད་དག་པར་བྱས་པའི་བྱིན་རླབས་ཉམས་གོང་འཕེལ་གྱི་དུས་ན་སད་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་རླུང་དབུམ་ཨ་ཐོ་པས་བཟང་དན་མེད་པའི་ལུས་སྐེག་འཆོས་ངོ་ཚ་དང་བྲལ་བ་སྐྱེས་བུ་ནད་ཀྱིས་གདུངས་པ་ལྟ་བུ་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་མི་འདྲུག །དགག་བསྒྲུབ་ལས་འདས་པའི་དོན་དགུ་ལ་ཞུགས་པས་སྐྱེ་གོ་དོན་པའི་རྒྱུན་ཆད་དེ་སྟོན་པ་ལྟར་ལོངས་མེད་དུ་སྐྱ། ས་མས་དང་སམས་བྱུང་གི་རྟོག་ཚོགས་རིག་པ་

།།ཞེས། །རྩོལ་བསྒྲུབ་དང་བྲལ་བ་ལ་ཐིམ་པའི་གདངས་ལྟ་སྐྱེ་འཕེལ་བས་མ་བསྒྲེད་པའི་བསྒྲེད་རིམ་རང་གསལ་བའོ། །ཡང་། ཚོགས་ལ་བསག་ཏུ་མེད་པ་ནི། །སྨིན་པ་ཀུན་ཏུ་རྫོགས་པར་འགྱུར། །རང་རིག་བཏང་ནཱ་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་ཤེར་དབང་གི་ནུས་པ་རྩ་རླུང་ལ་ཐབས་པའི་བྱིན་རླབས་རིག་པ་ཚད་ཟེའས་ཀྱི་དུས་ན་མངོན་པ་ནི་སྤྲུང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་དག་ནས་འཆར་སྣང་གི་འཕེལ་ཟད་པལ་ཐུག་པས་ཚོགས་ལ་བསག་ཏུ་མེད་པར་སྨིན་པ་རྫོགས་པའི་ཐ་སྙད་བཏུས་ཤིང་། དེ་ཡང་རིག་པ་ལ་བཏང་ནཱ་ཞེས་པའི་དོན་གཅིག་སྟུང་པས་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ལྔ་ཐོགས་པ་མེད་པ་སྣང་པོ་ཆེ་འདམ་ལ་མི་ལྷོས་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་དག་གི་གྲགས་པ་ལ་ཞུགས་པས་གླུ་ལ་བྱམ་གྱི་ཐུ་གུས་གླུ་ཟླ་བས་པ་ལྟར་ཅི་སྨོས་གཞན་ཡིད་ལ་འཇུག་ཅིང་ཐན་ཐོགས། ལུས་གླུ་བ་ནང་དབྱིངས་སུ་ནུབ་ཏུ་ཉེ་བས་འབྱམ་ནང་བྲལ་བའི་སྐྱེས་བུ་ལྟར་འཁོར་བ་ལ་བསྒྲུ་གཞི་མེད་པར་ཐགས་བཅད་ཤེས་ཀྱང་། ཡང་། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བྲལ་གྱུར་ན། །རང་གི་དོན་ཉིད་རྟེན་པར་འགྱུར། །རིག་པ་གཅེར་བུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ནི་ཚོག་དབང་གིས་སེམས་

དག་པའི་བྱིན་རླབས་ཆོས་ཉིད་ཟད་པའི་དུས་ན་སངས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཐབས་ཤེས་དང་བལ་བའི་དོན་གཉིས་བཅས་ཀྱི་སྐུ་མཆེད་འདུལ་བ་ལ་ཞུགས་པས་རིག་པ་དང་ལྡན་ཀྱི་ཚོགས་པ་མ་བླལ་ཡང་། རྒ་རླུང་གི་འཕེལ་ཟད་པས་རང་གཞན་དང་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཆ་གཉན་ཟད་དུ་སོང་བས་ལུས་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་མི་རོ་བཞིན་དུ་གྱུར་ནས་གཤེགས་རྗེའི་གཤེད་མ་བརྒྱས་བསྟིགས་ཀྱང་བག་ཚ་བའི་གནས་སྐྱང་ཟད་ཀྱང་མེད། རྒ་གནས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རླུང་དུ་དྲངས་པ་ལས་དགུ་བ་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་རྗེས་སུ་བཟུང་། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཟད་བློ་འདས་ཀྱི་དོན་རིག་པ་ཟད་ཀ་གཅིར་ལུ་པའི་གཤེགས་པོ་ཀུ་ཕེའམ་པས་འཕོ་བ་སྤྲུར་བའི་རྣམ་ཤེས་ལྟར་གདོད་མའི་ནང་དབྱིངས་སུ་སྐུད་ཅིག་ལ་བཙན་ས་ཟིན་པ་སྤྲུ་ཤེལ་འོད་ནང་དུ་ལུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚད་རྣི་ལམ་ཀྱིས་གཟུང་བ་ནི། གསང་བ་སྤྲུ་རྒྱུད་ལས། རབ་ལ་ཚད་དང་འབྱིང་གིས་ཤེས། །ཐ་མ་འགྱུར་པ་དེས་པ་སྟེ། །ཞེས་པས་གསལ་ལོ། །ཐོག་མེད་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པ་ནི། ཐོག་མེད་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པ་སྟེ། རྒྱུ་འབྲས་མགོ་མཇུག་ལྷོག་གྱུར་ན། །སྐྱེ་མེད་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །རྒྱུ་ཡིས་བསྐྱེད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པས་རང་དོ་གདོད་ནས་འབྲུལ་མི་

།།ཤེས་པའི་ཐོག་ཏུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་གི་རྒྱུ་འབྲས་གོ་ལོག་པས་འཁོར་བ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའི་གདེངས། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་བཅོམ་ལྡན་ན། ཡང་དག་མངོན་སངས་རྒྱས་པར་བྱས། ཆོས་སྐུ་གདོད་ནས་དག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རིག་པ་གཞི་དབྱིངས་སུ་གྱོལ་ནས་ཀུན་གཞིའི་རྩ་བ་ཆད་པས་སངས་ལ་རྒྱུ་མེད་པའི་གདེངས། །གསང་བཅད་ལས་ལ་རབ་དགའ་ན། ཡང་དག་དགེ་བ་འཕེལ་བར་འགྱུར། རིག་པ་སྤོག་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པས་འབྲུལ་གཞི་རང་མལ་དུ་བསད་པའི་གཉེན་ལ་དགེ་སྦྱིག་མ་གྲུབ་པས་མཚམས་མེད་ལྟ་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའང་རིག་པ་གཏད་པ་ཚམ་གྱིས་འདྲེངས་པའི་གདེངས་ཐོབ་པ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། ཐོབ་པ་གསུམ་གྱིས་གཟེར་བཏབ་པས། ཟག་བཅས་ཕུང་པོ་མི་སྡང་ངོ་། ཞེས་སོ། དེ་ལྟར་ཀ་དག་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འབྲེལ་པའི་ཉམས་ལེན་གནད་དུ་སོང་ན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་ལམ་སྟོང་དུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ངོ་བོ་ཀ་དག་ཡིན་པས་ཆོས་སྐུ་འཐོབ་རྒྱུར་མེད་ལ། ལྷུན་གྲུབ་ལོངས་སྤྱོད་དུ་ཆར་བས་འབྲས་བུ་ཕྱི་དུས་ལ་མི་འཛོག་པའོ། །དེའི་ལུང་སྐུ་གདུང་འབར་བ་

ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཀྱང་འདིར་ཡི་གེའི་ཁུར་གྱིས་མ་ཟེག་གོ་ །དེ་ལྟར་ཉིན་མཚན་ཁོར་ཡུག་ཏུ་ཉམས་སུ་བླངས་བའི་ཚུལ་ཡང་། ཉིན་དུས་གླང་པོ་ཆེའི་ལྟ་སྟངས་ཀྱིས་མདོན་སུམ་ལ་ བལྟས་ནས་འབྲུལ་སྣང་རང་འགགས་ལ་བཏང་། མཚན་དུས་ཐིག་ལེ་སྟོང་པའི་སྐྱེན་མ་ལ་ཤེས་པ་གཏད། དེའང་ཐིག་ལེ་འཕེལ་དུས་ཤེས་པའི་དྭངས་ཀྱང་ཆེ་སྟེ་རང་རྩལ་ཡིན་པའི་ ཕྱིར་དང་། འགྲིབ་དུས་ཤེས་པ་ཡང་རྩེ་ཐུབ་ལ་འགྲོ་བས་མཐར་མི་དམིགས་པའི་ངང་དུ་མཉམ་པར་གཞག ། ཁགཉིད་དུ་ཕྱོགས་པའི་དུས་ན་སྐད་པ་དུའང་ཁང་དང་། ཆེར་གཉིད་པའི་དུས་ན་སྐྱིང་ནང་གི་འོད་གསལ་ལ་སེམས་གཏད་ནས་རྣམ་ལེམ་འོད་གསལ་དུ་བྱོལ་བ་ལ་བསླབ། ཐོ་རངས་དང་ཡོའི་གཉིད་སད་མ་ཁད་པ་ལ་སེང་གེའི་ལྟ་སྟངས་ཀྱིས་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་ཅི་ ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཀློང་དུ་སྤྲིད་རྩེའི་སེམས་ལ་མི་གོལ་བའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ཞ་ཡི་ག་དཀར་ཡོལ་ཤེས་པའི་དྭངས་གཏད་དེ་བལྟ་བྱ་ལྟེད་དུ་མ་སོང་བར་བཞག་པས་འཇུ་ལ་མི་འཇུ་བའི་ བསམ་གཏན་རྣམས་ཀྱི་གཟེབ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཀློང་དུག་པ་ལས། ལུས་ཀྱི་འདུག་སྟངས་གཟིར་བྱས་ནས། ཤེས་པ་ནམ་མཁའི་མཐོངས་སུ་འཕང་། ཅེ་བཞིན་མི་གཡོ་

།།ཞེས། ཞི་བར་སྣང་ལ། ཐུགས་དེ་ཆེ་ཡི་ལྟ་སྟངས་ཀྱིས། དྲན་མེད་རྒྱས་འདེབས་ཆེན་པོར་བཞག ཀེ་ལྟར་རིག་པ་ནམ་མཁར་གཏད། །འདི་དང་འབྲལ་བ་མེད་པར་ནི། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུན་དུ་གང་བསྒོམ་པ། ཉིན་དུམ་སྣང་བ་རྒྱས་འདེབས་སོ། །མཚན་དུམ་རང་གི་གནས་ཁང་དུ། དུས་བཞི་མཉམ་པའི་ཚད་གཟུང་ཕྱིར། དེབང་པོའི་སྒོ་རྣམས་རང་བསྡུས་ནས། ཐིག་ལེ་སྟོང་པའི་སྒྲིན་མ་ལ། རྣལ་འབྱོར་ལྷན་པས་སེམས་བཞག་པས། ཐིག་ལེ་ཉིད་ནི་འཕེལ་བ་ན། ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱང་འཕེལ་བར་གཏད། ཀེ་བཞིན་ཐིག་ལེ་ཐུབ་རྡེ་ཐུབ་ལ། ཤེས་པ་རྡེ་ཐུབ་རྡེ་ཐུབ་གཞན། གཉིད་དང་རྨི་ལམ་གནད་ཀྱིས་ནི། སྟང་ཞེན་བག་ཆགས་རྩད་ནས་དབྱུང་། །འདི་ལྟར་མཚན་མེའི་དུས་རྣམས་སུ། རྣལ་འབྱོར་སྐལ་དང་ལྡན་པས་སྤྱིར། །འདིས་ནི་སྣང་བ་རང་རྒྱས་ཐེབས། ཞེས་སོ། ཀེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཞག་ཐབས་བཞིན་ལས་མི་གཡོ་བ་ལས་དང་པོ་རྒྱུ་མཚོ་ཅོག་བཞག་ནི། འདི་ལྟར་རྒྱུ་མཚོ་རླུང་གིས་མ་དཀྲུགས་པ་ལ་གཟའ་སྐར་བཅལ་དུ་བཀམ་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་ཆུ་ལ་གཟའ་སྐར་གྱིས་མ་གོས་ཤིང་།

གཟའ་སྐར་རང་མལ་ལས་མ་གཡོས་པ་ལྟར་རིག་པ་ཟང་ཟལ་ལ་གཏད་པའི་ཡུལ་མེད་པ། དབང་པོའི་གདངས་མ་འགགས་ཀྱང་ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པར་མ་འཛུལ་པ། སོ་སོ་རང་གི་རིག་ཀྱང་དྲྭོད་པའི་རྣམ་ཤེས་མེད་པ། སྣང་ཡུལ་གྲ་མ་ཆག་ཀྱང་རིས་ཅན་དུ་ཆོད་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར་སྣ་མ་ལས། དབང་པོའི་སྒོ་རྣམས་གསལ་བ་ལ། ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པ་མེད་པ་སྟེ། ཤེས་སོ། དེ་ཡང་གཤེས་དེའི་ངོ་བོ་ཅིར་ཡང་མི་གནས་ཀྱང་སྟོང་པ་གཅིག་ཏུ་མ་བརྟག། རང་བཞིན་བྱ་རྩོལ་དང་བྲལ་ཀྱང་བཏང་སྙོམས་ལྟེ་བོར་མ་སོང་བ། རྒྱལ་སྣང་འགག་པ་མེད་ཀྱང་ཞེན་འཛིན་ཡུལ་མེད་དུ་སོང་བ་སྟེ། ཡི་གེ་མེད་པ་ལས། རྒྱམཚོ་ཅོག་བཞག་དག་གི་དགོངས་པ་ནི། །སྣང་བ་མ་ཡིན་སྣང་བར་བྱེད་པ་མིན། །སྟོང་པ་མ་ཡིན་སྟོང་པར་ཡོད་མ་ཡིན། །གསལ་བ་མ་ཡིན་གསལ་བ་ཆེན་པོའི་ཡུལ། །བྱིང་པ་མ་ཡིན་རྟོད་པ་དང་གིས་མེད། །མ་གཡོས་མི་གཡོ་གཡོ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །མ་བསྒོམ་མི་བསྒོམ་བསྒོམ་པ་ཀུན་ལས་འདས། །ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱོགས་དག་མི་འཛིན་ན། །རྒྱམཚོའི་གཏིང་དུ་གཟའ་སྐར་ཤར་བ་བཞིན། །འཛིན་མེད་གསལ་ལ་མ་འགགས་པས། །དེགོངས་པའི་འདུག་ཚུལ་

།།དེ་བཞིན་དེ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་རིག་པ་ཅོག་བཞག་ནི། རིག་པ་དོ་ལེས་ཕྱིན་ཆད་དབང་པོ་གཅིག་ཅར་བའི་གྲོལ་ལུགས་ལ་བློའི་གྲུབ་མཐའ་ཡོད་མི་སྲིད་ཅིང་ཞེན་འཛིན་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་བས་ཁམས་གསུམ་དུ་བརྒྱག་པའི་རྟེན་ཟད་པ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། དམ་པའི་དོན་ནི་བློ་བལ་ནས། །དེང་པོ་གཅིག་ཅར་གྲོལ་བ་ན། །རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཞིག་ནས། །གང་ལ་ཞེན་དང་འཛིན་མེད་པར། ཡང་དག་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་ནས། །ཁམས་གསུམ་ལྷོག་པའི་རྟེན་མེད་པར། །མ་ཁད་ལ་མ་ཁད་ཉིད་ཐིམ་པ་ལྟར། །རྣལ་འབྱོར་མཆོག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རིག་པ་ཉིད་ལ་རང་བབས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ཡོད་པས་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མ་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་མི་དགོས་པའི་ཚུལ་ཡང་། ཀ་དག་གི་རིག་པ་ཟད་ཐལ་ངོས་བཟུང་མེད་པལ། སྣང་ཀྱི་ཏིང་ངེ་ཞེན་པས་བྱས་ཤིང་བཅོས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པས། རང་གྲོལ་ཀློང་ཡངས་ཆེན་པོ་བར་མཚམས་དང་ཕྱི་ནང་མེད་པའི་དགོངས་པ་ལ་རང་གནས་སུ་བཞག་ཅིང་། དེའང་ཐོད་རྒལ་དང་འབྲེལ་ན་རིག་གདངས་ལུགས་རྒྱུད་ཤར་བ་ལྟག་མཐོང་དང་དུམ་རོ་གཅིག་ཏུ་ཉམས་སུ་ལྡང་

བ་སྟེ། ཡི་གེ་མེད་པ་ལས། རིག་པ་ཅོག་བཞག་མན་ངག་ཉིད། །འདི་ནི་གསང་བའི་ཐུག་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། སྣང་བ་ཆིག་ཆོད་དགོངས་པ་ནི། །རིག་པ་ཉིད་ཀྱི་བཞག་ཐབས་བཅོལ། །གསང་བའི་གསང་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། །སྣང་བའི་སྟོང་ཐས་ཀྱིས་ཁ་རོལ་སྒྲོལ། །ཆགས་པས་མ་བཅིངས་རང་སྣང་དོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་སྣང་བ་ཅེར་བཞག་ནི། རིག་པའི་དྭངས་མེ་འོང་ལྟ་བུ་དེ་སྣང་བ་ཀུན་ཀྱི་འཆར་གཞི་ཡིན་པས་བཀག་ཀྱང་མི་ཞེགས་ཏེ་འགག་མེད་ཀྱི་རྩ་ལ་ཡིན་པས་སོ། །ཐམ་པས་ཀྱང་མི་འབྱུབ་སྟེ་སྐྱེ་མེད་དུ་རང་འོག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་ཡུལ་རིག་ཅིང་རྣམ་པ་ལ་འཛལ་འཛལ་འབྱུ་བ་དེ་ཆེད་དུ་མི་སྨྲད། གཉེན་པོས་མི་དགག །རང་ས་རྟ་མི་བསྐྱེལ་བར་ཅེར་ཡན་དུ་བཞག་པས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དང་ལས་འདའ་མི་ཤེས་པ་སྟེ། རིན་པོ་ཆེ་སྤྲུངས་པ་ལས། ཆོས་ཅན་མཚན་མར་སྣང་དུས་སུ། །ང་ལ་ཡོན་ཏན་རང་སྣང་བས། །འདི་ལ་བློང་དང་དོར་མི་བྱ། །ཞེས་དང་། ཡི་གེ་མེད་པ་ལས། རྟོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་རིག་པ་ཅེར་བཞག་ནི། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སྟོན། །ཡེ་ཤེས་དག་པའི་སྣང་བ་ཅེར་སྣང་བས། །གསང་བའི་བཞག་ཐབས་ཅེར་

།།ཞེས་བཤགས་ཀྱི་དང་། །སྐྱེ་ཡི་སྣང་བ་འབྱུང་ལྟ་མ་སྤངས་ལ། །སྤངས་པ་མ་ཡིན་རང་གི་དོན་ལ་ཞེས། །ཅེས་སོ། །ཚུལ་འདིའི་དགོངས་པ་ནི་སྣང་ཤེས་གཉིས་མེད་རོ་གཅིག་ཏུ་ཉམས་སུ་ལྡན་བའི་དོན་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཤེས་ནས་གང་ཤར་ལ་ཅི་འབྱུང་ཡང་འབྱམས་ཀྱི་གདོན་ཀྱིས་ཟིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྟོག་པ་ཉིད་འཕྲལ་དུ་སོང་བའི་གནད་མ་གོ །རང་ས་རྒྱ་བཟུང་ཡང་གཉེན་པོའི་གོལ་སྤྲིན་སྟེ་སྲིན་བུ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁ་ཆུས་བཅིངས་པ་དང་མཚུངས་ལ། ཡང་གནས་པ་ངོ་བོར་བཟུང་ནས་མི་རྟོག་པར་བསྒྲུབ། འཆར་བ་རྩལ་དུ་བལྟས་ནས་ཤར་གྱིལ་དུ་བསྐྱངོ་ཟེར་བ་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ། དངོས་གཅིག་རྫས་སུ་འགལ་བའི་ཉམས་ལེན་ཆ་གཉིས་པར་སོང་བས་སྐྱེ་འགག་ལ་སོ་འཛུགས་པའི་བསམ་གཏན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཀུན་བྱེད་ལས། བྱས་ཟིན་རྩོལ་བསྒྲུབ་འདས་པ་མ་རིག་ན། །རྩོལ་བསྒྲུབ་བྱ་བྱེད་བསྒོམས་ནས་གྲུབ་བལྟ་ན། །བྱང་ཆུབ་གེགས་སུ་དེ་ལས་ཆེ་བམེད། །ཅེས་བསྟན་ཏོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཡིན་ན། རང་ངོ་བོང་རྩལ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་འབྲུལ་གཞི་དང་འབྲུལ་སྣང་འབྱེད་དུས་གཅོོ་བོར་སྟོོས་ཀྱི་རིག་པ་ངོས་ཟིན་ནས་ལྷག་མཐོང་གི་དེ་ཉིད་ཤེས་པའི་

གནས་སྐབས་ན་ཆུ་བོ་དང་ཟླ་བ་སོགས། མེ་འོང་དང་བྱད་གཟུགས་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དངོས་གཅིག་རྣམ་འགྱུར་ལོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཙམ་ཡིན་པས། སྣང་ངམ། ཤར་རམ། གནས་སམ། རྟོག་དཔྱོད་དུ་ལངས་པ་གང་གི་ཚེ་ཡང་རིག་པ་རྟེན་པ་ཟད་ཀ་མ་དེ་ཉིད་རང་དོན་གཟུང་བས་དུས་གསུམ་གྱི་རྟོག་པའི་འབྲེལ་ཐག་ཆོད་པ་ལ་ཆོས་སྐུ་རང་གནས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སོ་སོར་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་བྱ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་པ་ལས། སྐྱེས་བུ་གང་གིས་འདས་པའི་རྟེས་མ་བཟུང་། མ་འོངས་པའི་སྡུག་མ་བླངས། ད་ལྟའི་ཤེས་པ་རང་སོ་ལ་བཞག་ན། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྲུལ་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་འདུས་ནས་གཅིག་འདུས་དོ་བོ་གཅིག་པ་ཤེས་བྱ་སྟེ། དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རིག་པའི་རྣལ་འབྱོར་རོ། །ཤེས་སོ། །འདིའི་དོན་པ་ནི་བཟུང་དོན་མ་ཡིན་པས་རིག་པ་རྟོད་ཕུར་ལ་མི་གཏད། མ་རིག་པ་ནི་ཡེངས་བརྟེན་འབྱམས་འབྲུལ་ལ་བརྟོད་པས་ལྷག་མཐོང་གི་གདངས་མི་རྣལ། སངས་རྒྱས་ནི་རིག་པ་ཡིན་པས་དུས་གསུམ་གྱི་འབྲེལ་ཐག་བཅད་པལ་བཅས་བཅོས་མི་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བཞག་ཐབས་གསུམ་གོམས་པལས། བཞི་པ་རི་བོ་ཅོག་བཞག་དང་གིས་

།།ཞེས། །འབྱུང་སྟེ། དགོངས་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དངོས་གནས་ནས་རི་བོ་ལྟ་བུ་ལས་མི་གཡོ་བའི་གདེངས་རྣེད་པའི་ཚེ། རྒྱན་སྣང་སྣ་ཚོགས་རླུང་ལྟ་བུས་མི་གཡོ་བ་སྟེ། ཡི་གེ་མེད་པ་ལས། རི་བོ་ཅོག་བཞག་ལྟ་བ་གསང་བ་ཉིད། །ཐེ་ཚོམ་མ་ཡིན་འཁྱུ་བ་དང་གིས་མེད། །ཅེས་སོ། །མདོར་ན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་གནས་ལུགས་ནི་ལྟ་བ་ཡོངས་གྲུབ། རྒྱུ་འབྲས་དགེ་མཉམ། བདེན་པ་དབྱེར་མེད། གཟུང་འཛིན་རང་ཞིག །སྐྱེ་འགག་ཟད་ཐལ། ཕྱིར་མ་འཕྲོས། ནང་དུ་མ་བཟུང་། བར་དུ་མ་བཞག །ཆོས་མ་བཅོས། ཡེངས་ཐབས་ལ་འབྲལ་མི་ཤེས། འབྲལ་ཐོག་ཏུ་རང་རིག །སྣུམ་ཚད་ནང་འགལ་བས་ཆོག་ལམ་དུ་ཐ་ཚད། བསམས་ཚད་སྤྲོས་པར་སོང་བས་རང་དོ་ཁས་ལེན་མི་ཤེས་པའི་ངང་དུ་ལ་བཟླ་བ་སྟེ། རྫོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྐྱིང་གི་མེ་ལོང་ལས། རིག་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་རྐྱེ་གི་བློ་དང་བྲལ་བར་ཤེས་པར་ཤྱིས་ཤིག །ཅེས་སོ། །དེ་ལྟ་ནའང་ཆོས་ཉིད་བློས་བྱས་ལ་རེ་བ་རྣམས་དོན་འདི་ལྟ་བུ་ལ་སྐྲག་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། སྟད་པ་ལས། འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་བཤིག་ནས་སྤྲོང་བ་ཁ་རོལ་འགྲོ། །ཞེས་པའི་དགོངས་པ་ཡང་ཤྱོགས་ཙམ་མ་ལོངས་

བའི་རང་མཚང་སྟོན་པ་ལ་ཞུགས་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གནད་དོན་དབྱིངས་ཀྱི་ལ་བརླམ་མི་ཚེ་ལ་ཚད་དེ་གོམས་ན་སྦྱུ་ལུས་ཀྱི་སྒོང་རྒྱ་ལ་ཐབ་ཀ་ཆོས་སྐྱའི་ནམ་མཁའ་ལ་ལྷོང་བའི་བང་ནས་གཟུགས་སྐྱའི་བྱ་ཁྱོང་གིས་གདུལ་བྱའི་དོན་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་སེང་གེ་རྩལ་རྟོགས་ལས། སེམས་ཅན་ཀུན་ཀྱི་རང་ལུས་ལ། ཡེ་ཤེས་དགའ་བའི་དོ་བོ་གནས། །རྒྱ་ཆེ་སྐད་བར་མ་ནུས་ཏེ། ཁ་སེར་ན་མངལ་དང་སྒོ་བའི་རྒྱ། །མདོན་དུ་མི་འབྱུང་བསྒྲིགས་ཀྱང་ཀྱང་། རང་རྩལ་རྟོགས་ནས་འབྱུང་བ་ཞིན། །རྣམ་རྟོག་ལུས་འདི་བོར་མ་ཐག །རང་སྣང་ཡུལ་དང་འཕྲད་པར་འཁྱུར། །ཡེ་ནས་གནས་པའི་རང་རིག་ཉིད། །དོ་བོ་རྟོག་མེད་མཐོང་བར་འཁྱུར། །ཡེ་ཤེས་དགའ་བའི་སྣང་བ་དང་། །སངས་རྒྱས་བདེན་པ་མཐོང་བར་འཁྱུར། །ཡེ་ཤེས་རང་སྣང་དོ་བོ་ནི། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་སྟེ། །འདས་པའི་ཡུལ་དང་མ་འོངས་ཡུལ། །སྣང་བ་ཐད་ཀར་བཅད་པའོ། །ཞེས་སོ། ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མི་རྟོགས་ན་ཆོས་དང་གང་ཟག་འཛིལ་མི་ཤེས་པའི་ཤེས་པའི་རང་ཉམས་དང་སྣང་ཏེ་ངོ་སྤྲོད་པའི་ཚུལ་ལ། རྒྱ་བ་རིག་པ་ལས་འབྲུལ་པ་ལྷོག་ཚུལ་སེམས་ཀྱི་ངོ་སྤྲོད་

།།ཞེས། །གསུམ་དང་། རིག་པ་རང་སྣང་དང་བཅས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་སྤྲོད་ཉེ་སྤྲོད་ཀྱི་ལུང་ཚིག་ལས། དང་པོའི། ངོ་སྤྲོད་སྤྲས་པ་ལས། ཞེ་མ་ཏོ། སྣང་བ་སེམས་སུ་ངོ་སྤྲད་པས་སེམས་ལ་བྱན་ཚུད། སེམས་ཉིད་སྟོང་པར་ངོ་སྤྲད་པས་སྟོང་པ་བདེ་བར་རྒྱས་ཐེབས། སྟོང་པ་རིག་པར་ངོ་སྤྲད་པས་རིག་པ་ཉིད་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས། དང་པོ་སྣང་ཡུལ་རང་མཚན་པ་སེམས་སུ་འདོད་པ་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པ་ལྟར་དུ་མ་ཡིན་ཀྱང་། སྣང་མི་སྣང་དུ་སེམས་ཀྱིས་འཛིན་པས། ཡུལ་ལ་དང་པོ་འཛལ་བྱེད་ཀྱི་སེམས་ལ་སྣང་བའི་སེམས་དང་། རྟེན་ལ་དེའི་ཁྱད་པར་སེམས་བྱུང་དུ་དམྱོད་པ་ལ་འཛིན་པའི་སེམས་སུ་དེས་པར་བྱེད་པས་ཤར་བྱོལ་རང་ཡན་ཀྱི་དམིགས་ཤེས་ནས་སྣང་གཉེན་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཆོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། རྒྱ་ཤེ་ལས། དམིགས་སུ་ཡོད་པའི་སེམས་ཉིད་ལ། །སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་རང་ཤར་ཀེ། །མིང་དང་ཁ་དོག་སོ་སོའི། །གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་རྟོགས། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ལྟར་ཤར་བའི་ངོ་བོ་ལ་བརྟགས་པས་ཁ་དོག་དང་། བྱད་དབྱིབས་དང་། སྐྱེ་འགག་

གཞན་གསུམ་ལ་སོགས་པ་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དོས་གཟུང་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཤེར་ཀྱང་། ཚད་པར་ལྟ་བའི་དམིགས་ལས་བྱོལ་བས་རང་གསལ་ཀྱི་སྟོང་པའི་དྭངས་ཀ་དག་གི་ཧང་དབྱིངས་སུ་ཐཚར་བས་གཟུང་འཛིན་ཀྱི་རྩ་བ་ཆོད་པར་བྱེད་ལ། དེའི་ངར་གོམས་པ་ལས་འོད་གསལ་ཀྱི་དབྱིངས་སྣང་ཀུན་ཞར་ལ་མངོན་པ་ཉིད་དེ་ངོ་སྤྲོད་སྒྲས་པ་ལས། ཡེ་ནས་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཡིས། །འབྱུང་བ་རང་ཟད་འོད་སྣང་ཟེར། །བྱ་བྱེད་བྲལ་བའི་སྟོང་པ་ཡིས། །སྐུ་གསུམ་མཚོན་པའི་འོད་སྣང་རྣམ། །ཅེས་སོ། །གསུམ་པ། གཟུང་འཛིན་དབྱིངས་སུ་དག་པའི་སྟོང་པ་དེ་ཡང་སྟོང་ཚད་ཅང་མེད་པོ་མ་ཡིན་པར། དྭངས་ལ་ཡུལ་མེད་དུ་གསལ་བས་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་སྟེ། རིག་པའི་ཚ་ནས་ཚད་པར་མ་སོང་། དོ་བོའི་ཚ་ནས་རྟག་པར་མི་གནས། བདག་རིག་གཞན་རིག་ལ་སོགས་པའི་དཔེར་བྱ་ཀུན་ལས་འདས་པའི་གཞི་གནས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་བདེན་པའི་ཚོས་ཉིད་གཅིག་ཏུ་མཐོང་བས་ཀྱེ་སེང་གེ་རྒྱལ་རྩོགས་ལས། ཡེ་ནས་གནས་པའི་རང་རིག་ཉིད། །དོ་བོ་རྟོག་མེད་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཡེ་ཤེས་དག་པའི་སྣང་བ་དང་། །སངས་རྒྱས་བདེན་པ་

།།མཐོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་སྣང་བ་ལས་འབྱུང་བ་ལྔ་ཚུལ་ཀྱིས་བྱོན་སེམས་ལ་དམིགས་ཤུགས་རྣས་རིག་པའི་ཀུན་འཆོལ་བ་ལྟ་བུའི་དབེ་དོན་འབྲེལ་ཆགས་པར་སྐྱེན་པ་འདི་ནི་སྣང་བ་དང་སྣང་ཡུལ་མ་ཕྱེད་པའི་སེམས་ཀྱི་དོ་སྤྲོད་ཐུན་མོང་བ་ལས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ནའང་སྐབས་དོན་གསུམ་པ་སྐྱེ་བ་རིག་པར་དོ་སྤྲོད་པ་ནི་སྟོན་ལ་སྣང་སེམས་ཀྱི་མཚང་བཅལ་ནས་ཕྱི་ནས་སྐྱེ་བའི་དེ་ཉིད་རིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པའི་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་འོག་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དོན་དུ་སྣང་བས་ན།། རང་དོ་ཀ་ནས་དག་པའི་རིག་པ་ཟང་ཟབ་རྟེན་པར་འབྱུང་མ་ཤེས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཟབ་མོར་བློས་སྤྲོ་བཏགས་ནས་དེ་དང་དེའི་ཐ་སྙད་དང་སྙམ་བྱེད་དུ་བཟུང་ཡང་། བརྟོད་བྱལ་བརྟོད་ཅན་དུ་སོང་ནས་རང་དོ་སྤྲོས་བྱལ་མཐོང་བའི་དུས་མེད་དེ། རང་ཤར་ལས། ཚོས་སྐུ་ཟང་ཐལ་ཡིན་པར་མ་ཤེས་པར། །རྩོགས་རིམ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཁས་བླངས་ཀྱང་། །ཤར་སྒྲེའུ་སེང་གེ་སྐྱག་ཏུ་བརྩམས་པ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །འདིར་ནི་སྟོན་དུ་སྣང་བ་སེམས་སུ་དོ་སྤྲོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་འདྲུག་བྱས་སམ་མ་བྱས་ཀྱང་རུང་སྟེ། མཐར་ཐྱིས་རིག་པ་

བཅར་ཞོག་ཏུ་དོས་ཟིན་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་པ་འདིའི་ཁྲུད་པར་གྱི་ཆོས་ཡིན་པས། དེའི་ཁྲུད་གཞི་གནད་ལ་བརྟེན་མ་བརྟེན་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་དོ་སྣང་པའི་ཚུལ་ལས་གནད་ལ་མ་བརྟེན་པར་དོ་སྣང་པའི། སྣང་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་། སེམས་སུ་རྟོག་པའི་འཐད་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སེམས་བྱིད་ནས་དོན་རང་མཚན་དུ་ཞེན་པའི་ཤེས་པ་རྒྱུན་མར་འཐུད་པ་མཐའ་དག་གཏད་མེད་དུ་སྐྱེར་ནས་ཡུལ་ལ་མི་རྟོག །ཤར་དུ་མི་བསྐྱེལ། བར་དུ་མ་གཟུང་། ཐུགས་མ་བཅོས། རྟོག་པར་མི་འགྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཟད་ཐལ་རྒྱ་ཡན་པ་དེ་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་པ་དེ་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཐབ་མའི་བྱིན་རླབས་འཕོ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངོ་སྤྲད་པས། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་གནས་ལུགས་རྗེན་པར་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། རང་ཤར་ལས། སྐྱེ་བ་མེད་པས་འགག་པ་མེད། །འཇིན་པ་མེད་པས་རང་སར་གྲོལ། །དམིགས་པ་མེད་པས་སྟོང་པ་མེད། །བྱས་པས་མ་བྱུང་ཀུན་ལ་ཡོད། །ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་མཐོང་ན་རི་གཡས་དབྱིངས་ཀྱི་གནས་ལུགས་འཇལ་ཤེས་པས་ལུང་རིགས་ཀྱི་དཔྱད་པའི་ཚོ་ཆོད་ལ་མི་ལྟོས་ཤིང་རང་གིས་རང་ལ་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་བ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལ་བསྐྱང་བ་ཡིན་ནོ། །གནད་ལ་བརྟེན་ནས་དོ་སྣང་

།ལུགས་དྲུག་ནི། ཐལ་འགྱུར་ལས། སེམས་ནི་གཟུང་དང་གནས་པ་དང་། །རྩ་བ་གཅད་དང་དངོས་པོ་དེད། །ཡུལ་དང་ཤེས་པའི་བར་ནས་བཅོལ། །ཡེངས་ལ་བོར་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པ་ལས། དང་པོ་སེམས་གཟུང་ནས་ངོ་སྤྲུད་པ་ནི། ལུས་སྐྱེ་ལ་ཀྱང་། ཟུང་རང་དལ། མིག་མི་འཛུམ། སེམས་རང་ལུགས་སུ་བཞག་པས་གསལ་སྟོང་ངེ་གནས་དུས་ཀྱི་གསལ་བ་དང་སྟོང་པ་གཉིས་པོ་དེ་ཉམས་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་རིག་བྱེད་ནམ་མཁའ་ལྟར་གོ་འབྱེད་པའི་ཚ་དེ་རྟོགས་པ་ཡིན་པར་ངོ་སྤྲུད་དེ། ནོར་བུ་ཐུབ་ཀོད་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དམ་ཚིག་ལས། །རིག་པའི་ཡུལ་དུ་རྣམ་པར་སྣང་། །ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་སེམས་གནས་པ་ལ་ངོ་སྤྲུད་པ་ནི། བཀང་བཞག་ཆེད་འཛིན་གང་ཡང་མ་བྱས་པའི་དུས་ན་ཤལ་ལེར་འདུག་པ་དེ་ཉམས་ཡིན་ལ། རྒྱ་ཆད་ཕྱོགས་ལྟུང་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པ་དྭངས་ཕྱེད་པའི་ཚ་དེ་རྟོགས་པའོ། །དེ་སྐད་དུ་རང་ཤར་ལས། ཕྱོགས་སུམ་ལྟུང་རྒྱ་ཆད། ཕྱི་དང་ནང་མེད་ཡངས་པ་ཆེ། །དགེ་ཤེས་གོང་དུ་མེད་བཞིན། །སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས། །ཤེས་སོ། །གསུམ་པ་རྩ་བ་གཅད་

ནས་དོ་སྣང་པ་ནི། སེམས་དེ་རྒྱང་དེད་བཏང་ནས་དང་པོ་གང་ནས་བྱུང་། དལ་ལྷ་གང་ན་གནས། མཐར་གང་དུ་འགྲོ། ཁ་དོག་དང་བྱུང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་བཏགས་པས་ཅི་ཡང་མ་རྟེན་པར་ཕྱུད་དེ་བར་སོང་དུས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཐང་ཆད་པ་ལྟ་བུ་དེ་ཉམས་ཡིན་ལ། དེའི་མཚན་ཉིད་དབྱུངས་མི་བཟོད་པ་དེ་ཇོགས་པ་ཡིན་པར་དོ་སྣང་པའི་ཚུལ་ཐལ་འགྱུར་ལས། གཅིག་ཏུ་མ་ཡིན་གཉིས་མཐའ་ཟད། །དུ་མར་མི་སྣང་གཅིག་ལས་འདས། །བརྟེད་དུ་མེད་པས་ཆོག་གི་གཞི། །དངོས་ལ་སྟོང་པའི་སྐྱེ་བོ་དོན། །ཕྱོགས་སུ་མ་ལྟུང་ལྟ་བའི་དོན། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་དངོས་པོ་དེད་ནས་ངོ་སྤྲད་པ་ནི། སེམས་དང་ནམ་མཁའ་བསྟེས། ནམ་མཁའི་མཐའ་དབུས་གཅད་ནས་དེད་པས་ཡུལ་སེམས་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཀྱི་བསམ་གཏན་བྱིངས་ཆོད་མེད་པར་སོང་དུས་ཀྱི་དྲན་ཆ་དེ་ཉམས་ཡིན་ལ། རིག་ཆ་དེ་ཇོགས་པ་ཡིན་པར་ངོ་སྤྲོད་དེ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲུངས་པར། རང་བཞིན་བསམ་གཏན་བར་མེད་ལ། བྱིང་ཆོད་མེད་པ་ཡ་རེ་མཚན། །ཞེས་སོ། །ལྷ་པ་ཡུལ་དང་ཤེས་པའི་བར་ནས་ངོ་སྤྲོད་པནི། ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་ཤཱར་དུས་ཤཱར་བ་ལས་གཞན་པ་གཅིག་ཏུ་ཐོག་བབས་

།།ཞེས། །སུ་བཞག་ནས་ཡུལ་ལ་མི་དཔྱད། ཡུལ་ཅན་ལ་མི་བསྟུ་བའི་བར་དེ་བརྩོད་མི་ལེགས་པར་སོང་བའི་དེར་འཛོན་ཀྱི་ཆ་དེ་ཉམས་ཡིན་ལ། རིག་གེ་བའི་ཚད་དེ་རྟོགས་པ་སྟེ། རྒལ་རྩོགས་ལས། རིག་པ་དོ་བོ་རྟོག་མེད་ལ། ཞེས་ཡང་མེད་པས་ཅི་ཡང་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །བྱུག་པ་ཡེངས་ལ་བོར་ནས་དོ་སྣང་བ་དེ་ཉིད་ལ་ཐུལ་བརྟེག་བྱས་ནས། བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་ལ་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཌག་པ་སྣེ་བས་སོ་བྱས་པས། དཔལ་ཞི་བཟོག་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་ཚེ་ལ། ཅི་ཟེར་ཆ་མེད་པར་སོང་དུས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཅང་དེ་རྟོད་དེ་བ་དེ་ཉམས་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་མི་འགྱུར་བའི་རིག་ཆ་དེ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ་རང་ཤར་ལས། རིག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྣང་བ་ནི། །ཅུག་ཆད་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས། །བརྗོད་མེད་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚོས། །ཡིན་དང་མིན་པའི་མཐའ་ལས་འདས། །དགག་དང་བསྒྲུབ་པ་མེད་པ་ཉིད། །འཛིན་དང་ཆགས་པའི་མཐའ་ལས་འདས། །དྲི་མེད་འོད་གསལ་ལྷུན་གྲུབ་ཉིད། །ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་གནད་ལ་བརྟེན་མ་བརྟེན་གང་ཡིན་ཡང་འཇུག་སྟེ་དོ་གཞི་ཐོག་ཏུ་འབེབས་པས་ལྟ་སྒོམ་དང་གཉེན་པོ་ལས་

གྱོལ་ལམ་རིག་ཐོག་ཏུ་ངོ་སྤྲོད་པས་གེགས་དང་གོལ་ས་ཉང་ཞིང་བྱིང་ཆོད་ཀྱི་སྣག་མི་བལྟ་བའི་ཞུང་པར་ཤེས་ཏུ་ཆེ་སྟེ་རང་ཤར་ལས། ལྟ་བ་ཀུན་གྱི་ཡང་རྩེ་ཞི། །ཚར་ཏི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོར་བཤད། །ཅེས་སོ། །འདི་ལྟར་གནས་ཚའི་གསལ་ཉམས་དང་། སྣང་སྟོང་དང་བའི་གསལ་སྒུ་སྤྲེལ་བའམ། མི་རྟོག་པར་འཛིག་པའི་ཐུགས་ཀྱིས་འདིའི་དོན་མི་མཐོང་བས་དེ་དག་དང་མ་འདྲེས་པར་རི་གཡ་ཟངམ་ཐལ་ལ་ཡིད་དོྲད་ཀྱི་དམིགས་རྟེ་གཏད་ཡུལ་མེད་པའི་ཞུང་ཐེ་ནས་སྟོན་པའི་ཐྱིར་ཏེ་གསང་འདུ་ལས། དེ་ཐྱིར་རྟེ་མོར་གྱུར་པའི་རྟེ། །ཞེས་བཤད་པས་མཚོན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་རང་གི་ངོ་སྤྲོད་ནི། ཤེས་རབ་དང་། སྒྲུབ་པ་དང་། གྱོལ་བ་ཐ་དད་པ་གསུམ་ལ་བདུན་ཚན་རེ་རེས་ཐེ་བའི་དབང་པོ་ཉི་ཤུ་གཅིག་ལ་ལྷོས་ནས་ངོ་སྤྲོད་ཀྱང་བདུན་ཚན་གསུམ་དུ་བྱུང་བས། རྣ་རྩེ་ལེམས་དཔའ་སྙིང་གི་མེ་ལོང་ལས། རིག་པ་གཞི་ནས་འཕགས་པར་བྱའི་ཆེད་དུ་དཔེ་དོན་གྱི་ངོ་སྤྲོད་ལ་སོགས་ཀྱ་ངོ་སྤྲོད་ཉི་ཤུ་གཅིག་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ངོ་སྤྲོད་སྐྱས་པ་ལས་ཀྱང་རྒྱས་པར་གསུངས་ཀྱང་འདིར་དེ་ཙམ་མོ། །དེ་ལྟ་ན་བསྟད་དང་

།།ལས་ཆོག་དང་ལས་མི་འགྱེས་པ་རྣོགས་པ་ཆེན་པོའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་ན་འདི་དག་ནི་ཡི་དམ་དཔལ་ཁྲིད་བཞིན་པར་འགྱུར་རོ་ན། ཡང་དག་པའི་རིག་པ་ཀ་དག་ཆེན་པོ་ལ་དབེ་དང་གཉན་ཆོགས་ཀྱི་མཆོག་དུ་མེད་ཀྱང་། གཞི་ལས་འཕགས་པའི་ལྷུན་གྲུབ་འོད་ལྟར་ངང་ཚས་ཅན་ལ་འཁོར་འདས་ཀྱི་སྣོ་ཡོད་པས་ལམ་སྣང་གཉན་ལ་འབེབས་པའི་ཕྱིར་དུ་ནང་དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཟིན་བཞིན་ལ་ངོ་བོ་ལས་མཆེད་པ་དང་། སྣང་བཞིམ་ཚུལ་མན་ཉེལ་དང་རང་འོད་ཕྱིར་གསལ་གྱི་བརྟས་མཆོག་པར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་དཔེའི་ངོ་སྤྲོད་འདི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་འབྱོར་བའེ་བས་མངོན་སུམ་ཀྱི་ལམ་ཐོད་རྒྱལ་དང་། ཆོས་ཉིད་བར་དོའི་རྣམ་བྱང་གི་མངོན་རྟོགས་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲོགས་ཙམ་དུ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ལས་རིག་པའི་ངོ་སྤྲོད་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ནོར་བུ་ཐ་ཙོད་ལས། ཀྱེ་མ་རིགས་ཀྱི་བུ་ཡོངས་སུ་སྐྱངས་ལས་འདས་པའི་འོག་ཏུ། དུས་ཀྱི་སྐྱེགས་མ་ལྡུ་བརྒྱའི་དུས་སུ། བསྟུབ་ཐེག་བྱིས་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་དག་གིས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་པའི་དུས་འབྱུང་སྟེ། དེའི་ཚེ་རང་གི་རྒྱུད་གསངང་བ་འདི་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་

བའི་རིག་པཉིད་ལ་དེས་མཚོན་དུ་མེད་དོ། །དང་བཞིན་གྱིའོད་ལྡར་དང་ཆས་སུ་ཡོད་པལ་གཟུགས་བརྟན་གྱིའོད་ལྡབསྐབ་པ་ཡང་སངས་རྒྱབར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་རིག་བའི་ངོ་སྤྲོད་དབྱིས་ཕྱིན་བར་ཐོབ་ཀྱང་བསགས་པ་དམན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་རང་བཞིན་ལ་ཐོང་རྟོལ་དུ་འཛུགས་མི་ནུས་པས། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་བདག་འཛིན་བློ་བྱང་རྒྱུན། །ཆོས་དབྱིངས་དག་པའི་སྐོང་དུ་མ་ནུས་བར། །བློ་བྱང་རྒྱུན་གྱིས་བསྟུབའི་རྟོག་ཚོགས་ཆོས། །ཐ་མལ་རང་ལུགས་སྲིད་པའི་བདག་པོ་ཡིས། །དང་པོའི་ལས་ཅན་རྣམས་ལ་སྐྱེབ་པའི་ཕྱིར། །ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་། །སོ་སོ་བ་ཡི་འབྲིད་ཚུལ་རྣམ་གཉིས་ལས། །དང་པོའི་ཕྱོགས་ལ་གནས་ཚའི་བསམ་གཏན་དང་། །གསལ་ཆའི་ཤེས་རབ་ཞི་ལྷག་རྒྱུད་འབྲེལ་ལས། །གཉིས་པམི་བའི་མཐའ་བྲལ་དོན་ལ་བཞག །ཅེས་འདོམས་ཏེ། དེ་ལ་བདག་འཛིན་དང་བཅས་པའི་ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་སེམས་བློ་བྱང་བ་གང་ཞེག་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གྱུར་པ་རིག་པའི་ཚོས་ཉིད་དུ་ལྟོག་མི་ནུས་པ་རྣམས་ལ་ཐུབ་མོད་དང་མཐུབ་པའི་སེམས་གནས་བསྟུབ་ཚུལ་ཡང་། འདི་ནས་མ་བཀག་པའི་ཚུལ་ཐལ་འགྱུར་

།།ལས། སྡོམ་པ་ཞེས་ནི་སེམས་གནས་ལ། །འཇུ་བ་ཕྱི་ནང་གཅོད་པ་སྟེ། །གཟུང་དང་འཛིན་པ་འགག་པའོ། །ཞེས་དང་། རྒྱ་དང་རྒྱུང་དང་ཕིག་པ་
དང་། །ལུས་གནད་དམིགས་དང་སྟོང་པ་ནི། །སྡོམ་པ་ཞེས་ནི་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་ངོ་བོ་དམིགས་གཏད་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་གནས། དགོས་པ་དེ་ཉིད་བརྟན་པ་ལས་འབྲས་བུ
རེ་བ། བྱེད་ལས་གཟུང་འཛིན་འགོག་འདོད་ཀྱི་ཞེ་གནས་ལྷག་མཐོང་དང་འབྲེལ་བར་བསྒྲུབ་པ་སྟེ། དེ་སྐད་དུ་ཟློང་བྱག་པ་ལས་ཀྱང་། བཙོང་དུ་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་ལ། །ཞི་
གནས་ལྷག་མཐོང་རང་ཤར་བས། །མཉམ་པར་བཞག་དང་རྗེས་སུ་ནི། །མི་གཡོ་བསམ་གཏན་ཉིད་དུ་རྟོགས། །ཞེས་སོ། །དེ་བས་ན་ལྷ་བ་གཞི་ཐོག་ཏུ་ཞེབས་པའི་རིག་པ་ཐད་
དང་དུ་ངོ་འཕྲོད་ནས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལ་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ལ་བརྩམ་ཤེས་ན། རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་ངོ་སྤྲོད་རེ་ཙམ་ཐོབ་པ་དང་། དལ་ཁམ་རེས་འགའ་བའི་ཚེས་ལ་དགག་
བསྒྲུབ་བློང་དོར་ལས་འདས་པའི་འཇུར་བསྡེས་པས་འཆི་བ་དང་བར་དོར་མི་ཕན་ཞིང་། གཉན་དུ་འཁོར་བར་འཁྱམས་པའི་རྒྱ་བ་མི་ཚོད་པས་བསྒོམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒོག་པའི་ཚུལ་

ཐལ་འབྱུར་ལས། མ་བསྟོམས་པ་ཡི་སྐྱོན་ཉིད་ཀི། །འཁོར་བའི་མཚན་ཉིད་མངོན་སྣང་བས། །བདག་དང་གཞན་ཀྱི་ཡུལ་ཤེས་དང་། །ཚོགས་དང་བཅས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་། །དམིགས་དང་བཅས་ཀྱི་ཡུལ་དག་དང་། །ཉོན་མོངས་ཀུན་ཏུ་ཆིང་བར་འགྱུར། །སངས་རྒྱས་ལམ་ཡང་སྟོང་བ་དང་། །འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་མ་ཤེས་དང་། །ཆོས་ཀུན་མཉམ་པའི་གཞི་མེད་དང་། །རང་རིག་ཁམས་གསུམ་བཅིངས་པ་དང་། །ཉོག་དང་བཅས་པས་ལྟུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་སྨྲིར་ཞི་ལྟག་སོ་སོའི་བསྟན་ཚུལ་ནི་མདོ་ལས་དུ་ལེགས་པར་བསྟན་ཟིན་ཀྱང་འདིར་འཕགས་པ་འཇའ་ཚུན་ཞེས་ཀྱང་འདིར་ཀ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ་བཅར་ཀྱིས་དྲིལ་ནས་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བལྟ་བའི་དོན་ཡིན་ན། འདི་ལྟར་འཁོར་འདས་སུ་འཛིན་པའི་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཤེས་པ་རྩེ་གཅིག་པའི་ངང་ལས་མི་གཡོ་བ་ཞི་གནས། དེའི་མཚན་ཉིད་དངོས་པོ་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པའི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གསལ་ཆ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་འདའ་ཀ་ཡི་ཤེས་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པར་དག་པས་ན་དངོས་པོ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་

ཀུན། ། རབ་ཏུ་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། ། དེ་ལྟར་ཞི་ལྷག་དོ་བོ་གཅིག་པའི་བསམ་གཏན་ལ་གོམས་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕེམས་གཉིས་སུ་འདུས་
ནས་རྟེས་ཐོབ་ཐམས་ཅད་སྐྱིང་རྟེ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་དུ་འཆར་བའི་ཚུལ་དེ་ཉིད་ལས། ཚོས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕེམས་སུ་འདུས་པས་སྐྱིང་རྟེ་ཆེན་པོའི་འདུ་ཤེས་རང་ཏུ་བསྟོམ་པར་
བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གང་གི་ཚེ་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཞི་ལྷག་དོ་བོ་གཅིག་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་། རྟེས་ཐོབ་ཏུ་སྐྱིང་རྟེ་ཆེན་པོ་ཟུང་དུ་འབྲུག་པ་ལ་གོམས་པས་ཚོགས་གཉིས་གཅིག་ཆར་དུ་
རྫོགས་ཏེ་འོད་གསལ་གྱི་རང་བཞིན་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ལ་རེག་པའི་ཚུལ། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མི་དམིགས་ཤིང་འོད་གསལ་བས་ན་དངོས་པོ་ཅི་ལ་ཡང་མི་ཆགས་པའི་
འདུ་ཤེས་རང་ཏུ་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་དངོས་པོ་ནི་ཟག་བྱེད་ཡིན་པས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤྲ་དེ་སོ་སོར་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བཅོམ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་རང་
སེམས་རྟོགས་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཚུལ། སེམས་རྟོགས་ན་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་ན་སངས་རྒྱས་གཞན་དུ་མི་བཙལ་བའི་འདུ་ཤེས་རང་ཏུ་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཤཱཀ་པ་བཞིས་

བསྒོམ་པའི་མདོ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་འདུ་ཤེས་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དངོས་པོས་བསྡུས་པའི་ཕུང་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་མི་བལྟ་སྟེ། ཕུང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བལྟའོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བལྟ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ་འོག་ཏུ་ཀྱང་དེའི་བྱེད་ལས་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀུན་ཏུ་བཟོ་བ་ཅན་པས་ཐོས་པ་དང་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དུས་ན་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅན་ཀྱི་རྟོག་དཔྱོད་ཡིན་པའོག་ཏུའང་ཤེས་རབ་ཀྱི་དུས་ན་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅན་མ་ཡིན་པས་བག་ཆགས་ཀྱི་མཐའ་མི་འཛིན་པ་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དེ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ལྷ་བ་མདོར་བསྡུན་པ་ལས། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་ཕུག་པའི་སེམས། །འགའ་ཡང་བག་ཆགས་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །ཞི་གནས་ཀྱི་འབྲེག་དགོན་ཆེན་པོར་ལྷག་མཐོང་གི་ཅ་ཅོ་སྤྲོག་པ་ནི་ཉེ་ལྷ་བ་དང་། ཇི་སྙེད་པའི་ཕྱོགས་ལེགས་པར་མ་ཕྱེད་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཏེ། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། ཞི་གནས་ནི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའོ། །ལྷག་མཐོང་ནི་ཡང་དག་པར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཆོས་ལ་

།།ཤེས་སོང་རྟོག་པའོ། །ཞེས་པས་གསལ་ལོ། །དེ་བས་ན་མཐར་བྱིས་ཞི་ལྷག་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་བདག་ཉིད་དབྱེ་བས་ལ་མེད་པར་མཉེས་ནས་གནས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་གནས་དང་། དཔྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལྷག་མཐོང་དུ་གཟུང་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ལས་གཞན་དུ་བྱུང་བཞིག་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཞི་གནས་ནི་ཡང་དག་པའི་བསམ་པ་སྟེ་ཞི་བའི་འདུ་ཤེས་ལ་ཡང་མི་གནས་པའོ། །ལྷག་མཐོང་ནི་ལྟ་བ་མཐོང་བ་སྟེ་ལྟ་བ་ཉིད་ཀྱང་རྟེན་སུམ་མཐོང་བའོ། །གང་གིས་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་ཡང་དག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སོ་སོ་བའི། གཉིས་པའི་ཕྱོགས་ལ་དབྱེ་བ་གཉིས་གླུབ་སྟེ། །ཤེས་རབ་ལས་བྱུང་གདམས་ངག་ལས་བྱུང་ངོ་། །ཤེས་རབ་ལས་བྱུང་སྒྲུ་ཡི་རྟེས་མཐུན་པ། ཐོས་པའི་དོན་ལ་རྩེ་གཅིག་ཞི་བ་དང་། དེ་ལས་དོན་རྟོགས་ལྷག་མཐོང་མཚན་ཉིད་དོ། །མན་ངག་ལས་བྱུང་དོན་གྱི་རྟེས་སུ་འགྲོ། །སེམས་ནི་གཡོ་བ་མེད་པ་ཞི་གནས་ལ། དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་ལྷག་མཐོང་སྟེ། དེ་སྐད་དུ་འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པ་ལས། ཞི་གནས་དང་

ལྷག་མཐོང་ནི་གཉིས་ཏེ། ཤེས་རབ་ལས་བྱུང་བ་དང་། གདམས་ངག་ལས་བྱུང་བའོ། །ཤེས་རབ་ལས་བྱུང་བ་ནི། མདོ་སྡེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ཞི་གནས་སོ། །དེའི་དོན་རྟོགས་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་ངོ་། །གདམས་ངག་ལས་བྱུང་བ་ནི། མན་ངག་གིས་སེམས་མི་གཡོ་བར་བྱེད་པ་ནི་ཞི་གནས་སོ། །དེའི་དོན་རྟོགས་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་སོ།། །།དེ་བས་ན་དང་པོ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་དངོས་གཞི་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་མ་རིག་ན། ཕྱི་ནས་སྒེག་ནས་ཀྱང་ལམ་གྱི་རྩོལ་བ་མི་འདོར་བས་དབང་པོ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཉིད་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ནའང་གང་ཟག་གི་དབང་པོ་དང་སྦྱར་བའི་ཚུལ། མདོར་ན་རབ་ཀྱིས་ངན་རྟོག་ཆོས་སྐུར་ལྷོར་ལས། །བཟང་ངན་མཉམ་ན་གཉེན་པོ་བརྟེན་མི་དགོས། །འཇིག་གིས་ངང་དུངས་ཟུང་འབྲེལ་ལམ་གོམས་པས། །བཟང་ངན་རྟོག་པ་མཐའ་དག་དབྱིངས་སུ་ནུབ། །ཐ་མས་ཐོག་མར་ཞི་གནས་འབའ་ཞིག་བཙལ། །གང་དམིགས་བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་ལྷག་མཐོང་གི། །ཡེ་ཤེས་སོ་སོར་རྟོག་པ་ལ་གོམས་ན། །མཐར་ཀྱིས་གསེར་གླིང་ས་རྡོ་མི་རྟེན་བཞིན། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྟོག་པ་གང་སྐྱེས་

།།ཤུང་། །སྣང་སེམས་དབྱེར་མེད་གཞི་གྲོལ་ཆེན་པོར་འཚར། །དེ་ཡང་དབང་པོ་རབ་ཏུ་སྐྱར་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིག་པ་གདེངས་སུ་སྐྱར་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་ཏེ་འཁོར་བའི་འབྲུལ་དོ་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཤར་ཡང་། ཤར་བའི་རང་དུས་དེ་ཉིད་ན་ཆོས་སྐུ་ཟད་མ་ཐལ་དུ་གྲོལ་བས་བཟང་པོས་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཐམས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེལ་ན་གཉེན་པོ་བརྟེན་མི་དགོས་ཏེ་ཡུལ་ཐོག་ཏུ་ཤེར་མ་ཆུད་བའི་ཤེས་པ་རིག་པའི་ངང་དུ་ཤར་གྲོལ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ་རང་ཤར་ལས། སྐྱེ་བ་མེད་པས་འགག་པ་མེད། །འཛིན་པ་མེད་པས་རང་སར་གྲོལ། །ཞེས་དང་། ཀུན་བྱེད་ལས། རྩེ་བཞིན་མ་བཅོས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ལ། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྟོག་པ་ཅི་སྐྱེས་ཀྱང་། །དེ་ཉིད་སྐྱེ་མེད་ངང་དུ་གནས་ཤེས་པས། །བྱ་བཅོལ་མཆོག་མའི་འདུ་ཤེས་ཀུན་དང་བྲལ། །ཞེས་སོ། །དབང་པོ་འབྱིང་གིས་ལྟ་བ་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ངང་མ་ཤོར་བའི་དུས་བྱིང་རྒོད་དང་བྲལ་བར་ཉམས་སུ་བླངས་པས་ཞི་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ཀློང་དུ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་སྣོས་པ་མཐའ་དག་སྣིན་ཐིམ་པ་བཞིན་དུ་ནུབ་པར་འགྱུར་

བའི་ཚུལ་ཏེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཇི་སྙེད་བར་སྣང་ཆུང་ཟད་སྨིན་མེད་ལ། །སྐད་ཅིག་ཏུ་ནི་སྨིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྣང་། །བྱང་ནས་ཞིག་སྟེ་སྨིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མེད། །ཐོག་མཐར་གང་ལས་བྱུང་བ་བཏུག་པར་བྱ། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉེས་པར་བྱིས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་བྱིང་རྒྱས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། བྱིང་བ་ནི་སྤྲིབ་པ་ལུང་མ་བསྟན་དང་ཕྱོགས་ཉེ་ལ། རྒྱས་པ་ནི་གཏི་མུག་གི་ཚར་གཅོག་པས་སློབ་དཔོན་ཐོག་མེད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལས་ཀྱང་ས་སོར་ཞུ་བ་ཡིན་ནོ། །ཐ་མ་ནི་སེམས་གཡེངས་ཞིང་རྣམ་པར་མི་བསྒྲུབ་པ་སྤྲེའུ་ལྟ་བུ་སྟེ། རླུང་གིས་ཡིད་སྤྱུར་ནས་ཆུང་ཟད་ཀྱང་གནས་སུ་མི་སྟོར་ན། ནན་ཏན་བསྒྲུབ་ནས་བསྒོམ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བྱེད་ལས། གཉིས་དང་གཉིས་མེད་དག་པ་ནི། །བསྒོམ་དང་མི་བསྒོམ་མིང་དུ་བཏགས་པ་སྟེ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་དམིགས་རྟེན་ལ་སེམས་ཉེ་བར་བཏགས་ནས་མར་མེ་རླུང་གིས་མ་བསྒྱེད་པ་ལྟ་བུའི་ཉེས་པ་རྣ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་ལ་ཏེ་འཛིན་པ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དམིགས་ཡུལ་ལ་ནི་སེམས་གཏད་ནས། །དེ་རྒྱུན་རྣམ་པར་གཡེངས་མི་བྱ། །ཞེས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དམ་པའི་མདོ་ལས།

།།ཇི་བཞིན་པ་ཡི་ཚེས་ཉིད་ལ། །དེ་བཞིན་པ་ཡི་བློ་བཞག་ན། །མིང་དུ་མི་ཐོག་ཉམས་སྐྱོང་འགྱུར། །དེས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཅེས་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་གཉིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཟབ་པ། ཞི་བ། སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། ངང་གིས་འོད་གསལ་བ། སོ་སོ་རང་གི་ཡེ་ཤེས་བདུད་རྩི་ལྟ་བུའི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཅན་གྱི་ལྷག་མཐོང་ལ་བསླབ་པ་ཡིན་ཏེ་བྱམས་པས་ཞུས་པ་ལས། ཞི་གནས་གྱུན་པས་ལྷག་མཐོང་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་དཀོན་ཅོག་བརྩེགས་པ་ལས། འོད་སྲུང་། འདི་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་གང་ཞེ་ན་སེམས་ཡོངས་སུ་འཚོལ་བའི་བསྟོན་འགྲུལ་སོ། །ཞེས་པས། འདི་ལྟར་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ངང་ལ་ལྷོས་ནས་རྩལ་ལམ་འབྲུལ་དོར་ཤོར་བའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གཉིས་བཅས་ཀྱི་སྣང་དོར་ཡོད་མ་སྐྱོང་བཞིན་དུ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཤར་བ་དེ་ཉིད་རང་དོར་མ་གྲོལ་བས་ཡུལ་ཐོག་ཏུ་འཁོས། ཡུལ་འཛིན་དུ་གོམས་པའི་འབྲུལ་སྣང་མཐུ་བརྟན་པ་ཙམ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་མཚན་སོ་སོར་རྟོག

བའི་ཤེས་རབ་རྣོན་པོའི་ཆོས་གཅིག་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་སྟེ་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་མདོ་ལས། ཆོས་གཅིག་གིས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མ་དང་། སྐྱེ་གཙུ་དང་འཇུ་གཟུང་བྱར་མེད་ཅིང་གསོག་དང་ནི། རྫུན་ཞིང་ཟེར་ཟུག་མིན་པ་རྣེས་སུ་རྟོགས་བྱར་པ། དེ་ནི་རིང་པོར་མི་ཐོགས་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་འགྲོ། ཞེས་སོ། དེ་ལྟར་ཞི་ལྷག་གོམས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཀྱང་འཕགས་པ་དཀོན་ཅོག་སྤྲིན་ལས། ཞི་གནས་ཀྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མགོ་གནོན་པར་བྱེད་དོ། །ལྷག་མཐོང་གིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱོང་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། དེ་ལྟར་ལྷག་མཐོང་གི་ཡེ་ཤེས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ལ་གོམས་པས་ཡེངས་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་དུ་ཤར་ནས་གསེར་གློང་དུ་ས་རྡོ་མི་རྣེད་པ་ལྟར་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྟོག་པ་གང་སྐྱེས་ཀྱང་རིག་པ་རང་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ལ་སྐང་གཉེན་གཉིས་ཀ་མི་དགོས་པར་སྣང་སེམས་དབྱེར་མེད་གཞི་བྱ་སྟོང་ཡངས་ཆེན་པོར་འཆར་བས་བསམ་གཏན་ཐུན་འཇོག་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱེས་པ་ལས། རང་བཞིན་བསམ་གཏན་བར་མེད་ལ། ཏིང་ཚེའི་མེད་པ་ཡ་མཚན་ཆེ། །ཞེས་དང་། རང་ཤར་ལས། འཛིན་མེད་ཆོས་ཉིད་རང་

།།ཞེས། །གསལ་བའི་བའི་ཀློང་། །རྟོག་མེད་མཁའ་ཁྱབ་ཆོས་ཉིད་ཀུན་ལ་རོལ། །འཇིན་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་རང་སར་དག །རྟོག་པ་མེད་པའི་རང་བྱོལ་བའི་བའི་
ཤུགས། །ཡེངས་པ་མེད་པའི་རང་སྣང་ཀུན་ལ་ཁྱབ། །ཡང་དག་ཆོས་ཉིད་བའི་ཆེན་ས་ལ་གཤེགས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བསྟོམ་པའི་དུས་ན། ཐབས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་རྟོག་པ་གང་
ཤར་ཡང་། །དགག་པར་མི་བྱ་བསླུབ་པར་བྱ་བ་མེད། །རྟེས་སུ་མི་འབྱང་དང་ལས་མ་གཡོས་ན། །ལྟ་ཡི་མིག་དང་སྒོམ་དང་མངོན་ཤེས་སོགས། །དབང་པོ་དྲུག་པའི་ཡོན་ཏན་
མཐའ་དག་འཕོས། །དེ་ལ་ལྟག་མཐོང་གི་ཤེས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་རྟོག་པ་གང་ཤར་ཡང་དེ་ཉིད་མི་དགག །རྩོལ་བས་མི་བསྒྲུབ། རྟེས་སུ་ཡང་མི་འབྱང་སྟེ། འདི་ལྟར་
རྟོག་པ་བ་ཀག་ན་ཞི་གནས་ཐོབ་གཅིག་ཏུ་ལྟོང་། རྩོལ་བས་བསྒྲུབས་ན་ལྟག་མཐོང་གཤེགས་ལ་ཤོར། རྟེས་སུ་འབྱངས་ན་རྟོག་པའི་གཞི་རྩ་མི་ཆོད་པས་ཐ་མལ་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད།
དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་དང་དབང་ཤེས་རྣམས་ཀྱང་ཆད་ཀྱིས་བཀག་ན་ལྟའི་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུབ་ལྟ་དང་། ཡིད་ཀྱི་མདོན་ཤེས་དྲུག་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་དྲུག་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་མི་

འཕོ་བ། དེ་ལ་མངོན་ཤེས་དྲུག་ནི་རྟོག་མེད་ལས། དུས་གཞི་ཀུན་ཏུ་མཉེན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་དུ་མཉེན་པ་དང་། རྟུལ་འཕྲུལ་གྱི་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་གཟིགས་པ་དང་། རྟུལ་འཕྲུལ་གྱི་སྐྱེན་གྱིས་ཀུན་ཏུ་གསན་པ་དང་། རྟུལ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོ་གས་ཀུན་ཏུ་དོན་སྒྲུབ་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྒྲུབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཆེན་པོ་དྲུག་དང་། ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་དུས་བཞི་མཉེན་པས་ཆོ་ག་ཤེས་རྟེས་སུ་དན། རྟུལ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོ་ག་ནི་གང་ལ་གང་འདུལ་དུ་སྐྱུལ་ནུས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་བ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ་འཕོས་གསུམ་ནི་གོ་སྐབས་སོ། །དེ་བས་ན་ཡུལ་དབང་པོ་ལ་སྣང་ཡང་དབང་ཤེས་ཡུལ་ལ་མི་རྟོག་པ་ལ་སྤྲོས་བྲལ་དོ་ཏ་ཞེས་བྱ་སྟེ་བམ་ཟེ་ཆེན་པོས། རྗེ་སྤྲིད་དབང་པོ་ཡུལ་གྱི་སྤྲོད་ལ་ལྷུང་། །དེ་སྤྲིད་རང་ཉིད་ལས་མེད་རབ་ཏུ་རྒྱལ། །ཞེས་སོ། །དེ་བས་ན་དོན་ལ་རྟེན་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་སྒྲུག་ལྷུག་པའི་གཤེས་མི་གཡོ། རྣམ་པའི་རྟེས་སུ་མི་སོན་པ། རླབས་ཀྱིས་མ་དཀྲུགས་པའི་མཚོ་ལ་གཟའ་སྐར་གྱི་གཟུགས་བརྙན་བཀྲམ་པ་ལྟར་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་བཞག་པས་མ་ལམ་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་

།།ཞེས་ཐམས་ཅད་འཛོད་པ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཀུན་བྱེད་པས། ཐོག་མ་ཐ་མ་དབུས་ཞིག་ཅིང་། སྲིད་དང་སྐྱ་དན་འདས་ཞི་བ། ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བདེ་ཆེན་ཏེ། །མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། རང་གི་མཐུ་ཡིས་རིག་པ་ལས། ཆོས་ནི་གཞན་ལས་འབྱུང་མི་འགྱུར། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། གལ་ཏེ་ལྷག་མཐོང་གི་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་མ་ཟིན་ན་ཞི་གནས་ཀྱང་པ་ཙམ་ནི་ཀུན་གཞི་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་བདག་ཏུ་གཞི་ལས་གཡུང་བ་ཉལ་ཡིན་པས་སྲིད་རྒྱུའི་ཉེས་དམིགས་བྱང་ནས་འབྱིན་མི་ནུས་ཤིང་ཁམས་འོག་མར་ཡང་མི་ལྟུང་བས་ན་མི་གཡོ་བའི་ལས་ཀྱི་རང་གཟུགས་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་གང་གི་སེམས་དང་མཐུན་པའི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་དུ་འཕེན་པ་ཙམ་ལས་དོན་གཞན་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་དེའི་གོལ་སะཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སོ་སོའི་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་ན། སྐྱིར་འཕགས་པའི་བསམ་གཏན་ནི་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་སེམས་ཀྱི་བར་མཉམ་དུ་ཐོབ་ཀྱང་། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ནི་ཞི་གནས་འབའ་ཞིག་པའི་བར་ལ་ཡོངས་ཀྱི་སྟོང་ཆད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ངང་དུ་ཏིའུ་འཛུག་པ་ནུབ་པ་ལས་གང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་ཀྱི་བསམ་དེ་པའི་སེམས་ཀྱི་སྣོད་རྩེར་འཕེན་ལ།

འཕགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་དང་བདག་གི་བར་གཟུང་དུ་མེད་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་ཡེ་ཤེས་སོ་སོ་རང་རིག་གི་ཁྲུད་པར་དུ་བྱས་པས་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཚའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཚང་ཡང་དེ་དག་གི་སེམས་རང་མཚན་པར་མི་གནས་པས་ཁམས་གོང་མར་སྐྱེ་བ་མི་འཛིན་ཀྱང་། མི་ཆེ་བའི་སེམས་ཐོབ་ནས་འོག་མིན་ཀྱི་བར་དུ་མཐོང་བསྒོམ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གོང་མ་ཐོབ་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡུམ་བར་མ་ལས། མཐར་ཀྱིས་གནས་པའི་སློབ་མས་བར་འཇུག་པ་དགུ་ལ་སློབ་མས་བར་འཇུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་བསྟན་ཏོ།། །དེ་ཡང་དབྱེ་ན། སློབ་མས་འཇུག་དགུ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་བཞི། འགོག་པའི་སེམས་དང་བཅས་པ་དགུ་ལས། དང་པོ་བསམ་གཏན་བཞི་པོའི་སེམས་ལ་ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞི་གཉིས་ཡོད་པའི། ཉེར་བསྟོགས་ནི་སྤྲོས་བསམ་དངོས་གཞི་ཙམ་པོ་བསྟེ། འདི་ལྟར་སྤྲ་མ་སྤྲ་མའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་ཉེར་བསྟོགས་སུ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཡུམ་བར་མ་ལས། རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའོ། །རྟོག་པ་མེད་པ་དཔྱོད་པ་ཙམ་དང་བཅས་པ་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་

།།ལའོ།། །།རྟོག་པ་ཡང་མེད་དཔྱོད་པ་ཡང་མེད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་བསམ་གཏན་གསུམ་པའོ། །དགའ་བ་སྤྱད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པའོ། །ཞེས་པས་བསྟན་པ་ལྟར། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི་མཉམ་པར་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་བློ་རྟོག་དང་བཅས་ཤིང་། དེ་ཡང་གང་དུའང་མི་རྟོག་པར་འཇོག་པའི་གསལ་སྟོང་ཀྱི་ན་བ་ལ་ཟན་རྟིའི་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པའི་སྤྱོད་བ་ལས་དངོས་གཞི་མི་རྟོག་པ་སྐྱེ་ཞིང་། ཐུན་རྟེས་དང་བར་མཚམས་ནི་རྟོག་དཔྱོད་དང་བཅས་པའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་དྭངས་ཆ་ལས་ཕ་རོལ་མཐོང་བའི་སྤྱན་དང་། སྟོན་དང་ཕྱི་མའི་གནས་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱང་འཆར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་གཏན་ཆུང་ངུར་གོམས་པ་ལས་ཚངས་རིས། འབྲིང་དུ་གོམས་པས་ཚངས་པ་ཀུན་འགོར། ཆེར་གོམས་པས་ཚངས་ཆེན་དུ་སྐྱེའོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པའི། དང་པོའི་སེམས་ཀྱི་དངོས་གཞི་བཏུན་པའི་ཉེར་བསྟོགས་རྟོག་པ་མེད་ལ་དཔྱོད་པ་ཙམ་དང་བཅས་པའི་སྤྱོར་བ། དེ་འང་ཅིཞིག་ནས་གསལ་སྟོང་དུ་ཤེས་པའི་དྲན་རྟོག་ཐུགས་རྗེ་མོད་ཀྱང་རང་དོའི་སེམས་དེ་ལ་ཉམས་ལྷོད་གི་འཛིན་པ་དང་བཅས་པའི་གསལ་ལ་མི་རྟོག་པ་སྐྱེས་པ་

ནི་དངོས་གཞིའོ། །དེ་ཉིད་ཆུང་ངུར་གོམས་པ་ལ་འོད་ཆུང་། འབྱིང་གིས་ཚད་མེད་འོད། ཆེན་པོས་འོད་གསལ་དུ་སྐྱེའོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པའི། གཉིས་པའི་སེམས་ཀྱི་དངོས་གཞི་བཏུན་པའི་ཉེར་བསྟོགས་རྟོག་དཔྱོད་གང་ཡང་མེད་པའི་མི་རྟོག་པ་ཞུད་པར་བ་ཉིད་སྐྱེ་བའི་དངོས་གཞིའོ། །དེ་ཉིད་ཆུང་ངུར་གོམས་པས་དགེ་ཆུང་། འབྱིང་གིས་ཚད་མེད་དགེ།། ཆེན་པོས་དགེ་རྒྱས་སོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་གནས་གསུམ་དང་། འཕགས་པའི་ལྷ་ཡོད་པ་ལས། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ནི་གསུམ་པའི་སེམས་ཀྱི་དངོས་གཞི་བཏུན་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ལས། བའི་གསལ་མི་རྟོག་པའི་དགའ་བའི་སྟོན་ལས་ཆེས་ལྷག་པ་སྐྱེས་པ་ནི་བཞི་པའི་དངོས་གཞིའོ། །དེའང་གོམས་པ་ཆུང་ངུས་སྤྲིན་མེད། འབྱིང་གིས་བསོད་ནམས་སྐྱེས། ཆེན་པོས་འབྲས་བུ་ཆེར་སྐྱེའོ། །དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་ཆེའི་བསམ་གཏན་ཀྱི་དགའ་བའི་དེ་ཉིད་ཞི་གནས་རྒྱང་པ་ལ་གོ་ལ་ན་རྣམ་པར་རྟོག་མི་རྟོག་གཉིས་ཀའི་དྲན་འགགས་ནས་གཟུགས་མེད་དུ་འཕེན་ལ། རྣམ་པར་སྣང་ཡང་དེ་ལ་རང་རྒྱུད་དུ་མི་འཛིན་པའི་ལྷག་མཐོང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་ཟིན་ན་འཕགས་པའི་གནས་གཞན་གཙང་མ་

།།དེ་གས་ཀྱི་ལྷར་སྐྱེས་ནས་བྱོལ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་བྱོལ་ཚུལ་ཡང་། སེམས་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་ཐེག་པ་དག་གིས་མཚམས་དང་སྦྱར་ན། ཉན་རང་གི་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་རང་དོན་དུ་འཚོར་བ་ལས་བྱོལ་བར་འདོད་པའི་ཐབས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། ཕྱི་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་ན་ཐེག་དམན་གྱི་བྱང་ཆུབ་གཉིས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ལ། ཁྱད་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བློས་སེམས་ཅན་འཚོར་བ་ལས་བྱོལ་འདོད་ཀྱི་ཐབས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཟིན་ནས། གང་ཟག་གི་བདག་ང་ཡིར་འཛིན་ཆ་བཅས་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་ཕྱི་གཟུང་ཡུལ་སྣང་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། ནང་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དུས་གསུམ་རྟ་བུལ་དུ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་བླ་ན་མེད་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ཡང་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་དེ་དག་ལ་ལམ་ལྔ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ནི། འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་འབྲས་བུ་ཆེ་མན་ཆད་ཀྱི་སེམས་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དགའ་བདེས་བརླན་པས་ཚོགས་ལམ། གཟུགས་མེད་བཞིའི་སེམས་ལ་སྦྱོར་ལམ། ཉན་རང་བྱང་སེམས་གང་གི་ལམ་ལ་ཞུགས་

བའི་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གོམས་ཤིང་བརྟན་པ་ལས་མི་ཆེ་བའི་སེམས་ཀྱི་རྟེན་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་མངོན་དུ་བྱས་ནས་རང་ལུགས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མངོན་སུམ་དུ་ཐོབ་ཀྱང་།། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གོང་མ་ལ་ལྷོས་ན་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་མ་སོན་པས་མི་ཆེ་བའི་ལྷའི་སེམས་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ལ་གོམས་པས་འཕགས་ལམ་བརྒྱད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྟོན་བས་ཆེས་འཕགས་པ་སྐྱེས་པས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་གདུང་བ་དང་བྲལ་བས་མི་གདུང་བའི་སེམས་ཀྱི་རྟེན་ལ་བསྒོམ་པས་ལམ་ཆུང་ངུ་གསུམ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་དང་གསུམ་པ་འོད་བྱེད། བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་གསུམ། དེ་ཉིད་གོམས་པས་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཆོག་དང་གཅིག་ཏུ་ལུ་ཕྱིན་པ་སྟངས་མེད་གསུམ་གསར་དུ་ཐོབ་པ་ཀུན་སྤང་བའི་སེམས་ཀྱི་རྟེན་ལ་བསྒོམ་ལམ་འབྲིང་པོ་གསུམ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལྔ་པ་སྦྱང་དཀའ་བ། དྲུག་པ་མངོན་ཀྱུར། བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་གསུམ། དེ་ཉིད་ལ་གོམས་པ་བརྟན་པས་སྟོན་པས་ཀྱང་ཆེས་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་མཐོང་བས་ཤིན་ཏུ་མཐོང་བའི་སེམས་ཀྱི་རྟེན་ལ་བསྒོམ་ལམ་ཆེན་པོ་

།།ཞེས། །གསུམ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་དང་། དགུ་པ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས། བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་བསྟོམ་པའི་ལམ་གྱི་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་མངོན་དུ་བྱས་པའི་མཐར་རང་རང་གི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་ནས་ཐུབ་པོ་སྣ་ཚོགས་བཅས་དང་། ལྷག་མེད་གང་ཡིན་ཡང་འོག་མིན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྣེ་བར་རང་རང་གི་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་འདོད་པའི་རྣེ་ན་ལ་དེ་དག་གི་སེམས་མངོན་དུ་བྱས་ནས་རང་སྣང་རྣམ་པར་དག་པའི་འོག་ཏུ་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་མཐར་གདུལ་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བོན་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་འོངས་སྐུ་དེ་ཉིད་དང་། མ་དག་པའི་སྐྱེ་བོ་ལ་འཛམ་བུའི་གླིང་བ་ཕག་བརྒྱ་སྤྲུལ་པ་དེ་སྣེ་དགྱེས་སངས་རྒྱས་འཁོར་གྱི་ཚུལ་བསྟན་ནས་བསྐྱང་ཀེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་འདོད་ལ། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ཁ་ཅིག་ནི་གཙང་མ་རིགས་ཀྱི་ལྷ་དེ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བ་བཟུང་ནས་དགྲ་བཅོམ་པའང་ཡོད་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་འདོད་པའི་རྣེ་ན་ལ་དེ་དག་གི་སེམས་མངོན་དུ་བྱས་ནས་དགྲ་བཅོམ་པར་འདོད་དོ། །གལ་ཏེ་སྟོམས་འཇུག་དགུ་པོ་

དེ་དག་ནི་ཐབས་ཁྲུད་པར་ཅན་གྱིས་མ་ཟིན་ན་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་སྐྱེས་དུས་རང་སའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་རགས་པ་སྤྲུལ་ཞིང་སྨྱོན་བསྔགས་སྤྱད་ཀྱང་ཐར་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ཏུ་སྐྱེས་ནས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་ལ་རང་ཆས་སུ་བལྟར་མི་མངོན་པའི་བདག་རྟོག་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཆ་འཕགས་པ་རྣམས་ལྟར་སོ་སོར་རང་རིག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་པས་སྣང་འཁོར་བ་མྱ་ངན་འདས་ཆུང་སྲིད་དཔོན་འཕགས་པས། ཚངས་རིས་ལ་སོགས་བསམ་གཏན་ལྷུན་གྲུབ་ཀུན། །བདག་རྟོག་བག་ལ་ཉལ་བ་མ་གཟེགས་པས། །ཤེས་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བ་ཆ་མེད་དམ། །ཞེས་གསུངས་ལ། འཕགས་པ་རྣམས་ནི་སེམས་དེ་དག་ཤེས་རབ་ཁྲུད་པར་ཅན་ཉོལམ་སྟེགས་ཙམ་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་ལྟག་མཐོང་གིས་ཟིན་པས་འཁོར་བའི་རྒྱུ་ཟད་ནས་སྡུག་བསྔལ་ལས་འདའ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ནི་ཟེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩེ་མོ་ཡིན་པས་འོག་མའི་དོན་རྣམས་ཤར་ལ་གོལ་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་ཚུལ་དུ་བཤད་ནས། རང་གི་ངོ་བོའི་ལྟག་མཐོང་གི་

།།ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཚོས་ཉིད་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཕྱིར་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེས་པར་མ་བྱས་ན། ཟབ་མོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམ་པར་རྟོམ་པ་ཐལ་མོ་ཆེ་ནི་དབུ་མ་ཆེན་པོའམ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའམ། རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བྱ་ལ་འདོད་ཞེན་དང་སྐྱམ་བྱེད་ཙམ་དུ་ཁའཛིན་ཡང་རྟོགས་ཚུལ་ཀྱི་དོས་ནས་འདུ་ལ་མ་ཡིན་པ་འཁོར་བའི་སེམས་འབའ་ཞིག་ཅན་ལས་མ་འདས་པ་ཤ་སྟག་ཏུ་སྣང་བས་དེའི་རང་བཞིན་དེས་པར་བྱ་བའང་འདི་ལྟར་འབྲས་བུ་ཆེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་ནས་གཏིང་གསལ་ཀྱི་རང་མདངས་མ་རྣེད་ན། དབང་པོའི་ཡུལ་རྒྱུན་འགགས་པའི་ཤེས་པ་ནམ་མཁའ་ལྟར་སྟོང་ལ་མ་འགགས་ཚམ་ཀྱི་ངོ་བོཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཏང་བ་ལས་ནམ་མཁའ་མཐའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སེམས། དེ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལ་གོམས་པས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་ན་སེམས་ཙམ་པའི་གསལ་སྟོང་མཐའ་ཡས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཀྱང་། ཚོགས་བྱུག་གི་དུང་ཁའགས་པ་བཏང་བ་ལས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སེམས། དེ་ལྟར་གོམས་པ་ལས་སེམས་ཙམ་དུ་ཤེས་པའི་ཚོར་བ་ཐུ་མོ་དེ་ཡང་རྒྱབ་ནས་གཉིད་ཁུག་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་ཙམ་དུ་ཡང་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་པ་ཙམ་དུ་ཡང་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ།

མི་མཐོང་བ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སེམས་སོ། །དེ་ལྟར་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཙམ་དུ་འཛིན་པའི་སེམས་དེ་ཡང་ཡོད་མེད་གང་དུའང་སྒྲུབ་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་སྤྱོད་པོར་འབྱམས་པ་ནི་ཡོད་མིན་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱ་སྟེ་སྲིད་རྩེའི་སེམས་སོ། །དེ་ལྟར་བཞི་པོའི་སེམས་གང་ལ་གོམས་པའི་ངང་དུ་ཚོའི་དུས་བྱས་ན་གཟུགས་མེད་བཞི་པོ་དང་དོར་སྐྱེའོ། །གསུམ་པ་འགོག་པ་ནི། ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་བཀག་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་འགོག་པའི་ཉིད་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོན་ཏན་བགེ་ལ་ཞར་སོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དབྱེ་ན་བྱེ་དོའི་དམྱལ་པས་བརྒྱས་ནས་འགོག་པ་དང་། མ་བརྒྱས་པ་རྟོག་བྱ་ལ་བྱི་ངང་ལ་འཇོག་པ་སོ་སོར་བརྒྱས་མིན་གྱི་འགོག་པའོ། །དངོས་གཞི་འཕྲུག་འགྲེལ་ལས། འདིར་འགོག་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་སྤྲོས་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཀྱང་རང་བཞིན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ནས་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྐྱོང་རྗེ་རྒྱུན་མི་འཆད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབྱུང་བ་སྟེ། འཕྲུག་པ་ལས། རྟག་ཏུ་འགོག་པར་རྟོག་པས་པའི་བསམ་གཏན་ཡིན་མོད་ཀྱི། །འགྲོ་བ་མགོན་

།།ཨཱཿ ། །མེད་པ་ལ་སྐྱེང་རྩེ་ལྷག་པར་སྐྱེ། །ཞེས་སྟར་ཡང་བྱས་པ་ལྟར་རོ། ། དེ་ལྟར་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་དགུ་པོ་དེ་དག་ནི་ལས་དང་པོ་པ་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྐྱེས་པ་དེ་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་ན་གནས་སྐབས་སུ་དངོས་པོ་ལ་བདེན་ཞེན་ལྡོག །ཉོན་མོངས་པ་མངོན་གྱུར་བའི་མཚོན། སྨྲན་དང་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པ་བསྒྲེད་མཐར་གྱིས་རང་བཞིན་རྩོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལྷག་མཐོང་ཤེས་རབ་ཡང་དག་པ་ལས་དངོས་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་ཡིད་དཔྱོད་ཟློའི་མདུན་ན་མི་གནས་པའི་དོན་སྤྱོས་བྱལ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་འགྱོ་བའི་ཚུལ་སྟུང་པ་ལས། བསམ་གཏན་གྱིས་ནི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་སྨད་པ་འདོར། །རིག་དང་མངོན་པར་ཤེས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་མངོན་པར་བསྒྲུབ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་ནས། །ཐམས་གསུམ་མ་ལུས་པ་ལས་ཡང་དག་འདའ་བར་འགྱུར། ། ཞེས་སོ། །མདོར་ན་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་བསྒོམ་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་ཤེས་ཀྱིས་གཞལ་ན་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཙམ་ལས་མེད་པ་

ལྟར་སྣང་ཡང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་ན་གནམ་ས་ལྟ་བུའི་ཁྲོད་པར་ཞུགས་པས་བསམ་གཏན་གྱི་གནས་སྐབས་ན་གཞི་བཞག་གི་གནས་ལུགས་སེམས་ཀྱིས་ལམ་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་རིག་ཐོག་ཏུ་སྤྲོས་པ་རང་ཞིག་ལ་སོང་བ་གཉིས་ཀྱི་ཁྲོད་པར་ཕྱེད་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར་སྣང་བས་ཤེས་པ་ལ་མ་གོས་ཤེས་པ་སྣང་ཐོག་ཏུ་མ་ལྷུང་། བར་དུ་སྐྱེ་མེད་ལ་མི་འཛིན་པས་སྣང་ཤེས་འབྱེལ་དོན་ཆད་ནས་གཟུང་འཛིན་ཡུལ་མེད་དུ་ཕྱུལ་ལེ། རང་བཞིན་གསལ་དྲངས་ཕྱེད་ཀྱང་རྩེ་གཅིག་གི་རྟོད་ཕུར་མེད་པ། རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་ལས་འདས་ཀྱང་རིག་པ་རང་གསལ་དུ་མི་འགག་པའི་རྒྱུ་གྲོལ་འཛིན་མེད་ཀྱི་དགོངས་པ་མངོན་དུ་བྱར་པའི་དང་ན་རིག་པ་ཟང་ཐལ་རྟེན་པར་འདུག་པ་ལ་བསལ་བཞག་དང་སྤྲོ་བསྟུམ་ཏེ་དགོས་པས་འཆར་རམ།། གནས་སམ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་གསུམ་གྱི་ངན་པ་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་འབབ་པ་ལྟ་བུའི་རེང་བུ་སྣང་ཚེགས་མ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་སྤྲ་ཐྱིར་འབྲེལ་བའི་བག་ཆགས་གསོ་གཡོང་མེད་པས་ཤར་གྲོལ་དུས་མཉམ་ཆུ་ལ་རི་མོ་བྲིས་པ་ལྟ་བུའི་ངང་མ་ཚོར་བ་ཁམས་གསུམ་རིགས་བྱུང་ཏུ་འཁོར་བའི་རྒྱུ་ཟད་པས་བློ་འདས་ཀྱི་མལ་དུ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་བཙན་ས་ཟིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཐལ་འགྱུར་

།།ལས། མ་གོལ་གནས་པའི་བསྒོམ་པ་ནི། ཉབང་པོའི་སྒོ་རྣམས་གསལ་བཞི། ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པར་མ་འགྱུས་པ། ཤེས་པ་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་ཡིད། ཕྱིར་ལས་ཚོར་བ་མེད་པ་ཉིད། ཅེས་དང་། མཚན་ཉིད་སྟོང་གསལ་རིག་པ་ལ། རང་བཞིན་གང་དང་མ་འདྲེས་པ། གཟུང་དང་འཛིན་པའི་མཐའ་ཟད་དང་། ཆོས་ཉིད་རང་དོ་དག་པའོ། ཞེས་སོ། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱིས་དེའི་གོལ་ས་བཅད་པའི་ཚུལ། རྟོག་པ་ཡུལ་དང་འབྲེལ་ན་ཐམལ་ཏེ། མེ་ལོང་ལྟ་བུར་དྲན་པའི་ཤེས་པལ། སྣང་ཡུལ་མ་འགགས་གཟའ་སྐར་བཞིན་བཀྱ་ཡང་། རྣམ་པའི་བློ་ཡིས་གོས་པར་མ་ཐུབ་ན། གཟུང་བའི་ཡུལ་དང་འཛིན་མེམས་འབྲེལ་ཆད་པས། སོ་སོ་རང་རིག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི། །ཡེ་ཤེས་བློ་མའི་ས་ལ་དལ་ཕྱིན། དེ་ལ་ཡིད་ནང་དུ་སྡུད་པ་གཅོ་བོར་བྱེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་དགུའི་མེམས་དེ་དག་ཀྱང་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་མ་ཟིན་ན། གནས་སྐབས་སུ་སྡུན་དང་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་འཐོབ་བཞིན་དུ་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་ལས་མི་འདའ་བ་ཉིད་ན། སྒོམ་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཐ་མལ་པ་ཚོགས་དུག་གི་ཡུལ་ལ་གྱི་ནར་འཕྲུན་པའམ། མིན་

ཀྱང་སྒྲ་རྐྱེག་དང་ཞེན་པའི་ཡུལ་གྱི་ལྟ་བ་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའང་བློའི་རྣམ་པ་ཅི་མཆིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའམ་དབུ་མ་ལ་སོགས་པའི་མན་ངག་ཟབ་མོར་སྒོམ་བཤགས་ཀྱང་ཟབ་ཞི་སྒོམ་བྱ་ལ་འདུ་ས་མ་བྱས་པའི་དོན་དང་ཤིན་ཏུ་རི་བའི་ཚུལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་པ་འདི་སྙམ་དུ་བདག་གིས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཐོབ་བོ་སྙམ་དུ་སེམས་པར་ཐྱོར་ན་དེ་ཉིད་དེའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་ལགས་སོ། །སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་དང་། སྲོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་ལགས་སོ། །ཞེས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་གཅིག་སྒྲུབ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་དེའི་ཕྱིར་ན། རྐྱེག་དང་རྣམ་པར་རྐྱེག་དང་འདུ་ཤེས་འཛིན་སྤངས་ལ། །ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ཡིད་ཀྱིས་འདི་ལ་འཇུག་པར་བྱེད། །ཞེས་སོ། །དེ་བས་ན་བློ་དང་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་བ་ནི་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་མི་འཐུར་བ་དང་འགལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་གཅིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱང་རིང་དུ་སྤངས་པའི་ཚུལ་འཕགས་པ་དགེ་ཚོག་འབྱུང་གནས་ཀྱི་མདོ་ལས། གང་ན་འང་སྟོང་པ་རིག་པ་མེད་ན་ནི། །ནམ་མཁའ་བར་སྣང་བྱ་

།ཨཨ། །ཡི་རྟེས་དང་མཚུངས། །གང་ནའང་དོ་བོ་ཉིད་འགའ་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ནི་ནམ་ཡང་གཞན་གྱི་རྒྱུར་མི་འགྱུར། །གང་གི་དོ་བོ་ཉིད་ནི་མི་རྟེན་པ། །དང་
བཞིན་མེད་དེ་ཇི་ལྟར་གཞན་གྱིས་རྟེན་ཅིག་བསྟེད། །རང་བཞིན་མེད་པ་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བསྟེད། །རྒྱུ་དེ་བའི་བར་གཅིག་ལའང་བསྟན་པའོ། །ཞེས་དང་། སྒྲོ་འདྲུགས་ལས། གང་ཚེ་
དངོས་དང་དངོས་མེད་དག །ཟློ་ཡི་མདུན་ན་མི་གནས་པ། །དེ་ཚེ་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པས། །དམིགས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་ཞི། །ཞེས་སོ། །དེ་བས་ན་རིགས་པའི་དྲྭས་མེ་ལོང་ལྟ་
བུའི་རྟགས་སྣང་མ་འགགས་པ་རྒྱམཚོ་ལ་གཟའ་སྐར་བཀྲག་པ་ལྟར་ཡུལ་ཐོག་ཏུ་འཆར་འཆར་འདྲ་བའི་ཆ་དེ་དབང་པོའི་གདངས་མ་འགགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་སྣང་ཡང་། སྣང་དུས་ཉིད་
ནས་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པས་གཟུགས་སྟོང་པའི་ཞེས་བསྟན་པ། འོན་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་མི་འགག་པས་སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །གལ་ཏེ་དེའི་
གཟུང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པའི་ཆ་སྣམ་བུའི་ཀྱིལ་གོས་པ་དེ་ལས་རྒྱུད་གི་རྣས་བསྟེད་པའི་འཛིན་ཆ་ཡིན་པས་ཡུལ་དང་མི་སྲིལ། ཆོས་ཅན་གྱི་དངོས་རྟེས་མི་གཅད། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདག་མི་

བལྟ།། གོ་ཡུལ་གྱི་དངོས་མེད་ལམི་འཛིན་པར་སོ་སོར་རང་གི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཆ་ལ་ཤུགས་འབྱུང་གི་དྲན་པས་བསྒྲུབས་པས་ཕྱི་ནང་གི་འབྱུང་བའི་སྟེགས་མའང་རང་དག་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ཐབས་འབྱུར་ལས། དངོས་དང་དངོས་མེད་བར་དག་ནས། ཐོག་ལྟའི་ཡུལ་བཞིན་དག་པ་དང་། །འབྱུང་བའི་རགས་པ་དག་པ་དང་། །ཡེ་ཤེས་དག་པས་འཕེལ་སྣང་སྟོན། །དེ་ལས་ཟད་པའི་ཚེས་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྟོགས་པ་མཐའ་ཕྱིན་པའི་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བའི་གཤེགས་ཤུལ་ཡེ་ཤེས་བློ་མའི་ས་ལ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་སྟེ། མེད་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ལས། གང་ཡང་མ་རྟོག་ཅིར་ཡང་མ་བསམས་ཤིག །བཅས་བཅོས་མ་བྱེད་རང་བཞིན་ལྷུག་པར་ཞོག །མ་བཅོས་པ་དེ་སྐྱེ་མེད་རིན་ཆེན་མཛོད། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་གཤེགས་ཤུལ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེའི་རྒྱུ་འབྲས་དག་གིས་ཏུ་ཛོད་པའོ་ཞེས་པ་ནི་ཐུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐུགས་པ་ཆེན་པོ་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་ཚོས་ཉིད་ཡིད་དབྱེར་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལྔར་དོན་བསྟུབའི་ཚུལ། མདོར་ན་དབྱིངས་ཀྱི་ལམ་ནི་ཚོས་ཉིད་གཅིག །རིག་པའི་ལམ་ནི་ཡེ་ཤེས་རང་ཞུང་པར་ཅན། །དོད་གས་ལ་ལམ་ནི་སྒོམ་མ་རྣམ་པ་

།།ཞེས། །གཉིས་ཏེ། །ཐེག་ཆོད་ལམ་ནི་ཤར་བྱོལ་དུས་མཉམ་སྟེ། །ཐོད་རྒལ་ལམ་ནི་དབྱིངས་དང་རིག་པ་ཡིན། །དེ་ལ་སྦྱོགས་དང་པོ་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་ཐ་སྙད་དང་ཤེས་བྱས་མི་ཟུག་པས་ཟབ་པ། ཏློ་དང་སྣམ་བྱེད་དུ་མ་ལངས་པས་ཞི་བ། ཡོད་མེད་དང་བདེན་ཟུན་ལས་འདས་པས་སྤྲོས་བྲལ། རང་བཞིན་གྱི་གདངས་མ་འགགས་པས་འོད་གསལ། དུས་གསུམ་འཕོ་འགྱུར་མེད་པས་འདུས་མ་བྱས་པ་སྟེ། ཟུག་པའི་དབང་པོས། ཟབ་ཞི་སྤྲོས་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། །བདུད་རྩི་ལྟུགས་ཆོས་ཕིག་ཏོག་གེས་རྣམ་རྟོག །ཅེས་པས་གསལ་ལོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དབྱིངས་དེ་ལ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་འདི་ནས་མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་ལྡན་པར་བསྟན་ཏེ། རང་ཕར་ལས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། སྤྲོང་པ་ཆེན་པོའི་ཡུལ་ཉིད་དང་། །གསལ་བ་འོད་ཀྱི་སྣང་བ་དང་། །ཡེ་ཤེས་རིག་པའི་སྤྲོད་ཡུལ་གསུམ། །དེ་གསུམ་འཛོམ་པས་དབྱིངས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་འང་རང་བཞིན་མི་འགྱུར་བས་སྤྲོས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡེ་ལྡན། དབྱིངས་སྣང་རིག་པ་དང་རྟེན་བརྟེན་པར་འབྲེལ་ཡང་དོ་བོ་ལ་བདག་ཏུ་མི་འཛིན། སྤྲོང་པ་ཉིད་ཆོ་བམ་ཡིན་པ། བློའི་དངོས་

པོ་དང་བྲན་པའི་རང་ཡུལ་ཟད་པས་འཚོར་བ་གཞི་མེད་དུ་མཚན་ཉིད་ཆད་ཀྱང་བེམ་སྟོང་ལྟར་མ་སོང་ལ། སྐུང་འདས་ཀྱི་གཞི་ཡེ་ནས་ལྷུན་གྲུབ་པས་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བའི་གཤེགས་སྙིང་པོའི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་སྟེ་སྒོམ་མ་འབའ་བ་ལས། རང་བཞིན་སྣང་བ་མ་འགགས་པས། ཟློ་དངོས་བྲན་པ་ཀུན་ཟད་དེ། སྣང་བ་རང་དག་དབྱིངས་སུ་ནི། ཅོག་པ་མེད་པའི་རིག་པ་ཡང་། ཤི་གཡོ་མཉམ་པ་ཉིད་ཤེས་པས། ཐམས་ཅད་མཉམ་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡང་། ཡེ་ནས་རྟམ་རྟོག་ཟད་པར་ནི། རང་བཞིན་རྟམ་དག་དབྱིངས་སུ་གནས་ཤ། ། བརྟོད་ཅིང་སྣང་ཚོགས་གཉིས་མེད་པས། ཕྱི་དང་ནང་མེད་དབྱིངས་སུ་ཡང་། རང་དལ་ཆེན་པོའི་ངང་དུ་གནས། ཞེས་སོ། ། དེ་ལྟ་བུའི་ལྷུན་གྲུབ་འདུས་མ་བྱས་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྟམ་དག་མ་རྟོགས་བཞིན་དུ་དབྱིངས་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྟོང་ཐ་ཆ་བའི་རྟག་ཆད་ཀྱི་འཕྲང་ལས་མ་གྲོལ་ཞིང་མཐའ་བྲལ་རྩོགས་པ་ཆེན་པོའི་དོན་དང་ཤིན་ཏུ་རྗེ་བའི་ཚུལ་བློམའི་མན་ངག་གིས་སྟོན་ན་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་གནས་གསལ་བ་ལས། དབྱིངས་གཞིར་མ་རྟོགས་སྟོང་པར་བལྟ་བ་དང་། སྟོང་པ་ཉི་ཚེ་དབྱིངས་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན། ཅོག་

།།ཚངས་ཉིད་དེ་མཐའ་བྲལ་དོན་དང་འགལ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་དབང་མེད་དུ་མི་བྱོལ་བཅོས་ལས་སྣམ་ན། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་དབྱིངས་དེ་བློ་བུར་བའི་མ་རིག་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྐྱིབ་པས་བསླད་ཅིང་། ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་གནས་ལ་རིང་དུ་གོམས་པས་ཡུལ་དང་དོན་དང་སེམས་སུ་བག་ཆགས་ནས་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་འཁོར་བའི་འབྲུལ་འཁོར་བཀོད་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཀུན་གཞི་ལ་རྟེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་བརྒྱད་པོས་རིག་པའི་ཆ་ལ་མ་རིག་པར་སྒྲོ་བཏགས་པས་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་སེམས་ཞེས་འཁོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་གནས་པ་དེའང་། རྟེགས་པ་རྣམས་ཀྱིའོ་ན་སེམས་ཅན་དང་སངས་རྒྱས་གཉིས་རིག་པ་རང་མལ་ལས་གཡོས་པས་གཟུང་འཛིན་གྱི་གཟེབ་ལ་ཟེབས་པ་དང་། གཤིས་ལས་མ་འབྲུལ་པའི་རང་གསལ་རྒྱུ་ཡན་དུ་བྱོལ་བའི་ཁྱད་པར་ལས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྔ་མ་ལས། སེམས་ཅན་སེམས་དང་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་གཉིས། །རིག་པ་ཁོལ་བུ་རྒྱ་ཡན་ཁྱད་པར་ཏེ། ཡུལ་གཅིག་ཡིད་བྱེད་འདུ་ཤེས་གཟེབ་ལ་ཟེབས། །ཁམས་གསུམ་སེམས་གསུམ་རང་རང་དམིགས་དང་བཅས། །དེ་ལས་རྣམ་འདས་ཐྲོགས་

དང་རིས་མེད་པ། །མཁའ་ལྟར་དག་པ་རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལགས། །ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐལ་པ་དང་དབང་པོ་ཡང་རབ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་གི་ས་བོན་རྒྱུད་ལ་ཐེབས་པའི་མོད་ལ་རྟོག་པ་བའི་དེས་དོན་མཐར་ཐུག་པ་དང་། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དོན་ལྟུང་བྱ་མ་བྱས་པའི་དབྱིངས་ཤེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བསྒོམ་བྱ་ཡིན་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་དེའི་ངང་ལ་མི་གཡོ་ན་ལྟ་བསྒོམ་དུ་མ་རོ་གཅིག་ཏུ་ལ་བརྟན་ཐེས་བྱ་སྟེ་ཐལ་འགྱུར་ལས། གཞི་ལ་ཡུལ་མེད་རྟོགས་པས་ཆོག །དེ་ཙམ་ཉིད་ནས་ཚོས་ཀྱི་སྐུ། །ས་ལ་ལེ་སིང་ངེ་ཤལ་ལེ་བ། །སྨིན་མེད་སྟོན་ཀའི་ནམ་མཁའ་ཁབ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་མཐའ་གྲོལ་ཀློང་ཡངས་ཆེན་པོ་ལ་གོམས་སུ་འདྲུག་པ་ཙམ་ལ་དབྱིངས་ཀྱི་ལམ་ཚོས་ཉིད་གཅིག་པ་ཞེས་འབྱས་མིང་རྒྱུ་ལ་བཏགས་བའོ། །དབང་པོ་འབྱིང་གི་གོ་ཡུལ་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ནས། དབྱིངས་དེའི་སྒོ་བྱང་གྱི་དྲི་མ་སེལ་ཐབས་ཀྱི་ལམ་ནི་རང་རང་གི་མོས་གུས་དང་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། བླ་མའི་བྱིན་རླབས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་བཞིའི་རིམ་

།།ཤེས་རྒྱུད་སྨིན་ཅིང་། ཟབ་མོའི་གདམས་པས་སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེར་འབྲེལ་པ་ལ་གོམས་སུ་བསྒོམ་པས་དབྱིངས་ཀྱི་སྐྱོན་མའི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བའི་རིག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལེགས་པར་ངོ་འཕྲོད་ཅིང་ཏིང་ངེ་འཛིན་བ་ལ་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་བའི་ཞབས་ལྟས་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་ལ། སྟོབས་སོགས་དབྱིངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡེ་ཤེས་དང་། ཐུགས་རྗེ་བསྟན་དག་དྲི་བྲལ་ཡོན་ཏན་ལྡན། ཁདི་གཉིས་དབྱེ་བ་མ་ཚོར་ཤིན་ཏུ་གཅེས། གཞི་ཡི་ཚེས་སྐུ་སྟོབས་སོགས་ཡོད་སྨྲ་ཡི། ངག་པ་གཉིས་ལྡན་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་མིན། དྲི་བཅས་དྲི་མེད་སྐབས་ཡིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། ལྷུན་གྲུབ་དབྱིངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཉིད་དང་ནི། མངོན་སྐྱང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་ལ་ལྟོས་ནས། གཞི་དང་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་གཉིས་དག་ལས། ཀུན་ཀྱང་ཤེས་སུམ་ཁས་པས་རིག་པར་བྱ། ལམ་ནི་དབྱིངས་ཀྱི་དྲི་མ་སེལ་བ་སྟེ། ཀློང་བཞིས་སྨིན་པའི་རིག་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས། སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེར་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་སྟེ། ཟབ་མོའི་གནད་ཀྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་པར་འདོད། འདིར་ནི་རང་གི་མོས་དགེ་ཕུན་ཚོགས་དང་། ཐུབ་མའི་

བྱིན་རླབས་ཤིན་ཏུ་རྣང་བྱུང་མཐུ། །ཆོས་རྣམས་བདག་མེད་སྒྲོས་དང་བཅས་བའི་དོན། །སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་གཞི་ཡི་གནས་ལུགས་ཉིད། །དབང་བྱིད་གདམས་པས་ལེགས་པར་
ངོ་འཕྲོད་པ། །གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ལགས་པར་གསུངས། །དེ་ཕྱིར་གཞི་དང་ལྟ་བ་ཕྱེད་པར་གཅེས། །གཞི་ནི་དབྱིངས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དོན་ཡིན་ལ། །ལྟ་བ་དེ་ཉིད་
རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་ལགས། །རྟོགས་པའི་ངང་ལ་འཛིག་པ་བསྒོམ་པ་སྟེ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེངས་མེད་སྒོམ་དང་བྲལ། །མ་ཁད་ལྟར་རྣམ་དག་འོད་གསལ་འཁྲུལ་མ་བྱས། །
བསམ་བརྗོད་མཆོག་འདས་རིག་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །རང་གསལ་ངང་གནས་བསྒོམ་པའི་རྒྱལ་པོ་ལགས། །ཞེས་དབྱིངས་དེའི་རང་བཞིན་རྟོགས་ནས་དེའི་ངང་ལ་འཛིག་པའི་བསྒོམ་
པ་ནི་རང་དང་ཆོས་ཉིད་གཅིག་པའི་ལམ་མོར་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཐོང་རྒྱལ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་གཞི་ལ་གནས་པའི་དགུ་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའི་ངང་ལ་
གོམས་པས་དབྱིངས་སྣང་འོད་གསལ་གྱི་ལམ་སྣང་ཡང་ཞར་ལ་མཐོང་ཚུལ་འོག་ཏུ་འཆད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་རིག་པའི་ལམ་ནི་ཤེས་རབ་ཁྲད་པར་ཅན་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གཞན་

།བྱང་ཡུལ་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་ན་བཤད་མ་ཐག་ཏུ་བྱིངས་སྟོང་པ་ཟད་ཟག་ཅེས་ཐོས་ཏེ་ཡང་སྟོང་ཆད་ཅང་མེད་པོར་གོལ་བའི་ཉེན་ཡོད་པས། རང་དུང་རར་གསལ་སོ་སོར་ཏེགས་རིག་པའི་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་རིག་པའི་ཆ་ནས་ཆད་པར་མ་སོང་། དོ་བོ་ཉིད་མ་གྲུབ་པས་རྟག་པར་མ་གོལ། ཡུལ་རིག་པའི་ཆ་ནས་ཡིད་དང་མཚུངས་ཀྱང་། ཡུལ་ཕྱིར་མི་འབྱང་ཞིང་རྣམ་རིག་གིས་བསྟུད་པ་མེད་པས་ལས་དང་བག་ཆགས་འདུ་མི་བྱེད་པས་སྐྱ་དན་ལས་འདས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེས་ཚོགས་ཀི་ཐུགས་རྗེའི་རྩལ་ཤོར་གྱོལ་གཉིས་མེད་དུ་རྟོགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པར་ཤེས་ཤིང་། རྣམ་པ་སྣང་ཡང་རང་བཞིན་ཟད་ཐལ་དུ་ཤེས་པས་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རབ་ཀུ་ན་ཐུང་པས་ཤེས་རབ་ཅེས་པའི་སྒྲ་ཞུགས་པ་སྟེ། སྐུ་ཏིག་ཟེང་བ་ལས། ཤེས་པས་ཆོས་རྣམས་གཅིག་ཅར་རྟོགས། །རབ་ཀི་ཀུན་ཀྱི་རྩེ་མོར་གྱུར། །ཅེས་སོ། །དབྱེ་ན་ཆོས་ཅན་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཐོས་བསམ་བསྒོམ་གསུམ། ཆོས་ཉིད་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་སྟེ། དང་པོའི་དོན་སྤྱིར་བཏང་ནི།

མདོ་ལམ་དུ་བཤད་ཟིན་ལ། དམིགས་བསལ་གཞལ་བྱའི་ཚོས་དང་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀུ་འབྲེལ་བས་ཚོས་ཉིད་ཡིད་དཔྱོད་ལ་རག་ལུས་པའི་ཕྱིར་འདིར་ཚོས་ཅན་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀུ་བསྟུས་པ་ལ་ཟེ་ཚོམ་མི་བྱ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། དེའི་བསྟོམ་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཐོས་བསམ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་བློ་བྱལ་དུ་ཚོག་གི་དམ་འཆའ་བ་ཙམ་ལས་གཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་རྟོག་གེས་བརྟགས་པའི་ཁས་ལེན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་གེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་མི་རྟོགས་པའི་སམ་དུ་ལས་ཀྱང་། རྣམ་ཤེས་ཡེ་ཤེས་སེམས་ཀྱིས་ནི། །མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་མཚོན་པར་བྱེད། །ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་ཤེས་བྱ་བལྟ། །ཤེས་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་བརྟག །འགྲོ་བ་བརྟག་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནི། །ཇི་ལྟར་རང་དོད་ལ་སོགས་འགྲོ། །རྟོག་གེ་མེད་ཅིང་རྣམ་ཤེས་མེད། །དེ་བཞིན་རྟོག་གེ་པས་མི་ཤེས། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་གཞལ་ཡུལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རིག་པ་ལས་འགྱུར་ཚའི་རྟུང་བར་འབྱེས་པའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་རྗེས་འཇུག་ཀྱི་རྣམ་པ་མེད་པས། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་གིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པཞེས་བྱ་སྟེ། འཇམ་དཔལ་ལས། ཤེས་རབ་ཆེན་པོས་སྐད་ཅིག་

།།ལུ། །ཆོས་ཀུན་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་འཆང་། །ཞེས་སོ། །དེ་བས་ན་ཆོས་ཉིད་ཤེས་པའི་ངང་མ་ཤོར་བའི་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ལ་ནི་རིག་ཆ་ཡོད་པས་རིག་པའི་ལམ་དུ་བཏགས་ཀྱང་། ཟུང་གི་ཚས་སྤྱིར་ནས་ཡུལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སེམས་ཀྱི་འཇུག་ཆ་མེད་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཡན་པར་ཤེས་པ་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་གནས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པས་རྒྱལ་བའི་ཞབས་ཀྱིས། གང་ཕྱིར་འདི་གཉིས་ཁྱད་པར་དག །མ་ཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་རྟོགས་པས། །ཟློ་གྱེས་ཟླུན་ཏོས་ཇི་ལྟར་རྟོགས། །ཞེས་དང་། རྟགས་ཚད་ལས་ཀྱང་ཡིད་དང་ཤེས་པ་བཞྱད་པའི་ཚད་ཆོས་རྣམས་སྣ་ཚོགས་སུ་ཤར་བའི་ཚ་ན་ཡིན་ཞེས་སོ། །དེ་བས་རྗོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཁྱད་གཞི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིག་པ་ཟུང་གིས་སྤྱིར་བའི་རྩལ་གཟུང་འཛིན་དུ་ཤར་བས་སེམས་དང་། དེའི་རྩལ་ཡིད་ལ་སོགས་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་བརྒྱད་དང་། སེམས་བྱུང་ལྔ་བཅུ་རྩ་བཅོག་ཏུ་ལོག་སྟེ་འོངས་པའི་འཇུག་བྱེད་འགྲོ་བ་འདི་འགག་བྱའི་ངེ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས་ཏེ། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། སེམས་འགགས་པ་དེ་སྐུ་ཡིས་མངོན་དུ་མཛད། །ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་

ཤེས་ནས་གཞི་གནས་རང་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཁྲུད་པར་ཅན་མངོན་དུ་བྱ་བའི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་བསྟོད་པ་ཀུན་དང་བླལ་བ། རྗེ་ལྟ་བའི་བདམ་འབྱུང་བཞིན་དུ། རྗེ་སྐྱེད་པའི་མཁྱེན་ཆ་མཐའ་དག་གི་འཛར་གཞིར་ཐུབ་པས་བེམ་པོ་ལྟ་བུ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། ཆོས་སྐུའི་ངོ་བོ་ཀ་དག་གི་རང་མལ་ལས་མ་གཡོས་ཤིང་རིག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེས་ན་འགོར་བའི་རང་བཞིན་མ་རིག་པ་དང་རྟོག་པའི་འཁོར་ལོ་བྱེད་ཤིང་། ཡེ་ཤེས་སུ་འཛིན་པའི་དྲན་གཞི་ཉོང་ཡིད་ཀྱི་ཆས་ཁྱེར་བའི་ཤེས་བྱའི་སྒོ་བ་བག་ལ་ཉལ་ཡིན་པས་དྲན་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འགོར་བ་མེད་བཞིན་དུ་བཟང་བའི་ཡེ་ཤེས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུས་སྐུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཞ་མཐར་སོན་པ་སྟེ་འོད་གསལ་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། ཐུགས་ནི་བསྟོད་པ་ཀུན་བླལ་བས། །བེམ་པོ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཤེས་ཤིང་རིག་པ་གསལ་བྱེད་སྣང་། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀུན་བསྟེགས་ཏེ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ནི་མེ་བཞིན་བཟད། །ནམ་མཁའ་ཁྱིད་དང་མཚུངས་པ་ཡིན། །སྟོང་གསལ་རིག་བཅས་ཀྱིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་སྟོན། །འབྱེད་མེད་ཐུགས་རྗེ་རང་ཤར་བས། །ཁྲབ་ཅིང་ཀུན་འབྱེལ་ཆོས་

།།ཀཀ།། །།ཀུན་རྫོགས། །དྲན་པ་ཉིད་ནི་དན་མེད་པས། །ཡེ་ཤེས་དྲན་གཞི་ཉིད་དང་བྲལ། །ཡེ་ཤེས་ཉིད་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། །གཞི་གནས་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། །མཚན་ཉིད་འཛིན་དང་ཡུལ་ཁྲབ་བོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པའོད་གསལ་གྱི་ལམ་དངོས་སྤྲོན་མ་རྣམ་པ་གཉིས་ནི། རྒྱང་ཞགས་ཆུའི་སྤྲོན་མ་དང་། ཐིག་ལེ་སྟོང་པའི་སྤྲོན་མའོ། །དེ་ལ་རྒྱང་ཞགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། མའི་མངལ་དུ་སྲིད་པ་དང་པོར་ཚགས་པའི་དུས་ན་གཤེར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོག་མར་ཚགས་པའི་ལྟེ་བའི་རྩ་མདུད་ཀྱི་ནང་དུ་སྤྲོན་མ་དང་། འབྱུང་བའི་སྤུན་གཉིས་སྟོན་དུ་ཚགས་པ་ལས། འབྱུང་བའི་སྤུན་ཀྱིས་ལུས་བསྐྱེད་ཅིང་། སྤྲོན་མའི་སྤུན་ལས་མིག་གི་དབང་རྟེན་དབང་པོ་དང་འོད་རྩའི་དབས་མ་གསུམ་བྱུང་བ་ལྟ་བ་ནས་སྐྱིང་། སྐྱིང་ནས་སྐལ་ཚོགས་འདབས། དེ་ནས་རྩ་བ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ངོས་ཀློད་རྩྭའི་དཀྱིས་ནས་ཡལ་ག་གསུམ་དུ་ཁྱེས་པའོ། །དེ་ཡང་མིག་སོ་སོའི་ཟ་འབྲས་ཀྱི་དཀྱིལ་དུ་ཁྲག་དང་ཆུ་སེར་མེད་པའི་རྩ་མེན་ཀྱི་རྣ་བློའོག་ལོག་པ་ལྟ་བུའི་ནང་འོད་ཀྱི་སྣལ་མས་ཤེར་ཤིང་གདེངས་ཤིང་སྐལ་མས་ཁེངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དབུས་མ་གཅིག་ལྟག་པ་ཚངས་བུག་ལ་ཟུག་པའི་

ནང་ན་རིག་པ་རྩེ་གསེད་ལུ་གུ་རྒྱུད་དང་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བརྩེགས་མ་ལྟ་ལྟན་དགུ་འཆར་བ་ལ་སྦྱོན་མ་བཞི་ཀའི་ཆ་ཡོད་པའི་ཚུལ། རྩ་སྣ་ནི་ཆུའི་སྤྲྱོན་མ། ཐིག་ལེ་ནི་སྟོང་སྤྲྱོན། འོད་ལྟ་ནི་དབྱིངས། ཤེས་པ་མི་རྟོག་པ་ནི་ཤེས་རབ་སྦྱོན་མའི་ཆ་སྟེ་སྐུ་ཉི་ག་འཕྲེང་བ་ལས། རིག་པ་རྩེ་གསེད་ལུ་གུ་རྒྱུད། ཁད་ཆེན་ཚངས་པའི་སྤྱོ་ནས་སྣང་། ཞེས་སོ། འོད་རྩ་གཞན་གཉིས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བའོད་དང་། ཐིག་ལེ་དང་སྐུ་ལ་སོགས་པའི་སྣང་བ་སྟུང་པ་ནི་བརྟེན་པ་སྐུང་འདས་ཀྱི་ཆ་ཡིན་ལ། དེའི་རྟེན་གཟུགས་ཅན་ཀྱི་དབང་པོས་འཁོར་བའི་ཆ་འབྲུལ་སྣང་གི་སྣང་བ་སྟུང་པས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ཆ་གཉིས་སུ་གནས་པ་ལ་རྒྱུ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲྱོན་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ་སྤྲྱོན་མ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཡང་། རྩ་བོས་སྣང་བ་གཉིས་ཀ་སྟུང་། །མཐོང་བྱེད་འཛིན་པ་མ་འགགས་ཀྱིར། །གཉིས་ཀའི་ཆ་འཛིན་ལྟ་བས་ན། །འཁོར་འདས་མཐུན་པའི་ལྟ་བའོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ཚོགས་གི་སྤྲོ་ནས་གཞལ་ན། འཁོར་འདས་ཀྱི་སྣང་ཆ་དག་འབྲལ་གང་ཡིན་ཡང་རྒྱུ་རྩེ་བོའི་རྒྱུད་དུ་འཛིན་རྒྱས་ཤིང་། །ཁ་དོག་གི་སྣང་བ་སྟུང་པས་རྒྱུ་ཞེས་ཤེས་པ་ཡུལ་ཐོག་ཏུ་འཁྲིད་པའི་ཆ་ནས་བརྗོད་ལ། །དེ་

།ལྷུར་སྣང་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་ན་འཁོར་བའི་ཆ་འབྲུལ་སྣང་འབྲུལ་འཛིན་དང་བཅས་པ་མ་སྤངས་ཀྱང་རིང་དུ་འགྲོ་བས་ཞགས་ཞེས་བྱ་ལ། མ་རྟོགས་ན་དེ་ལས་ལྡོག་པ་སྐྱང་འདས་དང་རིང་བས་རྒྱང་ཞེས་བྱའོ། །ཞགས་པ་ནི་འཆིང་བ་ལ་དོན་མཐུན་པས་འོད་གསལ་བྱེད་སྣང་བ་མཐོང་དུས་རང་དོ་རྟོགས་པས་འབྲུལ་སྣང་དང་འབྲུལ་འཛིན་གྱི་ཆ་གཞི་བྲལ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་འཆིང་བས་ཞགས་ལ། མ་རྟོགས་ན་ཏྲོ་དེའི་སྣང་ཡུལ་གྱི་བག་ཆགས་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དུ་རགས་པའི་རྣམ་པར་འཆིང་བས་ཐག་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞགས་པའི་སྒྲ་ཞུགས་པ་སྟེ་སྦྱ་བ་ལས། དེས་པའི་ཚིག་ནི་འདི་ལྟ་བུ། རྒྱུད་ཀྱི་དངའི་རྒྱུད་འཛིན་པས། ཁུགས་སུ་སྣང་བ་འཛིན་པ་དང་། ཁ་དོག་ལ་སོགས་སྣང་པ་དང་། རིག་པའི་སྐུ་ཡང་རྒྱང་རིང་ནས། མཐོང་བྱེད་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་། འཁོར་བ་རྟོག་པའི་ཕྱོགས་ནས་ནི། རྒྱང་དུ་འཕེན་པས་རྒྱང་ཞེས་བྱ། ཤེ་བཞིན་མ་རྟོགས་ཕྱོགས་ནས་ཀྱང་། སྐྱང་འདས་འཕེན་པས་རྒྱང་ཡིན་ནོ། །ཤེ་བཞིན་འཁོར་བའི་སྣང་ཆ་ནས། །ཁུགས་དང་འདོད་ཡོན་ལྷ་རྣམས་ནི། །འདི་

ཡིས་འཆིང་བས་ཞེགས་པ་ཡིན། ཁབང་པོའི་ཡུལ་ལ་སྣང་བ་ཡི། དྲན་བསམ་དག་ཏུ་འདིས་འཛིན་པས། ཞགས་པ་ཞེས་ནི་རྒྱང་ནས་འཛིན། དེ་བཞིན་ནམ་མཁའ་སྤྲིན་བྱས་ལ། དིག་པ་བདག་མེད་སྐྱེ་སྣང་བ། སྣང་བ་ཡས་སུམི་འཇུག་པར། འདི་ཡིས་འཛིན་པས་ཞེགས་ཞེས་བྱ། ཆུའི་སྣང་བ་དེ་དག་ལ། ཞེན་པ་རང་ས་ལྷོག་ནས་ནི། ཀུན་ལ་ཆགས་པའི་མེམས་མེད་པར། སྣང་བ་རང་སར་བཞག་པས་ནི། བདག་འཛིན་བྱས་བས་ཆུ་ཞེས་བྱ། སྒྲོན་ནི་རང་གི་སྣང་བ་ཀུན། གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ཡིས། དིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གསལ་བས་སྒྲོན། འབྱུང་བ་རགས་པའི་སྣང་བ་ཀུན། རང་ཤེས་སྒོམ་པ་འགག་མེད་ཅིང་། དབང་པོའི་རང་སྐོང་གསལ་བས་སྒྲོན། དིག་པ་ཕྱི་ཡི་དབྱིངས་བཞག་པས། ཤད་དབྱིངས་རང་སར་དག་སྟེ་སྣང་། ཉམས་ཀྱི་སྣང་བ་འདིས་བསྒྱེད་པས། དབྱིངས་དིག་འདྲེས་པའི་མ་ཡང་ཡིན། དབང་པོ་ཀུན་ཀྱི་དྲངས་མ་ཡང་། འཆར་བྱེད་སྐྲོན་མི་ག་ཡིན་པས། ཀུན་ཀྱི་གཞི་འཛིན་མ་ཞེས་བྱ། ཞེས་སོ། །སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྲོན་དབྱེ་ན་འབྱུང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་གི་དྲངས་མའི་རྫ་

།།ཞེས། །བ་མེན་གྱི་རྟ་འདྲ་བ་སྣང་བ་སྟུང་འཛིན་མཆེད་གསུམ་གྱི་ཚར་གནས། ཡེ་ཤེས་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཞགས་འོད་རྩ་དྲངས་པས་འབྲུལ་སྣང་མི་འཛིན་པར་འོད་གསལ་གྱི་རང་སྣང་འཛིན། དབང་པོ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཞགས་གཟུགས་སྣང་མཐོང་བྱེད་དུ་བསྒྱེད་པས་སྤྲ་མ་ལས་ཕྱོགས་འོག་ཅིང་ཤེས་པ་རྟོག་བཟློ་གྱི་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་རི་དང་ནགས་ཚལ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྣང་ཡུལ་དོན་རང་མཚན་བྱག་དབྱིབས་དང་ཤིང་གེལ་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། རང་ཤེས་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་འཛིན་པའི་ཚུལ་དེ་ཉིད་ལས། འདི་ཡི་མཚན་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ། །འཆར་བྱེད་འགག་པ་མེད་པ་ཡིས། །དབང་པོའི་དྲངས་མ་མིག་གི་སྐྱོར། །བསྒྱེད་པས་པརྦའི་སྤྲུན་དུ་གནས། །རང་གི་མཚན་ཉིད་དབང་པོ་འཛིན། །འབྲུལ་བ་ལས་ནི་འཕེན་པ་དང་། སྤྲུལ་དང་འཛིན་དང་མཆེད་པར་སྣང་། །ཡེ་ཤེས་ལས་ནི་ལྟ་བ་དང་། །གནས་དང་གོང་མ་འཛིན་པའོ། །དབང་པོས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དང་། །ཡུལ་མེད་རྣམས་ནི་རང་འཛིན་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཡུལ་ནི་སྣང་རུང་གི་གཟུགས་ལེམ་པོར་གནས་པ་ལ་སོགས་སོ། །ཡུལ་ཅན་ནི་དབང་ཤེས། ཡུལ་མེད་ནི་མེད་པ་གས་ལ་སྣང་ཉི་བྱེའི་

རྣམ་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་བས་ན་གཞི་ལྷན་སྐྱེ་ཀྱི་ཚ་ལ་ཡོད་པའི་གཞི་སྣང་གི་འོད་གསལ་ཆོས་ཉིད་མདོན་སུམ་པ་ལམ་སྣང་དུ་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་ཆུའི་སྒྲོན་མ་དང་འབྲེལ་བའི་འོད་རྩ་དུབས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་མཐོང་བ་དེས་རྟོས་བཅས་ཀྱི་སྣང་བ་འགག་པས་འཁོར་བ་དང་རྫས་འགལ། མྱང་འདས་ཀྱི་ཚ་འཛིན་པས་ཡིད་དབྱེར་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་འདོད་རྒྱལ་དུ་འཛིན་པ་ལས་བློ་ཞེན་ལྡོག་པའི་ཚད་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འེས་པའང་འབྱུང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུ་ཚད་ཀྱི་ཚད། ཡུལ་སྣང་མཆེད་སྡུད་གཉིས་རྫོགས། དུབས་མ་འདུས་པའི་ཚད་གཟུགས་སྣང་བྱེ་བྲག་ཕྱེད། ཡེ་ཤེས་འདུས་པའི་ཚད་ལུ་གུ་རྒྱུད་མཐོང་བ་སྟེ་དེ་ཉིད་ལས། སྒྲོན་མ་སྣང་བ་བྱེད་དོན་ཀྱི། ཡུལ་གཟུགས་སྣང་སྟེ་རིག་པ་ཡང་། ལུ་གུ་རྒྱུད་སྣང་ཚད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཐིག་ལེ་སྟོང་སྒྲོན་གྱི་ངོ་བོ་ནི། དོས་གཟུངམེད་པའི་སེམས་ཉིད་ཀུང་བེམ་སྟོང་ལྟ་བུར་སོང་བ་མེད་པས་ནང་གསལ་ཀ་དག་གི་དབྱིངས་མཐའ་བྲལ་དྲི་མ་མེད་པའི་ངང་ལ་གོམས་པས་དབྱིངས་ལ་ཡེ་ལྷན་དུ་ཡོད་པའི་སྐུ་གསུམ་གྱི་སྣང་ཆ་ལས་རྒྱུ་ངང་པའི་ཆ་ལས་འོད་གསལ་གྱི་ལམ་སྣང་དུ་མངོན་པའི་ཚུལ་ངོ་སྤྲོད་སྤྲས་པ་ལས།

ཀཱཾ། །ཡེ་ནས་མེད་བའི་སྟོང་པ་ཡིས། །འབྱུང་བ་རང་ཟད་འོད་སྣང་ཟེར། །བྱུ་བྱེད་བྲལ་བའི་སྟོང་པ་ཡིས། །སྐུ་གསུམ་མཚོན་བའི་འོད་སྣང་རྣམ། །ཅེས་སོ། །དེ་ཡང་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་མིག་ཕུགས་ཀྱི་འོད་ཚོན་གང་ལ་ལྟ་སྟངས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་བར་གསལ་བའི་འོད་ལྟ་བུམ་སྐོར་རང་གསལ་ཁ་དོག་དུབས་པ་ཉག་གཅིག་སྟུས་པ་དང་བྲལ་བའི་དོན་མཚོན་པར་འཆར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཐིག་ལེ་སྟོང་པའི་སྟུན་མ་ནི། །ཚོས་རྣམས་ཀུན་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་པ། །འདི་ཉིད་སུ་ཡིས་ཤེས་པ་དེ། །ཐིག་ལེའི་སྐུ་ལ་འོངས་སྟོང་དེ། །གོམས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་འཛེབ། །དེ་ཕྱིར་འདི་ཡི་དོ་བོའི། །ཉག་གཅིག་ཚ་ཐུ་སྟོས་དང་བྲལ། །སྟོང་པའི་སུ་བྲལ་རང་གསལ་ཆེ། །རང་བཞིན་རང་གསལ་མཉམ་པ་ཉིད། །མི་རྟག་སྟོས་བྲལ་རྒྱུམ་པོར་གནས། །མ་བསྒྲུར་རང་དབང་བཞི་སྟོགས་ཕྱིར། །དམར་པོ་རང་གསལ་ཡེ་ནས་གདངས། །ཏིལ་མེད་ཅིང་ཀ་དག་པས། །བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་རྣམས་དང་བྲལ། །རང་གི་རང་གསལ་དོ་བོས་སྟོང་། །འདི་ནི་དེ་ཡི་དོ་བོར་འདོད། །ཅེས་སོ། །དེས་ཚོགས་གི་སྟོན་ནས་གཞལ་ན། རང་

བཞིན་མི་འགྱུར་བས་ཐིག་ །ཡུལ་ལ་ཞུགས་པར་གདལ་བས་ལེ། སྣང་ཡང་བདག་འཛིན་མེད་པས་སྟོང་པ། འབྲུལ་སྣང་གི་སྒྱུ་པ་སེལ་བས་སྒོམ་ཏིག་ཐུབ་བ་ལས། ཐིག་ནི་འགྱུར་བ་ཡོད་མ་ཡིན། །ལེ་ནི་ཞུགས་ཅིང་ཡུལ་ལ་སྣང་། །སྟོང་པས་དངོས་པོ་མཚན་མ་མེད། །སྒོམ་མས་སྒྱུ་པ་སྣང་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དབྱེ་ན་གཞི་གནས་རིག་པའི་ཐིག་ལེས་འཁོར་འདས་ཀྱི་གཉིས་སྣང་བཟློམས། ལུས་གནས་རྩའི་ཐིག་ལེས་སྤྲུལ་བསྡུལ་བའེ་ཆེན་དུ་འཆར། ཀུན་རྫོབ་རླུའི་ཐིག་ལེས་ཕུང་ཁམས་རོ་གཅིག་ཏུ་སྡུད། དོན་དམ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་ཐིག་ལེས་དབྱིངས་རིག་མཉམ་པར་སྒྲོར། རང་བྱུང་འབྲས་བུའི་ཐིག་ལེས་ཉིན་མཚན་འོད་གསལ་དུ་འདྲེས་པས་རླུང་བའི་དགོངས་པ་རླུ་བྱོལ་ཀློང་ཡངས་ཆེན་པོལ་སྒྲོར་བ་སྟེ་སྒྲོན་མ་འབར་བ་ལས། དབྱེ་བ་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་ལྔ། །གཞི་གནས་རང་རིག་ཐིག་ལེ་ཡིས། །སྣང་སྲིད་འཁོར་འདས་གཅིག་ཏུ་བཟློམས། །ལུས་གནས་རྩ་ཡི་ཐིག་ལེ་ཡིས། །བདེ་དང་སྟུག་བསྔལ་གཅིག་ཏུ་བཟློམས། །ཀུན་རྫོབ་རླུ་ཡི་ཐིག་ལེ་ཡིས། །ཕུང་སེམས་བསྡེབ་པའི་རླུ་རྩྭ་ཏ། །ཕུང་པོ་ཁམས་སོགས་གཅིག་ཏུ་བཟློམས། །དོན་དམ་སྤྲོས་མེད་

ཀཀ། ཐིག་ལེ་ཡིས། ཀདྒིར་དང་རིག་པ་གཅིག་ཏུ་བརྟུམས། ཀངལ་བྱང་འབྲས་བུའི་ཐིག་ལེ་ཡིས། ས་འཛམ་རྒྱས་ཀུན་གྱི་དགོངས་པ་རྣམས། རྱོལ་སྒྲུབ་བྱལ་བའི་དབྱིངས་སུ་བརྟུམས། ཁའི་ཀུན་དེ་ཡི་དབྱེ་བས་ན། ཁི་འཚྱུར་ཐིག་ལེ་སྟོང་པ་ལས། སྣང་ཆའི་ཡུལ་ལ་རྣམ་པ་ལྔ། ཁཅིག་པར་བརྟུམས་པའི་གནས་ན་གསལ། །ཞེས་སོ། ཀེ་ལྟར་དབྱེ་བ་ལྔར་བཞག་ཀྱང་མཚན་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་པའི་ཐིག་ལེ་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པས་གང་དུའང་མི་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞི་ལ་གནས་པའི་ཀ་དག་གི་གདངས་ཙ་རྒྱང་ཐིག་ལེ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ཁམས་དྲུག་ལྡན་གྱི་རྟེན་ལ་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་པའི་འོད་གསལ་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མཐོང་བས་ཆོས་ཅན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་མི་འཚྱུར་བའི་ཐིག་ལེ་ཆེན་པོའི་ཀློང་དུ་རྒྱུ་དན་ལས་འདས་ནས་མ་བསྒོམས་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་གྱི་བསམ་གཏན་ལ་བར་དང་མཚམས་མེད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། དེ་ཉིད་ལས། རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ་བོས་སྟོང་། ཁགདལའང་མངོན་པར་ཞེན་པ་འགགས། ཁང་ཞེས་མི་འཚྱུར་རྟོག་མེད་དག ཁམ་བསྒོམས་བར་དང་མཚམས་མེད་

བའི། ཐིག་ལེ་རླུང་དང་བལ་བ་ཉིད། །རང་གནས་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ལ། །བྱུང་བྱེད་བལ་བར་རྒྱུན་དུ་གནས། །མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་གསལ་བས་ཁྱབ། །ཅེས་སོ། །བཞི་པ་ ཞེགས་ཆོད་ཀྱི་ལམནི་ཤར་གྱིལ་དུས་མཉམ་སྟེ། གཞི་ཡུལ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་དུས་ནས་གཤེགས་ཀ་དག་ལས་མི་འབྱུར་བས་རྩལ་སྣང་ཇི་ལྟར་གཡོ་ཡང་སྣང་བ་གཞི་མེད་དུ་གོ། ཤེས་པ་ཡུལ་མེད་དུ་གོ། རིག་པ་རྟེན་མེད་དུ་གོ། ཆོས་ཟད་མིང་མེད་དུ་གོ་བས་རྫོགས་པ་རང་བྱུང་ལས། གོ་བའི་དུས་ནི་རྣམ་བཞིའི་ཚེ། ཁོག་བཞག་རང་གྱོལ་མ་བཅད་ བའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོལ་པ་ཆོས་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཁྲོད་པར་ཅན་དེ་ཉིད་རང་ངོས་དུ་ཅོག་གིས་བཞག་པས་རང་གིས་རང་གྱོལ་ནས་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་ཤར་ གྱོལ་དུས་མཉམ་དུ་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་སྟེ་འདས་རྗེས་ལས། སྣང་སྲིད་ཐམས་ཅད་ཆོས་སྐུའི་ཞིང་དུ་ཤར། ཤར་བ་དེ་ཉིད་རང་གི་ཐོག་ཏུ་གྱོལ། །ཞེས་སོ། །དེའང་རིག་ཆ་རྒྱུད་ གི་སྐུར་བས་ཡིད་འཕྲུལ་བྱེད་དུ་ལངས་པ་ལས་གྱུར་པའི་སྣང་བྱའི་དྲི་མ་དང་། གེགས་དང་། གོལ་ས་མཐའ་དག་ཆོས་ཉིད་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ངང་དུ་རིག་པའི་

།གཉིས་པ།　　།གནས་ལུགས་ཆེད་འཛིན་གཟའ་གཤད་གཏད་མེད་པར་གྱོལ་བ་དེ་ལ་ནི་སེམས་སྐད་ཅིག་རྗེས་འཇུག་ཀྱི་རྣམ་པ་མེད་པས་ཡེ་གྱོལ་ལ་བསྒྲུབ་གཞི་མེད་ཅིང་རང་གྱོལ་གཉེན་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་ཏེ་རང་ཤར་ལས། སེམས་དང་བྲལ་བའི་རིག་པ་སངས་རྒྱས་དངོས། ཡིད་དང་བྲལ་བའི་རྟོག་མེད་ལས་སྐྱེས་པ་མེད་པར་ཤེས། རྟོག་མེད་ཤེས་རབ་མཉམ་ཉིད་ནི། རང་གིས་རང་གྱོལ་ཆེན་པོའོ། ཞེས་སོ། དེ་ལྟར་རྟོགས་ན་འཁྲུལ་པའི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དོགས་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ལ་གླགས་མ་རྣེད་པས་འཁོར་བ་སྐྱེ་ཤི་རྒྱུན་ཆད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། འཁོར་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་ན། སྐུ་དང་འདས་ཞེས་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་དང་། རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་ཆོད་ན། འཁྲུལ་པ་དེ་ཉིད་རང་ཤར་གྱོལ། ཤེད་པ་སྣང་བའི་དོན་རྟོགས་ན། ཡེ་ཤེས་སྐུ་ཡང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ། དངོས་པོར་སྣང་བའི་ཕུགས་མཐོང་ན། ཤེད་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་བསྒྲུབས་རྫོགས། ཆོས་ཉིད་དག་པའི་དོན་རྟོགས་ན། སྐྱེ་མེད་ཆོས་ཉིད་ཐ་རལ་ཕྱིན། ཅེས་སོ། དེ་ཡང་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་ལུགས་ཟང་ཟལ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། གྱོལ་

ལུགས་ཀ་དག་ཏུ་བྱོལ་བ་དང་། ཐོབ་ལུགས་རང་མལ་དུ་ཐོབ་པ་གསུམ་ལ་གདེངས་རྣེད་ནས་དེའི་ངང་དུ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་གནད་གསུམ་ལས་མི་གཡོ་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཟང་ཐལ་དུ་བསྡེ། ཤར་གྱོལ་མཉམ་པའི་ཆེག་ཆོད་དུ་བཞག །ཐུགས་འདས་པའི་ཟད་སར་བསྐྱལ་བའི་ཚུལ་རྟོགས་པ་རང་བྱུང་ལས། རིག་པ་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཅེ། ཁྱོལ་ལུགས་རྟོགས་ལུགས་ཐོབ་ལུགས་སོ། །སྐྱེ་མེད་ཡུལ་ལ་གནས་པའི་ཚེ། །བཟླ་ཐབས་བཞག་ཐབས་བསྐྱལ་ཐབས་སོ། །ཞེས་སོ། །བྱ་བ་ནི། སྨིར་ཐོད་ཆུལ་ཀྱི་ལམ་ལ་ཕན་ཚུན་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་སྒོ་ནས་སྒོ་ནི་མ་རྣམ་པ་བཞིར་བཞག་ཀྱང་། ལམ་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་དབྱིངས་ཀྱི་རྟ་བར་རིག་པའི་གདངས་འཕྲུད་པ་ལ་འདུས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྟོན་དུ་ཐོས་བསམ་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱང་ཞགས་ཆུའི་སྒྲོན་མས་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་འདས་ཀྱི་ཆ་འཁྲུལ་རྟོག་གི་སྒོ་གཉིས་འཛིན་པའི་གནད་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་ནས་སྒྲུབ་འདས་ཀྱི་ཆ་ཡེ་ཤེས་འདུས་པའི་རྒྱང་ཞགས་ཀྱི་འོད་གསལ་ལ་སྣང་བ་འཛིན་པ་གང་ཞིག་གཟིགས་སྟངས་ཀྱི་གནད་ལ་བརྟེན་ནས་གཅིན་བས། བསྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་

།།ཞེས། །བཞི་བོད་གསལ་གྱི་ཀླུངས་སུ་ཕེབས་ནས་ནང་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་སྤྲིག་བྱེད་ཀྱི་ལས་ལྟུང་དག་པའི་ཆ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་དབྱིངས་དང་ཐིག་ལེའི་སྤྲོས་མེད་གཅིག་པ་མངོན་དུ་སྣང་ཞིང་། དེ་ལ་ཤེས་རབ་རང་བྱུང་གི་སྤྲོས་མེད་བདེ་དང་། རྩལ་དང་། གདངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལྡན་དུ་འཆར་བའོ། །དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ནང་དུ་དབྱིངས་ཀ་དག་གི་རིག་པ་གསལ་འབྱིབ་བྱ་རྩོལ་དང་བྲལ་བར་ཉམས་སུ་ལྡོང་བ་དེ་ཇི་ལྟ་བའི་མཁྱེན་ཆ་ཡིན་ནོ། །རྩལ་ནི་ཡུལ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རབ་རྣོ་ལ་མྱུར་བས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི་ཇི་སྙེད་པའི་མཁྱེན་ཆ་ཡིན་ནོ། །གདངས་ནི་རིག་པ་རྡོ་རྗེ་ལུ་གུ་རྒྱུད་ལྟ་བུ་ལྟར་བསྟར་ལ་བརྒྱས་པའམ། གསེར་གྱི་སྐུད་པ་ལྟོང་བ་ལྟ་བུ་དེ་ཡིན་ཏེ། རྩལ་རྩོགས་ལས། རང་སྣང་རིག་པའི་དངོས་པོ་དེ། །ཡེ་ཤེས་ལུ་གུ་རྒྱུད་དུ་གནས། །ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིར་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་པའི་ངོད་གསལ་གྱི་ལམ་ལ་གདངས་ཀྱི་རིག་པ་དབྱིངས་ཀྱི་རྟ་བར་བཞུགས་པ་ལ་གོམས་སུ་བཅུག་པས་རང་གནས་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོའི་ཡོན་ཏན་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་དྲི་མས་ཟློག་ཏུ་ལྷུར་བ་མངོན་དུ་བས་ལ་ནས། སྐུ་གསུམ་ལམ་སྣང་དུ་བལྟར་མངོན་པའི་ཐབས་ཀྱི་ལམ་མཆོག་མཐར་

བྱག་པ་ནི་ཐོད་རྒལ་གྱི་ཆིངས་ཡིན་པར་བརྟད་དོ། །ཕྱིན་ཆད་དམ་བཅའ་འདི་འཆའ་ཤེས་པ་བྱང་ན་གཞུང་འདིའི་མཐུར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འཆར་གཞི་ནང་གི་དབྱིངས་ཀ་དག་ཏུ་གནས་ཚུལ་ནི་རང་ཤར་ལས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། །སྟོང་པ་ཆེན་པོའི་ཡུལ་ཉིད་དང་། །གསལ་བ་འོད་ཀྱི་སྣང་བ་དང་། །ཡེ་ཤེས་རིག་པའི་སྤྲོད་ཡུལ་གསུམ། དེ་གསུམ་འཛོམ་པས་དབྱིངས་ཤེས་བྱའོ། །ཤེས་སོ། །དེ་ལས་ཤར་བཕྱིའི་དབྱིངས་སྣང་འོད་གསལ་གྱི་སྤྲོན་མ་ལམ་དུ་བྱེད་དུས་དབྱིངས་ཀྱི་རྟ་བར་ཆོས་ཉིད་མ་བཅོས་པའི་གདངས་དབང་པོའི་ཡུལ་ལ་ཤར་བའི་རིག་པ་རྟོ་རྩེ་ལུ་གུ་རྒྱུད་ཀྱི་ངོ་བོ་སྤྲུལ་པས་རྣམ་དག་དབྱིངས་ཀྱི་སྤྲོན་མ་སྟེ། སྤྲོན་མ་འབར་བ་ལས། རྣམ་དག་དབྱིངས་ཀྱི་སྤྲོན་མས་ནི། །རིག་པ་ཡི་ནི་ངོ་བོ་སྤྲུལ། །ལུ་གུ་རྒྱུད་ཀྱི་རྟ་བར་སྣང་། །འདི་ལ་སྒྲས་གོམས་དོན་དེ་ཉིད། །མཐིང་གི་མི་འགྱུར་རང་གསལ་བ། །སྒུ་ཁྲུད་ཀྱི་ནི་རྟ་བར་གནས། །རང་གསལ་ཕྱི་ཡི་ཡུལ་དུ་སྣང་། །ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མ་བཅོས་པའོ། །ཤེས་སོ། །ངེས་ཚིག་གི་སྒོ་ནས་རང་དོའི་མཚན་ཉིད་གཞལ་ན། རིག་པའི་རང་ཡུལ་དང་། སྣང་བའི་འོད་གསལ་གྱི་འཆར་གཞི་བྱེད་པས་

།།དེའི་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱི་ཚེ་ཐུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་། ཐུབ་པ་ཐམས་ཅ

ཤེས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དུ་འཛིན། ལམ་ལ་སྣང་བའི་དབྱིངས་ཀྱིས་འོད་ལྟའི་འཆར་གཞི་བྱེད་ཅིང་། རིག་པའི་དྭངས་མ་བསམ་གཏན་གྱི་ཐིག་ལེར་སྣུད། འབྲས་བུ་ཡུལ་ལ་སྣང་བའི་དབྱིངས་ཀྱིས་ལྷག་མཐོང་གི་གདངས་རྡོ་རྗེ་ལུ་གུ་རྒྱུད་དབྱིངས་ཀྱི་རྣ་བར་བཙོན་དུ་འཛིན་པས་ལས་རྩྭ་དང་ཞི་བ་བསྐྱེད་པའི་སེམས་སེམས་བྱང་རང་འགག་སུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་སྒོན་མ་འབར་བ་ལས། དབྱེ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། ཁ་ཞེ་ལ་གནས་པའི་དག་དབྱིངས་ཀྱིས། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐུ་རྟ་འཛིན། ལམ་ལ་སྣང་བའི་དབྱིངས་ཀྱིས་ནི། རིག་པའི་ཐིག་ལེའི་དྭངས་མ་སྣུད། ཡུལ་ལ་སྣང་བའི་དབྱིངས་ཀྱིས་ནི། ལུ་གུ་རྒྱུད་དེ་བཙོན་དུ་འཛིན། འདི་ཀུན་དེ་ཡི་དབྱེ་བའོ། ཞེས་སོ། ཏེ་ལ་ལུ་གུ་རྒྱུད་ནི་ནང་དུ་ཤེས་པ་རང་གསལ་ཤ་མས་སུ་རྒྱོང་བའི་རྩལ་ལམ། ལྷག་མཐོང་གི་གདངས་སུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་མ་རིག་བཞིན་དུ་དེའི་རྣམ་པ་མཐོང་བའི་ཆ་ལ་རིག་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་ནི་ནོར་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་བློ་དངོས་མེད་བཞིན་རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ན། སྣང་བ་དེ་ཉིད་འགྲུལ་སྣང་ཟད་པར་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པས་འགྲུལ་པ་དང་ལྡན་ཅིག་དབང་པོ་ལ་

།།ཤྲཱ། །སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་ཚ་ནས་བརྩོད་པའང་ཤེས་དགོས་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་ལས། ལུ་གུ་རྒྱུད་དུ་ཅར་མཐོང་བས། །རྣམ་རྟོག་འགྱུ་བའི་དབུ་པ་འགགས། །བྱ་བྱན་ནམ་མཁར་འགྲོ་བ་བཞིན། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་འགྲོ་ས་མེད། །གཞན་མེད་རིག་སྣང་རྣམ་དག་པས། །འཁྲུལ་པར་སྣང་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཟད། །ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་ན་གཞི་ཀ་དག་ཏུ་གནས་པའི་དབྱིངས་ལས་ལམ་སྣང་དུ་ཤར་བའི་དབྱིངས་ཀྱི་རྣ་བར་འབྱས་བུའི་རིག་གིང་ཤར་ཏེ་ཐུ་གུ་རྒྱུད་འཛུག་པ་ལ་གོམས་པས་འོད་ལུས་ཟང་ཟལ་མཉམ་པའི་དགོངས་པ་རང་གནས་ལྷུན་གྲུབ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཉིད་ལ་ངང་གིས་གནས་པའི་འདི་ཁང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དབྱིངས་ཀྱི་ལམ་ལ་འཞོར་འདས་རྣ་ཤན་ཕྱེ་སྟེ་ལུས་ངག་རྣལ་དུ་ཕབ་ནས་ཉམས་སུ་བླངས་པས་ཆུ་བུར་མིག་གིས་མཐོང་བའི་དང་པོའོད་མེ་ལོང་ཙམ་ནས། རིམ་པར་ཡུལ་གྱི་ཙམ་དང་། མཐར་ཅིར་སྣང་དབྱིངས་ཀྱི་སྣང་བར་ཤར་ནས་སྐུའི་སྣང་བ་མཐོང་ཞིང་། དེ་ཡང་ཟད་པའི་སྣང་བ་ལ་ཐུགས་པའི་ཚོར་དེ་སྟོན་མ་འབར་བ་ལས། འཞོར་འདས་རྣ་ཤན་ཕྱེ་ནས་ཏི་རྟ་སྣང་བ་

བཏུག ། འདི་ལ་གོམས་པའི་ཚད་ཆེད་ནས། ཕྱི་རོལ་ཉིད་ཀྱི་སྣང་བ་ནི། གོང་ནས་གོང་དུ་ཡང་འཕེལ་བས། རིམ་ཀྱིས་རང་གོམས་ཆེན་པོ་ཐོབ། །འདི་ལ་བརྟན་པའི་ཚད་ཆེད་ནས། །ཆོས་རྣམས་ཟད་པར་སྐྱེ་བ་ནི། །དེ་ཉིད་གོམས་པར་བྱ་བ་ཡི། ཡན་ལག་ཏུ་ནི་དས་བཤད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཟད་པའི་ངོ་བོ་ནི་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུའི་དབྱིངས་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་དག་པའི་མིག་གིས་མཐོང་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་མཐོང་ན་སྣང་བའི་འཆར་ཚུལ་གོ་རིམ་ཀྱི་ངེས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་གཅིག་ཅར་དུ་ཟད་པ་ནི་རང་བཞིན་མི་འགྱུར་བའི་དབྱིངས་ཀྱི་ལམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་པའི་ཚུལ། རང་ཤར་བས། མཐོང་དང་གོམས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །གང་ལ་འཛིན་པའི་སེམས་མེད་པས། །མཐོང་བའི་ཚད་ཀྱི་འདི་ཡིས་བཟུང་། །ཤམ་མཁའ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ། །མིག་གི་དབང་པོའི་འགག་པས། །རྣམ་མཁའི་དཀྱིལ་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད། །དབྱིངས་ཀྱི་སྐྱེན་མ་དག་པ་དེ། །ཤེས་རིག་རྒྱལ་པོས་མཐོང་བ་དེ། །དེ་ལ་གོམས་པར་བྱ་བ་ནི། །རང་གི་ལུ་བ་མཐོང་བ་ཡིན། །དེ་ལ་རབ་ཏུ་གོམས་པ་གཅེས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ནམ་མཁའ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་དོན་ཀྱི་ཆ་

།།ལ་བརྟེད་ལ། མིག་གི་དབང་པོ་ནི་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དབང་ཤེས་ལ་བཞག་པའི་ཚུལ་ཤེས་རིག་རྒྱལ་པོའི་སྒྲས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ནའང་རྒྱང་ཞགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་རྟགས་དང་བྱོལ་ཚད་ནི། ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་བའི་དབྱིངས་སྣང་གི་རྣ་བར་ལུ་གུ་རྒྱུད་གཅིག་པའི་འོད་སྣང་སྨིན་མཚམས་ཀྱི་ཡར་མཚམས་ལས་བྱལ་ནས་ཟའོག་རིས་ལིང་ཚོར་སྣང་བ་ནས་ཉམས་གོང་འཕེལ་དུ་བྱུར་ཏེ། བལྟས་ཚད་ཁྲབ་པའི་ནང་ན་སྐུ་ལྟ་ཚོམ་ཞིར་བ་ནི་ཚད་ཕེབས་ཀྱི་རྟགས་དང་། དེ་ལས་འབྱུང་བ་རང་དེ་ནས་ཀྱི་ཟད་སར་ཕྱིན་ནས་སྐྱེ་འཇུག་ལ་དབང་བའི་འཕོ་བ་ཆེན་པོའི་སྐུ་འགྱུབ་པའི་ཚུལ་གསང་བ་སྨྲོས་པ་ལས། དབྱིངས་དང་རིག་པའི་ལྟ་སྟངས་ནི། སྒོམ་བྱེད་བྱལ་བའི་ནམ་མཁར་བལྟ། །དབྱིངས་ཀྱི་ནང་དུ་ལུ་གུ་རྒྱུད། རྣམ་པར་བཞག་ཅིང་འབྲལ་མི་བྱ། །འདི་ལྟར་སུ་ཡིས་མཐོང་བའི་མི། ཐོག་མའི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་། སྐལ་བ་ཉིད་ནི་མཉམ་པའོ། །དེ་ནས་ཐིག་ལེ་མཐོང་བ་ཡིན། །དེར་གཏད་སྣང་བ་གོང་འཕེལ་བས། །རང་དོན་མཐོང་ལས་འདི་ལྟར་ངོ། །ཡར་མཚམས་ལས་ནི་སོར་བཞི་ལས། །བྱལ་བའི་སྐྱེས་བུ

སྐལ་བཟང་བ། ཞབས་བར་འཇུག་པ་གཡས་སྐྱེད། བླ་ཆད་རྣམ་པར་གང་སྣང་བ། སྤྲུལ་པའི་ཡོན་ཏན་འདིས་འགྲུབ་བོ། མཐོང་བའི་ཡུལ་ཙམ་གང་སྣང་བ། ཚོམ་བུ་ལ་ནི་དེ་བཞིན་ནོ། ཕྱིར་སྣང་འགགས་པ་གང་ཡིན་པ། སྐད་ཅིག་མའི་བསྒྲུབ་ལ། ཞའི་ཡང་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའོ། མ་སྨིན་ལ་སོགས་ཐིག་ལེ་དང་། དེ་བཞིན་སྐུ་ལ་ཐུག་གི་བར། བྱུག་དང་བསྡུ་དང་ལྡ་གསུམ་ལ། གཏོན་མི་ཟ་སྟེ་ལོངས་སྤྱོད། ཞབས་ཟུལ་ཐའི་སར་ཕྱིན་ཚེ། ཤོར་མོ་ལ་སོགས་དེ་བཞིན་སྣང་། ཞའི་ཐ་ཆད་འབྱུང་བ་རང་དེ་རས་སོ། སྐྱེ་དང་འཇུག་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས། ཚོས་ཀུན་ཟད་པའི་རང་སལ། ཤེ་ཡང་འཛིན་པ་མེད་པར་ནི། གནས་པ་ཡིན་ནོ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ། ཞའི་ནི་འཇུག་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་དབང་། སྐྱེ་བའི་རང་དབང་སུས་ཐོབ་པ། དེ་ཡང་དེ་ལ་གཏད་ནས་ནི། ཡང་དུས་འདི་ལྟར་བྱས་པ་ན། སྣང་བའི་རང་སྦྲ་སིལ་སྐད་དེ། མངོན་དུ་ལོག་སྟེ་འཁྲུལ་པར་སྣང་། ཞའི་སའི་སེམས་ཅན་དོན་ཀུན་བྱེད། རིག་པ་མཉམ་པར་གཅིག་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཐག་གསུམ་རྣམས་སེམས་ཅན་ཀྱི། ཞའོ་བ་ཆེན་པོ་འདིས་འགྲུབ་བོ། དེ་བཞིན་

།།དེས་དང་ཅིག་ཅར་ཀྱི། །ལུས་ནི་འདི་ཡིས་འགྲུབ་པ་ཡིན། །དེ་ཀུན་ལུས་ཟད་ཚད་ལས་གྲོལ། །འདི་ཀུན་འབྲས་བུ་དེས་པ་ཡི། །སངས་རྒྱས་ཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་འགྲུབ། །ཅེས་སོ། །ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་འདིའི་ལུགས་ཀྱི་ལམ་ལྟ་ཐུབ་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱས་ནས་འབད་དགོས་པར་གདམས་པ་ནི། འདི་དག་རང་བཞིན་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ཡི། །ཐུབ་མོང་མ་ཡིན་ལམ་ལྟར་མཁྱེན་འཚལ་ནས། །མ་རིག་གྲོགས་དང་འབྲེལ་པའི་བསྟུབ་བྱིད་ཀྱིས། །མཐའ་མེད་འཁོར་བའི་འཕྲེག་དགོན་འཇོམས་པར་ཤེས་ནས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་འདུ་བྱེད་ལྷུག་པས་གཞི། །དེ་རིང་ཕན་ཆད་བཅིངས་ལ་སྐྱོ་བའི་སེམས། །བསྐྱེད་ནས་ཞི་བ་དམ་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ། །སྐུ་བརྙེད་འདའ་བའི་ལམ་མཆོག་བསྟེན་པར་མཛོད། །ཅེས་འདོམས་ནས། དེ་ལ་དབང་པོ་དང་སྐལ་བ་རབ་ཀྱིས་གཞི་ལྟ་བ་ཞེས་ཆོད་དང་། ལམ་ལྷུན་གྲུབ་འོད་གསལ་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་ཏུ་ཉམས་སུ་བླངས་པས་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་ཁོ་ནའི་ས་ལམ་གྱིས་འཇལ་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་ལྟར་སྐུ་གསུམ་ལམ་སྣང་དུ་རྫོགས་

ནས་ཆོ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་འབྲས་བུ་ཁྲུད་ཆེས་དུག་ལྔན་གྱི་གཞི་ཐོག་ཏུ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འཕྲིང་བར་དོ་དང་། ཐ་མ་རང་བཞིན་སྐྱེལ་བའི་ཞིང་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་དུ་གོལ་བ་ལ་ཆོས་རྗེ་གས་པ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་གཅིག་པོས་ས་མི་ཆོད་སྐུ་གདུང་འབར་བའི་རྒྱུད་ལས་ཆོ་སྤྲུལ་ལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ལ་སྦྱངས་པའི་རྣ་ལྟན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་འདིར་མ་འབད་ན་སྟོན་མའི་ཚེ་ལ་བར་དུ་ཆད་པས་མ་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལས་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་སྲིད་པ་གཞན་དུ་འཕྲུག་པར་གསུངས་ན། དར་རེས་ཀྱི་ཐོག་མའི་ལས་ཅན་རྣམས་ནི་མ་རིག་པའི་གྲོགས་དང་ཉེས་ཡུན་རིང་། བདུད་ཀྱི་གྲོགས་པོ་ནི་ཐག་ཉེ། འབྲལ་བའི་བསྟུ་བྱེད་ནི་རྣམ་གྲངས་མང་ལ་གཉེན་པོ་ཞན་པས་འབད་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་འཕྲིག་རྟེན་ན་ཆོས་མ་ཡིན་པར་གྲགས་པའི་བར་ཆད་རྣམས་ལ་ནི་རང་དོར་ལྷོས་པའི་དོ་ཚ་དང་། གཞན་དོར་ལྷོས་པའི་ཁེལ་ལ་འཕྲིག་ན་ལྟར་སྣང་ཙམ་དུ་ཚུལ་འཆོས་ཀྱང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་བཟང་པོར་རློམ་པའི་གང་ཟག་ཐོས་པ་ཉུང་ཞིང་དམིགས་པ་ཡུལ་གྱི་བློ་ཅན་མན་ངག་གནད་ཐོག་ཏུ་མ་ཕེབས་པ་རྣམས་ལ་ནི་འདུ་མིན་བར་ཆད་ཀྱི་བསྟུ་བྱེད་ལུས་ལ་རྫུ་འཕྲུལ་

བཟློག་པར་བྱའོ། །མཁའ་འགྲོ་མས་ལུང་སྟོན་པ་དག་བྱང་ན་ཉམས་བལྟ་བ་ཡིན་པས་དགོངས་པ་ལ་གཏད་དོ་ཞེས་པ་དང་། ལུང་སྟོན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཁའ་འགྲོ་མ་བདག་གི་དབང་དུ་འགྱུར་བ་དང་། བདག་མཁའ་འགྲོ་མའི་དབང་དུ་གྱུར་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། བདག་གི་དབང་དུ་མཁའ་འགྲོ་མ་གྱུར་པ་ནི། ལས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་ཅིང་བྱ་བ་རྫོགས་པའོ། །བདག་གི་དབང་དུ་མཁའ་འགྲོ་མ་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་ཐབས་ནི། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དུས་སུ་ལུང་སྟོན་པ་དག་བྱང་ན། དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་དགའ་བའི་སེམས་མ་སྐྱེས་ཤིང་། དེ་ལ་བདེན་པར་མི་འཛིན་ན་བདག་གི་དབང་དུ་མཁའ་འགྲོ་མ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེས་དོན་གང་ཡང་སྟོན་མི་ནུས་སོ། །ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པའི་མཁའ་འགྲོ་མ་འཛིག་རྟེན་དུ་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཤ་ཟ་ལས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་འཛིག་རྟེན་དུ་འོང་སྟེ། སྐྱབ་པ་པོའི་གནས་ཁུལ་དུ་འོང་བ་དག་ཡོད་དེ། དེས་ནི་གཟུགས་མངོན་པར་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་གྲོལ་བར་མི་ནུས་སོ། །ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་ཞི་རལ་ཏུ་འགྲོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ང་ལ་སྡོག་གི་སྐྱིང་པོ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཕུལ་བ་ཡིན་ནོ། །བདག་མཁའ་འགྲོ་མའི་དབང་

།།དུས་གསུམ་པའི། བདག་ཉིད་ཀུན་ལུང་སྟོན་པ་དེ་ལ་བདེན་པར་བཟུང་ནས། ལུང་སྟོན་པ་དེ་ལ་རྟག་པར་བཟུང་ནས། ལུས་ལ་མི་ཚགས་པའི་སྡུག་པ་བྱེད་ཅིང་། འབྲས་བུ་ཡིན་མིན་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་སོ་ཞེས་བྱ་བརྗོད་ཅིང་། ལུང་སྟོན་པ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་དེ་ནི་བར་དུ་གཅོད་པའི་བདུད་ཉེ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་པས། དེའི་དུས་སུ་བདུད་ཀྱི་བསྐུག་ངོ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་གཟབ་པར་བྱའོ། དེ་ལས་གཞན་པ་གསང་བ་མཆོག་གི་ལམ་ལ་གོམས་པའི་རྟགས་ནི་འོད་དང་། དབྱིངས་དང་། ཐིག་ལེ་དང་། སྐུ་དང་རིག་པ་ཚོད་དུ་འབྱོངས་པའི་རྟགས་སོ་སོ་ནས་ཟཕད་ཀྱང་འགྱུར་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཀ་དག་གི་རྟོགས་པ་ལ་གདེངས་སུ་བྱུང་བ་ནི། ནམ་ཡང་བསྐྱབ་མེད་པས་རང་སྣང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ན་ཚེས་སྐྱའི་ཡོན་ཏན་ལ་སྤྱོད་ཅིང་། ཞི་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ལྡན་པ་སྟེ་སྐུ་གདུང་འབར་བ་ལས། འདི་ལྟར་རྟོགས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡི། །ཡོད་མེད་ཡོན་ཏན་བསམ་མི་ཁྱབ། །གཅིག་པར་གནས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །རང་གིས་རང་སྟོན་སྟོན་པ་ཚེ། །མ་བཀོད་ཡེ་གདངས་རང་ལ་གནས། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀུན་

ལས། །སངས་རྒྱས་རིགས་ཀྱང་གཉིས་སུ་སྣང་། །འདི་ཀུན་དེ་ཡི་འཁོར་དུ་སྣང་། །གཞི་སྣང་རང་བཞིན་མེད་པ་ལས། སྒྱུ་བསམ་བརྗོད་མེད་ཆོས་སུ་སྣང་། །དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཡང་། །ཡེ་ནས་འདི་ཀུན་རང་གནས་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེས་བུའི་སྤིད་པ་ཐ་མ་པར་བྱང་བའི་མདོན་རྟོགས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལས། གང་གི་སྐྱེ་མེད་སུ་ཡི་ནི། །རྒྱུ་དེས་ཆོད་པའི་མི་དེ་ལ། །རྟོགས་ནི་འདི་ལྟ་བུ་ཡང་འབྱུང་། །འདི་རྟོགས་སུ་ལ་ལྟན་པ་ནི། །ང་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་ཡིན། །ལུས་ལ་འབུ་སྲིན་ཤིག་ལ་སོགས། །འདི་ཀུན་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་ཆད་དང་། །གང་ལ་སྐྲ་དང་སེན་མོ་དང་། །འདི་ཀུན་མི་སྐྱེ་རྒྱུན་ཟད་ན། །འདི་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྟེ། །འདི་ལྟར་རྟོགས་དང་ལྡན་ནས་ནི། །ཟླ་བ་དག་ནི་གསུམ་ན་ཡང་། །འདི་ནི་འབྱུང་བ་རང་དེ་ངེས་སུ། །ཟག་བཅས་ལུང་ཡོན་སྣང་བར། །རང་ལུས་འོད་ཀྱི་གདངས་དཀྱིལ་དུ། །རིགས་དང་བཅས་ཏེ་འདི་འབྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་ནའང་སྣང་རྟོགས་ལུས་སུ་ཆོགས་ཤིང་ཚེ་གསུམ་ལ་ཐུབ་པར་ཟློག་ཅིང་ཟག་མེད་པར་བླུད་སེམས་འབྱུང་ལྡོག་གི་རྣམ་འགྱུར་ལས་ནང་དུ་སེམས་གནས་ཆུང་ཟད་ཐོབ་པའམ། བདུད་

།ཤེས་ཅན་བྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་གླུབ་རྒྱས་ལ་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་བཟུང་ནས་དམ་ཚིག་ཉིན་རྟག་མའི་དོན་མཐོང་བས་ལས་ལ་རེ་བ་མེད། དཔྱིན་ཆད་མགོ་ལ་ཐོད་པའི་འགེལ་ཁེས་རྫུན་བླབས་པོ་ཆེས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་མགོ་བསྐོར་བ་ཡོད་དེ། དེ་ནི་རྟོགས་སོ་སྣམ་པ་དེ་ཀས་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་ལྟ་སྟོམ་ལས་མ་གྲོལ་བས་ད་དུང་འཁོར་བའི་སྲོག་ཤིང་གཅེག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཚུལ། འདི་ལྟར་རྟགས་དང་མི་ལྡན་པར། རང་སྣང་གདེང་དུ་ཚུད་པར་ནི། ཁང་གིས་ཁས་ནི་ལེན་པ་དེ། ཡིད་དཔྱོད་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཡིད་དཔྱོད་བསྒོམ་པར་ནི། འདི་ཀུན་ཡིན་པས་གྲོལ་བར་ཡང་། འདི་ཉིད་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བཉིད་ལ་ཡུན་རིང་དུ། མི་འདི་ཡང་ནི་གནས་པའོ། ཞེས་སོ། རྗེ་ལྟར་འཁོར་བར་འགྲོ་ཚུལ་ནི། སེམས་ཅན་དུ་འབྱུལ་བའི་ལམ་ནི་རྒྱུད་ལྡོག་སྟེ། རྨི་ལམ་གྱི་ལམ། བག་ཆགས་ཀྱི་ལམ། ལས་ཀྱི་མཐའི་ལམ། འབྱུལ་འཁོར་མ་དེས་བའི་ལམ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་སོ་སོར་མ་དེས་བའི་ལམ་མོ། །དེ་ལྟར་ལམ་རྒྱུད་ལྡའི་སྒྲིབ་པ་མ་སྤངས་པའི་རང་རྒྱུད་ལྡན་རྣམས་ནི། ལས་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་

ལྷགས་སྐྱོག་དམ་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ནས་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་པོ་ལས་འཁོར་སུ་ཡེ་རིང་ཞན་ཆད་དུ་བཅིངས་ཤིང་། དུ་དུང་ཡང་འཆིང་བ་ལས་མ་འདས་པ་འདི་ལ་བསམ་བཞིན་སྐྱོ་བ་ཚད་མེད་པར་བསྐྱེད་པར་རིགས་སོ། །དེ་དག་སོ་སོར་སྐྱེ་བའི་རྒྱས་ནི་སྐྱ་གདུང་འབར་བ་ལས། གང་ཞིག་ཤི་བ་དེ་ཚེ་ན། །ཤམ་མ་ཁའ་སྐྱུག་ནག་སྐུན་པ་ནག །དེ་བཞིན་ཚར་དང་ཁུ་རྣངས་དང་། །ལྟང་དང་སེར་བ་བྱ་ཡུག་དང་། །འདི་ཀུན་སྡུ་ལ་བྱུང་བ་དེ། །དམྱལ་བ་ཡི་ནི་སྐྱེ་གནས་སུ། །འདི་ལ་བར་མ་དོ་མེད་པར། །འཕྱུར་བ་ཡིན་ནོ་མ་ཁའ་འགྲོ་མ། །ཤམ་མ་ཁའ་ན་བཀྲ་བྱུ་ལ། །དོད་ནི་སེར་ལ་ཉི་ཟླ་ཤི། །ལྟང་དང་སེར་བུ་མེད་པ་ལ། །སེར་སྐྱ་ཉི་མ་མི་སྣང་དང་། །ཚར་བའི་ཤུལ་ལམ་ཡང་ན་ནི། །དེ་ཡི་སྲོད་ལ་འབབ་པར་འགྱུར། །འདི་ལྟར་སྡུ་ལ་བྱུང་བ་དེ། །ཡི་དྭགས་ཀྱི་ནི་སྐྱེ་གནས་སུ། །སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་མ་ཁའ་འགྲོ་མ། །ཤམ་མ་ཁའ་རྣ་གས་ཤིང་རྣངས་ཡེད་ཀྱང་ཐལ་མེད། །ཡང་ན་བཀྲན་སྣང་བ་དང་། །རྣ་གས་ཤིང་ཉམས་མི་དགའ་བ་ལ། །ཚེ་ཡི་འདུ་བྱེད་སུས་བྱས་པ། །འདི་ནི་བྱོལ་སོང་

།།ཐོག་སྒྲོར། །ཤིན་ཏུ་བག་ཅིང་ཟླུང་གིས་འབྲུགས། །སྨྲིན་གི་ཁམ་ནག་འཇིགས་པའི་གཟུགས། །རབ་ཏུ་འབྲུགས་ཤིང་འགྲོ་འདོད་བཅས། །འབྲུག་དང་གློག་གི་ལྟེ་འཕྲིན་དང་། །ཉི་མ་ཟླ་བ་སྣང་མི་ནུས། །འདི་ལྟར་སུ་ལ་འབྱུང་བ་དེ། །འདི་ནི་ལྷ་མིན་སྐྱེ་གནས་སོ། །ཧམ་མཁའ་གསལ་ཞིང་དྲངས་པ་ལ། །ཉི་དང་ཟླ་བའི་སྣང་བ་གསལ། །ཟློང་དང་སེར་བུ་ལྟར་མི་ནུས། །འདི་ནི་ལྷ་ཡི་སྐྱེ་གནས་སོ། །ཡང་ནི་ནམ་མཁའ་གསལ་དྲངས་ལ། །མི་འབྱེད་སྨྲིན་ནི་དར་དཀར་བཞིན། །ཤིན་ཏུ་སྣབ་ཅིང་སྣལ་མར་སྣང་། །ཡང་ན་ཉི་ཟླ་འོད་ཟྲིམ་ཅན། །འདི་ལྟར་སུ་ལ་བྱུང་བ་དེ། །མི་ཡི་སྐྱེ་གནས་འདིས་ཐོབ་བོ། །དེ་ལྟར་རྟགས་དང་སུ་ལྟན་པ། །དེས་བར་རིགས་བྱུགས་མར་དེས་ཡིན། །འདི་ལྟར་མ་ཡིན་འདུ་བྱེད་རྣམས། །རྟོགས་མེད་དེས་པ་མེད་པ་ཡིན། །འདི་ལྟར་རྟགས་ནི་དེ་དག་ཀུན། །ཞག་ནི་གཉིས་ནས་གསུམ་དུ་འོང་། །འདི་ཀུན་སྐྱེ་གནས་དེར་སྐྱེའི་རྟགས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་ནའང་། འདི་ལྟར་མ་ཡིན་འདུ་བྱེད་རྣམས། །རྟགས་ནི་དེས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་པས། འབྱུང་བ་གཡོ་འབྲུག་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་རླུང་ལ་ཡོད་

པ་དང་། ལྷུང་ཆེན་དང་སེར་བ་ལ་སོགས་མི་མ་ཡིན་ཁྲོས་པས་བྱས་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་གཞན་སྡིག་པ་རྣབས་ཆེན་བྱས་པ་ཕྱི་བའི་རྒྱས་འདུ་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ས་གཡོ་བ་སོགས་རྒྱས་བཏབ་པོ་ལ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་བལྟམས་གཉེགས་དང་། ས་ནས་སར་འཕར་བ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་དང་འདོམས་པས་པ་མེད་པའང་སྤྲིད་ན། གསོན་དུས་དེའི་ནང་གི་སེམས་དང་། ཚེ་དུས་ཀྱི་སྐྱིའི་རྒྱས་བཟང་བན་གཉིས་པོ་སྡུག་སངྒན་ཏུ་སྐྲངས་གཅོད་ཤེས་པ་དགོས་ཏེ། སྡོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། སྔ་མ་ཅི་བྱས་ལུས་ལ་ལྷུས། །ཕྱི་མ་གང་འགྲོ་སེམས་ལ་ལྷུས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདི་ལྟར་མ་ཤེས་ན་སྐྱེ་བོ་ཐོས་པ་ཉུང་བ་དང་། མཐའ་གཅིག་ལ་ཞེན་པ་རྣམས་ལས་འབྲས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱོ་བ་ཡང་ལམ་ལྟ་སྟེ། ཚོགས་དང་། སྡོར་བ་དང་། མཐོང་བ་དང་། བསྒོམ་པ་དང་། མི་སློབ་པའི་ལམ་ལྟ་ལས། འདིར་རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ནི་དབྱིངས་རིག་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་དེས་དོན་ཟབ་མོ་ཡིན་པས། དབྱིངས་རིག་གོམས་པ་ལས་བསྒྲུབ་མེད་པའི་རྒྱལ་ཚད་ཕྱི་ནང་མཐུན་པར་

།།ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་ལ་འབྱུང་བའང་ཐལ་འགྱུར་ལས། དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལས། ཏིགས་དང་ཚད་ཀི་འདི་ལྟ་སྟེ། ལུས་ནི་ཡང་ཞིང་ཟབ་སྣང་ཞ། ས་ལ་རེག་མེད་ཐོག་མེད་དང་། ངག་གི་རྒྱས་རྫོགས་གཏམ་ཟུངས་ཟད། ས་མས་ནི་འཕོ་བར་རྒྱས་པའོ། མིག་དང་རྟ་བ་སྣ་དང་ལྡེ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ཀུན་ཟད་དེ། ངང་བཞིན་མེད་པར་གྱུར་པ་ཚད། ཅེས་སོ། ངེ་ཡང་རྟགས་གསུམ་འདྲེས་པའི་ཁྱད་པར་སོ་སོར་བཤད་ན། འདི་ལྟར་ལུས་རྟགས་རྫོགས་ན་བར་དོར་བདེན་པ་མཐོང་ལ། ལུས་ལ་ངག་གི་རྟགས་ལྡན་སྤྲུལ་པའི་ཞིང་དང་། དེ་གཉིས་གཅིག་ཤོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སེམས་རྟགས་རྫོགས་ན་བར་དོ་ལ་སྐད་ཅིག་གསུམ་གྱིས་གྲོལ་ལ། གསུམ་ཀ་རྫོགས་ན་རང་དོན་མཐར་ཕྱིན་ཡང་སྐྱེང་རྩེས་གཞན་དོན་ལ་དགོངས་ནས་ཚེ་ལོ་བྱ་བ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་མཐར་གྱིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་རྟགས་ལྡན་ལོ་བཅུ་ནས་འོད་ལུས་སུ་འགྲོ་ཞིང་། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཀའི་རྟགས་དང་ལྡན་ཡང་རྟེན་དེས་གཞན་དོན་མི་འབྱུང་བ་རྣམས་ལོ་གཉིས་ནས་བར་དོའི་འགྲོ་བ་སུམ་སྟོང་དུས་གཅིག་ཏུ་གྲོལ་

བདར་བྱས་ནས་འབྱུང་བ་རང་སར་དེངས་པ་ཡིན་ཏེ་སྐྱ་གདུང་འབའར་བ་ལས། གང་གིས་སྐྱེས་བུ་རྩེ་ལ་བ་ཅན། །ལུས་ཀྱི་རྟགས་ནི་རྫོགས་པ་ནི། །བར་མ་དོ་ཡི་ཆོས་ཉིད་ལ། །བདེན་པ་མཐོང་སྟེ་འཚང་རྒྱའོ། །ལུས་ལ་དག་གི་རྟགས་ཡོད་པ། །འདི་ནི་སྤྲུལ་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ། །དབུགས་དབྱུང་སྐྱེ་བ་ཅིག་གིས་ཐོགས། །སེམས་ལ་རྟགས་དང་གང་ལྡན་པ། །འདི་ནི་ཚེ་ཡི་འདུ་བྱེད་ཀྱི། །སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀྱིས་བར་མེད་པར། །སྐར་མདའ་དག་ནི་ནམ་མཁའ་ལ། །རླུང་པའི་ཚུལ་དུ་སྐད་ཅིག་གསུམ། །སྤྲུལ་པ་ཉིད་དང་བཅས་པར་ཡང་། །ངོ་བོ་ཉིད་ལ་རང་ཐིམ་མོ། །ལུས་དང་དག་ཡིད་རྟགས་འཛོམ་ན། །འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཆེན་པོ། །སེམས་ཅན་འཛིན་པའི་སྐྱིང་རྡེ་ཅན། །འདིས་ནི་སེམས་ཅན་འཛིན་པའི་ཕྱིར། །འོ་ནི་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་དུ། །མི་ཡི་ལུས་ནི་གཅིག་གིས་ཀྱང་། །འདི་དོན་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་ནི། །སྐྱེ་ཤིའི་བར་དུ་མི་འཇུག་པར། །མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་
ཡང་རྒྱ། །ཡང་ནི་སྐལ་ལྡན་སྙིགས་ལ། །ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་རྟགས་ལྡན་ན། །འདི་ཉུང་བ་རང་སར་དེངས་ནས་ནི། །སྣང་བ་ཉིད་ནི་མི་སྣང་

།།ཞེས། །བདར། །ཆོས་ཉིད་ཟད་པའི་སར་སྐྱོལ་ལོ། །གང་ལ་ལུས་དག་སེམས་ཀྱི་རྟགས། །འདི་ལྟར་སྐྱེས་བུ་སྐལ་ལྡན་ལ། །སུལ་འཛོམ་པའི་སྐལ་ལྡན་ལ། །འདི་ནས་ལོག་ཀྱིས་ཐེག་ན་ཡང་། །འདི་ཡི་འབྲུང་བ་རང་དེ་ཉམས་སུ། །འཇུར་བ་འདི་ལ་ཟེའུ་ཆོམ་མེད། །ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་གོལ་ལུགས་སྐྱུར་བུལ་ཐ་དད་པ་ལས་རྣེན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གདོད་མའི་གནས་ལུགས་ཞེ་བ་དམ་པའི་གོང་ཁྲེར་དུ་སྐུ་བན་ལས་འདས་པ་དག་ནི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་སངས་རྒྱས་པ་དང་། འོད་དང་། སྐུ་དང་། གདུང་དང་། ས་གཡོ་བའི་རྟགས་ལྟ་དང་བཅས་ཏེ་གཤེགས་པ་ལ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཐ་སྙད་གཉིས་སུ་ཟད་པའང་དེ་ཉིད་ལས། སྐྱེས་བུཆོས་རྣམ་པ་བཅུ་ཡི་ནི། །འཕྲུལ་པའི་སྣང་བ་འདི་ཉིད་ལ། །འབྱུང་བ་རང་གི་སར་དེ་ཉམས་ནས། །དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ། །ཟག་བཅས་ཕུང་པོ་མི་སྣང་བར། །འབྲས་བུ་རང་ས་ཉིད་བུ་འཇུར། །འདི་ལྟར་ཕྱི་ཡི་རྟགས་རྣམས་ཏེ། །ཡང་དག་སྐུ་བན་ལས་འདས་ནས། །དེ་ལ་སྐུ་དང་གདུང་དང་ནི། །དེ་བཞིན་འོད་དང་སྐྱ་ཉིད་དང་། །ས་ནི་གཡོ་བར་འགྱུར་བའོ། །ཞེས་

སོ།། །།དེ་ལྟར་ཡང་རབ་ཕྱུང་པོའི་ཟག་པ་དེངས་པ་རྣམས་ལའང་ཀ་དག་ཁེགས་ཚོད་དུ་གྱོལ་བ་ནམ་མཁའ་དང་མཁའ་འགྲོའི་འཆི་ལྟགས། ལྷུན་གྱུབ་ཐོང་རྒྱལ་དུ་གྱོལ་བས་དེ་དག་འཇོན་ཀྱི་འཆི་ལྟགས་བཞེ་ལས། དང་པོ་ནི། དབྱིངས་ལ་སྣོབ་བྱེད་ཟུང་ནས་མེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཤེན་ཏུ་ཐ་བའང་དག་པས་ནང་དབྱིངས་ཟད་ཤར་ཕྱིན་པས་ཕྱིའི་ལུས་ཀྱང་རྟུལ་ཐུན་དུ་དེངས་པའི་མོད་ལ། བུམ་ནང་གི་ནམ་མཁའ་བུམ་པ་ཆག་པའི་དུས་ན་ཕྱིའི་ནམ་མཁའ་དང་འདྲེས་པ་ལྟར་རང་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཐུང་ཙམ་བཟུང་བའི་རིག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདྲེས་པས།། དབྱིངས་དང་རིག་པ་དག་མཉམ་ཐ་དད་མེད་པར་འདྲེས་ནས་ཤར་ནས་རྒྱས་པའོ། །དེ་སྐད་དུ་དག་རྩ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་མདོར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྨིང་པོ་ནི། བུམ་པའི་ནང་གི་མར་མེ་དང་འདྲ་སྟེ། བུམ་པ་ཆག་ནས་གསལ་བ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་སོ། །ལུང་འདིས་ནི་དཔེ་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་དོ་ཞེར་བའི་དགག་པ་ཡང་ཚར་གཅད་པ་ཡིན་ནོ། ། གཉིས་པ་ནི་མཁའ་འགྲོ་མ་དང་བརྟུལ་སྤྱོས་འཆི་བའི་དུས་རོ་སུས་ཀྱང་མི་མཐོང་བ་ལྟར་རྟེན་ལུས་དང་བརྟེན་པ་རིག་པ་འདྲེས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡོད་འཕྲོ་ལ་ལུས་ཀྱི་རྟུལ་ཐུན་བལྟར་མི་མངོན་

།།ཞེས། །པཾ་དེ་རས་པའི་མོད་ལ་རི་གཱ་པའང་དབྱིངས་སུ་ཐིམས་ནས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དཔག་ཚེན་གྱིམདའ་འཕངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྟོང་ཁྲུང་རོང་གི་བྱག་དམར་དགོན་པར་བེ་རོའི་དངོས་སྨོན་སྒང་ས་དམར་རྒྱུས་མཚན་ལོ་དང་། ཤ་སེང་གེ་བྱག་ཏུ་དེའི་སྨོན་བརྒྱད་དམ་པ་གསུམ་སྒྲུབ་འོ་གཅིག་གི་སྐ་རྐྱེང་ལ་བསྟེད་མར་གཤེགས་ཚུལ་སོགས་སྔར་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱང་སེམས་ཀྱི་བསྟན་པ་དེ་ནས་ནས་རི་གཱ་པའི་ཐེམ་ལུགས་དང་གྲོལ་སའི་དབྱིངས་གཅིག་ཀྱང་། བསྡེག་བྱ་བྱད་ཤེང་ཆོག་ནས་སྡེག་བྱེད་ཀྱི་མེ་ཤུང་ཡང་མི་གནས་པ་ལྟར། ནང་གི་འབྱུང་བ་ཟད་པས་ཤུང་པོའི་རྟོས་པའོད་ཤུང་དུ་ཡལ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་དབྱིར་སྐོམ་ཞིག་པོའི་སྐོབ་རྟོས་ཆོན་ཀྱི་ཤུག་པར་འོད་ཤུང་དུ་བྱིར་ནས་ནམ་མཁར་དེངས་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། རིག་འཛིན་རྣམས་ན་ནས་ནར་འཕར་བའི་ཚེ་ནམ་མཁའ་ལ་སྐྲ་དང་འོད་དུ་བཅས་ནས་སོང་སྟེ་ཞིང་ཁམས་གཞན་དུ་སྤྲུལ་པ་བས་ཚ་བྱིས་མི་ཁྲབ་པས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ལྟར། རྣམ་སྨིན་བག་ཆགས་སྐྱེས་ཀྱི་ལུས་འོད་ལུས་སུ་དེངས་ནས་གཞན་བསྟན་པ་ལ་གཞུག་པའི་དོན་དུ་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ཀྱིས་མཐོང་བར་རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་དབང་ཕྱུག

ཆེན་པོ་ལྷུ་བསྡོན་སེང་གེའི་ཞབས་འོ་ཡུག་ཕྱི་གོང་གི་ཐད་ཀའི་ནམ་མཁའ་ནས་འོད་དང་། སྒྲ་དང་བཅས་ཏེ་འོད་ཕུང་དུ་ཡལ་བ་བཞིན་ཏེ་དེ་སྐད་དུ་ཉི་ཟླ་པ་སྤྲོར་ལས། གང་ཞིག་མཁའ་འགྲོའི་འཆི་ལྟགས་དང་། དེ་བཞིན་རིག་འཛིན་འཆི་ལྟགས་དང་། ཨེ་དཔུང་ལྟ་བུར་རང་ཐད་དང་། ཨི་སྣང་ནམ་མཁའི་ཁྱུང་ལྟ་དང་། ཤདི་ཀུན་འབྱུང་བ་རང་ཐད་པར། ཨི་སྣང་མི་ལེན་འདི་ལྟ་བུ། རྣལ་འབྱོར་རང་ཀྱི་སྤྲུལ་ཡུལ་ཏེ། ཤདི་ལ་གོམས་པའི་རང་ལུགས་རྣམ། ཅེས་སོ། ཤཱལ་ཏེ་ལྟ་སྟོམ་གྱི་དོས་ནས་དགོངས་པ་ཐད་ས་ལ་ཕྱིན་ཡང་། བསྟན་པ་ལ་རིམ་གྲོ་ཆེན་པོ་བསྒྲེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་འབའ་ཞིག་གི་དོན་ལ་གཞོལ་བའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་ལ་ནི་བྱ་བ་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་ལས་སྒྲུབ་ཐབ་ཡང་མ་བྱས་ལ། རང་དོན་གྱུབ་ནས་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་ལ་བརྩོན་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཁྲུང་ཆོས་ཡིན་པས་ཐ་ནག་དུང་དང་རིང་བསྲེལ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མདོན་པར་སངས་རྒྱས་པའི་མཛད་པ་བསྟུན་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་འབྱོན་འགྲུབ་ཀྱི་སངས་རྒྱས་རི་རབ་མར་མེའི་རྒྱལ་མཚན་སྟོབ་ལམ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ནས་དགུ་པ་ལེགས་པའི་ཐྲོ་གོས་དྲི་མེད་འོད་ཟེར་དུ་འབར་

།ཞེས།།ཞེས་པ་ནས་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་ལ་མངའ་དབང་བསྒྲུབ་བའི་དེ་མ་ཐག་སྒང་ས་རྩེགས་མཐར་སོན་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཚོས་འཁོར་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དེ་སྐྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་སུ་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་རྣམས་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་སུ་འོག་མའི་ཐུབ་དབང་རྣམས་ལ་བློ་མི་འཇུག །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་ཡིད་དམྱོད་ཀྱི་ཚོགས་ཕྱིར་མི་འབྱང་། གཉས་ལྷགས་བྱ་རྩོལ་དང་བྲལ་བའི་གདེངས་ཐོབ་པས་ཏེ་དོགས་ཀྱི་ཚོས་ལ་མི་འཇུག །དངོས་འཛིན་མཚན་མ་དང་བྲལ་བས་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་གིས་མི་བསྟེ། ན་ནའང་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པ་ལྟར་མོ་སྨན་རིམ་གྱི་ལམ་ཏེ། ཁི་ནའང་བདུན་ཚོགས་དང་ངོ་བསྟེགས་སོགས་ལ་རེ་བ་མེད་པས་རི་དྭགས་བཞིན་དུ་མི་མི་རྒྱུ་བའི་འབྲོག་དགོན་ཆེན་པོར་སྤྱི། སེང་གེ་གང་ལའང་བག་མི་ཚ་བའི་དཔེས་འཆི་བ་ལ་འཇིགས་པ་དང་མ་ཁི་ན་དགའ་བའི་རེ་དོགས་དང་བྲལ། སྤྲུལ་པོ་ལྟར་སྣང་མདོད་མཆུ་ལམ་དུ་ཁི་ཡང་ཡི་ཆད་པ་མེད། བུ་ཆུང་ལྟར་འཆི་མི་འཆིའི་གཏད་རེ་མེད་པ་དང་བཞི་ནི་ཡུལ་གྱི་མདོན་ཞེན་དགའ།

བསམ། འབྲུལ་སྣང་དང་བདེན་ཞེན་འགགས་པའི་རྟགས་ཡིན་ཏེ་སྔ་མ་ལས། དེ་བཞིན་དབང་པོ་འབྱིང་པོ་རྣམས། རིའ་དྭགས་ལྟ་བུའི་འཆི་ལུགས་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་འཆི་ལུགས་སོ། །དེ་བཞིན་སེང་གེ་ལྟ་བུ་དང་། །གང་ཞིག་སྤྲུལ་པོ་ལྟ་བུ་དང་། །དེ་བཞིན་བུ་ཆུང་ལྟར་ཤི་བ། །རྣལ་འབྱོར་འབྱིའི་ཤི་སེམས་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ནི་ལྟ་སྟོམ་གྱི་ཚོས་ལས་འདས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དབུགས་འཕོ་ལུགས་ཀྱི་ཐྲོ་བུར་བཞམ། ཕྱི་ནང་གསང་བའི་འབྱུང་བ་ལྔ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་ནས་འཕོས་པ་གང་ཡིན་ཡང་རྣམ་ཤེས་ནམ་མཁའ་ལ་ཐིམ། ནམ་མཁའ་དབྱིངས་རིག་ལ་ཐིམ་པའི་ཚེ་སྲོག་ལྟ་སྐྱིང་དབུགས་ཀྱི་རིག་པ་ལ་ཞུགས་པས་རིག་པ་གཞི་ལས་ལྷོག་སྟེ་གདོད་མའི་རང་ཡུལ་ཀ་དག་གི་ས་ལ་ཕྱིན་པས་བེམ་རིག་བྲལ་བ་དང་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་བ་དུས་མཉམ་པས་གསལ་འདེབས་དང་གཤེན་ཚོག་ལ་སོགས་པ་མི་དགོས་ཀྱང་། རྟེས་འཇུག་རང་ཉིད་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་འབད་པ་ནི་མ་བཀག་གོ །དེ་སྐད་དུ་སྦྱོ་མ་ལས། འདི་ལྟར་གཞས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ། །འཆི་རྒྱུན་རྟག་དང་མི་རྟག་མེད། །དེ་བཞིན་འཇིགས་པ་ཀུན་དང་བྲལ། །ལུས་ཀྱི་ཞེན་

།།ཞེས། །དེའི་མཐའ་ཡང་བྱལ། །ལྷུ་བཅིང་དང་བསྟོམས་པས་ཀྱང་། །རྣལ་འབྱོར་ལྷན་ལ་ཕན་གནོད་བྱལ། །ཕན་བྱལ་གནོད་པའི་འབྲས་མེད་པས། །དེའི་ལ་གནས་པའི་ཡུལ་ཀྱང་མེད། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་སྨིན་བྱལ། །དེ་ཕྱིར་འདི་ལ་གོམས་པ་མཆོག །དངོསཔར་རང་བྱོལ་སྐྱེ་མེད་ཀློང་། །དུས་མ་འགྱུར་བར་སྣང་བ་འགྱུར། ། ལྷུན་གྲུབ་ཀ་དག་ཀློང་དུ་ཐིམ། །རེ་དོགས་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ། །རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ཟད་ནས། །དབྱིངས་རིག་གཉིས་མེད་ཀ་དག་ཀློང་། །དེ་ཕྱིར་འདི་དོན་རྟོགས་པས་ཆོག །ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་དབང་པོ་ཡང་རབ་ཀ་དག་གི་དབྱིངས་ལ་བྱོལ་བ་རྣམས་ནི་སྔ་ཕྱི་དང་སྣང་སྲིད་གི་འཕོ་འགྱུར་ལས་འདས་པས་བར་དོ་མེད་ཀྱང་། དེ་ལས་གཞན་པ་དབང་པོ་འབྲིང་མན་ཆད་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བར་དོའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པས་དེར་གྱོལ་ལུགས་ཤེས་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཕྱི་ཡུལ་གྱི་ཆོས་ནང་གི་བློ་ལ་སྣང་བའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་བར་དོར་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཤེགས་ལས་གཡོས་མ་གཡོས་ཀྱི་གོ་དོན་གཞལ་བའི་ཆིངས་ཆེན་ཡོ་ཡིན་ནོ། །ཅེའི་ཕྱིར་ན་འདི་ལྟར་ནང་དབྱིངས་ཀ་དག་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་སྣང་བའི་

གཞན་སྐབས་ཐམས་ཅད་བར་དོའི་ངོ་བོར་སྟེ། དེའང་གཞི་ལས་གཞི་སྣང་དུ་ཤར་བ་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་སུ་སྣང་བའི་རང་གདངས་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་ཚར་ཤར་བ་ནི་དག་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བར་དོ་དང་། འགྲོ་བྱ་ཀུན་སྣང་བའི་འབྲུལ་སྣང་གི་ཆོས་སོ་སོག་ནི་མ་དག་པ་འབྲུལ་བའི་བར་དོ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་བས་ན་དེས་ཆོག་གིས་གཞལ་ན་ཀ་དག་གི་དབྱིངས་ནས་ནི་བསྒོམ་སྟེ་རང་མལ་དུ་མ་ནུབ་པའི་བར་དེ་དབུས་ཀྱི་ཆ་ཡིན་པས་བར་ཞེས་བརྗོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་འཆི་བ་ཆོས་སྐུ་དང་། འབྲུལ་པ་སྲིད་པའི་བར་ན་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བར་དོ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །མ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་མཆོག་ལ། དོའི་ཕན་ཚུན་རྒྱང་དུ་སྟེལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་མིང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ན་དོ་བོ་དང་ལག་དོར་བྱ་གས་པ་བཞིན་ནོ། །དབྱེ་ན་ཟེག་པའི་རྒྱལ་པོ་འདི་འདི་རང་ལུགས་སུ་རང་བཞིན། འཆི་ཀ། ཆོས་ཉིད། སྲིད་པའི་བར་དོ། ཞེས་རྣམ་གྲངས་བཞིར་དེས་པ་ལས། དང་པོ་ནི། ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བས་ཡེ་ཤེས་དང་ཆོས་ཉིད་ལ་བསྒྲིགས་ཏེ། མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་འཛིན། མི་བདེན་པ་ལ་བདེན་པར་འཛིན། སྡུག་བསྔལ་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་བདེ་བར་འཛིན།

།དང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་དངོས་པོར་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིས་འཁོར་བའི་འབྲུལ་སྣང་ལ་སྨྱོད་པའི་གཉེན་པོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་ཀྱི་སྒོམ་བཞི་གསུངས་པ་ཡིན་པས་ད་ལྟ་རང་བཞིན་གྱིས་བར་དོ་ལ་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་གང་ཟབ་དང་། གཞན་གང་ཆེ་བའི་ཆོས་མ་ཚོར་བཞིག་ལ་དང་པོར་ཐོས་པས་བློ་སྦྱང་། བར་དུ་བསམ་པས་སྒོ་འདོགས་བཅད། ཐ་མར་བསྒོམ་པས་ལ་བརྒྱ་བ་བྱས་ནས་འཆི་བའི་དུས་ལ་བབ་པ་ནས་སྐྱེ་སྲུན་དང་བློ་ལྷག་གི་གདུང་མི་དགོས་པ་ཐོ་བ་བྱ་ཚང་དུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུའི་དོན་རྣལ་དུ་ཕེབས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། འཆི་བའི་དུས་ཀྱིས་གཏུགས་པས་ལུས་འབྱུང་འབྲུགས་ཀྱི་སྤྲུལ་བསྟལ་ལ་བཟོད་ཐབས་བྱ། སེམས་ལ་བག་ཚགས་ཀྱི་མཆོངས་ལ་བས་ཆ་འདིའི་ཞེན་པ་ལ་ཆོད་ཐབས་མེད། ཆོས་མིན་འདོད་རྒྱལ་གྱི་བྱ་བས་གཞོད་བས་ཕྱི་མའི་སྤྲུག་བསྟལ་གྱིས་སྤྲུན་བསུ། ཤི་ཡིས་དོགས་པས་སྐྲག་ཅིང་རྟབས་ཀྱང་ཐབས་དང་རིམ་བྱོས་སྐྱོབ་པའི་གནས་སྐབས་ཡལ། དུས་དེའི་ཚེ་མི་གསལ་བ་གསལ་གདབ་པ་སྣོག་མོ་མ་ལོང་བསྟེ་བ་སྟེ་བའི་གདམས་ངག་དགོས་པས། རབ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ཡིན་ན་

གནས་ལུགས་རང་བབས་སུ་བཞག ། འབྱེད་འཛོག་སྤང་ཞིང་ཞི་སྟོང་ལ་འབད། ཐ་མ་རྣམས་ནི་བྱམ་རྗེ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་ཞུས་པ་ལས། འདི་ན་ཁ་དང་མ་དང་བཅས་རྣམས་དང་། ། གཉེན་དང་རྒ་ལག་སྐྱབས་སུམི་འཚུང་ཀ། ། བྱ་དང་བུམོ་དེ་བཞིན་མགོན་སྐྱབས་མིན། ། ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་འདི་དག་མ་གཏོགས་པ། ། འཇིག་རྟེན་མགོན་སྐྱབས་ལྷུར་པ་གཞན་འགའ་མེད། ། ཅེས་བས་དགོན་ཅོག་འབའཞིག་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་། དེ་ཡང་སྟགས་ཀྱི་ལུགས་སུ་འདྲེན་པའི་དེད་དཔོན་བློ་མ་ལ་འདུས་པ་ཡིན་པས་རང་གི་དད་པས་བཏུབ་ན་དེ་ཁོ་ན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་ཐུགས་ཡིད་བསྡེ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཞན་སྟོབས་ལ་བརྟེན་པ་གཅེས་ཏེ་ཉི་ཚེ་སྐྱོར་ལས། གལ་ཏེ་དབྱིངས་རིགམི་གསལ་ན། ཆོས་ཉིད་བདེ་བའི་བར་མ་དོར། རིགས་པའི་སྣང་བ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། སྟར་བསྟན་འོང་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱ། འེས་ནི་བདེན་པའི་སྣང་བ་ཐོབ། གལ་ཏེ་དེ་དག་མི་གསལ་ན། རང་གི་བློ་མ་གནས་པ་ན། ། གོང་མའི་མན་ངག་གསལ་ཡང་གདབ། བློ་མ་མེད་ན་རྡོ་རྗེ་སྙིགས། ཤེས་པའི་གསལ་ཡང་གདབ་པར་བྱ། ཞེས་སོ། འེ་ལ་ཚང་སྤྱིགས་སུ་གསལ་གདབ་ལུགས་ཟབས་མོ་ནི།

།།ཞེས། །ཞི་ལས་པོ་དབུགས་དང་བྲལ་དུས་རང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ་གནས་པས། དེའི་ཁ་དང་སྣ་བུག་གཉིས་ཀྱང་རང་དང་ཐད་ཀར་སྦུབ་ལ་རླུང་འགྲོ་སྟོག་དུམ་བུ་གསུམ་གསུམ་ལས། ཞར་འཕོའི་དང་པོ་ལ་ཡོངས་ཀྱི་དགར་པོ། གཉིས་པར་ཤ་ཐལ་ཁྲག་ཏུ་ཐིམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དང་ནས་ཁོའི་སྐིན་ནང་དུ་འཕངས་ཤིང་། ཚུར་སྟོག་པའི་གསུམ་གལ་ངག་ཏུའང་ཅི་བརྗོད་པ་དང་སྦྱགས། རྒྱུ་ཞེས་འཁྲབ་འཐེན་ནས་ཁོའི་ཉེས་པ་ཅི་ཡིན་ཡོད་ཀྱི་རིག་པ་བློ་འདས་ཆེན་པོ་ལ་བསྟེ་བའོ། །དེའི་ཚེ་ཐ་རོལ་པོ་མིག་ཧིག་པ་དང་། ལྟང་བ་དང་། སྐད་ཐོན་པ་བྱུང་ན་ངོ་སྤྲོད་གདབ་པར་བྱ་བའང་སྟབས་ལས། གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་ན། །དེ་ཉིད་ཐུགས་རྗེས་གཟུང་བའི་ཕྱིར། །སྤྲོ་གསུམ་དག་ནི་སྤོ་སྤྱད་དེ། །དབུགས་ནི་གཏུབ་དང་རྩྭ་དང་འཕང་། །ཡི་གེ་འབྲུ་གསུམ་གཞུག་པས་ནི། །ལུས་དང་དག་ཡིད་སྟོངས་བསྐྱེད་ཕྱིར། །དབུགས་དང་བཅས་ཏེ་མཁས་པས་བྱ། །དེ་ལྟར་ཡང་དང་ཡང་བྱས་པས། །དེ་ཡི་སྣང་བ་འདི་ལྟ་བུ། །གལ་ཏེ་ལུས་ཀྱི་སྟོངས་རྣམ་དག །གདམས་ཟ་དག་ནི་གདབ་པར་བྱ། །འོན་ཏེ་ཤེས་པ་གསལ་

བྱུང་ན། ཁོག་དས་པ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་གཞག ཁབ་བོའི་སྐོར་རྣམས་རང་བྱུང་ན། མིག་གི་དེ་ཉིད་བལྟ་ཟུ་གཞུག མཉམ་པར་གནས་པའི་སེམས་བྱུང་ན། མི་རྟོག་པ་ལྟར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ། ཅེས་སོ། དེ་ཡང་འགྲོ་བ་ཐལ་བ་རྣམས་མཐོ་རིས་སུ་དྲང་བའི་ཕྱིར་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྨྲོང་བ་ནི། དེའི་སྐྱེད་ནང་དུ་ཙ་དཀར་པོའམ། འོད་གོང་དཀར་པོ་བསམ་དུ་བསྒྲུབ་ལ། དེ་ཡར་ཡར་སོང་བར་དམིགས་ཤིག་བྱས་ལ། རང་ཡང་འདུན་པ་དེ་ལ་གཞུར་ཏེ། བླུད་ཕྱིར་འགྲོ་རིའི་ཡོངས་དང་བསྟུན་ནས་དེའི་ལོ་གྲངས་ཀྱི་ཙ་དབྱངས་ཀྱི་ངེས་པས་བརྒྱས་ཏེ། དབུགས་ཆད་པ་དང་སྨྲི་བོར་ཁ་གཏད་ལ་ཨ་ཡིག་ཐུང་གིས་ཏེ་ཁོག་གི་ཐད་ཀར་ཀྱིས་མཐོ་རིས་སུ་འདོ་དགས་པ་སྟེ་སྐྱ་མ་ལས། ཡི་གེ་ཙ་ཡི་སྨྲོང་བ་ཡི། དབུགས་དང་དེ་ཡི་བྱངས་དང་སྨྲུར། ཁ་ལ་ཏེ་དེ་བར་མ་ཤི་ན། སྨྲི་བོར་ཁ་གཏད་དབུགས་ཀྱིས་ནི། ཤེས་པས་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་དུ་ཡང་། ཙ་ནི་དམིགས་ཏེ་བསྡུ་བར་བྱ། ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ཆོ་ག་སྔོན་བའི་ཚེ། མི་དེ་དབུགས་དང་མ་བྲལ་ན། ཡི་གེ་དབུགས་དང་བཅས་པ་ཡིས། ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་

།།ཞེས། །གནས་ནས་སྨྲོང་། །ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱས་ཚུལ་ཡིན་ན་མར་ཀྱི་ཟང་ཟལ་གྱི་སྤྲོ་རོལ་པ་དབུགས་དང་བལ་བའི་དུས་དེའི་རྣམ་ཤེས་སྣོང་གིས་ཁར་དམིགས་པ་ལ་ཤེས་པ་མདུང་ཚུགས་སུ་གཏད་ནས་འོད་ལྔར་མེར་ཀྱི་ཞུ་བ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས། འཇིག་པའོ་སེམས་བསྐྱེད་དང་རྟོགས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་ན་ལས་ལ་བཟང་ངན་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕྲོས་པ། །གསུམ་པ་ནི། བདག་འཛིན་ཕུང་པོའི་རྟེན་བོར་བས་གཞི་སྣང་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་མངོན་དུ་སྣང་། བག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་དང་འབྲེལ་ཆད་པས་རང་བཞིན་བསམ་གཏན་གྱི་ཚོས་ཉིད་ལ་སྤྱོད། དབང་པོ་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་སྣོང་པས་འོད་གསལ་གྱི་རང་ས་འཛིན་པའི་དུས་སོ། །དེའི་ཚེ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་བར་དོ་ལ་རང་སྣང་དུ་ཡིད་ཆེས་པ་སྟར་འབྱིས་ཀྱི་མི་དང་ཕྲད་པ་ལྟ་བུའི་གདམས་པ་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་བར་དོ་ཞེས་བཏགས་ཀྱང་གསོན་དུས་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གདངས་སྣོང་གནས་རྒྱང་དུ་ཡོད་པ་ལུས་རྟེན་གྱིས་བསྒྲིས་ནས་བལྟར་མི་མངོན་པ་དུས་དེར་ལུས་རྟེན་ཞིག་པས་མངོན་དུ་གསལ་བ་ལས་གསར་དུ་བྱུང་བ་གང་ཡང་མེད་དོ། །དེ་

བས་ན་གཞན་དུ་ཨཱཏ་པའི་རྟོག་བཅས་གོམས་པའི་སྐྱུལ་ལུས་དང་། ཆོས་ཉིད་བར་དོའི་རྒྱང་འཕྲུག་ཚོམ་བུའི་སྣང་བ་གཉིས་ལྡན་སྐུར་སྣང་ཙམ་དུ་འདུ་ཡང་། འདི་ནི་སྣང་ཚུལ་ཀུན་རྒྱུ་ཆེ་ཞིང་རང་སྣང་དུ་ཤེས་པའི་མོད་ལ་བྱོལ་ཏེ། རིག་པ་གཞི་ལས་འཕགས་པའི་གདངས་མངོན་དུ་སྣང་བ་ཀ་དག་གི་རང་ཡུལ་དུ་ལྷོག་པ་ཙམ་མོ། །རྣམ་རྟོག་གོམས་ས་བཅུག་པའི་ལྷའི་སྐུ་ལུས་ནི་དེ་དང་མི་འདྲ་བའང་རང་གི་སྟེ་པས་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་འོད་སྣང་ཐིག་ལེ་ཐིག་ཟན་ལྟ་འབྲེལ་བྱིན་ན་དང་པོ་ཕྱིར་སྐུ་ལས། རྒྱང་པ་དང་། ཡབ་ཡུམ་དང་། ལྟ་ཚོམ་བུ་ཤེས་བའི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཀྱི་ཟེར་ཐག་རྐང་ཙམ་རང་གི་སྙིང་གར་ཟུག་པ་ནི་འོད་རིག་པ་ལ་འཕྲུག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའི་ཚེ་རིག་པ་ནི་རང་ཡིན་ལ། འོད་ནི་ཕྱིའི་རང་སྣང་ཡིན་པས་དང་པོ་མཆེད་དུས་ཐར་འཕྲུག་པས་གདངས་རང་སྣང་དུ་ཤེས་པ་དང་། ཐིམ་དུས་ནང་དུ་འཕྲུག་པ་ལས། མེད་པས་སྣང་བ་རང་ས་བཟུང་བའི་ཚུལ་ཐག་འཇུག་ལས། འདིར་ནི་ཆོས་ཉིད་བར་དོ་བར་ཁ་ཕྱད། །འཆི་ཀ་ལས་ནི་ཐལ་བའི་ཚེ། །རྣམ་ཤེས་ནམ་མཁའ་དག་ལ་ཐིམ། །རྣམ་མཁའ་འོད་གསལ་ལ་ཐིམ་དུས། །ཐུ་རགས་སྣང་བ་ཀུན་འགགས་ཏེ། །དེབས་པོ་

སོ་སོའི་ངོ་བོ་ཐེག་ཆེ་ཐེག་ཆུང་གསལ་བ་མེ་ལོང་ཙམ་པ་བཞི་ལ་རང་རྒྱལ་སྲས་མ་ཚོམ་པ་ལྟ་ལྟས་བརྒྱན་པ་མཆྱལ་ལ་ཚོམ་བུ་བཞག་པ་ལྟ་བུའི་སྟེང་ན་འོད་རླུམ་རླུམ་རྣ་བྱའི་གདུགས་འབྱུ་བ་འཁོར་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལྟའི་དབྱིངས་སྟང་སྟེ་འདི་དག་ལྟུན་གྱུབ་འཚར་བའི་སོན་དུ་འབྱུང་ངོ་། དེ་ཡང་ཀ་དག་ཏུ་གྲོལ་མ་ཟིན་པ་དང་སྦྱངས་ནས་ཡེ་ཤེས་བཞི་སྒྲོར་དུ་བཞག་ལ། བྱ་བ་གྱུབ་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྩལ་མ་རྫོགས་པས་ངང་ངོ་མི་སྟང་ཡང་སོན་གྱི་ནུས་པ་ཡོད་པས་ཀུན་གཞི་འཁྲུལ་བྱེད་དུ་གནས་བའོ། སྟང་བ་དེ་དག་ལའང་རང་ས་དོ་ཤེས་པའི་གདམས་དག་དེ་ལེར་ན་སྐྱིང་ཆུ་འདྲེན་པ་ན་ཐྱར་མ་ཐད་ཀ་ལས་སྤྲུ་ཙམ་ཡང་མི་གཡོ་བའི་དེ་ལེས་རིག་པ་རྒྱུན་དང་བྲལ་བས་ཕྱང་ཡོའི་འབྱུང་བ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། རིག་པ་དྲི་མ་མེད་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཆོས་ཉིད་དུ་གྲོལ་བ་དང་། རིག་པའི་མཐའ་གང་དུའང་མ་ལྷུང་བས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ལས་གྲོལ་བས་རང་ངོའི་གནད་ལས་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པའོ། །དེའི་ངང་མ་ཟིན་ན་ཡེ་ཤེས་ལྟུན་གྱུབ་ལ་ཐིམ་པའི་སྟང་བ་བྱུག་སྟེ། འཚར་ཚུལ། རྟེས་དྲན། མངོན་ཤེས། གཟུངས། ཏིང་ངེ་འཛིན། ལྟུན་གྱུབ་ཐིམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་ཉི་ཟླ་ཁ་སྒྲོར་ལས། དེ་

།།ཞེས། །ཞལ་རང་གི་ཤེས་པ་སྟེང་གི་འོད་ལ་ཐིམ་པས་ཤཱཀ་ལྱ་གས་བརྒྱད་ཉམས་སུ་ལེན་བའོ། །དེའི་ཚེ་འོག་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཁོད་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ཏེ། །ཤཱཀ་ལྱ་གས་བརྒྱད་གང་ཞེན། ཐུགས་རྗེ་ལྡན་ཤཱཀ་བས་འཚོང་འདས་རྒྱལ་ཁམས་ཅད། འོད་ལྡན་ཤཱཀ་བས་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ནས་གསལ། སྤྱི་ལྡན་ཤཱཀ་བས་ཤེས་བྱའི་ཁམྱོར་མ་ཤོར། ཡེ་ཤེས་ལྡན་ཤཱཀ་བས་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཟད་པའལ། གཉིས་མེད་ལྡན་ཤཱཀ་བས་རང་གི་ཤེས་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས། མཐའ་གྲོལ་ལྡན་ཤཱཀ་བས་མཐའ་ཡངས་མི་གནས། མ་དག་པ་འཚོང་བའི་སྒོ་ལྡན་ཤཱཀ་བས་སྲིད་པའི་བྱང་ཁུང་མ་འགགས། དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ལྡན་ཤཱཀ་བས་ཆོས་ཉིད་མ་བུ་འབྱེལ་བའོ། །དེའི་ཚེ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དཔག་ཚེན་བྱི་མདའ་ལྡ་བུའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་དན་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་དཔག་ཚེན་བྱི་མདའ་ནི་ཤཱཀ་དག་པས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ལྡན་ཤཱཀ་བརྒྱད་དུ་ཤར་བ། སྔོན་ས་གཅིག་ལས་མེད་པས། ནང་དབྱིངས་ཟང་མ་ཐལ་བྱི་ཆ་ལ་གཞི་སྣང་སྲིད་པ་ནི་གནད་དམ་པའོ། །དེ་ལ་ད་ལྟ་ནས་ཐོད་རྒལ་ལ་འདྲིས་ཤིང་དབྱིངས་ལས་མི་གཡོ་བའི་

གོམས་སྟོབས་ཀྱང་སྟོན་རོལ་ཀྱི་གདམས་པའི་གནད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉི་ཟླ་ཁ་སྦྱོར་ལས། དེའི་ཚེ་རྟེས་སུ་དན་པ་དུག་ཀྱང་འཆར་ཏེ། ལྟ་རྟེས་སུ་དན་པས་དེ་ཉིད་དུ་ཡི་དམ་ལྷ་ཡི་ཞལ་མཐོང་བ་དང་། ལམ་རྣམས་རྟེས་སུ་དན་པས་བར་མ་དོའི་ཚེས་ཉིད་ལ་དབང་བསྐུར་བ་དང་། སྐྱེ་གནས་རྟེས་སུ་དན་པས་དབང་ཡོ་ཐ་མ་རྣམས་རང་བཞིན་སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་ཞིང་ཁམས་སུ་དབུགས་འབྱིན་པ་དང་། བསམ་གཏན་རྣམས་རྟེས་སུ་དན་པས་ཞག་ལྔར་བསམ་གཏན་ལ་གནས་པ་དང་། ཟླ་མའི་མན་ངག་རྟེས་སུ་དན་པས་རང་གི་སྣང་བ་རྣམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྤྱོད་པ་དང་། ལྟ་བ་རྟེས་སུ་དན་པས་སྔར་འདྲིས་པའི་མི་ཕྱིས་ཐྲད་པ་ཙམ་གྱིས་དོ་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དབང་པོའི་མངོན་ཤེས་བྱུང་ །སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་མངོན་ཤེས་བྱུང་ །ཤེས་རབ་ལ་དབང་བའི་མངོན་ཤེས་བྱུང་ །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་བ་དག་པའི་མངོན་ཤེས་བྱུང་ །ཆོས་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མཐོང་བའི་མངོན་ཤེས་བྱུང་ །སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མཐོང་བའི་མངོན་ཤེས་བྱུང་སྟེ། བྱུང་ཚུལ་དང་པོ་ལ་བྱུང་ཆུང་ངུ་བརྒྱད། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་ཉི་ཤུ་བཞི་བཞི།

།ལྷག་མ་གསུམ་ལ་དུག་དུག་སྟེ་ཚ་ཤས་དབྱེ་ན་བརྒྱ་སྐུམ་ཅུ་རྩ་བཞི་པོ་རྣམས་ལའང་ཡུལ་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་ཟག་མེད་དང་། ཤིན་ཏུ་ཟག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཟེག་པའི་མཆོག་ཏུ་གསལ་ལ། དེའང་དོན་གྱི་ཚ་ལ་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐུ་མཉམ་པ་ཟག་མེད་དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ས་ལ་ཟག་བཅས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་ཉི་ཟླ་ཐོན་པ་ལས། དེ་ལྟར་ཤར་བའི་རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལ་མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་འཆར་ཏེ། སྟོན་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་ཤེས་པ་དང་། ཐ་རོལ་ཀྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་། སྔོན་བ་ལྟོག་ཏུ་སྐྱོར་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་དང་། རིགས་དྲུག་གི་གནས་མཐོ་ཞིང་ཤེས་པ་དང་། དབང་པོ་རྣམས་རྣམ་པར་དག་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་དྲུག་འཆར་རོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དེའི་ཚེ་མི་བཟད་པའི་གཟུངས་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་སྟེ། སྟོན་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་འཆར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་མ་ཐོས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་འཆར་བས་ན་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བར་དོ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་སོ། །ལྷ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས།

རྒྱུན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུད་ལ་རང་བཞིན་དུ་ཤར་བས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དན་པ་ནི་གཏན་ནས་མི་སྐྱེ་ཞེས་སོ། །དུག་པ་ཐིམ་ཚུལ་ནི་རང་ཤར་ལས། ཀུ་གྲོགས་པོ་དག་ལྷུན་གྱུབ་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་རང་གི་དེ་ཉིད་སྟོབས་སུ་བྱུང་ནས་བདེན་པ་མཐོང་བའི་ཚེ་ཐིམ་ལུགས་བརྒྱད་དོ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཐུགས་རྟེ་ཐུགས་རྟེ་ལ་ཐིམ་པ་དེའང་ན་ཉི་མ་ནུབ་པའི་ཟེར་ལྟ་བུའོ། །ཡེ་ཤེས་ཡེ་ཤེས་ལ་ཐིམ་པ་ནི་དེའང་ན་མ་པང་དུ་བུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུའོ། །འོད་ལ་འོད་ཐིམ་པ་ནི་དེའང་ན་འཇའ་ཚོན་ནམ་མཁའ་ལ་ཡལ་བ་ལྟ་བུའོ། །སྐུ་ལ་སྐུ་ཐིམ་པ་ནི་དེའང་ན་བུམ་པའི་སྐུ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་མེད་ལ་གཉིས་མེད་ཐིམ་པ་ནི་དེའང་ན་ཆུ་བོ་ལ་ཆུ་བོ་ཐིམ་པ་ལྟ་བུའོ། །མཐའ་གྲོལ་ལ་མཐའ་གྲོལ་ཐིམ་པ་ནི་དེའང་ན་ནམ་མཁའ་ལ་ནམ་མཁའ་ཐིམ་པ་ལྟ་བུའོ། །དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྲོ་ག་དག་ལ་ཐིམ་པ་ནི་དེའང་ན་སེང་གེས་གང་རུ་ཟིན་པ་ལྟ་བུའོ། །མ་དག་པ་འཁོར་བའི་སྐྲོ་དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྲོ་ལ་ཐིམ་པ་ནི་དེའང་ན་སྨྲའི་ཚོན་ཐག་བརྐྱལ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་ཏུ་གྲོལ་བ་མཐར་ཕྱིན་པའི་གནད་ཀྱང་དོ་བོ་ཀ་དག་ཏུ་ཤེས། རང་བཞིན་ཡིན་ཐོག་ཏུ་ཐུག །ཐུགས་རྟེ་རིག་ཐོག་ཏུ་ཐག་ཚོད་པ་ལ་འདུས་ཏེ། འདི་ལྟར་

།།ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལ་ཕབ་བསྟན་ནམཁའ་ཡས་ཀྱང་། རིག་པོག་ཏུ་རྟེན་པར་ཕུད་ན་གཅིག་ཀྱངམེད་པས་བྱོལ་ས་གཅེར་མཐོང་དུ་ཟིན། རིག་པ་ལྷུན་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་རང་ཡུལ་དུ་འོག་པས་གཞི་སྣང་གཞི་དབྱིངས་སུ་རང་འགག་ས་ལ་འབྱོ་བའི་ཚུལ་ཐབས་བཅུ་ལས། དེ་ཤེས་པ་ལ་རང་དོ་སྣེ། ཡིད་ཆེས་པ་ཡི་ཐུགས་པའོ། ཐག་ཆོད་པས་ནི་ཕལ་ཆེར་ཤེས་སུ་ཚུད། དེ་ལྟར་གསུམ་གྱི་དེས་པ་ལས། ངོ་བོ་རྫོགས་པས་རྒྱུ་འགགས་སོ། ཞེས་སོ། དེ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བར་དོ་ལ་དབང་པོའི་ཤུགས་གཅིག་གི་དབྱེ་བས་བྱོལ་ལུགས་སྣང་བུལ་ཐ་དད་བཤད་ཀྱང་བསྟན་བཞིན་འདུ་སྟེ། རང་ཤར་ལས། རབ་ཀྱིས་སྣང་ཅིག་མ་གསུམ་ལ་བྱོལ་བར་འགྱུར་རོ། །འབྱིང་གིས་ཞག་ལྔ་ན་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཐ་མ་སྣང་ཅིག་མ་ཉི་ཤུ་གཅིག་ན་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཐ་མ་རྣམས་ནི་རང་བཞིན་སྤྲུལ་པ་སྐྱེའི་ཞིང་ཁམས་སུ་དབུགས་དབྱུང་ནས་བར་དོ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་སྣང་ཅིག་ལ་དབང་ཐོབ་ཁྲག་ཀྱི་ཡུན་རིང་ཐུང་ཡོད་དེ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་སྣང་མདའ་རྒྱུག་པའི་ཡུན་ཏེ་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་ཤར་ནས།

དེར་འདུག་གོ་སྟན་དུ་ཡུལ་རྟོག་པའི་ཡུན་ལ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་ཞེས་བྱའོ། །འབྱིང་དང་། ཐ་མའི་སྐད་ཅིག་རྣམས་དེ་བས་ཡུན་རིང་བ་སྟེ། བྱ་བ་རྫོགས་པའི་ཡུན་ལ་བརྩེ་བ་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཞག་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཞག་སྟེ་ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་མེ་ལས། དེ་ལ་སྐད་ཅིག་རྟོགས་པས་ཐུབ། །བསམ་གཏན་ཞག་ནི་གནས་པའི་ཚ། །ཞེས་པས་སྐད་ཅིག་མའི་ཚ་ནི་རང་དོར་ཤེས་པའི་རྟོགས་པས་ཟུབ་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་ཞག་ནི་རྟོགས་པས་མ་ཟུབ་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་གནས་ཚའི་ཡུན་ཏེ་སྤྱལ་པའི་ཞག་དང་ཡང་གཅིག་གོ །དེ་ལ་གྲོལ་ཚུལ་རབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ་ཆོམ་བྱའི་སྣང་བ་ཡེ་ཤེས་བཞི་སྒྲོར་དང་བཅས་པ་འགགས། གཉིས་པ་ལ་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་སྒོ་མཐོང་། གསུམ་པ་ལ་དེ་ཡང་ནུབ་ནས་ཀ་དག་གི་རང་ས་ཟིན་པའོ། །དེ་ཡང་སྤྱལ་པ་འབྱེད་པ་རྣམས་ནི་ཀ་དག་གི་རང་ས་མི་འབྱེད་དེ། དེ་ལ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ལས་ཀྱང་འདས་པ་ཡིན་པས་སོ། །འོ་ན་གང་ནས་འབྱེད་ན་ཀ་དག་གི་རྩལ་ལས་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་གཞི་སྣང་ཤར་བ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཡས་སྤྱལ་ཀྱི་སྤྱལ་པ་བཀྱེན་ནས་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་དངོས་སུ་བྱེད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལམ་ནས་

།།ཞེས། །འཕྲིད་པ་ལ་རྟུལ་ཐུན་དེངས་པའོད་དུ་གསལ་བ་ལས་འཕོ་བ་ཆེན་པོའི་སྐུར་བཞེངས་པ་དང་། རང་བཞིན་སྤྲུལ་པར་བགྲོད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལས་རྒྱུད་གཞན་བའི་དོན་བྱེད་པ། བར་དོར་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་སྒོ་ལས་མ་དག་པ་འཁོར་བ་ལྷར་མཐར་བའི་དོན་དུ་སྤྲུལ་པ་བཀྱེ་ཚད་རང་སྣང་ཙམ་ལས་གཞན་དོར་དང་སུ་ཞན་པ་མེད་དེ། རྫོ་ལམ་དུ་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱས་པ་བཞིན་རང་སྣང་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཏོགས་པ་མཐུ་ཆེ་བ་རྣམས་བསམ་གཏན་ཀྱི་ཞེས་བྱང་མ་འབྲེལ་བར་ཡུད་ཙམ་གྱིས་བྱོལ་ཀྱང་། ཆུང་བ་རྣམས་ཡུན་དུ་བསྲིང་བས་བསམ་གཏན་ཀྱི་ཞེས་མང་དུ་འགོར་ཏེ། ཤར་མཚོགས་གྲུབ་པ་དང་། ཕལ་པའི་ཁྱད་པར་བཞིན་ནོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བར་དོ་འདི་ཨཱཌ་གཞི་རྒྱུ་ཆེ་ལ་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་གནས་ཀྱང་མང་དུ་ཡོད་པས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཆོས་འཁོར་ལས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། དམ་པའི་བླ་མ་དང་མ་ཐུབ། ཐུབ་ཀྱང་གསང་ཆེན་དེས་པའི་ཆོས་འདིའི་ཁྱད་པར་མ་མཐོང་། མཐོང་སྲིད་ཀྱང་ལེ་ལོ་དང་། རྣམ་གཡེང་དང་། ཚ་ཆོད་ཀྱི་དངལ་དུས་ཀྱིས་གཏུགས་

པ་རྣམས་ཚོས་ཉིད་བར་དོའི་རང་སྣང་ལ་འེས་པ་མ་རྟོག་པས་འབྲལ། གཉེར་སྤྱམ་གྱུར་པས་རབ་ཏུ་བྱེད་ཅིང་སྡང་བ་རྣམས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་མིང་བཞི་འདུས་པའི་ཕུང་པོ་སྲིད་པ་ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཅན་དེ་ནི་རྟེན་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཅི་སྟེ་ཡང་ཆོར་བ་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཐག་ཅེའོ།། རྟེན་གཉིས་ནི་ཆོས་ཉིད་མི་འགྱུར་བའི་ནང་གི་རྩ་རྟེ་གདན་དང་། མའི་མདལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་འཐོགས་ཏེ། མཐོང་སྤང་དང་། བསྒོམ་སྤང་གི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་མ་བཅོམ་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོགས་བརྒྱད་ལས་མ་གྲོལ་བའི་སེམས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དེས་པར་འཚང་རྒྱ་བའི་གནས་ཀ་དག་མི་འགྱུར་བའི་ནང་དབྱིངས་ལ་འཇུག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་འཐོགས་ཏེ་ལས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས་སྲིད་པ་བར་དོའི་འབྲུལ་སྣང་དང་སྨྲ་བསྟལ་ཉམས་སུ་བྱེད་ཅིང་རང་ཞིན་འདོད་རྒྱལ་ཀྱི་མའི་མདལ་དུ་ཉིན་མཚམས་མི་སྣོར་བའི་ཕྱིར་རོ།། །དེའི་ཚེ་ལས་བཟང་པོའི་འཕྲོ་འཕྲུད་པ་ཡུར་བ་ཤར་ཚད་ལ་ཞ་འཇུགས་པ་ལྟ་བུའི་གདམས་པ་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་རྫུས་སྟེས་བར་སྲིད་པ་རྨི་ལམ་ཀྱི་སྣང་བ་ལྟར་ལུས་ལ་བདག་འཛིན་

།ཞི་མས་པའི་ཡིད་གཟུགས་ལོ་བརྒྱད་པ་དང་བཅུ་པ་ཅི་རིགས་པའི་ལུས་ཚད་ལ་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོན་ཏན་ཞིང་འཇུང་བ་ལྟ་ཆར་ལ་ཐོགས་རྣགས་མེད་པ། བར་དོ་རིགས་མཐུན་དང་། ལྷའི་མིག་དག་པ་ལས་གཞན་གྱིས་མི་མཐོང་ཡང་། དེས་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་རིགས་ཐམས་ཅད་ཕར་མཐོང་ཞིང་། དྲི་ཟ་བ། ཆ་བྱད་གྱང་བར་དོར་སྐྱོད་ཡུན་གྱི་ཡར་ཕྱེད་སྐལ་བ་ལ། མར་ཕྱེད་ནས་ཕྱིས་གང་དུ་སྐྱེ་བ་དེའི་ལུས་སུ་ཡོད་ཅིང་། གང་དུའང་མི་ཐོགས་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་ཡོད་ཀྱང་མོད་ལ་འགགས་ཤིང་མ་ཟིན་མེད་པས་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་བསྐྱོད་ཅིང་འཚོང་བའོ། །དེ་ལ་བར་སྲིད་པའི་ཚེ་ཚད་ཞག་བདུན་དུ་བཀའ་བཅད་སྔར་གྱི་འཆི་བ་དྲན་པས་ཉིན་མཚན་གྱི་ཆ་གང་ལ་ཤེ་བའི་དུས་དེར་ཡང་འཆི་ལ། ཡང་སྐྱེ་བ་དྲན་པས་སྐད་ཅིག་ལ་སྐྱེ་བས་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་འཆི་ལན་བདུན་བྱེད་པས་དགེ་བའི་སྟོངས་འདེབས་པའང་ཞག་བདུན་གྱི་ཚོགས་སུ་བྱེད་པ་ཞན་ཆེའོ། །སྐྱེ་བར་སྲིད་ཀྱི་ཚེ་ཐུང་མཐའ་ཞག་བདུན་དང་། རིང་མཐའ་བདུན་ཚན་བདུན་དུ་བགྲངས་ཆེ་ཡང་། དགེ་སྟོག་གི་ལས་ཀྱིས་དུས་མིན་དུ་འཆི་བ་དང་། ཚད་ལས་རིང་བའང་སྲིད་ཅིང་མིང་བཞིའི་ཐུང་པོ་ཅན་

ཡིན་པས་གཟུགས་མེད་ཁམས་པར་གཏོགས་པས་སོ། །དེས་ལས་རགས་པ་མངོན་གྱུར་པ་མི་གསོག་ཀྱང་། ཡིད་ཀྱི་སྟོབས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐུབ་བཀག་ལ་ཉལ་ཕྱི་མའི་ཁབསྟོན་ཙམ་དུ་གསོག་པས་ལས་བར་མ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ཚེ་ཤེས་པ་གསལ་མི་གསལ་ནི་སྔར་གྱི་དག་མི་དག་ཏི་འཕེན་པ་ལས་འབྱུང་ཞིང་། སྨྱོད་ལམ་ཡང་སྔར་ཞེན་གྱི་བག་ཆགས་ལངས་པའི་རྟེས་སུ་འབྱང་ངོ་། །དེ་ནས་ཆོས་ཉིད་ལ་ཆགས་སྔང་དུ་གཟུང་བའི་རྒྱུས་ཕྱི་མ་ཆོས་ལྟན་དུ་སྐྱེ་ན་དག་བའི་རྣམ་པ། འཚོར་འདབ་དང་དབང་པོ་ལྟ་བུ་ལྟ་ཤེས་སྨྱོད་ལྟན་པར་སྐྱེ་ན་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རྣམ་པ། དན་འགྲོ་དང་དབང་པོ་མ་ཚང་བ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་ན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་རྣམ་པ་དང་ཕྲད་པ་སྣམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དགའ་གདུང་ལྟག་པར་ཆེ་ན་འདོད་ཁམས། རང་གཟུགས་ལ་སྔོན་ཞིང་འོད་ལ་དགའ་ན་གཟུགས་ཁམས། ཆགས་སྔོན་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ཞིང་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སེམས་གནས་ལ་དགའ་ན་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེའོ། །མདོར་ན་ཕྱི་མའི་གནས་མཐོ་རིས་གཉིས་སུ་སྐྱེ་ན་སོ་སོའོ་ཞེས་པ་དང་། གང་སྐྱེ་དེ་མཇོས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བར་མཐོང་ཞིང་འཇིགས་སྐྲག་གིས་དེད་པས་དེ་ལ་

ཀཀ། །སྐྱབས་སུ་མཐོང་ནས་དད་གཅིག་སེམས་ཚགས་པ་ལས་དེར་སྐྱེའོ། །ལྷ་མིན་དང་དུད་འགྲོའི་གནས་ནག་ཚལ་དང་མཚོ་གླིང་མཇོས་དགུར་མཐོང་ཞིང་། དམྱལ་བ་དང་ཡི་དྭགས་ཀྱི་གནས་འོད་ཟེར་གསལ་བའི་མེའི་སྐང་བ་མཇོས་པར་མཐོང་བའོ། །ཁ་དོག་གི་སྐོན་ནས་བཏགས་ན་ལྷ་མིར་སྐྱེ་ན་དགར། ལྷ་མིན་དང་དུད་འགྲོར་སྐྱེ་ན་སེར། ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེ་ན་དུ་བ་ལྟ་བུ། དམྱལ་བར་སྐྱེ་ན་བལ་ནག་གཡེང་བ་འདྲ་བའོ། །མགོའི་བལྟ་ཚུགས་ཀྱང་ལྷ་མི་གཉིས་ནི་ཟུན། ལྷ་མིན་དང་བྱོལ་སོང་འཕྲེད། ཡི་དྭགས་དང་དམྱལ་བ་ཐུབ་དུ་བལྟ་བར་སྣང་བའི་ཚུལ་གཞུང་གིས་གསལ་བར་སྟོན་པ་ཉིད་སྟོར་ལས། སྲིད་པའི་བར་དོ་ཞེས་བྱ་བ། །འཁོར་བའི་གནས་ཀྱི་ལམ་མཚོ་ནི། །དེའང་ན་ཟོ་ཆུན་བཞིན་དུ་འཁོར། །ཀ་ཁྲག་རང་གའི་ལུས་བྱལ་ནས། སྐྱུ་མ་ཡིད་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །རྟོག་དང་བྲལ་བས་མིང་གཉིས་པའོ། །སྲ་མའི་ཤེས་པའི་སྐང་བ་འགགས། །ཕྱི་མ་ཉིད་ནི་མ་བྱུང་བར། །རིགས་ཅན་གང་དུའང་མ་འེས་པས། །གང་ནུབ་གང་སྐང་དེ་སྐད་ན། །སྐད་ཅིག་གནས་པའི་བར་མ་དོ། །ཕྱིས་ནི་གང་སྐྱེའི་ཆ་བྱད་འཛིན། །ཕྱིས་འབྱུང་ཆ་

བྱང་ཡོངས་བཟུང་ནས། རིགས་དྲུག་སོ་སོའི་སྣང་ཚར་འཇུར། འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་སྣོད་སྦྱི་དང་། བསྡུའི་རང་གིས་རིག་ཅིང་གསལ། རང་ཉིད་གང་སྐྱེའི་སྣོད་བསྡུ་ཀྱང་། དེ་ཉིད་དུས་ན་གསལ་བའོ། འདོད་ལྷན་སྣོད་བསྡུ་གསལ་བར་སྣང་། དབང་པོ་ཡན་ལག་ཡོངས་རྫོགས་པས། དོན་པོ་ཀུན་ལ་ཐོགས་མེད་ཅིང་། རི་བྲག་ལ་སོགས་ཐོགས་མེད་འཇུག ཁ་ཁན་ལས་ཆེའི་ཁག་བདུན་འཇུར། ཁག་ནི་བདུན་ཐུག་བདུན་ཀྱིས་ནི། དེ་ཡི་ཆེ་ཡི་ཚད་ཡིན་ནོ། ལྷུ་དང་མི་ཀ་དོག་དཀར། ལྷུ་མ་ཡིན་དང་བྱོལ་སོང་སེར། ཡི་དྭགས་འོད་ནི་དུ་བ་འབྲ། དམྱལ་བ་སྣོང་དུམ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན་བལ་ནག་གཡེངས་པ་འབྲ། བྱོལ་སོང་ཡང་ཁྲག་བཙོས་བཞིན། ལྷུ་མིན་ཁ་ཆར་འབབ་པ་བཞིན། དེ་ཚོ་ཁ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷུ་དང་མི་ནི་ཀྱེན་ལ་བལྟ། ལྷུ་མིན་བྱོལ་སོང་དེ་བཞིན་འཕེད། ཡི་དྭགས་དམྱལ་བ་ཐུར་དུ་བལྟ། འདི་དག་ད་གཅོད་སྐྱེ་བའི་དབང་། སྲིད་པ་བར་དོའི་ལས་རྣམས་ནི། བསོག་དང་མི་བསོག་ལྟས་འདིའོ། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་བག་ཆགས་མེད། བར་མའི་དབང་གིས་རྒྱུ་མཐུན་པའི། བག་ཆགས་

།།ཞེས།། །རྣམས་ནི་འདིས་གསོག་གོ།། །དེ་ཚེ་ཤེས་པའི་ལྷས་འདིའོ། །གང་ཞིག་ལས་ནི་དག་པ་ཡི། །ཤེས་པ་ཉིད་ནི་གསལ་བ་ཡིན། །དེ་བཞིན་མ་དག་རྣམས་
མི་གསལ། །དེ་ཀུན་དག་སྨིག་ལས་ལས་བྱུང་། །དེ་ཉིད་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི། །འདི་དག་རྣམས་སུ་རིག་པར་བྱ། མིང་བཞིའང་ལ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། །སྲིད་པ་ཡི་ནི་ཀ་
གཟུགས་དང་། སྒྲ་ལུས་དྲི་ཟ་ཉེ་བར་འཁོར། །སྲིད་པའི་བར་དོ་ཕུང་མཚམས་སྦྱོར། །གཟུགས་མེད་དབང་པོ་ཀུན་ལྡན་པས། ཐོག་མ་མེད་པར་ཀུན་ལ་འཇུག །དེ་ལྟར་བར་
མའི་ལུས་ཀྱི་ཚད། །བྱིས་པའོ་བརྒྱད་ལོན་པའམ། །ལོ་བཅུ་ལོན་པའི་ལུས་ཚད་དུ། །སྐྱེ་མམ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་སུ་གནས། །སྐྱེ་གནས་ཉིད་ནི་རྣམ་བཞི་ལས། །བརྟུལ་ནས་
སྐྱེས་པ་ཉིད་དུ་སྟེ། །ལྷ་དང་དམྱལ་བ་བར་མ་དོ། །འདི་ཀུན་བརྟུལ་པ་ལས་སྐྱེའོ། །སྐྱོང་པ་ཉིད་ནི་འདི་ལྟ་བུ། །སྔར་ཞེན་ལས་ལ་སྤྲོ་བ་སྟེ། །དེ་ཡི་རྟེས་སུ་ཞུགས་ནས་ནི། །དེ་
སྐྱོང་ཡིད་ཀྱི་རྟེས་སུ་འཛིན། །དེ་ཉིད་འོད་ཀྱི་ཚོད་རྣམས་ནི། །སྔར་ཞེན་བག་ཆགས་རགས་བྱུང་བ། །འདི་ཡི་འོད་ནི་དཔག་ཚད་གཅིག །ཁ་དོག་དཀར་པོ་ལྟེང་ལྟེང་པོ། །འདི་ནི་

ལྷུམ་མེའི་སྐྱེ་གནས་སོ། །བག་ཚགས་ཅན་ལ་གསལ་མི་སྣང་། །གང་གི་ལས་ནི་བཟང་ངན་གྱིས། །བཟང་བ་དགེ་དང་ཡིད་འོང་ཐུབ། །ངན་པའི་སེམས་ཅན་བག་ཚགས་ཅན། །
ཡིད་དུ་མི་འོང་མངལ་དུ་འཇུག །ཕྱི་མའི་ལུས་དང་འབྲེལ་བར་ནི། །རང་ཤུགས་ཞེ་སྡང་སྐྱེས་པའི་རྒྱུ། །དེ་བཞིན་འདོད་ཆགས་རྐྱེན་གྱིས་ནི། །ཕྱི་མ་ལ་ནི་སྣང་བའི་ཚུལ། །
ཁམས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དག་ལས། །མིང་བཞིའི་ཕུང་པོ་མ་འགགས་ཏེ། །ཕྱི་མ་ཉྭངས་བར་མ་སྤྱིད། །མིང་བཞི་འདུས་པའི་ཕུང་པོ་ལས། །ཤ་ཁྲག་གཟུགས་ནི་མི་སྣང་
བས། །གཟུགས་ནི་མེད་པའི་ཁམས་སུའོ། །ཕྱི་མའི་དུས་དང་ཉེ་བའི་ཚེ། །མགལ་མེའམ་ནི་ཆར་པའམ། །དེ་བཞིན་གྱང་བ་ནམ་རླུགས་པ། །སྐྱེ་བོ་འདུས་པའི་ཅཅོ་དང་། །
ལྷུ་ཐང་དམ་ནི་ཡང་ཐོག་གམ། །ཁང་བུ་དག་ནི་བརྙེགས་པར་མཐོང་། །ངན་སོང་རྣམས་ནི་སྤྱི་ལ་པོའམ། །ཕུགས་རྐུགས་བྱིག་པོ་སྟོང་པར་མཐོང་། །འདི་དག་མངལ་དུ་ཚུད་པའི་
ལུས། །འགྲོ་བར་འདོད་ཀྱང་རྒྱུ་ལྡུམས་ཏེ། །ཐོགས་པ་ཉིད་དང་བཅས་པའོ། །དེ་ལེར་ན་རྩྭས་ནི་མེ་འཛིན་དང་། །དེ་བཞིན་འདམ་གྱིས་ཐུས་འཛིན་དང་། །མཁའ་འགྲོ་འདོད་

།།ལའི་དབང་གིས་ནི། །སར་ཁྲུང་བྲུས་པའི་རྣིས་འཛིན་ལྟར། །དབང་མེད་ཆགས་པའི་རྣིས་འཛིན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་སྤྲིད་པ་བར་དོའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་ལྟར་བན་བྱན་ཡད་ཡུད་ཙུད་ཐོད་བྱ་སྤྲོ་ཟུང་གིས་བཀེག་པ་ལྟ་བུར་སྐད་ཅིག་ལ་སྣང་ཡང་མི་བརྟན་ཅིང་འཇུར་བའི་དང་ཚུལ་ཅན་དུ་འཆར་བས་སྐད་ཅིག་སྟོང་མ་རྣམས་འགགས་ཤིང་ཟུབ་པས་དོས་མི་ཟིན་ལ། ཐད་དུང་གི་སྣང་བ་གས་ལ་པོ་འཆར་བཞིན་པ་ལ་མདོན་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པས་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀུན་ཀྱང་མེ་ལོང་ནང་དུ་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་བཞིན་མཐོང་ཞིང་ཤེས་པའི་དུས་དེར་འགྲོ་བ་ཕལ་པ་རྣམས་ནི་སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་པ་དང་། ཞིང་དག་པར་སྨོན་ལམ་འདེབས་པ་དང་། མངལ་སྐྲོ་འདེམ་པ་ལ་འབད་ཅིང་། ཆོས་གཞན་ལ་སྨྲངས་པ་རྣམས་ནི་སྐྱམར་འཛིན་པ་དང་། བདེན་མེད་དུ་སྨྲོང་བ་དང་། བདེ་བ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ཞིང་ཁམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚུལ་གཞན་དུའང་བཤད་ལ། ཁྲད་པར་ཀྱི་ཨཱཏ་བྱ་ཆོས་འདིའི་སྐོར་ཞུགས། ཡིད་ཆེས། དབང་རྫོགས་པར་ཐོབ། དམ་ཚིག་མ་ཉམས། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་ཀྱི་སྣང་བའི་བདེན་པ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཙམ་ལས་མ་

མཐོང་ཡང་། དེ་ཉིད་ལམ་དུས་སུམེས་པཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཉིན་དུས་རང་སྣང་དང་། མཚན་མོ་སྐྱེད་ནང་དུ་སྨུག་པའི་ཞེས་བཅས་སུ་ཤར་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་སུབླངས་པས་མི་དགེའི་འཇུག་པ་སྤྲས་པ་དང་། རང་བཞིན་སྨུག་པ་རང་སྣང་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་སྐྲོས་ཤར་བའི་གནད་དང་། ཆོས་ཉིད་བདེན་པའི་བྱེན་རྟེན་སྣང་ཀྱིས་བར་དོའི་སྣང་བ་ཟིན་འོང་བས། དེ་ཚེ་བར་དོ་ལ་རང་གར་འཛིན་པ་སྣང་སྐ་ཤེས་གཅིག་སྨུག་པའི་ཞེས་ཀྱི་ཚུལ་ནས་དེར་འགྲོ་བའི་ཚོད་ལ་དྲན་པ་དྲག་པོ་སྐྱེས་པའི་མོད་ལ་ཞིང་དེར་བརླ་ལ་ཐུགས་ཀ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཀ་ཉི་ཟླ་ཁ་སྒྲོར་ལས།། འདི་མཐོང་དབང་པོ་ཐ་མ་ལ། །བར་མ་དོ་ཉིད་སྣང་འཁྲུར་རམ། །འོན་ཏེ་མི་སྣང་བའམ་ཅི། །སྟོན་པས་གསུངས་པ་དེ་སྣང་སྟེ། །རང་གར་འཛིན་པའི་བག་ཆགས་ཟད།། །རང་བཞིན་སྨུག་པར་དབུགས་ཐུབ་སྟེ། །བར་དོ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་སྐྱེད། །ཅེས་སོ། །དེའི་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་ཝཱོད་པ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་ལ། རང་བཞིན་སྨུག་པར་སྐྱེས་ཚོམས་དཔལ་སྒྲིད་པ་ཐ་མ་པར་འཁྲུར་བས་རང་སྣང་གི་སྟོན་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་ལ་ཆོས་ཉན་པས་བདེན་པ་མཐོང་སྟེ་བར་དོ་མེད་པར་གདོད་མའི་ཞིང་དུ་འཚང་རྒྱ་བར་

ཀཱཾ། །འཇྱུར་རེ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ལས། རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་བསྟན་པའི་ཚོམས་ཏེ་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་བའོ།། །།དེ་ལྟར་གསང་མཆོག་དེས་པའི་ཐེག་པ་དམ་པའི་གནད་ཀྱིས་གྲོལ་བའི་གཞི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་ནས། དེ་ནི་མཐར་ཕྱིན་པ་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཉིས། རང་གི་རང་བཞིན་ཅི་ཡིན་པ་མངོན་དུ་བྱར་པ་ལས་གཞན་བྱང་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཡཁ་དའོ། །དེ་ལྟར་གཞི་ལམ་མཚན་ཉིད་ལེགས་རྟོགས་ནས། །མཐར་ཕྱིན་འབྲས་བུ་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ནི། །གཞན་ལས་མ་བྱུང་ཀུན་གཞིའི་རྟོག་པ་དྲངས། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཆོས་དབྱིངས་ཞེ་བ་ཡིན། །གང་དུ་གཞི་ལས་གཞི་སྣང་གཡོས་པ་ཡི། །བདག་འཛིན་བག་ཆགས་ཤེས་བྱའི་ཆ་འཛིན་པའི། །ཆོག་བརྒྱད་ཉེར་ལེན་སྨིན་དང་འབྲ་ནས་མས། །རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཐོབ་ནས། །སྨིན་པ་མེད་པར་རང་བཞིན་འོད་དུ་གསལ་ལ། །དེ་ལ་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་ལམ་བདེན་འདུས་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་འབྲས་བུའི་གློང་དུ་ཐུགས་རང་བཞིན་

རྡོ་གས་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ཀྱི་གཞིའི་ཚོས་ཉིད་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕེབས་ནས། དངོས་དང་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ལམ་འབད་རྩོལ་མེད་པའི་གནད་ལ་བྱང་ཆུབ་པས་དེ་མ་སྐྱོ་བུར་བ་ཆ་དང་བཅས་པའང་དབྱིངས་རིག་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅི་ཡིན་པ་སྟོང་གས་སུ་ཐུགས་པ་ནོར་བུའི་མ་དང་བྲལ་བ་ལས་དགོས་འདོད་ལྷུན་གྲུབ་པ་བཞིན། ཀུན་གཞིའི་རྣོ་གས་པ་དྲངས་པ་ལས་རང་བོའི་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་ངོ་བོ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ་སྐུ་གདུང་འབར་བ་ལས། རང་གི་ངོ་བོར་རང་ཞིམ་ནས། ཁབྱེར་མེད་འབྱེད་པ་མེད་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། ཅེས་པ་གློ་བུར་དང་ལྡན་དང་། ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་ཉིད་ལྡན་ཕྱིར། ཇི་སྙེད་སྣང་བཞིན་ཕྱིས་དེ་བཞིན། ཁབྱེར་བ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་དོ། ཞེས་སོ། ཁེ་ཡང་འདི་ལྟར་གོལ་ས་འདི་ངོ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་གཞི་དབྱིངས་ལས་གཞི་སྣང་དུ་ཤར་བ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་བག་ཆགས་བརྟས་པ་ལས་སྣང་བའི་འཁྲུལ་སྣང་ཆ་དང་བཅས་པ་དང་། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོགས་བརྒྱད་ཅར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་བཅས་པའི་གློ་བུར་གྱི་སྒྲིག་པ་སྤྲིན་དང་འདྲ་བ་དབྱིངས་སུ་ཞི་བའི་དུས།

།།ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྙིང་པོ།

།རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཀུན་ཡོངས་ཤེས་མ་ལུས་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་གནས་པ་ཅི་ཡོད་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཞེས་བརྗོད་ཕྱི་དང་མཚན་བཞིན་གྱིས་བྱུང་ཀྱི། །ཤེས་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་ཚོགས་སྤྲུག་ཡོས་བསྒྲིབས་པ་ལས་ནི་བག་ཡོད་གྱུར་པ། །དེ་མེད་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་གྱི་ལྷན་རྟག་བརྟན་གཡུང་དྲུང་སངས་རྒྱས་ཤིན། །དེ་ནི་ཆོས་ལ་མི་རྟོག་རྣམ་འབྱེད་ཡེ་ཤེས་དག་ལ་བརྟེན་པས་འཐོབ། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྐུ་ལྔ་ཡེ་ཤེས་ལྔར་འབྱུང་བའི་འཐད་པ་དང་། སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་རྫོགས་པ་རང་བྱུང་ལས། སྐུ་ལྔ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ལྔའོ། །ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་ལས། སངས་རྒྱས་སྐུ་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཅན། །ཐུབ་བདག་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ཡི་བདག །ཅེས་པས་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྐུ་ལྔའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལྔའི་ཁྱད་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་རང་ཤར་ལས། འཕྱུར་མེད་བྱེ་སྐུ་ལྔར་གནས། །ཞེས་གཞི་དང་། ལམ་དང་། འབྲས་བུ་གསུམ་ཀ་རིག་པ་ཀ་དག་གཅིག་ལས་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ལྷོག་ཆ་ལས་སྐུ་ལྔར་ཕྱེ་ན། མི་འབྱུར་རྡོ་རྗེ།

མདོན་པར་བྱང་ཆུབ། ཞེ་བཆོས། འོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ། ཅིར་ཡང་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དང་ལྡན་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཕྱིར། དགা་པ་གཉིས་ལྡན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་དངོས། ཁགདོད་མའི་སངས་རྒྱས་སྟོན་པ་མེད་པའི་དབྱིངས། །ཉན་རྒྱས་བཟླ་བ་སྤྲོས་པ་ཕྱིར་གསལ་ཅན། །སྟོང་གི་ཚ་ལ་དབྱིངས་སུ་ནུབ་པ་ལྟར། །ཀུན་ཏུ་མི་རྟོག་ཆོས་ཉིད་འཕོ་འགྱུར་མེད། །དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱ་མི་འགྱུར་རོ་རྗེའི་སྐུ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་ཡོངས་གྲུབ་ཆེན་པོའི་ཚོས་སྐུའི་འགྱུར་རོ་རྗེ་ནི། གདོད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ལ་གློད་བུར་གྱི་དྲི་མས་ཀྱང་གོས་མ་སྐྱོང་བས་ཆོས་ཉིད་འགྱུར་བ་མེད་པས་སྟེ། དོ་བོ་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པའི་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་དག་མཉམ་ཆེན་པོ་ལ་རང་དོའི་ཆ་ནས་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་སུ་བལྟར་མི་མངོན་པའི་ཆོས་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ་མེད་པའི་དབྱིངས། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ན་མེད་པ་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱིང་པོ་ཅན་ཉི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པས་དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱ་མི་འགྱུར་རོ་རྗེའི་སྐུ་སྟེ། རང་ཤར་ལས། སྤྲོས་བྲལ་ཆོས་ཉིད་འགྱུར་བ་མེད། །མཐའ་དང་དབུས་མེད་ཕྱོགས་ཆ་བྲལ། །རང་སྣང་

།༄༣། །ཆོས་དབྱིངས་རྣམ་དག་ཅིང་། །དང་པོའི་སངས་རྒྱས་རྒྱུ་མེད་པ། །ཐ་མ་རྒྱན་གྱིས་བསྟེད་དུ་མེད། །སྟོང་པ་ཡེ་ཤེས་སྣོང་པོ་ཅན། །མཐའ་ལས་མི་གནས་རོ་རྗེའི་སྐུ། །ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་དྲྭ་བ་ལས། དབྱིངས་ཀྱིས་དག་པ་རྡོ་རྗེའི་སྐུ། །མི་འཇྱུར་མི་ཤིགས་བསམ་ལས་འདས། །ཞེས་སོ། །དེའུ་མ་ཐལ་འཇུར་བ་དག་ནི། ཆོས་སྐུ་རྣམ་དག་སྟོང་པ་དེ་ལ་འདོད་ཀྱང་། ཐུགས་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་ན་བཞུར་མི་མངོན་པར་བཞུགས་པའི་ཆ་མི་འབྱེད་པས། གཞན་སྣང་ལ་འཇུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་དང་ཕྱིན་ལས་ཀྱང་ནོར་བུ་དང་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་བཞུར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱའི་སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་ལས་སྣང་བར་འདོད་དེ་འཇུག་པ་ལས། ཞི་སྐུ་དཔག་བསམ་ཤིང་བཞུར་གསལ་ཐྲུན་པ། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་རྣམ་མི་རྟོག །འགྲོ་བྱེད་བཞིན་སྣང་རྒྱུ་ཆུང་ངུ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་ཅུ་ཡོད་པས། །ཞེས་སོ། །འདིར་ཞི་རྣམ་པར་རྟོག་བཅས་མ་ཡིན་ཀྱང་དབྱིངས་ཀྱི་ངང་ན་བཞུར་མི་མངོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཆར་གཞི་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པས། སྨོན་ལམ་གྱི་རྒྱུ་མ་ལྟོས་པར་གཞན་སྣང་ལ་ཐུགས་རྗེའི་འཇུག་པ་

རྒྱུན་མི་ཆད་ཅིང་། གཟུགས་སྐུ་ཕྱིན་ལས་དང་བཅས་པ་རང་བཞིན་དུ་འབྱུང་བར་འདོད་པ་འདི་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་གནད་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དེ་རང་ཤར་ལས། སྤྲོས་པ་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ལ། ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཐུགས་རྗེའི་བདག །ཡེ་ཤེས་སྐུ་གསུམ་འོད་དུ་གསལ། །མཁའ་ལ་ཉི་ཤར་མུན་པ་སེལ། །ཡེ་ཤེས་ལྟ་ཡི་མཚན་ཉིད་གསལ། །སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་པ་རབ་འབྱམས་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་མདོར་བྱང་གི་མཚན་ཉིད་ནི། རྣམ་པ་ཀུན་ཀྱི་མཆོག་ལྡན་ཞི་བའི་དབྱིངས། །སྟོང་གསལ་སོགས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ཀུན་ཚུབ་ཀྱང་། །སྣང་ཚ་ངོ་བོ་མ་འདྲེས་སྤྲངས་རྟོགས་ཀྱི། །ཆ་ནས་གཞལ་བ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་སྐུ། །འདི་ལྟར་དབྱིངས་རང་བཞིན་ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་གྲུབ་བསལ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་གློ་བུར་ཀྱི་དྲི་མ་དག་པར་བྱས་ནས་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཡེ་ཤེས་བའི་ཡེ་ཤེས་བརྙེས་པའི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་ཞི་བ་ཆེན་པོའི་དབྱིངས་ཏེ། སྟོམ་འབྱུང་ལས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནི་མཆོག །དབང་པོ་ཀུན་འདས་རྣམ་པ་མེད། །དངོས་དང་དངོས་མེད་བདག་ཉིད་དེ། །དངོས་དང་དངོས་མེད་རྣམ་པར་སྣང་སར། །ཞེམ་

།།ཞེས་སོ།། །།དེ་མིན་ཕྱིར་བདག་ཉིད་རིག་ །མི་ཤེས་རྣམ་པར་མི་མཐོང་བའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་འང་སྣང་སྲིད་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་དུ་ཞི་བ་བརྟེས་པའི་ཚ་ནས་ཐམས་ཅད་ཟ་
མཉེན་པའི་ཚོས་ཚུལ་རྒྱུ་མཚོ་གཞོན་ནུ་མ་ལ་ཐུ་ཐབ་པའི་སྣང་བས་མ་མཐོང་བའི་ཚེམ་ཀུན་མཐོང་བ་ལྟར་རྟུལ་ཐ་བ་ལས་འདས་པས་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡུལ་སོ་སོར་འཛིན་པ་དབང་
ཤེས་འབྱེལ་པ་ལྟ་བུས་རང་མཚན་ཅན་དུ་གཟིགས་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ཇུག་པའི་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་མངོན་སུམ་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
སྣང་ཆ་ལ་མཉེན་པས་གཟུགས་ལས་གཞན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་དང་ཡོའི་སྐུག་མོ་མཐོང་། །
ཉེ་ཆོ་ག་ཡི་མིག་གཉིས་ཀྱིས། །བསྟོད་དེ་སྨྲས་པ་ཡོ་ཡིས་མཐོང་། །གལ་ཏེ་ཡོད་པའི་གཟུགས་མཐོང་ན། །བདག་གི་གངོ་བ་ཅིས་མི་མཐོང་། །འོན་ཏེ་མེད་པའི་གཟུགས་མཐོང་
ན།། རི་བོང་རྟའི་ཪྷང་མིན། །མིག་གཞན་ཀྱིས་ནི་མི་མཐོང་ཞེང་། །བདག་གི་མིག་གིས་ཀྱང་མི་མཐོང་། །མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན། །གཞོན་ནུ་ཡི་བུ་བཞིན་ནོ། །

ཞེས་གཞོན་ནུམ་ཡིན་པས་བྱའི་འབྱུང་གནས་མཐོང་བ་བཞིན་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ནི་སྐུངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ངོ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཚུལ། དེ་མེད་འོད་ལས་ཀྱང་། ཐུ་རབ་རྟུལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་འདས། །ཐུ་ཕབ་པ་ཡི་རང་བཞིན་ཅན། །རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྡན་མ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་དེ་ལ་འདུད། །ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་སྐུངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚ་ནས་གཞལ་བས་སྟོབས་བཅུ། མི་འཇིགས་པ་བཞི། ཚོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་ལྔད། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ། ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཆོས་ཚུལ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པའི་ཚ་ནས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་དེ། ཡེ་ཤེས་དྲྭ་བ་ལས། དེ་མ་བྱལ་ཕྱིར་བྱང་བ་སྟེ། །ཡོན་ཏན་རྒྱས་པས་ཆུབ་པ་ཉིད། །གཉིས་མེད་འདྲེས་ཕྱིར་རྡུང་འཇུག་ཕྱིར། །མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་སྐུར་བརྗོད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་མི་འགྱུར་རྗེ་རྗེའི་ནང་དབྱིངས་ལས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་གནས་སྐབས་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མི་གནས་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པའི་ཚུལ་རྗོགས་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། སྐོ་ལྡའི་སྐྱིང་པོ་

།།ཤུ།། །སྒྲུབ་ཀྱི་མཆོག །མི་གསལ་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན། །མཆོད་གང་འོད་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ། །མཁའ་ལ་གནས་པའི་རིག་པ་དང་། །བག་ཆགས་སྤྲུབས་ཀྱི་རིག་པ་གཉིས། །ཡེ་ཤེས་སྤྲོ་ཡི་མཚམས་སྦྱར་ནས། །གསལ་སྟོང་ཟང་ཟལ་ཆེན་པོར་གནས། །ཞེས་བས་གསལ་ལོ། །ཚུལ་འདི་དག་གིས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་སུ་སྐྱེ་གསུམ་ལམ་སྟང་ཡང་ཡིན་ལ། འབྲས་བུ་ཡི་ན་ཡང་མི་འགལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་གསལ་བར་སྟོན་ཏེ་གོ་བདེ་བར་བྱས་ན་རྒྱལ་བའི་ཞབས་ཀྱིས། དང་པོ་ལམ་སྟང་ཡིན་ཏེ་ལྷན་གྱིས་སྐྱེས་ཀ་དག་ཆེན་པོ་དེ་དོན་ཀྱི་འབྲས་བུཁང་པ་ལྟ་བུལས། དེར་འཛུག་པ་དང་། དེ་ནས་ཕྱིར་མཆེད་པ་གཞི་ཀ་དག་ལས་ཕྱིར་སྟང་དུ་འཆར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཆར་ཚུལ་ངོ་བོ་སྐྱེ་གནས་པ་ལས་འཆར་རོ། །ལམ་སྟང་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་ལམ་འབྲས་བུའི་སྟོན་རོལ་པ་རྣམས་དང་། རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་གྲུབ་ཟིན་ནས་གདུལ་བྱ་འཇེན་པའི་ལམ་སྐྱེ་གསུམ་མངོན་པར་སྟང་བས་དོན་མཛད་པའོ། །དེ་ལས་འདིར་ཨོ་སྒོབ་བའི་ལམ་སྟང་དུ་འདོད་པས་སྐྱེ་གསུམ་ལམ་སྟང་ཡིན་པ་དང་།

འབྲས་བུ་ཡིན་པ་གཉིས་མེད་ལགས་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་ནང་གསལ་འཆར་གཞིའི་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་འདུ་འབྱལ་མེད་པ་རྟོགས་སོང་ཤེས་དཔའི་ཚོགས་ཉིད་དུ། དེ་ལས་ཕྱིར་གསལ་དུ་སྐུ་གསུམ་གྱི་ལམ་སྣང་དུ་རང་ཤར་བ་གཉིས་རིག་པའི་ངང་དུ་འདུ་ཡང་། ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ལ་རང་སྣང་གི་ཆ་ལས་གདུལ་བྱའི་སྣང་ངོར་ལོངས་སྤྱོད་པས་དོན་མཛད་པའང་རིག་པའི་རོལ་པར་གཅིག་ཀྱང་། རང་སྣང་གདུལ་བྱས་མི་མཐོང་ལ། དེ་ལས་ཤར་བ་དེ་མཐོང་བའི་ཁྱད་ཡོད་པས་འདུ་གཉིས་ཤན་ཕྱེད་པར་བསྟན་པ་ཡང་སེང་གེ་རྒྱལ་རྩོགས་ལས། རྣོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་ཚོས་ཉིད་དང་། །རང་སྣང་དཀྱིལ་འཁོར་དག་པ་གཉིས། །འདུ་གཞི་གཅིག་ལ་གོལ་ས་ཆེ། །ཞེས་ཟཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ནང་དབྱིངས་དང་ཕྱིར་གསལ་ལམ་སྣང་གི་ཆ་མ་ཕྱེད་པར་སྐུ་གསུམ་རང་སྣང་གི་འབྲས་བུར་འདོད་ན། སྤྲུལ་སྐུ་གདུལ་བྱ་ལ་སྣང་བ་བཞིན་གོལ་སའི་ཀ་དག་གི་ཚོས་སྐུ་གདུལ་བྱ་ལ་སྣང་བར་ཐལ། སྐུ་གསུམ་དོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚོས་སྐུ་འཕྲོ་འདུ་དང་ཁ་དོག་ཏུ་སྣང་བར་ཐལ། ཁྱོད་དང་དོ་བོ་གཅིག་པའི་ལོངས་སྤྱོལ་ལ་ཚོས་དེ་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སྤྲུལ་སྐུ་གདུལ་བྱ་ལ་མི་སྣང་བར་ཐལ། ཚོས་སྐུ་

།།ཨཱཿ ཞི་སྣང་བའི་ཕྱོར་རོ། ཀེས་ན་སྐྱ་གསུམ་ཡང་རིག་པར་དོ་བོ་གཅིག་གི། རྣམ་པ་དོ་བོ་གཅིག་པ་དེ་འདྲ་ཁས་མི་བླང་ཞིང་། སྣུལ་སྐྱ་ཐུགས་རྗེའི་ཆ་ཡིན་ལ། དེས་སྣུལ་བའི་སྣང་བ་དེ་གཟུགས་བརྙན་སྣུལ་བ་ཡིན་ཀྱི། སྣུལ་སྐྱ་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། ཐུགས་རྗེ་མ་ཡིན་བའི་ཕྱིར་རོ། །གྲུབ་མཐའི་དབྱེ་བ་འདི་ཡང་ཤེས་རྟོག་ཏུ་ཐུ་བས་ཤེས་རབ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱོད་ལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་ཀྱིས་ཤིག ཁགདང་གལ་ཏེ་ཆེའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཆོས་སྐྱའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ལ་བློ་ཡི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ཉིད་ལས། ཤེས་བྱེད་བློ་ལ་འཛིན་པའི་ཀུན་རྫོབ་སྣང་སར། ཁོ་ས་རང་རིག་རྟག་ཆད་མཐར་མ་ལྷུང་། ཐེམ་ལ་མ་རྣུགས་ཐུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །མཁྱེན་ཆ་འགག་མེད་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་རྟེན། །ཤིན་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་། །གང་ལ་ཞི་བ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད། །དེ་ལ་ཆོས་སྐྱའི་ངོ་བོ་ནི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ནང་གསལ་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཡང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཆར་གཞིར་གྱུར་པ་སྟེ་སྐུ་འཕྲུལ་བློ་མ་ལས། ཆེས་ཕྲའི་ཡེ་ཤེས་ནང་དུ་གསལ། །དཔའ་གསས་མེད་འཆར་གཞི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ། །ཞེས་སོ། །དེ་འདང་ཕྱི་ཤེས་

བྱས་གཟུང་བའི་ཡུལ་ལ་བློ་དང་སྐྱམ་བྱེད་ཀྱི་འཇུག་པ་ཞི་བས། ནང་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་བློའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱན་རྫོབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་ངང་དུ་རང་ཞི་ནས། ཁམས་གསུམ་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་བྱུང་བ་འཁོར་བའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མཐའ་དག་འགགས་ཤིང་འགག་ཀའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པ་རྟག་ཆད་གང་གི་ཡང་མཐར་མ་ལྟུང་བ། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་སྐུས་མངོན་སུམ་དུ་མཇོད་པའི་ཚུལ། འཇུག་པ་ལས། ཤེས་བྱའི་བུད་ཤིང་སྐམ་པོ་མ་ལུས་པ། །བསྲེགས་རྣམ་ཤེས་རྒྱལ་རྣམས་ཆོས་སྐུ་སྟེ། །དེ་ཚོ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད། །སེམས་འགགས་པ་དེ་སྐུ་ཡིས་མངོན་སུམ་མཇོད། །ཅེས་སོ། །དེའང་སྟོང་ཆད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པས་ཆོས་སྐུའི་དུས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟབ་ཅིང་ཁྱད་པར་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པ་ཞི་བ་ཐམས་ཅད་སྤྲོས་པ་ལས་འདས་པ་ནད་གསལ་ཐིམ་ལ་མ་རྨུགས་པས་སྟོང་གི་བྲག་བ་དབྱིངས་སུ་ནུབ་པ་ལྟར་གཞན་སྣང་ལ་མི་མངོན་པར་བཞུགས་ཀྱང་། དེ་ལས་གཟུགས་སྐུ་རྣམ་མཁྱེན་ཐྱིར་གསལ་དུ་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གདངས་ནམ་ཡང་རྒྱུན་ཆད་མེད་པ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་ལས། དབྱིངས་སུ་འཁྱིལ་བས་མཐོང་དུ་

།།ཨཱཿ ཨེད་། ཨེད་པ་མིན་ཏེ་ཐུབ་བའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་སྡེའོ་རོལ་རྒྱབ་བཞིན། ཟབ་པ་ཞི་བ་ཆེས་ཐུབ་བའི། ཞེས་དང་། ཀློང་དྲུག་པ་ལས། གཏིང་གསལ་ཆེན་པོའི་གཞི་མར་བཞུགས། ཁྲབ་དང་ཁྲབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་། ཐུགས་ནས་ཆད་པ་མེད་སྣང་བར། གསལ་བྱེད་སྣང་བའི་ཆ་མ་འགགས། ཞེས་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་ཤེས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་མངོན་སུམ་པས་ཤིན་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ཞེས་སློས་པའང་རྣམ་དུའང་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མེད་པའི་སར་རྒྱས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ཐ་སྙད་འཕགས་པ་སྟེད་པ་ལས། ནམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཆོག་ཏུ་རབ་བརྗོད་པ། །ཤམ་མཁའ་ཇི་ལྟར་མཐོང་བའི་དོན་དེ་བཏུག་པར་བགྱི་སྟེ། །དེ་ལྟར་ཆོས་མཐོང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་མཚན་གཞིའི་སྒོ་ནས་བཞག་ན་སྐུ་བཞི་གང་མ་ཐུག་ཅིང་ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཆ་ནས་ཞི་བ། གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་མཛད་པ་མི་སྣང་བའི་ཚེ་ཆོས་སྐུའི་སའི་ཟག་པ་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འབྱེལ་བས་ཆོས། མཚན་མ་ཞལ་ཐུག་ཏུ་མེད་ཀྱང་རི་གཅིག་འགྱུར་ཞིང་ཐུང་ངོ་ཐམས་ཅད་དབྱིངས་སུ་བསྟས་པའི་ཆ་ནས་

སྐུ་ཞེས་བཀག་པའི་ཚེས་སྐྱོའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཀློང་དྲུག་པ་ལས། ཀྱེ་སྟོན་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་མེད་པའི་ཚེ་སྟོན་པ་ཇི་ལྟར་བཞུགས་པ་ལགས། བསྟན་པའི་འདུ་ལ་སྤྱངས་ནི་གང་ལགས། བཀའ་བསྩལ་བ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཛད་པ་མི་སྣང་བའི་ཚེ། ངའི་སྐུ་ནི་ཕུང་པོ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མི་སྣང་། མི་འཕྱིད། མི་ལེན། མི་འདོར། མི་རྟོག །མི་འཛིན། མི་གནས། མི་འགྱུར། མི་མངོན། མི་གསལ། མི་མཛད། མི་གཏོང་། མི་སེམས། མི་རེག །མི་སྲུག །མི་སྟོང་བའི་རྣམ་པར་ཤར་ནས། སྟོང་པ་ཡུལ་གྱི་སྤྲོས་པ་མེད། །གསལ་བ་ཡོད་མེད་མཐའ་ལས་འདས། །དྲན་པས་མི་བརྗེད་གཟུངས་དང་ལྡན། །སྣང་བ་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱི་ལམ། །མཚོན་ཆོག་དུ་མའི་སྤྲོས་དང་བྲལ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་དབྱིངས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་པོ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལ་རིགས་དང་ཡོན་ཏན་ཀྱི་དབྱེ་བའི་དོན་ནས་ནས་བཀག་པ་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཚེས་ལས་སྐུར་སྨིན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་དོ་ཤེ་ཉིད་དུ་གནས་པའི་ཚུལ། ཞོ་སོ་རང་གི་རིག་བྱ་རྒྱལ་བའི་ཁམས། །གཅིག་དང་དུ་མར་མ་ཡིན་དངོས་པོ་

།།ཞེས། །དང་། །དངོས་མེད་ལས་འདས་མཁའ་ལྟར་རྣམ་མི་རྟོག །གོས་པ་མེད་ཅིང་རྣམ་འགྱུར་སྤྲོས་པ་ཞི། །དེག་གི་ཡུལ་འདས་དོན་དམ་བདེན་པས་བསྟུས། །རྟོག་དཔྱོད་ཐ་སྙད་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་མི་མཚོན། །ཐུབ་དང་སྐམ་བྱེད་དེ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། །ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་གི་ཡང་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །དེ་ལ་དབྱིངས་ནང་གསལ་དུ་ཡོད་པའི་ཚ་ནས་ཇི་ལྟ་བའི་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ་སོ་རང་གི་རིག་བྱར་གནས་པས་རྒྱལ་བའི་ཁམས་ཞེས་བྱ་དུག་སུ་བྱས་པ་སྟེ། དོན་ལ་གཅིག་དང་དུ་མའི་སྤྲོས་པ་ལས་འདས་པས་དངོས་པོ་ཅན་མ་ཡིན་ལ། ཇི་སྙེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐུན་ཚ་ནད་དུ་གསལ་བས་དངོས་མེད་ལས་ཀྱང་འདས་པས་ཆོས་ཅན་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལྟའི་རང་བཞིན་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པའི་འཚར་གཞིར་ཡོད་པས་རྒྱལ་སྲས་སངར་གནས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་ལ་གཟུགས་སྐུར་སྣང་བ་དང་། གསུང་ཐོས་པ་དང་། འཕགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དད་ལྡན་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རི་མོར་བ་དང་། བསམ་གཏན་ལ་དགའ་བའི་རེག་སྣང་བ་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚིག་དོན་ལ་འཇལ་བའི་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱང་རང་དོལ་རྣམ་པར་

མི་རྟོག་ཅིང་། གང་གིས་ཀྱང་གོས་པ་མེད་པས་རྣམ་འགྱུར་གྱི་སྒྲིས་པ་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་རྒྱུད་བླ་མ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐའ་བཞིན་དམ་པ་ཡིས། །དབང་པོ་བྱུག་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་བའི་རྒྱུ། །འབྱུང་མེད་གཟུགས་དོན་བལྟ་དང་གཉམ་བཟང་ནི། །གཙང་མ་མཉན་དང་བདེ་གཤེགས་ཚུལ་ཁིམས་ཀྱི། །ཏི་གཙང་སྣོད་དང་འཕགས་ཆེན་དམ་ཆོས་རོ། །ལེྀོང་དང་ཉིང་འཛིན་རེགས་བདེ་ཉམས་ལེྀོང་དང་། །རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཟབ་པའི་ཚུལ། །རྟོགས་པའི་རྒྱུ་གྱུར་ཞེས་མོར་བསམས་པ་ན། །ངོན་དམ་བདེ་མཛད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི། །ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་མཚན་རྣམས་དང་བྲལ། །ཞེས་སོ། །མདོར་ན་གསུམ་པོའི་རང་བཞིན་ནི་སྟོང་ཉིད་གང་དུའང་མ་གྲུབ་ཅིང་། མཚན་ཉིད་གང་གིས་ཀྱང་གཏན་ལ་མི་ཕེབས་པ། ངག་གི་ཡུལ་ལས་འདས་ཤིང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པས་བསྟུས་པ། ཤེས་བྱ་དང་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱིས་མ་ཐུག་པས་ཐ་སྙད་དང་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་ཏེ་བཞིན་པར་མི་མཚོན་ལ། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་བློ་དང་། སྣམ་བྱེད་དང་། དབེ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་དག་དང་འགལ་བས་སྟོངས་བཅུའི་བདག་ཉིད་རྣམས་ལས་ས་བཅུ་རྒྱུན་མཐའ་བའི་ཡང་སྒྲིད་ཡུལ་མ་

།།ཡིན་པའི་ཚུལ་རྒྱུད་བློས་ན། དགེ་ཡུལ་མིན་ཕྱིར་དོན་དམ་གྱིས་བསྟུས་ཕྱིར། །ཉོག་གནས་མིན་ཕྱིར་དཔེ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། །བློ་ན་མེད་ཕྱིར་སྲིད་ཞིས་མ་བསྟུས་ཕྱིར། །རྒྱལ་ཡུལ་འཕགས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསམ་མི་ཁྱབ། །ཅེས་སོ། །ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་ཇི་ལྟ་བ་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་མི་གནས་པའི་སྐུ་དན་ལས་འདས་པ་ཆོས་སྐུའི་བདག་ཉིད་ཅན། གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ལྟར་བཏུགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་སྣོན་ལམ་གྱི་དབང་ལས་གཟུགས་སྐུང་སྣང་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་ཅིང་ཕྱིན་ལས་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་གསེར་འོད་དམ་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐུ་གསུམ་མངའ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་། སྤྲུལ་པའི་སྐུའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཙམ་དུ་གནས་པ་ལ་བྱའོ། །སྐུ་གཉིས་ནི་བཏུགས་པ་ཙམ་མོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་ཡང་དག་པ་སྟེ་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་བྱེད་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་གྱུར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསོལ་

བ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ལས་ལ་མངའ་བརྙེས་པ་གང་ལགས། བཀའ་བསྩལ་བ། དཔེར་ན་ཉི་ཟླ་དང་ཆུ་དང་མེ་ལོང་ལ་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་གཟུགས་བརྙན་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་སྣོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་དོ། །སྨྲ་ལ་པའི་སྐུ་ནི། ཕུང་པོ་ལྔག་མ་དང་བཅས་པའི་སྐྱེ་བ་ལས་འདས་པའོ། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ནི། ལྷག་མ་མེད་པའི་སྐྱེ་བ་ལས་འདས་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་མི་གནས་པའི་སྐྱེ་བ་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེའང་རྒྱུད་བླ་མ་དང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་སྐུ་བཞིར་གསུངས་པ་མདོ་ལམ་དུ་དེ་ཉིད་ལྡུར་བཤད་ཟིན་ལ། བསྡུ་བའི་སྒོ་ནས་གསུམ་དུ་གནས་པ་ནི་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། སྐུ་གསུམ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །སྐུ་བསྡུས་པར་ནི་ཤེས་བྱ་སྟེ། །སྐུ་གསུམ་དག་གིས་རང་གཞན་ཀྱི། །དོན་འདི་དེའི་བཅས་པར་བསྟན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ལ་མངའ་དབང་ཇོག་པའི་སྟོན་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཇི་ལྟར་བཞུགས་ན། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ལ་མངོན་སུམ་ལྟར་བའི་གནས། །ཟབ་ཞི་

།།ཞེས། །གཞོན་ནུ་བྱམ་པའི་ཁང་མཇོས་ནང་། ངུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྗེ་བཙུན་མས། རྣམ་པའི་ཚ་ནས་གཅིག་གིས་གཅིག་མི་གཟིགས། རང་བཞིན་སྟོང་བྱ་དབྱིངས་ནས་དགོངས་ཀྱང་གཅིག ། འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་པ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྟོང་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་གཞལ་མེད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་ཟབ་པ། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པས་ཞི་བ། རྒྱུ་ཚད་དང་ཕྱོགས་ལྡོག་མེད་པ་ཚོས་ཀྱི་སྟོན་རོལ་པའི་རྟུལ་བ་ལྟར་ནང་གསལ། གཞོན་ནུ་བྱམ་པའི་སྐྱེ་བྲལ་ཁང་མཇོས་ན། ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གཞིའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེ་རྟེའི་རང་བཞིན་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དགོངས་པ་ལ་སྤྲ་ཕྱི་དང་མཐོ་དམན་མེད་པར་བཞུགས་ཀྱང་། རང་སྣང་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པའི་ཞི་བ་ཆེན་པོ་ལ་རྣམ་པའི་ཚོས་མེད་པས་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་ཐ་སྙད་ཙམ་གྱིས་མཚོན་པ་ལས་ གཞན་སྣང་ལ་བལྟར་ཡོད་པ་གདུལ་བྱའི་འཁྲུལ་སྣང་གི་རང་གཟུགས་གཞན་གཅིག་སྟེང་གི་འོག་མིན་ལྟ་བུམ་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རང་སྣང་ཙམ་དུ་གནས་པའི་

ཚུལ་ཀུན་བྱེད་པས། སྟོན་པ་ཆོས་སྐྱབས་གནས་ནི། འོག་མིན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་སྟེ། ཡང་དག་དོན་ཀྱི་འོག་མིན་དེ་རྣ་བཤད། ཅེས་དང་། གཅིག་གིས་གཅིག་གཟིགས་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའང་། རྣ་བྱང་རྒྱལ་པོ་ལས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་ན་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གཅིག་གིས་གཅིག་མི་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་ཏེ། ཞེས་སོ། །བཞི་པ་འོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་བསྟན་པ་ཤིན་གཅིག་ཏུ་ཡང་ཐུབ་པ་ཡིན་ནོ། མཁྱེན་ཆ་འགག་པ་མེད་པའི་རང་གདངས་ལས། ཐུགས་རྗེ་ཕྱིར་གསལ་འོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ། །གནས་དང་དུས་དང་སྟོན་པ་ཆོས་དང་འཕོ། །དེས་པ་ལྔ་ལྡན་སྐུ་དང་ཞིང་ཁམས་དང་། །མཚན་དང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་བདག་ཉིད་ཅེས། །དེ་ལ་ནང་དབྱིངས་སྤྲོས་བྲལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལས་མི་གཡོ་ཡང་རང་བཞིན་དུ་འོད་གསལ་གྱི་མཁྱེན་ཆ་འགག་པ་མེད་པའི་གདངས་ཕྱིར་གསལ་འོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་དེས་པ་ལྔ་ལྡན་ནི། མཚན་དང་དུ་བྱད་རྒྱ་མཚོའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏེ། དེའི་ཐུགས་ཀྱིས་ཆོས་སྐུའི་ཆ་བཟུང་ལ་ཐིན་ལས་ཀྱིས་སྤྲུལ་སྐུའི་ཆ་བཟུང་བས་སྐུ་གསུམ་ཐམོ་དད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའང་

།།ཞེས། །མཚན་བརྗོད་ཀྱི་འགྲེལ་པར། རིག་པ་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་བ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ། རིག་པ་སྣ་ཚོགས་སྤྲ་འཆར་བ་ནི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ། ཉི་ལྟར་སྣང་ཡང་དོན་སྐྱེ་མེད་ལས་མ་འདས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་སྣང་ཚམ་ལས་ཕྱོགས་གཅིག་ཡོད་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་རང་མཚན་པར་མི་བཟུང་སྟེ་སྤྱི་འཕྱུལ་ལམ་རིམ་ལས། ལྷུན་རྫོགས་རིག་པ་རང་སྣང་བའི། །ཞིང་དང་གཞལ་ཡས་གདན་ཁྲི་རྒྱན། །འོད་ཟེར་དུ་མར་སྣང་བ་སྟེ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། དང་པོ་གནས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི། གནས་ནི་ལྷུན་རྫོགས་འོག་མིན་སྤུག་པོ་བཀོད། །ཡེ་ཤེས་ལྟ་ཡི་འོད་ཟེར་གསལ་འཚེར་འབར། །མ་ཁད་དབྱིངས་དབང་པོའི་མཚོན་ཆས་བཀབ་པའི་བཞིན། །མནན་ན་ནེམ་ཞིང་བཏེགས་ན་འཕར་བ་ལྟའི། །གཞལ་མེད་གང་མཛེས་སྤྲོ་འཕར་རྣམ་བཞིར་ལྷན། །རྩ་རྒྱང་རྒྱུན་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ལྟེ་བའི་ཁོར་ཡུག་ཅན། །སྣམ་བུར་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་མིག་ཡངས་མ། །བདེ་སྟོང་མཆོད་སྤྲིན་རྒྱ་དགའ་གཡོ་བ་ཅན། །རང་ཡབ་འཕན་གདུགས་

རྒྱལ་མཚན་ཐོར་བུའི་ཅོག །བླ་བྲེ་ཟར་ཚགས་གཙང་ཁང་ཕྱུར་བུར་མཛེས། །མཆུ་ཞེང་སྲིད་དུ་མི་མངོན་གང་བལྟས་གང་། །སྲང་སྐྱིས་མི་གཏུགས་མ་ཁད་དབྱིངས་སྣོང་གྱུར་བཞིན་ཏོ། །རྟེན་གཞི་གཞལ་མེད་ཁང་པ་རེ་རེའི་ནང་། །བརྟེན་པའི་གཙོ་བོ་ལྷ་ཡི་གདན་ཁྲིའི། །འཕྲོག་བྱེད་གཉིས་འཛུང་ཅང་ཤེས་བློས་གང་ཅན། །ཤག་ཤང་ཅེའུ་ཆུ་སྐྱེས་ཀྱི་བློའི་སྟེང་། །ཞེས་གཞུང་ཉིད་ཀྱིས་གསལ་བར་སློས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྣམ་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་ལས་ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་མཐའ་དག་དང་ཡོངས་སུ་འབྲེལ་བའི་རྣམ་པ་ཁྱད་པར་བ་ལས་གྱུར་པས་གཞལ་མེད་ཁང་གི་བརྩ་དོན་གྱི་དག་པའང་ལེའུ་བཅུ་པར་བཤད་པ་བཞིན་ངན་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་རང་སྣང་ཡིན་པས་མཆུ་ཞེང་དང་ཕྱོགས་སུ་རྒྱ་མ་ཆད་ཅིང་། སྲིད་དུ་བལྟར་མི་མངོན་ལ། གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་མ་སྤྱངས་པའི་ཚུལ་ཡང་ཁྱ་གཏུ་ལས་འོག་མིན་ཀྱི་གནས་མཐའ་དང་དབུས་མེད་པ་ན། གཞི་ཚད་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསལ་བ་ལ། ཡེ་ཤེས་རིན་པོ་ཆེ་འབར་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་། རྒྱ་ཕྱོགས་བཅུར་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པ།

།།ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་གྱུ་བཞིན་གྱུར་པ། འཕྲག་པའི་ཡེ་ཤེས་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྲིའུ་དབུར་བྱིས་མཛེས་པ། རྩེ་མོ་ཕྱོགས་བཅུ་དུས་བཞིའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། སོ་སོ་མ་ཡིན་དོ་བོ་གཅིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀུན་ཏུ་འཕྲེལ་བ། ཞེས་དང་། གང་ལ་མངའ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དགེ་པ་གདན་ཁྲིས་མཆོག་པའི་ཚུལ་ཡང་། མི་འཇིགས་པ་སེང་གེའི་ཁྲི་དང་། སྟོབས་བླུང་པོ་ཆེའི་ཁྲི་དང་། རྟ་འཕྲུལ་རྐའི་ཁྲི་དང་། དབང་རྩ་བྱའི་ཁྲི་དང་། ཐོགས་པ་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལྟོང་གི་ཁྲི་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཉི་ཟླའི་དགྱིལ་འཁོར་དང་། གོས་པ་མེད་པ་པད་རིན་པོ་ཆེའི་གདན་ལ། ཞེས་པས་གསལ་ལོ། །ཀཱཡ་པ་དུས་ཕྱུན་སུམ་ཚོགས་པའི། དུས་གསུམ་གཞིན་རྗོགས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་དུས། །དེ་ལ་གདུལ་བྱའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅན་གྱིས་དུས་གསུམ་དུ་དེས་པ་འདྲེན་པ་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ཉིད་གཞིར་རྗོགས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་འདུས་མ་བྱས་པའི་དུས་ཏེ། དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་ཚོས་ཉིད་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཉིད་ལའང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དུས་ན་ཞེས་གཞལ་ཡུལ་ལ་སྤྲོས་ནས་

གཞན་པ་བཞིན། འདིར་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་རྟོག་པ་ཆེན་པོ་དང་གནས་འཕོ་འགྱུར་མེད་པ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུ་ལེའུ་དཔེ་ཙམ་དུ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། དུས་གསུམ་དུས་མེད་རྟོགས་པའོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ལྟ་བུའི་དུས་བཞིའི་ཚུལ་ནི་ཐུན་མོང་གི་མདོ་སྡེ་ལས་བཤད་པའི་ཚུལ་སྟར་ཡང་དྲངས་ཟིན་ལ་དེ་སྐད་དུ་འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས་ཀྱང་། འོད་སྲུང་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་གང་ནས་ཀྱང་མའོངས་གང་དུ་ཡང་མ་སོང་གང་ཡང་མི་གནས་པས་ན་མ་དེས་པ་སྟེ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་དུས་སོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་སྟོན་པ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པའི། འཕོ་འགྱུར་བྱ་ལ་བའི་མཚན་རྟོགས་སྟོན་པ་ལྟ། །རྣམ་སྣང་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་ཅེན་ཆེན་འབྱུང་། །འོད་མཚན་སྟོང་འབར་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ནི། །རང་རང་རིགས་ཀྱི་ཡུམ་དང་བཅས་པ་རྣམས། །ཁ་སྤྲོས་བདུན་གྱི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོར་བཞུགས། །དེ་ཡང་དོ་བོ་ཆོས་ཉིད་ལས་གཡོས་པ་མེད་པས་འཕོ་འགྱུར་བར་བྱ་ལ། རང་བཞིན་དུ་མཚན་དཔེ་རྟོགས་པའི་སྐུ་སྣང་བས་ལོངས་སྤྱོད་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། གསང་བའི་སྐྱིང་པོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་པར་

ཀཱཾ། །ཤེས་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཚོར་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། དེ་དག་ཀླུན་ཀྱང་མཐིང་གེ་དང་། དཀར་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། ལེ་བརྒན་དང་། ལྗང་གུའི་མདོག་ཏུ་འཆོར་བ་བཙུན་མོ་དམ་པ་སྣང་བའི་དབྱིངས་དང་། སྤ་བའི་དབྱིངས་དང་། མཁའ་བའི་དབྱིངས་དང་། དོ་བའི་དབྱིངས་དང་། སྐྱོད་པའི་དབྱིངས་ལ་སོགས་པ་བཙུན་མོའི་ཚོགས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་ཆོས་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་མཐའ་ཡས་པར་ཁྱབ་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉི་ཟླ་གོང་བུ་བཞིན་དུ་གང་ནས་ཁྱབ་པར་བཞུགས་སོ། །ཞེས་འགོར་བའི་དུས་ཀྱི་ཕྱུང་པོ་ལྟ་སོ་ལས་འཕགས་པའི་ལྷན་ཆོས་རྒྱལ་པོའི་སྐྱེས་སྙོས་པའི་རྒྱལ་བ་ལྟ་དང་། ཁམས་ལྟ་པོ་ལ་དབྱིངས་ཀྱི་སྐྱེས་འཕགས་ཆོས་ངོས་བཟུང་ནས་ཡུམ་ལྟའི་རང་བཞིན་དུ་གདོད་ནས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་གང་ཞིག་རང་རང་གི་རིགས་དང་མཚུངས་པའི་ལྷ་མོ་དང་སྣོམས་པར་ཞུགས་པས་བསྡུར་ཏེ། ཞར་ཕྱིན་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་མོ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་

བ་ནི་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཁྱད་གཞིར་རང་བྱུང་བའོ། །དེའང་འདོད་ཁམས་པ་རྣམས་ནི་ལྷག་པར་རྩེས་སུ་ཆགས་པས་སྟོང་པ་ཡིན་པ་གང་ཞེག་རྩེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བས་སློབ་མས་པར་འཛུག་པ་བསྟན་པ་ལས། དབང་གསུམ་པས་ལུས་ཀྱི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ནི་ཡིད་བདེ་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དང་ཡིད་ཀྱི་བདེ་བ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་ཤར་བ་ལས་ཕྱུང་པོ་ལྷ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་བརྒྱད་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་སྟོས་པ་མཐའ་དག་འགགས་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་དང་ཟུང་བའི་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པས་འཁོར་བའི་སེམས་ཀྱི་ཟག་པ་འཆི་བ་དང་། བྱ་ནོམ་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་འཆར་བས་བདེ་བ་ཆེན་པོཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་ཆེན་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། སྟོང་བ་བདུན་པ་ལས། དངོས་པོ་ཀུན་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་། །རང་བཞིན་མེད་པ་གཅིག་པོ་བཞག། །ཅེས་སོ། །དེའི་དང་ལས་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྐྱིང་རྡེ་ཆེན་པོས་ཡིད་བཞིན་ཀྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་རང་འབྱུང་ལ། དེ་ཡང་། ཤེས་པས་སྤྱིད་ལ་མི་

།ཞེས་བྱ་བ།། །།གནས་ཤིང་། །སྐྱེང་རྩེས་ཞེས་མི་གནས་པས། །སྐུ་ངན་འདས་དང་འཁོར་མི་གནས། །ཞེས་པ་སྟར། ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པས་སྲིད་པར་གནས་པའམ། ཟེག་དམན་ཀྱི་སྐུང་འདས་སྟར་ཞི་བ་སྒོགས་གཅིག་པའི་མཐའ་གཉིས་སུ་མྱངས་བཞིན་དུ་རང་དོའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་རྟག་པར་འཇུག་ཅིང་བར་ཆད་མེད་པས་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། དེ་ཡང་འོངས་སྐུ་དེ་རྟག་པ་རྒྱུན་ཀྱི་འཁོར་འོར་བཞུགས་ནས་རྣམ་པར་འཆད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་འགོག་པ་མེད་པ་སྟེ་དག་གི་དབང་ཕྱུག་གིས། འོངས་སྤྱོད་རྫོགས་དང་ཁས་སྤྲོར་བའི་ཆེན་རང་བཞིན་མེད། །སྐྱེང་རྩེས་ཡོངས་གང་རྒྱུན་མི་འཆད་དང་འགོག་པ་མེད། །ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་འོངས་སྤྱོད་རྫོགས་ཀྱང་དེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་སྤྱལ་པའི་སྐུ་ཡང་བཟུང་བས་སྐུ་གསུམ་ཡན་ལག་བདུན་ལྡན་དུ་བཞུགས་པའི་ཚུལ། དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་སྐྱེང་རྩེ་ཆེན་པོས་གང་བ་དང་། དེའི་ཕྱིན་ལས་ཐུགས་རྩེའི་འཁྲུག་པ་སེམས་ཅན་ཀྱི་ཁམས་ལ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། འགོག་པ་མེད་པ་སྟེ་སྤྲུལ་སྐུའི་ཡན་ལག་གསུམ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་རང་འོད་ཀྱི་ལྷ་མོ་དང་སྦྱོར་བས་ཁྱོར་དང་། དེ་ལས་

ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། ཚོགས་དང་ཡི་གེ་མེད་པ་དགོངས་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་ལ་རྟག་པར་འོངས་སྨྲོད་པ་སྟེ། འོངས་སྐྱེའི་ཡན་ལག་གསུམ། རྣམ་པ་དེ་དག་དང་ལྡན་ཀྱང་རང་གི་དོན་སྤྲོས་པ་ཀུན་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཆོས་སྐྱེའི་ཡན་ལག་གཅིག་སྟེ་སྤྲིར་བདུན་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་བཞུགས་པའོ། །བཞི་པ་འཁོར་ཡུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི། ཉིད་ལས་མི་གཞན་སེམས་དཔའ་སེམས་མའི་འཁོར། །སྒོ་བ་བཞི་དང་དེ་བཞིན་སོ་སོའི་ཡུམ། །དེ་སྐད་དུ་གསང་སྔོན་ལས། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་རྡོ་རྗེ་མཐོང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་རྡོ་རྗེ་སྙོམ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་རྡོ་རྗེ་སྙིང་བ་དང་། བཙུན་མོ་མཐོང་བར་བྱ་བ་དང་། མཉན་པར་བྱ་བ་དང་། བསྙམ་པར་བྱ་བ་དང་། སྙོར་བར་བྱ་བའི་ཚོགས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་རྡོ་རྗེ་མཐོང་བྱེད་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་རྡོ་རྗེ་ཐོས་བྱེད་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་རྡོ་རྗེ་སྙོམ་བྱེད་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་རྡོ་རྗེ་སྙིང་བྱེད་དང་། བཙུན་མོ་འདས་པ་དང་། དཔུང་དང་། འབྱུང་བ་དང་། མ་བྱོན་པའི་ཚོགས་དང་། འཇོམས་པ་ཆེན་པོ་རྡོ་རྗེ་རེག་པ་དང་། འཇོམས་པ་

།།ཚེན་པོ་རྣ་རྒྱ་བྱེད་དང་། འཇོམས་པ་ཚེན་པོ་རྣ་རྒྱ་བྱ་དང་། འཇོམས་པ་ཚེན་པོ་རྣ་རྒྱ་ཤེས་དང་། བཙུན་མོ་རྐག་པར་མ་ཡིན་པ་དང་། ཚད་པར་མ་ཡིན་པ་དང་། བདག་ཏུ་མ་ཡིན་པ་དང་། མཚན་མར་མ་ཡིན་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོགས་བརྟུད་ཀྱིས་མི་ལང་བ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་བཞུགས་སོ། །ཞེས་རྒྱུ་དུས་ཀྱི་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་བཞི་འབྲས་བུའི་དུས་ན་སྐྱེའི་སེམས་དཔའ་བཞིར་གནས་དག་པའི་ཚུལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ན་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་རེ་རེས་ཀྱང་ཡུལ་ལྟ་བུ་འདྲུག་པའི་ཁྱད་པར་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། དབང་པོ་ལྟ་རྣམས་གཞན་ཀྱང་ན། །དེན་ཀུན་འདྲུག་དང་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རྣ་རྒྱ་སྐྱེ་སྐྱེའི་སྒྲུབ་སྒྲིབ་པ་མེད་པས་ཡུལ་ལྟ་འཛིན་པའི་རྣ་རྒྱ་བྱུམས་པ། སྐྱབ་ཀྱི་དབང་པོ་ཉམས་པ་མེད་པས་ཡུལ་ལྟ་གསལ་བའི་རྣ་རྒྱ་སྒྲིབ་པ་རྣམ་སེལ། ཤཱད་ས་ཀྱི་དབང་པོས་ཡུལ་ལྟ་འཛིན་པའི་རྣ་རྒྱ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། ལྟ་གས་ཀྱི་དབང་པོས་ཆོས་ཀྱི་རྣ་བྱེ་བའི་མཆོག་མཉེན་པ་འཕམ་དཔལ། རིགས་ཀྱི་བཙུན་མོ་རྣམས་ཀྱང་རིམ་པ་བཞིན་འདས་པའི་དུས་ལ་ཆགས་

ཐོག་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་བདུག་སྟོས་མ། དཔལ་ཀྱི་དུས་ལ་ཆགས་ཐོག་མེད་པར་གཟིགས་པམེ་ཏོག་མ། མ་འོངས་པའི་དུས་ལ་ཆགས་ཐོག་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་སྣང་གསལ་མ། མ་དེས་པའི་དུས་ལ་ཆགས་ཐོག་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དྲི་ཆབ་མ་སྟེ། ཕྱི་སྐེག་བཞིའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་དུས་ན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་དབང་ཤེས་བཞི། འབྲས་བུའི་དུས་ན་ནང་གི་སེམས་དཔའ་བཞིར་གནས་དག་པའི་ཚུལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་སྐྱིབ་པ་མེད་པ་ཡུལ་ལྔ་ཀ་ལ་འཇུག་པས་ཆོས་ཉིད་རོ་གཅིག་ཏུ་གཟིགས་པའི་རྗེ་རྣམ་མཐོང་བ་སའི་སྐྱིང་པོ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུན་བྱིས་ཡུལ་ལྔ་ལ་འཇུག་ཅིང་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པར་གསན་པའི་རྗེ་རྣམ་ཐོས་པ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤཱཀ་ཡིས་ཀྱི་ཡུལ་ལྔ་ལ་འཇུག་ཅིང་སྐྱེ་མེད་རོ་གཅིག་ཏུ་ཚོར་བ་རྗེ་རྣམ་སྟོམ་པ་ནམ་མཁའི་སྐྱིང་པོ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱིས་ཡུལ་ལྔ་ལ་འཇུག་ཅིང་གཉིས་མེད་རོ་གཅིག་ཏུ་སྒོང་བརྗེ་རྣམ་སྨིན་པ་སྐྱེ་བ་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ། རིགས་ཀྱི་བཙུན་མོ་རྣམས་ཀྱང་རིམ་པ་བཞིན་མཐོང་བྱ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བས་ཡུལ་གཟུགས་སྐྱེ་མོ་མ། དེ་བཞིན་དུ་མཉན་པར་བྱ་བ་གླུ་མ། བསྔམ་པར་བྱ་བ་

།།ཞེང་བ་མ། སྐུང་བར་བྱ་བ་གང་མ་སྟེ་ནང་སྐེག་བཞིའོ། །དེ་དག་ནི་རྒྱུད་འགྲེལ་རྣམས་ལས་རིགས་སྡུད་པའི་དབང་དུ་ཟཕད་པའི་རྟེས་སུ་འབྱར་ལ། རྒྱུད་ཀྱི་དངོས་བསྟན་ལས་ནི་རྟོག་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཡབ་ཡུམ་དུ་སྟོན་པས་དེ་ལྟར་ན་གང་ཟེང་གཉིས་ཀྱང་ཐབས་ཤེས་སུ་འབྱེལ་བར་མ་མཐོང་ལ། དེའང་དུས་བཞི་ཡུམ་དུ་སྐྱོར་བ་ལ་སྣང་པོ་རབ་འབོགས་དཔྱད་བཟོད་པའི་ཚུལ། འདས་པམ་ཏོག་ལ་སྐྱར་བས་དེ་ཉིད་སྐྱེད་ཚལ་ནས་ཐུང་སྟེ་མཆོད་ཡུལ་ལ་ཐུལ་བས་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་གལ་སྡུད་ཚར་བ་མཆོན། རྒྱུ་ཡེ་ང་ལྟ་ལ་སྐྱར་བས་རྒྱུ་བསྟེགས་བྱའི་དངོས་པོ་ཐལ་བ་དང་། འབྲས་བུའི་མ་ལྷོངས་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། མའོངས་པ་མཐ་མེ་ལ་སྐྱར་བ་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཚོགས་ཀྱང་ད་དུང་སྐྱོད་དུ་ཡོད་པས་སོ། །མ་དེས་པ་དྲི་ཆབ་ལ་སྐྱར་བས་རྒྱུ་འབྲས་ཡོད་ལ་མ་ཚོགས་པ་ཉེ་བར་སྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་མ་དེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཟཕད་ན་གཞུང་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བགེགས་ཀྱི་དབྱེ་བཤེ་བ་ཡབ་ཡུམ་བཞི་ལ་འཛོམས་པའི་སྐྱས་ཐབས་ཡབ་ཀྱི་ཚ་དང་། ཚེན་པོའི་སྐྱས་ཤེས་རབ་ཡུམ་ཀྱི་ཚར་བཏགས་པའི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་ཆེན་པོས་

བདུད་དང་གཡེགས་རྡེ་ལ་སོགས་པའི་གདུག་པ་ཅན་ནམ་བགེགས་རྣམས་མ་ལུས་པའི་དབྱེར་ཐྲུར་པས་ནཱ་རྡེ་རྡེའོ། །དེའང་སྒོ་གསུམ་འཛོན་པ་དང་བཅས་པ་སྒོ་བར་གནས་ཐྲུར་པའི་ཚུལ་ནི། ཐ་མལ་པའི་དུས་ན་ལུས་ཀྱི་ཚའི་རེགས་ཚོར་བ་སྐྱེ་བ་ལ་རེག་བྱའི་ཡུལ་དང་རེག་བྱེད་ཀྱི་ལུས་ཐུབ་པ་ལས་རེག་བྱ་ཤེས་པ་ནི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀ། ས་དས་རྒྱས་ཀྱི་དུས་ན་སྐྱེའི་རེག་བྱའི་ཁམས་ཡུལ་ལྟ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གནས་སུ་དག་པ་ལས་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་བ་དང་། རྟ་མཁྱི་དང་། སྤྲོབས་པོ་ཆ་དང་། གཡེན་རྡེ་གཡེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐ་མལ་པའི་ངག་གི་ཚའི་རེག་པ་སྐྱེ་བ་ལ། རྡོ་རྗེ་བྱ་ཡུལ། བརྡོད་བྱ་ཡུལ། གཉིས་ཀའི་རྒྱུན་ཆོག་པ་ལས་སྐྱ་ཤེས་སྐྱན་དང་མི་སྐྱན་བར་མ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བ་ལས་ཁྲད་པར་དུ་བྱས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དུས་ན་གསུང་གི་གདངས་སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་དབུལ་བ་ཡུལ་ལྟ་ལ་འཇུག་པའི་དོད་ཁྲོ་བོ་བཞིར་སྣང་བའོ། །ཡིད་ཀྱི་ཚེ་ཆོས་སུ་བསྒྱུར་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་སྐྱེ་བ་ལ། རིག་བྱེད་ཡིད། རིག་བྱ་དོན་སྤྱིའི་རྣམ་པ་མ་འཁྲུལ་པ་ཡུལ། དེ་གཉིས་ཆོགས་པས་དགག་བསྒྲབ་ཆགས་སྡུད་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་

།།ལ་སྐྱེ་བ་ལས་འཕགས་པ། རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་དོན་སྤྱིའི་འཛིན་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་བས་ཆགས་སྡང་ལས་གྲོལ་བ་མཚོན་བྱེད་དུ་སྐོ་བ་ཁྱོད་བཞིན་ཤྲཱ་རིའོ། ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། བཙུན་དུ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མེད་པ་དང་། རྣམ་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བཞིར་གནས་དགའ་བའོ། །དེ་དག་གི་ཡུམ་བཞི་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གཟུགས་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་གཟུགས་བརྟན་དང་འདྲ་བར་མཚོན་ཞིང་། དེའི་རྣམ་པ་བྱམས་པ་ཚད་མེད་དང་། སྙིག་པའི་དངོས་པོས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྡུད་པའི་མཚོན་བྱེད་ལྟགས་ཀྱི་མ། སྐྲ་ཚད་པ་མ་ཡིན་པ་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུར་མཚོན་ཞིང་། དེའི་རྣམ་པ་སྙིང་རྗེ་ཚད་མེད་དང་སྨན་པར་སྐྲ་བས་སེམས་ཅན་སྡུད་པའི་ཕྱིར་ཞགས་པ་མར་སྡུད་བའོ། །ཡིད་བྱེད་པ་ཡོ་དགག་བསྒྲུབ་ཀྱི་གཟུང་དུ་མེད་པ་རྣམ་ལམ་ལྟར་མཚོན་ཞིང་། དེའི་རྣམ་པ་དགའ་བ་ཚད་མེད་དང་དོན་མཐུན་པས་འགྲོ་བ་དབང་དུ་བྱེད་པའི་བརྡ་ལྟར་སྐྲག་མའོ། །ཆོས་བྱ་བ་མོ་དངོས་མཚན་རང་གར་མ་གྱུར་པས་སྐྱེལ་པ་ལྟ་བུར་ཇྲུན་ཞིང་། དེའི་རྣམ་པ་བཏང་སྙོམས་ཚད་མེད་དང་དོན་སྒྲིབ་པས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཞི་བ་ལ་

བཀོད་པ་མཆོག་བྱེད་དེལ་བུ་མར་བསྟན་པའོ། །དེ་ལྟར་གཞན་གྱུར་པའི་ཚུལ་ཡང་འོག་མ་རྣམས་སུ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་སྦྱང་གཉེན་ཚན་སྦྱོང་གཞི་དང་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱང་དར་རས་ཆོག་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བ་ལྟ་བུར་འདོད་ལ། བདེན་པ་དབྱེར་མེད་དགའ་ཤེམ་ཆེན་པོར་སྟོན་པའི་རྒྱུད་སྡེ་ཟབ་མོ་རྣམས་སུ་ནི། གཟོད་ཁས་རང་བཞིན་འགྱུར་བ་མེད་ཅིང་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ལ། ཐུགྗེ་བུར་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་རྟོག་པས་སྒྲགས་པས་འཁོར་བའི་དུས་ན་ལས་དང་བའི་སྡུག་སྔོ་ཆོགས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་ཀྱང་། རང་དོ་སྦྱང་བློང་དང་སྦྱང་བསྒྱུར་ལས་འདས་པར་རྟོགས་པས་ཆབ་རིམ་ཆུ་རྒྱུན་དུ་བཞུ་བ་ལྟར་འཁོར་བ་ཉིད་ཀྱང་སྐྱང་འདས་སུ་བློ་ལ་བའི་ཚུལ་སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྱོར་ལས། ཞེ་མ་སངས་རྒྱས་ཀུན་ཀྱི་གསུང་། ཐྱོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྐྱེ་བ་མེད།། སྐྱེ་བ་མེད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད། །ཅེས་དང་། བརྟག་གཉིས་ལས། རང་རིག་བདག་ཉིད་དག་པ་ཉིད། །དག་པ་གཞན་ཀྱིས་རྣམ་གྲོལ་མིན། ཡུལ་ཀྱི་དངོས་པོ་དག་པའི་ཕྱིར། །རང་གི་རིག་པའི་བདེ་བ་མཆོག ཀུན་ཏུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་དང་། །གཞན་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པས་མཐོང་བ། །དངོས་

།།ཞེས་དེ་ཀུན་དགའ་པས། ཁདེ་ལྟར་འགྲོ་བ་མངས་རྒྱས་འགྱུར། །ཞེས་པས་གསལ་ལོ། །ལྷ་པ་ཆོས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི། རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་འཁོར་ནི། །སྒྲིག་མཚན་མའི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་བསྟོར། །ཞེས་སྟོས་ཏེ། དེའི་ཚུལ་ཡང་སྟོན་པས་གསུང་པ་མེད་བཞིན་འཁོར་གྱི་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་རང་དོའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོག་དཔྱོད་ལས་མི་ལམ་གྱི་ཚོག་ལྟར་སྣང་བའི་ཚུལ་གློད་དུགས་པས། ཉིད་ཀྱིས་ཞལ་ནས་མ་གསུངས་པར། །རྨི་ལམ་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་དུ། །འཁོར་གྱི་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལའི། །ཤེས་རབ་རྟོག་དཔྱོད་བློ་ལས་སྣང་། །ཞེས་དང་། དེ་སྐད་དུ་མདོ་ལས་ཀྱང་། རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་ཅང་མི་གསུང་། །མ་གསུངས་པ་ཉིད་རྒྱ་ཆེར་གསུངས། །ཞེས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྐྱེས་བུའི་རྣམ་རིག་དང་འབྲེལ་པ་མ་གྲུབ་པས་སྒྲིག་མཚན་མའི་སྟོང་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་དོན་རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་བརྗོད་བྱ་ལྟོད་འདས་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བྱེད་ལས། ཆོས་ནི་རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། །སྐྱིང་པོ་ལྟུན་འབྱམས་སྐུ་བསམ་བརྗོད་ལས་འདས། །

ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་འཁོར་ལ་འགོག་ལམ་གྱི་བདེན་པ་མཐའ་དག་རྫོགས་པའི་ཚུལ་ཡང་རྒྱ་བསྟན་མ་ལས། གང་གིས་ཆོས་གཅིག་པོ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གཅིག་པུ་གང་ཞེན། གང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཤེས་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡན་ལག་བདུན་ལྡན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་དོན་ལ་སྤྱི་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཟུང་བས་ལམ་དུས་ཀྱི་ལས་རྣམ་དག་ནས་འོག་མིན་རྩོ་རྩེ་དབྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱེ་གཉིས་ལྷུན་གྲུབ་སྐུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཞིང་ཁམ

།།ཡིན།། །དེ་ལ་དབྱིངས་དང་རིག་པ་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ལ་དམ་པའི་སྐང་དབྱལ་དུ་སྟོས་པ་ཀུན་བཟང་ཡབ་ཡུམ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དམིགས་བསལ་སྤྲོས་པ་ལས་འདས་པ་ཡིན་པས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པར་གདལ་ཞིང་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་སྣུལ་གཞི་ཙམ་དུ་བཞུགས་པ་ལས་བཞིན་ལགা་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་འཆར་བའི་ཚུལ་སྟོང་དཔེན་བི་མ་ལའི་རིན་ཆེན་སྟོན་མ་ལས་ཀྱང་། མི་གནས་ཆོས་དབྱིངས་དཀྱིལ་འཁོར་ན། ཀུན་བཟང་ཡབ་ཡུམ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལས་འོངས་སྐུང་བཞེངས་པ་ན། །རིགས་ལྔའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་གྱུར། །སྣུལ་པས་འགྲོ་དོན་སྒྲུབ་པ་ན། །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རྡོ་རྗེའོ། །གྱེར་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་ས་དེར། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །སྤྲུལ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་འཇུག་པ་གདུལ་བྱ་རང་རང་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྣང་བས་བསྟུས་པ་ཡིན་པས་འོག་ཅེས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་གདུལ་ཡུལ་དུག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་ གཟུགས་བརྙན་ལྟག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྣང་བའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཐལ་པོ་ཆེ་ལས། ཇི་ལྟར་ཟླ་བ་ཤར་ཐྱུར་བ། །ཚངས་མེད་པ་ཡི་གཟུགས་བརྙན་རྣམས། །ཆུ་ཡི་སྟོང་

དུ་སྣང་བྱུང་ཀྱང་། །རླུང་གཡེས་སུ་བྱུང་བ་མེད། །དེ་བཞིན་ཆགས་མེད་མཉེན་སྦྱན་རྣམས། །ཆགས་མེད་རྣམ་པར་འཚང་རྒྱ་བ། །ཞིང་ལམས་ཀུན་ན་རབ་ཏུ་སྣང་། །སངས་རྒྱས་ལ་ནི་གཡེས་སྣང་མེད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །བློ་གྲོས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དག་ཐུན་མོང་དུ་གགས་ཚོད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཙམ་ལས་རྒྱལ་བ་རིག་པའི་རྒྱུས་བུ་ལས་དང་ཡེ་ཤེས་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་བཙོམ་པས་ཐུབ་པའི་མངོན་བརྗོད་དུ་གསལ་བ་འཇིག་རྟེན་དུག་གི་འདྲེན་པ་འདུལ་བ་རྣམ་པ་བཞིའི་ཕྱིན་ལས་ཅན་མཚོང་སྟོན་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་མདོ་ལས། འཕམ་དཔལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ཏུ་མཐོང་བས་གདུལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ཡང་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ཏུ་སྣང་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བཻ་ཊཱ་ལྱ་དང་། ཞལ་རྣེ་ལ་དང་། སྤུ་གར་དང་། མུ་ཏིག་དམར་པོའི་ཁ་དོག་གིས་གདུལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ན། དེ་དག་གི་ཁ་དོག་ཏུ་བཞུགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་། ཚངས་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་།

།།ཨཱ། །མི་དང་། དུད་འགྲོ་དང་། དམྱལ་བ་དང་། གཤིན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་པས་གདུལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ན་དེ་དག་གི་གཟུགས་སུ་ཞུགས་ནས་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་བའི་དོན་ཐུགས་ཙམ་ཡང་མ་མཐོང་བས་རྨོངས་པར་ཟད་དོ། །གདུལ་བ་བཞི་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་གདུལ་བ་དང་། དོན་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་ཐུབ་པས་གདུལ་བ་དང་། ཇུ་འཕྲུལ་ཆེན་པོས་གདུལ་བ་དང་། རིག་པས་གདུལ་བའོ། །ཀེ་བས་ན་རང་སྣང་དོན་ཀྱི་འོག་མིན་ན་བལྟར་མངོན་པའི་གཤེགས་པ་གཤེགས་མ། སེམས་དཔའ་སེམས་མ། སྐྱེ་བསྐྱེ་མ་སྐྱེ་གདན་གསུམ་སྤྱིར་ཏེ་ལ་བའི་གཙོ་འཁོར་སུམ་ཅུ་རྩ་བཞི་པོ་ནི། ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་པོ་འོག་མའི་ལུགས་ལྟར་གནས་སུ་དག་པའམ། དཔལ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྤྱི་འཕྲུལ་བྱ་བའི་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཆོས་ཅན་སྣང་བ་ཉིད་ཤེས་བྱའི་རྒྱུད་ལས་བཞིན་ཀྱི་རྟེ་རྗེ་ཕུང་པོ། དེའི་ཡན་ལག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལྔ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དྲུག་ལ་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་ཤེས་དྲུག་སྐྱེ་ཤིང་། དེའི་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མར་རྒྱུན་མཆེད་པས་སྐྱེ

མཆེད་བཅུ་གཉིས་སམ། མིག་དང་། གཟུགས་དང་། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཞེས་གསུམ་ཚན་དུག་ཏུ་སྣང་བའི་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱད་དཔྱལ་བརྒྱད། འབྱུང་བ་ལྔ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔའི་ཡུམ་གྱི་དོ་བོར་གནས་པས། ཕྱི་ནང་གི་འབྱུང་བ་དང་རྟེག་ཚོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་སྐྱེད་པ་གསུམ་པོ་འདི་ཡང་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ཉག་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཚུལ། རོ་རྗེ་ཕུང་པོའི་ཡན་ལག་ནི། ཐོད་གས་པའི་སངས་རྒྱས་ལྷ་རྣམས། སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་མངོན་ཀུན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད། ས་ཆུ་སྐྱེ་དང་མྱ་མ་ཀླུ། མེ་རླུང་གོས་དཀར་སྒོལ་མ་སྟེ། ཤམ་མཁའ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མ། སྲིད་གསུམ་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཞིང་། ཞེས་སོ། ཏེ་ལྟ་བུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རང་སྣང་དང་གཞན་སྣང་གི་ཐུང་དབྱེ་བའི་ཕྱིར། འདི་དག་སྐྱེ་འཕྲུལ་དྲྭ་བ་མཉམ་སྦྱོར་སོགས། ཐུབ་མེད་རྒྱུད་ལས་ལུས་གྲུབ་དཀྱིལ་འཁོར་ནི། ཇི་སྐད་བསྟན་དང་རྣམ་དག་མཚུངས་པ་ཡིན། ཁའི་ལྟར་སྐྱེ་འཕྲུལ་དྲྭ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྱོར་དང་། འདུས་པའི་རྒྱུད་སྤྲོ་གཉིས་

།ལ་སོགས་པའི་བློ་མེད་ཕལ་མོ་ཆེའི་ལུས་གྱུབ་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་ནི་རང་སྣང་གིས་བསྟས་པའི་ཞིང་ཁམས་ཡིན་པས་རྣམ་དག་ཀུང་མཚུངས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་སྣང་ལ་ཤར་བའི་ཞི་བའམ། ཁོ་བོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་འོག་མིན་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ལས་གཞན་དུ་སྐྱར་པ་སྟེ། དེ་ལེར་ན་བསྐྱབ་སྟེ་ལས་བཞེག་གས་འདུ་ལ་ཕྱིར་རྨི་ལམ་ལྟར་སྐྱེལ་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་འཁོར་གཅོོ་བོར་གྱུར་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་ཏེ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་འོག་ཁང་ཁྲོ་བོའི་དཀྱིལ་འཁོར་འདུས་པ་མངོ་ལྟར་བསྟན་པ་ནི། འོག་ཁང་ཚོགས་ཆེན་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི། །འབར་བའི་གཞལ་ཡས་ཕྱི་ནང་རིམ་པ་དགུ། སྐྲོ་ཞུམས་དགུ་པའི་ཕྱི་མར་རྒྱུ་འབྱས་ཀྱི། ཏཱ་བབས་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡུགས་ནི། ཇོ་རྗེའི་བྱག་ཆེན་པཎ་སྟོང་བརྒལ་ལ། ཐབས་ཤེས་ཉི་ཟླ་དབྱེ་མེད་ཤར། ཉི་ཟླ་རྒྱ་གཅིག་སྟེང་དུ་དཔའ་གཏུམ་སྐུ། །འཇིགས་བྱེད་སེང་གེ་གཏུག་པ་གཟིག་དང་ནི། །གཏུམ་པའི་མ་དོམ་དང་སྟོབས་ཆེན་གླང་པོ་དང་། །བརྗིད་པའི་མ་ཉེ་ན་པའི་ཆུ་སྲིན་དང་། །ཞེ་སྡང་ལྷོ་འགྲོ་བྱོལ་སོང་གཅོོ་བརྒྱད་རེས། །རྟེགས་པ་ཙོ་

མོ་བཟུང་ཞིང་བཙིས་པའི་སྟེང་། །འཁོར་འདས་ཀུན་གྱི་སྙིང་དཔལ་བཅོམ་ལྡན་འདས། །ཆེ་བའི་ཆེ་མཆོག་ཚེ་རབ་ཀྱི་རྒྱལ་འདི་མདངས། །ཉི་མ་བྱེ་བའི་འོད་ལྡན་བདུན་གསུམ་ཞལ། །ཞབས་བརྒྱད་ཕྱག་ནི་བཞི་བཅུ་རྩ་ཉིས་ན། །ཞི་བའི་ལྷ་ཚོགས་བཞི་བཅུ་རྩ་ཉིས་བསྡམས། །གནམ་ཞལ་ཡུམ་མཆོག་དབུ་དགུ་ཕྱག་བཅོ་བརྒྱད། །རྩ་བའི་ཕྱག་གཉིས་རྡོ་རྗེ་དྲུང་ཞུབ་འཛིན། །ལྷུག་མ་གནས་ཡུལ་མ་མོ་ཁྱབ་མེན་བསྡམས། །ཡབ་ཡུམ་ཁྱོ་མཁར་ཚུལ་ལམ་མཉམ་པར་སྦྱོར། །སྲིད་དབང་ཞི་བའི་ཚོས་ཁམས་མ་ལུས་པ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་གདན་ཁྲི་ནས། །དབུ་རྒྱན་འཁོར་འོའི་བར་ལ་རང་བཞིན་རྫོགས། །དབང་མཆོག་དང་ནི་ཅེ་རུ་ཀ་དཔལ་དགུ། །ཁྲོ་འདུར་བཞི་དང་གྲུ་ཆད་རྣམ་བཞི་ལ། །རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དག་གིས་ལ་སོགས་བརྒྱད། །ཁཀྱིལ་འཁོར་དང་ཡོའི་ཁྲམས་ལ་ཐུ་མེན་བརྒྱད། །གཉིས་པའི་ཁྲམས་ལ་སྒོར་མ་རྣམ་པ་བརྒྱད། །གསུམ་པའི་ཁྲམས་ལ་དབང་མོ་ཉི་ཤུ་བརྒྱད།། །།ཀུན་ལ་རང་རང་སྒོ་བ་བཞི་བཞིར་ལྡན། །འབར་བའི་རྣམ་རོལ་གང་དགུའི་ཉམས་ཀྱིས་བརྟེན། །འདི་དག་རང་སྣང་ལོངས་སྤྱོད་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ། །གཞི་སྣང་ལྷུན་གྲུབ་

།།དེན་གྱིའོག་མིན་ཡིན། །བཞི་པའི་ཁྲམས་ལ་མཁའ་འགྲོ་སྙམ་ཅུ་གཉིས། །ལྟ་བའི་ཁྲམས་ལ་མ་བདུན་སྲིད་མེ་བཞི། །སྤྱུག་པའི་ཁྲམས་ལ་གོང་ཆེན་དྲུག་ཚན་གསུམ། །བདུན་པར་ཁྲོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་བཅུ་ཐུག་དྲུག །བརྒྱད་པར་ཕོ་ཉ་ཉིས་བརྒྱབཞི་བཅུ་སྟེ། །དགུ་པའི་ཁྲམས་ལ་མ་མོ་དྲུག་ཅུ་རྩ་མས། །ལོག་འདྲེན་གདུལ་ཕྱིར་སྤྲུལ་པས་བསྟུས་པའི་ཕྱིར། །བགེགས་སོགས་གདུལ་བྱ་སོའི་རང་དོར་སྣང་། །དེ་ཕྱིར་རང་སྣང་འོག་མིན་དགྱིལ་འཁོར་མིན། །དེ་ལ་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀུན་འདུས་རིག་པར། དགྱིལ་འཁོར་ཀྱི་ལྷ་བཤད་ལོ་དྲུག་བརྩེགས་ལ་རོལ་པའམ། ཆོ་འཕྲུལ་དམ་ཚིག་ལ་སོགས་པ་བརྟེན་པ་ལྷ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་དང་། བླ་ཆད་ལ་གནས་ཡུལ་སྐོ་སྐྱོང་། དེའི་ཕྱི་རོལ་ཀུ་ཏྲོ་བཅུ་རྩེས་ཀྱི་ཨ་རིམ་པར་བཤད་ཅིང་། དེའང་གང་པའི་དབང་ལེ། ཅེ་རྒྱ་ཀའདུས་པ་སོགས་དགོད་ཚུལ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་ལས་སྐོ་སྦྱོག་དགུ་མ་དང་། བཅུ་གཅིག་པ་གཉིས་སུ་བགོས་ཀྱང་དང་པོའི་ཕྱོགས་བཅོན་པའི་ཚུལ་ཀུན་འདུས་རིག་པའི་རྒྱུད་ལེའུ་དང་པོ་ལས། སྐོ་དགུས་ཀུན་ཏུ་གསལ་བར་གྱུར་པའི་གནས་ནའོ་རྗེ་རྒྱལ་ཚབ་ཅེས་བྱ་བའི་ཞེ་སྡང་རྗེ་དང་། ཞེས་པས་

སོ།། །།དེ་ཡང་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གདུང་ཞེས་དབུའི་གསུག་ཏོར་ལ་ཇི་ལྟར་རྫོགས་པའི་ཚུལ་ནི་རྟ་རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ནས་འདུས་པ་ཐལ་མོ་ཆེའི་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ལྡན་འདས་གསང་བ་མཆོག་གི་བདག་པོའི་ཞབས་ཀྱི་གདུང་ཞྭ་ཡན་ཆད་ནས། དབུའི་གསུག་ཏོར་མན་ཆད་དུ་རྫོགས་པར་མཐོང་ངོ། །དེ་ཡང་འཁོར་བ་འདོད་པ་ཁམས་ནི་ཁྲག་གི་རྒྱུན་ཆུ་མཆོར་རྫོགས། འཁོར་བ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ནི་ཞིང་ཆེན་ཀྱི་ས་གཞི་བརྩལ་བ་ལྟ་བུར་རྫོགས་པར་མཐོང་ངོ། །གོང་རྟས་ལ་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་རྫོགས་པར་མཐོང་། རི་རབ་ཀྱི་ཁ་སྐྱ་ཏིག་གི་གཅལ་དང་། ཤས་ཀྱ་གཏུ་འབར་བའི་འོད་འབྱིགས་པའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་འབར་བའི་བྱག་གཏམས་པ་ལ་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་རྫོགས་པར་མཐོང་ངོ། །ཁོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་གསུམ་པ་དང་རྩེ་ལྡེའི་བྱག་གཏམས་པ་ལ་ཀྱི་ཡ་དང་ཡུ་པ་ཡ་དང་ཡོ་གཅིག་རྣམས་རྫོགས་པར་མཐོང་ངོ། །རྡོ་རྗེ་བྱག་ཆེན་གྱི་སྟེང་ན་པདྨ་དཀར་པོའི་མཆན་ལ་བསྒྲིལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་

།།ཞེས། །མཐོང་དོ། །པདྨའི་སྙིང་ནས་ཉིམ་ཉི་ལྟུང་བཞིའ་དང་། རླུང་ཉི་ལྟུང་བཞིའ་གསྲོར་དུ་བཀོད་པ་ལ་དབང་ཕྱུག་ཐོ་ཉི་ལྟུང་བཞི་དང་། མེ་ཉི་ལྟུང་བཞིའ་རྫོགས་པར་མཐོང་དོ། །དབང་ཕྱུག་ཐོ་མེའི་སྙིང་བྱོལ་སོང་གི་གཙོ་བོ་བརྒྱད་ནི་རིག་འཛིན་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱངས་ནས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤྱངས་བའི་ཕྱིར་དཔའ་གཏུམ་སྟག་དང་། འཇིགས་བྱེད་སེང་གེ་དང་། གཏུག་པའི་གཟིག་དང་། གཏུམ་པོའི་དོམ་དང་། སྟོབས་ཀྱི་གླང་པོ་དང་། བརྟུལ་བའི་མ་ཉེ་དང་། འཕོན་པའི་ཆུ་སྲིན་དང་། ཞེ་སྡང་གི་སྤྲུལ་རྣམས་ལ་རིག་འཛིན་ཐམས་ཅད་ས་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཐོང་དོ། །གཞན་ཡས་ཆེན་པོ་འབར་བ་ལ་ཡུམ་ཀུན་ཏུ་བཟང་མོ་རྫོགས་པར་མཐོང་དོ། །མེ་དཔུང་ཆེན་པོ་དགུ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐོ་དགུ་བརྩེགས་ས་ཡོངས་ས་འབར་བར་མཐོང་དོ། །ཞབས་བརྒྱད་ལ་གསང་བའི་ཡུམ་བཞི་དང་། སྐོ་མ་བཞི་རྫོགས་པར་མཐོང་དོ། །དུར་ཁྲོད་ཀྱི་རྒྱན་ཆེན་པོ་བཅོ་བརྒྱད་ནི་མ་མོ་ཆེན་མོ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གསལ་ལོ། །ཕྱག་མཚན་བཞི་བཅུ་རྩ་གཉིས་ནི་ཐུ་མེན་མ་བཅུ་དབྱུག་པ་འཕྱར་བའི་ལག་ན་ཁྲུང་བཅུ་འབར་བའི་ཁ་ནས་མཆོན་ཆ་སྣ་ཚོགས་

འཕྲོ་བ། མཁའ་འགྲོ་བརྒྱད་དབྱུག་པ་འཕྱར་བའི་ལག་ན་སེང་གེ་ཁ་གླལ་བ་བརྒྱད་ཀྱི་ཁ་ནས་རལ་གྲི་འབར་བ་བརྒྱད་འཕྲོ་བ། ཤུགས་འགྲོ་བརྒྱད་དབྱུག་པ་འཕྱར་བའི་ལག་ན་སྐྱ་མཆེ་བ་གཅོག་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ཁ་ནས་རྡེ་རྡེ་སྐ་ཚོག་འཕྲོ་བ། མ་མོ་བརྒྱད་དབྱུག་པ་འཕྱར་བའི་ལག་ན་མགོ་བརྒྱད་རྡེ་རྡེ་ལུ་གུ་རྒྱུད་ཀྱིས་བཏགས་ནས་གླད་ལ་བསྐོར་བ། འབར་མ་བརྒྱད་དབྱུག་པ་འཕྱར་བའི་ལག་ན་མེ་དཔུང་འབར་བ་བརྒྱད་ལས་ཐོ་ལུམ་འཕྲ་བ་སྟེ་བཞི་བཅུ་རྩ་གཉིས་སུ་གསལ་ལོ། །ཕྲ་བཞི་བཅུ་རྩ་གཉིས་ན་ཁྲག་འཐུང་འབར་བ་བཞི་གཤིང་ཁོ་དགུ་མོ་དག་བཟླ་བའི་ཚེན་པོ་ཁ་བཅུ་གསོད་བྱེད་མ་བཅུ་སྟེ་བཞི་བཅུ་རྩ་གཉིས་སུ་གསལ་ལོ། །ཞལ་ཉི་ལྔ་རྣ་གཅིག་ནི་སྲིད་པ་ཟབ་བྱེད་གསང་བའི་དུར་ཁྲོད་ཉི་ལྔ་གཅིག་ཏུ་གསལ་ལོ། །སྐྲམ་འབར་བ་དུག་ཅུ་རྩ་བཞི་ནི་ཉེ་རུ་ཀ་ཡབ་ཡུམ་དུག་ཅུ་རྩ་བཞི་པོ་ཞི་ཁྲོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུམ་ཡིན་ནོ། །དབུ་ཉི་ལྔ་གཅིག་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཉི་ལྔ་གཅིག་ཏུ་གསལ་ལོ། །གཡས་ཀྱི་དབུ་བདུན་གྱི་སྤྱི་གཙུག་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་རེ་རེ་བྱང་བའི་དབུ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་

།།ཞེས། །མཆོད་རྟེན་འབར་བ་བདུན་དུ་གསལ་བ། གཡོན་གྱི་དབུ་བདུན་ལས་དབུ་རྒྱན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ངེ་ངུ་བྱང་བའི་དབུ་ལ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་བདུན་དུ་གསལ་ལོ། །འཁོར་ལོ་དང་། མཆོད་རྟེན་དང་། རིན་པོ་ཆེ་དེ་དག་གི་ལྟེ་བ་དང་། བུམ་པ་དང་། རྩེ་མོ་ལས་རྒྱལ་མཚན་ཆེན་པོ་བཅུ་འབར་བ་ནི་རྒྱ་བྱེའུ་ལྟུགས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དང་། གདུལ་བྱ་ཤཱཀའི་རྒྱལ་མཚན་དང་། གཅན་གཟན་གཟིག་གི་རྒྱལ་མཚན་དང་། སྤྲུལ་པའོ་རྟེའི་རྒྱལ་མཚན་དང་། རིན་ཆེན་སྤྲུལ་ནག་གི་རྒྱལ་མཚན་དང་། དཔའ་བ་སྟག་གི་རྒྱལ་མཚན་དང་། གཟི་མདངས་མེའི་རྒྱལ་མཚན་དང་། དམར་གསལ་ཁྲག་གི་རྒྱལ་མཚན་དང་། རྩལ་ཆེན་སེང་གེའི་རྒྱལ་མཚན་དང་། གཏུམ་ཆེན་དོམ་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དང་། རྒྱལ་མཚན་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྩེ་མོ་གཅིག་ཏུ་འདུས་ཏེ། གསེར་ཀྱི་གཙུག་ཏོར་ཏོག་སྟོང་འབར་བའོ། །དེ་ནས་འདུས་པ་ཕལ་མོ་ཆེའི་འཁོར་གྱིས་ཞབས་ཀྱི་གདན་ཁྲི་ཡན་ཆད་ནས་དབུའི་གཙུག་ཏོར་མན་ཆད་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཐོང་ངོ། །དབུ་ལས་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཉི་ལྟ་གཅིག་དང་། རྒྱལ་མཚན་ཆེན་པོ་བཅུ་ལ་རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་

བདར་མཐོང་དོ། །དབུའི་གཡོག་ཏོར་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྩེ་མོར་གསེར་གྱི་ཏོག་སྦྱང་ནི། རྗོགས་པ་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་ཉིད་ཉམ་ཐག་ཆོད་པ་མཐོང་དོ། །དེ་ལྟར་མཐོང་ཞིང་གསལ་བདར་བྱུང་བ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐུ་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དོན་ལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཚད་དོམས་ཤིང་དོམཚར་སྐྱེས་བར་བྱུར་ཏེ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ཁྱམས་བཞི་པ་ནས་དགུ་བའི་བར་སྤྲུལ་པས་བསྟུས་པའི་འཐད་པ་ཡང་སྤྱོད་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་གོ་འཕང་མཆོག་དམན་ལ་ལྷོས་ནས་སྨན་འགྲེལ་དུ་འོག་མིན་ལ་རིགས་དྲུག་ཏུ་སྡེ་བའི་དོན་འདི་ལྟར། དོན་གྱི་འོག་མིན་དང་། རྟགས་ཀྱི། རིག་པའི། གསང་བའི། རྟོག་པའི། འཇིག་རྟེན་གྱི་འོག་མིན་རྣམས་ལས། འདི་ནི་ལྷག་པ་ཉིད་ཅེའཇིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དམ་པའི་བཞུགས་གནས་དོན་སྨྲི་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་དེའི་གོང་ན་གཞན་མེད་པའི་འོག་མིན་དུ་སྣང་བས་སོ། །འདིར་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་མ་འབྱེལ་ཏེ་ཟིར་ན། ལམ་དུས་དེ་ལྟར་གོམས་པ་ལས་བར་ཆད་མེད་ལམ་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་འབྲས་བུའི་དུས་གཞི་སྣང་ལྟན་གྱུབ་རྟགས་ཀྱི་འོག་མིན་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་པའི་རང་སྣང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་

།།ཞེས། །ཞིང་དུ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དོན་དམ་པའི་ངོ་མཚན་སྣང་བས་ཐུགས་ཀར་ཟླ་ཞུལ་སྒྲུབ་རྒྱལ་རྒྱུ་མཆོད་ལས། རང་སྣང་རྒྱུལ་བ་སེམས་སྙིགས་དང་། །དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ལ་རྒྱལ་བ། །སེམས་དཔའ་ཆེ་དང་འཇོམས་པ་ཆེ། །ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁྱམས་བཞི་པ་ནས་དགུ་པའི་བར་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་གཡེག་པར་འབྲེལ་པའི་གཡའ་ཤེད་དུ་སྨྲས་པ་ཡིན་པས་རང་སྣང་གི་འོག་མིན་དུ་མི་བགྲང་ངོ་། །དེ་ལྟ་བུའི་བརྟེན་པའི་ལྟ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཡང་ཞི་བ་རྣམས་ནི་ཚུལ་དགུ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་རྣལ་གྱི་མཆོག་ངེ་ངེ་ལ། ཚུལ་དགུ་དག་དང་ལྡན་པ་སྟེ། །གསལ་འཚོར་ལྟུན་སྟུག་གཟེ་བརྡེད་འབར། །མཉེན་དང་ལྷུག་དང་འཁྲིལ་བ་དང་། །ལྷེམ་བག་ཆགས་དང་གཞོན་ཚུལ་ཅན། །ཞེས་སོ། །ཁྲོ་བོ་རྣམས་ནི་གང་ཀྱི་ཉམས་དགུ་དང་ལྡན་པར་བཞུགས་ཏེ་གལ་ཏེ་ལས། སྒེག་པ་དཔའ་བའི་སྟུག་པ། །དགོད་དང་དྲག་ལྷལ་འཇིགས་སུ་རྔེ། །སྐྱིང་རྡེ་རྣམ་དང་ཞི་བ་སྟེ། །གང་དགྱེ་ཚུལ་ཀྱིས་བསྒྲིངས་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་གཅོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་འཁྲིལ་སྒྲོར་

རྣལ་མའམ། ཁྱོ་མ་ཁར་ཚུལ་དུ་བཞུགས་ཚུལ་ནི་བདུད་རྩི་ཡོན་ཏན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲོར་བ་བརྒྱད་ལྡན་ལས་འཆི་མེད་བདུད་རྩིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟར་གྱུར་པ། དེ་ཡང་གཙོ་བོའི་དབུ་ཡི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ས་ཡི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ཏུ་སྤྲོར་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་དག་ནི་རང་གཞུང་གིས་སྤྱིར་བ་ཐུབ་གསང་བའི་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་བརྡ་སྤྲོད་པ་ལྟར་སྤྲོས་དཔོན་ཆེན་པོས་བསྒྲུབས་ཏེ་ཐུགས་སྐྱེས་བུ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཞིང་ཁམས་ཀྱང་རང་དོའི་སྤྱིའ་པ་ལས་བྱོལ་སྤྲོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལས་བྱུང་བའི་རང་སྣང་ཆེན་པོར་བཀོད་པའི་ཚུལ། ཆོས་སྐུའི་ཡེ་ཤེས་ཕྱི་དུ་གསལ་བའི་མདངས། །ཕུན་ཚོགས་ལྟ་བུའི་ལོངས་སྐུར་རྫོགས་པའི་གནས། །གང་དུ་སྤྱིའ་པ་མཐའ་དག་སྤྲངས་ཐུབ་པའི། །སངས་རྒྱས་ཀུན་ནའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཡི། །རོལ་པ་ཉིད་ཕྱིར་གཙོ་འཁོར་མཆོག་དམན་མཉམ། །ཀུན་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅིང་། །གསུང་ནི་བརྡ་སྤྲོད་བྱ་སྐུ་ནི་མཚན་དཔེར་རྫོགས། །རང་སྣང་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་དག་པའི་སྣུན། །གཅིག་གིས་གཅིག་གཟིགས་ནམ་ཡང་སྤྲིན་པ་མེད། །འདི་ལྟར་འོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་ཞིང་ཁམས་དེ་ཉིད་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྟ་ལྟན་དུ་བསྟན་ཡང་

།གཅོད་འཁོར་ལ་མཆོག་དམན་མེད་ཅིང་། ཆོས་དང་གནས་དུས་ལ་འདུས་བྱས་རང་མཚན་བའི་བློས་ཐུགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེ་གཤེགས་སྐྱིང་པོའི་ཁམས་ཀྱི་སྤྲིན་པ་བློ་བུར་བ་མཐའ་དག་དང་བཅལ་བ་ཆོས་སྐུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་བའི་གདངས་ལས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་རྣམ་གྲངས་མེད་ཅིང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཁམས་སུ་ལྡན་ཞིང་གྲུབ་ནས། སྤྲུལ་པའི་སྐུ་རྣམ་མི་འཆད་དུ་རྒྱ་བའི་འཆར་གཞིན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་དེའི་གཙོ་འཁོར་དང་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་རོལ་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་སྤྱང་བས་བསྟན་པ་ཡིན་པས་རྣམ་པ་ལས་ཀྱི་དུས་ན་སྤང་བའི་གཙོ་འཁོར་ལྷར་དོན་ལ་བཟང་བས་དེ་བྱེད་པ་མེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ལོངས་སྤྱོད་དང་སྤྲུལ་པ་ཐེག་པ་སྐུ་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་རྗོགས་པའི་དབྱིངས་འཇལ་ཚུལ་ཁྱོད་སྐུ་གསུམ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་བའོ། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ནི་རྒྱུ་ཆུན་གྱི་རྒྱ་བའོ། །སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ནི་འཆད་པའི་རྒྱ་བའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལོངས་སྐུ་ནི་ཐུགས་ཆོས་སྐུའི་ངང་ལས་མི་གཡོ་བས་རྟོམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། གསུང་སྒྲ་ཆོག་རང་མཚན་ལས་འདས་པས་བརྗོད་པ་བྲལ་བ་དང་། སྐུ་མཚན་དང་

དབེ་བྱད་རྒྱུམཆོའི་བདག་ཉིད་དུ་གསལ་བས་གཟི་བརྗིད་ཆེན་པོར་སྣང་བས། རང་སྣང་མཐོང་བ་དག་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣུམ་གྱིས་ཕན་ཚུན་སྦྲིབ་པ་མེད་པར་གཅིག་གིས་གཅིག་གཟིགས་པའི་ཚུལ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་བསྟེན་རིམ་གོམས་པའི་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་སྣང་ཤེས་ཀྱིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ས་བཅུའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་མཐོང་བའི་ཚུལ། དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ནི། །ཐུབ་མེད་ཕྱིར་སྤིའི་ཞིས་མ་བསྟུས་ཕྱིར། །དགག་པའི་སེམས་ཅན་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། །མཐོང་བར་མི་ནུས་རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་། །འཁོལ་བའི་སྒྲིབ་ཚས་ད་དུང་མ་སྤངས་ཕྱིར། །དེ་ལ་དུས་གསུམ་དུ་གཤེགས་ཤིང་བྱོན་པའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། ཐུབ་མེད་པ། གོང་ན་མ་མཆིས་པ། སྲིད་ཞི་གཉིས་ཀའི་ཕྱོགས་སུ་མ་སྣང་བས་རྟག་ཚད་ཀྱིས་མ་བསྟུས་པ། དག་གི་བརྗོད་ཡུལ་ལས་འདས་ཤིང་། དོན་དམ་པའི་མཐར་ཐུག་པ། རྟོག་པས་གཞལ་བྱ་དང་། དབེ་དང་ཐ་སྙད་ཀྱིས་མི་ཐུག་པས་ས་དང་པོ་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་གྱི་དབང་བཅུ་ཐོབ་པའི་

།།ཨཱ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇམ། སེམས་ཅན་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྣང་ཇི་བཞིན་པ་མཐོང་བར་མི་ནུས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་དཀྱུར་ལམས་ཀྱི་སྤྲིན་པ་མཐའ་དག་མ་སྤྲངས་ཤིང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བ་དང་། ཇི་སྙེད་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ལ་གཟིགས་པའི་བློ་མིག་མ་ཐོབ་པའི་ཚུལ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། བླ་མེད་ཡེ་ཤེས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཀྱིས། །ཡོན་ཏན་ཁ་རོལ་ཕྱིན་པའི་རྒྱལ་བ་བསམ་མི་ཁྱབ། །དེས་ན་རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་ཐ་མའི་ཚུལ་འདི་ནི། །དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་དབང་ཐོབ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རིག་མིན། །ཞེས་སོ། །དེ་བས་ན་རྒྱལ་བ་ཁོ་ནའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པར་སྟོན་པའི་ཚུལ། འདས་དང་མའོངས་དལ་ལྟ་དུས་གསུམ་གྱི། །དེས་པ་ལས་འདས་འོག་མིན་ཆེན་པོ་ན། །བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དུས་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཅན། །གཅོད་ཁོང་ངོ་བོ་མཐུན་པའི་རང་སྣང་ངོ་། །དེ་ལ་འདས་མ་ཐོངས་དལ་ལྟར་ཏེ་འདུས་བྱས་ཀྱི་དུས་ཀུན་རྫོབ་པ་ལས་འདས་ཤིང་། ཚོས་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་པ་ཡོད་མེད་རྟག་ཆད་ལས་འདས་པས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་དུས་གཞི་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་འབྲས་བུའི་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་རང་སྣང་དོན་གྱིའོག་མིན་ན་རྟག་པ་

རྒྱུན་གྱི་འཁོར་འོར་བཞུགས་ཤིང་གཙོ་འཁོར་དགོངས་པ་མཉམ་པའི་རང་སྣང་སྟེ་གསང་སྒོང་ལས། ཕྱོགས་བཅུ་དུས་བཞི་རྫོགས་པ་ཡི། ཞིང་ཁམས་བསམ་ཡས་རྣམ་དག་དང་། རྒྱ་དང་བལ་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་། འཁོར་འོའི་རྒྱན་དང་རོལ་མོའི་ཚོགས། ངག་གྱིལ་འཁོར་མ་ལུས་བསམ་ཡས་ཀུན། མཐོང་ནས་ཉེ་བར་མཉེས་པ་དང་། རྒྱ་ཆེན་གསུང་ལས་དོན་འབྱུང་བའང་། མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་སྣང་བའོ། ཞེས་སོ། ལྷ་པ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་བཤད་པ་ནི། དེ་ཉིད་ངང་ལས་མེམས་ཅན་གདུལ་བའི་ཕྱིར། འདུལ་བྱེད་སྤྲོན་པ་གསུམ་དུ་བཀོད་པ་ནི། རང་བཞིན་སྤྲུལ་པ་འགྲོ་འདུལ་སྤྲུལ་པ་དང་། སྣ་ཚོགས་སྤྲུལ་པ་གསུམ་ལས་རང་བཞིན་ནི། རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་འོག་མིན་གྱི། ངག་ཏུ་རྣམ་སྣང་ལོངས་སྐུའི་དཔེ་བྱད་དུབས་ཤེལ་ནང་། འཕོས་ལྟའི་གཟུགས་བརྙན་ཕྱེད་སྤྲུལ་ལོངས་སྐུའི་གནས། ཀེ་ལ་རང་བཞིན་སྤྲུལ་པ་དང་། འགྲོ་འདུལ་སྤྲུལ་པ་དང་། སྣ་ཚོགས་སྤྲུལ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱལ་སྲས་འཕགས་པ་ལ་སོགས་པ་གདུལ་བྱ་མཆོག་ལ་སྣང་བས་གཟུགས་བརྙན་ལོངས་སྐུའི་སྟོན་པར་ཡང་བརྟེད་ལ། རང་སྣང་ལ་དབྱིངས་ཀྱི་

།།ཞེས། །ལོངས་སྤྱོད་དང་ཚའཇུ་ཡང་དངོས་མ་ཡིན་པའི་དེའི་ནམ་མཁའི་ཟླ་བ་དངོས་དང་། དེའི་གཟུགས་བརྙན་གཅིག་པ་ཚུ་ནང་དུ་འཕོས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཙ་རྒྱུད་ཟློས་པ་ཞིག་ལྟ་བུ་མར། ཇི་ལྟར་སྨིན་མེད་ནམ་མཁའི་ཟླ་བའི་གཟུགས། །སྟོན་ཀའི་ཚུ་སྟོན་མཚོར་ནི་མཐོང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་བདག་གཟུགས། །རྟོགས་སངས་དཀྱིལ་འཁོར་ནང་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དབྱིངས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཅིའང་མེད་ཀྱང་ཞིང་ཁམས་རྒྱས་ཤིང་ཡང་སྣང་ཙམ་དུ་ཟད་ལ། གཟུགས་བརྙན་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ནི་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་པས་མཐོང་བས་སྤྱལ་བའི་མིང་གིས་བསྟན་པའི་ཞིང་བར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ལོངས་སྤྱོད་རྟོགས་སྤྱོད་པས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཆོས་པར་བྱེད་པས་ཏེ་བཞིས་བརྟེད་ལ། དེའི་ཚ་མཚན་མཚན་དཔེས་སྤྱས་པའི་མཆོག་གི་སྤྱལ་བའི་སྤྱི་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་དབྱིངས་ལ་བཏེན་པས་རིང་བཞིས་བརྟེད་པའི་ཚུལ་རྒྱུད་ཟློ་མ་ལས། མཐོང་ན་ཆོམ་བྱེད་ཡོན་ཏན་ཏན་ཐོབ་པ། །སྡུག་བསྔལ་ཆོས་ལ་རྟོགས་པར་ནི། །ལོངས་སྤྱོད་གཟུགས་སྤྱི་གཅིག་ལ་བཏེན། །དགེ་ལས་ཏེ་དང་རིང་རྣམས་ལ། །འཇིག་རྟེན་རྒྱལ་

བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །ཆུ་དང་ནམ་མཁར་རླུང་གཟུགས་བཞིན། །དེ་མཐོང་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས། །ཞེས་སོ། །རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གནས་དང་། སྟོན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། འཁོར་དང་། དུས་དང་། སྒྲུབ་བྱའི་ཁྱད་པར་དང་པོ་ནི། གཙོ་མ་རིགས་ཀྱི་དོག་མིན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་གནས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་འོག་མིན་ཟླ་ན་མེད་པས་སྟེ། དབུས་ན་འོག་མིན་ཤར་ན་མངོན་པར་དགའ། །ལྷོ་ན་དཔལ་ལྡན་ནུབ་ན་པདྨ་བརྩེགས། །བྱང་ན་ལས་རབ་གྲུབ་པ་རྣམ་པ་ལྔར། །ཞེས་བསལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོལ་སོགས་སྟོན་མཆོག་ལྔ། །མཚན་དཔེ་ཡོན་ཏན་རྒྱུ་མཆོའི་བདག་ཉིད་ཅན། །ཞི་དང་ཁྲོ་བོའི་རྣམ་འགྱུར་དཔག་མེད་ཅིང་། །འདི་ལྟར་དབུས་ན་རྣམ་སྣང་། ཤར་ན་མི་བསྐྱོད་པ། ལྷོ་ན་རིན་འབྱུང་། ནུབ་ན་སྣང་མཐའ། བྱང་ན་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ལྔར་སྣང་བཞང་འཁོར་གྱི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་གི་རྒྱུ་ལམ་གྱི་སྨོན་པ་ཐ་མ་ཚུན་ཆོད་སྟུང་སར་བའི་མཐར་སྐུ་ལྟ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྟ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རང་སྣང་བས། དེ་དག་གི་མཚན་དཔེ་ནི་མདོར་རྟོགས་རྒྱན་ལས།

།།ཨཱཿ །མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། ཁའི་བྱང་བརྒྱད་ཅུའི་བདག་ཉིད་ནི། ཐེག་ཆེན་ཉེ་བར་འོངས་སྨོན་ཕྱིར། ཐུབ་པའི་འོངས་སྨོན་རྣམ་དག་ཅེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །རྒྱུད་གཞན་ལས་གཅོད་པའི་བསྟོད་པར་བཤད་ན་འདིར་རྣམ་སྣང་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་ཟེར་ན། རྣམ་གྲོགས་ལས། དབུས་སུ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་གཅོ། །ཞེས་པ་དང་འཆད་མ་ཐག་པས་ཀྱང་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའང་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་དུ་འཆར་ཞིང་མེ་ལོང་དུ་གཟུགས་བརྙན་འཛིན་པ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་སྟེར་འགྱོ་ཀ། །གསུམ་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ལྔ་པོ་རེ་རེ་ལའང་། །བཞི་བཞིའི་འོས་དང་བཅས་པས་ཉེ་ལྷུ་ལྟ། །ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་གཡོ་བ་མེད་པ་ནི། །ཤམ་མཁའི་གཟུགས་བཞིན་ཤེས་བྱའི་མཐའ་ལས་འདས། །མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་གཟུང་འཛིན་རྟུལ་བྲལ་ནི། །མདོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་བཞིན་མཆེད་པའི་གཞི། །མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀུན་མཚན་ཉིད་མེད། །སྲིད་ཞི་དབྱེར་མེད་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་བཞུགས། །སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཉིད་ཏེ་

ལྟ་དང་། །ཆོས་ཅན་ཤེས་བྱ་རིལ་སྐེད་རྒྱ་ཐོགས་མེད། །བྱ་གྱིང་ཡེ་ཤེས་ཕྱིན་ལས་གཞན་ཕན་ཅན། །ཚགས་ཐོགས་སྒང་ས་ལའི་མཛད་པ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ། །དེ་ལྟར་སྨོན་པ་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་རྒྱུད་གཅིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་ལྟ་སྟེ་སྨྱིར་ཉི་ལྷ་རྣ་ལྟར་ལྟན་པའི་ཚུལ་དབྱེ་བསྡུ་ཁར་ལས་ཡིན་པའང་། རང་ཤར་ལས། ཡེ་ཤེས་དབྱེ་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། །ཉི་ལྷ་རྣ་ལྟའི་ངོ་བོ་ལས། །བསྟུན་རྟམ་པ་ལྟར་འདུས་སོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་གཅོ་བོའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྟམ་སྣང་ནས་རིམ་པར་ཞུ་བའི་ཚུལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་མདོ་ལས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་དབེར་ན་ནམ་མཁའི་གཟུགས་སུ་བྱར་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་ཀྱང་དེའི་རང་བཞིན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས་སྣ་ཚོགས་སུ་མེད་པ་ངོ་གཅིག་གོ་ །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས་སྣ་ཚོགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངོ་གཅིག་གོ་ །མེ་འོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དཔེར་ན་མེ་འོང་གི་ངོས་ལ་གཟུགས་བརྙན་སྣང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྟོག་པ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་མེ་འོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གཟུགས་བརྙན་སྣང་

།།ཚོགས་བྱང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྟོལ་བ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱ་མེད་དོ། །མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་རོ་གཅིག་པས་མཉམ་པར་གྱུར་པའོ། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་ནི་གྲིང་དང་ཉི་ཟླ་ལ་སོགས་པས་སོར་སོར་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་བཅས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པར་གྱུར་པ་སོར་སོར་མཁྱེན་ཏེ། །བྱ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དཔེར་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་བྱ་གྲུབ་པར་བྱེད་དོ།། །།དེ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་མཛད་པའོ། །ཞེས་པས་ཤེས་ཏེ་ཏུ་གསལ་ལོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཀུན་ཁྱབ་བརྟེད་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཡིན་ལ་མེ་འོང་ཡེ་ཤེས་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱ་མེད་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་གཞན་གསུམ་པོའི་ཡང་འཆར་གཞིར་གྱུར་ཅིང་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་

མཆོག་ལྡན་དམ་པའི་རྟེན་གཞིར་གྱུར་པའི་ཚུལ་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་མིག་ཡོ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་གསུམའི་དེ་ལ་བརྟེན། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་སོ་སོར་རྟོག ཏུབ་བྱེད་པ་ཁོ་ནའོ། ཞེས་སོ། བཞི་པ་ནི། འཁོར་ནི་ས་བཅུའི་སེམས་དཔའ་འབའ་ཞིག་ལ། སྐུ་ཡིས་ཆོས་རྣམས་འཛལ་བའི་འོད་བཀྲེས་པས། བྱང་ཀྱི་དྲི་མ་མེ་ལོང་ནང་གསལ་ལྟར། ང་དུང་བདག་དང་སྟོན་པའི་ཞུང་མཐོང་ནས། བྱང་ཆུབ་སྤྲིན་པ་གཉིང་དཔག་ད་ཀའ་བ་དག སྣུངས་ནས་བཅུ་གཅིག་ཀུན་ཏུ་འོད་ལ་འགྲོ། ཀེ་ལ་འཁོར་ནི་སྟོན་པ་རང་ལས་རྒྱུད་གཞན་གྱིས་བསྟུས་པའི་སངས་གནས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་ཐབས་གཅིག་ཏུ་བལྟགས་ནས། ཆོས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྐུ་ལས་འོད་ཟེར་བཀྲ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དགའ་བའོ་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་འགྲེལ་ཆུང་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་ཆེན་པོ་ལ་བལྟགས་པ་རྣམས་དང་། ཐབས་གཅིག་ཏུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དགའ་བ་དང་བའོ་བ་ཤིན་ཏུ་ཁ་མེད་པ་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོ། དེའི་ཚུལ་ཡང་སྐུ་འཕྲུལ་པའི་

།།ལུགས་ཀྱི་འདི་ལྟར་མེ་ལོང་བལྟས་པས་བྱད་ཀྱི་ཏི་མ་རང་སྟོན་པས་ཀྱིས་སྤྱོད་ནུས་པ་ལྟར། ས་བཅུ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་སྤྱལ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་པས་རང་གི་ས་ལ་ཏི་ལྟར་ཡོད་པའི་སྤྲིན་པའི་ཁྲུང་པར་དེའི་སྐུ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་མཐོང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མ་སྤྱོད་བ་ལ་མཁོན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་ས་དང་པོར་སེམས་སྐྱེ་བ་ཐོབ་པ། གཉིས་པར་ཚུལ་འཆལ། གསུམ་པར་ཁོང་ཁྲོ། བཞི་པར་ལེ་ལོ། ལྔ་པར་རྣམ་གཡེང་། དྲུག་པར་ཉེས་འཆལ། བདུན་པར་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པ། བརྒྱད་པར་གཞན་དོན་ཀྱི་སྐྱེང་སྟོངས་ལ་སྤྲིན་པ། དགུ་པར་སྤྲོན་པའི་དོན་ལ་གཡེལ་བ། བཅུ་པར་ཉེས་སྤྲིན་ཐུབ་མེའི་ས་བོན་དང་བཅས་པ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་དང་། སའི་ཡོངས་སུ་སྤྱོང་བས་ལྷག་མེད་དུ་སྤྲུངས་ནས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པའི་ཚུལ་གསང་སྐྱེ་ལས། འོག་མིན་བླ་མེད་གནས་མཆོག་ཏུ། །སྐུ་ནི་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཚུལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་རྣམས་ལ། །དེ་བཞིན་གསུངས་མཆོག་མི་སྨྲ་སྟེ། །སྐུ་ཡིས་ཆོས་རྣམས་འཛལ་བར་སྟོན། །མེ་ལོང་བསྟན་པའི་ཚུལ་བཞིན་དུ། །དེངས་ཀྱིས་དེག་རན་

ཐམས་ཅད་སེལ། །འོད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་སྐུ་བལྟས་ན། །བྱང་ཆུབ་སྜྷིགས་པ་གཏིང་དཔག་མེད། །མེ་ཡོང་བཞིན་དུ་སྐུ་ལ་སྣང་། །དེ་ནས་ས་བཅུ་རིམ་ཀྱིས་འབྱང་། །ཟླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་འཐོབ། །ཅེས་སོ། །ལྷ་བའི། དུས་ནི་ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོར་རྟོགས། །འཇིག་རྟེན་མཁོན་པོ་ངོ་བོ་མེད་པའི་དབྱིངས། །མི་ཟད་རྒྱན་འཁོར་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དང་། །སྟོན་འཁོར་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་མ་གྱུར་པར། །འཆི་བའི་བདུད་བཅོམ་འཇིག་རྟེན་འདྲོར་སྣང་རྟག །དེ་ལ་གཟུགས་བརྙན་འོངས་སྐྱའི་སྟོན་པ་དེ་ནི་རང་གི་འཁོར་མ་བཅུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་མི་ཟད་པ་རྒྱུན་གྱི་འཁོར་ལོའི་དང་དུ་ཆོས་ཉིད་དོགས་མེད་པར་འཇུས་ནས་སྟོན་འཁོར་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ། དུས་མི་ཟད་པ་རྟག་པ་རྒྱུན་གྱི་འཁོར་ལོར་བཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཚུལ་རྒྱུད་ཐུབ་མར། ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་འཆི་བའི་བདུད་བཅོམ་དང་། །དོགས་མེད་སྤྲིར་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་རྟག །ཅེས་སོ། །བྱུག་པ་སྤང་གཉེན་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཞིང་དང་སྟོན་པས་སྤྱད་པའི་ཚུལ། གདུལ་བྱའི་གཏི་མུག་ལ་སོགས་ཉོན་མོངས་པྱ། །གང་གི་གཉེན་པོར་ཆེ་བའི་

།།ཞེས། །ཞིང་ལམས་དང་། །སྟོན་པར་བསྟན་པའི་སྐུ་ལྟ་ཆོས་རབ་ལྟ། །གནས་འཇུར་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ལྟ་བོ་ཡང་། །མཐོང་ལམ་ནས་བཟུང་ས་བཅུ་རྣམས་སུ་ཐུབ་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་གིས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གི་གཏི་མུག་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལྟ་བ་ལྟོས་ནས་སྤྲོང་བྱེད་ཅེས་མིན་ལ་སོགས་པའི་ཞིང་ལམས་ལྟར་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་པ་ལྟ་དང་། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་སྐུ་ཚོག་ཐ་སྙད་ལས་འདས་པའི་ཆོས་རབ་ལྟར་སྣང་བས་གནས་བྱས་ལྟ་བཞིན་པའི་ཚུལ་ཡང་སྐུ་འཕྲུལ་བརྒྱད་སྟུ་བར། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་ཉོན་མོངས་རྣམས་ལྟ། །རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ལྟར་བཤཱདོ་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེའང་གཏི་མུག་གི་དྲི་མ་སྤྲོང་དུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས། དེ་བཞིན་དུ་ཞེ་སྡང་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱལ་པོས་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས། ང་རྒྱལ་ལ་ཆོོད་བའི་རྒྱལ་པོས་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས། འདོད་ཆགས་ལ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས། ཐག་དོག་ལ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་རབ་ལྟ་བསྟན་པས་གནས་གྱུར་ལྟ་

ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལྷ་ཚན་ལྷ་ཡང་ས་བཅུ་པོ་དང་སྦྱར་ནས་གསུངས་པའི་ཚུལ། མཐོང་ལམ་གྱི་དུས་སུ་ཀུན་བརྟགས་ལས་ཀྱང་བའི་གཏི་མུག་གནས་སྐྱེར། ཀུན་གཞི་དབྱིངས་སུ་ཟད་པ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ར་ཏ་ཏྲ་དགའ་བ་ཐོབ། རྣམ་སྣང་མཐོང་། དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པའི་སྐོམ་ལམ་ཆུང་ངུ་གསུམ་དུ་ངར་རྒྱལ་གནས་སྐྱེར། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དབྱིངས་སུ་ཟད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བརྙེས། དྲི་མ་མེད་པ་དང་། འོད་བྱེད་པ་དང་། འོད་འཕྲོ་གསུམ་ཐོབ། རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་མཐོང་། འཕྲིང་པོ་གསུམ་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་ཚགས་རྟོག་གནས་སྐྱེར། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དབྱིངས་སུ་ཟད་པ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ། སྐྱང་དཀའ། མངོན་སྐྱེར། རིང་དུ་སོང་བ་གསུམ་ཐོབ། སྐྱང་བ་མཐའ་ཡས་མཐོང་། ཆེན་པོའི་གསུམ་ལས་ས་བརྒྱད་པ་ལ་ཞུགས་གི་ས་བོན་རྟོག་པའི་ཟུགཔ་དང་། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་སྐྱེར། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆར་གཞིར་གྱུར་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་ཐོབ། མི་བསྐྱོད་པ་མཐོང་། དགུ་པ་དང་བཅུ་པར་ཐུགཔ་དོག་གི་ས་བོན་དག །སྒོ་ལྷའི་

།།ཞེས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཐུགས་དགོངས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཐ་སྙད

བཞིན་སྟོན་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་ན་ཡང་། །འཁོར་སོགས་རང་སྣང་མ་ཡིན་རྒྱུད་གཞན་པས། །བསྟུས་ཕྱིར་ཕྱེད་སྣང་རང་བཞིན་སྤྲུལ་པ་ཞེས། །ཉི་ཟླ་ལྟ་སྤྱོད་ཆེན་པའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟན། །དེ་ལ་སྔར་བཤད་དབྱིངས་ཀྱི་ལོངས་སྐུ་མཚན་ཉིད་པའི་ཞིང་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་སྣང་བས་བསྟུས་པ་ཡིན་པས་སྟོན་འཁོར་དུ་བསྟན་ཡང་དོན་ལ་བཟང་དན་འཕོ་འགྱུར་མེད་པས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་མི་ཟད་པ་རྒྱུན་གྱི་འཁོར་ལོར་སྣང་ལ། དེའི་ངང་ལས་སྤྲུལ་པ་ཆེན་པོ་དང་། སྤྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་པས་གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་པ་ལས། སྤྲུལ་པ་ཆེན་པོ་ནི་སེམས་དཔའ་ལ་སྣང་བའི་ལོངས་སྐུ་ཡིན་ལ། སྣ་ཚོགས་པ་ནི་མཆོག་གི་སྤྲུལ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐ་མལ་པ་ཡང་སྣང་བས་སོ། །དེ་བས་ན་སེམས་དཔའ་ལ་སྣང་བའི་ལོངས་སྐུ་ནི་མཚན་དཔེ་ལ་སོགས་པ་དབྱིངས་ཀྱི་ལོངས་སྐུ་དང་མཚུངས་ཀྱང་། ཟླ་བ་དངོས་དང་ཆུ་ཟླ་ལྟར་དེའི་གཟུགས་བརྙན་ནམ་སྤྲུལ་པ་བསྟོམ་ལམ་ས་བཅུ་པའི་སྣང་བས་བསྟུས་པ་ཡིན་པས་སྟོན་འཁོར་ཡང་མཆོག་དམན་དུ་སྣང་བས་ཕྱིར་སྤྲུལ་ལོངས་སྐུ་ཞེས་ཉི་ཟླ་ལྟ་སྟོན་པ་སོགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་སྟོབ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཕྱི་མའི་རང་སྣང་ཚམ་གྱིས་རྣམ་

།།ཤེས་ལང་འཕྲལ་ཞིང་སྐྱལ་བའི་འོག་མིན་ཡིན་པས་རང་བཞིན་སྐྱལ་བའི་ཞིང་ཁེས་ཀྱང་བརྗོད་པའོ། །དེ་ལ་ས་དང་པོ་ནས་རྣམ་སྨིན་ལས་སོགས་པ་རིམ་པར་མཐོང་བ་དང་། ས་བཅུ་པའི་སྐབས་བ་འབའ་ཞིག་གི་ས་བསྟུས་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་འདོད་པ་ཡང་། དང་པོ་ནི་ཟབ་མོའི་རྒྱུད་འགྲེལ་ཀྱི་དགོངས་པ་སྟེ། དེའི་ལུང་ཀྱང་ཀུན་བྱེད་ལས། སྟོན་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུའི་འཁོར་བསྟན་པ། ཞེས་དཔྱོད་བཞི་ཡི་ས་ལས་འདས་པ་ཡིས། དང་པོར་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་མཐན་ནས། ས་བཅུ་ཚོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཀྱི་ས་པ་སྟེ། དེ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་འཁོར་དུ་བསྟན། ཞེས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གནས་ཀྱིའོག་མིན་ཁང་བུ་བསྡུགས་པའི་སྤྱན་འཁོར་གྱི་རང་བཞིན་ཤཱཀ་ནས་ས་བཅུ་གའི་སེམས་དཔའ་ལ་རིམ་བཞིན་སྣང་བའི་ལོངས་སྐུ་ནི་སྤྲུལ་པ་ཆེན་པོའི་ལོངས་སྐུར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་ཐ་རོལ་ཀུ་སྒྲིན་པའི་དགོངས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྐྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མས་ཡས་གཞལ་ན་རང་བཞིན་ལ་བགྲངས་པ་དང་གནས་པ་གཉིས་སུ་འདོད་པའི་སྡེ་མ་ནི་ཐ་རོལ་ཀུ་སྒྲིན་པའི་ས་ལམ་ཀྱིས་བགྲངས་པའི་རང་བཞིན་སྤྲུལ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ནའང་

རང་ལུགས་སུ་སྤྲུལ་པར་དམ་མི་འཆའ་བས་འབྲས་བུའི་ས་བཅུ་གཅིག་ཀུན་ཏུ་འོད་བཀྲེས་པ་དེའི་ཚེ་འོག་མིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཏེ་འོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་བྱང་སེམས་ས་བཅུ་པའི་སྣང་བ་ལ་སྣང་ཞིང་། སྤྲུལ་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་འདོད་དོ། །དེའང་རང་ལམ་གྱི་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ནི་ཐོས་ལ། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པས་བསྒྲིབས་པས་སྐུ་ནི་མི་མཐོང་སྟེ། སྐུ་ནམ་མཁའ་བཞིན་བརྟན་ཞེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཟད་ནས་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་ལོངས་སྐུ་ནི་ས་བཅུ་པའི་སྣང་བ་འབའ་ཞིག་གིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བར་རོ། །ཕྱི་མ་ནི། ཁྱད་པར་རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཡི། །རང་སྣང་ཡེ་ཤེས་དཀྱིལ་འཁོར་དམ་པ་རྣ། །མཆོག་གཟིགས་བློ་མས་དབང་སྐུར་མ་ཉམས་ལ། །ཉིན་དུས་རང་སྣང་མངོན་སུམ་འོད་གསལ་དང་། །མཚན་མོ་སྐྱེ་གའི་འོད་གདངས་གོམས་པ་རྣམས། །རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་ཚད་དུ་མ་ཕྱིན་ཡང་། །ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་བློ་མའི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས། །ས་ཐོབ་རྣམས་དང་སྐལ་པ་མཚུངས་བྱར་ནས། །གཞི་སྣང་ལྷུན་གྲུབ་ཕྱོགས་བཅུ་སྤྲུལ་པར་འགྲོ། །དེ་ལ་གནས་པའི་རང་བཞིན་བསྟོད་པ་ནི་ས་ཐོབ་པའི་དེས་པ་ལ་མ་ལྷོས་ཏེ། ལམ་དུས་སུ་སྐྱེད་གཉིས་

།།ཨཱཿ།།　།ན་ཡོད་པའི་ཚེས་ཉིད་མངོན་སུམ་པའི་རང་གདངས་མཆོག་གཟེགས་ཀྱི་བླ་མ་དམ་པས་ཕྱིན་ཅི་མལོག་པར་དོ་སྣང་ཅིང་། རང་སྣང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ལྷ་སྣང་དང་གཟིགས་སྣང་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཀྱིས་བཅུན་ནས་ཐོད་རྒལ་རི་གཡའི་རྩལ་དབང་བསྐུར་བའི་བྱིན་རླབས་དང་། དེའི་སྤོག་དམ་ཚོག་རྣམ་པར་དག་ཅིང་ཉིན་དུས་ཟེར་གདངས་ཀྱི་འོད་གསལ་བ་དང་། མཚན་དུས་ཤེས་བྱ་བྱམ་འཇུག་གི་མན་ངག་ལ་གོམས་པ་དང་། ཚོས་ཉིད་བདེན་པའི་བྱིན་རླབས་རྣམས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ལས་ལུས་རྡེན་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་གྲོལ་བའི་ཚེ་སྤྲུལ་པའིཞིང་ཡིད་ལ་དྲན་པའི་དེ་མ་ཐག་ས་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་སྐལ་པ་མཚུངས་པར་ལྡུར་ནས། ཕྱོགས་བཅུ་སྤྲུལ་པའིཞིང་མཐོང་བའི་མོད་ལ་བཅུ་གཅིག་ཀུན་ཏུ་འོད་དུ་དབུགས་འབྱིན་པའི་ཚུལ་ཨ་ཀེ་བཀོད་པ་ཆེན་པོ་ལས། སྐྱེགས་མ་ལྷ་བརྒྱ་དུས་ཀྱི་ཐ་མ་ལ། །གསང་བའི་སྐྱེད་པོ་འདི་ནི་མི་ཡུལ་སྣང་། །དེ་རྗེས་འཛོམ་པའི་གང་ཟག་སྐལ་བ་ཅན། །སྐྱེད་པོ་འདི་ནི་སུ་ལ་སྣང་བྱུར་པ། །དེ་དག་རྣམས་ནི་མི་འབྱུར་ས་ལ་འདའ། །གལ་ཏེ་སྐྱེགས་མ་ཆེ་ཐུང་ནད་མང་བས། །སྐྱེད་པོའི་དོན་འདི་གདེང་དུ་མ་གྱུར་ཀྱང་། །དེའི་

ཕྱིའི་མཐོང་བས་དབུགས་ཆེན་ཕྱིའ་འབྱིན་པ། །བཅུ་གཅིག་ཀུན་ཏུ་འོད་དེ་སྤུལ་པའི་ཞིང་། །བརྒྱས་སྐྱེས་དག་པས་མངལ་གྱི་རྒྱུ་དང་བྲལ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་སྒོམ་ཞིང་བཅུ་དྲུང་ངེད་མེ་རི་འབར་བ་དང་བཅུ་གཅིག་ཡོད་ཀྱང་། རྣམ་གྲོལ་དབུགས་ཆེན་འབྱིན་པ་ལྟའི་བཀོད་པ་ནི། ཁྱད་པར་རྣམ་གྲོལ་དབུགས་ཆེན་འབྱིན་པ་ལྟ། ཤཱཀ་ན་སི་མ་བཞིན་ཤེལ་དང་སུ་ལྷརྟ། །པད་རག་ཙཱི་ན་ནྡི་ལའི་གཞལ་མེད་བང་། །སྟོབ་ཆུམས་རྟ་བབས་སྣང་བྱེད་བ་ལང་མིག །ཟུར་བཞིན་མུ་ཏིག་མཚོད་རྟེན་དྲིལ་བུ་དང་། །གཡེར་ཁས་སྦྱིལ་བའི་དཔྱང་ཐག་རྒྱུད་བཟང་སྦྲ། །རྣམ་ཐར་གསུམ་ལྡན་ཚོས་དབྱངས་དར་དིར་སྒྲོག །ཕྲོགས་བཞིན་སྒོས་སྤྱིན་གཡོ་བའི་བ་དན་བཞི། །ཕྱི་རིམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་ཇིང་བུའི་འབྲམ། །ཀ་ལའི་ལྷོན་པ་དྲྭེད་འཕྱང་འཕྱལ་ཅན། །ཤཱང་ཤང་ཏེའུ་རྣ་བྱ་ཀ་དི། །ཞེ་ཙོ་མི་སྐད་འབྱིན་དང་དང་པ་གཞོན། །རི་རྣེགས་ཟེར་མོ་སྨན་དང་ཀཱ་རི། །ལྷའི་བྱ་དྲིལ་བུའི་སྒྲ་ཅན་ཁུ་བྱུག་དང་། །གསེར་གྱི་རོ་རྗེའི་གཟུགས་ཅན་ཀྱི་ཏེ་པ། །ཁཡུ་དང་བྱེ་རྨ་ཙཱི་རྩྭ་ལྟ་དང་། །དུང་ལྟར་ཁ་དོག་ཕྱེད་པའི་བྱ་ཚོགས་ཀྱིས། །སྣན་སྒྲོག་མཐིན་པའི་རྒྱུན་མངས་ཀུན་ཏུ་

།།ལའོ།། །།འདི་ལར། །དེ་ན་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས། །ཉོན་མོངས་གཉེད་པའི་བའི་ཆུ་གླང་ལ། །སྐྱབ་པ་ཙམ་གྱིས་འདུ་བའི་ནད་མི་འབྱུང་། །
ཡིད་ལ་ཅི་བསམ་བྱན་པའི་མོད་ལ་འབྱུང་། །སྲུམ་ཙུ་རྩ་གསུམ་ལྷ་དང་ལོངས་སྤྱོད་མཉམ། །ཕྱི་རིམ་རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་པ་གུ་ཅན། །ཞིང་མཆོག་དེ་ན་རིགས་བཞིའི་སྡེ་ན་ཡིས། །
དུས་བཞིར་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲོག་རྒྱུན་མི་ཆད། །ཀུན་ཀྱི་བར་སྣང་ཅི་ཟུ་ག་དཔལ་ལ་ཞིང་། །དུར་ཁྲོད་ཆེན་པོ་མ་རི་འབར་བ་ན། །སྡེ་ན་པ་གཞོན་ནུ་དཔའ་བོ་བཅམ་ལྡན་འདས། །ལག་ན་རྡོ་
རྗེ་ལ་སོགས་དཔའ་བོ་དང་། །མ་ཁའ་འགྲོའི་སྨིན་ཕུང་འཕྲོ་བའི་དབུས་ཉིད་ན། །འབྲས་བུ་བླ་ན་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར། །པཎ་ལས་སྐྱེས་རྒྱལ་སྲས་དཔག་ཏུ་མེད། །ཀུན་
ཀྱང་ལྷ་དང་ལྷ་མོ་ཁྲེལ་དང་། །བྱ་མོའི་རྣམ་པ་དང་སྲོང་གྲུབ་པ་ཅན། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་སེམས་གསུམ་མེད། །ཡིད་བྱུང་དང་ནི་ཉོན་མོངས་བྱུང་ཀྱང་མེད། །མ་རིག་པ་
མེད་རྒྱུན་བཞི་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱང་མེད། །སྡེ་ན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་བྱིན་རླབས་ལས། །རང་བཞིན་ཉིད་དུ་བཀོད་ཕྱིར་རང་བཞིན་ནི། །སྐྱུལ་པའི་

ཞིང་ཞེས་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ལ་བྱགས། །རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་གསང་ལམ་དུ། །རིག་པ་རང་ཤར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལས་བསྟན། །དེ་སྐད་དུ་རང་ཤར་ལས། འདི་ནས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་ཞིང་ཁམས་མངོན་པར་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། སྤྲུལ་པའི་ཞིང་ཁམས་དེ་ན། སྤྲུལ་པའི་སྐུ་རྟོ་རྩེ་མེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབང་བསྐུར་བ་དམ་པ་ཐོབ་པའི་གནས་དེ་ན། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། རིན་པོ་ཆེ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་པའི་ཁང་པ་སྣོ་བཞི་དང་ལྡན་པ། རིན་པོ་ཆེའི་རྩ་བཅས་དང་ལྡན་པ། ས་གཞི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་པ། ཤིན་ཏུ་ཡིད་དུ་འོང་བ། བལྟ་ན་སྡུག་པ། ཐེམ་སྐས་དང་། སྐར་ཁྲུང་དང་ལྡན་པ། ཕྱོགས་བཞི་ན་གསེར་སྐར་ཆེན་པོ་བཞི་ཡོད་པ། གསེར་སྐར་ནས་ཉི་མ་འཆར་བས་རིན་པོ་ཆེ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་པ་ལ་ཐོག་ནས། ནང་དུ་ཉིན་མོ་འོད་ལྡའི་སྣང་བ་ལྟུག་པར་འཆར་རོ། །གཞལ་ཡས་ཁང་དེའི་ཕྱི་རིམ་ན་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་ཆུའི་འོབས་ཡོད་པ། ཆུ་དེ་ལ་ནད་ཀྱིས་བཏབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཐུངས་པ་ན་ནད་འཆོ་བར་འགྱུར་ལ།

།།ཞེས། །དེའི་ཕྱིར་རིམ་ནམཁའ་འཛུགས་ཀྱང་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་བྱ་སྐད་སྨན་པ་སྟ་ཚོགས་ཏེ་དེ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱའི་རྒྱལ་པོ་དངས་གསེར་ལྷན་དང་། མཐིང་རིལ་དང་། བྱ་ཀ་ཏ་རི་དང་། ནེ་ཙོ་མི་སྐད་ཤེས་པ་དང་། ཁུ་བྱུག་དང་། ཤངས་ཤང་ཏེའུ་དང་། རི་སྐེགས་དང་། དེ་ལ་སོགས་ཏེ་བྱ་སྐད་སྨན་པའི་བྱ་རིགས་སྡེ་ཐུག་བརྒྱད་ཅུ་དང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་བྱ་རིགས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཀཱ་ཀ་རི་དང་། སྦྲག་དང་། ཟེར་མོ་དང་། ལྟའི་བྱ་དྲིལ་བུའི་སྐད་ཅན་དང་། བྱ་ཀྱི་ཀི་པ་གསེར་གྱི་རྡོ་རྗེའི་གཟུགས་ལ་སོགས་ཏེ། གཡུའི་མདོག་ལྟར་སྔོ་བ་དང་། དུང་གི་མདོག་ལྟར་དཀར་བ་དང་། བྱ་རྒའི་མདོག་ལྟར་དམར་བ་དང་། ཞི་རྣ་ཉི་ལ་ལྟར་ལྗང་སེར་གསེར་ཏེ། ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། སྐད་སྨན་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་མ་རིག་པ་ཞི་བར་གྱུར་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དབུས་ན་རིན་པོ་ཆེ་སྟ་བདུན་ལས་བྱས་པའི་ཁྲི་ཆོས་འཆད་པའི་སྟན་དང་ལྡན་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ནས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་སྲོད་ལ་འཁོར་རྣམས་ལ་རྒྱུད་ཆོས་འཆད་དོ། །ཐམ་ཕྱེད་ན་སྔགས་ཕྱིའི་ཆོས་འཆད་དོ། །ཐོ་རངས་ནང་གི་ཆོས་འཆད་

དོ་། །ཉི་མ་ཕྱེད་ན་རྩོ་གས་པ་ཆེན་པོ་འབྲས་བུ་བླ་ན་མེད་པའི་ཚེས་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་ཞག་དེ་དེ་ལ་ཚེས་ཐུན་བཞི་བཞི་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ན་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཀྱང་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོག་མར་ཤཱཀྱ་ལྷ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དོ། །ཞིང་ཁམས་དེ་ན་ཟས་དང་སྐོམ་ཡང་ཡིད་ལ་དྲན་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ན་ནད་མེད་པས་མཆོག་ཏུ་བདེ་ལ། བྱང་སྡིད་ན་ཡང་ཆུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་དེ་འཐུངས་པས་ནད་སེལ་ཏེ། །མེ་ཏོག་སྣམ་ཚོགས་ཀྱིས་སྤུལ་པའི་སྐུ་དེ་ལ་མཆོད་པ་ཆེར་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་སྣང་ཞིང་། །ཁང་དེའི་ཟུར་བཞི་ན་མུ་ཏིག་ལས་གྲུབ་པའི་མཆོད་རྟེན་བཞི་ཡོད་དོ། །དེ་བཞིའི་བར་ན་དྲིལ་བུ་གཡེར་ཁའི་དྲ་བའི་ཐག་པས་སྤྲེལ་ནས་ཡོད་དོ། །ཐག་པ་དེ་ལྟུང་གིས་བསྐོངས་པ་དང་། དྲིལ་བུའི་སྒྲ་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་ངོ་། །ཕྲོག་བཞི་ན་དར་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་བ་དན་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་ལྟུང་གིས་བསྐོངས་པ་ལས་དྲིམ་པ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་ངོ་། །ཁང་དེ་ནི་འདི་ནས་ཤར་ཕྱོགས་ན་དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱ་འདས་པའི་སྟེང་ན་ཡོད་དོ། །དེར་སྐྱེས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཀྱང་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་ཀྱི་ལྷ་དང་ལོངས་སྤྱོད་མཉམ་

།།ཨོཾ། །མོ། །ཤཱཀ་ཐུབ་གཅིག་ཏུ་སྐུའི་ཞིང་ཁམས་དེ་ན་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་དོ། །འདི་ནས་ལྷོ་ཐུབ་ན་དཔལ་དང་ལྡན་པའི་ཞིང་ཁམས་སྤྱལ་པ་སྐུའི་གནས་དེ་ནས་དེན་པོ་ཆེ་གསེར་ལས་གྲུབ་པའི་ཁང་པ་གྲུ་བཞི་པ་གཙོ་དང་བཅས་པ། སྐོ་བཞི་ཀྱ་བབས་དང་བཅས་པ། རྩུར་བཞི་མཆོད་རྟེན་དང་བཅས་པ། ལོགས་བཞི་བ་དན་དང་བཅས་པ། ཐུགས་བཞི་གསེང་སྐར་དང་བཅས་པ། མཆོ་བདུན་བྱ་དང་བཅས་པ། ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་ཆུ་ལྷུགས་རི་དང་བཅས་པ། ཁྲི་དང་ཆོས་གྲངས་གོང་ལྟར་བཀའ་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པར་སྐྱ་གོ །སྤྱལ་པའི་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་འབྱུང་ལྡན་གྱི་ཞིང་ཁམས་དེ་ན་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་དོ། །འདི་ནས་ནུབ་ཐུགས་པརྒྱ་བསྟེགས་པའི་ཞིང་ཁམས་ན། སྤྱལ་པའི་སྐུ་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་གོང་གི་ཡོན་ཏན་དང་མཉམ་པ་ཡོད་དོ། །འདི་ནས་བྱང་ཐུགས་ཀྱི་འཕེག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན། རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པར་གཏོད་པ་ཞེས་བྱ་ཡོད་དེ། དེ་ནའང་སྤྱལ་པའི་སྐུ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཞིང་ཁམས་དེ་ན། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཡོན་ཏན་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་དེ། རིན་པོ་ཆེ་ཚིལ་ཕྱེ་ལ་ལས་

གྲུབ་པའི་ཁང་པ་བྱུ་བཞི་དང་སྦུན་པ་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་ཐོག་གས་བཞི་ན་གསེང་སྐར་ཆེན་པོ་བཞི་ཡོད་ལ། དེ་ནས་ཉི་མ་ཤར་བས་འོད་ལྡང་གུས་ནང་ཁེངས་ནས་ཡོད་དོ། །ས་གཞི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞི་རྡ་ལས་གྲུབ་ནས་ཡོད་དོ། །དེའི་ཕྱི་རིམ་ན་ཆུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ། ཆུ་དེ་ཡང་རེག་ན་བདེ་བ། འཐུངས་ན་ནད་ཐམས་ཅད་སེལ་བ་ཡོད་དོ། །དེའི་ཕྱི་རིམ་ན་མཆེའུ་བདུན་ཡོད་དོ། །དེའི་ནང་ན་བྱ་སྐད་སྒྲ་བ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་གནས་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱའི་རྒྱལ་པོ་ངང་པ་གསེར་ལྡན་དང་། མཐིང་རི་ལ་དང་། བྱ་ཀ་ཏ་རི་དང་། རྨ་བྱ་དང་། ནེ་ཙོ་མོ་སྐད་ཞེས་པ་དང་། ཁུ་བྱུག་དང་། ཀོང་ཀོང་ཏེ་ཉུ་དང་། རི་སྐྱེགས་དང་། དེ་ལ་སོགས་ཏེ་སྐད་སྒྲ་བའི་བྱ་རིགས་སྣོང་ཕྲག་བརྒྱ་ཆུ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བའི་བྱ་རིགས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཀ་ཀ་རི་དང་། ཟེར་མོ་དང་། སྨན་དང་། ལྷའི་བྱ་དྲིལ་བུའི་སྐད་ཅན་དང་། བྱ་ཀྱི་ཏེ་ཏ་གསེར་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་གཟུགས་དང་། དེ་ལ་སོགས་ཏེ་གཡུའི་མདོག་ལྟར་སྣོ་བ་དང་། དུང་གི་མདོག་ལྟར་དགར་བ་དང་། ཉེ་རུའི་མདོག་ལྟར་དམར་བ་དང་། ཙཱི་ཏྲའི་མདོག་ལྟར་ལྗང་བ་དང་། དེ་དག་ལ་སོགས་ཏེ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། སྐད་སྒྲ་ན་

།བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡོད་དོ། །དེའི་ཕྱི་རིམ་ན་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་ལྷགས་རི་ཡོད་པ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དབུས་ན་རིན་པོ་ཆེ་མངར་གད་ལས་གྲུབ་པའི་ཁྲི་ཆོས་
བཞད་པའི་སྟན་དང་བཅས་པ་ཡོད་དོ། །དེར་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དོན་ཡོད་གྱུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ། སོད་ལ་གདམས་ངག་གི་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཁམ་ཕྱེད་ན་དབང་གི་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཐོ་རངས་སྐྱོད་
པའི་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཉི་མ་ཕྱེད་ན་ལྟ་སྤྱོམ་གྱི་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཞག་རེ་ལ་ཆོས་ཐུན་བཞི་བཞི་བའོར་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་འཛིན་ལ་ཏོ། །དེ་ནི་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
ཀྱང་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོག་མར་ཤཱཀྱ་ཐུབ་བོ། །ཞིང་ཁམས་དེ་ན་ཟས་དང་སྐོམ་ཡིད་ལ་དྲན་པ་ཙམ་གྱིས་ཚིམ་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ན་བད་ཀན་ལས་བྱུང་བ་དང་། རླུང་
ལས་བྱུང་བ་དང་། མཁྲིས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། འདུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ནད་མེད་དོ། །མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་ལས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དེ་ལ་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེར་བྱེད་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་
སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཀྱང་ཁ་དོག་ལྔར་གྱུར་ཏེ། །ཁ་དང་བཞིན་པ་ཡང་ལྔར་གྱུར་ཏོ། །ཁྲེལ་དང་བྱམ་པའི་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་ཤཱཀྱ་ཐུབ། །ཀུན་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་

མེད་པའོ། །ཞིང་ཁམས་དེ་ན་སེམས་རྣམ་པ་གསུམ་མེད་དོ། །ཡིད་དུག་མེད་དོ། །ཉོན་མོངས་པ་དྲུག་མེད་དོ། །མ་རིག་པ་མེད་དོ། །རྒྱུན་གཞི་དང་བཅས་པ་མེད་དོ། །མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཡིད་མེད་དོ། །ཀུན་ཀྱང་རྣམ་རྟོག་དང་བྲལ་བ་ཤཱནྟ་གོ །གཞལ་ཡས་ཁང་གི་འོོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི། གཞལ་ཡས་ཁང་དེའི་གྲུ་བཞི་ན་རིན་པོ་ཆེ་ཤེལ་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ཁྲི་འཕང་དགུ་པཱཎྜི་ཏ་ཡོད་དེ། དེ་དག་གི་བར་རྣམས་གསེར་ཀྱི་དྲིལ་བུ་གཡེར་ཁའི་དྲ་བས་སྦྲེལ་ནས་ཡོད་དེ། དེ་དག་ཟླུང་གིས་བསྐོར་པ་ལས་དྲིལ་བུའི་སྒྲ་སྐྱེ་བ་སྟངས་ཆོག་འབྱུང་ངོ་། །མཆོད་རྟེན་བཞི་ལ་ཉི་མ་ཙམ་པས་འོད་ལྡའི་ཞགས་པས་འབྲེལ་ནས་ཡོད་དོ། །ཁྲོག་གས་བཞི་ན་རྩ་བྱའི་བ་དན་བཞི་ཡོད་དོ། །དེ་ཟླུང་གིས་བསྐོར་པས་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མཐོ་པ་སྟ་ཆོག་འབྱུང་ངོ་། །ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་དོ། །གཞལ་ཡས་ཁང་དེ་ནི་འདི་ནས་བྱང་ཁྲོག་ན་དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱའི་སྟེང་ན་ཡོད་དོ། །དེར་སྐྱེས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཀྱང་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྟ་དང་འོོད་སྲུངས་སྤྲུལ་མཉམ་མོ། །བྱང་ཁྲོག་གས་ཀྱི་སྤྲུལ་པའི་ཞིང་ཁམས་དེ་ན་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་དོ། །ཞིང་ཁམས་དེ་དག་གི་མདུན་ཀྱི་བར་

།།ཞེས། །སྨོན་ལམ་སྨྲོས་པའི་སྐབས་ཁྱོད་བོའི་ཞིང་ཁམས་ཡོངས་དེ། དུར་ཁྲོད་ཆེན་པོམེ་རི་འབར་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་གཞལ་ཡས་ཁང་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་དོ། །ཐོད་པའི་ཁང་པ་གྲྭ་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། ཐོད་པ་སྐམ་པོས་འབྲས་བུ་བྱས་པ། ཤ་རི་ཡོད་པས་རྩེགས་པ་བྱས་པ། ཆུ་ཁྲ་ལྡང་ལོ་ཅན་གྱིས་ཁ་བད་བྱས་པ། རྒྱ་དང་དཔངས་སུ་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། གཞན་ལྷུགས་ཀྱི་གཟེར་བཏབ་པ། རྟ་སྐྱའི་ཞལ་ཁའི་ཀ་གདན་བྱས་པ། ཉི་ཟླའི་ཀ་གདན་བྱས་པ། ཆུ་སྲིན་ཁའི་ཀ་གཞུ་བྱས་པ། ལྟ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་གདུང་དུ་བྱེས་པ། མཆོག་ཆེན་པོའི་གྲབ་བཏང་བ་ཡོད་དོ། །ཉིན་མོ་རྒྱང་འཚུབ་པ། མཚན་མོམེ་འབར་བ། གཞལ་ཡས་ཁང་དེའི་གྲྭ་བཞི་ནཞིང་ཆེན་གྱི་གདུགས་ཕུབ་པ། ལྟ་མོ་ལྟ་གར་བྱེད་པ། ས་གཞི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྡོ་རྗེ་སྤྲོང་འབྲུགས་པའོ། །གཞལ་ཡས་ཁང་དེའི་ནང་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་གཞོན་ནུ་དཔའ་བོ་སྟོང་གས་ལྟ་ནཞེས་བྱ་བ། ཐུགས་ཞི་བ་ལས་མ་གཡོས་ཀྱང་། སྐྱེ་བོ་ཐོའི་ཆ་བྱད་དུ་བསྟན་པ། མཁའ་འགྲོ་མ་དང་ཁྲོ་བོའི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པས་བསྐོར་ནས་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། མཁའ་འགྲོ་མ་ལྷུང་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། ཚངས་པ་དུང་

མཐྱིན་ཙམ་དང་། དང་སྲོང་རྣམ་འདོད་གཞོན་ནུ་དང་། ཡང་འཁོར་གྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་ཞེ་ཀ་ཙོ་ཀྱི་སྤྲུན་དྲུག་དང་། དེའི་བྱན་མོ་བཅུ་བཞི་དང་། གཡོག་མོ་ལྔ་བཅུ་རྩ་བརྒྱད་དང་། ཡང་གཡོག་འབུམ་ཁྲི་འབུམ་སྟོང་ལ་སོགས་ཏེ་མཁའ་འགྲོ་མའི་འཁོར་དཔག་ཏུ་མེད་པས་བསྐོར་བའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེའི་ཐུགས་ལས་སྤྲུལ་པའི་འཁོར་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་ཏེ་ཁྲོ་བོའི་འཁོར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་བསྐོར་བ། དགའ་རབ་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་ཏེ་མིའི་འཁོར་དཔག་ཏུ་མེད་པས་བསྐོར་བའོ། །འཁོར་རྣམས་ལ་འབྲས་བུ་གསང་སྔགས་བླ་ན་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བས། ཞི་བ་སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་བྱོལ་བར་བྱེད་པ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཁྲོ་བོའི་གཟེར་མ་དང་ལྡན་པ་ཤ་སྟག་གོ །གཞལ་ཡས་ཁང་དེ་ཤིན་ཏུ་ཡངས་པ་དང་ལྡན་པའོ། །དབང་པོ་ཐམའི་གང་ཟག་དེ་དག་ནི། དེར་བྱེད་ཅིང་སྔོན་རྣམ་ནས་སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་ཞིང་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ཤ་སྟག་གོ །ཞེས་པས་གསལ་ལོ། །ཚུལ་འདི་ནི་གསང་སྔགས་ཐུན་མོང་དུ་དག་པ་མཁའ་སྟོང་དང་། ས་སྟོང་ལ་སོགས་པའི་ཞིང་དུ་གྱུར་མཐའ་སྟོགས་པར་གྱུར་པ་དང་རྣམ་པ་ཙམ་དུ་མཐུན་པའི་ཚུལ། གཞན་དུ་བདེ་ཆེན་མཁའ་ལ་སྟོང་པ་

།།ཨཱཿ ། །དང་། །ས་སྤྱོད་ཞེས་བྱགས་དོན་གྱིའོ་གསལ་ལ། །དབང་ཐོབ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཀུཀྐི་དང་། །ཡུལ་ཆེན་ཉེར་བཞིར་སྤྱོད་པའི་ཞིང་སྐྱེས་མ། །ལ་སོགས་དཔའ་བོ་རྣལ་འབྱོར་མ་ཚོགས་དང་། །སྐལ་བ་མཉམ་པའི་རིག་འཛིན་བྱལ་གང་དུ། །ལས་ཀྱི་འཕྲོ་སྤྱོད་རིག་པ་འཛིན་པ་ཡི། །རྡོ་རྗེའི་བློ་མ་རྣམས་ནི་རབ་གནས་ནས། །སྔགས་ཀྱི་ལྟ་སྤྱོད་རྣལ་བོ་ཆེ་ལ་སྤྱོད། །འདི་དག་རང་སྣང་དག་པའི་ས་བོན་དང་། །བསྒྲེད་རྫོགས་ཟུང་མའི་བརྟུལ་ཞུགས་མཐར་སོན་པའི། །གསང་སྔགས་བྱང་པ་རྣམས་ལ་སྣང་བ་ལས། །རྩོག་འདོད་ཅན་གྱིས་ཕྱིན་དུ་ཡོད་པ་ཡི། །རིས་ཆད་ཅན་དུ་བསམ་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ཡང་གསང་སྔགས་བྱང་པ་རྣམས་ལ་བྱགས་ཤིང་མདོན་སུམ་དུ་སྣང་བའི་མཁའ་སྤྱོད་དང་། ས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་ཞིང་ཁམྲྀད་ཕྱིར་གསལ་དུ་མདོན་པའི་ཞིང་ཁམས་བཀོད་པ་མཛེས་ཤིང་བལྟ་ན་སྤྲུག་པ་རྣམས་ཀྱ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་སྤྲོགས་སྤྱིའི་ལུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་བྱེད་ཀྱང་ཏུ་བྱགས་པའམ། འདི་ལྟར་རིག་པ་འཛིན་པའི་ས་ལ་བཞུགས་པའི་སྐྱེས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་། ཆོ་ལ་དབང་བ་དང་། ཕྱག་རྒྱ་

ཆེན་པོ་སྟེ་སྤྲོས་པ་ལམ་བཞིའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་བཞིན་པ་རྣམས་མཐོང་སྤང་དང་སྒོམ་སྤངས་ཀྱི་དྲི་མ་སྤྱོད་ཕྱིར་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་དང་རྟེས་མཐུན་པའི་ལུས་རྟེན་བྱེད་བཀའ་ཐོག་པ་ལས་སོགས་པས་མངོན་སུམ་དུ་མཁའ་སྤྱོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྟོགས་ནས་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་དང་། ས་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་ཐོག་པའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་མ་དང་། ཡུལ་ཉེར་བཞིར་སྤྲུལ་པ་བཟུང་བའི་ཞིང་སྐྱེས་མ་དང་། སྔགས་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། གྲུབ་པ་ཅན་ལ་སོགས་པ་ས་ཐོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱུག་གཞན་དག་དང་སྨན་པ་མཚུངས་པས་རྫོ་རྗེ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་དང་། པདྨ་དང་། ལས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་དང་ལྷམོའི་རྣམ་འགྱུར་ཞིང་ཁྲོ་གང་དང་ཉེ་བར་བསྟེན་པ་དེའི་ཞིང་དང་། སྟོན་པ་དང་། འགོང་ཀྱི་བཀོད་པ་ཅན་ཀྱི་དགེ་དུ་སོང་ནས་ཚེས་དང་ཚོགས་ཀྱི་དགའ་བ་དང་། ལྟ་བ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་མཐུན་པའི་སྔགས་ཀྱི་ལྟ་སྤྱོད་རྣལ་པོ་ཆེ་ལ་སྤྱོད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཉིན་མཚམས་སྤྱོད་ཁར་ཞིང་དེ་དག་གི་དཔའ་བོ་དང་། མཁའ་འགྲོ་མའི་ཚོགས་ཀྱིས་གདུགས་དང་། རྒྱལ་མཚན་དང་། རོལ་མོའི་སྤྲིན་ཕུང་གིས་བསྐོར། རིག་འཛིན་ཀྱི་ས་ལ་མངོན་སུམ་དུ་བཞུགས་པའི་རྟེ་རྟེའི་བྱ་

།།ཞེས། །མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབུགས་དབྱུང་བ་དང་། གཟེར་སྣ་བསྟོད་པ་དང་། གོ་འཕང་ཁྲུད་པར་ཅན་ལ་འཇོག་པའི་གནས་རྣམས་ལ་བདེ་ཆེན་མཁའ་སྤྱོད་ཅེས་བགགས་པའི་ཚུལ་རིན་ཆེན་རྒྱ་མཚོ་ལས། སར་བཞུགས་རྣམས་ལ་སྣང་བ་བཞིན། །རིག་པ་འཛིན་ལ་ཁྱོད་བོའི་ཞིང་། །མཁའ་སྤྱོད་ཡོན་ཏན་ཚོགས་ཆེན་པོ། །གྲུབ་པའི་མཚན་མས་བརྒྱན་པ་ཞིག །ཁངོས་གྲུབ་ཡ་མཚན་ཆེན་པོར་སྣང་། །ཞེས་སོ། །ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་བཀོད་པ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱལ་བ་དང་། ཕྱི་ལས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མཐུ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་རང་གི་བསྟེན་རྟོགས་ཟབ་མོ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམ་དུ་བྱང་བས་བསྡུན་པའི་ཅིར་ལོག་ལས་སེམས་དཔའ་སར་གནས་རྣམས་ལ་ཕྱིར་སྤྱལ་ཏུ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཚུལ། བདེ་བ་ཅན་དང་མི་འབྲུགས་པའི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་བཀོད་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་ལས་རྒྱས་པར་འབྱུང་བས་མཚོན་ལ། དེར་ཡང་མ་ཟད་འཕགས་པ་ཀྱིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། སྐུ་རྩེའི་ཁྲོན་ལ་སངས་རྒྱས་མང་པོ་ནི། །གཉའ་ཤིའི་སྐུང་གི་བྱ་མ་ཅི་ཡོད་རྣོད། །རྒྱལ་བ་དེ་དག་ཞིང་ཡང་དེ་སྙེད་དེ། །དེ་དག་མཚན་ཉིད་མི་འདྲ་

སྐལ་མི་མཉམ། །ཞེས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་ཇི་ལྟ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངང་དུ་སྤྲོས་པ་བྲལ་བར་བཞུགས་བཞིན་དུ། རྗེ་སློབ་པའི་ཡེ་ཤེས་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། བྱ་བ་གྲུབ་པའི་མཉེན་ཆས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་ཤིང་། ཐུགས་རྗེ་ཚད་མེད་པས་ཡུངས་འབྲུ་གཅིག་གི་ཚོགས་ཙམ་དག་བའི་སྙིང་བཅུད་ཀྱི་རྣམ་པ་གྲངས་མེད་པར་སྣང་བར་མཛད་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཆོས་བསྟན་ནས་སོ་སོའི་སྐལ་བ་དང་མཚུངས་པའི་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིན་ལས་ཚད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེས་སྤྱལ་པའི་ཞིང་ཁམས་རང་སྣང་དག་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བླ་ན་མེད་པའི་ཐབས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་ལས། གང་ཟག་རང་རྒྱུད་ལྡན་ལ་མཐུན་སྣང་བའི་ཇུས་ཡོད་མ་ཡིན་པས། རང་བཞིན་མ་དག་པའི་རྟོག་འདོད་ཅན་ཀྱིས་ཕྱིན་དུ་ཡོད་པའི་གནས་རིགས་རིས་ཆད་ཅན་དུ་བསམ་པར་མི་བྱ་བའི་ཚུལ་གསང་སྙིང་ལས། དཔག་བསམ་ཤིང་དང་ཡིད་བཞིན་གྱི། །རིན་པོ་ཆེ་དང་འབྲུང་བ་ཀུན། །དེ་དག་ཇུས་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། །རང་སེམས་བསོད་ནམས་

།།ལཱཧ་ཝ་ཡིན། །ངོ་མཚར་ཆོ་འཕྲུལ་རྣ་དཀྱིལ་ཆོས། །གཞན་ནས་ཡོད་འོང་མ་ཡིན་ཏེ། །ཐབས་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད། །དེ་ལྟ་བུ་ཡི་དང་དུ་བྱང་། །ཞེས་སོ། །འགྲོ་ལ་ཐུགས་སྤྲུལ་པའི་ཁྱད་པར་ནི། དེ་ཉིད་དངས་ལས་འོངས་སྨྲོད་རྫོགས་པ་ཡི། །ཡི་གེའི་སྒྲིན་ཀྱི་འོད་ཟེར་རབ་འཕྲོས་པས། །འཇིག་རྟེན་འདུལ་བྱེད་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་མཆོག་ནི། །གནས་རིགས་བྱུག་གི་གདུལ་བྱའི་སྣང་བ་ལ། །རང་རང་མིང་གི་མདོན་བརྗོད་རྗེས་འགྲོ་བའི། །འདུལ་བྱེད་རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་ཐུབ་པ་བྱུག །ཕྱོགས་བཅུ་མཐའ་ཡས་ལུ་མེད་སྟོང་གསུམ་གྱི། །སྟོང་ཆེན་སྐྱེད་དང་མཉམ་པར་རབ་སྤྲུལ་ནས། །གདུལ་བ་བཞི་ཡི་འགྲོ་དོན་བསམ་མི་ཁྱབ། །དེ་ལ་འགྲོ་བ་སོ་སོའི་གནས་རིས་སུ་དེ་དང་དེའི་སྣང་བ་དང་མཐུན་པས་དོན་མཛད་པའི་ཚུལ་ནི། གསང་སྔོན་ལས། དེ་ནས་དོ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཞེས་བྱ་བའི་རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་ཐུབ་པ་བྱུག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྗེ་ལས་འཕྲོ་ནོ། །འཕྲིན་ནས་ཀྱང་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྣ་ལུ་ཞི་དང་ཡས་མན་གྱི་འཇིག་རྟེན་བྱུག་གི་ཕྱོགས་བཅུ་མཐའ་ཡས་ལུ་མེད་པའི་སྟོང་

གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོ་ར་རེ། ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རེ་རེས་འདུལ་བ་རྣམ་པ་བཞིས་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་དེ། ཞེས་པ་ལྟར་འོག་མིན་ན་བཞུགས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུའི་གནས་བྱུག་གི་འོད་ཟེར་ལས་ཡི་གེ་ཐེང་བའི་འཁོར་ལོ་སྤྲིས་པ་འགྲོ་བ་བྱུག་གི་གནས་སུ་རང་རང་འདུལ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱལ་པར་ཤར་བའི་ཚུལ་ལས། ལྷའི་གནས་སུ་དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་མིང་གི་མདོན་བརྗོད་བྱུག་དང་རྣམ་འགྱུར་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་དང་ཕྱིན་ལས་ཚད་མེད་པ་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཆོད་པ་ཙམ་སྟེ། ངོ་བོ་དབྱིངས་ནས་སྤྱལ་བའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ལ། སྤྱལ་པ་དེས་ཀྱང་སེམས་ཚན་ཀྱི་དོར་ཡང་སྤྱལ་ཚད་མེད་པ་བཀྱེན་ས་དོན་མཛད་པའི་ཚེ། གནས་རིགས་དེ་དག་ཏུ་རྣམ་པ་ཡང་དེ་ཁོ་ནར་མ་དེས་པའི་ཚུལ་ཐལ་པོ་ཆེ་ལས། ཀྱེ་རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱལ་པ་ནི་ཚད་མེད་དེ། འགྲོ་བ་གང་དང་གང་གིས་འདུལ་བ་དེ་དང་དེའི་གཟུགས་དང་ཁོ་བོ་དང་མིང་གིས་དོན་མཛད་དོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དབང་བསྒྱུར་ཀྱི་གནས་སུ་ནི་ལྷའི་བདག་པོ་དབང་བསྒྱུར་དུ་སྤྱལ་ནས་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ཡང་དག་པར་ལེན་དུ་འཇུག །ཅེས་པ་

།།ཤེས། །ཞས། དགེ་སློང་དང་། བྱམ་ཟེ་དང་། ཡི་དྭགས་དང་། དམྱལ་བ་བའི་གཟུགས་ཀྱིས་འདུལ་བ་རྣམས་ལའང་། དེའི་གཟུགས་སུ་སྣང་ཞིང་དོན་མཛད་པའོ། །ཞེས་སོ། །ཚུལ་འདི་ལྟ་བུས་ཆོས་ནི་ཆོག་ལ་མི་རྟེན། དོན་ལ་རྟེན་པའི་ཤེས་བྱ་ལ་རྣོངས་པར་ཐྱུར་ཏེ་གནས་རིགས་དེ་དག་ཏུ་གཟུགས་བརྟན་དེ་འདྲའི་སྟོན་པ་ཡོད་དོ་བར་འབྱུལ་ནས་རྒྱུད་སྡེ་ཟབ་མོ་ལ་སྐུར་བ་དག་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དོན་འཛལ་བ་ལ་བློ་ཁ་སྤྱོགས་བཞིན་དུ་དུད་མཁས་སུ་རེ་བའི་ཀུན་འབྱུང་བསྒོམ་པ་མཆོར། དགོངས་འདུས་ལས། ཟེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་སྔགས་ནི། །མལ་ཆུན་འདྲུག་ཐབས་ཀྱི་སྒྲུབ་བསྟན་པ། །ཆོག་དང་དོན་ལ་བློ་མི་བཞག །ཅེས་པའི་དོན་སྤྱི་ཙམ་ལའང་གོ་བ་མ་ཆགས་པའི་བཞིན་བཟང་ཁྱོད་ལ་ད་དུང་དོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་བག་ལ་ཉལ་བསླབ་བར་འོས་ཏེ། འདི་ལྟར་སྔགས་རྒྱུད་རྣམས་སུ་ཕྱོགས་སྐྱོང་བཅུའི་མགོ་བོ་ཁྲོ་བཅུས་གཟིར་ནས། བགེགས་ཀྱི་སྡེ་ཚན་དུ་བཞག་པ་དང་། དེ་དག་ལ་སོགས་པའི་མགོན་པོ་བདུན་ཅུ་རྩ་ལྔ་ཟེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་ངོ་བོ་ཆོས་སྐྱོང་བའི་སྡུང་མ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བཞག་པའང་ཁྱོད་ཀྱིས་འགལ་བ་ལྟར་མེད་དུ་མཐོང་ཞིང་།

དེ་དག་གི་དགོས་པའང་རིག་པར་མི་འགྱུར་བས་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཚམ་ལས་དགག་བསྒྲུབ་མི་དགོས་པའི་ཚུལ་ཆོས་ཀྱི་བྱགས་པས། འོག་པའི་ལམ་ལ་མཐའ་མེད་སྡེར། །དེ་དག་འདི་ར་ནི་སྤྲོ་བྱ་མིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་སྟེལ་ཞི་དང་ཡན་མན་གྱི་སྒར་བྱུང་བ་ཕྱོགས་བཞི་དང་སྟེང་འོག་ཏུ་འབྱུལ་ནས་འགྲོ་བ་བྱག་ཏུ་དོད་པ་ནི་རང་ལུགས་པས་ཀུང་གཞུང་གི་ཕྱོགས་མ་མཐོང་ཞིང་། འགྲོ་བ་བཞི་ཕྱོགས་བཞིར་སྟེ་ཚན་དུ་ཆད་པའི་སྐྱོན་ཡོད་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི་ཐལ་པོ་ཆེ་ལས། ལས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་བསམ་མི་ཁྱབ། །དམྱལ་བའི་འཇིག་རྟེན་སྒྱར་འཕྲོད་ཞིང་། །གཤིན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་སྟེལ་ཞི་སྟེ། །བྱོལ་སོང་སྐྱམི་ཀྱེན་དུ་འགྲོ། །ཞེས་པས། མཐོ་རིས་གཉིས་མཚོ་ཀྱེན་ལ་བལྟ་བ་དང་། དམྱལ་བ་སྒྱར། གཤིན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་རྟེན་ཏེ་ཡི་དྭགས་དང་ས་སྟོས་ནས་སྟེལ་ཞིའི་སྒྲས་བྱོལ་སོང་སྟེ་འགྲོ་བ་ལྟ་དང་། ལྟམིན་ནི་དགོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས་དན་འགྲོ་བཞི་པར་ཡང་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཐྲེན་པ་བྱུག་ཏུ་སྟོང་བའི་སྟུལ་གཞི་ལས་སྟུལ་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་དོན་མཛད་པའི་ཡུལ་ཕྱོགས་བཅུ་མཐའ་ཡས་མྱ་མེད་པའི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོ་སྟེ། དེའི་ཚུལ་ཡང་འཕགས་པ་

།།ཞེས། ཁྱིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། སྐྱ་རྩེའི་ཁྲོན་ལ་འབྱོ་བ་ལྟ་རྣམས་ཏེ། ཤེམས་ཅན་དམྱལ་དང་དུད་འགྲོའི་འབྱོ་བ་དང་། ཀཱཡིན་རྗེའི་འཛིག་རྟེན་ལྷ་དང་མི་རྣམས་བཞུགས། ཁའྱེས་པ་མེད་ཅིང་གནོད་པར་བྱུང་པ་མེད། ཏེ་དག་གཞས་སུ་མཆི་དང་རྒྱམཆོར་བཅས། ཆུ་གླུང་དེ་བཞིན་མཆི་དང་ལྡེང་ཀ་དང་། ཁའྱེས་པ་མེད་ཅིང་གནོད་པར་བྱུང་མེད་དེ། ཏེ་ལྷར་རྒྱལ་བའི་ཚོས་ནི་བསམམི་ཁྱབ། ཏེ་ཡི་གནས་སུ་རི་བོ་དུ་མ་སྟེ། ཁོ་རཁོར་ཡུག་ལྷུན་པོ་རབ་ལྷུན་དང་། ཁཉང་བཟུང་དང་ནི་བཉང་བཟུང་ཆེན་པོ་དང་། ཁའིགས་བྱེད་བྱཀོད་ཕུང་པོ་གངས་ཀྱི་རི། ཁགནས་དེར་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་མི་བཟོད་པ། ཚ་དང་རབ་ཏུ་ཚ་བ་ཉམས་མི་དགའ། ཏེ་ན་སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་ཚོར་བ་ནི། སྨྲག་བསྲལ་དེ་དག་རྟེས་སུ་སྐྱོང་བར་བྱེད། ཏེ་ཡི་གནས་ན་ལྷ་ཡི་གཞལ་མེད་ཁང་། ཏེ་དག་དཔག་ཚད་བཅུ་གཉིས་དབྱིངས་དགའ་བ། ལྷ་རྣམས་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་དག་གིས་ཀྱང་། ལྷ་ཡི་དགའ་བ་ཤིན་ཏུ་བདེ་བ་སྐྱོང་། ཏེ་ཡི་གནས་སུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་སྐྱེ་ཞིང་། ཁའཇིག་རྟེན་རིག་པའི་བསྟན་པ་འབར་བ་སྟང་། ཏེ་ཡི་གནས་ཉིད་ན་ཡང་ཚོས་ནུབ

ཅིང་། །འཇིན་པ་སྐྱ་ངན་འདས་པའི་སྐྱ་ཡང་ཐོས། །མི་དག་བདག་གི་ཞྱེམ་ན་རྣམ་ལམ་བཞིན། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་དག་ལ་དགའ་སྐྱོང་ནས། །ཕྱིར་སངས་ན་ཡང་དེ་ཡི་འདོད་མ་མཐོང་། །དེ་ནི་རྣམ་ལམ་ཡིན་པ་དེ་ཡིས་ཤེས། །དེ་བཞིན་མཐོང་ཐོས་རིག་དང་བྱེ་བྲག་ཕྱེད། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་མི་བདེན་རྣམ་ལམ་བཞིན། །ཞེས་པ་ལྟར་བདག་ཅག་གི་འཇིག་རྟེན་འདི་ཡང་རྣམ་སྣང་གང་ཆེན་མཆོད་ཕྱག་ན་རྡུལ་ཐུ་རབ་གཅིག་གི་ནང་ན་ཡོད་པ་ལྟར། ཆུང་ངུའི་དོར་ཆེན་པོ་ཆུང་པའི་མེད་པ་གསལ་སྣང་ནི་སེམས་ཅན་ཀྱི་འཁྲུལ་པ་ཚད་མེད་པ་དང་། དབང་བཙུ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་སྣང་བ་ལས་འཆར་བར་རྟུང་ལ་དེའི་ཚུལ། ས་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་བཞིའི་རྟུལ་དང་། ནམ་མཁའ་ཁབ་ཀྱི་མིག་ཙམ་ནའང་ལས་མཐུན་པར་བསགས་པའི་སེམས་ཅན་དང་བཅས་པས་སྟོང་བཞུད་དུ་སྣང་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱི་གཟིགས་པ་འཇུག་པས་དོན་མཇད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་དོན་མཇད་ཡུལ་གྱི་སྟོང་གསུམ་ཡང་ཕྱི་རོལ་པའི་དྲང་སྲོང་དང་། ཉན་རང་དག་བཅོམ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་

།ཞེས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཆེ་ཆེར་མང་ཐུང་ཞུགས་པར་མཐོང་བའང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་དང་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མདོ་ལས། སྟོང་གསུམ་གྱི་ལྟུང་བ་ཐམས་ཅད་སོ་སོའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་ཡང་ཡོད་ཅིང་། ཕྱི་རོལ་པའི་དྲང་སྲོང་མདོན་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་གཅིག་གིས་ཤིང་རྟའི་འཕངས་ལོ་ཙམ་གྱི་སའི་ཁྱོན་ལ་སེམས་ཅན་མཐོང་བ་ནི་དེ་བས་ཆེས་མང་ངོ་། །དེ་དག་གིས་སྟོང་གསུམ་དུ་མཐོང་བ་ཉན་ཐོས་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་པའི་གང་ཟག་གཅིག་གིས་ཤིང་རྟའི་འཕངས་ལོ་ཙམ་ལ་མཐོང་བ་ཆེས་མང་ངོ་། །དེ་དག་གིས་སྟོང་གསུམ་དུ་མཐོང་བ་བས་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་པ་གཅིག་གིས་ཤིང་རྟའི་འཕངས་ལོ་ཙམ་ལ་མཐོང་བ་ཆེས་མང་ངོ་། །དེ་དག་གིས་སྟོང་གསུམ་དུ་མཐོང་བ་བས་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲུལ་ཀྱིས་ཤིང་རྟའི་ཁྲོན་ལ་གཟིགས་པ་ཆེས་མང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་ཀྱི་ཁམས་ཚད་དང་མྱ་ངན་པའི་གནས་རིས་སྙེ་འདྲ་ལ་བ་རྣམ་པ་བཞིའི་སྐོར་ནས་འགྲོ་དོན་མཛད་ཚུལ་ཡང་། དེ་ཡང་བསོད་ནམས་ཆེན་པོའི་འདུ་ལ་བ་ནི། །སྐུ་ཡི་མཛད་པ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཉིས་ཡིན། །གསུང་གི་

མཛད་པ་ཟེག་པ་གསུམ་མམ་གཅིག ། གང་ཡང་འདུ་ཤེས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅན་གྱི། ། ཉིན་མོར་སེམས་གཉེན་པོར་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་ལ། ། ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མི་བརྒྱད་ཕྲི་བཞི་སྟོང་གྲངས། ། གསུང་ལྟར་སྣང་ཡང་སྒྲ་ཚོག་རང་མཚན་པ། ། མ་ཡིན་སེམས་ཅན་ཁམས་ལ་བྱིན་བརླབས་མཐུས། ། རྣམ་པར་རིག་པ་ཉིད་དང་མཐུན་པར་ཤར། ། ཐུགས་ཀྱི་གདུལ་བ་དུས་གསུམ་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས། ། དུས་ཀྱང་སོ་སོར་མི་རྟོག་དུས་མེད་དུས། ། རང་བཞིན་གདོད་མའི་གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་བཟང་། ། གཞན་ཡི་སེམས་རྒྱུད་མཁྱེན་དང་དེ་བཞིན་དུ། ། རྫུ་འཕྲུལ་ཆེན་པོའི་སྒྲུབ་དང་སྨན་ལ་སོགས། ། མངོན་ཤེས་དུག་པོ་དུས་ལས་ཡོལ་བ་མེད། ། ཐྲིན་ལས་གདུལ་བ་ཀུན་ཏུ་སྐུ་དང་ནི། ། ཀུན་ཏུ་ཐུགས་དང་དེ་བཞིན་ཀུན་ཏུ་ཞལ། ། ཀུན་ཏུ་གསུང་གི་གསང་བ་བསམ་མི་ཁྱབ། ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱིས་དངོས་སུ་དོན་མཛད་ལ། ། ཐྲིན་ལས་ཀྱིས་ནི་དངོས་བརྒྱད་ཀུན་ཏུ་མཛད། ། དེ་ལྟར་དབྱིངས་ལས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་མཆོག་རྣམས། ། ཆོས་ཉིད་ལ་ལྷོས་ཏེ་ལྷའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ། ཆོས་ཅན་ལ་ལྷོས་ཏེ་སྣེད་མཁྱེན་པ་ཡི། ། ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་འགྲོལ་ཞིང་། ། ཉེ་བར་ཞི་དང་མ་འདྲེས་ཆོས་ཚུལ་སྟོན། ། དེ་

།ལ་སྐྱེ་བས་དན་ནམས་ཆེན་པོས་འདུལ་བ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པས་འདུལ་བ་ནི། རྒྱང་བྲལ་མ་ལས། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འཇིག་རྟེན་མཁྱེན། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་གཟིགས་ནས་ནི། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་མ་གཡོས་པར། །སྤྲུལ་པའི་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །སྐྱེ་བ་མངོན་པར་སྐྱེ་བ་དང་། །དགའ་ལྡན་གནས་ནས་འཕོ་བ་དང་། །ལྷུམས་སུ་འཇུག་དང་བལྟམས་པ་དང་། །བཟོ་ཡི་གནས་ལ་མཁས་པ་དང་། །ཤཱཀྱ་མོའི་འཁོར་གྱིས་རོལ་པ་དང་། །དེས་འབྱུང་དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་གཤེགས་པ་དང་། །བདུད་སྡེ་འཇོམས་དང་རྫོགས་པར་ནི། །བྱང་ཆུབ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། །མྱ་ངན་འདས་པར་གཤེགས་མཛད་རྣམས། །ཡོངས་སུ་མ་དག་ཞིང་རྣམས་སུ། །སྤིད་པ་ཇི་སྲིད་གནས་པར་སྨོན། །ཞེས་སོ། །གསུང་ཐེག་པ་སྣ་ཚོགས་པས་འདུལ་བ་ནི་གསང་སྔོན་ལས། འདུལ་བའི་དབང་གིས་ལྷ་མིའི་ཐེག་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་དང་། བླ་ན་མེད་པའི་ཐེག་པས་མ་རིག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་ཐུབ་པ་རྒྱུ་སྟོང་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཕུང་

སྤྲོད་པ་གང་རུང་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་གསུངས་སོ། །གསུང་ངོ་། །གསུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་གདུལ་བྱའི་རྣ་བར་ཚོག་སྦྱོར་སྤྲོས་ལེགས་པ་དང་། ཚངས་པའི་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུང་ཟད་ལྡན་པར་ཐོས་པའི་ཚུལ་ཐབས་འགྱུར་ལས། གསུངས་ནི་ཚོག་སྤྲོས་ལེགས་པ་ལ། །ཚངས་པའི་དབྱངས་ནི་ཡན་ལག་དྲུག །ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡང་གདུལ་བྱ་རང་རང་གི་མོས་པའི་སྐལ་པ་ཅི་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པར་སོ་སོའི་རྣམ་རིག་གིས་ཐོས་པ་ལས་གསུང་སྤྲ་ཚོག་རང་མཚན་པར་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ། དཀོན་བརྩེགས་ལས། འབྲོ་བའི་བསོད་ནམས་ལས་དག་ལས། །རྒྱལ་བའི་དབང་གིས་སོ་སོར་ཐོས། །འདི་ཡང་གསུང་གི་གསང་བའོ། །ཞེས་པས་མཚོན་ནོ། །ཐུགས་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཆེན་པོས་འདུལ་བ་ནི། དུས་གསུམ་བྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅན་མཁྱེན་པས་སྟོན་གནས་རྣེ་སྐུ་དྲན་པ་དང་། གསུམ་པོའང་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་སེམས་རྒྱུད་ཐུགས་པ་ལྟར་མཁྱེན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཟིགས་པ་ལྟའི་མི་གཡོ་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་དགེ་མ་དག་གི་འཇིག་རྟེན་གྱི་འཆི་འཕོ་དང་། སྐྱེ་བ་

།ལ་སོགས་མཉེན་པ་དང་། གསན་པ་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་སྒྲ་སྐད་ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅད་མཉེན་པ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གང་གིས་འགྲོ་བ་འདུལ་བ་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་འགྲོ་བའི་མོས་པ་དང་མཐུན་པའི་དོན་སྤྲོད་པ་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དགྲ་བོ་སྤངས་ཤིང་ཐུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཤེས་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་མི་ཟད་པ་རྒྱུན་གྱི་འཁོར་ལོའི་སྤྲུལ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་དྲུག་གིས་ཐུགས་ཀྱི་རྟེས་སུ་འགྲོ་ཞིང་དུས་ལས་ཡོལ་བ་མེད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ནི་ཐུགས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ཡིན་པའི་ཚུལ་སྟུ་འཕྲུལ་ལས། དུས་བཞི་ཀུན་ཏུ་མཉེན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀུན་ཏུ་མཉེན་པ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་སྟོབ་གྱིས་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་གཟིགས་པ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་སྐྱན་གྱིས་ཀུན་ཏུ་གསན་པ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོ་གས་ཀུན་ཏུ་དོན་སྤྲོད་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྤྲོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཆེན་པོ་དྲུག་དང་། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ཁྱེན་ལས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་འདུལ་བ་ནི། སྐུ་མི་ཟད་པ་རྒྱུན་གྱི་འཁོར་ལོ་གཟུགས་སྐུ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་དུ་གསལ་བ་དང་།

སྐུ་གཅིག་ལས་ཞལ་མང་པོར་སྟོན་པ་དང་། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་གང་ཆེན་མཆོད་ཕྱག་གི་པད་ཟླའི་སྟེང་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཉི་ལྷུང་ལྟའི་ཞིང་ཁམས་ཡོངས་སུ་བཀོད་པའི་རྒྱུན་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་ཉེ་བར་ཞི་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ནོ། །གསུང་མི་ཟད་པ་རྒྱུན་གྱི་འཁོར་ལོ་དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱམཚོས་འགྲོ་དྲུག་སོ་སོའི་སྐད་དུ་མ་འདྲེས་པར་སྟོན་པས། བརྡའི་གསུང་བརྡ་དང་རྣམ་འགྲུར་བསྟན་པས་དོན་གོ་བར་མཛད་པ་དང་། མཛད་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་སེམས་ཅན་གྱི་མོས་པ་ལྟར་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་འཁོར་ལོ་དང་བཅས་པའོ། །ཐུགས་མི་ཟད་པ་རྒྱུན་གྱི་འཁོར་ལོའོ། སྒྲངས་པ་དང་རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་ཚད་མེད་པ། མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱ་མཚོའི་སྟེང་པོ་གང་ཆེན་མཆོག་སོགས་པས་འདུལ་བའོ། །དེ་དག་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོང་བས་བཅུ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། ཏན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། སྤྲ་མ་ལས། ཀུན་ཏུ་སྐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་ཐུགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་ཞལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་གསུང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། བསམ་

།།ཀ།། །།ཐུགས་མི་ཟློག་པ་གྲངས་མེད་པའི་ཕྱོགས་བཅུར་སྣང་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་གྱིས་དངོས་སུ་དོན་མཛད་ལ། ཐེག་ལས་ཀྱིས་དངོས་བརྒྱུད་ཐམས་ཅད་དུ་མཛད་པས་ན་སྔ་མ་ནི་མིའི་ཐུབ་པའི་མཛད་པ་དང་འབྲེལ་ཆེ་ལ། ཕྱི་མ་ནི་ལྷག་མ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་གཅོད་པར་སྟོན་ཏོ། །དེའང་རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལས་སྤྲུལ་པའི་རི་གས་པའི་སྐྱེས་བུ་དྲུག་པོས་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་སྟོབ་ཤས་དོན་མཛད་པའི་ཚུལ་ནི་ངོ་བོ་ཆོས་སྐུའི་ཀློང་ན་ཇི་ལྟ་བའི་ཆོས་ཉིད་ལས་མི་གཡོ་བཞིན་དུ། རྟོག་པའི་འོག་མིན་དུ་རང་སྣང་ནས། རང་བཞིན་ཇི་སྙེད་པའི་མཐྱེན་པས་ཤེས་བྱའི་ཆོས་རྒྱུན་ཆོད་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་ཅན་ཀྱི་གནས་རིས་དང་། བདེ་སྐྱག་གི་ཆོས་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ་ལག་མཐིལ་ན་སྐྱུ་ར་བཞག་པ་ལྟར་མཐྱེན་པས་དེ་དག་གི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་སེལ་བའི་ཐུགས་རྗེ་དུས་ལས་མི་ཡོལ་བའི་ཕྱིན་ལས་ཚད་མེད་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་བསྟོད་དུ་ལྷག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་ཡང་སྤྲུལ་རྣམ་པ་བརྗོད་མི་ལང་། །འགྲོ་བ་དྲུག་གི་གནས་རིགས་དེ་སྣེད་དུ། །ལྷུན་མས་

གདུལ་བྱེད་ཚངས་དབང་བའི་འབྱུང་སོགས། །མི་ལ་ཉན་རང་བྱང་སེམས་འཕེར་ལོས་བསྒྲུབ། །དེ་བཞིན་ལྷ་མ་ཡིན་ལ་ཐགས་བཟང་རིས། །བྱ་ལ་ཤིང་རྟ་མོ་དང་རི་དྭགས་ཕྱིར། །སེང་གེའི་རྒྱལ་པོ་ཡི་དམ་བཏུན་པ་སོགས། །མདོར་ན་དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་གང་དང་གང་། །འདུལ་བྱེད་དེ་དང་དེ་འདྲའི་གཟུགས་སྤྲུལ་ནས། །སེམས་ཅན་དོན་ལ་ནམ་ཡང་གཡེལ་བ་མེད། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་དུག་གི་ཞིང་ན་མས་སུ། །ལས་དང་བག་ཆགས་དག་སྟོག་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི། །གནས་རིགས་བའི་སྤྲུག་མཐོ་དམན་ལྡང་སྣང་བའི། །རང་སྣང་མཐུན་པའི་སྟོན་པས་དོན་མཛད་ཅིང་། །ཆོས་ཀྱང་མ་འེས་གདུལ་བྱའི་བློ་རྟོག་ལྡུར། །དུས་ཀྱང་རང་རང་སྐལ་པའི་རྟེས་འཛིན་བ། །མ་དག་ཞིང་གི་འགྲོ་ལ་དེ་ལྡུར་སྣང་། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་ཀྱི་ཁམས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཀྱང་གནས་རིགས་རྣམ་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་དག་འདུལ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུལ་གཞིའི་ཐུབ་པ་དྲུག་ཏུ་རྣམ་པར་སྤྲུལ་པ་ལས་ཀྱང་། ཡང་སྤྲུལ་དུ་སྣང་བ། ལྷའི་གནས་སུ་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་དུ་ཚངས་པ་དང་། དབང་པོ་དང་། བདེ་འབྱུང་ལ་སོགས་པ་སོ་སོའི་གནས་རིས་ཀྱི་གཙོ་བོས་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྟོག་པ་སྟོང་

།།དེའི་ཚེས་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་སྐད་དུ་མཐུན་པར་སྟོན་པའམ། སྨྲ་བསྟལ་སེལ་བར་བྱེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མིའི་འཇིག་རྟེན་དུ་ཉན་རང་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སོགས་ཚེས་ཀྱི་གང་ཟག་གམ། འཕོ་འཕོས་སྐྱེ་བ་དང་། ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་དང་། བྱམ་ཟེ་དང་། རྡོ་རྗ་དང་། སྐད་འཆོར་མ་ལ་སོགས་ཆགས་སྡང་ཅན་ཀྱི་རྣམ་པས་འདུལ་བའི་ཚུལ་ཡང་། དཔུང་བཟང་ལས། གང་གི་རང་བཞིན་ཆགས་སྡང་རྣམ་བྲལ་ཡང་། །ཆགས་པ་ཅན་ལ་ཆགས་བཅས་ལྟར་སྟོན་ཞིང་། །གདུག་པ་འདུལ་ཕྱིར་ཁྲོ་བོར་སྟོན་པ། །ཐབས་ཀྱིས་རྣམ་འདྲེན་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་མ་ཡིན་ལ་ཐགས་བཟང་རིས་དང་། བྱ་ལཱིང་རྐ་མོ་དང་། རྨ་བྱའི་རྒྱལ་པོ་གསེར་དུ་སྣང་བ་དང་། སྲེག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། རི་དྭགས་ཀྱི་ཕྱིར་སེང་གེའི་རྒྱལ་པོ་ཡི་དམ་བཅུན་པ་དང་། ཤ་ར་ཐྲ་དང་། ཀླུ་རྒྱ་དང་། དམྱལ་བ་ལ་བྱད་འབག་ཤི་ཁ་དང་། ཡི་དྭགས་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་སྐྱེས་པ་རབས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་གསལ་བ་དེལེར་མཚོན་ཏེ། འདུལ་བྱེད་དང་མཐུན་པའི་རིགས་དུག་སོ་སོའི་གཟུགས་མཐའ་མི་འཚལ་ཞིང་གནས་རིགས་དང་བདེ་སྡུག་སྣ་

ཚོགས་ལྷར་སྣང་བའི་ཚུལ་གསེར་འོད་དམ་པ་ལས། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་བསམ་མི་ཁྱབ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་པའི་སྐུ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར། །བཀོད་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སྟོན། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དང་ཐ་སྙད་ལའང་མ་དེས་ཏེ། གང་ན་སྨིག་པ་སྲོད་ཞིང་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཉེ་ན་ཐ་མ་ཏོག་བཀོད་པར་བདུད་སྨིག་ཅན་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲིལ་ལ་འདུག་པས་ཚོས་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་པའི་མདོ་སྡེར་བཞག་པ་ལྟར་གནས་གང་དུ་སྟོན་འགྱུར་ཞིང་ཀྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ཚོགས་པའི་དུས་ན་སེམས་ཅན་རང་རང་གི་སྣལ་བ་དང་འཚམ་པར་ཐོས་པའི་ཚེས་ཀྱང་མ་དེས་པ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ནི་བདག་རྐྱེན་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཚ་ཞལ་ནས་གསུངས་པ་དང་། བྱིན་ཀྱིས་བརླབས་པ་དང་། རྗེས་སུ་གནང་བའི་བཀའ་གསུམ་དུ་དེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཚོས་སྐྱའི་གནས་དོན་དམ་པའི་འོག་མིན་དུ་སྟོན་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་ཡེས་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོའི་འཁོར་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གསུངས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོལ་ཟོགས་པས་ལྷུན་སྒྲུབ་པོ་བཀོད་པའི་

།འོག་མིན་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་ཞིང་ལྟ་དང་། གསང་བའི་འོག་མིན་རྡོ་རྗེ་བཙུན་མོའི་བླ་གა་ལ་སོགས་པར་རང་སྣང་རིག་པའི་འཁོར་ལ་སྒྲུབ་ཚོགས་བརྟེན་བྱལ་ཏེ། གསུང་པ་སྐྱའི་གནས་ཐ་དད་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་འཁོར་རྣམ་པ་བཞི་ལ་ཚོག་སྟེབ་སྤྲོར་ལེགས་པས་གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐུས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་བཀའ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣ་རྡོ་སྐྱེ་བོའི་སྤྱི་བོར་ཕྱག་གིས་རེག་པའི་མོད་ལ་མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་འཆད་པའི་སྤྲོབས་པ་སྐྱེས་ཤིང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཟླ་བས་དྲིས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་བཀའ་ནི་འཇམ་དཔལ་ལ་མ་སྐྱེས་དགྲའི་འགྲོད་པ་སོ་ལ་ཅིག་ཅེས་བཀའ་བསྩལ་པས། དེའི་མདོ་བྱང་བ་ལྟ་བུའོ། །ཐུགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཟབ་མོ་སྣང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཞུགས་ནས། ཤཱ་རིའི་བུ་དང་སྦྱན་རས་གཟིགས་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས། དེ་གཉིས་གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་འདི་བ་དང་། གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ལན་ལྔོན་པའི་སྤྲོབས་པ་ཐོབ་ནས་ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་བྱང་བ་ལྟ་བུའོ། །ཡོན་ཏན་དང་ཕྲིན་ལས་ལྡུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བྱིན་རླབས་ལས་རང་བྱུང་བའི་ཟཧད་སྦྱར་

ལས། སྟོན་པ་འདི་ཡི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས། །བྱང་མ་ཕྱིང་བྱ་རྣལ་འབྱོར་དང་། །པདྨོ་དག་དང་དཔག་བསམ་ཕྱིང་། །རྡོ་བོ་ཆེ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་། །རྒྱལ་བས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་ཕྱིར། །དེ་དག་བཀའ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད། །ཅེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ཤར་ལི་ལས་ཀྱང་བཤད་དོ། །མདོར་བསྡུ་ན་བཀའི་དབོས་པོར་འགྱུར་པ་གང་དག་ཆོས་སྐྱ་བ་དང་། སྐྱེས་པ་དང་། བྱང་མེད་དང་། ཁྲེལ་དང་། བུ་མོ་ལ་སོགས་པ་ཅི་འདྲའི་གཟུགས་ཀྱིས་བྱུང་ཡང་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཕྱིན་ལས་ཆེན་པོའི་མཐུས་སྟོན་པ་ཉིད་ལས་རང་སྟོབས་ཀྱིམ་ཡིན་པས་བཀར་བཞག་པའི་ཚུལ། སྡུད་པ་ལས། རྒྱལ་བའི་ཉན་ཐོས་གང་དག་ཇི་སྙེད་ཆོས་སྟོན་དང་། །འཆད་དང་རིགས་པ་དག་དང་ལྡན་པར་བརྗོད་པ་དེ་ཡི་འབྲས་ཐོབ་པ། །དེ་དག་ཀུན་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེས་བུའི་མཐུ། །ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན་རྒྱལ་བས་ཆོས་ཚུལ་གང་བསྟན་པ། །དེ་ལ་མི་མཆོག་སྐྲོག་མར་བྱུང་པས་མངོན་བསྟབས་ཤིང་། །མངོན་སུམ་བྱས་ནས་བསྟབ་པ་ཇི་བཞིན་སྟོན་བྱེད་པ། །སངས་རྒྱས་མཐུས་བྱེད་རང་གི་སྟོབས་ཀྱི་མཐུས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཆོག་དོན་

།།ཞེས། །གཉིས་ཀའི་ཆ་ནས་ཧོར་བ་དང་། འབྲས་བུལ་བསྟུ་བ་རྣམས་ཀྱང་བཀར་བཞག་ཏུ་རྟ་དམ་ཞེན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འཆད་དང་རིགས་པ་དག་དང་ལྡན་པར་བརྗོད་པ་དང་། །མཆོག་འཕགས་བདེ་བ་བྱེད་དང་དེ་ཡི་འབྲས་ཐོབ་པ། །ཞེས་པས་བཀའི་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཞར་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར། ང་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་འདུལ་བ་ལ་སྣང་། མདོ་སྡེ་ལ་འཛུག །ཚོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་ན་བཀའ་ཡིན་པར་བཟུང་། ཞེས་པས་རྗེས་སུ་གནང་བའི་བཀའ་སྩོམ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་བྱེད་ལས། སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་ཡིས་འདུལ་བའི་ཞིང་ཁམས་ནི། །སྟོང་གསུམ་འཇིག་རྟེན་བྱ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་སོགས། །རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཕྱག་རྗེས་རྒྱུད་བྱུག་འདུལ། །ཞེས་པ་ལྟར་སྐྱེ་ལས་སྐྱའི་གདུལ་ཞིང་མ་དག་པའི་འཇིག་རྟེན་སྟོང་གསུམ་བྱ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་བྱང་ཆུབ་མེད་པ་སྣེའུ་དུ་གདུལ་བར་བྱ་བའི་ཁམས་དང་། དེས་འདུལ་བའི་ཐབས་དང་། དེ་དག་སོ་སོའི་གཉེན་པོ་དང་། གདུལ་ཚུལ་ལ་བསླེལ་བ་མི་མངའ་བས་ངན་སོང་ནི་མཐོ་རིས་སུ་འདྲེན། མཐོ་རིས་པ་ནི་ཐར་པ་དང་རྣམ་མཁྱེན་ལ་བཀྲི་བའི་

ཚུལ་གྱིས་དོན་མཛད་ལ། དེ་དག་གི་ཚུལ་ཡང་རྒྱུད་ཀློ་མར། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་རྣ་སྐུལ་སོགས་པའི་དབེ་དགུས་སྟོན་པའི་ཚུལ་མདོ་ལམ་དུ་དངས་ཟིན་པ་ལྟར་གྱིས་གཞན་དོན་མཛད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་མཛད་ཀྱང་མཛད་ཡུལ་སེམས་ཅན་དང་མཛད་པོ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱང་དོན་ལ་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཚུལ། གང་ཞིག་རྨི་ལམ་ནང་དུ་སངས་རྒྱས་མཐོང་། །རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་སྐྱེལ་བའི་ཚེས་བསྟན་ཡང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་ལ། །བདག་མེད་སྟོང་པ་གསོག་ཏུ་རིག་བྱ་ཞེས། །ཟབ་མོའི་མདོ་སྡེ་དག་ལས་གསུངས་པས་ན། །འཁོར་འདས་རྨི་ལམ་ལྟ་བུའི་རྟོག་པ་ལ། །སྣང་བའི་སངས་རྒྱས་ངོ་བོ་དག་ན་ཡང་། །རྣམ་པ་གཉུག་ལ་བྱ་ཉིད་ལྟར་སྣང་བའི་ཕྱིར། །མ་དག་ཟུགས་རྣ་རེ་ལས་པའི་སྐུལ་པ་ཡང་། ངེ་སྟོང་འཁོར་བའི་རྟེས་འགྲུབ་མི་འཆད། །དེའང་གཉུལ་བྱ་ལ་ལྟོས་ན་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོའི་རང་བཞིན་གློ་བུར་ཀྱི་དྲི་མས་ཕྱོགས་བསླད་དེ་ཡུལ་དང་། དོན་དང་། སེམས་སུ་བག་ཆགས་ནས་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྣང་བས་བཀོད་པའི་འཁོར་བའི་གནས་རིགས་བདེ་སྡུག་སྣ་ཚོགས་སུ་ཤར་བ་དེ་ཡང་མེད་སྣང་འབྱུལ་པའི་རང་གཟུགས་རྨི་ལམ་ལྟ་བུའི་རོལ་པ་ལས་བདེན་པར་གྲུབ་

།།ཞེས་པ། །པར་རྒྱལ་ཙམ་མ་མཆིས་པའི་ཚུལ་དུན་པ་ཉེར་གཞག་ལས། སྣ་ཚོགས་ལྷས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་། བདེ་སྐྱ་ཉིད་དུ་སྣང་བའི། །སེམས་ཀྱིས་སྤྲུལ་ཞིང་སེམས་ཀྱིས་བྱས། །སེམས་ལས་གཞན་དུ་ཆུང་ཟད་མེད། །དེས་ན་རྣམི་ལམ་ཇི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདུ་ལ་བྱེད་ལ་ལྷོས་ཀྱང་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བས་རང་གི་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་དང་། སེམས་ཅན་སོ་སོའི་སྨོན་ལམ་དང་། དགེ་བའི་ལས་སྣང་གིས་ནང་གསལ་དབྱིངས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་པོའི་ཐུགས་རྟེ་གཞན་སྣང་ལ་ཕྱིར་གསལ་དུ་ཤར་བ་ཡེ་ཤེས་ཕྱིན་ལས་དག་པའི་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་དང་ཁོར་བར་སོ་སོར་སྐྱེ་བ་ལའང་སྐུ་ལའི་སྐུ་རྒྱལ་བ་ཤཱཀྱ་སེང་གེ་ལ་སོགས་པས་མངོན་གྱུར་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་རྨི་ལམ་ཀྱི་དུས་ན་སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས། དས་ནི་རྨི་ལམ་ལྟ་བུའི་འགྲོ་བ་ལས་ཆོས་བསྟན་ཡང་། ངོ་བོ་མེད་དེ་རང་བཞིན་གཅིས་སུ་མེད། །བདག་མེད་སྟོང་པ་གསོག་ཏུ་རི་བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །

དེ་བས་ན་འཚོར་བའི་རང་བཞིན་འབྱུལ་སྣང་གི་བཀོད་པས་སྟོང་བཅུད་ཀྱི་སྣང་བ་རྫུན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ན། དེ་ཉིད་འདུལ་བྱེད་ཀྱི་སྤུལ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་དོ་བོ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་ཀྱི་ཚོས་སྐུ་ལས་མི་གཡོ་ཡང་། རྣམ་པའི་གཟུགས་བརྙན་ལེམས་ཅན་ཀྱི་འབྱུལ་དོ་ཙམ་དུ་སྣང་བསྟལ་བའི་ན་ལྟར་སྟོན་པས་གཉིས་ཀའང་མེད་བཞིན་སྣང་བ་རྨི་ལམ་དང་སྒྱུ་མའི་རྟ་གླང་ལྟ་བུ་སྟེ། ཡུམ་བར་མ་ལས། རབ་འབྱོར་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ། ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་གདུལ་བྱ་འདུལ་བྱེད་གཉིས་ཀྱང་དབྱིངས་གཅིག་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་དེ་མ་དང་ལྡན་གྱོལ་ཀྱི་ཐུག་ཏུ་ཤིན་ཏུ་ཡང་ཡོད་ཅིང་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་འགྱུར་དུ་ཤར་བའི་གནས་ལུགས་གཅིག་ཏུ་ཐོག་ཏུ་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་སྟེ་མཐོང་བའི་སྐྱེས་བུ་ཞེས་བྱ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་མེད་ཅིང་ཚོས་དང་དག་འདུན་མེད། །དེ་ལྟར་སུས་ཤེས་དེ་ནི་མཁས་པ་ཡིན། །སེམས་ཅན་རང་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ཉིད་དུ་གསུངས། །བྱང་ཆུབ་རང་བཞིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ། །སེམས་ཅན་རྣམས་དང་བྱང་ཆུབ་གཉིས་མ་ཡིན། །

།དེ་ལྟར་སྡུག་ཤེས་སྐྱེས་བྱམཆོག་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །སྨན་ཚོགས་སྨྲ་བ་ནི། དེ་ཡིད་དང་ལས་སྨན་ཚོགས་སྨྲ་བ་ནི། །རང་བཞིན་བྱོན་དང་འདུ་བྱེད་ལས་བྱུང་བ། །འབྱུང་དུ་བྱས་དང་རིས་སུ་བྱིས་པ་དང་། །གཞོན་ལ་དང་ཁང་བཟང་སྐྱེད་མོས་ཚལ། །སྐུ་ངམ་ཐང་ལ་སྨྲ་བའི་བྱོང་ཁྲེར་དང་། །པཎ་དཔག་བསམ་ཤིང་དང་ཡིད་ཞིན་ནོར། །གྲུ་གཟིངས་ཟམ་པ་ཤིང་རྟ་ཟས་གོས་སོགས། །སེམས་མེད་བེམ་པོའི་ཚུལ་དུ་སྣང་བ་དང་། །སྐྱེ་བ་མུ་གེའི་ཚེ་ན་ཉ་བོ་ཆེ། །ཁད་ཀྱིས་གདུངས་ལ་སྲོག་ཆགས་དེས་པ་དང་། །སྲིན་མོའི་གླིང་དུ་ཅངས་ཤེས་བ་ལ་ཏ། །མི་གཙང་འདམ་དུ་གསེར་གྱི་བུང་བ་སོགས། །སྨྲ་ལ་པ་སྨན་ཚོགས་རྣམ་ཀུན་བདེ་བའི་གཞིར། །རྩོག་པ་མེད་ཅིང་གཡོ་བ་མེད་པ་ལྟས། །དོན་ཆེན་ཀྱིས་ནི་དཔལ་དུ་ཤེ་བར་གནས། །དེ་སྐད་དུ་མདོ་སྡེའི་རྒྱལ་ལས། བཟོ་དང་སྐྱེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཆེ། །སྐུ་ངན་འདས་པ་རྣག་སྟོན་པས། །སངས་རྒྱས་སྨྲ་བའི་སྐུ་འདི་ནི། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཐབས་ཆེན་ནོ། །ཞེས་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་འབྲུལ་སྣང་དང་མཚུངས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པའང་དེ་སྐད་དུ་འཆར་བས་དོན་མཛད་པའི་བྱེ་

བྱག་ཡིད་ཀྱིས་བྱེད་པ་ཡོ་དང་། ཆོས་སྲུབ་བ་མེད་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་ཀྱིས་རི་བྲག་དང་ཡུལ་ལྗོངས་ལ་སོགས་པར་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་རབ་བྱོན་དུ་སྣང་བ་དང་། ཡུལ་ཅིར་བཞི་ལ་སོགས་པའི་བཀོད་པ། སྐྱེས་བུའི་རྩོལ་བ་དང་འདུ་བྱེད་ལས་བཟོ་གནས་སྐྱེལ་པར་ཤར་བ་འབྱུང་དུ་དོད་པ་དང་། རིས་སུ་བྱིས་པ་དང་ཐགས་སུ་བཏགས་པ་ལ་སོགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་མདོན་གྱུར་པ་སྟེ། སྒྲིམ་དོ་དགོངས་འདུས་ལས། ལངྐའི་བདག་པོ་གཟུགས་བརྙན་གྱི་སྐྱེལ་པའི་ཐ་དད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རིགས་ལྡའི་རང་བཞིན་ཕྱག་རྒྱ་དང་རྣམ་བཅས་ཀྱིས་བསྲུས་པ་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དང་། ཁང་བཟང་དང་། པད་དང་། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་། ནོར་བུའི་བྱེ་བྲག་དང་། གྲུ་གཟིངས་དང་། ཟམ་པ་དང་།ཤིང་རྟ་དང་། ཟས་གོས་དང་། ཆུ་གླུང་དང་། བག་རིའི་ཕུག་ལ་སོགས་པ་སེམས་མེད་བེམ་པོའི་ཚུལ་དུ་སྣང་ནས་དོན་མཛད་པའི་ཚུལ་ཡང་འདི་ལྟར་གསུངས་པ་ལགས།། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་ཞིག་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དད་པའི་རྣམ་འགྱུར་དང་གདུང་ཤུགས་གཡོ་བས་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་འཛོད་ཅིང་། བསོད་ནམས་སུ་བྱ་བ་འཕེལ་ནས་ཐར་པའི་ས་

།།ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ལས། ལན་གཅིག་ཙམ་ཡང་དད་པ་སྐྱེས་པ་ནི། དགེ་བའི་རྩ་བ་དུ་མ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཨཱ་ནནྡ་ཡང་

སོགས་པ་བཞིན་ཏེ་དེ་སྐད་དུ། སྐུ་འཕྲུལ་བློ་མ་ལས། སྣ་ཚོགས་སྐུལ་པ་རྒྱུན་མི་འཆད། རྟོག་དང་སྣང་འཆོང་ལ་སོགས་པར། །བསྐུར་ནས་སེམས་ཅན་དོན་མཛད་དོ། །ཞེས་སོ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་སྐུལ་པ་ནི་སྔར་བཤད་ཟིན་ལ། དེ་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་གདུལ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ན། མི་མཐེད་འདིར་སྐུལ་པ་སྐྱའི་ཚོས་སྐྱ་དཔལ་རྟོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་བཞིའི་ལུས་སུ་རྣམ་པར་འཕྲུལ་ཏེ་མཛོད་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ཕྱིན་ནས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཉེ་བ་ཐུག་པར་རྒྱ་ཆུའི་ཞིང་ལ་སོགས་པ་ཚངས་ཆེན་གྱི་བསྐལ་པ་གཅིག་གིས་བསྡུས་པ་ལ་མངའ་མཛད་ཅིང་། དེའང་གནས་མེ་ཏོག་པད་སྟོང་དང་ལྡན་པ། འཁོར་སྐྱེ་བ་བཞིར་བསྡུས་པའི་འགྲོ་བ། བསྐན་པ་སྲིད་སྟོང་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་སྐྱ་ཐལ་འབྱུང་། དུས་ཚེ་ལོ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དུས་ན་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ལ་སོགས་པའི་མཛད་པའི་ཚེ་འཕྲུལ་ཚད་མེད་དེ། ལས་བརྒྱ་པ་ལས། རྒྱམཚོ་ཆུ་སྲིན་གནས་ཀྱི་རླབས། །དུས་ལས་ཡོལ་བ་འབྱུང་སྲིད་ཀྱི། །གདུལ་བར་བྱ་བའི་སྡུག་རྣམས་ལ། །སངས་རྒྱས་དུས་ལས་ཡོལ་མི་མངའ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་སྐུལ་པའི་རོལ་པ་དེ་དག་

།གཤེ། །གིས་ཀྱང་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་ཞན་པ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་བསྒྲུབ་ཅིང་མཐུན་པ་དང་ལྡན་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྟེར་བ་དང་། རྒྱུད་ནས་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པའི་དོན་ཆེན་གྱི་དཔལ་དུ་ཉེ་བར་གནས་ཀྱང་། སྤྲུལ་གཞིའི་ངོ་བོཉིད་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིན་ལས་ཆེན་པོ་སྟེ་རྒྱུད་བླ་མ་ལས། སྣང་བ་དེ་ནི་ཤེས་རྒྱུ་ཡང་། རྟོག་པ་མེད་ཅིང་གཡོ་བ་མེད། འདི་ལྟ་མོད་ཀྱི་ས་སྟེང་ན། འདོན་ཆེན་གྱིས་ནི་ཉེ་བར་གནས། ཞེས་སོ། འདི་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་ཕྱིན་ལས་དང་པོར་ཡང་དབྱིངས་ལས་བྱུང་ཞིང་མཐར་ཡང་དབྱིངས་སུ་སྟོན་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཚུལ། གལ་ཏེ་གདུལ་བར་བྱ་བའི་དུས་ཡོལ་ན། །འདུལ་བྱེད་དབྱིངས་སུ་ནུབ་པའི་མཚོན་དཔེ་ནི། རྡེ་ལྟར་ཆུ་སྟོད་མེད་ཚེ་ཆུ་ཟླའི་གཟུགས། །སྤྲུལ་གཞིའི་རླབ་ཏིད་ལ་ཐིམ་པ་ལྟར། གདུལ་བྱའི་སྣང་བས་བསྟན་པའི་སྤྲུལ་པ་རྣམས་ཀྱི། །རང་སྣང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཐིམ། །ཅེ་ཡང་གནམ་སྟོང་རླབ་བ་གཅིག་ཤོས་ནས། གཅིག་ཏུ་ཐིམ་པ་མེད་ཀྱང་ཕྱིར་གསལ་ལ་གདངས། །ཞེང་དབྱིངས་སྤྱོས་པ་

མེད་པའི་ངང་ཐིམ་ལྟར། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་རང་སྣང་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི། །ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོར་འཆིལ་བ་དེ་ཉིད་ལ། །དབུམ་པ་རྣམས་འཇུག་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ། །ཞི་བའི་འགོག་པ་དམ་པ་ཞེས་འདོད་ལ། །འདིར་ནི་སོ་སོར་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཉིད། །ཐུ་བའི་ཡེ་ཤེས་ནང་གསལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། །ཐིམ་ལ་མ་རྟོགས་གཞིན་ནུ་བྱམ་པའི་སྐུ། །གང་དུ་གདུལ་བྱ་སྣང་བའི་མོད་ཉིད་ལ། །འགག་མེད་ཐུགས་རྗེའི་ཡེ་ཤེས་མཆེད་པའི་གཞི། །ཤེན་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཆོས་ཉིད་ནི། །འབྲས་བུ་ལྷུན་གྲུབ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་ཡིན། །དེ་ལ་ཆུ་སྟོད་ལྟ་བུའི་གདུལ་བྱ་མེད་ན་སྤྲུལ་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཆུ་ཟླ་ལྟ་བུ་ཡང་སྤྲུལ་གཞིའི་ཟླ་བ་ལ་རང་ཐིམ་པ་ལྟར། གདུལ་བྱའི་རང་སྣང་གིས་བསྟན་པའི་སྤྲུལ་པ་རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་སྣང་དབྱིངས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཐིམ་པ་ལྟར་གནས་པས་ཐུགས་རྗེ་ཕྱིར་གསལ་གྱི་སྤྲུལ་པ་ཡང་བལྟར་མི་མངོན་ནོ། །དེ་འདངཆོས་ཀྱི་སྐུ་རོལ་པའི་ཟླ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཤོས་སུ་ཐིམ་པའམ་གཉན་མེད་དུ་སོང་བ་མེད་ཀྱང་གསལ་ཆ་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པ་ལྟར། ཆོས་སྐུའི་གདངས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པར་ཤར་བའི་ཕྱིར་གསལ་གྱི་ཆ་དེ་ཡང་ནང་དབྱིངས་སྤྲོས་པ་མེད་པའི་

།།ཞེས། །བློན་དུ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ལ་ཆོས་སྐྱེའི་ཡེ་ཤེས་བློན་དུ་འཕྲིལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྒོམ་སྐྱེའི་ཡེ་ཤེས་གཞི་གནས་ཏེ། ཤེས་པའི་ཚེ་ནི་གསལ་བྱེད་ལ། །འཛིན་པ་རགས་པའི་རྟོག་པ་མེད། །དང་དམ་ཚིག་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའོ། །གསལ་ཞིང་ཤེས་པ་རིག་དང་བཅས། །ཆ་ལ་འདྲེས་པ་མེད་པར་གནས། །ཞེས་སོ། །འདིའི་ཚེ་དབུ་མ་རྣམས་ཤེས་བྱའི་འཇུག་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཞི་ནས་འགོག་པ་དམ་པའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པར་འདོད་དེ་འཇུག་པ་ལས། ཤེས་བྱའི་བུད་ཤིང་སྐམ་པོ་མ་ལུས་པ། །བསྲེགས་ནས་ཞི་དེ་རྒྱལ་རྣམས་ཆོས་སྐུ་སྟེ། ། དེ་ཚོ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད། །སེམས་འགག་ས་དེ་སྐུ་ཡིས་མངོན་དུ་མཛད། །ཅེས་སོ། །དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་རང་ལུགས་སུ་འགགས་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་བརྒྱད་དང་། །མངས་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་བག་ཆགས་ཐ་དག་ས་སྟེ། བདེན་གཉིས་ལས། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གསལ་གསུམ་པའི། སྟོང་བཏགས་རྣམ་པ་ཅན་རྟོག་ཡིན། །ཞེས་པ་དེ་འགགས་པ་ལས་སོ་སོར་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནང་གསལ་ཐིམ་ལ་མ་རྟུགས་པའི་ཆ་གཏན་འགགས་པ་

ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འགགས་ན་སྐྱ་རན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་འཆར་གཞི་འགག་པ་མེད་པའང་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་བས་ན་རྟེན་དབྱིངས་ལ་བརྟེན་པ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ཚོས་རང་བཞིན་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་རིག་པ་དང་དབྱེར་མེད་ཡེ་ལྡན་དུ་ཡོད་ཀྱང་། སྟོབས་ལམ་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་བརྒྱད་དང་ཕྱང་པོ་ལྔའི་ཉེར་ལེན་གྱི་སྒྲིབ་པས་བསྒྲིབས་ནས་ལྷོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་ཡང་ཀུན་གསལ་ལས། གནམ་སྟོང་ནུབ་མོ་བྲིག་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱང་། ཉི་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་མངོན་དུ་མི་སྣང་བས། ཚེས་གཅིག་གོང་ནས་བཅོ་ལྔར་རྫོགས་གྱུར་ཏེ། དེ་ནས་བྲག་བ་བསྐྱེད་དུ་མེད་པ་ལྟར། དེན་ཆེན་བྱབས་ལ་འདུ་འབྲལ་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་། །འཁྲུལ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མངོན་དུ་གསལ་མ་ནུས། །དང་པོའི་ས་ནས་བཅོ་ལྔར་ཡོངས་རྫོགས་ཏེ། དེ་ལས་ཡར་གཤེགས་གྱང་ལ་ཤུལ་མི་མངའ། །ཞེས་སོ། །དེ་བས་ན་བྲག་བ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཉ་གང་བ་ལྟར་སྣང་སར་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སུ་ཞེག་གིས་མཐོང་ཞེ་ན། ཤེས་ཀྱ

།།ཨཱཿ ། །མཉམ་པར་གཞག་པ་སྟེ་མཉམ་པར་མ་གཞག་པ་མེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀོ་ནའི་མ་འདྲེས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་དེའི་ཚོས་ཉིད་ལ་འབྲས་བུ་ལྡོག་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པའི་ཚུལ་སྐུ་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་མདོ་ལས། ཀུན་གཞི་དབྱིངས་སུ་ནུབ་པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དབྱིངས་སུ་ནུབ་པ་ནི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དབྱིངས་སུ་ནུབ་པ་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དབྱིངས་སུ་ནུབ་པ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ།། །སྒྲོ་ལྡའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དབྱིངས་སུ་ནུབ་པ་ནི་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ལྔ་པོའང་ཚོས་དབྱིངས་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་ནི་ཉ་ལྟ་བའི་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འདུ་བས་མཁའ་མཉམ་སྤྱོས་པ་དང་བཞི་བ་ཚོས་སྐུའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པ། ལྷག་མ་གསུམ་པོ་ནི་ཉ་སྐྱེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འདུ་ཡང་། མཁྱེན་ཆ་ནང་གསལ་གྱི་ཚ་མེད་ཅེས་གཞག་ཀྱང་རང་བཞིན་དུ་ཚོས་ཉིད་ཞི་བའི་ངང་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་འཆར་གཞིར་བཞུགས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་

ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚུལ་ཡང་འདུ་སྟ་བ་མདོར། གསང་བའི་བདག་པོ་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་ཀུན་སྤྱོང་ན་གང་གི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་གང་ལའི་ལྟར་མཛད། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་གང་གི་ཚོགས་ཀྱི་དཔུགས་ལགས། སྐྱས་པ། ལངྐའི་བདག་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་ན་གཉིས་སུ་མ་མཐོང་བས་སྐྱེ་རྟེའི་ཡུལ་མེད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱ་ཡོ་བསྐྱལ་བའི་སྐྱེ་རྟེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། བྱིས་བའི་སྐྱེ་རྟེ་དག་གིས་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། གང་ཐར་པར་བཀོན་པ་དེ་ནི་སྐྱེ་རྟེ་ཆུང་ངུར་རིགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡང་གླེ་བུར་གྱི་ཏི་མ་དག་སྤྱོབས་ཀྱིས་རང་དོ་ལ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་གསལ་བ་ཉི་མ་ཁར་བ་ན་འོད་ཟེར་ལྟན་ཚིག་ཀུ་འབྱུང་བ་ལྟར་ས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་དང་སྣང་སྲིད་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྟར་མངོན་པ་ཉིད་ལས་གཞན་བྱུང་གི་འབྲས་བུར་མི་བསམ་པའི་ཚུལ་རྒྱུད་ཀྱི་ལས་དེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་སངས་རྒྱས་ཐལ་པོ་ཆེའི་དགོངས་པ་སྤྱོད་གསུམ་དང་ཡུག་ཆེན་པོའི་དལེས་འཆད་པའི་སྡོན་རོལ་ན། འདི་སྐད་དུ། དེ་ལ་དྲི་མ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་

།།ཀ།། །།ཁནའི། གཅིག་ཏུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སོ་སོས་སྐྱེ་བོའི་ས་ལ་ཡང་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་སྤྲུལ་ཕྱིར་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གནས་པ་འདི་བསམ་ཀྱིས་མི་ཁྱབ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་གང་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐའ་དག་རྣེས་སུ་མ་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་སེམས་ཅན་ཀྱི་རིགས་ན་འགའ་ཡང་མེད་དོ། ། འོན་ཀྱང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་འཇིག་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མི་མངོན་ནོ། །འདུ་ཤེས་ཀྱི་འཇིག་པ་དང་བྲལ་བ་ལས་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཐོགས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཚད་དང་མཉམ་པའི་དར་ཡུག་ཆེན་པོ་གཅིག་ཡོད་པར་བྱུར་ལ། དར་ཡུག་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཡང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱས་པར་བྱུར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ཁོར་ཡུག་ཆེན་པོའི་ཚད་ནི་ཁོར་ཡུག་ཆེན་པོ་བྱེས། ས་ཆེན་པོའི་ཚད་ནི་ས་ཆེན་པོ་བྱེས། སྟོང་གཉིས་པ་བར་མའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚད་དུ་ནི་སྟོང་གཉིས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས། སྟོང་གི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚད་དུ་ནི་སྟོང་གི་

འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས། གློང་བཞིའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཚད་དུ་ནི་གློང་བཞི་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས། རྒྱམཚོ་ཆེན་པོའི་ཚད་དུ་རྒྱམཚོ་ཆེན་པོ། འཛམ་བུགླིང་གི་ཚད་དུ་ནི་འཛམ་བུགླིང་། ཨོར་གྱི་ལུས་འཕགས་ཀྱི་ཚད་དུ་ནི་ཨོར་གྱི་ལུས་འཕགས་གླིང་། ལུས་ཀྱི་བགྲང་སྤྱོད་ཀྱི་ཚད་དུ་ནི་ལུས་ཀྱི་བགྲང་སྤྱོད། བྱང་གི་སྒྲ་མི་སྙན་ཀྱི་ཚད་དུ་ནི་བྱང་གི་སྒྲ་མི་སྙན། རི་རབ་ཀྱི་ཚད་དུ་ནི་རི་རབ། ས་ལ་སྤྱོད་པའི་ལྷའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཚད་དུ་ནི་ས་ལ་སྤྱོད་པའི་ལྷའི་གཞལ་ཡས་ཁང་། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ལྷའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཚད་དུ་ནི་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ལྷའི་གཞལ་ཡས་ཁང་། གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་ལྷའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཚད་དུ་ནི་གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་ལྷའི་གཞལ་ཡས་ཁང་བྱིས་སོ། །དར་ཡུག་ཆེན་པོ་དེ་ཡང་ཆུ་ཞེང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཚད་ཙམ་དུ་གྱུར་ལ། དར་ཡུག་ཆེན་པོ་དེ་ཡང་རྟུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྟུལ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པར་གྱུར་ཏོ། །འདི་ལྟར་རྟུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྟུལ་གཅིག་ཏུ་དར་ཡུག་ཆེན་པོ་བསྡུས་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྟུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྟུལ་མ་ལུས་པ་རྣམས་སུ་དེའི་ཚད་ཀྱི་དར་ཡུག་ཆེན་པོ་ནང་དུ་བསྡུས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་མཁས་པ་

།།ཨཱཿ །མཛངས་པ་གསལ་བ་ཡིད་གཞུངས་པ། དེར་ཉེ་བར་ཞུགས་པའི་སྤྲོད་པ་ལྷན་པའི་སྐྱེས་བུ་འགའ་ཞིག་སྐྱེས་ཏེ། དེའི་མིག་ལྷའི་མིག་ཏུ་ཐུབ་ཅིང་ཀུན་ཏུ་
ཡོངས་སུ་དག་པའོད་གསལ་བར་ཐུབ་པ་ཅིག་ལ། དེས་ལྷའི་མིག་གིས་རྣམ་པར་བལྟས་ཏེ། འདི་ལྟ་བུར་ཐུབ་པའི་དར་ཡུག་ཆེན་པོ་འདི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་ཆུང་ངུའི་ཉིལ་བ་
གནས་ཏེ། སེམས་ཅན་འགའ་ལ་ཡང་ཉེ་བར་འཁོར་བ་མ་ཐུབ་ཏོ། །དེ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། ཀྱེ་མ་ལ་གང་དག་གིས་བཙོན་པ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་དང་མཐུས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་
དེ་ཙམ་སྟེ། དར་ཡུག་ཆེན་པོ་འདི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེ་བར་འཚོ་བར་བྱའོ་སྙམ་པས། དེ་བཙོན་འགྲུས་ཆེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱི་མཐུ་བསྟེན་དེ་རྡོ་རྗེ་ཕྲ་མོས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་དེ་ཙམ་སྟེ། ཐམས་པ་རྣམ་པ་གཞན་དུ། དར་ཡུག་ཆེན་པོ་དེས་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ཉེ་བར་འཚོ་བར་བྱེད་ཅིང་ཅི་ལས་རྣམ་པ་ལྔ་ཕྱུང་བ་མེད་པ་མཐའ་དག་ལ་དོ་ཁོ་ན་བཞིན་
བྱེད་དོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚད་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེ་བར་འཚོ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མ་ཚང་བ་མེད་པར་རྗེས་སུ་ཞུགས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་འདྲ་བར་ཚད་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བས་ན་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་ལྷོས་ན་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་འོད་ཟེར་ལྟར་རང་དང་དོ་བོ་གཅིག་པར་ལྡན་པའི་ཚུལ་དུ་ལྡུན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྐྱོན་གྱིས་གོས་མ་སྐྱོང་ལ། རྣམ་པའི་ཆ་འགགས་པ་མེད་པ་ལ་ལྷོས་ན་འཁོར་བའི་ཆོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་སྤྲིན་བཞིན་བསྒྲིབ་བྱ་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་ལྡན་པས་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་འདས་གཉིས་ཀའི་འཆར་གཞིར་གྱུར་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་བརྗོད་པའི་སྟེང་དུ་འགལ་བ་ལྡར་སྣང་ཡང་གཤིས་ཐོག་ཏུ་བསམ་ཀྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་ཡང་འགྲེལ་པ་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་དྲི་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་སྔར་དྲི་མས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མ་གྱུར་ལ། ཕྱིར་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་གནས་འདི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བས་ན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཚོས་ཉིད་ནི་ཚོས་སྐྱེའི་དོ་བོ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་ཐབས་སུ་སེམས་ཀྱི་རྒོད་ན་ཉིད་ལ་གོམས་པར་བྱ་བའོ་ཞེས་སྨོ། དེ་ལྟར་གོམས་པ་ལས་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་སྟེ་སྣང་བ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་ཟེས་ཀྱི་

།།སྒྲིབ་པ་བཅོམ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སངས་རྒྱས་སྲུང་བའི་ཚུལ། དཔལ་རྡོ་རྗེ་བཀོད་པ་ཀུན་འདུས་རིག་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། གསང་ཆེན་འདི་ཡི་དོན་བསྟན་ནས། །རང་གི་སེམས་ལ་གོམས་བྱས་ན། །ཚོར་ཉིད་བདེན་པའི་དོན་མཐོང་སྟེ། །ཚོར་རྣམས་ཀུན་ལ་མཁས་པར་འགྱུར། །སེམས་ལས་ཚོར་འབྱུང་འབྱམ་ཕྲག་ཡས། །ཚོར་གྱི་རྒྱལ་པོར་དེ་གྱུར་ནས། །སངས་རྒྱས་སྐུ་བའི་སེང་གེ་ཞེས། །ཞིང་ཁམས་ཀུན་ཏུ་གྲགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ལས།ཅ འབྱས་བུ་ལྷུན་གྱིས་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་སྟེ་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པའི་འགྲེལ་པ་རྫོགས་སོ།། །།རྒྱལ་བའི་གཤེད་ལུགས་ཡོན་ཏན་གྱི་འཛོན་ཐེག་པ་རིན་ཆེན་ཟ་མ་ཏོག །སྐུ་གསུམ་སྟོན་པའི་ཆོས་ཆར་བདུད་རྩི་མ་ལུས་ལུས་པ་མེད་པའི་མཛོད། །བདེན་པ་གཉིས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཤིང་ཏའི་སྐྱེ་ཐབས་ལ་དྲངས་པ། །འདི་ནི་སྟོང་དང་སྐལ་པ་སྐྱེ་ཚོགས་གདུལ་བྱའི་རྗེས་འགྲོ་དགའ་བའི་ཆར། །མཐའ་ཡས་ཐེག་པའི་འཕགས་བྱའི་ཐེག་པ་འཕགས་ལམ་ཡེ་ཤེས་རྫོགས་པ་ཆེའི། །ལམ་སྤོལ་ལུང་བཟོད་གཟོད་ཀློང་ཆེན་ཐལ་ཀར་ཞིང་ཁམས་

གཞན་དུ་གཟིགས་སྙམ་ཀྱང་། ལྷ་བརྒྱའི་མདུན་ས་སྐལ་ངན་མི་བཀྲིད་མ་རྒྱལ་ལས་རྒྱལ་ཆོས་འཁོར་སྤྲུལ། ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་མཇོད་ཀྱི་མཆོད་སྤྲིང་བཀའ་དྲན་རྒྱས་གཡོ་བའི་ཤིང་རྟས་བྱངས། ཀུན་འབྱུང་འདེན་པའི་ཐེག་པ་རྒྱ་མཚོའི་གདུལ་ཞིང་རྣམ་སྨིང་གང་ཆེན་མཆོར། དཀའ་ཐུབ་རི་གའི་བྱེའུ་ཞིང་ཁམས་བཀོད་ལེགས་ཐུ་རབ་རྟུལ་སྐེད་བྱངས་ལྷུན་ཡང་། དབང་བསྐུར་ཐབས་ཀྱི་རྩེ་མོ་ལས་གཞན་རྒྱུ་འབྲས་ཐེག་པ་ཀུན་རྫོབ་པས། གདུལ་མིན་དམ་བཅའ་རི་མོ་འགོད་ལ་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་འཇིགས་མེད་གླིང་། ཤའི་ན་འགོར་བའི་རང་བཞིན་གཏིང་ཟབ་འདུ་བྱེད་རླབས་ཀྱིས་དཀྲུགས་པ་ནི། ལས་ཀྱི་ཆུ་སྲིན་གདུག་པའི་ལྟོ་བར་དམ་ལ་མ་བཞག་ཡོད་མིན་པ། གང་ལས་དབུགས་འབྱིན་ཆེ་གམ་ཁན་པོ་དོན་དམ་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་མེད། དེ་ཡི་གནས་ཀྱང་ཀུན་འབྱུང་རྒྱ་མཚོའི་དབྱེན་ཀྱི་ཐལ་འཇུར་མང་པོས་དཀྲུགས། དེས་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྲངས་རྟོགས་གཟུགས་ཀྱང་མ་བྱོན་སངས་རྒྱས་རིའ་དབང་རྒྱལ། ཞིང་འདིར་བརླབའི་ཞལ་སྨྱིན་མདོན་སུམ་མཛད་པ་ཐ་མའི་ནང་དབྱིངས་ནས། བགྲོད་པ་རྣམ་གཉིས་བརྒྱ་ཐུག་བརྒྱད་དུ་ཉེ་བའི་དུས་ནའང་ཡེ་ཤེས་ལུས། རྒའོན་

།།ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་རྒྱལ་པོ་ཀུན་བཟང་ཀློང་གི་རྒྱལ་པོ་

དཔའ་བོའི་གནས་ཐོབ་སྟེད། །སེམས་ཀྱི་སྤྲུང་པོས་ཉེ་བར་སྐྱེད་པའི་འདུ་འཛི་བརྒྱ་ཕྲག་ལས་ཐར་ནས། །ཞི་བའི་ནགས་སུ་དེས་འབྱུང་བའབའ་ཞིག་བསྡོན་འགྲས་དམ་པའི་སྐུལ་མར་ཤོག །ཚོར་བ་སིམ་པའི་བག་རིའི་ཁང་བཟང་སྨན་ཤིང་མེ་ཏོག་མྱུག་ལྗན། །བྱིས་དང་སྨིག་གོགས་རིང་པོར་བསྲིངས་ན་གསོག་དང་བསྲུང་དང་སྐེལ་བའང་མེད། །ཆགས་སྡང་ཚོག་གི་ཚོར་མ་གཞན་ལ་འབབ་ཆུ་སྐྱེང་སྐྱ་སྐྲོག་པ་བཞིན། །བྱ་དང་རི་དྭགས་ཁྱོ་བ་མེད་དང་ལྡན་ཅིག་བསམ་གཏན་རོ་མྱོང་ཤོག །མ་ཁབ་ལྡར་རྒྱ་ཆེའི་རྣམ་མཁྱེན་ཤེས་རབ་ཀྱི་བདེའི་གནས་ལས་རིང་གྱུར་ནས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསྒྲུབ་པ་གསར་པ་སྟོན་རྒྱུའི་མཇོས་པ་ལས་འགོངས་ཞིང་། །ཁོར་བུ་རིན་ཆེན་འབར་བའི་དཔལ་ལྡར་གཞན་ཕན་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། །རླབས་ཆེན་ཕྱིན་ལས་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཚོའི་རྡུལ་ལས་འདས་པའི་གནས་ཐོབ་ཤོག །རྒྱུ་མེད་པར་ཡང་འགྲོ་ལ་མཉེས་གཤིན་རྒྱལ་དང་དེ་སྲས་མདོན་བརྗོད་དེ། །གང་ལས་ཤིན་ཏུ་ལུགས་ལྟོག་སྤྱོད་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཕྱིར། །བསླབ་པ་མཆོག་ལྡན་འོད་སྲུང་རྒྱལ་དེར་སེམས་ཀྱི་དམ་པ་མཆོག་བརྟེས་པས། །འཇུག་པའི་སྤྱོད་ལ་ཁྱོད་ཤེད་གཤེགས་

།།ཞེས་བཅད་བདེ་བའི་ལམ་འབྲེལ་དོན་ཡོད་ཚོག ।ཆེས་དཀར་ལས་དང་མི་སྡུག་སྨོན་པས་མཚམས་སྦྱར་གང་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱིན་ལས་ཕྱིར་། ། བདག་ཉིད་མཐོང་ཐོས་དྲན་ནམ་རེག་གམ་ལེགས་ཉཱ་ཕྲད་ཐོས་དང་གཅེ་འམ་མི་སྣང་བརྗོད་ཀྱང་རུང་། ।མིག་མི་འཛུམས་པ་ཇ་སྐྱའི་དབྱངས་སྣང་བདེ་གཅེགས་རྒྱལ་བ་ཅན་དུ་དབུགས་དབྱང་དེར་གྱུར་ཚེ། ।འདུས་པ་དང་པོའི་འགོར་དུ་ལྷན་ལ་རྣམ་མཁྱེན་བདུད་རྩིའི་དགའ་སྟོན་འཆྱད་པའི་བཀའ་ཤིས་ཤོག ।ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ཀྱི་སྐུད་ཆའི་ཡལ་འདབ་བཞི་ལ་འབས་བུ་སྟག་ཀྱི་ཞེག་པ་རྒྱ་ཆུ་མཚོ་ལྟ་བུ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བའི་སྡོན་ནས་སྐྱ་གོང་མ་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་གནང་གི་ཐོག་སྐལ་ལྡན་ཀྱི་སྤྲོ་བ་དམ་པ་ཆོས་རྗེ་བྲག་ཕུག་པ་རིན་ཆེན་གཉིས་པའི་མཆྱལ་བཀླ་ཤིས་ཀྱི་རྣ་གས་ལྡན་མེ་ཏོག་ཁོར་ཡུག་ཅན་ལ་ནེ་པ་ལའི་དོང་རྩེ་བརྒྱ་ཕྲག་གི་ཚོམ་བུར་ལྡན་པ་བཟང་གོས་ཀྱི་ལྟ་རྩལ་བཟང་པོས་བཀེག་ནས་ནན་ཏན་ཆེན་པོས་གསོལ་བ་བཀབ་ཅིང་། ཟིན་རིས་ལས་ཡི་གེ་གཉིས་པར་འབེབས་པའི་དལ་བ་དང་ལེན་ཀྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ཚོགས་པ་ལས།

བ་ལང་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཚུར་མཐོང་གི་སྣང་བ་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་འགྲོགས་ཤིང་། རྗེས་ལ་ཐོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་སྐྱོ་ཤས་དང་དེས་འབྱུང་གིས་བསྡུད་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་དང་དུ་ཡིད་སྡུག་པ་ལས་ཉེ་བར་བློ་བའི་གྲུབ་འབྲས་རྒྱལ་བའི་ཐེག་ལས་སུ་ཤར་བ་འདི་ནི། དཔལ་ཨོ་རྒྱན་གྱི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་གཉིས་པས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་རྗོགས་ཆེན་པ་དང་བྱུང་རྟོ་རྗེ་མཁྱེན་བརྩེའི་ལྷས། དཔལ་ལྡན་པདྨ་འོད་གྲིང་ཞེས་བྱ་བའི་བས་མཐའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྦྱར་

།ལའོ།། །།སྟེ་བཞིའི་རྒྱ་མཚོར་དག་བཅུའི་རི་དབང་སྟེང་། །བསོད་ནམས་ཚོན་སྣ་བརྒྱ་
ཡིས་རབ་མཛེས་པའི། །རྣམ་དཀར་དྲི་མེད་ཟླ་མོ་ལི་ཀའི་ངོས། །འདོད་རྒུ་འཛོམ་པའི་གཟུགས་བརྙན་པར་གྱིས་
ངོམ། །ཞེས་སོ།། ||